Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: "Το νομοθετικό πλαίσιο για την εξυπηρέτηση του πολίτη στη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτ/ση Α΄ & Β΄ βαθμού".

Της σπουδάστριας : Γεωργίας Κλάδη

Εισηγητής: κ. Χρήστος Αρχοντής - Δικηγόρος

ΣΔΟ (ΔΜΤΑ)

Π. 108

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

σελ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....9
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....16

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Κεφάλαιο 1

1.1. ΚΡΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΩΝ... 18

1.1.1 Ο ρόλος του Σύγχρονου Κράτους.....19
1.1.2. Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας του Κράτους.....20

1.2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ... 21

1.2.1. Τι είναι Δημόσια Διοίκηση.....21
1.2.2. Ιστορική εξέλιξη της σπουδής της Δημόσιας Διοίκησης....22
1.2.3. Ο ορισμός της Δημόσιας Διοίκησης.....24
1.2.4. Η δομή της Δημόσιας Διοίκησης.....25
1.2.5. Δημόσια Διοίκηση-Στρατηγική αποκέντρωσης.....26
1.2.6. Κεντρική Διοίκηση.....27
1.2.7. Περιφέρεια: Κέντρο Ανάπτυξης... 28
1.2.8. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.....29
1.2.9. Αρμοδιότητες Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.....30
1.2.10. Τοπική Αυτοδιοίκηση.....33
1.2.11. Αρμοδιότητες Τοπικής Αυτοδιοίκησης 34
1.2.12. Συμπερασματικές παρατηρήσεις για τη Δημ. Διοίκηση...35

Κεφάλαιο 2

2.1. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ.....38

2.1.1. Το Σύνταγμα. «Ο Νόμος των Νόμων».....39

2.1.2. Το Κοινοτικό & το Διεθνές δίκαιο
υπερισχύει του Ελληνικού;.....40
2.1.3. Οι Νόμοι.....41

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κεφάλαιο 3

3.1. ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ – ΠΟΛΙΤΗ (Ν. 1599/86)... 43

3.1.1. Καθιέρωση νέου τύπου ταυτότητος.....46
3.1.2. Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου.....47
3.1.3. Στοιχεία Δελτίου Ταυτότητος.....48
3.1.4. Αντικατάσταση δελτίου ταυτότητος.....50
3.1.5. Απόδειξη ταυτότητας προσώπου –
Ισχύς Υπευθύνων Δηλώσεων.....51
3.1.6. Αποθεσμοποίηση πιστοποιητικών -
Τηλεφωνική αποστολή τους.....52
3.1.7. Αιτήσεις – χαρτόσημα – υπεύθυνες δηλώσεις 55
3.1.8. Διεκπεραίωση υποθέσεων.....56
3.1.9. Εσωτερική διακίνηση εγγράφων.....57
3.1.10. Γνήσιο της υπογραφής - Επικύρωση φωτοαντιγράφων.....57
3.1.11. Δικαίωμα γνώσεις των διοικητικών εγγράφων.....59
3.1.12. Σύσταση γραφείων επικοινωνίας και πληροφόρησης.....63
3.1.13. Σύσταση Επιτροπής σύνταξης του Κ.Δ.Δ. 64

Κεφάλαιο 4

4.1. ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Ν. 1943/91)... 65

4.1.1. Προθεσμία διεκπεραίωσης υποθέσεων.....67
4.1.2. Δημοσιότητα της διοικητικής δράσης.....69
4.1.3. Κατάρτιση Κωδίκων.....70

Κεφάλαιο 5

5.1. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΕΣΑ (Ν. 2672/98) ... 72

5.1.1. Διακίνηση εγγράφων 73
5.1.2. Ορισμοί βασικών τεχνικών όρων 73
5.1.3. Πεδίο εφαρμογής 74
5.1.4. Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του νόμου 75
5.1.5. Χαρτοσήμανση αιτήσεων που υποβάλλονται με TELEX 76
5.1.6. Τύπος και προϋποθέσεις διακίνησης εγγράφων με τηλεομοιοτυπία 77
5.1.7. Τύπος και προϋποθέσεις διακίνησης μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 79
5.1.8. Αποδεικτική ισχύς τηλεομοιοτύπου και ηλεκτρονικού μηνύματος 80
5.1.9. Αρχειοθέτηση 81

Κεφάλαιο 6

6.1. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (Ν. 2690/99) ... 82

6.1.1. Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ... 85
6.1.2. Αυτεπάγγελτη ενέργεια της Διοίκησης – Διεκπεραίωση υποθέσεων σε τακτές προθεσμίες 86
6.1.3. Αιτήσεις προς την Διοίκηση 87
6.1.4. Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση 89
6.1.5. Πρόσβαση σε έγγραφα 90
6.1.6. Προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου 92
6.1.7. Αμεροληψία των Διοικητικών οργάνων 94
6.1.8. Προθεσμίες προς ενέργεια 96
6.1.9. Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής -επικύρωση εγγράφων 97
6.1.10. Τήρηση πρωτοκόλλου υπηρεσίας – Χορήγηση βεβαίωσης για καταχώρηση εγγράφου 98
6.1.11. Αιτιολογία διοικητικής πράξης 99
6.1.12. Κοινοποίηση διοικητικής πράξης 99

6.1.12. Κοινοποίηση διοικητικής πράξης.....99
6.1.13. Αίτηση θεραπείας – Ιεραρχική προσφυγή.....100
6.1.14. Ειδική Διοικητική προσφυγή – Ενδικοφανής προσφυγή...102
6.1.15. Κοινές διατάξεις.....104
6.1.16. Αναφορά.....105
6.1.17. Υποχρέωση κατάρτισης Χαρτών Υποχρεώσεων προς τους πολίτες.....106
6.1.18. Επιτροπές αποζημίωσης πολιτών για μη εμπρόθεσμη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.....108
6.1.19. Έναρξη ισχύος του Κ.Δ.Δ.....109

Κεφάλαιο 7

7.1. Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (Ν. 2477/1997).....111

7.1.1. Ο θεσμός του Ombudsman.....112
7.1.2. Οι λόγοι θεσμοθέτησης του Συνηγόρου του Πολίτη στη χώρα μας.....113
7.1.3. Η αποστολή του θεσμού του Σ.τ.Π.....115
7.1.4. Η αναγκαιότητα του θεσμού του Σ.τ.Π.....116
7.1.5. Ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη.....116
7.1.6. Η περιφρούρηση και η ανεξαρτησία του θεσμού.....117
7.1.7. Οι αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη.....118

Κεφάλαιο 8

8.1. Ο «ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ» ΣΤΗΝ Ε.Ε.....120

8.1.1. Ποιες καταγγελίες εξετάζονται.....120
8.1.2. Ποια είναι τα θεσμικά όργανα και οι Υπηρεσίες.....121
8.1.3. Πως υποβάλλεται η καταγγελία.....122

Κεφάλαιο 9

9.1. Έλεγχος των πράξεων των Οργάνων Ο.Τ.Α. Α΄ & Β΄ βαθμού..123
9.1.1. Προσφυγή κατά αποφάσεων της Επιτροπής και του Γενικού Γραμματέα.....125

Κεφάλαιο 10

10.1. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ.....126

10.1.1. Εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα.....127
10.1.2. Προσβάσιμα Δημόσια κτίρια.....128
10.1.3. Κάρτα Αναπηρίας.....129

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Κεφάλαιο 11

11.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ... 130

11.1.1. Το Πρόγραμμα «Ποιότητα για τον Πολίτη».....131
11.1.2. Οι υπηρεσίες μιας στάσης.....132
11.1.3. Κέντρα Πληροφόρησης Πολιτών.....133
11.1.4. Πρόγραμμα «Αστερίας».....134
11.1.5. Πρόγραμμα «Αριάδνη».....135
11.1.6. Πρόγραμμα «Κλεισθένης».....136

Κεφάλαιο 12

Γενικά Συμπεράσματα.....138

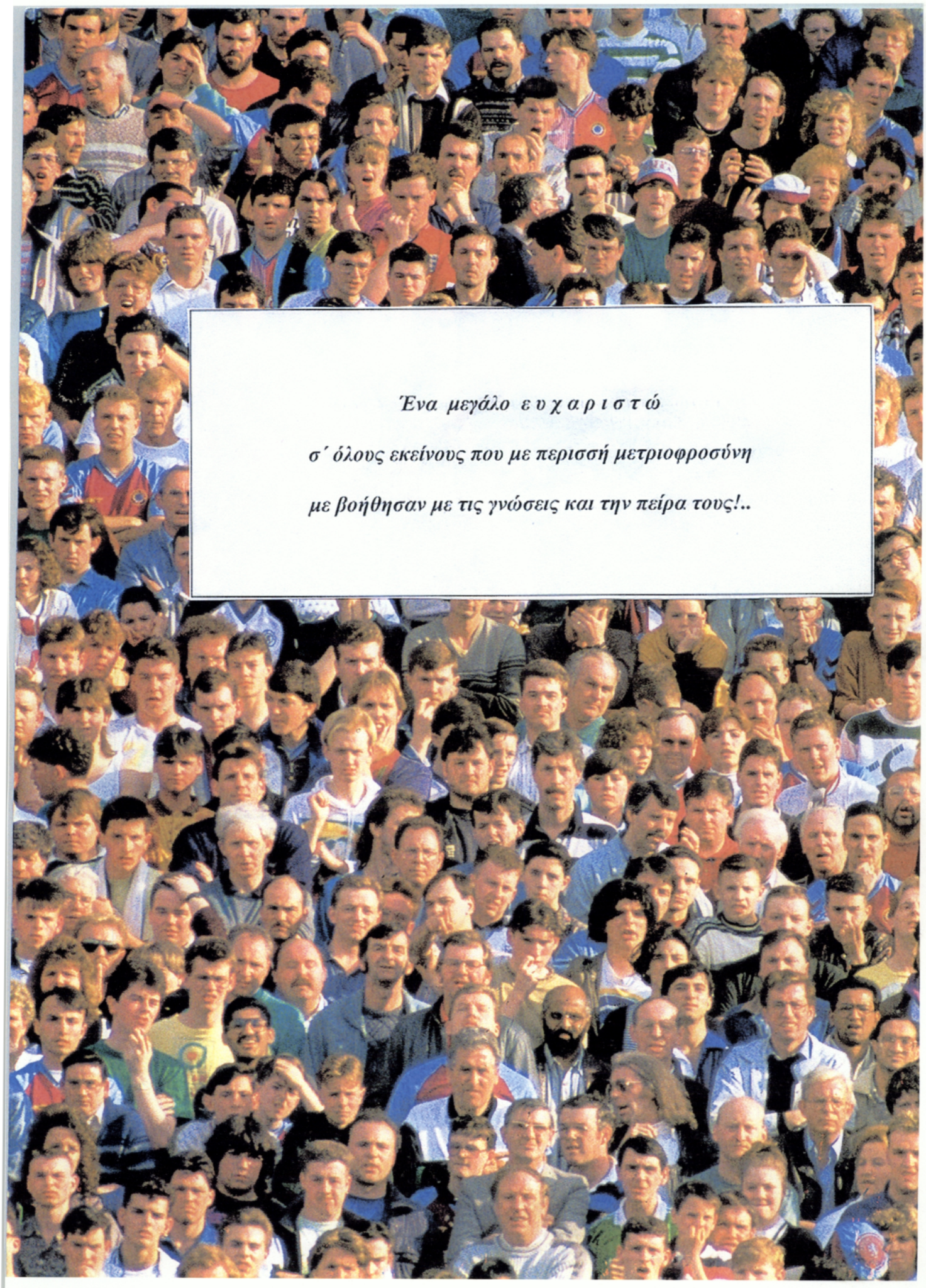
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ... 146

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ... 147

ΠΙΝΑΚΕΣ... 149

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 151

aaaa.jpg

Ένα μεγάλο ευχαριστώ
σ΄ όλους εκείνους που με περισσή μετριοφροσύνη
με βοήθησαν με τις γνώσεις και την πείρα τους!..

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή αυτή εργασία, φέρει τον τίτλο **«το νομοθετικό πλαίσιο για την εξυπηρέτηση του πολίτη στη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ και Β΄ βαθμού».** Έχει ως σκοπό της να επιχειρήσει μια συστηματική ταξινόμηση και παρουσίαση των κυριοτέρων άρθρων των νόμων που αφορούν την εξυπηρέτηση του πολίτη, μέσα από τον τεράστιο όγκο της νομοθεσίας, που διαρκώς αυξάνεται και συχνά τροποποιείται, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει ο κίνδυνος της άγνοιας.

Παράλληλα, με τρόπο απλό, όσο είναι δυνατό, χωρίς να χρησιμοποιεί βαρύγδουπες λέξεις, ούτε βαθυστόχαστες επιστημονικές φράσεις, αναλύει τις διαδικασίες που ρυθμίζουν τις σχέσεις των πολιτών με τη Διοίκηση, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, έτσι ώστε να διευκολυνθούν και να εξυπηρετηθούν στις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Ο έλληνας πολίτης, έχει σίγουρα πολλά προβλήματα. Μία όμως είναι η πηγή όλων αυτών. Η απουσία ενημέρωσης για την επίλυση των καθημερινών του προβλημάτων. Ενώ πληροφορείται και για την τελευταία δήλωση κάθε αγνώστου, κανείς δεν ασχολείται να του δείξει το δρόμο για να πάρει χωρίς περιπλανήσεις και δυσκολίες ένα πιστοποιητικό ή να διεκδικήσει ένα στοιχειώδες δικαίωμά του.

Κανείς δεν μπορεί να ισχυρισθεί επίσης, ότι η στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης και ο τρόπος που λειτουργεί, ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής μας. Όλοι μας έχουμε να καταθέσουμε κάποιες τραυματικές εμπειρίες από τις επαφές μας με κάποια Υπηρεσία του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

Ύστερα από τα παραπάνω, επειδή όπως είπαμε συμβαίνει τακτικά οι σχέσεις των πολιτών με τη Δημόσια Διοίκηση να είναι προβληματική. Επειδή οι πολίτες εξακολουθούν να ταλαιπωρούνται καθημερινά από τη

γραφειοκρατία, την αυθαιρεσία, την ανευθυνότητα και την έλλειψη σχεδιασμού. Επειδή υπάρχει τεράστιο κενό πληροφόρησης, στις σελίδες που ακολουθούν γίνεται μια προσπάθεια ενημέρωσης και πληροφόρησης στα «που», «πότε», «πως» και «βάσει ποιου νόμου», μπορεί ο πολίτης να διεκδικήσει τα δικαιώματά του.

Η εργασία αυτή δεν διεκδικεί ακαδημαϊκή αυστηρότητα και το μόνο κριτήριο με το οποίο πραγματικά θα μπορούσε ν΄ αξιολογηθεί είναι η χρησιμότητά της. Στόχος της επίσης είναι να χρησιμοποιηθεί και σαν «πυξίδα» από κάθε «ναυαγό» που βρίσκεται «πελαγωμένος», όπως λέμε εμείς οι νέοι, στη «θάλασσα της πολυνομίας, της γραφειοκρατίας και της ελλιπούς ενημέρωσης».

Η εργασία είναι χωρισμένη σε τρία μέρη και δώδεκα κεφάλαια.

Ας δούμε ξεχωριστά τι πραγματεύεται κάθε κεφάλαιο.

Στο ***πρώτο κεφάλαιο*** γίνεται λόγος σε βασικές έννοιες: Στην έννοια του Κράτους και στην έννοια της Δημόσιας Διοίκησης (συμπεριλαμβανομένης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης). Αφορμή γι΄ αυτό, ήταν η διαπίστωση, ότι οι γνώσεις που έχουν οι πολίτες, αλλά και ορισμένοι δημόσιοι υπάλληλοι, όσο καλές και αν είναι γύρω από το ρόλο του Κράτους, της Δημόσιας Διοίκησης και των Οργάνων της, δεν είναι πλήρεις. Υπάρχουν κενά και πρέπει να συμπληρωθούν με πληροφορίες. Έτσι όσο αφορά την πρώτη έννοια μεταφέρω αυτούσιο το κείμενο των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης του 1997 από τα πρακτικά της Βουλής, που αναφέρονται σ΄ ένα Κράτος-πολιτών με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, που ο σεβασμός και η προστασία της αξίας των πολιτών αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας όπως ορίζει το Σύνταγμα. Στη δεύτερη έννοια της Δημόσιας Διοίκησης, αναφέρομαι όχι σ΄ έναν αλλά στους πολλούς ορισμούς της και στη συνέχεια παραθέτω την ιστορική εξέλιξή της και τη δομή της από τον καιρό της Εθνικής ανεξαρτησίας έως σήμερα.

Το ***δεύτερο κεφάλαιο*** ασχολείται με το «Νόμο των Νόμων». Δηλαδή με το Σύνταγμα και συγκεκριμένα με τα θεμελιώδη άρθρα του, που απ΄ αυτά απορρέει το Συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών για την εξυπηρέτησή τους από τη Δημόσια Διοίκηση. Αναφέρομαι σ΄ αυτά, γιατί πρέπει να πληροφορηθεί ο πολίτης, ότι τα δικαιώματά του δεν βρίσκονται

τυχαία στο κείμενο του Συντάγματος, αλλά όπως έλεγε ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου Αριστόβουλος Ι. Μάνεσης: *«βρίσκονται στο κείμενο του Συντάγματος γιατί έχουν αυξημένη τυπική δύναμη και δεν είναι δυνατόν να καταργηθούν από τους νόμους ή από οποιεσδήποτε άλλες κρατικές πράξεις»*. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για τα καθήκοντα των δημοσίων λειτουργών και τις υποχρεώσεις τους προς τους πολίτες, ώστε οι σχέσεις τους να γίνουν απλούστερες και ποιο αποτελεσματικές.

Στο ***τρίτο κεφάλαιο*** γίνεται λόγος για το Νόμο 1599/86 με τίτλο «Σχέσεις Κράτους – Πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις» που ψηφίστηκε και ισχύει από τις 11 Ιουνίου 1986. Μ΄ αυτόν το νόμο προωθείται μια σειρά από διοικητικές μεταρρυθμίσεις όπως: Η καθιέρωση νέου δελτίου ταυτότητας. Ο περιορισμός των πιστοποιητικών στα απολύτως απαραίτητα. Το δικαίωμα της πληροφόρησης των πολιτών. Η κατάργηση της ανωνυμίας της απρόσωπης διοίκησης που συντελεί στην ανευθυνότητα των οργάνων της. Η εσωτερική διακίνηση των εγγράφων και πιστοποιητικών ώστε να απαλλαγεί ο πολίτης από την υποχρέωση να τα καταθέτει. Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων. Η δυνατότητα αποστολής πιστοποιητικών στην διεύθυνση που επιθυμεί ο πολίτης με κόστος 500 δραχμών. Η υποχρέωση των υπηρεσιών να διαθέτουν έντυπα αιτήσεων στους ενδιαφερόμενους και η συμπλήρωσή τους από τον αρμόδιο υπάλληλο εάν ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι αδυνατεί να τα συμπηρώσει ο ίδιος. Η διάθεση χαρτοσήμων και υπευθύνων δηλώσεων από τις δημόσιες υπηρεσίες, ώστε ο πολίτης να τα βρίσκει επί τόπου και να μην ταλαιπωρείται στις συναλλαγές του. Ο τρόπος επικύρωσης φωτοαντιγράφων και η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής. Η δημιουργία Γραφείων Επικοινωνίας και πληροφόρησης του Πολίτη στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τους Δήμους. Και τέλος γίνεται λόγος για την σύσταση Επιτροπής σύνταξης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Στο ***τέταρτο κεφάλαιο*** κυριαρχεί ο Νόμος 1943/91 «εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης», που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. 50 τόμος Α΄ της 11 Απριλίου 1991. Τα άρθρα 5 και 6 του Κεφαλαίου Β΄ με τίτλο «Σχέσεις πολιτών και δημόσιας διοίκησης - δημοσιότητα διοικητικής δράσης - κατάρτιση κωδίκων» ορίζουν συγκεκριμένες προθεσμίες μέσα στις οποίες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα έχουν υποχρέωση να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των πολιτών, ώστε ο κάθε πολίτης, αλλά και τα όργανα της διοίκησης να γνωρίζουν με

ακρίβεια τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Καθιερώνει το δικαίωμα των πολιτών να ζητήσουν «αποζημίωση» σε περίπτωση παράβασης των προθεσμιών ώστε να οδηγηθούν οι υπηρεσίες να διεκπεραιώνουν με μεγαλύτερη ταχύτητα τις υποθέσεις των πολιτών. Επίσης υποχρεώνει τις υπηρεσίες του δημοσίου τομέα να δημοσιεύουν σε περιπτώσεις καίριων τομέων παροχών, όπως για παράδειγμα απονομή συντάξεων, κ.λ.π, ορισμένα στοιχεία και ενέργειές τους (π.χ. ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων και ημερομηνίες που τελειώνουν οι σχετικές υποθέσεις), ώστε να μπορούν οι πολίτες να ελέγχουν αν τηρήθηκε η σειρά προτεραιότητας κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους και να υποχρεώνονται έτσι οι υπηρεσίες να τηρούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Το ***πέμπτο κεφάλαιο*** αναφέρεται στη διακίνηση εγγράφων μεταξύ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. και ιδιωτών με ηλεκτρονικά μέσα (τηλεομοιοτυπία και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) που απορρέει από το Νόμο 2672/98 που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. 290 τόμος Α΄ της 24 Δεκεμβρίου 1998. Η ρύθμιση αυτή που έχει τεθεί σε ισχύ δύο μήνες μετά από τη δημοσίευση του νόμου, δηλαδή από 1ης Μαρτίου 1999, κάνει μια τομή στον τρόπο επικοινωνίας του πολίτη με το Δημόσιο, αλλά και των δημοσίων υπηρεσιών μεταξύ των και στοχεύει στον περιορισμό του «τέρατος της γραφειοκρατίας». Με το (FAX) και το (E-Mail) ο πολίτης βλέπει ν΄ αλλάζουν μερικά πράγματα που μέχρι χθες γινόντουσαν γιατί «έτσι είχαν μάθει» να γίνονται. Σιγά-σιγά αρχίζει να πιστεύει ότι η ταχύτητα και η άνεση στις δημόσιες συναλλαγές δεν ανήκουν «στο χώρο των θαυμάτων» και για του λόγου του αληθές, αν καλέσει τον αριθμό «1502» μπορεί να του εκδοθούν και να του αποσταλούν στην διεύθυνση που επιθυμεί διάφορα πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κ.λ.π.

Στο ***έκτο κεφάλαιο***, γίνεται λόγος για τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999) που ήλθε να καλύψει ένα κενό στη δράση της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Ως γνωστό η ανάγκη για την κατάρτιση ενός Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας απορρέει από τις σύγχρονες τάσεις που χαρακτηρίζουν τη Δημόσια Διοίκηση, αναφορικά με τη διαχείριση των υποθέσεων των πολιτών και τις αρχές που πρέπει να διέπουν τις σχέσεις των τελευταίων με το Κράτος. Παράλληλα, η πολυπλοκότητα των διαδικασιών, σε συνδυασμό με την πολυνομία που ταλαιπωρεί τόσο τους πολίτες, όσο και τις ίδιες τις δημόσιες υπηρεσίες, επέβαλλαν στη σύνταξη του Κώδικα, με τον οποίο επιδιώκεται η δημιουργία κλίματος ασφαλείας και εμπιστοσύνης, που οδηγεί στην αποτελεσματική συνεργασία Δημοσίου

και πολιτών, χωρίς τριβές και προβλήματα που προκαλούνται από την άγνοια ή την ασάφεια των κανόνων δικαίου. Ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας ήλθε να θέσει όρους στην επικοινωνία και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών, με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της προσωπικότητας και να συμβάλει έτσι στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών προς τον πολίτη και στην αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης.

Το ***έβδομο κεφάλαιο*** ασχολείται με το νόμο 2477/97 «Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης», όπου ο νεοσύστατος αυτός θεσμός έχει σαν σκοπό την περιφρούρηση των δικαιωμάτων των πολιτών, την τήρηση της νομιμότητας, την καθιέρωση ενός διττού ελέγχου για τη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και την αντιμετώπιση των φαινομένων της κακοδιοίκησης, της αναποτεσματικότητας, της χαμηλής παραγωγικότητας και της κακής ποιότητας των υπηρεσιών της. Στη συνέχεια εξετάζεται ο θεσμός του Ombudsman που έχει Σουηδική προέλευση και σημαίνει «αντιπροσώπευση, εκπροσώπευση» και λειτουργεί σε 82 χώρες του κόσμου, οι λόγοι θεσμοθέτησής του στη χώρα μας, η αποστολή του θεσμού αυτού, η αναγκαιότητά του, ο ρόλος του, η περιφρούρηση της ανεξαρτησίας του και τέλος οι αρμοδιότητές του.

Στο ***όγδοο κεφάλαιο*** γίνετα λόγος για τον «Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή» που μπορεί να εξετάζει τις καταγγελίες περιπτώσεων κακής διοικήσεως από πλευράς των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ο ευρωπαίος πολίτης που έχει επισημάνει περιπτώσεις κακής διοίκησης, δηλαδή πλημμελής ή κατωτέρας ποιότητας διοίκηση, που σημαίνει ότι ένα θεσμικό όργανο δεν πράττει κάτι που έπρεπε να πράξει, ή το πράττει εσφαλμένα ή εάν πράττει κάτι, το οποίο δεν έπρεπε να το πράξη, πρέπει να τα καταγγείλει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή με επιστολή σε οιαδήποτε από τις 11 επίσημες γλώσσες της Ενώσεως, εκθέτοντας σαφώς ποίος είναι, ποίο θεσμικό όργανο ή υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καταγγέλλει και ποίοι είναι οι λόγοι της καταγγελίας στην οποία προβαίνει.

Το ***ένατο κεφάλαιο*** ασχολείται με το νόμο 2218/94 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» και καταδεικνύει το δικαίωμα του πολίτη να προσφεύγει στην Επιτροπή του άρθρου 18

«Έλεγχος των πράξεων», για να αντιμετωπίσει καταχρηστικές αποφάσεις δημάρχων ή οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού που του έχουν επιβληθεί. Επίσης αναφέρεται ότι όποιος πολίτης έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να προσφύγει για παράβαση νόμου, κατά των αποφάσεων του νομάρχη, στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Και ακόμα, έχει δικαίωμα να προσφύγει στον καθ΄ ύλην υπουργό, κατά των αποφάσεων της Επιτροπής του άρθρου 18 του νόμου 2218/94 και του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

Το ***δέκατο κεφάλαιο*** ασχολείται με την εξυπηρέτηση από την δημόσια διοίκηση των «Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες», ή καλύτερα των «Ατόμων με Ειδικά Προτερήματα» όπως θα είναι πιο σωστά να λέγεται. Με αισθήματα θαυμασμού για την μάχη που δίνουν τα άτομα αυτά για να κερδίσουν ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ και χωρίς ίχνος συμπόνιας και οίκτου, παρατίθενται διάφορες πληροφορίες που αφορούν την εξυπηρέτησή των, βάσει Νόμων και Εγκυκλίων Διαταγών, να εξυπηρετούνται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά προτεραιότητα. Επίσης γίνεται λόγος για τα αφιλόξενα, κατά κανόνα, κτίρια των Δημοσίων Υπηρεσιών για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, για τις παρεμβάσεις που γίνονται σε νέα αλλά και σε υφιστάμενα κτίρια των Υπηρεσιών της Ξάνθης για την εξυπηρέτηση των ατόμων αυτών, και για το μοναδικό κτίριο του «Συνηγόρου του Πολίτη», που είναι πλήρως προσβάσιμο από την αρχή της λειτουργίας του. Τέλος γίνετε λόγος για την καθιέρωση από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ενός νέου θεσμού για την εξυπηρέτησή των, που είναι η χορήγηση στους δικαιούχους «Κάρτας Αναπηρίας» όπου θα αναγράφεται το ποσοστό αναπηρίας και θα χρησιμεύει ως αποδεικτικό στοιχείο.

Στο ***ενδέκατο κεφάλαιο*** γίνεται λόγος για την ποιότητα προς τον πολίτη. Η λέξη «ποιότητα» θα πρέπει να ακούγεται όλο και ποιο τακτικά από δω και πέρα γιατί επί τέλους, στην αρχή του 21^{ου} αιώνα, συνειδητοποιείται πλέον και στη χώρα μας, ότι σε μία σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία το Δημόσιο και η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλουν να σχεδιάζουν και να παρέχουν υπηρεσίες με ποιοτικά χαρακτηριστικά, αξιοποιώντας τις εμπειρίες άλλων χωρών, την επιστήμη της οργάνωσης και διοίκησης και τις νέες τεχνολογίες. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα «Ποιότητα για τον Πολίτη» που σκοπός του είναι η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει ο δημόσιος τομέας στο βαθμό που οι πολίτες προσδοκούν και έχουν ανάγκη. Οι υπηρεσίες μιας στάσης έχουν σαν στόχο τους, αν είναι δυνατόν ο πολίτης με μία μόνο επίσκεψη, με μία μόνο

Δημόσια Υπηρεσία, μιλώντας με έναν μόνο υπάλληλο, να ικανοποιήσει όλες τις ανάγκες του. Επίσης γίνεται αναφορά στα Κέντρα Πληροφόρησης Πολιτών, που έχουν δημιουργηθεί σε κάθε Τοπική Αυτοδιοίκηση και σε κάθε Υπουργείο και λειτουργούν με όλα τα σύγχρονα μέσα και μεθόδους της Πληροφορικής και ήδη σε ορισμένα απ΄ αυτά χρησιμοποιείται το διαδίκτυο INTERNET για την διάθεση των πληροφοριών και τέλος γίνεται λόγος για τα Προγράμματα «Αστερίας», «Αριάδνη» και «Κλεισθένης».

Το ***δωδέκατο κεφάλαιο,*** ασχολείται με γενικά συμπεράσματα και με διαπιστώσεις ότι με την πάροδο του χρόνου, ο πολίτης έπαψε να είναι ο παθητικός αποδέκτης της κρατικής δράσης, άρχισε να γνωρίζει τα δικαιώματά του και κατά συνέπεια να διεκδικεί και να απαιτεί ποιότητα παρεχομένων υπηρεσιών, αφού αυτός είναι ο ουσιαστικός «πελάτης» της δημόσιας διοίκησης, με την έννοια της υποχρέωσης να εξυπηρετείται με ευγένεια και σεβασμό. Επίσης γίνεται γνωστό, ότι το πρώτο πράγμα που ο μέσος πολίτης θα ήθελε από το Δημόσιο, θα ήταν αυτό να παρέχει ενημέρωση και να είναι πιο γρήγορο και να μην τον ταλαιπωρεί. Και αν μου πείτε ότι αυτή η ανάγκη ίσχυε από πάντοτε, θα πρόσθετα ότι σήμερα θα πρέπει να κυριαρχήσει το σύνθημα ότι είναι χρέος της «Διοίκησης του 2000», την ανάγκη αυτή να την κατανοήσει και να τη σεβαστή. Και τελειώνει με τη διαπίστωση ότι ασφαλώς θα υπάρξουν δυσκολίες προσαρμογής της δημόσιας μηχανής στις απαιτήσεις «του αιώνα της επικοινωνίας και της ποιότητας». Αυτό όμως δεν αποτελεί δικαιολογία για να συνεχίσουν τα πράγματα «όπως μάθαμε».

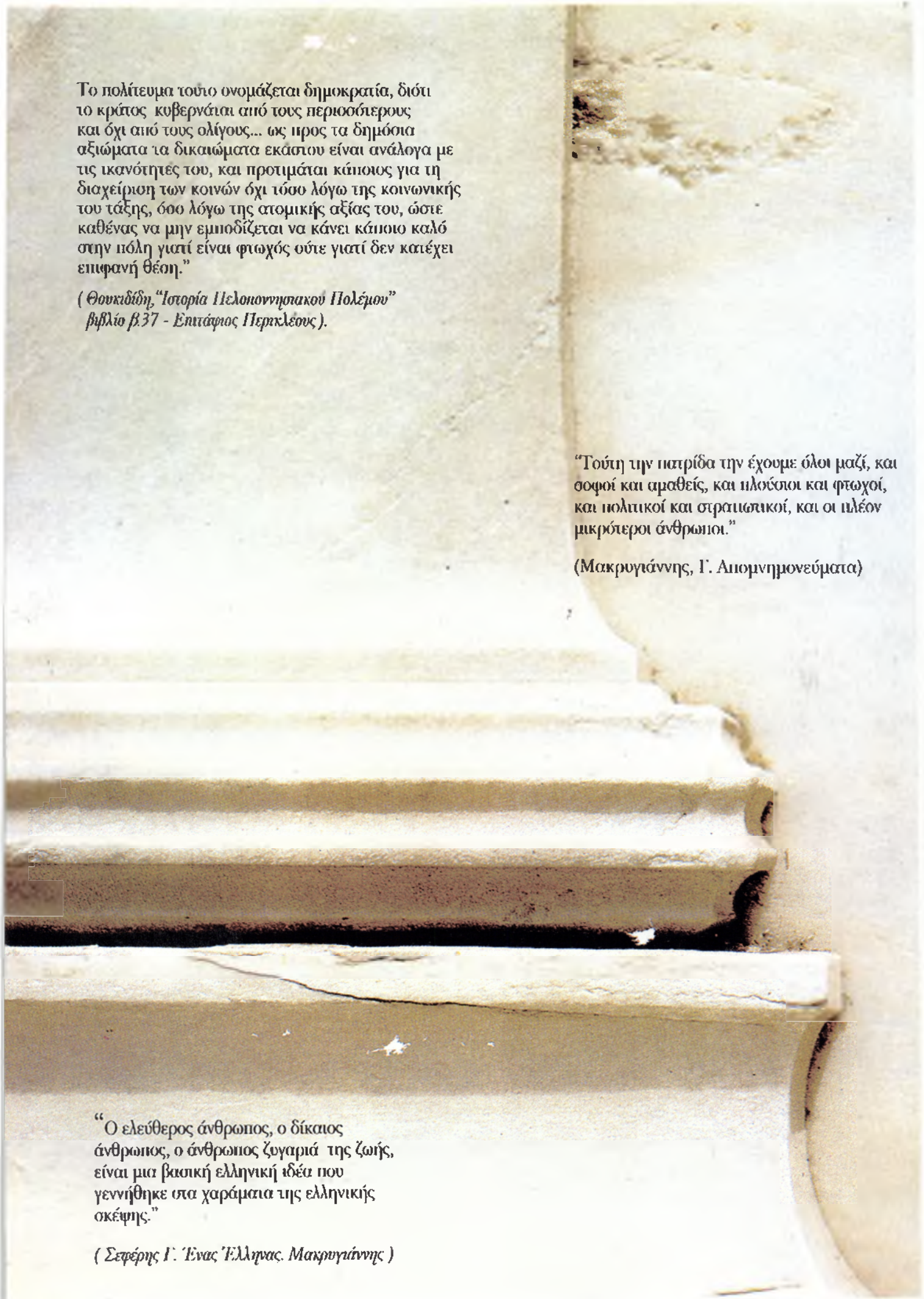
Γεωργία Κλάδη / 2000

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Ι Κ Α

«Από Διός και Θεού άρξασθαι λοιπόν….».

Με αποσπάσματα από τα πανανθρώπινα έργα του Θουκιδίδη και του Μακρυγιάννη και με στίχους του νομπελίστα ποιητή μας Γιώργου Σεφέρη, που παραθέτω στην επόμενη σελίδα, αρχίζει η εργασία αυτή.

Τα συγκεκριμένα αποσπάσματα τα έχω ξεχωρίσει γιατί ανταποκρίνονται στις προσδοκίες και στα όνειρά μου, σαν πολίτη και σαν μελλοντικό στέλεχος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού αναφέρονται σ΄ ένα κράτος-πολιτών και σε μια πατρίδα όπου οι διοικούντες και οι διοικούμενοι θα έχουν δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες ευδαιμονίας και κοινής ωφέλειας.

Το πολίτευμα τουτο ονομάζεται δημοκρατία, διότι το κράτος κυβερνάται από τους περισσότερους και όχι από τους ολίγους... ως προς τα δημόσια αξιώματα τα δικαιώματα εκάστου είναι ανάλογα με τις ικανότητες του, και προτιμάται κάποιος για τη διαχείριση των κοινών όχι τόσο λόγω της κοινωνικής του τάξης, όσο λόγω της ατομικής αξίας του, ώστε καθένας να μην εμποδίζεται να κάνει κάποιο καλό στην πόλη γιατί είναι φτωχός ούτε γιατί δεν κατέχει επιφανή θέση."

(Θουκιδίδη,"Ιστορία Πελοποννησιακού Πολέμου" βιβλίο β.37 - Επιτάφιος Περικλέους).

"Τούτη την πατρίδα την έχουμε όλοι μαζί, και σοφοί και αμαθείς, και πλούσιοι και φτωχοί, και πολιτικοί και στρατιωτικοί, και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι."

(Μακρυγιάννης, Γ. Απομνημονεύματα)

"Ο ελεύθερος άνθρωπος, ο δίκαιος άνθρωπος, ο άνθρωπος ζυγαριά της ζωής, είναι μια βασική ελληνική ιδέα που γεννήθηκε στα χαράματα της ελληνικής σκέψης."

(Σεφέρης Γ. Ένας Έλληνας. Μακρυγιάννης)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Κεφάλαιο 1

1.1. ΚΡΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Τη λέξη «Κράτος» τη συναντάμε πολύ πριν από τους «παμπάλαιους καιρούς του Αισχύλου».

Το ίδιο το κράτος όμως δεν περίμενε να βρεθεί το γλωσσικό του ένδυμα για να εμφανιστεί. Οι απαρχές του ανάγονται σε εποχές που η ιστορία δεν είχε ακόμη αρχίσει.

Στον Όμηρο, η λέξη «κράτος», δηλώνει τη σωματική δύναμη, τη σωματική ισχύ. Σε αυτήν τη σημασία διαστέλλεται από τον *δόλον,* που δηλώνει την ικανότητα επιβολής με τέχνασμα, πανουργία, ευφυία. Το κράτος, όμως, μπορεί να αναφέρεται και με κάθε υλικό μέσον στο οποίο επιβάλλεται μια συγκεκριμένη ιδιότητα ή με το οποίο επιβάλλεται μια συγκεκριμένη χρήση. Σταδιακά, η λέξη προσδιορίζει την ισχύ ατόμων ή ομάδων. Μετά τον Όμηρο, η λέξη εκφράζει και τους θεσμούς ή το σύστημα διακυβέρνησης.

Η έννοια της βίας είναι άμεσα συνδεδεμένη με την έννοια του κράτους, ιδιαίτερα κατά τους ιστορικούς χρόνους. Στον *Προμηθέα Δεσμώτη* του Αισχύλου, το Κράτος προσωποποιείται ως αδελφός της Βίας. Αποτελούν μαζί δυνάμεις που συμπαραστέκονται στο Δία, μόλις νικητή του πατέρα του Κρόνου και νέου ηγέτη των θεών, και στέλνονται από αυτόν να τιμωρήσουν κάθε υβριστή της θεϊκής τάξης, της αρμονίας του σύμπαντος.

Στην εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας η λέξη διατήρησε το σημασιολογικό της περιεχόμενο: εξακολούθησε και εξακολουθεί να δηλώνει την ισχύ, τη δύναμη, την εξουσία, τη διακυβέρνηση και, σε συνάρτηση με σχετικό προσδιορισμό, τη μορφή ή το είδος εξουσίας ή διακυβέρνησης, το πολιτειακό ή νομικό καθεστώς μιας χώρας. Κάνουμε

έτσι λόγο για *«ολοκληρωτικό κράτος»*, για κράτος δηλαδή στο οποίο ένα κόμμα επιβάλλει την ισοπεδωτική εξουσία, για *«θεοκρατικό κράτος»*, γι΄ αυτό δηλαδή που ως θεμέλιο ιδεολογίας και πρακτικής έχει ένα συγκεκριμένο θρησκευτικό δόγμα, για *«κυρίαρχο κράτος»*, αυτό που, θεωρητικά τουλάχιστον, απολαύει πλήρους εξωτερικής ελευθερίας, για *«ημικυρίαρχο κράτος»*, αυτό που τελεί υπό την άμεση ή έμμεση εξάρτηση άλλου κράτους (φόρου υποτελές, προτεκτοράτο, αποικιακό κράτος), για *«κράτος υπό κηδεμονία»* ή για *«φιλελεύθερο ανθρωποκεντρικό κράτος»* που βάζει σε πρώτη προτεραιότητα τον πολίτη και που γι΄ αυτό το κράτος έχουν εφαρμογή όσα παραθέτει η παρούσα εργασία.

1.1.1. Ο ρόλος του σύγχρονου Κράτους

Μέχρι τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ο ρόλος του κράτους περιοριζόταν στην επιβολή του νόμου, της τάξης και στην ενίσχυση της άμυνας της χώρας. Σε δευτερεύουσα δε θέση, εφάρμοζε και μερικά πρωτόγονα κοινωνικά προγράμματα.

Αργότερα όμως πραγματοποιήθηκε η επέκταση του δημόσιου τομέα, καθώς αυτός δραστηριοποιήθηκε σε νέους τομείς, όπως στη δωρεάν παιδεία, στην υγειονομική περίθαλψη, στην ανάπτυξη προγραμμάτων ασχολούμενα με θέματα περιβάλλοντος κ.λ.π., όπου όλα αυτά δημιούργησαν νέους τύπους υπηρεσιών.

Μέχρι της τελευταίες δεκαετίες, οι κυβερνήσεις μπορούσαν μέχρι ενός σημείου να παραμένουν σαν μια ξεχωριστή οντότητα, επιβλέποντας και ελέγχοντας την οικονομία και την κοινωνία. Στις μέρες μας όμως σε αντιδιαστολή με τον παραδοσιακά ιστορικό χαρακτήρα του κράτους των τελευταίων αιώνων, ο ρόλος του σύγχρονου κράτους μεταβλήθηκε ουσιαστικά και θεωρείται κατά κύριο λόγο φορέας παροχής υπηρεσιών προς τον πολίτη και όργανο άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

Αίτια της εξέλιξης αυτής, θεωρούνται: α) η *προσαρμογή* στις σύγχρονες απαιτήσεις. Γιατί σ΄ έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο, το κράτος υποχρεώθηκε όπως κάθε ζωντανός οργανισμός να προσαρμοστεί στο κοινωνικό περιβάλλον, β) η *τεχνολογική πρόοδος* που έχει επηρεάσει την εσωτερική οργάνωση της διοίκησης, γ) η *δέσμευση* πολλών

κυβερνήσεων, που αναλάμβαναν μέσω της εκλογικής διαδικασίας, βάσει κοινωνικού συμβολαίου, δ) η *ένταξη* της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ., κ.λ.π.

1.1.2. Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας του Κράτους

Το Κράτος αποτελεί προϋπόθεση για την ομαλή κοινωνική ζωή και την ευτυχία των Πολιτών.Με τους κανόνες λειτουργίας ορίζεται το πολιτειακό πλαίσιο μέσα στο οποίο είναι δυνατή η άσκηση της ελευθερίας και της ισότητας.

Μόνο μια οργανωμένη σε κράτος κοινότητα μπορεί να εξασφαλίζει την ελευθερία, την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την ισότητα των πολιτών.

Το Ελληνικό Κράτος παρά τις αντίξοες συνθήκες, κατάφερε να ανταπεξέλθει με επιτυχία στις «προκλήσεις» των καιρών χωρίς να χάσει <u>τον ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα</u>.

Ο άνθρωπος είναι εκείνος για χάρη του οποίου υπάρχει και λειτουργεί το κράτος.

Από αυτή την ιδέα, πηγάζουν οι απόψεις για την οργάνωση και λειτουργία του Ελληνικού Κράτους.

Τα Ελληνικά Συντάγματα που ίσχυαν στο παρελθόν, και το ισχύον σήμερα, καθιερώνουν τη δημοκρατική μορφή του πολιτεύματος και διακηρύσσουν τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα του κράτους.

Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, ορίζει το Σύνταγμα. Η σημασία της «διακήρυξης» αυτής του Συνταγματικού νομοθέτη είναι θεμελιώδης για τις σχέσεις Κράτους-Πολιτών. Για να μπορέσει το Κράτος να ανταποκριθεί στη δύσκολη αποστολή του, την ικανοποίηση υλικών και πνευματικών αναγκών των πολιτών, έχει ανάγκη από μηχανισμό υλοποίησης. Τέτοιος μηχανισμός είναι η Δημόσια Διοίκηση.

Προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης
Βουλή των Ελλήνων, 10 Οκτωβρίου 1999.

1.2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1.2.1. Τι είναι Δημόσια Διοίκηση

Αν κάποιος προσπαθήσει ν΄ αναλύσει ετυμολογικά τη λέξη *διοίκηση* θα διαπιστώσει ότι αυτή αποτελείται από τη πρόθεση *«δια»* και το ουσιαστικό *«οίκηση»* και σημαίνει τη μέριμνα για τον οίκο, την εξεύρεση των πόρων και των μέσων για τη συντήρηση της οικογένειας, τη διαχείριση των κοινών.

Έτσι συμπερασματικά βγαίνει ότι ο όρος *«διοίκηση»* κατά μία άποψη είναι ευρύτερος του όρου «οικονομία» που αφορά τον τρόπο εξευρέσεως των μέσων και τη διάθεση αυτών για την ικανοποίηση αναγκών, ενώ η διοίκηση περιλαμβάνει εκτός αυτών και την όλη διακυβέρνηση του οίκου.(1).

Πέρα όμως από την ετυμολογική εξέταση της λέξης, ο όρος Δημόσια Διοίκηση μπορεί να εξεταστεί από δύο καθαρά απόψεις:

α) από την νομική άποψη ή την άποψη του διοικητικού δικαίου και
β) από την άποψη της επιστήμης της διοικήσεως.

Έτσι πολύ περιληπτικά μπορεί ν΄ αναφερθεί ότι η νομική θεώρηση της δημόσιας διοικήσεως εξετάζει και διακρίνει τις λειτουργίες της πολιτείας με βάσει τα ***όργανα.*** Κατά τη διάκριση αυτή έχουμε όργανα ***νομοθετικά,*** με αρμοδιότητες θεσπίσεως νόμων, ***δικαστικά,*** που απονέμουν δικαιοσύνη και ***διοικητικά,*** που ασκούν διοίκηση.

Με την έννοια αυτή, η δημόσια διοίκηση είναι ο χώρος που καλύπτεται από τα διοικητικά όργανα της πολιτείας.

Η Δημόσια Διοίκηση, κατά τη διοικητική άποψη, είναι το τμήμα αυτό της κυβερνητικής εξουσίας με το οποίο πραγματώνονται οι σκοποί και οι στόχοι της πρώτης. Περιέχει δε τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό της εργασίας που πρέπει να γίνει, τον καθορισμό στόχων, την ίδρυση οργανισμών, την διεύθυνση, την εποπτεία και τον έλεγχο των στελεχών.

1 - Ν. Ξανθούλης «Διοίκηση» Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα 1963, σελ. 7.

Η Δημόσια Διοίκηση χαρακτηρίζεται επίσης, ως «η διοικητική μηχανή που φέρει σε πέρας τους κυβερνητικούς στόχους με το μικρότερο κόστος σε πόρους και με την παράλληλη διασφάλιση των ελευθεριών του λαού».

Κατ΄ άλλους η Δημόσια Διοίκηση μοιάζει με τη διοίκηση των ιδιωτικών επιχειρησιακών μονάδων στο λειτουργικό στοιχείο, γιατί και οι δύο στοχεύουν στην παροχή υπηρεσιών και ακολουθούν κοινές τεχνικές που αφορούν τον προγραμματισμό, την οργάνωση, τον προϋπολογισμό, την εξουσιοδότηση, τον έλεγχο, το συντονισμό κ.λ.π.

Διαφέρουν όμως ως προς το φορέα και το ρόλο τους. Στη Δημόσια Διοίκηση, ο φορέας έχει το στοιχείο της κυριαρχίας, στην ιδιωτική διοίκηση όχι. Η Δημόσια υπηρεσία υπηρετεί το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον, η ιδιωτική διοίκηση το συμφέρον των μελών του οργανισμού και το ιδιωτικό κέρδος.

Τέλος, η επιστήμη της Δημόσιας Διοικήσεως δίνει στη Δημόσια Διοίκηση ευρύτερο ρόλο απ΄ αυτόν που την περιορίζει η νομική θεωρία.

Σύμφωνα με την άποψη αυτή, η Δημόσια Διοίκηση, πέρα απ΄ την εκτέλεση των νόμων, καθορίζει πολιτικές, συνδέεται με τους σκοπούς της οικονομίας, με τις αξίες της εθνικής ζωής και με τον καθορισμό και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, γενικά.

Ακόμη η Δημόσια Διοίκηση είναι μια λειτουργία δυναμική και ελαστική, συνεχώς μεταβάλλεται και προσαρμόζεται σε νέες πάντοτε καταστάσεις, σχεδιάζει και κατασκευάζει, γίνεται ένα αλλά και πολλά, με στόχο την άμεση ικανοποίηση των αναγκών του λαού.

1.2.2. Ιστορική εξέλιξη της σπουδής της Δημόσιας Διοίκησης.

Η Δημόσια Διοίκηση, ως κοινωνικό φαινόμενο, ξεκινάει από τις πρώτες ανθρώπινες εκδηλώσεις, όταν ο άνθρωπος άρχιζε να σχεδιάζει, να οργανώνει, να κατανέμει ρόλους και να συντονίζει, ώστε μπορούμε να

πούμε ότι η διοίκηση είναι από τα αρχαιότερα «ανθρώπινα λειτουργήματα».

Ως σύνολο γνώσεων όμως η Δημόσια Διοίκηση αποτελεί σχεδόν καινούργιο επιστημονικό τομέα, που έλαβε πολλές διαστάσεις κατά τις δύο τελευταίες γενιές στα πολιτισμένα κράτη.

Η Δημόσια Διοίκηση όμως, ως τμήμα της πολιτικής φιλοσοφίας, ανατρέχει από την εποχή του Σωκράτη, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, που μίλησαν γι΄ αυτήν και τη συσχέτισαν με την πόλη-Κράτος.

Θεώρησαν, δηλαδή, τη Δημόσια Διοίκηση ως ένα μέσο με το οποίο οι αξίες του ωραίου, του καλού και του αληθινού μπορούσαν να πραγματωθούν.

Στη Ρωμαϊκή εποχή η μελέτη της Δημόσιας Διοικήσεως γινόταν σαν τμήμα των «πολιτικών» του Αριστοτέλη ή από την άποψη του δικαίου και του εθίμου.

Στην Ευρώπη, εκτός από σποραδικά παραδείγματα οργανωμένων σπουδών, η συστηματική σπουδή της δημόσιας Διοικήσεως ήταν σπάνια.

Σταθμός στη μελέτη της Δημόσιας Διοίκησης είναι το έτος 1876, όταν ο Adam Smith έγραψε το περίφημο βιβλίο του "Wealth of Nations" και έτσι αρχίζει δειλά η συστηματική μελέτη της Δημόσιας Διοικήσεως.

Στη συνέχεια η βιομηχανική επανάσταση του 19^{ου} αιώνα με την τεράστια ανάπτυξη των οικονομικών μονάδων δημιούργησαν νέα προβλήματα στο χώρο της Δημόσιας Διοικήσεως που αφορούσαν κυρίως την προσαρμογή της στις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές.

Αργότερα και ενώ επήλθαν πολλές αλλαγές στην ανάπτυξη της επιστήμης της Δημόσιας Διοίκησης, τόσο στις χώρες της Ευρώπης όσο και στις ΗΠΑ, η χώρα μας, μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο αρχίζει να εξετάζει το φαινόμενο της Δημόσιας Διοίκησης μέσα από νέο πρίσμα και αναγνωρίζει την ανάγκη της σπουδής ανωτάτου επιπέδου. Απόρροια αυτών είναι η ίδρυση ειδικού τμήματος σπουδών στη Πάντειο Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών.

1.2.3. Ο ορισμός της Δημόσιας Διοίκησης.

Το πρόβλημα του ορισμού της Δημόσιας Διοίκησης έχει απασχολήσει και απασχολεί ακαδημαϊκούς και διοικητικούς παράγοντες, αναφέρει ο καθηγητής κ. Γρηγόρης Παγκάκης στο βιβλίο του «Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση».

Πράγματι, όταν βρεθεί κανείς στη μεγάλη βιβλιοθήκη του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης, διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει μόνο ένας ορισμός, αλλά πολλοί. Σταχυολογώντας, μεταφέρω μερικούς απ΄ αυτούς:

Κατά τον καθηγητή κ. Ηλία Κυριακόπουλο και άλλων συγγραφέων: «Δημόσια Διοίκηση είναι η ενέργεια και δράσις του Κράτους ή άλλου εντός αυτού εντεταγμένου οργανισμού, ήτις αποβλέπει εις την επιμέλειαν δημοσίων συμφερόντων και δεν ανάγεται ούτε εις την σφαίραν της νομοθεσίας, ούτε εις την της δικαιοσύνης».

Αλλού, σ΄ ένα από τα κλασσικά βιβλία της δημόσιας διοίκησης, απλά αλλά γραφικά ορίζεται η διοίκηση ως εξής: «Όταν δύο άνθρωποι συνεργάζονται για να μετακινήσουν μια πέτρα, που κανείς δεν μπορούσε να μετακινήσει μόνος του, εμφανίζονται οι αρχές της διοίκησης».

Ακόμα, η Δημόσια Διοίκηση έχει ορισθεί ως «...λήψη αποφάσεων, προγραμματισμός εργασίας, διατύπωση αντικειμενικών σκοπών και στόχων... καθιέρωση και επανεξέταση οργανισμών, διεύθυνση (διοίκηση) και εποπτεία υπαλλήλων... άσκηση ελέγχων και άλλες δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται από κυβερνητικά όργανα. Είναι η κυβερνητική δράση, τα μέσα με τα οποία εκδηλώνονται οι σκοποί και οι στόχοι της κυβέρνησης».

Από τους παραπάνω ορισμούς είναι σαφές ότι η δημόσια διοίκηση είναι η διοικητική πλευρά της κυβέρνησης. Είναι επίσης φανερό, πόσο δύσκολα μπορεί να χαραχτεί μια διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην κυβέρνηση και τη διοίκηση. Με άλλα λόγια η εκτελεστική λειτουργία είναι συνδυασμός και συνύπαρξη των στοιχείων Κυβέρνηση και Διοίκηση. Η Κυβέρνηση χαράσσει τη γενική πολιτική και δίνει τις γενικές κατευθύνσεις, ενώ η διοίκηση, εφαρμόζει την πολιτική με την υλοποίηση των κυβερνητικών σχεδίων και προγραμμάτων.

«Δημόσια διοίκηση, λοιπόν, με τη στενή έννοια του όρου, είναι το σύνολο των κρατικών οργάνων και μέσων, με τα οποία πολιτικές ιδέες και προγράμματα μετατρέπονται σε δράση και γίνονται πραγματικότητα».

Στη θεωρία είναι ίσως εύκολο μα γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ Κυβέρνησης και Διοίκησης, αλλά στην πράξη είναι δυσκολότερο, γιατί πίσω από κάθε πράξη της διοίκησης υπάρχει πάντοτε η κυβερνητική κατεύθυνση.

Τελειώνοντας, σαν μια ελεύθερη έννοια του όρου, αναφέρεται ότι: «Δημόσια Διοίκηση είναι πρώτα απ΄ όλα άνθρωποι. Δεύτερο είναι ομαδική δράση. Τρίτο είναι αλληλεπίδραση και τέταρτο είναι συνεργατική δραστηριότητα».

1.2.4. Η δομή της Δημόσιας Διοίκησης.

Στα Κράτη όπου η μορφή του πολιτεύματος καθορίζεται με γραπτό Σύνταγμα, όπως συμβαίνει στη χώρα μας, η γενική δομή και οι λειτουργίες της διοίκησης καθορίζονται από το ίδιο το Σύνταγμα.

Η δομή της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης αρχίζει να διαμορφώνεται στα πρώτα χρόνια της Επανάστασης για την Εθνική ανεξαρτησία (1821-1828). Κατά τη διάρκεια της περιόδου εκείνης την εκτελεστική λειτουργία ασκούσε μια επιτροπή, η Διοικητική Επιτροπή, όπως ονομαζόταν.

Μετά την απομάκρυνση του Όθωνα από τη βασιλεία, το 1911 ο Ελευθέριος Βενιζέλος εισάγει μερικά πρωτόγονα κοινωνικά προγράμματα και δίνει νέο ρόλο και δομή στη δημόσια Διοίκηση.

Μετά την περιπέτεια της χώρας μας από δύο παγκόσμιους πολέμους και έναν εμφύλιο, η Δημόσια Διοίκηση ανδρώνεται και δομείται σύμφωνα με τα Συντάγματα που ισχύουν, ενώ γίνεται προσπάθεια από τον εκάστοτε ανώτατο κρατικό λειτουργό, τον υπουργό, ο οποίος εκπροσωπεί και ταυτόχρονα διασυνδέει λειτουργικά την Κυβέρνηση και τη Δημόσια Διοίκηση να προωθήσει τους στόχους της εκτελεστικής λειτουργίας της έχοντας σαν γνώμονα την εξυπηρέτηση του πολίτη, την διαφάνεια και την εφαρμογή των κανόνων δικαίου.

1.2.5.- Δημόσια Διοίκηση – Στρατηγική αποκέντρωσης

Στον ορίζοντα του Νέου Αιώνα, η Αναπτυξιακή Στρατηγική, στοχεύει στην αντιμετώπιση βασικών προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας, η επιτυχία της οποίας θα εξαρτηθεί, από μια σειρά παρεμβάσεων, ιδίως σ'ότι αφορά τη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων και τη βελτίωση της ικανότητας της διοίκησης σε θέματα εφαρμογής και υλοποίησης.

Γύρω απο τις βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις για την ενίσχυση της παραγωγής και της ανταγωνιστικότητας, την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής, την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και την προώθηση της απασχόλησης, θα υλοποιηθούν σειρά αναπτυξιακών προγραμμάτων, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο περιφέρειας.

Η επιτυχία των προγραμμάτων αυτών, δεν εξαντλείται μόνο, στην προσπάθεια μεγένθυσης των μακροοικονομικών μεγεθών. Απαιτείται παράλληλα η δημιουργία ενός Νέου Συστήματος Διοίκησης, που θα υλοποιεί την Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική, με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στις πολιτικές λειτουργίες του κράτους.

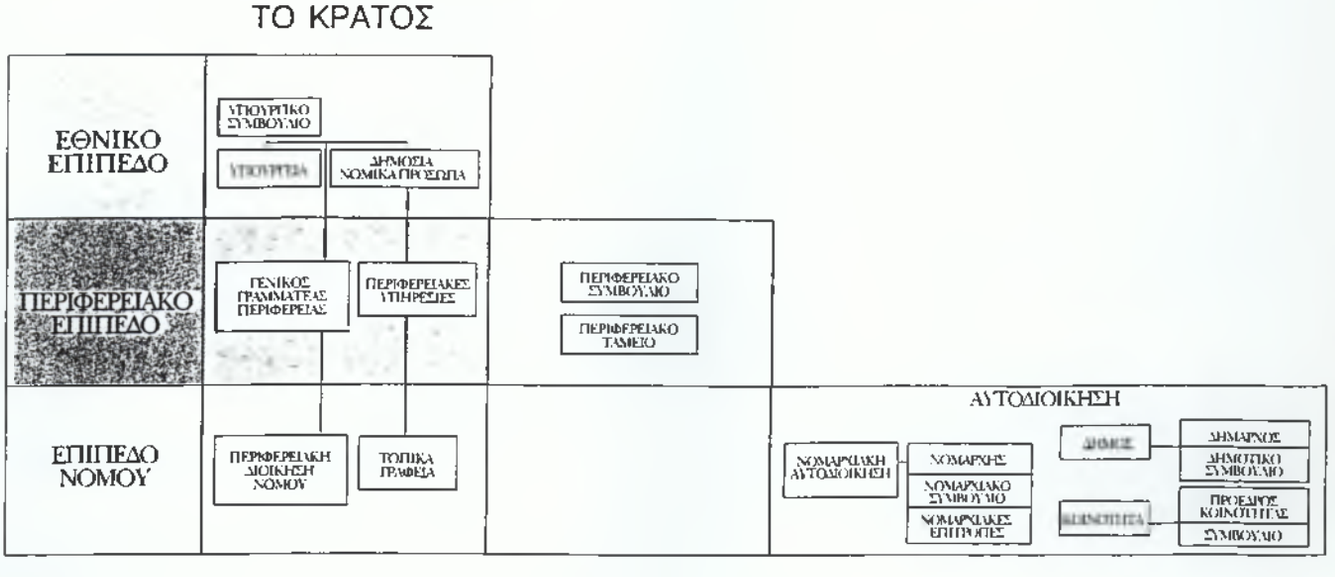
Η Διοίκηση πρέπει να διευρύνει τους ορίζοντές της συμβάλλοντας σε κάθε ενέργεια και δράση που ενισχύει την Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική. Ιδιαίτερα με την καθιέρωση ενός εκτεταμένου αποκεντρωτικού συστήματος, αναμένεται ότι θα συμβάλλει ουσιαστικά στην προσπάθεια της χώρας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, για τη σύγκλιση της οικονομίας με τους κοινοτικούς μέσους όρους, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των περιφερειών, για την ενίσχυση της χώρας προς την πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και για την ανάληψη του ρόλου που πρέπει να παίξει η Ελλάδα σε σχέση με τους γειτονές της των Βαλκανίων και της Μεσογείου.

Απαραίτητη προϋπόθεση, είναι η αναθεώρηση της λειτουργίας της Διοίκησης σε όλα τα επίπεδα, ώστε:

- Το κεντρικό κράτος να λειτουργήσει ως το "στρατηγείο της ανάπτυξης" αποκτώντας επιτελικά χαρακτηριστικά και ασκώντας συντονιστικό και παρεμβατικό ρόλο στους κρίσιμους τομείς του εθνικού συμφέροντος.

- Η νέα Διοικητική Περιφέρεια του κράτους να αποκτήσει πέραν του προγραμματικού της ρόλου, τη δυνατότητα υλοποίησης του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.

- Η Αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού να αποκτήσει όλες εκείνες τις αποφασιστικές αρμοδιότητες για να εκπληρώσει τον ρόλο που προσδοκούν οι πολίτες, συμβάλλοντας στην τοπική ανάπτυξη.

1.2.6.- Κεντρική Διοίκηση

Η κεντρική διοίκηση θα λειτουργεί ως *"στρατηγείο της ανάπτυξης"* διατηρώντας τις αμιγώς επιτελικές αρμοδιότητές της, οι οποίες θα της επιτρέψουν να ασκήσει το συντονιστικό και παρεμβατικό της ρόλο στους κρίσιμους τομείς πολιτικής εθνικής σημασίας.

Προκειμένου να ανταποκριθεί η κεντρική διοίκηση στη νέα αποστολή της θα πρέπει να στηρίξει τη δραστηριότητά της στις σύγχρονες αρχές της διοικητικής επιστήμης και της διοικητικής πρακτικής.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης αναλαμβάνει με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (*Πρόγραμμα Διοικητικού Εκσυγχρονισμού "Κλεισθένης")* την εκτέλεση σειράς μεγάλων μεταρρυθμιστικών έργων με σκοπό την αλλαγή της δομής και λειτουργίας της κεντρικής διοίκησης έτσι ώστε αυτή να μπορέσει να λειτουργήσει ως κέντρο επιτελικού σχεδιασμού.

Μεταξύ των έργων συμπεριλαμβάνονται :

- **ο στρατηγικός σχεδιασμός** και ο προγραμματισμός της καθημερινής διοικητικής δράσης με σκοπό τόσο την ανάπτυξη μηχανισμών πρόγνωσης και προσαρμοστικότητας του διοικητικού συστήματος σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο διοικητικό περιβάλλον, όσο και την ανάπτυξη δομών και πρακτικών που θα εξασφαλίζουν τη συνέχεια και τη συνέπεια του διοικητικού έργου, ανεξάρτητα απο τις αλλαγές των προσώπων.
- **η απλούστευση διαδικασιών** που είναι χρονοβόρες, αναποτελεσματικές και ταλαιπωρούν τον πολίτη.
- **η αποσυμφόρηση του Κοινοβουλίου** από τη νομοθετική πλημμυρίδα η οποία λειτουργεί ανασταλτικά σε κάθε προσπάθεια εκσυγχρονισμού και μεταρρύθμισης σε όλα τα επίπεδα παρέμβασης.
- **η εισαγωγή μεθόδων** αξιολόγησης της διοικητικής δράσης που να βασίζονται στη λογική"κόστους - οφέλους."
- **η καθιέρωση κινήτρων** στις δημόσιες υπηρεσίες με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας τους και τη βαθμιαία προσαρμογή τους σε εκείνες τις διοικητικές πρακτικές του ιδιωτικού τομέα που προσιδιάζουν, βεβαίως, στην αποστολή τους.
- **η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων** και πόρων με σκοπό την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων εκείνων που ταλανίζουν το κεντρικό Κράτος επί σειρά ετών.

1.2.7.- Περιφέρεια : Κέντρο Ανάπτυξης

Η αναβάθμιση της περιφερειακής οργάνωσης της χώρας και η ορθολογική κατανομή των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στο κέντρο και την περιφέρεια αποτελούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός σύγχρονου πλαισίου αποτελεσματικής λειτουργίας του Κράτους.

Καλείται πλέον η Περιφέρεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στο νέο αναπτυξιακό ρόλο της, εξειδικεύοντας με τα περιφερειακά προγράμματα το Εθνικό Αναπτυξιακό Σχέδιο.

Αναλαμβάνει τον καθοριστικό ρόλο να διασφαλίσει την εφαρμογή της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής σε περιφερειακό επίπεδο και να στηρίξει την Τοπική Αυτοδιοίκηση να εφαρμόσει με αποτελεσματικότητα τις επιλογές της.

Διαμορφώνεται με αυτόν τον τρόπο μια σύνθετη αλλά συγχρόνως σαφώς προσδιορισμένη σχέση ανάμεσα στην Αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που διασφαλίζει το δημοκρατικό εκσυγχρονισμό του πολιτικού και διοικητικού μας συστήματος.

Η Περιφέρεια αποκτά την αναγκαία διοικητική δομή για να υλοποιηθεί η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική, με κύριους άξονες την οικονομική ανάπτυξη, την καταπολέμηση της ανεργίας, τη δίκαιη διανομή του εισοδήματος και την ενίσχυση των κοινωνικών περιφερειακών προτύπων.

Αποστολή της Περιφέρειας είναι η διασφάλιση της ενιαίας άσκησης της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής με κύριους στόχους :

- τη βελτίωση των υποδομών
- την οικονομική ανάπτυξη
- την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα
- την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας
- την ενίσχυση της έρευνας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την ορθολογική ανάπτυξη του τουρισμού
- τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής υποδομής
- την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού

1.2.8.- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

- Με τους νόμους 2218/94 και 2240/95 για την αποκέντρωση και την αυτοδιοίκηση υλοποιείται μια από τις σημαντικότερες θεσμικές μεταρρυθμίσεις της μεταπολίτευσης.
- Η νομοθεσία αυτή δε επιδιώκει απλά την υλοποίηση ενός νέου για τη χώρα μας θεσμού, όπως είναι ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης, αλλά επιχειρεί βαθειά τομή στο δοικητικό σύστημα της χώρας, ενισχύει την αποκέντρωση της πολιτικής εξουσίας και παράλληλα πραγματοποιεί μια μεγάλης σημασίας διοικητική μεταρρύθμιση.
- Με την αυτοτελή διεύθυνση των νομαρχιακών υποθέσεων από αιρετά όργανα ανοίγεται μια προοπτική για αναβάθμιση και πληρέστερη αξιοποίηση της δυναμικής και των δυνατοτήτων της τοπικής κοινωνίας και τούτο διότι οι προκρινόμενες πολιτικές σε επίπεδο νομού, προέρχονται πλέον από επεξεργασίες και συνθήκες του ίδιου του τοπικού κοινωνικού σώματος και αναφέρονται σε δικές τους ανάγκες και προοπτικές.

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ν.Α

Τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, είναι :

Το Νομαρχιακό Συμβούλιο

Οι Νομαρχιακές Επιτροπές

Ο Νομάρχης

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Το Νομαρχιακό Συμβούλιο έχει γενική αρμοδιότητα **(Βλέπε αρμοδιότητες)**.

Οι Νομαρχιακές Επιτροπές έχουν ειδικές αρμοδιότητες και όσες μεταβιβάζονται από το Ν.Σ. **(Βλέπε αρμοδιότητες)**

Ο Νομάρχης εκπροσωπεί τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, εκτελεί τις αποφάσεις του Νομαρχιακού Συμβουλίου και έχει την ευθύνη της καθημερινής λειτουργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Η οικονομική και κοινωνική επιτροπή:

α. Γνωμοδοτεί στο νομαρχιακό συμβούλιο για το μεσοχρόνιο και ετήσιο νομαρχικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

β. Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του νομού και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

γ. Μελετά θέματα σχετικά με την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και διατυπώνει γνώμη για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και

δ. διατυπώνει γνώμη στα θέματα που παραπέμπονται σε αυτήν για γνωμοδότηση από το νομαρχιακό συμβούλιο.

Οι αρμοδιότητες του Νομαρχιακού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 13

Ν. 2218/ΦΕΚ 90/Α/94) είναι οι ακόλουθες:

Το Νομαρχιακό Συμβούλιο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες της Ν.Α. εκτός από αυτές που ανήκουν στο Νομάρχη ή στις Νομαρχιακές Επιτροπές.

Το Νομαρχιακό Συμβούλιο είναι αρμόδιο ιδίως για:

α. Τον κανονισμό των εργασιών του, τον Κανονισμό των εργασιών των Νομαρχιακών Επιτροπών και τον Οργανισμό των υπηρεσιών της Ν.Α.
β. Την εφαρμογή της διαδικασίας του Δημοκρατικού Προγραμματισμού.
γ. Τον προϋπολογισμό και απολογισμό της Ν.Α. και των νομικών προσώπων της Ν.Α.
δ. Την επιβολή φόρων, τελών, εισφορών και δικαιωμάτων.
ε. Την απαλλοτρίωση ακινήτων.
στ. Την εκποίηση, ανταλλαγή και δωρεά ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων.
ζ. Την παραχώρηση της χρήσης και την εκμίσθωση κινητών και ακινήτων.
η. Την αγορά και μίσθωση κινητών και ακινήτων.
θ. Τη σύναψη δανείων και την αποδοχή δωρεών, κληρονομιών, κ.λ.π.
ι. Το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων και προμηθειών.
ια. Την προστασία και αξιοποίηση περιοχών.
ιβ. Τη μελέτη, την κατασκευή και τη συντήρηση έργων.
ιγ. Την ίδρυση κέντρων παροχής πολιτιστικών και κοινωνικών υπηρεσιών
ιδ. Την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών και της εκτέλεσης εργασιών ή προγραμμάτων
ιε. Την ίδρυση νομικών προσώπων και επιχειρήσεων ή τη συμμετοχή σε επιχειρήσεις.
ιστ. Την ανάθεση της άσκησης δραστηριοτήτων στο κράτος ή σε νομικά πρόσωπα
ιζ. Τη συγκρότηση συλλογικών οργάνων.
ιη. Τον ορισμό του αριθμού των Νομαρχιακών Επιτροπών.
ιθ. Την εκλογή των μελών των Νομαρχιακών Επιτροπών.
κ. Την ανάκληση των προέδρων των Ν.Ε.
κα. Την εξόφληση χρεών προς τη Ν.Α. σε δόσεις.
κβ. Την έντοκη κατάθεση των εσόδων της Ν.Α.

κγ. Τη σύσταση πάγιας προκαταβολής.
κδ. Την Την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής.
κε. Την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων προσωπικού της Ν.Α.

Επίσης, ασκεί και οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από την κείμενη Νομοθεσία.

Οι αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Επιτροπών σύμφωνα με το άρθρο 15

Ν. 2218 (ΦΕΚ 90/Α/13-6-94) είναι οι ακόλουθες:

α. Προετοιμάζει τις υποθέσεις αρμοδιότητας του Νομαρχιακού συμβουλίου
β. Καταρτίζει σχέδιο του προϋπολογισμού, επεξεργάζεται τον απολογισμό και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ν.Σ.
γ. Αποφασίζει για τη διάθεση των γραμμένων πιστώσεων στον προϋπολογισμό.
δ. Καταρτίζει τις διακηρύξεις διαγωνισμών για την εκτέλεση έργων, εργασιών, προγραμμάτων και προμηθειών και την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών και διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες.
ε. Αποφασίζει για την έγερση αγωγών, παραιτήσεων από αυτές ή για συμβιβασμό, καθώς και για την άσκηση ενδίκων μέσων.
στ. Αποφασίζει για την υποβολή διοικητικών προσφυγών στις διοικητικές αρχές.
ζ. Έχει τις αρμοδιότητες που της μεταβιβάζει το νομαρχιακό συμβούλιο.

Επίσης ασκεί και οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από την κείμενη Νομοθεσία.

1.2.9.- Αρμοδιότητες Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Ενδεικτικά, το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων είναι το ακόλουθο:

Εκπόνηση προγραμμάτων οικονομικής κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης στο επίπεδο του Νομού.

Εφαρμογή επενδυτικών προγραμμάτων για πάσης φύσεως έργα στο επίπεδο του Νομού.

Ανάπτυξη, βελτίωση και προστασία της φυτικής και ζωϊκής παραγωγής, προστασία της υγείας των ζώων, ελεγχοστων ζωϊκών προϊόντων, υπόδειξη μέσων και επιστημονικών μεθόδων στους καλλιεργητές και κτηνοτρόφους για την επέκταση και βελτίωση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγω γής, χορήγηση αδειών ίδρυσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και έλεγχος της λειτουργίας τους, χορήγηση άδειας λειτουργίας κτηνιατρικών κλινικών και ιατρείων και έλεγχος της λειτουργίας του, χορήγηση άδειας άσκησης συναφών με τον τομέα αυτόν επαγγελμάτων.

Προστασία και ανάπτυξη της αλιείας, παροχή οδηγίων σε αλιείς και αλιευτικούς συνεταιρισμούς, χορήγηση αδειών αλιείας.

Επιθεώρηση και έλεγχος στους χώρους των πάσης φύσεως επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και εργασιών για την εξασφάλιση της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας σε ότι αφορά τους όρους αμοιβής, εργασίας, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων. Συγκέντρωση πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με τις συνθήκες αγοράς εργασίας και την απασχόληση και τη λήψημέτρων για την εξισορρόπηση της αγοράς εργασίας.

Καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και εργασίας του προσωπικού τους.

Εξασφάλιση της δημόσιας υγιεινής, προστασία και προαγωγή της υγείας, προστασία του περιβάλλοντος, χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών και εργαστηρίων και ο έλεγχος της λειτουργίας τους, χορήγηση άδειας άσκησης επαγγελμάτων του τομέα υγείας.

Υγειονομικός έλεγχος καταστημάτων, εργαστηρίων και επιχειρήσεων τροφίμων και γενικά καταστημάτων και χώρων από τη λειτουργία των οποίων επηρεάζεται η δημόσια υγεία.

Προστασία και αγωγή οικογένειας και παιδιού. Προστασία ηλικιωμένων.

Προστασία ατόμων με ειδικές ανάγκες και οικονομικώς αδυνάτων .

1.2.10. Τοπική Αυτοδιοίκηση

Οι κρατικές δραστηριότητες κατανέμονται σ' αυτές που ασκεί άμεσα το κράτος με δικές του υπηρεσίες και σ' εκείνες που ασκούνται από αυτόνομους δημόσιους οργανισμούς, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ) ή από αυτοδιοικούμενους οργανισμούς, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ).

Από την κατανομή των κρατικών λειτουργιών απορρέουν δύο βασικοί θεσμοί, κατοχυρωμένοι από το Σύνταγμα, της Διοικητικής Αποκέντρωσης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επειδή, όπως έχει λεχθεί, "από μακριά, μπορείς να κυβερνάς, δεν μπορείς όμως να διοικείς" το κράτος αναθέτει την άσκηση σημαντικών, περιφερειακού χαρακτήρα, αρμοδιοτήτων σε περιφερειακά κρατικά όργανα ή σε όργανα που εκλέγονται από τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων από όργανα που βρίσκονται κοντά στα προβλήματα και τους ανθρώπους που αφορούν, συντελεί στο να βρεθεί ο πολίτης στο κέντρο των εξελίξεων, και ενθαρρύνει τη συμμετοχή του στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων και στη διαδικασία οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής του.

Έτσι ο πολίτης δεν έχει την αίσθηση ότι τις υποθέσεις του χειρίζονται ανώνυμα, απομακρυσμένα και απροσπέλαστα όργανα που δεν έχουν ούτε μπορούν να έχουν κατανόηση για τα προβλήματά του.

Η γεωγραφική εγγύτητα των οργάνων διοίκησης καταπολεμά την αποξένωση του πολίτη από το κράτος και υποβοηθεί την ψυχολογική τους αλληλοπροσέγγιση που είναι απαραίτητη για μια αποδοτική διοίκηση και ζωντανή δημοκρατία.

> Κεντρική και Περιφερειακή Διοίκηση, Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αποτελούν ένα ενιαίο και συνεχές σύστημα λειτουργίας της Πολιτείας από το επίπεδο της Κυβέρνησης μέχρι το επίπεδο της Κοινότητας και του Συμβουλίου Περιοχής και, κυρίως, τοποθετούν τον πολίτη στο κέντρο του πολιτικού γίγνεσθαι.

1.2.11. Αρμοδιότητες Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού (Δήμοι – Κοινότητες)

Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους **900** Δήμους και στις **133** Κοινότητες. Κύρια μέριμνα αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων της. Στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων ανήκουν ιδίως:

- Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιΐας, πλατειών, γεφυρών έργων ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων, χώρων πρασίνου, βοσκοτόπων, υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων, κοιμητηρίων και δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής και λαϊκών αγορών.
- Η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων.
- Η καθαριότητα και η διαχείριση των απορριμμάτων, η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.
- Η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η., και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων.
- Η ίδρυση κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.
- Η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θεάτρων.
- Η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης.
- Η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοηθείας και θεραπείας.
- Η ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, η επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων , η συντήρηση και λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.
- Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.
- Η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων.
- Η προστασία, αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών και των ήπιων μορφών ενέργειας.
- Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, ή τη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους, όπως αυτά προκύπτουν από το συνολικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση του Εθνικού Κτηματολογίου.
- Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων, η ονομασία των οδών και των πλατειών και η τοποθέτηση πινακίδων, η αρίθμηση των κτισμάτων καθώς και η διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας και άλλες.

1.2.12. Συμπερασματικές παρατηρήσεις για τη Δημόσια Διοίκηση

Ένας ολόκληρος αιώνας πέρασε για να πετύχει η χώρα μας την εδαφική της ενοποίηση. Όλη αυτή η περίοδος ήταν γεμάτη από δυσκολίες και αγώνες που κάθε άλλο παρά ευνοϊκή μπορεί να χαρακτηριστεί για ριζοσπαστικές μεταβολές. Στη διάρκεια της περιόδου αυτής η δημόσια διοίκηση, υπήρξε πάντα θέμα δεύτερης προτεραιότητας.

Η μακρόχρονη κατοχή από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, η έλλειψη φυσικών πόρων, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας, η μετριότητα στην οικονομική πολιτική είναι μερικοί από τους παράγοντες που κράτησαν πολύ χαμηλά το επίπεδο ανάπτυξης μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1950. Η πολιτική αστάθεια, οι συχνές συνταγματικές μεταβολές και τα ολέθρια αποτελέσματα των δύο παγκόσμιων πολέμων είναι παράγοντες που με τη σειρά τους αντιστρατεύτηκαν την ανάπτυξη.

Θεσμοί βασισμένοι σε ξένα πρότυπα συνέβαλαν πολύ λίγο στη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος και συνθηκών που θα διευκόλυναν γενικότερη βελτίωση. Οι θεσμοί αυτοί εφαρμόστηκαν χωρίς να γίνει η απαραίτητη προσαρμογή στο περιβάλλον. Το πνεύμα των εισαχθέντων θεσμών και οι προσπάθειες που έγιναν για να ενισχύσουν τις πράξεις της διοίκησης ενθάρρυναν το νομικισμό. Η προσκόλληση στο νομικιστικό πνεύμα είναι βέβαιο ότι δεν συντελεί στη δημιουργία ικανής και αποτελεσματικής διοίκησης, αλλά τροφοδοτεί την ανάπτυξη γραφειοκρατικών τύπων και διαδικασιών με αποτέλεσμα η λειτουργία της διοίκησης να είναι βραδυκίνητη κι ως ένα σημείο αδύναμη να βελτιώσει τις σχέσεις κράτους-πολίτη, και αδύναμη να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα προβλήματα της αναπτυσσόμενης κοινωνίας.

Οι παραπάνω παράγοντες είχαν άμεση επίδραση στη δημόσια διοίκηση για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτον, η δημόσια διοίκηση θεωρήθηκε, καλώς ή κακώς, θέμα δευτερεύουσας σημασίας και ως πρόβλημα δεν πήρε τη σειρά που έπρεπε στον πίνακα των προτεραιοτήτων. Δεύτερον η οικονομική κατάσταση της

χώρας δεν επέτρεπε τη λήψη ριζοσπαστικών μεταβολών. Τρίτον δεν είχε γίνει κατανοητό ότι η καλή διοίκηση είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες για τη θεμελίωση και καλή λειτουργία οποιουδήποτε κυβερνητικού συστήματος που πραγματικά στοχεύει στην καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου,

Κατά τη μεταπολεμική περίοδο, που ο κρατικός παρεμβατισμός γίνεται αισθητός σε όλο και περισσότερους τομείς δραστηριότητας, η δημόσια διοίκηση παραμένει ως θέμα δεύτερης προτεραιότητας. Παρά τις προειδοποιήσεις, για τις αδυναμίες της διοίκησης, που έγιναν από μελετητές, οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν δεν έλυσαν το πρόβλημα και τα μέτρα που λήφθηκαν αποδείχθηκαν λιγότερο καρποφόρα από ό,τι αναμενόταν.

Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται, ως ένα μεγάλο ποσοστό, στο γεγονός ότι δεν υπήρχε μακροχρόνιος προγραμματισμός. Ακόμη δεν υπήρχε ένας κεντρικός φορέας με αποφασιστικές αρμοδιότητες, υπεύθυνος για τη δημόσια διοίκηση, με συνέπεια να μη γίνεται συσχέτιση με τα αναπτυξιακά προγράμματα. Έτσι το πρόβλημα «δημόσια διοίκηση» ως σύνολο παράμεινε σχεδόν άλυτο.

Στη συνέχεια, στα χρόνια που επακολούθησαν τέθηκαν σε εφαρμογή διάφορα προγράμματα για να πετύχουν την πραγματοποίηση της διοικητικής μεταρρύθμισης και να επιλύσουν το παραπάνω πρόβλημα, χωρίς όμως να πετύχουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Οι συνταγματικές και πολιτικές μεταβολές της δεκαετίας (1975-1986) έφεραν αντίστοιχες μεταβολές και στη δημόσια διοίκηση. Οι διατάξεις του Συντάγματος του 1975, που καθόρισαν το πλαίσιο των σχέσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Διοίκησης συνέβαλαν στη δημιουργία διοίκησης περισσότερο ευέλικτης, από την άποψη ότι η ίδια η Διοίκηση σχετικά έγινε υπεύθυνη για την αυτοργάνωσή της, αφού ενισχύθηκε η εκτελεστική λειτουργία της. Έτσι σήμερα βλέπουμε ότι η κατάργηση ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος, σχετικών με την εκτελεστική λειτουργία, που έγινε με τη μερική αναθεώρηση του 1986 μπορεί να χαρακτηρισθεί ως πρόοδος για τη δημόσια διοίκηση.

Πρόοδος μπορεί να χαρακτηριστεί και ο νόμος 1622 Φ.Ε.Κ. 92/Α/14-7-86, «Τοπική Αυτοδιοίκηση, περιφερειακή ανάπτυξη και δημοκρατικός

προγραμματισμός», γιατί αναθέρμανε κάποιες ελπίδες για πρόοδο, ανάπτυξη και ελαχιστοποίηση του συγκεντρωτισμού που εξακολουθεί ν΄ αποτελεί το αδύνατο σημείο της.

Πρόοδος μπορούν να χαρακτηριστούν επίσης, όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις που έγιναν με το νόμο 1599/86 «σχέσεις Κράτους-Πολίτη», το νόμο 1943/91 «σχέσεις πολιτών και Δημόσιας Διοίκησης», το νόμο 2672/98 «Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα», το νόμο 2690/99 «Κώδικας διοικητικής διαδικασίας», το νόμο 2477/97 «ο Συνήγορος του Πολίτη», το νόμο 2218/1994 «περί ασκήσεως προσφυγών κατά των΄Ελεγχος πράξεων των οργάνων Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και του Γενικού Γραμματέα, τους νόμους 2430/96 και 2556/97 «για τα ΄Ατομα με Ειδικές Ανάγκες» κ.α. που πραγματεύεται αναλυτικά η παρούσα εργασία και που αναμφίβολα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι έχουμε φτάσει στο σημείο να υπερηφανευόμαστε για τη δημιουργία μιας σύγχρονης διοίκησης με αφοσίωση και συνεχή προσπάθεια στην εξυπηρέτηση των πολιτών.

Κεφάλαιο 2

2.1. Το Συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών

Στο προηγούμενο κεφάλαιο επιχειρήθηκαν να δοθούν με τρόπο απλό, όσο είναι δυνατόν, οι βασικές έννοιες του Κράτους και της Δημόσιας Διοίκησης. Σ΄ αυτό το κεφάλαιο θα προσπαθήσουμε να αποσαφηνίσουμε ότι η ισχύουσα νομοθεσία στη χώρα μας έχει σαν πηγή της το Σύνταγμα του 1975/86 και ότι τα δικαιώματα των πολιτών βρίσκονται στο κείμενο του Συντάγματος και έχουν αυξημένη τυπική δύναμη, διότι, όπως έλεγε και ο καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου κ. Κασιμάτης «δεν είναι δυνατόν να καταργηθούν από τους νόμους ή οποιεσδήποτε άλλες κρατικές πράξεις».

Τώρα, αν επιχειρήσουμε να κάνουμε μια αναδρομή στα Συντάγματα της χώρας μας που ίσχυσαν κατά καιρούς, από το 1822 μέχρι σήμερα, διαπιστώνουμε ότι όλα αυτά περιείχαν διατάξεις προστατευτικές των δικαιωμάτων του πολίτη ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, σχετικά με την εξυπηρέτησή του από την Δημόσια Διοίκηση και το Κράτος. Το ίδιο συμβαίνει και με το σημερινό ισχύον Σύνταγμα του 1975 που θεωρείται το καλύτερο, το οποίο στον βασικό ερμηνευτικό κανόνα του αναφέρει: «Θεμέλιον του Πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία και όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό, υπάρχουν υπέρ αυτού και του Έθνους και ασκούνται όπως ορίζει το Σύνταγμα» (άρθρο 1 παρ. 2 και 3). Και ποιο κάτω συμπληρώνει ότι «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας» (άρθρο 2 παρ. 1).

Όμως ποια άρθρα του Συντάγματος αναφέρονται στα δικαιώματα των πολιτών από το Κράτος; Χωρίς αμφιβολία ένα απ΄ αυτά είναι το άρθρο 10, αφού επί λέξει αναφέρει: «1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε

την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο. 2. .... 3) Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να απαντά σε αίτηση πληροφοριών, εφόσον αυτό προβλέπεται από το νόμο». Εδώ πρέπει ν΄ αναφερθεί ότι έγινε αναθεώρηση του παραπάνω άρθρου (δικαίωμα του αναφέρεσθε) για να καταστεί επιτακτική η υποχρέωση της Διοίκησης να σέβεται τον πολίτη-διοικούμενο, να χορηγεί πληροφορίες, πιστοποιητικά κ.λ.π. όπως ορίζει ειδικότερα ο νόμος, μέσα σε τακτές προθεσμίες, με την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης των σχετικών διατάξεων.

Όμως ο πολίτης για να εξυπηρετηθεί από τη Δημόσια Διοίκηση απευθύνεται σ΄ ένα δημόσιο υπάλληλο, ο οποίος βάσει του Συντάγματος «είναι εκτελεστής της θέλησης του Κράτους και υπηρετεί το λαό» (άρθρο 103 παρ. 1). Έτσι βλέπουμε ότι το Σύνταγμα ρυθμίζοντας την οργάνωση και την άσκηση της κρατικής εξουσίας, περιέχει κανόνες που αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ εξουσιαζόντων και εξουσιαζομένων.

Γι΄ αυτό το λόγο, το Σύνταγμα τελειώνει με την ακροτελευταία διάταξη: «Ο σεβασμός στο Σύνταγμα και τους νόμους που συμφωνούν με αυτό και η αφοσίωση στη Πατρίδα και τη Δημοκρατία αποτελούν θεμελιώδη υποχρέωση όλων των Ελλήνων.... και η τήρηση του Συντάγματος επαφίεται στον πατριωτισμό όλων των Ελλήνων» (άρθρο 120 παρ. 2 και 4).

2.1.1. Το Σύνταγμα. «Ο Νόμος των Νόμων».

Αν επιχειρούσε κανείς να βρει έναν ορισμό για το Σύνταγμα, σίγουρα θα κατέληγε ότι: είναι ο υπέρτατος γραπτός θεμελιώδης νόμος του Κράτους. Είναι ο «Νόμος των Νόμων» όπως αποκαλείται. Χαρακτηρίζεται δε ως θεμελιώδης νόμος, διότι το Σύνταγμα ιδρύει τα όργανα του Κράτους και καθορίζει την πλούσια δράση των. Επίσης χαρακτηρίζεται έτσι, διότι έχει αυξημένη τυπική και ουσιαστική ισχύ έναντι όλων των άλλων νόμων, αφού η ύπαρξη και η ισχύς τους πρέπει να προβλέπεται από αυτό και να συμφωνεί με αυτό. Σύμφωνα δε με τα άρθρα (93 παρ. 4) και (100 παρ. 4) αυτού, τα Δικαστήρια είναι αφ΄ ενός μεν υποχρεωμένα να μην εφαρμόζουν Νόμους που το περιεχόμενό τους είναι αντίθετο με το Σύνταγμα, αφ΄ ετέρου δε το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο –υπό ορισμένες περιστάσεις- με

αμετάκλητες αποφάσεις του, κυρύσσει διατάξεις νόμων ως αντισυνταγματικές και ανίσχυρες, όταν αυτές δεν είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα.

Επομένως το Σύνταγμα, από άποψης ισχύος, είναι το πρώτο στην ιεραρχία σε όλους τους κλάδους του δικαίου και βέβαια και του διοικητικού που ασχολείται η παρούσα εργασία.

Το Σύνταγμα δεν ψηφίζεται ούτε αναθεωρείται, ούτε τροποποιείται από οποιαδήποτε Κρατική εξουσία (Νομοθετική, Εκτελεστική ή Δικαστική), αλλά μόνο από το Λαό. Πώς; είτε απ΄ ευθείας με δημοψήφισμα, είτε κατόπιν ειδικής εντολής που δίδεται από πρώτα στην προς τούτο εκλεχθείσα λαϊκή αντιπροσωπεία (Βουλή), η οποία, ανάλογα με την ειδική εντολή που έχει πάρει από το λαό, ονομάζεται ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ εφόσον πρόκειται να συντάξει νέο Σύνταγμα, ή ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ εφόσον πρόκειται να αναθεωρήσει-τροποποιήσει το ήδη υπάρχον Σύνταγμα.

Τέλος, από συστάσεως του νεώτερου Ελληνικού Κράτους μέχρι σήμερα ίσχυσαν πολλά Συντάγματα, προσαρμοσμένα πάντοτε με το εκάστοτε ισχύον στη χώρα μας πολίτευμα . π.χ. Μοναρχία, Δημοκρατία κ.λ.π. Σήμερα ισχύει το Σύνταγμα του 1975 όπως αυτό αναθεωρήθηκε-τροποποιήθηκε με το ψήφισμα Α΄ της 6/12-3-86 της ΣΤ΄ Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, το οποίο αναμφισβήτητα είναι το καλλίτερο από όσα Συντάγματα είχε μέχρι τώρα η χώρα μας.

2.1.2. Το Κοινοτικό και το Διεθνές δίκαιο υπερισχύει του Ελληνικού;

Όπως είναι γνωστό, η χώρα μας από το 1979 έχει ενταχθεί στην ΕΟΚ σαν ισότιμο μέλος της. Από τότε έχει υπογράψει πολλές συμφωνίες, όπως για παράδειγμα στις 7 Φεβρουαρίου 1992 στο Μάαστριχ της Ολλανδίας για μια ενωμένη οικονομικά και νομισματικά Ευρώπη. Όλες αυτές οι συνθήκες τις οποίες έχει υπογράψει η χώρα μας και έχουν επικυρωθεί από την Ελληνική Βουλή, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου. Βασική προϋπόθεση όμως είναι, ότι για να υπερισχύσει το Κοινοτικό δίκαιο των ελληνικών νόμων, απαιτείται προηγούμενα η κύρωση

από τη Βουλή των Ελλήνων. Άρα, καμιά Κοινοτική απόφαση δεν μπορεί να εφαρμοστή στη χώρα μας, εάν προηγουμένως δεν έχει επικυρωθεί από την Ελληνική Βουλή.

Το ίδιο ισχύει και με το διεθνές δίκαιο. Υπερισχύει πάντοτε του ελληνικού. Άλλωστε αυτό προβλέπεται από το ίδιο το Σύνταγμά μας. Συγκεκριμένα με το άρθρο 28 ορίζεται ότι «οι γενικοί παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου!»...

2.1.3. Οι νόμοι

Νόμος, με την ευρεία έννοια, είναι κάθε γραπτός κανόνας δικαίου, που τίθεται από την πολιτεία. και δια των αρμοδίων προς τούτο οργάνων της, τα οποία σύμφωνα με το άρθρο 26 του Συντάγματος είναι η Βουλή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα κατ΄ εξουσιοδότηση νόμου αρμόδια όργανα της διοίκησης.

Η Βουλή –σύμφωνα με τον κανονισμό της- ψηφίζει νόμους, ουσιαστικούς και τυπικούς, η δε αρμοδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας, περιορίζεται στην έκδοση και δημοσίευση των ψηφισθέντων, από την Βουλή Νόμων.

Οι νόμοι που έχουν επικυρωθεί από την Ελληνική Βουλή, στη συνέχεια δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως που την εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34 – Αθήνα – Τηλέφωνο 5234312).

Έτσι κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να αγοράσει το Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), έναντι των 150 δραχμών μέχρι 8 σελίδες. Από 9 μέχρι 16 σελίδες 300 δραχμές και από 16 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δραχμές ανά 8σέλιδο ή μέρους αυτού.

Σύμφωνα με το νόμο 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα», έχει αποφασισθεί η καταχώρηση θεσμοθετημάτων ως εξής:

Τεύχος Α΄: (Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Συμβάσεις κ.λ.π.)
Τεύχος Β΄: (Υπουργικές Αποφάσεις κ.λ.π.)
Τεύχος Γ΄: (Διορισμοί, απολύσεις κ.λ.π. Δημοσίων Υπαλλήλων)
Τεύχος Δ΄: (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λ.π.) .
Τεύχος Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)
Τεύχος Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λ.π. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)
Παράρτημα (Πίνακες επιτυχόντων διαγωνισμών)
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)
Τεύχος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)
Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών & ΕΠΕ
Τεύχος Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.

Τα παραπάνω τεύχη, μπορεί να τα προμηθευτεί ο ενδιαφερόμενος από την Κεντρική Υπηρεσία στην Αθήνα ή από τα περιφερειακά γραφεία της Θεσσαλονίκης, του Πειραιά, της Πάτρας, των Ιωαννίνων και της Κομοτινής.

Οι Νόμοι διακρίνονται σε ουσιαστικούς και τυπικούς.

Στους νόμους, που στ΄ άρθρα τους περιέχουν ρυθμίσεις για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη από την Δημόσια Διοίκηση, είναι αφιερωμένο το δεύτερο μέρος αυτής της εργασίας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κεφάλαιο 3

3.1. Σχέσεις Κράτους – Πολίτη (Ν. 1599/86)*

«Προσβλέπουμε στη δημιουργία μιας Δημόσιας Διοίκησης πέρα από τη γραφειοκρατία. Θέλουμε να βοηθήσουμε το δημόσιο υπάλληλο ν΄ αλλάξει τη στάση του. Ν΄ απαλλαγεί από την τυπολατρία και την ευθυνοφοβία, ν΄ απορρίψει το προσωπείο του γραφειοκράτη ανθρώπου που του επέβαλαν ως τώρα τα διάφορα εξουσιαστικά σχήματα, ώστε να αποκαλυφθεί ο δημοκράτης άνθρωπος, ο συμμετοχικός πολίτης, ο άνθρωπος της δράσης...»,

είχε πει στη ομιλία του ο αείμνηστος Πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου στους δημόσιους λειτουργούς, στο Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης, με αφορμή την προπαρασκευή του νόμου 1599/86 «Σχέσεις Κράτους-Πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις».

Σ΄ αυτό το πνεύμα ήταν διατυπωμένη και η Εισηγητική Έκθεση** του Σχεδίου Νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Νοεμβρίου 1985, για να ψηφιστεί στη συνέχεια και να γίνει Νόμος του Κράτους στις 11 Ιουνίου 1986 και να δημοσιευθεί στο τεύχος Α΄, με αριθμό 75.

Ποιοι ήταν όμως οι λόγοι που ανάγκασαν την ψήφιση αυτού του νόμου, και πως ο νόμος αυτός βοηθάει τους πολίτες στις σχέσεις τους με τη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ και Β΄ βαθμού; Η απάντηση δίνεται στην εισηγητική έκθεση των αρμοδίων υπουργών προς την Βουλή, που μεταξύ των άλλων αναφέρει:

«Πρέπει να επιχειρηθεί πλέον των άλλων μέτρων, μετασχηματισμός

(*) Βλέπε Παράρτημα 1.
(**) Βλέπε Παράρτημα 2.

στη δομή, στη φυσιογνωμία και στη λειτουργία της δημόσιας Διοίκησης, για να αποφευχθούν οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, οι γραφειοκρατικές διαδικασίες, ο υπερσυγκεντρωτισμός, η άνιση κατανομή υπηρεσιών, η πολυνομία, ο παρασιτισμός, η ρουσφετολογία κ.λ.π., που συνθέτουν την χαμηλή ποιότητα στην παροχή υπηρεσιών και στην αντιπαραγωγικότητα της δημόσιας διοίκησης. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής, συνεχίζει η εισηγητική έκθεση, είναι ότι τόσο ο πολίτης, όσο και ο δημόσιος υπάλληλος είναι και οι δύο θύτες και θύματα ενός συστήματος:

- Αυταρχικού στη δομή του.

- Υπερτροφικά γραφειοκρατικού (με την έννοια του τυπολατρικού και βασανιστικού) στη λειτουργία του.

- Καθυστερημένου τεχνολογικά και ανορθολογικού σε σχέση με το νέο ρόλο του κράτους πρόνοιας που καλείται να διαδραματίσει συχνότερα και εντατικότερα σημαντικό ρόλο σε περιοχές και θέματα που κατά παράδοση ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα κ.α.».

Ύστερα από τα παραπάνω, διαφαίνεται ότι στόχος του νόμου 1599/86, είναι να λειτουργήσει η Δημόσια Διοίκηση με νέες συνθήκες και κατευθύνσεις, με νέους θεσμούς και με νέες μεθόδους που βασικούς άξονες θα έχει τον εκδημοκρατισμό της, τον εκσυγχρονισμό της και τη συμμετοχή της στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας. Φιλοσοφία του νόμου επίσης είναι να προωθήσει μια σειρά από μεταρρυθμίσεις που θα εξυπηρετούν τον πολίτη και που θα στοχεύουν στη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου δημόσιας διοίκησης με κύρια σημεία:

- Τη διαφάνεια στη διοικητική δράση και τη συμμετοχή του πολίτη στη δημόσια διοίκηση.

- Την απλούστευση των συναλλαγών με τις υπηρεσίες του δημοσίου.

- Τη δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης και συνεργασίας ανάμεσα στους κρατικούς λειτουργούς και τους πολίτες.

- Την πληροφόρηση των πολιτών.

- Τον περιορισμό των πιστοποιητικών στα απολύτως απαραίτητα. (Όσα παραμένουν αποδεικνύονται καταρχήν με το δελτίο ταυτότητας είτε με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου).

- Την υποχρέωση των δημοσίων υπηρεσιών να έχουν χαρτόσημα και έντυπα υπευθύνων δηλώσεων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να τα βρούν μέσα στη δημόσια υπηρεσία.

- Το δικαίωμα της πληροφόρησης των πολιτών, την κατάργηση της ανωνυμίας της διοίκησης που συντελούν στην αυθαιρεσία των οργάνων της.

- Την εσωτερική διακίνηση των εγγράφων και πιστοποιητικών, ώστε να απαλλαγεί ο πολίτης από την υποχρέωση να τα καταθέσει.

- Την απλούστευση των ρυθμίσεων για τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής, της επικύρωσης των φωτοαντιγράφων και της αποδεικτικής ισχύος αυτών.

- Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων. Δηλαδή το δικαίωμα του κάθε πολίτη να ζητεί και να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε διοικητικού εγγράφου.

- Τη δημιουργία Γραφείων Επικοινωνίας και Πληροφόρησης του πολίτη στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στους Δήμους.

  Τα γραφεία αυτά ενημερώνουν, συμβουλεύουν και κατευθύνουν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους και την άσκηση των δικαιωμάτων τους σε σχέση με τη διοίκηση.

3.1.1. Καθιέρωση νέου τύπου ταυτότητος.

Με το νομοσχέδιο ειδικότερα, καθιερώνεται νέος τύπος δελτίου ταυτότητος που θα την χρησιμοποιεί ο πολίτης σ΄ όλες τις συναλλαγές του με τις υπηρεσίες του Δημοσίου τομέα χωρίς να χρειάζεται να προσκομίζει άλλα πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις αφού αυτά θα αποδεικνύονται από το νέο δελτίο ταυτότητος. Επίσης έχει γίνει σκέψη όπως θα δούμε παρακάτω, το νέο δελτίο ταυτότητος να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον σαν εκλογικό βιβλιάριο (θα καταργηθεί το εκλογικό βιβλιάριο και θα ψηφίζουμε μόνο με τη νέα ταυτότητα). Συγκεκριμένα σύμφωνα με το νόμο 2623/98, το υπουργείο Εσωτερικών έχει ζητήσει από τους Δήμους της χώρας την ολοκλήρωση της σύνταξης των καταλόγων μέχρι το τέλος Οκτωβρίου, αλλά ενδέχεται να υπάρξει νέα παράταση, δεδομένου του μεγάλου αριθμού των εκλογέων και της χρονοβόρας προετοιμασίας για να ψηφίζουν οι πολίτες με την αστυνομική ταυτότητα στις επόμενες εκλογές. Κάθε δημότης, λοιπόν, θα είναι ταυτόχρονα και εκλογέας του Δήμου. Αυτό σημαίνει ότι θα εγγράφεται αυτόματα στους εκλογικούς καταλόγους του Δήμου που έχει οικογενειακή μερίδα και θα διαγράφεται από τους καταλόγους του Δήμου που ψήφιζε μέχρι τώρα. Αν, για παράδειγμα, κάποιος είναι δημότης του Δήμου Αθηναίων, αλλά είναι γραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του νομού Μεσσηνίας, θα διαγραφεί υποχρεωτικά από αυτούς και θα ψηφίζει πλέον υποχρεωτικά στην Αθήνα και δεν θα έχει δικαίωμα ούτε να μεταβεί στη Μεσσηνία για να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα ούτε επίσης να κάνει χρήση της διάταξης περί ετεροδημοτών και να ψηφίσει στην Αθήνα τους υποψήφιους της Μεσσηνίας. Αν, ωστόσο, είναι κάτοικος Αθήνας, αλλά παραμένει δημότης π.χ. Καλαμάτας, θα εξακολουθήσει να ψηφίζει στη Μεσσηνία.

Επίσης η νέα ταυτότητα θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σαν διαβατήριο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη έχει καταργηθεί το διαβατήριο για τις χώρες αυτές και η επίδειξη του δελτίου ταυτότητος επιτρέπει την είσοδο σε μια από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα ο πολίτης εξυπηρετείται στις συναλλαγές του με την Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ και Β΄ βαθμού αφού επιδεικνύοντας το νέο δελτίο ταυτότητος δεν θα χρειάζεται να προσκομίζει άλλα πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις που αναφέρονται πάνω σ΄ αυτό.

Υπάλληλος που κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του δεν αναγνωρίζει ή δεν παραδέχεται τα αναγραφόμενα στο δελτίο ταυτότητας

υποχρεωτικά στοιχεία ή απαιτεί για την απόδειξή τους την προσαγωγή πιστοποιητικών τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρ. 259 του Π.Κ. (άρθρο 22).

Από πόσο χρονών όμως, μπορεί να βγάλει κανείς ταυτότητα;

Στο νόμο 1599/86 αναφέρεται ότι οι έλληνες πολίτες που κατοικούν ή διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα και έχουν συμπληρώσει το δωδέκατο έτος της ηλικίας τους υποχρεούνται να εφοδιαστούν με δελτίο ταυτότητας, που εκδίδεται ατελώς. Τα νέα δελτία ταυτότητας εκδίδονται από τις νομαρχιακές υπηρεσίες (άρθρο 1, παρ. 2) που είναι στο εξής οι μόνες αρμόδιες για ό,τι έχει σχέση με τα δελτία ταυτότητος. Οι αστυνομικές αρχές παύουν να έχουν οποιαδήποτε ανάμειξη.

Στον παραπάνω νόμο επήλθε τροποποίηση με το νόμο 1988/10-12-1991 (ΦΕΚ 189/Α/1991)* «περί τροποποίησης διατάξεων του νόμου 1599/86 Σχέσεις Κράτους-Πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητος και άλλες διατάξεις», που αναφέρει ότι «δελτίο ταυτότητος υποχρεούνται να εφοδιαστούν αυτοί που έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους». Άρα με τον καινούργιο νόμο αυξάνεται το όριο ηλικίας απόκτησης δελτίου ταυτότητος από τα 12 στα 14 χρόνια. Ο ίδιος νόμος επέφερε και άλλες αλλαγές στα στοιχεία που θα περιλαμβάνουν οι καινούργιες ταυτότητες, που θα τα δούμε όμως, σε αντίστοιχη ενότητα.

Ειδικά οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλίτες των ενόπλων δυνάμεων και όσοι υπηρετούν στην Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα και την Πυροσβεστική Υπηρεσία, υποχρεούνται με το νόμο 1599/86, να εφοδιάζονται με δελτίο ταυτότητας από την αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία τους, όπως γίνεται μέχρι σήμερα.

3.1.2. Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου

Κάθε δελτίο ταυτότητος καθιερώνεται από το νόμο 1599/86 να έχει ένα χαρακτηριστικό και μοναδικό για κάθε πολίτη κωδικό (άρθρο 2 παρ. 1). Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) είναι η Νομαρχία του τόπου γέννησης του πολίτη και για τους

(*) Βλέπε Παράρτημα 3.

έλληνες πολίτες που γεννήθηκαν στο εξωτερικό, αρμόδια είναι μόνο η Διεύθυνση Εσωτερικών της Νομαρχίας Αττικής.

Ο Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου (ΕΚΑΜ) σχηματίζεται από 13 ψηφία και σύμβολα (άρθρο 2 παρ. 3). Το πρώτο είναι η ένδειξη αιωνόβιου, τα επόμενα δύο προσδιορίζουν τον κωδικό αριθμό του νομού γέννησης, τα επόμενα τρία τον αύξοντα αριθμό καταχώρησης των γεννήσεων που γνωστοποιούνται στην αρμόδια για τη χορήγση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (ΕΚΑΜ) διεύθυνση εσωτερικών κατά χρονολογία γέννησης, τα ακόλουθα έξι σχηματίζουν τη χρονολογία γέννησης και το τελευταίο ψηφίο είναι το ψηφίο ελέγχου. Διευκρινιστικά αναφέρεται επίσης, ότι ο αύξων αριθμός των γεννήσεων πρέπει υποχρεωτικά να είναι μονός για τους άντρες και ζυγός για τις γυναίκες.

Σε όλα τα στοιχεία του ΕΚΑΜ, καθώς και σε όλες οι λοιπές προσωπικές πληροφορίες που αφορούν τις καινούργιες ταυτότητες, ο νόμος αναφέρει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία του ατόμου (νόμος 2472/ΦΕΚ 50/Α/10-4-1997) «περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Δεν επιτρέπεται δηλαδή η διασύνδεση των αρχείων αυτών είτε μεταξύ των, είτε με άλλα αρχεία, ούτε η χρησιμοποίηση κάθε είδους πληροφοριών των προσωπικών στοιχείων. Οι παραβάτες τις διάταξης αυτής τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών (άρθρο 2 παρ. 4).

3.1.3. Στοιχεία Δελτίου Ταυτότητος

Ας δούμε, τι στοιχεία πρέπει να περιέχει το δελτίο ταυτότητος (εκτός από τον ΕΚΑΜ), όπως αναφέρονται στο άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου 1599/86 και στη συνέχεια να δούμε την τροποποίησή του.

Πρέπει να περιέχει λοιπόν:

α. φωτογραφία,
β. επώνυμο και κύριο όνομα,
γ. επώνυμο και κύριο όνομα του πατέρα και της μητέρας,
δ. επώνυμο και κύριο όνομα συζύγου,
ε. χρονολογία της γέννησης (ημέρα, μήνα, έτος).
στ. τόπο γέννησης,
ζ. το δήμο ή την κοινότητα, στο μητρώο αρρένων του οποίου είναι

γραμμένος,
θ. την εκπλήρωση ή μη των στρατολογικών υποχρεώσεων,
ι. την ομάδα αίματος,
ια. την εκλογική υποδιαίρεση (περιοχή) δήμου ή κοινότητας,
ιβ. το θρήσκευμα.

Τα στοιχεία που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο καταχωρούνται υποχρεωτικά, πλην του στοιχείου του θρησκεύματος. Το στοιχείο αυτό καταχωρείται εφόσον ζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο (άρθρο 3, παρ. 2).

Από τα παραπάνω βλέπουμε ότι περιέχονται στοιχεία, που είναι απαραίτητα για την αποδεικτική τους δύναμη, και που ορισμένα, συχνά ζητούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Κοινό χαρακτηριστικό των στοιχείων των νέων ταυτοτήτων είναι ότι είναι αξιόπιστα και δε θίγουν την προσωπικότητα του κατόχου. Έτσι δεν περιέχονται: Το δακτυλικό αποτύπωμα, το θρήσκευμα, άλλος αύξων αριθμός εκτός από τον Ενιαίο Κωδικό Αριθμό Μητρώου που είναι γνωστό πως σχηματίζεται και τι δείχνει κάθε ψηφίο του. Επίσης δεν περιέχονται τα σχετικά με τα φυσικά χαρακτηριστικά του κατόχου, που τίποτε δεν εξυπηρετούν αφού αλλοιώνονται με την πάροδο του χρόνου και δύσκολα πιστοποιούνται καθώς επίσης δεν περιέχονται το επάγγελμα και η διεύθυνση κατοικίας που είναι γνωστό ότι συχνά αυτά αλλάζουν.

Περιέχονται όμως η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων γιατί συχνά ζητείται, η ομάδα αίματος που είναι χρησιμότατο στοιχείο ιδιαίτερα σε περίπτωση ατυχημάτων και η εκλογική υποδιαίρεση (ενορία) ώστε να μπορέσει να χρησιμεύσει η ταυτότητα και ως εκλογικό βιβλιάριο στο μέλλον.

Όμως ας δούμε τις τροποποιήσεις που επήλθαν στα στοιχεία δελτίου ταυτότητος με το νόμο 1988/10-12-91:

Ο καινούργιος νόμος (1988/91) που τροποποιεί μερικά από τα άρθρα του νόμου (1599/86), αναφέρει ότι αντικαθιστά το άρθρο 3 ως εξής:

Τα δελτία ταυτότητας περιέχουν τα επόμενα στοιχεία του κατόχου:
α. Φωτογραφία

β. Επώνυμο
γ. Όνομα
δ. Επώνυμο και όνομα πατέρα
ε. Επώνυμο και όνομα μητέρας
στ. Φύλο
ζ. Επώνυμο και όνομα συζύγου
η. Χρονολογία γέννησης (ημέρα, μήνα, έτος).
θ. Τόπο γέννησης
ι. Ιθαγένεια
ια. Θρήσκευμα
ιβ. Αριθ. δημοτολογίου
ιγ. Δημότης
ιδ. Εκλογική εγγραφή
ιε. Διεύθυνση κατοικίας
ιστ. Υπογραφή κατόχου
ιζ. Ομάδα αίματος
ιη. Δ.Ι.Ο.Σ. (Δωρητής Ιστών και Οργάνων Σώματος).

Καινοτομία στο καινούργιο νόμο είναι ότι το όνομα και το επώνυμο θα αναγράφονται και με λατινικούς χαρακτήρες (ΕΛΟΤ 743).

Επίσης, τα στοιχεία που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητος καταχωρούνται υποχρεωτικά, πλην των στοιχείων των περιπτώσεων ιζ΄ (ομάδα αίματος) και ιη΄ (ΔΙΟΣ) Δωρητής Ιστών και Οργάνων Σώματος. Τα στοιχεία αυτά καταχωρούνται εφ΄ όσον τα ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος στην περίπτωση του στοιχείου ΔΙΟΣ απαιτείται να έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.

3.1.4. Αντικατάσταση δελτίου ταυτότητος

Τι θα συμβεί όμως όταν μεταβληθεί κάποιο στοιχείο του δελτίου ταυτότητος ή όταν ο κάτοχός του το απολέσει ή το φθείρει;

Τότε, σε περίπτωση μεταβολής οποιουδήποτε από τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητος, το δελτίο αυτό καθίσταται άκυρο και η αρχή που εξέδωσε τη σχετική πράξη μεταβολής υποχρεούται να στείλει αντίγραφο

της πράξης αυτής στην αρμόδια αρχή, για την έκδοση νέου δελτίου ταυτότητας. Αυτή με τη σειρά της υποχρεούται μέσα σε δέκα μέρες να προβεί στην αντικατάστασή του. Το ίδιο χρονικό διάστημα χρειάζεται και για την αντικατάσταση του δελτίου ταυτότητος ένεκα φθοράς ή απώλειας (άρθρο 4 παρ. 1, 2, 3).

Τι θα συμβεί όμως όταν κάποιος καταρτίσει πλαστό δελτίο ταυτότητος ή όταν χρησιμοποιεί δελτίο ταυτότητος που τα στοιχεία που περιέχει έχουν εν γνώσει του μεταβληθεί, ή όταν κάποιος βρει δελτίο ταυτότητος και δεν το παραδώσει ή τέλος εν γνώσει του δηλώνει ψευδώς στην αρμόδια αρχή για την έκδοση της άδειας ταφής προσώπου που απεβίωσε, ότι αυτό στερείται ή το έχει χάσει;

Τότε: 1) Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει δελτίο ταυτότητος τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 216 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα. Επίσης σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, τιμωρείται και αυτός που εν γνώσει του κάνει χρήση πλαστού ή νοθευμένου δελτίου ταυτότητας (άρθρο 22 παρ. 1).

2. Όποιος χρησιμοποιεί δελτίο ταυτότητος για την απόδειξη στοιχείου που περιέχεται σ΄ αυτό, εν γνώσει του ότι το στοιχείο αυτό έχει μεταβληθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών (άρθρο 22 παρ. 2).

3. Όποιος βρει δελτίο ταυτότητας και δεν το παραδώσει μέσα σε δέκα ημέρες στον κάτοχό του ή στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στη διεύθυνση Εσωτερικών της αρμόδιας νομαρχίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών (άρθρο 22 παρ. 3).

4. Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδώς στην αρμόδια αρχή για τη έκδοση της άδειας ταφής προσώπου που απεβίωσε , ότι αυτό στερείται ή έχει χάσει το δελτίο ταυτότητας καθώς και αυτός που κατέχει τέτοιο δελτίο προσώπου που έχει πεθάνει και δεν το παραδίδει αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι 6 μηνών (άρθ. 22 παρ. 4).

3.1.5. Απόδειξη ταυτότητας προσώπου – Ισχύ υπευθύνων δηλώσεων

Η ταυτότητα, το διαβατήριο και για τους αλλοδαπούς η άδεια παραμονής, αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα στοιχεία που αναφέρουν: π.χ. ημερομηνία γέννησης, τόπο γέννησης, όνομα του πατέρα κ.λ.π. Αυτό

σημαίνει ότι κανένα πιστοποιητικό, δικαιολογητικό κ.λ.π . δεν χρειάζεται να προσκομίζεται για να αποδείξει ο πολίτης σε οποιαδήποτε υπηρεσία του δημοσίου τα στοιχεία που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητος. Σε περίπτωση που οποιοδήποτε από τα στοιχεία της ταυτότητας έχει αλλάξει, μπορεί ο πολίτης να δηλώσει το νέο στοιχείο με μία μόνο υπεύθυνη δήλωση. Αν κάποια στοιχεία ή γεγονότα δεν αποδεικνύονται με το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο ή την άδεια παραμονής, μπορεί ο πολίτης να το αποδεικνύει σε συναλλαγές με το δημόσιο με μία υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 που μπορεί να προμηθευτεί από δημόσια υπηρεσία, ακόμη και από κάποιο περίπτερο (άρθρο 6, Νόμου 1599/86).

Με τη νέα ρύθμιση, τίθεται ο γενικός κανόνας της δυνατότητας απόδειξης στοιχείων με υπεύθυνη δήλωση. Παράλληλα όμως δίνεται η δυνατότητα στις υπηρεσίες να ελέγξουν, εφόσον το επιθυμούν, την υπεύθυνη δήλωση με στοιχεία που τηρούνται από άλλες υπηρεσίες.

Αυτό αναγράφεται ρητά στο νόμο ώστε να το έχουν υπόψη τους όσοι υποβάλλουν τέτοιες δηλώσεις. Επίσης το άρθρο 22 παρ. 6, αναφέρει ότι όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος, βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών. Σε περίπτωση ανάκλησης της υπεύθυνης δήλωσής του εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 227 του Ποινικού Κώδικα.

Επίσης, υπάλληλος που εν γνώσει του παραλείπει την άμεση καταμήνυση ψευδούς δήλωσης του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών (άρθρο 22, παρ. 7).

3.1.6. Αποθεσμοποίηση πιστοποιητικών – Τηλεφωνική αποστολή τους

Είναι γεγονός ότι τα πιστοποιητικά, οι βεβαιώσεις και τα άλλα παραστατικά έγγραφα αποτελούν χαρακτηριστική εκδήλωση της γραφειοκρατικής διοίκησης και βασική πηγή ταλαιπωρίας των πολιτών. Πολλά απ΄ αυτά, όταν καθιερώθηκαν, επιτελούσαν κάποιο σκοπό, που

σήμερα έχει πάψει να υπάρχει, άλλα εκφράζουν στην πράξη την καχυποψία της διοίκησης απέναντι στους πολίτες, ορισμένα είναι απαραίτητα όχι όμως για όλες τις περιπτώσεις που ζητούνται. Βέβαιο όμως είναι πως ο πολίτης αισθάνεται χαμένος μέσα σ΄ αυτόν τον κυκεώνα. Με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8, 9, 10 και 13 επιχειρείται η αποθεσμοποίηση των πιστοποιητικών και ο περιορισμός τους στα απολύτως απαραίτητα.

Όσα πιστοποιητικά εξαιρεθούν από τις πιο πάνω ρυθμίσεις αναζητούνται εσωτερικά χωρίς τη μεσολάβηση του ενδιαφερόμενου που απαλλάσσεται από την υποχρέωση να τα προσκομίσει. Επειδή οι ρυθμίσεις όμως αυτές δεν είναι υποχρεωτικές για τους πολίτες που για κάποιο λόγο προτιμούν να τους χορηγηθεί κάποιο πιστοποιητικό ή στην περίπτωση που ορισμένα απ΄ αυτά εξαιρεθούν από τις πιο πάνω ρυθμίσεις ορίζεται ότι αυτά αποστέλλονται ταχυδρομικώς μέσα σε ορισμένη προθεσμία, γνωστή στον ενδιαφερόμενο αφού αναγράφεται στο έντυπο της αίτησης που υποβάλλει.

Συγκεκριμένα όταν κάποιος πολίτης σε όλη την Ελλάδα, καλέσει τον αριθμό «1502», μπορούν να του αποσταλούν με κόστος 500 δραχμών για τηλεφώνημα και συστημένη επιστολή, στην διεύθυνση που θέλει:

- Πιστοποιητικό γέννησης
- Ληξιαρχικής πράξης γέννησης, γάμου και θανάτου
- Στρατολογικής κατάστασης
- Φορολογικής ενημερότητας
- Ποινικού μητρώου
- Πιστοποιητικού ΤΣΜΕΔΕ
- Πιστοποιητικού ΑΕΙ – ΤΕΙ – Εμπορικού Ναυτικού
- Πιστοποιητικού για γεωργία – κτηνοτροφία
- Πιστοποιητικών Πρόνοιας – Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Διαβατηρίων (με μια διαδρομή)
- Βεβαίωση νοσηλείας

Από 17-5-1999 έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα υποβολής τηλεφωνικών αιτήσεων, το γνωστό πια (1502), η βεβαίωση χορήγησης επιδόματος προνοιακού χαρακτήρα που δίνεται από τις Δ/νσεις Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, για τις εξής ομάδες πολιτών:

- τους τυφλούς,

- τα άτομα που πάσχουν από βαριές νοητικές παθήσεις ή τα καθυστερημένα άτομα,
- τα άτομα με μεσογειακή αναιμία,
- τα άτομα με βαριές αναπηρίες,
- τα σπαστικά άτομα,
- τα μοναχικά άτομα άνω των 65 ετών που παίρνουν στεγαστική συνδρομή και τα ανασφάλιστα άτομα,
- τους παραπληγικούς ανασφάλιστους και τους παραπλήγικούς του δημοσίου,
- τα απροστάτευτα παιδιά (ορφανά),
- όσους χρησιμοποιούν αναπηρικά αυτοκίνητα με δωρεάν παροχή καυσίμων,
- τους πάσχοντες από AIDS.

Υπογραμμίζεται ότι για να μπορέσουν να χορηγηθούν οι παραπάνω βεβαιώσεις, θα πρέπει ο πολίτης να είναι ήδη ενταγμένος στα Μητρώα της Διεύθυνσης Πρόνοιας που υπάγεται και να μην έχει λήξει η ισχύς της γνωμάτευσης της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση του επιδόματος.

Όποιοι πολίτες ενδιαφέρονται να τους χορηγηθεί τέτοια βεβαίωση καλούν το τετραψήφιο νούμερο του ΟΤΕ (1502) και δηλώνουν στον τηλεφωνητή:

- το ονοματεπώνυμό τους,
- τη διεύθυνση κατοικίας τους,
- σε ποια από τις προαναφερόμενες ομάδες ανήκουν ή τον αριθμό μητρώου με τον οποίο είναι γραμμένοι στην οικεία Διεύθυνση Πρόνοιας,
- τη Δ/νση Πρόνοιας στην οποία ανήκουν και
- την ημερομηνία λήξης της ιατρικής τους γνωμάτευσης.
- Επίσης, πρέπει να αναφέρουν το λόγο για τον οποίο ζητούν τη βεβαίωση.

Σε περίπτωση που εισπράττει ο «υπεύθυνος είσπραξης», αντί του δικαιούχου, πρέπει να δηλώνονται στον τηλεφωνητή και τα δικά του στοιχεία, καθώς και ο βαθμός συγγένειας που έχει με αυτόν. (Βλέπε και εγκύκλιο Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης, ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., ΔΙΣΚΠΟ/Φ.29/7458/6-4-1999).

Όταν ο τηλεφωνητής καταγράψει τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου στο έντυπο της αίτησης που έχει μπροστά του, διαβιβάζει την αίτηση με FAX στην αρμόδια Δ/νση Πρόνοιας που είναι γραμμένος ο ενδιαφερόμενος και εκπονείται η βεβαίωση. Στη συνέχεια η υπηρεσία στέλνει με συστημένη επιστολή τη βεβαίωση στη διεύθυνση που θα έχει δηλώσει ο ενδιαφερόμενος.

Επίσης με τηλεφωνική αίτηση εκδίδονται και τα διαβατήρια, η παραλαβή τους όμως γίνεται από τον ενδιαφερόμενο στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ύστερα από την υποβολή των αναγκαίων δικαιολογητικών (φωτογραφίες, προηγούμενο διαβατήριο, παράβολο κ.λ.π.).

Όλα τα παραπάνω είναι η αρχή, όπως προκύπτει από την έρευνά μου στις διάφορες δημόσιες υπηρεσίες και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού. Ελπίζω ότι πολύ σύντομα θα προστεθούν και άλλα, που θα χορηγούνται στο μέλλον, με αυτόν τον τρόπο.

Πράγματι, όλα αυτά είναι μια καινοτομία στην εξυπηρέτηση του πολίτη από την δημόσια διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση, που πριν από μερικά χρόνια μόνο σαν όνειρο μπορούσαν κάποιοι να το σκεφθούν.

3.1.7. Αιτήσεις – χαρτόσημα – υπεύθυνες δηλώσεις

Μια ακόμα καινοτομία του νόμου 1599/86 είναι ότι υποχρεώνει όλες τις υπηρεσίες να διαθέτουν έντυπα αιτήσεων για τα θέματα που είναι αρμόδιες, ώστε να είναι εύκολο στους πολίτες να συντάσσουν τις αιτήσεις χωρίς την βοήθεια τρίτων.

Συγχρόνως στις αιτήσεις αυτές θα περιέχονται και πληροφοριακά στοιχεία που κατατοπίζουν τον ενδιαφερόμενο σχετικά με το αίτημά του. Εφόσον δεν υπάρχουν έντυπα ή ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι δεν μπορεί να γράψει, ο αρμόδιος υπάλληλος, ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει ο ίδιος την αίτηση

(άρθρο 9 Ν. 1599/86 και άρθρο 5 Ν. 1943/91). Η πρώτη περίπτωση έχει τεθεί για να μεριμνούν έγκαιρα οι υπηρεσίες για τον εφοδιασμό τους με έντυπα. Οι έντυπες αυτές αιτήσεις όπου αντιγράφονται και τα απαραίτητα, κάθε φορά, στοιχεία του δελτίου ταυτότητας διευκολύνουν την εφαρμογή της αποδεικτικής ισχύος του δελτίου ταυτότητος.

Επίσης ο πολίτης, που στη συναλλαγή του με το Ελληνικό Δημόσιο πρέπει να χρησιμοποιήσει χαρτόσημα ή υπεύθυνες δηλώσεις κ.λ.π., έχει υποχρέωση η δημόσια υπηρεσία να τα διαθέτει η ίδια, ώστε οι πολίτες να τα βρίσκουν επί τόπου και να μη ταλαιπωρούνται αναζητώντας στα διπλανά περίπτερα ή κάπου αλλού. Συγκεκριμένα το άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 1599/86 αναφέρει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που στις συναλλαγές τους με το κοινό απαιτούν χαρτόσημα ή ένσημα, οφείλουν να συστήσουν πάγια προκαταβολή χαρτοσήμου, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 5 του άρθρου 56 του Ν.Δ. 321/1969 (ΦΕΚ 205) «περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού», που προστέθηκε με το άρθρο 89 παράγραφος 5 του Ν. 1041/1980 (ΦΕΚ 75) «περί αυξήσεως αποδοχών των Δημοσίων εν γένει υπαλλήλων, ρυθμίσεις συναφών θεμάτων, τροποποιήσεων και συμπληρώσεων φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων και καθιέρωση του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου».

3.1.8. Διεκπεραίωση υποθέσεων.

Τα πιστοποιητικά, οι βεβαιώσεις και τα άλλα στοιχεία ή πράξεις που ζητούνται κατά τη νόμιμη διαδικασία από τις δημόσιες αρχές ή τα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα χορηγούνται αμέσως στους πολίτες. Εφόσον δεν είναι δυνατή η άμεση χορήγησή τους, αποστέλλονται ταχυδρομικώς μέσα σε ορισμένη προθεσμία που αναγράφεται στο έντυπο της αίτησης, στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί. Ο πολίτης μπορεί να δηλώσει στην αίτησή του ότι δεν επιθυμεί την ταχυδρομική αποστολή και ότι θα τα παραλάβει μέσα στην ίδια προθεσμία αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο (άρθρο 12 παρ. 1).

Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να γνωστοποιήσει εγγράφως στον πολίτη:

- τους λόγους της καθυστέρησης
- τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών
- τα τυχόν δικαιολογητικά που λείπουν
- κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία (άρθρο 12 παρ. 2).

Αν η αίτηση περιέλθει σε αναρμόδια υπηρεσία του δημόσιου τομέα, η υπηρεσία αυτή έχει την υποχρέωση να την διαβιβάσει σε αρμόδια υπηρεσία και να ενημερώσει σχετικά τον ενδιαφερόμενο (άρθρο 12 παρ. 4) και όχι να την βάζει στο αρχείο, όπως συμβαίνει τις περισσότερες φορές χωρίς καν να το γνωρίζει ο ενδιαφερόμενος.

3.1.9. Εσωτερική διακίνηση εγγράφων

Μια από τις φιλοδοξίες αυτού του νόμου και συγκεκριμένα στις διατάξεις του άρθρου 13 καθιερώνεται η εσωτερική διακίνηση των εγγράφων και πιστοποιητικών, ώστε να απαλλαγεί ο πολίτης από την υποχρέωση να τα καταθέτει.

Επειδή η πλήρης εφαρμογή του άρθρου αυτού απαιτεί άρτια οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών, γιατί διαφορετικά αντί να απλοποιήσει τη διοικητική δράση και να εξυπηρετήσει τον πολίτη, θα καταλήξει στο αντίθετο αποτέλεσμα, προβλέπεται η σταδιακή εφαρμογή της παραπάνω διάταξης.

3.1.10. Γνήσιο της υπογραφής – Επικύρωση φωτοαντιγράφων

Όλες οι Δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές αρχές έχουν υποχρέωση

να θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής των πολιτών, που υποβάλλουν τέτοιο αίτημα. Για να θεωρήσουν οι αρχές το γνήσιο της υπογραφής του, πρέπει να έχει μαζί του το δελτίο ταυτότητάς του ή κάποιο έγγραφο από αυτά που μπορούν να αντικαταστήσουν την ταυτότητα. Η υποχρέωση των δημοσίων υπηρεσιών για τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής καλύπτει κάθε περίπτωση και δεν χρειάζεται το θέμα τους να είναι συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας απ΄ όπου ζητάει ο πολίτης τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του.

Ποιες υπηρεσίες όμως, μπορούν να επικυρώσουν φωτοαντίγραφα;

Οι υπηρεσίες που μπορούν να επικυρώσουν φωτοαντίγραφα είναι οι εξής:

- Η υπηρεσία που εξέδωσε το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο απ΄ όπου το φωτοαντίγραφο.

- Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται το φωτοαντίγραφο.

- Οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, δικηγόροι και συμβολαιογράφοι.

Όλες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα είναι υποχρεωμένες να δέχονται τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων δικαιολογητικών στοιχείων, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που προβλέπονται από το νόμο. Σε ορισμένες υπηρεσίες που πρέπει να υποβάλλονται τα πρωτότυπα στοιχεία και όχι τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα, η υπηρεσία που ζητάει το πρωτότυπο, πρέπει να αναφέρει συγκεκριμένη διάταξη νόμου που να επιβάλλει την υποχρέωση αυτή (άρθρο 14 του Ν. 1599/86).

Τι ισχύει για επίσημα έγγραφα άλλης χώρας;

Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης «περί της επικύρωσης επισήμων εγγράφων», τα επίσημα έγγραφα οποιασδήποτε χώρας, προκειμένου να γίνουν αποδεκτά από τις Δημόσιες Υπηρεσίες μιας άλλης χώρας, πρέπει προηγουμένως να έχουν επικυρωθεί (ως προς το γνήσιο της υπογραφής του υπογράφοντος), από την Προξενική ή Διπλωματική Αρχή της χώρας που θα τα χρησιμοποιήσει και εδρεύει στη χώρα που τα εξέδωσε είτε από

Προξενική ή Διπλωματική Αρχή της χώρας που τα εξέδωσε και εδρεύει στη χώρα που θα τα χρησιμοποιήσει ο πολίτης. Επίσης πρέπει να μεταφραστούν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

3.1.11. Δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων

Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων είναι βασικό δικαίωμα, διότι επιτρέπει στους πολίτες να ελέγχουν τον τρόπο δράσης της δημόσιας διοίκησης. Η διαφάνεια στη διοικητική δράση είναι προϋπόθεση του δημοκρατικού τρόπου διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων.

Με το άρθρο 16 του Ν. 1599/86, κάθε πολίτης με μια απλή αίτηση μπορεί να ζητήσει από τη διοίκηση, να του γνωστοποιήσει διοικητικά έγγραφα, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να αποδείξει ότι τον αφορούν προσωπικά, ή ότι έχει έννομο συμφέρον κ.λ.π. (άρθρο 16 του Ν. 1599/86).

Αναλυτικά οι ρυθμίσεις του άρθρου 16 του νόμου 1599 του 1986 για τη γνώση των διοικητικών εγγράφων καθορίζουν:

- Ποιοι έχουν το δικαίωμα της γνώσης των διοικητικών εγγράφων.
- Ποια θεωρούνται διοικητικά έγγραφα για την εφαρμογή του νόμου αυτού.
- Ποιες κατηγορίες εγγράφων δεν γνωστοποιεί η διοίκηση.
- Από ποιες δημόσιες υπηρεσίες έχει δικαίωμα να ζητάει ο πολίτης να του γνωστοποιούν διοικητικά έγγραφα.
- Πως ασκεί το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων
- Τι γίνεται σε περίπτωση που το αίτημα για τη γνώση διοικητικού εγγράφου απορρίπτεται από τη διοίκηση.

<u>Ποιο έχουν δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων:</u>

- Όλοι οι Έλληνες πολίτες.
- Οι αλλοδαποί.
- Οι ενώσεις προσώπων.
- Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.)

- Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), εταιρείες, σωματεία κ.λ.π.

Ποια είναι τα διοικητικά έγγραφα για την εφαρμογή του νόμου αυτού;

Διοικητικά έγγραφα για την εφαρμογή του νόμου αυτού είναι όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από όργανα του δημοσίου τομέα, ιδίως

- εκθέσεις
- μελέτες
- πρακτικά
- στατιστικά στοιχεία
- εγκύκλιοι, οδηγίες,
- απαντήσεις της διοίκησης
- γνωμοδοτήσεις
- αποφάσεις

Διοικητικό έγγραφο εννοείται όχι μόνο το έγγραφο με τη στενή έννοια του όρου αλλά ό,τι υπάρχει μέσα στο αρχείο της διοίκησης.

Ποιες κατηγορίες εγγράφων δεν γνωστοποιεί η διοίκηση;

- Τα έγγραφα ή στοιχεία που αναφέρονται στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων προσώπων.
- Τα έγγραφα που η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να βλάψει το απόρρητο των συζητήσεων βασικών κυβερνητικών οργάνων, όπως του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥΣΕΑ) κλπ.,καθώς και το απόρρητο της Εθνικής Άμυνας, εξωτερικής πολιτικής κ.λ.π.
- Τα έγγραφα που η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να βλάψει το απόρρητο της Εθνικής Άμυνας, εξωτερικής πολιτικής κ.λ.π.
- Τα έγγραφα που η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να βλάψει το απόρρητο της δημόσιας πίστης και του νομίσματος, της ασφάλειας του κράτους και της δημόσιας τάξης.
- Τα έγγραφα που η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να δυσχεράνει την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών, στρατιωτικών ή διοικητικών αρχών σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητική παράβαση.
- Τα έγγραφα που η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να βλάψει το τραπεζικό ή το βιομηχανικό ή εμπορικό ή ιατρικό απόρρητο.
- Τέλος η διοίκηση μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώ-

ματος γνώσης και σε όσες άλλες περιπτώσεις που το απόρρητο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις τυπικού ή ουσιαστικού νόμου.

- Ακόμα οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα μπορούν να αρνηθούν τη γνωστοποίηση διοικητικών εγγράφων επικαλούμενες το απόρρητο του ιδιωτικού βίου, το ιατρικό απόρρητο, καθώς και το βιομηχανικό ή εμπορικό απόρρητο, εφόσον αυτά τα έγγραφα αναφέρονται αποκλειστικά σε έναν πολίτη ή ένωση προσώπων. Ειδικά, πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, ακόμη και στην περίπτωση που τον αφορούν προσωπικά, μπορούν να γίνουν γνωστές μόνο με τη βοήθεια γιατρού, που ορίζεται για το σκοπό αυτό.

Από ποιες δημόσιες υπηρεσίες ο πολίτης έχει δικαίωμα να ζητήσει να του γνωστοποιούν διοικητικά έγγραφα;

Ο πολίτης έχει δικαίωμα να ζητήσει τη γνωστοποίηση διοικητικών εγγράφων από όλες τις υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, δηλαδή:

1. Από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, Δήμους, Κοινότητες, Δ.Ο.Υ., επιθεωρήσεις εργασίας, ΣΔΟΕ κ.λ.π).

2. Από όλες τις υπηρεσίες των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) [π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) κ.λ.π.].

3. Από τις υπηρεσίες των οργανισμών και των δημοσίων επιχειρήσεων που λειτουργούν με τη μορφή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Δ.Ε.Η. - Δ.Ε.Υ.Α.Κ. κ.λ.π.).

Πως ασκείται από τον πολίτη το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων:

Ο πολίτης συντάσσει αίτηση στην υπηρεσία η οποία έχει τα έγγραφα που τον ενδιαφέρουν, αναφέροντας το συγκεκριμένο έγγραφο που ζητάει. Αν η υπηρεσία του δημοσίου τομέα κρίνει ότι το έγγραφο που αιτήθηκε είναι δυνατό να του γνωστοποιηθεί, τότε μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων που τον ενδιαφέρουν με δύο τρόπους:

- είτε με επιτόπια μελέτη, στο χώρο της υπηρεσίας ή στα αρχεία της οποίας βρίσκονται τα έγγραφα που τον ενδιαφέρουν,
- είτε με χορήγηση αντιγράφου.

Κάθε αντίγραφο ή φωτοαντίγραφο επιβαρύνεται με το ανάλογο χαρτόσημο κατά σελίδα. Τέλος η άσκηση του δικαιώματος γνώσης των διοικητικών εγγράφων γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν περιλαμβάνει για τους δικαιούχους ή τρίτους τη δυνατότητα αναπαραγωγής, διάδοσης και χρησιμοποίησης για εμπορικούς λόγους των εγγράφων αυτών. Δε θεωρείται χρησιμοποίηση για εμπορικούς λόγους το να περιληφθούν διοικητικά έγγραφα σε επιστημονικές εργασίες, εκθέσεις, ανακοινώσεις, άρθρα, βιβλία, ενημερωτικές εκδόσεις κ.α.

Η αίτηση του πολίτη σε κάποια δημόσια υπηρεσία, σχετικά με τη γνωστοποίηση διοικητικού εγγράφου, πρέπει να απαντηθεί αμέσως μετά την υποβολή της, μέσα σε ένα μήνα το πολύ. Αν η δημόσια υπηρεσία κρίνει ότι το αίτημά του δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθεί, έχει υποχρέωση να του απαντήσει γραπτώς, μέσα σε ένα μήνα, και να αιτιολογήσει την άρνησή της.

Τι κάνει ο πολίτης στην περίπτωση που το αίτημά του απορρίπτεται:

Αν η διοίκηση αρνείται να γνωστοποιήσει τα έγγραφα που ζητάει ο πολίτης, τότε αυτός, μπορεί να απευθυνθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους – Πολίτη (Βασιλίσσης Σοφίας 15, 10674 Αθήνα) και να αναφέρει την υπηρεσία και το έγγραφο που δεν του χορηγείται. Η Δ/νση Σχέσεων Κράτους – Πολίτη μπορεί να παρέμβει διευκρινιστικά και ΟΧΙ να υποχρεώσει άλλη υπηρεσία. Η άρνηση της υπηρεσίας να γνωστοποιήσει κάποιο έγγραφο πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γίνει γνωστή μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα που ο πολίτης υποβάλει το αίτημα για την χορήγηση του εγγράφου. Αν η Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους – Πολίτη εκφράσει θετική άποψη για το αίτημα και κρίνει ότι δεν υπάρχει λόγος μη γνωστοποίησης διοικητικών εγγράφων από κάποια υπηρεσία, παρεμβαίνει με έγγραφό της εκφράζοντας την άποψή της στην υπηρεσία που αρνείται τη γνωστοποίηση των εγγράφων. Αν η διοίκηση συνεχίζει να αρνείται τη γνωστοποίηση των εγγράφων, τότε ο πολίτης μπορεί να προσφύγει στα δικαστήρια. Σε αυτά μπορεί να προσφύγει και πριν απευθυνθεί στη Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους – Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 16 του νόμου (1599/86, κάθε πολίτης μπορεί να προσφύγει στα δικαστήρια και παρά την αρνητική γνώμη της Διεύθυνσης Σχέσεων Κράτους – Πολίτη.

Επιπλέον, η αριθ. 77921/1440/6-9-1995 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 795/14-9-1995 τεύχος Β΄) «περί ελεύθερης πρόσβασης του κοινού στις δημόσιες αρχές για πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον», η οποία εφαρμόζει την σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (90/313/ΕΟΚ), εξασφαλίζει την ελεύθερη πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες για το περιβάλλον που διαθέτουν οι δημόσιες αρχές, καθώς επίσης και την ελεύθερη διάδοση των πληροφοριών αυτών, για την αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος. Η ίδια απόφαση προβλέπει επίσης την συγκρότηση ειδικής επιτροπής, με τις εξής αρμοδιότητες:

- να εξετάζει ενστάσεις ενδιαφερομένων πολιτών
- να γνωμοδοτεί επί ερωτημάτων υπηρεσιών ή φορέων
- να εξασφαλίζει να διατίθενται οι σχετικές πληροφορίες.

1.1.12. Σύσταση γραφείων επικοινωνίας και πληροφόρησης

Με το άρθρο 17 του νόμου 1599/86, συνιστώνται στις νομαρχίες και τους δήμους με πληθυσμό πάνω από 20.000, υπηρεσίες πληροφόρησης και εξυπηρέτησης των πολιτών. Οι υπηρεσίες αυτές είναι πολυσήμαντες, με την έννοια ότι πληροφορούν, ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους πολίτες για όλο το φάσμα των διοικητικών δραστηριοτήτων. Η ανάγκη των υπηρεσιών αυτών προέκυψε από τη διαπίστωση ότι το υπ΄ αριθμόν ένα πρόβλημα του πολίτη σήμερα είναι να ξέρει που πρέπει να απευθύνεται και ποια υπηρεσία είναι αρμόδια για τη διεκπεραίωση της υπόθεσής του.

Οι υπηρεσίες αυτές, που ορισμένες ήδη έχουν αρχίσει τώρα ποια να λειτουργούν, έχουν άμεση προσωπική επαφή με τους πολίτες και σκοπός τους είναι, μεταξύ των άλλων, να φέρουν τη φωνή των πολιτών στη διοίκηση αφού δέχονται υποδείξεις και προτάσεις για διοικητικές μεταρρυθμίσεις και βελτίωση της λειτουργίας της διοίκησης. Με αυτό τον τρόπο καθιερώνεται μια μορφή συμμετοχής των πολιτών στην

καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και της αναποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

Οι υπηρεσίες αυτές, όπως ανέφερα μπορούν να συστήνονται στις διευθύνσεις εσωτερικών των νομαρχιών αλλά και σε δήμους με πληθυσμό πάνω από 20.000 με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Οι υπηρεσιακές αυτές μονάδες ειδικότερα:

- Ενημερώνουν τους πολίτες για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.
- Εφοδιάζουν με τα απαραίτητα πληροφοριακά έντυπα, αιτήσεις κ.λ.π.
- Συμβουλεύουν για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και υποθέσεων.
- Κατευθύνουν τους πολίτες στις αρμόδιες για τις υποθέσεις τους υπηρεσίες, και τέλος
- Δέχονται υποδείξεις και προτάσεις για διοικητικές αλλαγές που συμβάλλουν στη βελτίωση της λειτουργίας της διοίκησης και των σχέσεών της με τους πολίτες.

1.1.13. Σύσταση Επιτροπής σύνταξης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

Τέλος με το άρθρο 20 του νόμου 1599/86 μπαίνουν τα θεμέλια για να συνταχθεί από ειδική επιτροπή, που θα αποτελείται από 11 μέλη, ο Ενιαίος Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας για το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, με σκοπό την απλούστευση και ενοποίηση των διαδικασιών, την επιτάχυνση της διοικητικής δράσης και την εξασφάλιση του δικαιώματος των πολιτών να ακούγονται προηγουμένως, για να διαφωτίσουν τη διοίκηση.

Η επιτροπή αυτή έκανε ένα πάρα πολύ καλό έργο όπως είναι κοινά αποδεκτό και έφερε μετά από καιρό στη Βουλή προς ψήφιση το νόμο 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», που θα ασχοληθούμε σε ξεχωριστό κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. Σχέσεις πολιτών και Δημόσιας Διοίκησης (Ν. 1943/91)*

Στο προηγούμενο κεφάλαιο είδαμε, ότι με ένα και μόνο τηλεφώνημα στο γνωστό νούμερο του ΟΤΕ (01/1502) για όλη την Ελλάδα, θα μπορούσε ο Πολίτης να εξυπηρετηθεί, χωρίς να μετακινηθεί καθόλου από το σπίτι του, για να διεκπεραιώσει κάποιες υποθέσεις του σε δημόσιες υπηρεσίες.

Πως όμως θα του φαινόταν, αν του έλεγαν ότι σε περίπτωση που η αρμόδια υπηρεσία δεν διεκπεραιώσει την υπόθεσή του σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αυτή θα πρέπει να του καταβάλει χρηματική αποζημίωση ή να τον στείλει να παρακολουθήσει δωρεάν μια εκδήλωση;

Πως θα του φαινόταν, αν η υπηρεσία που καθυστέρησε για οποιοδήποτε λόγο να διεκπεραιώσει την υπόθεσή του μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια, θα του έστελνε έγγραφη προσωπική επιστολή, στην οποία θα ζητούσε συγνώμη και θα ανέφερε τους λόγους καθυστέρησης, καθώς και τις περαιτέρω ενέργειες για την εξυπηρέτησή του;

Πως θα του φαινόταν, ακόμη, αν του πρόσφεραν μια πρόσκληση για να παρακολουθήσει μια οποιαδήποτε τοπική πολιτιστική εκδήλωση που θα γινόταν εκείνη την περίοδο, γιατί καθυστέρησαν να τον εξυπηρετήσουν;

Πως θα του φαινόταν, τέλος, αν η υπηρεσία που δεν διεκπεραίωσε την υπόθεσή του μέσα στις τακτές προθεσμίες θα του πλήρωνε την αξία του κομίστρου που κατέβαλε ο ίδιος για να προσέλθει στην υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας, από την πόλη ή το χωριό του, καθώς και της επιστροφής του;

Αν βιαστείτε να απαντήσετε, ότι ποτέ δεν πρόκειται να

(*) Βλέπε Παράρτημα 4.

πραγματοποιηθούν όλα αυτά, η σωστή απάντηση είναι : «ποτέ μη λες ποτέ»! Γιατί τώρα υπάρχει ο νόμος 1943/91 που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 50 τεύχος Α΄ της 11 Απριλίου 1991 με τον τίτλο «εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης», όπου μέσα από τις 163 σελίδες του (μαζί με τα παραρτήματα), στο δεύτερο κεφάλαιο με τίτλο «σχέσεις πολιτών και δημόσιας διοίκησης – Δημοσιότητα Διοικητικής δράσης – Κατάρτιση Κωδίκων» ορίζει ότι:

Όλες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα έχουν υποχρέωση:

- Να απαντούν οπωσδήποτε σε όλες τις αιτήσεις των πολιτών.
- Όταν δεν είναι δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματος, πρέπει να αναφέρουν συγκεκριμένους λόγους (διατάξεις, νόμους κ.λ.π.) οι οποίοι δικαιολογούν την απόρριψή του.
- Να απαντούν οριστικά στις αιτήσεις των πολιτών και να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις τους μέσα σε δεσμευμένες προθεσμίες που αναλυτικά παρατίθενται παρακάτω, και τέλος
- Καμιά, μα καμιά αίτηση των πολιτών δεν επιτρέπεται να τίθεται στο αρχείο χωρίς να ενημερωθεί ο ενδιαφερόμενος.

Όλα τα παραπάνω, «απίστευτα και όμως αληθινά», όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Νόμου (1599/86)*, είναι «καρπός συνεργασίας» του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης με όλα τα Υπουργεία, με τα Α.Ε.Ι. της χώρας μας, με φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, με ειδικούς επιστήμονες, καθώς και με εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων κ.λ.π. που κατάρτισαν αυτό το νόμο που αποβλέπει στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, στη βελτίωση της αύξησης της παραγωγικότητας, στην αναβάθμιση του προσωπικού του δημοσίου τομέα και τέλος στην αποκέντρωση αρμοδιοτήτων με σκοπό την ενίσχυση ιδίως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.

(*) Βλέπε Παράρτημα 5.

4.1.1. **Προθεσμία διεκπεραίωσης υποθέσεων**

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Συντάγματος, το άρθρο 5 του Νόμου 1943/91 και το άρθρο 4 του Ν. 2690/99 (που θα αναφερθούμε αναλυτικά σε άλλο κεφάλαιο), όλες οι δημόσιες υπηρεσίες έχουν υποχρέωση:

- Να χορηγούν πιστοποιητικά και βεβαιώσεις αμέσως. Αν η άμεση χορήγησή τους δεν είναι δυνατή, να αποστέλλονται ταχυδρομικά στη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ενδιαφερόμενος, το αργότερο σε δέκα ημέρες.

- Να απαντούν οπωσδήποτε σε όλες τις αιτήσεις των πολιτών. Όταν όμως δεν είναι δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματος, πρέπει να αναφέρουν τους συγκεκριμένους λόγους (διατάξεις, νόμους κ.λ.π.), οι οποίοι δικαιολογούν την απόρριψή του).

- Να διαβιβάζουν οι ίδιες οι υπηρεσίες τις αιτήσεις των πολιτών, αν υποβλήθηκαν σε αναρμόδια υπηρεσία, στις αρμόδιες υπηρεσίες, εντός πέντε ημερών και να ενημερώνουν τον πολίτη.

- Να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των πολιτών, μέσα σε εξήντα ημέρες το αργότερο. Αν είναι συναρμόδιες περισσότερες υπηρεσίες, η προθεσμία των 60 ημερών παρατείνεται για 15 ακόμα ημέρες. Υπάρχουν όμως κάποιες υποθέσεις, οι οποίες λόγω πολύπλοκων διαδικασιών, δεν είναι δυνατό να διεκπεραιωθούν μέσα σε 60 ημέρες (π.χ. χορήγηση συντάξεων). Και στις περιπτώσεις όμως αυτές υπάρχουν προθεσμίες.

Οι διαφορετικές αυτές προθεσμίες έχουν καθορισθεί με κοινές υπουργικές αποφάσεις και έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 510, τεύχος Β, 1991) που παραθέτω στα παραρτήματα.

Επίσης οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερωθούν:
α) ηλεκτρονικά στη διεύθυνση www.gspa.gr, και

β) έντυπα σ΄ όλες της Δημόσιες υπηρεσίες που όπως θα δούμε παρακάτω, έχουν υποχρέωση να εκδόσουν "Χάρτη δικαιωμάτων* των πολιτών" που θα τους πληροφορούν για τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν για την διεκπεραίωση των υποθέσεών τους. (Τέτοιες αξιόλογες εκδόσεις έχω συμπεριλάβει στα παραρτήματα της παρούσας εργασίας και είναι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Βοιωτίας.)

Τι γίνεται όμως σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι προθεσμίες;

Το άρθρο 5 παρ. 7 αναφέρει ότι καταβάλλεται από τον οικείο φορέα, αποζημίωση στον αιτούντα πολίτη από 5.000 έως 200.000 δραχμές.

Ποιος καθορίζει το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού;

Αυτό καθορίζεται από την Επιτροπή του άρθρου 5 παρ. 13 του νόμου 1943/91, και μετά από έκθεση του αρμόδιου ελεγκτή δημόσιας διοίκησης, ο οποίος κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου πολίτη, διαπιστώνει τη μη τήρηση της προθεσμίας. Η απόφαση της Επιτροπής κοινοποιείται στον πολίτη, καθώς και στην υπηρεσία που δεν ενήργησε μέσα στη νόμιμη προθεσμία και αποτελεί εντολή καταβολής στον πολίτη του ορισθέντος ποσού. Μάλιστα αν η καταβολή δεν γίνει εντός μηνός στον πολίτη, το χρηματικό ποσό καταβάλλεται εντόκως με τον τόκο της Τραπέζης.

Αν διαπιστωθεί στη συνέχεια υπαιτιότητα υπαλλήλων, τότε κινείται σε βάρος τους η πειθαρχική διαδικασία (άρθρο 5 παρ. 10, του Ν. 1943/91).

Όλες οι παραπάνω ρυθμίσεις έχουν έναν στόχο: Να αναγκάσουν τις δημόσιες υπηρεσίες να δραστηριοποιηθούν για να εξυπηρετούν με ταχύτητα τον πολίτη. Γι΄ αυτό και η εργασία αυτή προσπαθεί να ρίξει όσο περισσότερο φως μπορεί στα δικαιώματα των πολιτών για να τα ξέρουν και να τα απαιτούν.

(*) Βλέπε Παραρτήματα 6, & 7.

4.1.2. Δημοσιότητα της διοικητικής δράσης

Η λέξη «διαφάνεια» στις δράσης της διοίκησης ήταν πριν λίγο καιρό «άγνωστη λέξη» σ΄ αυτή. Η πιο «κομψή» λέξη που χρησιμοποιούσαν οι πολίτες, όταν αργούσαν να πάρουν απάντηση στο αίτημά τους ή να τους εκδοθεί η σύνταξή τους, ή να πάρουν ένα δάνειο, ήταν ότι «τα μαγειρεύουν».

Με το άρθρο 6 του Ν. (1943/91), καθιερώνεται η υποχρέωση ορισμένων υπηρεσιών να δημοσιεύουν στοιχεία και ενέργειές τους, ώστε να μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να ελέγξει αν τηρήθηκε η σειρά προτεραιότητας κατά τη διεκπεραίωση μιας σχετικής υπόθεσής του.

Τέτοια υποχρέωση δημοσιότητας υπάρχει στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) οικοδομικές άδειες, πράξεις τακτοποίησης, διαδικασία αυθαιρέτων, χωροθετήσεις.
β) στεγαστικά δάνεια
γ) συντάξεις
δ) υδροδότηση
ε) επιδοτήσεις αγροτικών προϊόντων, ενισχύσεις αγροτών, αγροτοτουρισμός, δάνεια σε αγρότες, άδειες για αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

- <u>Τι πρέπει να δημοσιεύουν οι υπηρεσίες και με ποιο τρόπο:</u>

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

- Με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της υπηρεσίας που έχει υποβάλλει ο πολίτης την αίτησή του, όπου σε ειδικές στήλες θα φαίνεται οπωσδήποτε η ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων (π.χ. για χορήγηση σύνταξης γήρατος), και η ημερομηνία έκδοσης των αντίστοιχων πράξεων με τις οποίες τελειώνει η υπόθεση.

- Με τήρηση βιβλίου που είναι στη διάθεση του καθενός, με ανάλογες στήλες, όπου φαίνεται η ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και η ημερομηνία που τελειώνει η υπόθεση του καθενός.

Αν κάποιος πολίτης διαπιστώσει ότι μια υπηρεσία δεν τηρεί τη δημοσιότητα ή ότι παραβιάστηκε η σειρά του, χωρίς να υπάρχει λόγος, τότε μπορεί να προσφύγει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης/Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης/ Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους-Πολίτη (ΥΠΕΣΔΔΑ/Γ.Γ.Δ.Δ./ΔΙΣΚΠΟ).

Ο ακριβής τρόπος, τύπος και χρόνος της δημοσιότητας που ισχύει σε κάθε περίπτωση έχει καθοριστεί με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και του αρμόδιου για κάθε περίπτωση Υπουργού, οι οποίες έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 510/1991 τεύχος Β΄).

4.1.3. Κατάρτιση Κωδίκων

Όμως στον ίδιο νόμο (1943/91), γίνεται λόγος και για κάτι που ήταν ζητούμενο χρόνια ολόκληρα και που τώρα με το άρθρο 12 μπαίνουν τα θεμέλιά του. Πρόκειται για τη σύσταση Επιτροπών που θα καταρτίσουν:

α) Κώδικα Σχέσεων Δημόσιας Διοίκησης – Πολιτών, και

β) Κώδικα απλούστευσης νομοθεσίας.

Έργο της επιτροπής στη πρώτη περίπτωση ορίζεται από το παραπάνω άρθρο ότι θα είναι να καταρτίσει κώδικα που θα απλουστεύει και θα εκλογικεύει τις διοικητικές διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται ιδίως η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, η διαφάνεια της διοικητικής δράσης και η έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών. Επίσης η συμμετοχή και η προηγούμενη ακρόαση των πολιτών στις διοικητικές διαδικασίες που τους αφορούν και η αποτελεσματική προστασία τους με την ενοποίηση κατά περίπτωση, των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία διοικητικών προσφυγών, καθώς και η συμμόρφωση της διοίκησης στις αποφάσεις των δικαστηρίων.

Στη δεύτερη περίπτωση της απλούστευσης της νομοθεσίας, έργο της επιτροπής ορίζεται ότι θα είναι:

- Η απογραφή των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων κατά τομείς.

- Η επανένταξη της αναγκαιότητας των ισχυουσών ρυθμίσεων υπό το πρίσμα της ανταπόκρισης προς τις ανάγκες των πολιτών και από την άποψη της ανάλυσης κόστους ωφέλειας.
- Η διατύπωση προτάσεων νομοθετικής και κανονιστικής απλούστευσης και περιορισμού της πολυνομίας και των γραφειοκρατικών διαδικασιών, με την κατάρτιση, αναδιατύπωση και κωδικοποίηση ή θέσπιση νέων ουσιαστικών ή διαδικαστικών ρυθμίσεων. Επίσης αναφέρεται ότι η επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει κατά προτεραιότητα τους τομείς στους οποίους υπάρχει μεγαλύτερη συχνότητα στις άμεσες σχέσεις διοίκησης – πολιτών.

Στις ενδεκαμελής αυτές επιτροπές, τους είχε δοθεί κάθε δυνατή διευκόλυνση και ένα χρονοδιάγραμμα για να φέρουν σε πέρας το έργο τους. Και πράγματι η σύνταξη του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας πήρε «σάρκα και οστά», καθώς έγινε νόμος με αριθμό (2690/1999) που θα ασχοληθούμε σε ξεχωριστό κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1. Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα (Ν. 2672/98)*

Μια πρωτοποριακή εξέλιξη στις σχέσεις Κράτους – Πολιτών, αποτελεί και ο νόμος 2672/98, που ενώ ο τίτλος του είναι «οικονομικοί πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις», στο άρθρο 14 γίνεται λόγος για την διακίνηση των εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα (τηλεομοιοτυπία-ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Θα ήταν εντελώς αδιανόητο, στον ηλεκτρονικό κόσμο που ζούμε σήμερα, η Δημόσια Διοίκηση, να βρισκόταν έναν αιώνα πίσω από τις εξελίξεις της σύγχρονης τεχνολογίας. Γιατί με την χρησιμοποίησή της όπως έχει διαπιστωθεί συμβάλει στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας και διευκολύνει την ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών.

Με το νόμο αυτό, επιτρέπεται στους πολίτες να εξυπηρετούνται από την υπηρεσία που θέλουν, χρησιμοποιώντας μια συσκευή FAX ή στέλνοντας το αίτημά τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εξυπακούεται ότι η χρήση των παραπάνω μέσων δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο μόνο των πολιτών, αλλά και των ίδιων των υπηρεσιών του δημοσίου. Μπορεί δηλαδή η μία υπηρεσία να αποστέλλει άμεσα στην άλλη, διάφορα υπηρεσιακά έγγραφα, παρακάμπτοντας έτσι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Βέβαια, η αποστολή εγγράφων μέσω FAX ανάμεσα σε υπηρεσίες του δημοσίου, γινόταν και παλαιότερα. Η δυνατότητα όμως αυτή λειτούργησε υποβοηθητικά στο έργο των δημοσίων υπηρεσιών. Δεν είχαν δηλαδή τα έγγραφα αυτά επίσημη ισχύ και μπορούσε κάλλιστα ν΄ αμφισβητηθεί η εγκυρότητά τους. Συνέβαινε λοιπόν πολλές φορές ν΄ από-

---

(*) Βλέπε Παράρτημα 8.

στέλλεται το έγγραφο με FAX για γρήγορη ενημέρωση, αλλά ακολουθούσε το κανονικό έγγραφο με τις σφραγίδες και τις υπογραφές προκειμένου να τεθούν σε ισχύ και να έχουν έννομο αποτέλεσμα τα αναγραφόμενα σ΄ αυτά.

Η σύγχρονη τεχνολογία που είναι σε θέση σήμερα να παράσχει δικλίδες ασφαλείας, ώστε η επικοινωνία με τους δύο αυτούς τρόπους να παραμένει εμπιστευτική και να διευκολυνθούν και επιταχυνθούν οι συναλλαγές των ενδιαφερομένων μερών, είχε σαν αποτέλεσμα να ψηφιστεί το άρθρο 14 στον νόμο 2672/1998 (ΦΕΚ 290/Α/28-12-1998) και ισχύει δύο μήνες μετά από την δημοσίευσή του, δηλαδή από 1η Μαρτίου 1999.

Παράλληλα, ρυθμίζονται βασικά θέματα που προκύπτουν από την επικοινωνία αυτή όπως π.χ. η αναγνώριση του αποστολέα, η απόδειξη της αποστολής-παραλαβής του μηνύματος, η διασφάλιση της ακεραιότητας και της αποδεικτικής ισχύος τους, καθώς και του απορρήτου.

5.1.1. Διακίνηση εγγράφων

Με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 14 καθιερώνεται η διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα και συγκεκριμένα με τηλεομοιοτυπία (FAX) και Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-Mail). Η διακίνηση αυτή περιλαμβάνει την επικοινωνία των δημοσίων υπηρεσιών, κεντρικών και περιφερειακών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης μεταξύ τους, καθώς και μεταξύ αυτών και των ενδιαφερομένων φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων προσώπων με τηλεομοιοτυπία και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

5.1.2. Ορισμοί βασικών τεχνικών όρων.

Η έννοια των βασικών τεχνικών όρων που αναφέρονται στο νόμο και

συγκεκριμένα «τηλεομοιοτυπία», «τηλεομοιότυπο», «ηλεκτρονικό ταχυδρομείο», «Μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου» και «Ψηφιακή υπογραφή» καθορίζεται στην παράγραφο 2 του νόμου 2672/1998, ώστε να μη δημιουργούνται αμφισβητήσεις ή σύγχιση.

5.1.3. Πεδίο εφαρμογής

Τα έγγραφα των οποίων επιτρέπεται η διακίνηση με τηλεομοιοτυπία (FAX) μεταξύ Δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ή μεταξύ αυτών και των ενδιαφερόμενων φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων προσώπων προσδιορίζονται ενδεικτικά και αφορούν όλες, σχεδόν, τις κατηγορίες εγγράφων των δημοσίων υπηρεσιών, όπως π.χ. αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις, πιστοποιητικά, βεβαιώσεις, εγκυκλίους, ερωτήματα, απαντήσεις κ.λ.π. (παρ. 3).

Αντίθετα, τα μηνύματα που μπορούν να διακινούνται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (E- Mail) αναφέρονται περιοριστικά (παρ. 4). Συγκεκριμένα, η επικοινωνία μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αφορά μόνο τις ακόλουθες κατηγορίες εγγράφων:

Γνωμοδοτήσεις, Ερωτήματα, Αιτήσεις, Απαντήσεις, Εγκυκλίους, Οδηγίες, Εκθέσεις, Μελέτες, Πρακτικά, Στατιστικά Στοιχεία, Υπηρεσιακά Σημειώματα, Έγγραφες Εισηγήσεις.

Επίσης, η επικοινωνία, κατ΄ αυτό τον τρόπο, μεταξύ των ανωτέρω υπηρεσιών και των ενδιαφερόμενων φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, ενώσεων προσώπων και αντιστρόφως περιορίζεται ακόμα περισσότερο, αφού αφορά, μόνο, αιτήσεις παροχής πληροφοριών και σχετικές απαντήσεις, οι οποίες, όμως, αποτελούν και τον κύριο όγκο της έγγραφης επικοινωνίας Δημοσίου και ιδιωτών. Ο λόγος του περιορισμού αυτού είναι ότι δεν πληρούνται ακόμα οι τεχνικές προϋποθέσεις που θα εξασφάλιζαν τη βεβαιότητα για τη γνησιότητα προέλευσης και περιεχομένου του αποστελλόμενου μηνύματος σε ικανοποιητικό βαθμό.

Τέλος, βασική προϋπόθεση για τη διακίνηση εγγράφων με τηλεομοιοτυπία ή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών και φυσικών προσώπων, ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή ενώσεων προσώπων είναι η συγκατάθεση του ιδιώτη από ή προς τον οποίο αποστέλλεται το τηλεομοιότυπο ή το μήνυμα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η συγκατάθεση αυτή παρέχεται είτε π.χ. με αίτηση ή δήλωση του ιδιώτη στην οικεία υπηρεσία, είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο που αποδεικνύει την αποδοχή αυτής της μορφής επικοινωνίας.

Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα στα φυσικά πρόσωπα, στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και στις ενώσεις προσώπων με την αίτηση που υποβάλλουν ή το διακινούμενο μήνυμα, να επιλέξουν το μέσο με το οποίο επιθυμούν να λάβουν απάντηση. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η υποβολή σχετικής δήλωσης. Σε διαφορετική περίπτωση τεκμαίρεται η συγκατάθεσή τους για τη διακίνηση της απάντησης με το ίδιο μέσο υποβολής του αιτήματός τους (παρ. 5).

5.1.4. Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του νόμου

Οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του νόμου απαριθμούνται στην παράγραφο 6 και αφορούν: 1) Τα απόρρητα έγγραφα. Στην κατηγορία των απορρήτων περιλαμβάνονται όλα τα έγγραφα για τα οποία υπάρχει νομοθετική διάταξη που κωλύει τη χορήγηση αντιγράφων οποιουδήποτε είδους, του όλου ή μέρους αυτών στο κοινό. Τέτοια έγγραφα είναι, κατά βάση, τα προβλεπόμενα από την παρ. 3 του άρθρο 16 Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ $75^{Α}$). Δηλαδή, τα αναφερόμενα σε απόρρητες συζητήσεις του υπουργικού συμβουλίου και των άλλων κυβερνητικών οργάνων, σε απόρρητα θέματα εθνικής άμυνας και εξωτερικής πολιτικής, δημόσιας πίστης και νομίσματος, ασφάλειας του κράτους και δημόσιας τάξης, στο ιατρικό, εμπορικό, τραπεζικό ή βιομηχανικό απόρρητο, καθώς και κάθε άλλο απόρρητο που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις ή που μπορεί να δυσχεράνει την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών, στρατιωτικών ή διοικητικών αρχών σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης. 2) Τα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του πολίτη, κατά την έννοια του άρθρου

2 περ. β΄ Ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α΄). Δηλαδή, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την ερωτική ζωή, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες. 3) Οι αιτήσεις συμμετοχής σε διαδικασία πρόσληψης ή σε δημόσιο διαγωνισμό από αυτές που προβλέπονται στο νόμο. 4) Τα έγγραφα για τα οποία η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει την υποβολή τους μόνο σε πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα, καθώς και τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται ως δικαιολογητικά για την εξόφληση τίτλων πληρωμής και 5) Τα αποδεικτικά είσπραξης ανεξάρτητα από ποσό.

Παράλληλα, παρέχεται δυνατότητα να εξαιρεθούν και άλλες κατηγορίες εγγράφων, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Η εξαίρεση αυτή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

Τέλος, σε περίπτωση που ο ιδιώτης αποστείλει με τα ανωτέρω ηλεκτρονικά μέσα έγγραφο ή μήνυμα, που δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης, καθιερώνεται η υποχρέωση της υπηρεσίας που παραλαμβάνει το έγγραφο ή το μήνυμα να ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για την υφιστάμενη από το νόμο απαγόρευση προς αποφυγή παρανοήσεων (παρ. 7).

5.1.5. Χαρτοσήμανση αιτήσεων που υποβάλλονται με τηλεομοιοτυπία

Με την παράγραφο 8 αντιμετωπίζεται το θέμα της χαρτοσήμανσης των αιτήσεων που υποβάλλονται με τηλεομοιοτυπία. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη του νόμου οι αιτήσεις αυτές δεν χαρτοσημαίνονται. Η κατάργηση της χαρτοσήμανσης των αιτήσεων δεν συνεπάγεται απώλεια σημαντικών εσόδων του δημοσίου, ενώ αντιθέτως, το προσδοκώμενο όφελος από τη δυνατότητα υποβολής τους με τηλεομοιοτυπία είναι πολλαπλάσιο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την προοδευτική μείωση του λειτουργικού κόστους των υπηρεσιών λόγω της επέκτασης της επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα, όσο και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Επίσης, έχει ληφθεί πρόνοια, ώστε να εξασφαλίζεται η καταβολή παραβόλου, τελών ή άλλων ποσών που απαιτούνται κατά τις κείμενες

διατάξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται ότι αν για τη χορήγηση πιστοποιητικού ή άλλου είδους βεβαίωσης είναι απαραίτητη η καταβολή παραβόλου, τέλους ή άλλου ποσού υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, τα σχετικά παραστατικά πρέπει υποχρεωτικά να προσκομίζονται κατά την παραλαβή του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση αυτή είναι προφανές ότι δεν είναι δυνατή η αποστολή του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης με τηλεομοιοτυπία.

5.1.6. Τύπος και προϋποθέσεις διακίνησης εγγράφων με τηλεομοιοτυπία

Για την έγκυρη διακίνηση των εγγράφων που διακινούνται με τηλεομοιοτυπία (FAX) είναι απαραίτητη η ύπαρξη ορισμένων προϋποθέσεων. Οι προϋποθέσεις αυτές προβλέπονται στις παραγράφους 9-12 του νόμου και είναι οι ακόλουθες:

1. Η τηλεομοιοτυπική συσκευή (FAX) λήψης πρέπει να αφήνει ευκρινές αποτύπωμα, ώστε να είναι δυνατή η αναγνώριση της συσκευής αποστολής. Ως αποτύπωμα νοείται η παράθεση των στοιχείων εκείνων που αποτυπώνει αυτόματα η τηλεομοιοτυπική συσκευή λήψης στο επάνω ή κάτω περιθώριο της λαμβανόμενης σελίδας. Η τηλεομοιοτυπική συσκευή (FAX) αποστολής πρέπει να εκδίδει δελτίο αποστολής.

2. Τόσο το αποτύπωμα όσο και το δελτίο αποστολής πρέπει να περιλαμβάνουν, οπωσδήποτε, τα κατωτέρω στοιχεία: τον αριθμό κλήσης της τηλεομοιοτυπικής συσκευής του αποστολέα και του λήπτη, την ημερομηνία και την ώρα αποστολής, καθώς και τον αριθμό της τρέχουσας σελίδας.

3. Τα αποστελλόμενα με τηλεομοιοτυπική συσκευή έγγραφα τόσο από τις υπηρεσίες της παραγράφου 1 όσο και από τους ιδιώτες, φυσικά πρόσωπα, ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, πρέπει, απαραιτήτως, να συνοδεύονται από φύλλο αποστολής (προμετωπίδα).*

(*) Βλέπε Παράρτημα 9.

4. Προκειμένου για έγγραφα που αποστέλλονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, ΝΠΔΔ, και ΟΤΑ το φύλλο αποστολής (προμετωπίδα) πρέπει να περιλαμβάνει, οπωσδήποτε τα εξής στοιχεία: α) τον πλήρη τίτλο της αποστέλλουσας υπηρεσίας δηλ. το Υπουργείο, Διεύθυνση, Τμήμα καθώς και τη διεύθυνση της υπηρεσίας, β) τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας του αποστελλόμενου εγγράφου, όπως π.χ. ο πλήρης τίτλος της εκδούσας υπηρεσίας, ο αριθμός πρωτοκόλλου, η ημερομηνία έκδοσης, το θέμα που αφορά κ.λ.π., γ) τον αριθμό σελίδων του αποστελλόμενου εγγράφου και δ) τα στοιχεία του χειριστή της υπόθεσης, όπως το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα, τον αριθμό τηλεφώνου, στον οποίο απαντά, στον αριθμό της τηλεομοιοτυπικής συσκευής του, καθώς και την υπογραφή του.

Όταν τα έγγραφα αποστέλλονται από ιδιώτη, (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων), το φύλλο αποστολής (προμετωπίδα) πρέπει να περιλαμβάνει, οπωσδήποτε, τα κατωτέρω στοιχεία: α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση κατοικίας ή έδρας, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικής συσκευής (αν υπάρχει) του φυσικού ή νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων που υπογράφει το έγγραφο και την ημερομηνία έκδοσής του, β) τον αριθμό σελίδων του αποστελλόμενου εγγράφου και γ) την υπογραφή του αποστολέα. Σε περίπτωση που αποστολέας του εγγράφου είναι νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει και τα στοιχεία του χειριστή της υπόθεσης, όπως το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα, τον αριθμό τηλεφώνου στον οποίο απαντά, της τηλεομοιοτυπικής συσκευής που χειρίζεται, καθώς και την υπογραφή του.

Διευκρινιστικά αναφέρεται στην (παράγραφο 13), ότι τα εισερχόμενα στις υπηρεσίες έγγραφα με τηλεομοιοτυπία όχι απλά πρωτοκολλούνται, αλλά σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη του νόμου τα έγγραφα αυτά πρωτοκολλούνται με την ημερομηνία λήψης τους και κατά τη σειρά λήψης τους.

Τέλος, με την (παράγραφο 14) καθιερώνεται το τεκμήριο ότι το τηλεομοιότυπο έχει ληφθεί κανονικώς και πλήρως, αν ο παραλήπτης δεν ζητήσει τηλεφωνικώς ή με (FAX) την εκ νέου αποστολή του σε εύλογο χρονικό διάστημα.

4.1.7. Τύπος και προϋποθέσεις διακίνησης μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διακίνηση μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο καθορίζονται στις (παραγράφους 15 και 16). Τα στοιχεία αυτά προκειμένου για τα μηνύματα που διακινούνται μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ είναι: α) η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστολέα και λήπτη, β) ο πλήρης τίτλος της αποστέλλουσας υπηρεσίας (Υπουργείο, Διεύθυνση, Τμήμα), γ) τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας του αποστελλόμενου μηνύματος, όπως π.χ. η ημερομηνία έκδοσης, το θέμα που αφορά κ.λ.π. και δ) τα στοιχεία του χειριστή της υπόθεσης, δηλαδή, το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα, ο αριθμός τηλεφώνου του κ.λ.π.

Για τα μηνύματα που διακινούνται από φυσικά πρόσωπα, ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή ενώσεις προσώπων προς τις πιο πάνω υπηρεσίες τα απαιτούμενα στοιχεία είναι: α) το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή της επωνυμίας του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων β) η διεύθυνση της κατοικίας ή της έδρας γ) η διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και δ) ο αριθμός τηλεφώνου του αποστολέα.

Παράλληλα, λαμβάνεται υπόψη ότι τα σύγχρονα συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υποστηρίζουν αυτόματη ηλεκτρονική επιβεβαίωση του λαμβανόμενου μηνύματος. Ωστόσο, για την αντιμετώπιση και της περίπτωσης συστημάτων που δεν υποστηρίζουν αυτόματη επιβεβαίωση, προβλέπεται υποχρέωση του παραλήπτη του μηνύματος να επιβεβαιώσει στον αποστολέα τη λήψη του μηνύματος με το ίδιο ή άλλο μέσο (παράγραφος 17). Διευκρινίζεται, όμως, ότι η αποστολή μηνύματος με ηλεκτρονικό υπολογιστή δεν συνεπάγεται έναρξη των προθεσμιών άσκησης ένδικων μέσων, βοηθημάτων και διοικητικών προσφυγών.

Επίσης για την εξασφάλιση της ομαλής και ασφαλούς διακίνησης των μηνυμάτων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθιερώνεται η υποχρέωση της κάθε υπηρεσίας που διαθέτει ηλεκτρονικό ταχυδρομείο να ορίσει συγκεκριμένο υπάλληλο για τη λήψη, αποστολή και αποθήκευση

των μηνυμάτων. Ο υπάλληλος αυτός σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη του νόμου είναι επίσης υπεύθυνος και για τη λήψη όλων των αναγκαίων και πρόσφορων μέτρων για τον αποκλεισμό στην πρόσβαση και χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μη εξουσιοδοτημένων προς τούτο ατόμων (παράγραφος 18).

Τέλος σημειώνεται ότι τα ζητήματα που σχετίζονται με ανταλλαγή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ιδίως με τη χρήση της ψηφιακής υπογραφής, ως μέσου εξασφάλισης της απόδειξης γνησιότητας προέλευσης και περιεχομένου του μηνύματος, έχουν σχετικά πολύ πρόσφατα τεθεί και βρίσκονται σε εξέλιξη, τόσο από πλευράς τεχνολογικής υποδομής, όσο και από πλευράς νομοθετικής ρύθμισης στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και του Ο.Ο.Σ.Α. Κατά συνέπεια, δεν ήταν δυνατό να αποφευχθεί η εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 19, που προβλέπει την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για τον λεπτομερέστερο καθορισμό των τεχνικών προϋποθέσεων κατάρτισης, αποστολής και αρχειοθέτησης μηνυμάτων, και εγγύηση γνησιότητας προέλευσης των μηνυμάτων αυτών. Το Προεδρικό Διάταγμα επίσης, θα ρυθμίζει και όποια άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την πληρέστερη και ασφαλέστερη επικοινωνία με τις δημόσιες υπηρεσίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

5.1.8. Αποδεικτική ισχύς τηλεομοιότυπου και ηλεκτρονικού μηνύματος

Σύμφωνα με τη παράγραφο 21 του άρθρου 14 του ίδιου Νόμου (2672/98), το τηλεομοιότυπο, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έκδοσής του που προβλέπουν οι πιο πάνω διατάξεις (παρ. 9-12), έχει την ισχύ του μεταβιβαζόμενου εγγράφου. Δηλαδή, την αποδεικτική ισχύ του πρωτοτύπου. Η άποψη αυτή υιοθετήθηκε από τον νομοθέτη επειδή η διαδικασία και τα τεχνικά χαρακτηριστικά, τα οποία έχουν διαμορφωθεί κατά την τεχνολογική εξέλιξη για την παραγωγή και την αποστολή του τηλεομοιότυπου, οδηγούν στην αποδοχή της άποψης ότι το μέσο αυτό επικοινωνίας συνιστά μηχανική απεικόνιση κατά την έννοια του άρθρου 444 παρ. 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επομένως, εξομοιούται ως προς τη μεταχείρισή του, ως αποδεικτικού μέσου, με τα ιδιωτικά έγγραφα.

Όσο αφορά το μήνυμα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η αυθεντικότητα ή γνησιότητα αυτού κατοχυρώνεται με την ψηφιακή υπογραφή, στην οποία αναγνωρίζεται η αποδεικτική ισχύς που προσδίδει στην ιδιόχειρη υπογραφή ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας. Τούτο, συνεπώς, σημαίνει ότι η πραγματοποιούμενη εμφάνιση/καταχώρηση στον Η/Υ, θεωρείται ακριβής και έχει ισχύ πρωτοτύπου, με δυνατότητα αντ(απόδειξης).

Μέχρι, όμως τη διασφάλιση της ψηφιακής υπογραφής με το Προεδρικό Διάταγμα της παραγράφου 19, τα διακινούμενα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μηνύματα είτε φέρουν ψηφιακή υπογραφή, είτε όχι, έχουν την ισχύ μηχανικής απεικόνισης κατά την Πολιτική Δικονομία, εφόσον, βέβαια, συντρέχουν οι προϋποθέσεις και οι τύποι που ορίζονται στις προαναφερθείσες παραγράφους 15 και 16. Στις περιπτώσεις αυτές επιτρέπεται ανταπόδειξη ως προς την αποστολή, τη λήψη, την ταυτότητα του αποστολέα και το περιεχόμενο του μηνύματος.

5.1.9. Αρχειοθέτηση

Η αρχειοθέτηση των εγγράφων που έχουν ληφθεί με τηλεομοιοτυπία καθώς και η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ρυθμίζονται με τις παραγράφους 23 και 24. Σε σχέση με την πρώτη περίπτωση, προβλέπεται η φωτοτύπηση, του προς αρχειοθέτηση εγγράφου, αν αυτό πρέπει να διατηρηθεί περισσότερο από δύο χρόνια, ώστε να αντιμετωπιστεί το ενδεχόμενο της προϊούσας απώλειας, της ευκρίνειας και των τυπογραφικών στοιχείων.

Επίσης, όσο αφορά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, προβλέπεται η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των μηνυμάτων και η διατήρηση αρχείων.

Ειδικότερα για τα ζητήματα της ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης, προβλέπεται ότι θα ρυθμιστούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1. Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999)*

Για το μεγαλύτερο διάστημα της ύπαρξης του Ελληνικού Κράτους, όπως έχουμε αναφέρει από την αρχή της παρούσας εργασίας, η Δημόσια Διοίκηση έμοιαζε να είναι «ναρκοθετημένος χώρος» για τον έλληνα πολίτη. Η πολυνομία, η αδιαφάνεια και η αυθαιρεσία της εξουσίας ήταν απαράβατοι κανόνες της Διοίκησης. Ήταν μια πραγματικότητα βαθιά βιωμένη από τους πολίτες αυτής της χώρας με συνέπειες που επηρεάζουν ακόμη και σήμερα, σε μικρότερο έστω βαθμό, τις σχέσεις τους με τη Δημόσια Διοίκηση.

Η ανάγκη για την κατάρτιση ενός Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που θα καθιέρωνε κανόνες για τη διοικητική δράση και θα έθετε όρους για την επικοινωνία και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών, με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, του σεβασμού της προσωπικότητας και της αμεροληψίας, είχε επισημανθεί πριν από αρκετά χρόνια.

Συγκεκριμένα από τη δεκαετία του 60, από τον Καθηγητή και Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μετά τη μεταπολίτευση, Μιχάλη Στασινόπουλο, που είχε συντάξει ως επιστημονικό πόνημα, ένα σχέδιο Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο δημοσίευσε ως επιστημονική μελέτη.

Επίσης η πολυπλοκότητα των διαδικασιών, σε συνδυασμό με την πολυνομία που ταλαιπωρούσε τόσο τους πολίτες, όσο και τις ίδιες της δημόσιες υπηρεσίες ήταν μια από τις αιτίες ν΄ αποφασισθεί στο πολυνομοσχέδιο 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις», στο άρθρο 18 παρ. 18 και 24, η συγκρότηση ειδικής Επιτροπής για τη σύνταξη Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας κατά το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος που θα αποτελούσε, κατά βάση, το αναγκαίο εγχειρίδιο

(*) Βλέπε Παράρτημα 10.

της νομολογίας του διοικητικού δικαίου, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων κάθε πολίτη στην καθημερινή του επικοινωνία με το κράτος, με τις απαραίτητες βέβαια προσαρμογές, που θα αποσκοπούσαν στην εύρυθμη λειτουργία της διοίκησης, αλλά και στη μεγαλύτερη προστασία των πολιτών.

Η Επιτροπή, όπως μας πληροφορεί από τη Βουλή των Ελλήνων η εισηγητική έκθεση του σχεδίου νόμου 2690/99 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας»* άρχισε τις εργασίες της την 1η Οκτωβρίου 1997 και πραγματοποίησε ως το τέλος των εργασιών της (3 Ιουλίου 1998), είκοσι εννιά (29) συνεδριάσεις. Μετά τη λήξη των πιο πάνω εργασιών της και την παράδοση του επιτυχημένου έργου της, επανασυστήθηκε με νεότερη απόφαση, με σκοπό την εξέταση των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν, από τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης της Βουλής και πραγματοποιώντας άλλες πέντε (5) συνεδριάσεις, κατέληξε στην αναδιατύπωση ορισμένων διατάξεων και παρέδωσε το νέο Σχέδιο στις 18 Δεκεμβρίου 1998.

Θεωρώ πλεονασμό ν΄ αναφερθώ στις αποφάσεις και στις διατάξεις που συγκροτήθηκε η Επιτροπή, καθώς επίσης και τα ονόματα των μελών που την είχαν απαρτίσει. Κρίνω όμως απαραίτητο, ν΄ αναφερθώ στο επιτυχημένο έργο της, αν και σύμφωνα με τον Καθηγητή Διοικητικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Α. Ι. Τάχο, ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας θα μπορούσε να ήταν πληρέστερος (λ.χ. λείπουν οι διατάξεις που αφορούν την αποδεικτική διαδικασία). Ασφαλώς, έγινε μια καλή αρχή από την Επιτροπή που παρέδωσε έναν ολοκληρωμένο Κώδικα για πρώτη φορά στα δεδομένα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και η περαιτέρω βελτίωσή του, θα ακολουθήσει.

Το αναθεωρημένο Σχέδιο, εισήχθη στη Βουλή από την Υπουργό Εσωτερικών - Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και μετά από τη σχετική διαδικασία έγινε νόμος του κράτους με αριθμό 2690/1999 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 45 τόμος Α΄/9-3-99. Με αυτό τον τρόπο τέθηκε σε εφαρμογή ο πολυπόθητος Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας που ήλθε να καθιερώσει κανόνες για τη διοικητική δράση και να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της κοινωνίας, να λειτουργεί η διοίκηση αποτελεσματικά και αξιόπιστα.

(*) Βλέπε Παράρτημα 11.

Έτσι, αποκτά για πρώτη φορά η Ελλάδα το νομοθετικό πλαίσιο, με το οποίο θεραπεύεται η έλλειψη απλών, σαφών και με ακρίβεια προσδιορισμένων κανόνων δράσης, ενώ συγχρόνως, τίθενται οι όροι για την επικοινωνία και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών, με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της προσωπικότητας.

Στον Κώδικα επίσης, έχουν συμπεριληφθεί κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της διοίκησης, μειώνουν τα ενδεχόμενα αυθαιρεσίας, αλλά και εξασφαλίζουν την τυπική ισχύ των πράξεών της, ώστε να περιοριστεί για τους πολίτες και το κράτος η προσφυγή στη δικαιοσύνη, μόνο για τις περιπτώσεις ελέγχου της εφαρμογής του νόμου και κατάχρησης εξουσίας. Ακόμα έχουν συμπεριληφθεί και κανόνες που προβλέπονται ήδη από τη νομοθεσία, οι οποίοι είναι διάσπαρτοι σε διαφορετικά νομοθετήματα και για το λόγο αυτό, σχεδόν άγνωστοι στους πολίτες, καθώς και κανόνες που έχουν καθιερωθεί από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, με ορισμένες όμως μεταβολές, που αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία της Διοίκησης, αλλά και στη μεγαλύτερη προστασία των διοικουμένων.

Επειδή με τον Κ.Δ.Δ. «κωδικοποιούνται» ισχύουσες διατάξεις νόμων, ελλοχεύει ο κίνδυνος να προκύψει το πρόβλημα ποιες ακριβώς διατάξεις νόμων έχουν καταργηθεί. Εδώ θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο Κ.Δ.Δ., δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει καταργήσει διατάξεις ή ότι υπερισχύει σε σχέση με διατάξεις οργανικών νόμων που εκδίδονται κατ΄ εφαρμογή του Συντάγματος, όπως είναι ο Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ. 30/1996), ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (Π.Δ. 410/1995) για τους Ο.Τ.Α. (άρθρο 102), ο Ν. 1268/82 (όπως ισχύει σήμερα) για τα Α.Ε.Ι. (άρθρο 16) και ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Ν. 2683/99 άρθρο 103), διότι οι εν λόγω οργανικοί νόμοι είναι εξ ορισμού, ειδικοί νόμοι. Έτσι σ΄ αυτές τις περιπτώσεις, ο Κ.Δ.Δ. πρέπει να εφαρμόζεται μόνο συμπληρωματικά.

Ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας περιλαμβάνει έξι (6) κεφάλαια και τρία άρθρα. Οι τίτλοι των κεφαλαίων είναι οι εξής:

Α. Γενικές Διατάξεις: άρθρα (1-12)
Β. Συλλογικά Όργανα της Διοίκησης: (άρθρα 13-16)
Γ. Διοικητική Πράξη: (άρθρα 16-21)

Δ. Διοικητική Σύμβαση: (άρθρα 22-23)
Ε. Διοικητικές προσφυγές-Αναφορές: (άρθρα 24-27)
ΣΤ. Τελικές και Μεταβατικές Διατάξεις: (άρθρα 28-33).

Όλα τα παραπάνω περιλαμβάνονται στο άρθρο πρώτο με τίτλο Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Στο άρθρο δεύτερο γίνεται λόγος για την Κατάρτιση Χαρτών Υποχρεώσεων προς τους πολίτες και καταβολή χρηματικού ποσού σε περίπτωση μη τήρησης προθεσμιών διεκπεραίωσης των υποθέσεών τους και στο άρθρο τρίτο καθορίζεται η έναρξη του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Αυτά που αναφέρονται στο θέμα της παρούσας εργασίας θα προσπαθήσουμε να τα αναλύσουμε παρακάτω.

6.1.1. Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδακασίας

(άρθρο 1 Νόμου 2690/1999).

Οι διατάξεις του «Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας», εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (άρθρο 1). Και όταν λέμε δημόσιος τομέας, σύμφωνα με το νόμο 1256/82 άρθρο 1 παρ. 6 περιλαμβάνονται όλοι οι κρατικοί φορείς, ανεξάρτητα από το καθεστώς δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου που τους διέπει, ήτοι:

α) Οι Κρατικές ή Δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκπροσωπούνται από το νομικό πρόσωπο του δημοσίου.

β) Οι Κρατικοί ή Δημόσιοι οργανισμοί σαν κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
γ) Οι Κρατικές ή Δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις, όπως η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ, η ΕΡΤ κ.λ.π.
δ) Τα Κοινωφελή Ιδρύματα του Αστικού Κώδικα που περιήλθαν στο Δημόσιο και χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται απ΄ αυτό.

ε) Οι Τραπεζικές και άλλες ανώνυμες εταιρείες, όπως η Τράπεζα της Ελλάδος, η Αγροτική Τράπεζα, η Εθνική κ.λ.π.

στ) Τα κρατικά νομικά πρόσωπα που έχουν χαρακτηρισθεί από το νόμο ή τα δικαστήρια ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου όπως ο ΟΣΕ, ο ΑΣΟ κ.ά.

ζ) Οι κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς (άρθρο 4 παρ. 6, Ν. 1943/1991).

6.1.2. Αυτεπάγγελτη ενέργεια της Διοίκησης – Διεκπεραίωση υποθέσεων σε τακτές προθεσμίες

(άρθρα 2 & 10 Νόμου 2690/1999).

«Τα διοικητικά όργανα οφείλουν να προβαίνουν αυτεπαγγέλτως στις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις ενέργειες μέσα στις τυχόν ειδικώς οριζόμενες προθεσμίες, αλλιώς μέσα σε εύλογο χρόνο».

Οι θεσμοθετημένες προθεσμίες διεκπεραίωσης των υποθέσεων των πολιτών από τη δημόσια διοίκηση, η αποζημίωση εάν δεν τηρηθούν αυτές και η πειθαρχική ποινή όταν υπάρχει υπαιτιότητα υπαλλήλου, (σύμφωνα με το νόμο 1599/86 άρθρο 12 «περί σχέσεων Κράτους - Πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητος και άλλες διατάξεις» και το νόμο 1943/91 άρθρο 5 «περί εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης», που αναφέραμε λεπτομερώς στα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας εργασίας), ήταν σημαντικές νομοθετικές καινοτομίες και είχαν σαν σκοπό τους την δραστηριοποίηση της σύγχρονης δημόσιας διοίκησης στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της, αλλά και στην προστασία των διοικουμένων.

Πέρα όμως απ΄ αυτά, το άρθρο (2) του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας έρχεται να «εγκρίνει» και να «επαυξήσει» τα παραπάνω. Έρχεται δηλαδή να επιβάλλει στα διοικητικά όργανα την υποχρέωση όχι μόνο να ενεργούν μέσα στις νόμιμες προθεσμίες που απορρέουν από τους

παραπάνω νόμους, αλλά να ενεργούν και αυτεπάγγελτα μέσα σε εύλογο χρόνο και σε νόμιμες προθεσμίες, ακόμα και αν δεν ορίζονται τέτοιες.

Η πρόβλεψη για τον εύλογο χρόνο, αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, ότι περιλήφθηκε «προκειμένου, αφενός να υπογραμμιστεί το καθήκον ενέργειας των αρμοδίων οργάνων και αφετέρου να επιτραπεί ο προσδιορισμός από τη Διοίκηση ή το δικαστήριο, αναλόγως με τη συγκεκριμένη περίπτωση, της προσήκουσας προθεσμίας».

6.1.3. Αιτήσεις προς τη Διοίκηση *(άρθρο 3 Νόμου 2690/1999).*

1. *Αίτηση του ενδιαφερομένου, για την έκδοση διοικητικής πράξης, απαιτείται όταν το προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις.*
2. *Ο ενδιαφερόμενος μπορεί, πριν από την έκδοση της διοικητικής πράξης, να παραιτηθεί από την αίτησή του χωρίς συνέπειες, εκτός αν υπάρχει ειδική αντίθετη ρύθμιση. Ανάκληση της παραίτησης δεν μπορεί να γίνει.*
3. *Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων, χρησιμοποιούνται έντυπα αιτήσεων, τα οποία χορηγούν υποχρεωτικώς οι δημόσιες αρχές, για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Στα έντυπα αναφέρονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία προϋποθέσεις για την ικανοποίηση του αιτήματος, οι εφαρμοστέες διατάξεις, τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, καθώς και ο χρόνος μέσα στον οποίο θα δοθεί η απάντηση. Αν ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι δεν μπορεί να γράψει, ο αρμόδιος υπάλληλος, ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει ο ίδιος την αίτηση.*
4. *Τα στοιχεία της ταυτότητας που αναφέρονται στην αίτηση, όταν πρόκειται για Έλληνες πολίτες, αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο. Η ταυτότητα των αλλοδαπών αποδεικνύεται, στην περίπτωση πολιτών Κράτους – Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο, ενώ, στις άλλες περιπτώσεις, από το διαβατήριο, ή άλλο έγγραφο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη Χώρα, ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες ελληνικές αρχές. Η ταυτότητα των νομικών*

προσώπων αποδεικνύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις που ισχύουν στην έδρα τους. Όταν η αίτηση δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως, πρέπει να συνοδεύεται από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας ή των αντιστοίχων εγγράφων.

5. *Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή από αντίστοιχα έγγραφα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, γίνονται δεκτά βάσει υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου, η οποία και διατυπώνεται σε προβλεπόμενο από τις σχετικές διατάξεις έντυπο. Ίδια δήλωση υποβάλλεται και όταν τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας για την οικογενειακή κατάσταση, τη διεύθυνση της κατοικίας και το επάγγελμα έχουν μεταβληθεί».*

Η συνειδητοποίηση της ανάγκης για κατοχύρωση των δικαιωμάτων των πολιτών δείχνει να δυναμώνει τα τελευταία χρόνια τόσο στις τάξεις της κοινωνίας, όσο και στους κόλπους της Διοίκησης που καταβάλλει πλέον συντονισμένες προσπάθειες για το σκοπό αυτό.

Αναλύοντας μία-μία τις παραγράφους του άρθρου 3 διευκρινιστικά αναφέρουμε ότι, για την έκδοση διοικητικής πράξης (παρ. 1) απαιτείται η υποβολή αίτησης του ενδιαφερομένου, όταν κάτι τέτοιο προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις.

Στην δεύτερη παράγραφο προβλέπεται ότι είναι δυνατή η παραίτηση από την αίτηση χωρίς συνέπειες, εκτός αν υπάρχει ειδική αντίθετη ρύθμιση. Είναι προφανές ότι η παραίτηση από την αίτηση δεν σημαίνει παραίτηση από το δικαίωμα, του οποίου την ικανοποίηση αποσκοπεί η αίτηση. Τούτο σαφώς προκύπτει από τις λέξεις «χωρίς συνέπειες». Μετά την παραίτηση από την αίτηση, ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης με το ίδιο αίτημα, αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι διαδικασίες και ουσιαστικές προϋποθέσεις. Η αδυναμία ανάκλησης της παραίτησης είναι αναγκαία, σύμφωνα με την Επιτροπή, για τη σταθερότητα των διοικητικών καταστάσεων και την αποφυγή καταστρατήγησης των νόμιμων προϋποθέσεων άσκησης των δικαιωμάτων των διοικουμένων.

Στις παραγράφους 3 και 4 «κωδικοποιούνται», με τη αναγκαία προσαρμογή, οι ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 6, 7 (παρ. 1), 8 και 9 του νόμου 1599/1986 που σ΄ αυτές προβλέπεται ότι οι δημόσιες αρχές

χορηγούν στον ενδιαφερόμενο, για διευκόλυνσή του, έντυπα αιτήσεων, των οποίων καθορίζονται τα στοιχεία, καθώς και η υποχρέωση του αρμόδιου υπαλλήλου να συντάξει την αίτηση, αν ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να γράψει.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται το μέσον απόδειξης των στοιχείων ταυτότητος των προσώπων που υποβάλλουν την αίτηση. Το μέσον αυτό είναι: α) για τους έλληνες πολίτες, το δελτίο ταυτότητας ή η σχετική προσωρινή βεβαίωση αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο, β) για τους πολίτες των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη Χώρα ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει αρμόδιες ελληνικές αρχές (π.χ. άδεια παραμονής στην Ελλάδα).

Οι διατάξεις αυτές δεν τροποποιούν τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά και είναι σχετικές με το δελτίο ταυτότητας (π.χ. νόμος 1599/1986 άρθρα 1-6).

Με την παράγραφο 5 τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 8 του νόμου 1599/1986, κατά την οποία γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα μπορούν να αποδειχθούν με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου και προβλέπεται ότι ο κανόνας αυτός ισχύει, αν ειδικές διατάξεις δεν ρυθμίζουν διαφορετικά το θέμα αυτό. Επίσης, περιορίζεται η δυνατότητα απόδειξης, με υπεύθυνη δήλωση, διαφορετικών στοιχείων του δελτίου ταυτότητας, που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 3 του ίδιου νόμου, μόνο αν έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία για την οικογενειακή κατάσταση, τη διεύθυνση κατοικίας ή το επάγγελμα.

6.1.4. Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση

(άρθρο 4 Ν. 2690/1999)

Με το παραπάνω άρθρο, κωδικοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 1943/91 «εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της

δημόσιας διοίκησης», σχετικά με τις προθεσμίες για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών. Για πρώτη φορά θεσπίζεται με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού η υποχρέωση της υπηρεσίας, αν δεν μπορεί να διεκπεραιώσει συγκεκριμένη υπόθεση μέσα στην τασσόμενη προθεσμία, να γνωστοποιεί εγγράφως στον ενδιαφερόμενο τους λόγους της καθυστέρησης, τα στοιχεία του υπαλλήλου που έχει αναλάβει την υπόθεση, τα δικαιολογητικά που τυχόν λείπουν, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. Τέλος, με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι οι διοικητικές αρχές είναι υποχρεωμένες να χορηγούν αμέσως, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, πιστοποιητικά και βεβαιώσεις. Σε περίπτωση που η άμεση χορήγηση αυτών δεν είναι δυνατή, πρέπει να αποστέλλονται ταχυδρομικώς μέσα σε δέκα (10) ημέρες, εκτός αν ο δικαιούχος δηλώσει ότι θα τα παραλάβει αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του.

6.1.5. Πρόσβαση σε έγγραφα *(άρθρο 5 Ν. 2690/1999).*

1. *Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.*
2. *Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.*
3. *Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου, αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών ή*

στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

4. *Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν.*
5. *Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.*
6. *Η απόρριψη του κατά τις παρ. 1 και 2 αιτήματος πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιείται εγγράφως στον αιτούντα το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αίτησης.*

Χώρα των παράλληλων μονόλογων παρέμεινε η Ελλάδα για πολλά χρόνια, σ΄ όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου βίου της. Μέσα στο ευρύ φάσμα των προβληματικών καταστάσεων, δεν αποτελούσε εξαίρεση η σχέση της Δημόσιας Διοίκησης με τον πολίτη. Μια σχέση που μπορούσε να χαρακτηρισθεί σαν διαρκής «διάλογος κωφών», διότι από τη μια μεριά υπήρχε η ανοργάνωτη και συχνά αυθαίρετη Διοίκηση και από την άλλη πολίτες-θύματα, που στερούνταν όμως πολλές φορές και τις στοιχειώδους διοικητικής παιδείας. Ανάμεσα στα προβλήματα, ακανθώδες παρέμενε αυτό της διαφάνειας της διοικητικής δράσης. Δηλαδή, το αν και το πώς μπορεί ο πολίτης να πληροφορηθεί το περιεχόμενο των εγγράφων των δημοσίων υπηρεσιών.

Τη «βαθύτερη συμφωνία» στο θέμα αυτό, έφερε ο νόμος 1599/1986 (ΦΕΚ 75΄ τόμος Α΄, 11 Ιουνίου 1986). Με το άρθρο 16 του νόμου αυτού, που αναλυτικά έχουμε παρουσιάσει σε προηγούμενο κεφάλαιο, ορίζεται ότι κάθε πολίτης και ενώσεις προσώπων, έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση των διοικητικών εγγράφων (δηλαδή των εγγράφων που συντάσσονται από όργανα του δημόσιου τομέα).

Στο άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας «κωδικοποιούνται» οι ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 16 του νόμου 1599/1986, με ουσιώδεις πάντως διαφοροποιήσεις. Έτσι προβλέπεται η

πρόσβαση, όχι μόνον στα διοικητικά έγγραφα, αλλά και στα ιδιωτικά τα οποία φυλάσσονται από τις διοικητικές αρχές.

Ως προς τα διοικητικά έγγραφα επαναλαμβάνεται ο ήδη ισχύων κανόνας (άρθρο 16 του νόμου 1599/1986) για το δικαίωμα λήψης γνώσης τους χωρίς την ανάγκη επίκλησης και απόδειξης έννομου συμφέροντος. Αντιθέτως, ως προς τα φυλασσόμενα ιδιωτικά έγγραφα, απαιτείται η ύπαρξη ειδικού έννομου συμφέροντος. Προς τούτο, θα πρέπει τα έγγραφα αυτά να είναι σχετικά με υπόθεση του ενδιαφερομένου εκκρεμή ή περαιωμένη.

6.1.6. Προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου

(άρθρο 6 Ν. 2690/1999)

1. *Οι διοικητικές αρχές, πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, οφείλουν να καλούν τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή προφορικώς, ως προς τα σχετικά ζητήματα.*
2. *Η κλήση προς ακρόαση είναι έγγραφη, αναφέρει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της ακρόασης, προσδιορίζει δε το αντικείμενο του μέτρου ή της ενέργειας. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον πέντε (5) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να λάβει γνώση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και να προβεί σε ανταπόδειξη. Η τήρηση της προαναφερόμενης διαδικασίας, καθώς και η λήψη υπόψη των απόψεων του ενδιαφερομένου, πρέπει να προκύπτουν από την αιτιολογία της διοικητικής πράξης. Το υιοθετούμενο μέτρο πρέπει να λαμβάνεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ακρόαση του ενδιαφερομένου.*
3. *Αν η άμεση λήψη του δυσμενούς μέτρου είναι αναγκαία για την αποτροπή κινδύνου ή λόγω επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος, είναι, κατ΄ εξαίρεση, δυνατή η, χωρίς προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου, ρύθμιση. Αν η κατάσταση που ρυθμίστηκε είναι δυνατόν να μεταβληθεί, η διοικητική αρχή, μέσα σε χρονικό*

διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών, καλεί τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, οπότε και προβαίνει σε τυχόν νέα ρύθμιση. Αν η πιο πάνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, το μέτρο παύει αυτοδικαίως, και χωρίς άλλη ενέργεια, να ισχύει.

4. *Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι σχετικές με τη δυσμενή διοικητική πράξη διατάξεις προβλέπουν δυνατότητα άσκησης διοικητικής προσφυγής.*

Με το άρθρο 6 ρυθμίζεται η άσκηση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος ακρόασης από τις διοικητικές αρχές (άρθρο 20 παρ. 2), με την κλήση του διοικουμένου να διατυπώσει τις απόψεις του. Το άρθρο αυτό μας πάει σε θύμισες των αρχαίων προγόνων μας και συγκεκριμένα στο μέγα φιλόσοφο Ησίοδο που γεννήθηκε στα Άστυρα της Βοιωτίας το 800 π.Χ., που είχε πει: *«Μηδενί δίκην δικάσεις πριν αν αμφοίν μύθον ακούσης»:* «Να μην δικάσης κανέναν πριν ακούσης πρώτα τους λόγους και των δύο αντιδίκων».

Με το παραπάνω άρθρο ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, αφενός να λάβει γνώση του συνόλου των στοιχείων του φακέλλου και αφετέρου να προβεί σε ανταπόδειξη. Στη διοικητική πράξη που θα εκδοθεί μετά τα ανταποδεικτικά στοιχεία που θα προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να προκύπτει η τήρηση της διαδικασίας, καθώς και η λήψη υπόψη των ισχυρισμών του διοικουμένου, χωρίς να είναι αναγκαία η διατύπωση κρίσης γι΄ αυτούς.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται για πρώτη φορά, η κατ΄ εξαίρεση, δυνατότητα παράλειψης της κλήσης του διοικουμένου σε περίπτωση ανάγκης λήψης δυσμενούς μέτρου για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου ή λόγω επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος. Για να εφαρμοστεί αυτή η διάταξη θα πρέπει αυστηρώς: α) να υπάρχει κίνδυνος ή β) επιτακτικό δημόσιο συμφέρον. Μάλιστα σε διευκρινήσεις που δίδονται για το παραπάνω άρθρο για να μην υπάρξει καταστρατήγηση στην πρώτη προϋπόθεση της ύπαρξης κινδύνου προστίθεται ο χαρακτηρισμός του κινδύνου ως «αμέσου». Στη συνέχεια αν η κατάσταση που ρυθμίστηκε είναι δυνατόν να μεταβληθεί, επιβάλλεται η κλήση του διοικουμένου σε ακρόαση μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήψη του μέτρου. Αν, μετά την ακρόαση αυτή αλλάξουν οι απόψεις της διοικητικής αρχής για τη

σκοπιμότητα ή τη νομιμότητα του μέτρου, αυτή οφείλει, χωρίς καθυστέρηση, να προβεί σε νέα ρύθμιση, με την ανάκληση ή τροποποίηση του μέτρου που είχε επιβληθεί. Αν το προανεφερόμενο διάστημα των δεκαπέντε (15) ημερών παρέλθει άπρακτο, το μέτρο παύει αυτοδικαίως, δηλαδή χωρίς να υπάρχει ανάγκη έκδοσης σχετικής πράξης.

Τέλος στη παράγραφο 4 ορίζεται ότι η άσκηση του δικαιώματος της ακρόασης, εξακολουθεί να είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση, όταν προβλέπεται διοικητική προσφυγή (ειδική ή ενδικοφανής). Η διάταξη αυτή είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οδηγεί όμως σε πληρέστερη εφαρμογή της σχετικής συνταγματικής επιταγής και σε πληρέστερη προστασία του διοικουμένου.

6.1.7. Αμεροληψία των διοικητικών οργάνων

(άρθρο 7 Ν. 2690/1999)

1. *Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.*
2. *Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον: α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντος τους συνδέει με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ΄ ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους, ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.*
3. *Το όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην προϊσταμένη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊσταμένη αρχή ή το συλλογικό όργανο, αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν.*

4. *Αίτηση εξαίρεσης μονομελούς οργάνου, ή μέλους συλλογικού οργάνου, μπορούν να υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η αίτηση υποβάλλεται στην προϊσταμένη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, ή στο αποφασίζον όργανο, κατά περίπτωση. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή τα οριζόμενα στην τελευταία περίοδο της προηγούμενης παραγράφου.*
5. *Η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την προϊστάμενη αρχή ή το συλλογικό όργανο.*
6. *Τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που δηλώνεται αποχή ή ζητείται η εξαίρεση τόσων μελών συλλογικού οργάνου ώστε τα απομένοντα να μη σχηματίζουν την κατά την παρ. 1 του άρθρου 14 απαρτία. [Δηλαδή στη σύνθεση να μετέχουν περισσότερα από τα μισά των διορισμένων τακτικών μελών (απαρτία)].*

Με το παραπάνω άρθρο θεσπίζεται γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Στην παράγραφο 1 καθιερώνεται και νομοθετικώς η γενική αρχή σύμφωνα με την οποία τα διοικητικά όργανα, μονομελή και συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Στην παράγραφο 2 καθορίζονται οι λόγοι για τους οποίους τα μονομελή διοικητικά όργανα και τα μέλη των πολυμελών διοικητικών οργάνων οφείλουν να απέχουν από ενέργειες ή διαδικασίες που συνιστούν συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η διαδικασία της αυτοεξαίρεσης, ενώ στην παράγραφο 4 η εξαίρεση ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, η οποία και μπορεί να υποβληθεί σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, όπως π.χ. μετά τη διατύπωση σύμφωνης ή απλής γνώμης ή πρότασης από το συλλογικό όργανο, κατά το στάδιο έκδοσης σχετικής διοικητικής πράξης.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται ότι η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως, στην περίπτωση μεν των μονομελών

οργάνων με πράξη της προϊσταμένης αρχής, στην περίπτωση δε μελών συλλογικών οργάνων με απόφαση του οργάνου.

Τέλος στην παράγραφο 6, διατυπώνεται ο κανόνας που έχει διαμορφωθεί από τη νομολογία, σύμφωνα με τον οποίο, τα της εξαίρεσης ή αυτοεξαίρεσης δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση των συλλογικών οργάνων όταν με τα απομένοντα μέλη δεν σχηματίζεται απαρτία.

6.1.8. Προθεσμίες προς ενέργεια *(άρθρο 10 Ν. 2690/1999)*

Στις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 10 διατυπώνεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία κατά κανόνα, οι προθεσμίες που τάσσονται από τη νομοθεσία και αφορούν ενέργειες του διοικουμένου προς τη Διοίκηση, έχουν αποκλειστικό χαρακτήρα, ενώ οι προθεσμίες που αφορούν ενέργειες της Διοίκησης, έχουν ενδεικτικό χαρακτήρα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις που τις προβλέπουν. Ειδικότερα, στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι προθεσμίες για την έκδοση ατομικών πράξεων, δυσμενών για το πρόσωπο το οποίο αφορούν αμέσως είναι αποκλειστικές.

Στην παράγραφο 2 του παραπάνω άρθρου , καθιερώνεται, για πρώτη φορά, η υποβολή αίτησης ή άλλου εγγράφου από τον ενδιαφερόμενο, και με μηχανικά μέσα (π.χ. φαξ), εφόσον το μηχανικό τούτο μέσο αφήνει αποτύπωμα, που καθιστά αναμφίβολη την αναγνώριση του μηχανήματος αποστολής και παραλαβής, καθώς και της ημερομηνίας και ώρας αποστολής και παραλαβής. Οφείλει, όμως, στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας, έγγραφο ομοίου περιεχομένου, με ιδιόχειρη υπογραφή. Δεν απαιτείται η αποστολή του εγγράφου με ιδιόχειρη υπογραφή, μετά την αποστολή του με μηχανικό μέσο, στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η διακίνηση με τον τρόπο αυτό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του Ν. 2672/98.

Από την διάταξη αυτή δεν επηρεάζονται οι ειδικές διατάξεις περί τηλεφωνικών αιτήσεων του άρθρου 22 του Ν. 2539/97.*

(*) Βλέπε Παράρτημα 12.

6.1.9. Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής – Επικύρωση αντιγράφων

(άρθρο 11 Ν. 2690/1999)

Στο άρθρο 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, γίνεται λόγος για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και της επικύρωσης των αντιγράφων. Επαναλαμβάνονται οι διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 1599/86 που έχουμε αναφερθεί εκτενέστερα σε προηγούμενο κεφάλαιο. Θυμίζουμε ότι: 1) Δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής των πολιτών, όταν οι ίδιοι προσέρχονται για υποθέσεις τους στις υπηρεσίες του δημοσίου τομέα και είναι εφοδιασμένοι με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα που προβλέπει το άρθρο 6 του νόμου αυτού.

2) Η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής σε κάθε περίπτωση γίνεται από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή.

3) Την επικύρωση φωτοαντιγράφου από το πρωτότυπο μπορεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, είτε από την υπηρεσία που έχει εκδώσει το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο, είτε από την υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται το φωτοαντίγραφο, είτε από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, ή δικηγόρο, ή συμβολαιογράφο. Η επικύρωση γίνεται έπειτα από αντιπαραβολή με το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο που κατέχει ο ενδιαφερόμενος. Δεν απαιτείται επικύρωση αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου, εφόσον συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8, στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την πιστότητα των στοιχείων.

4) Όλες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα υποχρεούνται να δέχονται τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων δικαιολογητικών στοιχείων. Τα φωτοαντίγραφα αυτά, όπως και αυτά που συνοδεύονται με την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8, έχουν αποδεικτική ισχύ ίση με το πρωτότυπο. Διατάξεις που προβλέπουν την υποβολή πρωτοτύπων στοιχείων εξακολουθούν να ισχύουν, εκτός αν ρητά καταργηθούν με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού.

6.1.10. Τήρηση Πρωτοκόλλου υπηρεσίας - Χορήγηση βεβαίωσης για την καταχώρηση εγγράφου

(άρθρο 12 Ν. 2690/1999)

"Κάθε έγγραφο που περιέρχεται στην υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο, καταχωρίζεται αυθημερόν στο βιβλίο εισερχομένων, κατ΄ αύξοντα αριθμό, με χαρακτηρισμό και μνεία του θέματος στο οποίο αναφέρεται και του αριθμού των στοιχείων που το συνοδεύουν. Στο ίδιο βιβλίο αναγράφονται επίσης το όργανο προς το οποίο το έγγραφο απευθύνεται, καθώς και η ημερομηνία εισόδου του. Η υπηρεσία οφείλει να χορηγεί βεβαίωση καταχώρησης του εγγράφου με όλα τα παραπάνω στοιχεία».

Με το παραπάνω άρθρο 12, γίνεται προσπάθεια να μπουν κανόνες που αποβλέπουν τόσο στην εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών, όσο και στην προστασία των πολιτών που υποβάλλουν σ΄ αυτές αιτήσεις και λοιπά έγγραφα, αφού προβλέπεται η υποχρέωση της υπηρεσίας, στην οποία περιέρχεται ένα έγγραφο, να το καταχωρεί αυθημερόν, σε βιβλίο εισερχομένων και να καθορίζονται τα στοιχεία της καταχώρισης. Επίσης, προβλέπεται η υποχρέωση της υπηρεσίας να χορηγεί στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση για την καταχώριση.

Εάν το έγγραφο αποστέλλεται με τηλεομοιότυπο (FAX) ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πρωτοκολλείτε με την ημερομηνία που έφθασε στην υπηρεσία. Εάν αποσταλεί μετά το πέρας του ωραρίου της υπηρεσίας, θεωρείται ότι έφθασε σ΄ αυτή την επόμενη ημέρα.

Στις περιπτώσεις αποκλειστικών προθεσμιών (διαδικασίες προσλήψεων, προμηθειών κ.λ.π.), οφείλει η υπηρεσία να γνωστοποεί με την αντίστοιχη προκήρυξη, την ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

6.1.11. Αιτιολογία Διοικητικής Πράξης

(Άρθρο 17 Ν. 2690/1999)

Στο τρίτο κεφάλαιο του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περιλαμβάνονται οι κανόνες που διέπουν την έκδοση και ανάκληση της διοικητικής πράξης. Ειδικότερα καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο, η αιτιολογία και πως πρέπει αυτή να είναι, πότε και ποιες πράξεις δημοσιεύονται και πως κοινοποιούνται. Προσδιορίζεται επίσης, η διαδικασία και το όργανο που μπορεί να τις ανακαλέσει.

Συγκεκριμένα στο παραπάνω άρθρο 17, η διοίκηση, πρέπει να εξηγεί στον πολίτη γιατί πήρε μια απόφαση που θίγει κάποιο δικαίωμά του (π.χ. άρνηση έκδοσης διαβατηρίου, ή αφαίρεση άδειας οδήγησης, ή αναγκαστική απαλλοτρίωση κ.λ.π.).

Η αιτιολόγηση της απόφασης της διοίκησης πρέπει να γίνεται γνωστή τη στιγμή που γίνεται γνωστή και η ίδια η απόφαση.

Τέλος, η διοίκηση οφείλει να πληροφορήσει τους πολίτες για τις προθεσμίες και τα μέσα με τα οποία μπορούν να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους (αίτηση θεραπείας, ιεραρχική προσφυγή, ενδικοφανής προσφυγή, προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια).

6.1.12. Κοινοποίηση Διοικητικής Πράξης *(άρθρο 19 Ν. 2690/1999)*

Στο άρθρο 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο πραγματεύεται τα σχετικά με την κοινοποίηση της ατομικής διοικητικής πράξης, παρέχεται η ευχέρεια στη Διοίκηση να επιλέγει κατά περίπτωση τον ποιο πρόσφορο τρόπο κοινοποίησης της πράξης, όπως με την επίδοση

από αρμόδιο όργανο, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με τηλεομοιοτυπία, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο.

Αναλυτικά, η κοινοποίηση της διοικητικής πράξης, μπορεί να γίνει από αρμόδιο όργανο στον ίδιο τον πολίτη προσωπικά στην κατοικία του ή να δοθεί σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση μ΄ αυτό τον τρόπο, μπορεί να τοιχοκολληθεί στην οικία του ή στο κατάστημά του ή στο γραφείο του και συντάσσεται σχετική πράξη και υπογράφεται από έναν μάρτυρα ακόμα. Σε περίπτωση που ο πολίτης αρνηθεί να την παραλάβει, αυτός που διενεργεί την επίδοση συντάσσει πράξη στην οποία βεβαιώνει την άρνηση και τέλος εάν ο πολίτης είναι αγνώστου διαμονής, αυτή τοιχοκολλάτε στο κατάστημα της υπηρεσίας που την εκδίδει και συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό. Επίσης όπως αναφέραμε παραπάνω μπορεί να κοινοποιήσει την διοικητική πράξη με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με φαξ.

Μ΄ όλους αυτούς τους τρόπους που αναφέραμε η αποφυγή της παραλαβής της διοικητικής πράξης είναι αδύνατη και αυτό θα πρέπει να το γνωρίζουν καλά οι πολίτες και να πράττουν τα δέοντα.

6.1.13. Αίτηση θεραπείας – Ιεραρχική προσφυγή

(άρθρο 24 Ν. 2690/1999)

1. *Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησής της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος για την απόκτηση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη, μπορεί για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή).*

2. *Η διοικητική αρχή στην οποία υποβάλλεται η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτηση οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της για την αίτηση αυτή το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική προθεσμία.*

3. *Αν αρμόδια για την ανάκληση ή τροποποίηση ή την ακύρωση είναι άλλη διοικητική αρχή, εκείνη στην οποία κατατέθηκε η αίτηση θεραπείας ή η ιεραρχική προσφυγή οφείλει να τη διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες. Και στην περίπτωση αυτή, η γνωστοποίηση της απόφασης της αρμόδιας αρχής, στον ενδιαφερόμενο, πρέπει να γίνεται μέσα στην κατά την προηγούμενη παράγραφο προθεσμία.*

4. *Αν η πράξη ακυρωθεί, η υπόθεση επανέρχεται στην αρχή που εξέδωσε την πράξη, εκτός αν οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν αρμοδιότητα της προϊσταμένης αρχής για την έκδοσή της.*

Στο άρθρο 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας δίνεται η δυνατότητα στον πολίτη να ζητήσει με αίτησή του την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του, που του έχουν υποβληθεί από ατομική διοικητική πράξη, αν δεν προβλέπεται η δυνατότητα ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Συνεπώς, αντικείμενο της αίτησης ή προσφυγής, είναι η ατομική διοικητική πράξη και δεν χωρεί κατά παραλείψεων και κατά κανονιστικών πράξεων.

Συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 του παραπάνω άρθρου βλέπουμε να περιλαμβάνονται ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου σχετικά με τις απλές διοικητικές προσφυγές, οι οποίες και διακρίνονται σε αιτήσεις θεραπείας, όταν απευθύνονται στη διοικητική αρχή που εξέδωσε τη βλαπτική για τον αιτούντα πράξη και σε ιεραρχικές προσφυγές, όταν απευθύνονται στην αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη. Προϋπόθεση της άσκησής της από τον πολίτη είναι ότι δεν προβλέπεται η δυνατότητα άλλης προσφυγής, π.χ. ειδικής ή ενδικοφανούς. Αν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, η αίτηση θεραπείας, ή η ιεραρχική προσφυγή που ασκήθηκε πρέπει, κατά περίπτωση, να θεωρηθεί ως ειδική διοικητική ή ενδικοφανής προσφυγή, εφόσον βεβαίως συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις του άρθρου 25 (που ακολουθεί).

Στις παραγράφους 2 και 3, η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών για την απάντηση της Διοίκησης εναρμονίζεται προς εκείνη της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 46 του Π.Δ. 18/1989, σύμφωνα με την οποία η υποβολή της αίτησης θεραπείας διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως.

Στην παράγραφο 4 ρυθμίζεται η τύχη της υπόθεσης και το ζήτημα της ιεραρχικής υποκατάστασης όταν γίνει δεκτή η ιεραρχική προσφυγή. Έτσι, κατά κανόνα, η υπόθεση επανέρχεται αυτοδικαίως στην αρχή που εξέδωσε την πράξη που ακυρώθηκε, η οποία (αρχή), σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του ουσιαστικού δικαίου, έχει αρμοδιότητα να εκδώσει ή να μην εκδώσει νέα πράξη με το ίδιο ή διαφορετικό ρυθμιστικό περιεχόμενο. Η αρμοδιότητα ιεραρχικής υποκατάστασης, δηλαδή έκδοσης της πράξης από την προϊσταμένη αρχή, πρέπει να προβλέπεται ρητώς από ειδικές διατάξεις.

6.1.14. Ειδική διοικητική προσφυγή – Ενδικοφανής προσφυγή

(άρθρο 25 Ν. 2690/1999)

1. *Όπου προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από διοικητική πράξη, μπορεί, με προσφυγή του, η οποία ασκείται ενώπιον του προβλεπόμενου από τις διατάξεις αυτές διοικητικού οργάνου και μέσα στην οριζόμενη από τις ίδιες προθεσμία, να ζητήσει, κατά περίπτωση, την ακύρωση ή την τροποποίηση της πράξης.*
2. *Το διοικητικό όργανο, ανάλογα με την πρόβλεψη των σχετικών διατάξεων, είτε εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της πράξης, οπότε και μπορεί να την ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να απορρίψει την προσφυγή (ειδική διοικητική προσφυγή), είτε εξετάζει τόσο τη νομιμότητα της πράξης όσο και την ουσία της υπόθεσης, οπότε και μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να τροποποιήσει την πράξη ή να απορρίψει την προσφυγή (ενδικοφανής προσφυγή). Το αρμόδιο όργανο οφείλει να γνωστοποιήσει στον προσφεύγοντα την*

απόφασή του μέσα στην προθεσμία που τυχόν τάσσουν οι σχετικές διατάξεις, αλλιώς, στην περίπτωση μεν της ειδικής προσφυγής, το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, στην περίπτωση δε της ενδικοφανούς προσφυγής, το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες.

3. *Αν αρμόδιο να αποφανθεί για την ειδική διοικητική, ή την ενδικοφανή, προσφυγή είναι άλλο διοικητικό όργανο, εκείνο στο οποίο αυτή κατατέθηκε οφείλει να τη διαβιβάσει στο αρμόδιο όργανο το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες. Και στην περίπτωση αυτή, η γνωστοποίηση της απόφασης του αρμόδιου διοικητικού οργάνου, στον ενδιαφερόμενο, πρέπει να γίνεται μέσα στις κατά την παρ. 2 προθεσμίες.*

Και στο άρθρο 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περιλαμβάνονται ισχύουσες διατάξεις και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, με κατάλληλη προσαρμογή για την καλύτερη αντιμετώπιση των περιπτώσεων εκείνων που οι πολίτες έχουν υποστεί υλικές ή ηθικές βλάβες τα έννομα συμφέροντά τους από μια άδικη κατά την γνώμη τους, διοικητική πράξη.

Προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί μία διοικητική προσφυγή ως ειδική ή ενδικοφανής είναι η δυνατότητα άσκησής της να προβλέπεται από σχετική διάταξη. Στη διάταξη επίσης καθορίζεται και το διοικητικό όργανο προς το οποίο αυτή θα ασκηθεί, καθώς και η προθεσμία άσκησής της. Η διαφορά μεταξύ των προσφυγών αυτών συνίσταται στο ότι, στην περίπτωση της ειδικής διοικητικής προσφυγής εξετάζεται μόνο η νομιμότητα της πράξης και μπορεί να ακυρωθεί ολικώς ή μερικώς ή να απορριφθεί η προσφυγή, ενώ, στην περίπτωση της ενδικοφανούς προσφυγής, εξετάζεται τόσο η νομιμότητα της πράξης όσο και η ουσία της υπόθεσης και μπορεί να ακυρωθεί ολικώς ή μερικώς ή να τροποποιηθεί η πράξη ή να απορριφθεί η προσφυγή. Η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών προς έκδοση της απόφασης για την ειδική διοικητική προσφυγή, αν οι σχετικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, εναρμονίζεται, επίσης, προς τις διατάξεις για τη διακοπή της προθεσμίας άσκησης της αίτησης ακυρώσεως.

Στο σημείο αυτό αξίζει να ανατρέξουμε μερικά χρόνια πίσω και να παραθέσουμε σχετικές διατάξεις που περικλείονται στο νόμο 3200/1955, άρθρο 8, όπου σε προσφυγή κατ΄ αποφάσεων του Νομάρχου αναφέρεται:

«1) Κατά των αποφάσεων του Νομάρχου, επιτρέπεται εις πάντα ενδιαφερόμενον προσφυγή δια παράβασιν νόμου ενώπιον του αρμοδίου υπουργού εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάκοντα ημερών από της δημοσιεύσεως ή εάν η απόφασις δεν δημοσιεύεται από της κοινοποιήσεως ή άλλως αφ΄ ης έλαβε γνώσιν.

»2) Η προσφυγή κατατίθεται εις την Νομαρχίαν ή το αρμόδιον Υπουργείον επί αποδείξει παρεχομένη υποχρεωτικώς εις τον προσφεύγοντα και μνημονεύση και τον αριθμόν πρωτοκόλλου υφ΄ ον κατεχωρίσθη η προσφυγή ή αποστέλλεται ταχυδρομικώς επί αποδείξει.

»3) Ο αρμόδιος Υπουργός οφείλει ν΄ αποφασίσει εντός εξήκοντα ημερών από της υποβολής της προσφυγής εις αυτόν.

»4) Ασκηθείσης της προσφυγής δύναται να διαταχθή υπό του Νομάρχου ή του αρμοδίου Υπουργού η επί τριάκοντα το πολύ ημέρας αναστολή εκτελέσεως της καθ΄ ης η προσφυγή πράξεως. Εν τοιαύτη περιπτώσει ο Υπουργός υποχρεούται να αποφασίση απί της προσφυγής εντός της προθεσμίας των τριάκοντα ημερών.

»5) Ο Υπουργός δύναται και αυτεπαγγέλτως ν΄ ακυροί παράνομον πράξιν του Νομάρχου εντός τριών μηνών από της εκδόσεώς της».

6.1.15. Κοινές διατάξεις

(άρθρο 26 Ν. 2690/1999)

«Όταν ασκηθεί διοικητική προσφυγή, η αρμόδια για την εξέτασή της διοικητική αρχή μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου ή και αυτεπαγγέλτως, να αναστείλει την εκτέλεση της διοικητικής πράξης ωσότου αποφανθεί για την προσφυγή και, πάντως, όχι πέρα από την προθεσμία που ορίζεται για την έκδοση της απόφασής της».

Στα παραπάνω άρθρα (24 και 25) κάναμε λόγω για τη δυνατότητα που έχει κάθε πολίτης να ασκήσει προσφυγή για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των ενόμων συμφερόντων του. Στο άρθρο 26 προβλέπεται η δυνατότητα:

1) της αρχής που εξέδωσε την πράξη (αν ασκηθεί αίτησης θεραπείας),

2) της ιεραρχικώς προϊσταμένης αρχής (αν ασκηθεί ιεραρχική προσφυγή), και
3) του οργάνου που είναι αρμόδιο κατά τις σχετικές διατάξεις

να εξετάσει την ειδική ή ενδικοφανή προσφυγή και να αναστείλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης. Η αναστολή μπορεί να δοθεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες.

6.1.16. Αναφορά *(άρθρο 27 Ν. 2690/1999)*

«Αν δεν είναι δυνατή η άσκηση, σύμφωνα με τα άρθρα 24-26, διοικητικής προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων που προκαλείται από ενέργεια ή παράλειψη ενέργειας διοικητικής αρχής, μπορεί, με αίτησή του προς την αρχή αυτή, να ζητήσει την επανόρθωση ή την ανατροπή της βλάβης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, και στην περίπτωση αυτή, όσα ορίζονται στις παραγράφους 1-3 του άρθρου 4».

Στο άρθρο αυτό αναφέρεται ότι, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η άσκηση των προσφυγών των άρθρων 24-26, ο ενδιαφερόμενος μπορεί με αίτησή του να ζητήσει την επανόρθωση ή την ανατροπή της βλάβης, που τυχόν συντελέσθηκε σε βάρος του, από ενέργειες ή παραλείψεις της διοικητικής αρχής.

Το δικαίωμα αυτό απορρέει και από το άρθρο 10 του Συντάγματος του ρητά αναφέρει:

«1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο.

2. Μόνο μετά την κοινοποίηση της τελικής απόφασης της αρχής στην

ποία απευθύνεται η αναφορά, και με την άδειά της, επιτρέπεται η δίωξη εκείνου που την υπέβαλε για παραβάσεις που τυχόν υπάρχουν σ΄ αυτή.

3. Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να απαντά σε αίτηση πληροφοριών, εφόσον αυτό προβλέπεται από το νόμο».

Σ΄ αυτό το σημείο, θα πρέπει να σχολιασθεί, ότι το δικαίωμα της αναφοράς είναι παλιό παραδοσιακό ατομικό δικαίωμα το οποίο περιελήφθη στις διακηρύξεις των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και στα Συντάγματα της Γαλλικής Επανάστασης και ιδιαίτερα στη Διακήρυξη του 1789 και στο Σύνταγμα του 1791, το προοίμιο του οποίου αποτέλεσε η Διακήρυξη αυτή. Από τα δύο αυτά επαναστατικά συνταγματικά κείμενα διαμορφώθηκε ο λεγόμενος «κλασικός κατάλογος» των ατομικών δικαιωμάτων μεταξύ των οποίων περιελήφθη το δικαίωμα της υποβολής αναφοράς στις Αρχές.

Τέλος, το άρθρο 10 του Συντάγματος, κατοχυρώνει απέναντι στη διοίκηση δικαίωμα αντίστοιχο με αυτό της δικαστικής προστασίας που προβλέπει το άρθρο 20 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Ο αναφερόμενος δεν έχει δηλαδή αξίωση για ορισμένη απόφαση ή ενέργεια της διοίκησης, αλλά δικαιούται να κινήσει τη διοικητική διαδικασία και να απαιτήσει μια απάντηση.

6.1.17. Υποχρέωση κατάρτισης Χαρτών Υποχρεώσεων προς τους Πολίτες *

(δεύτερο άρθρο Ν. 2690/1999)

Διαβάζοντας επίσης προσεκτικά το νόμο 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις», βλέπουμε στο άρθρο δεύτερο να εισάγονται δύο σημαντικές καινοτομίες:

- η δυνατότητα κατάρτισης χαρτών υποχρεώσεων προς τους πολίτες και
- η επίσπευση της διαδικασίας καταβολής στους πολίτες χρηματικού ποσού, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών διεκπεραίωσης των υποθέσεών τους.

Αν ανατρέξουμε πολλά χρόνια πίσω θα δούμε ότι η ανάγκη για την «προστασία» του απλού πολίτη από την αυθαιρεσία της εξουσίας, έχει εκδηλωθεί εδώ και εκατοντάδες χρόνια, με τους ποικίλους αγώνες και επαναστάσεις των λαών, για ουσιαστική κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους. Τα ατομικά δικαιώματα, ως νομικός θεσμός, αναπτύχθηκαν αρχικά στην Αγγλία, όπου ήδη το 1215 με τη Magna Charta προστατεύθηκε, κατά κύριο λόγο, η προσωπική ελευθερία. Για πρώτη φορά, με το Bill of Rights του 1689, αναγνωρίζεται το δικαίωμα των πολιτών, να αναφέρονται στις αρχές. Από τότε, όλα τα σύγχρονα Κράτη περιέλαβαν στους καταστατικούς τους χάρτες, ειδικές διατάξεις για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων.

Το ισχύον ελληνικό σύνταγμα περιέχει σειρά διατάξεων, οι οποίες συγκροτούν το ρυθμιστικό πλαίσιο για την προστασία και την εξυπηρέτηση των πολιτών από τη Διοίκηση. Στη συνέχεια, ένα σύνολο κανονιστικών ρυθμίσεων έρχεται να καθορίσει τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή τους και επί πλέον να βελτιώσει τις σχέσεις Κράτους-Πολίτη, γεγονός που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό της χώρας μας και την ισότιμη παρουσία της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με γνώμονα την αδήριτη ανάγκη για ουσιαστική και ποιοτική αναβάθμιση των δημοσίων υπηρεσιών και με την πεποίθηση ότι, προκειμένου οι πολίτες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, πρέπει πρώτα να τα γνωρίζουν, θεσμοθετήθηκε η δυνατότητα «κατάρτισης χαρτών υποχρεώσεων προς τους πολίτες».

Αξίζει να αναφέρουμε ότι οι Χάρτες Υποχρεώσεων προς τους πολίτες αποτελούν ένα ουσιαστικό πλαίσιο αναφοράς που ρυθμίζει τη στάση του Δημοσίου προς αυτούς. Περιλαμβάνουν όρους και προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών, αναλαμβανόμενες δεσμεύσεις (χρονικές ή άλλες) που αποτελούν υποχρεώσεις πέραν εκείνων που προβλέπονται από τις οικείες κανονιστικές ρυθμίσεις, καθώς και διαδικασίες ελέγχου της τήρησης των δεσμεύσεων αυτών. Περιλαμβάνουν επίσης την πρόβλεψη αποζημίωσης

του πολίτη στην περίπτωση πλημμελούς εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί και την πρόβλεψη διοικητικών συνεπειών που θα υποκινούν την Υπηρεσία ή τον Φορέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει.

Η ειδοποιός διαφορά του «Χάρτη» από έναν απλό «Οδηγό» είναι οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η υπηρεσία στην περίπτωση που δεν θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις αυτές. Οι Χάρτες είναι ένα συμβόλαιο με τους πολίτες. Για το λόγο αυτό δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στους Χάρτες δεσμεύσεις που δεν μπορούν να τηρηθούν από τη Δημόσια Διοίκηση γιατί αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να δυναμιτίζετε η όλη προσπάθεια για τη βελτίωση των σχέσεων κράτους-πολίτη, ενός τόσο ευαίσθητου και με βεβαρημένο παρελθόν θέματος.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι με τους Χάρτες παρέχεται ολοκληρωμένη πληροφόρηση στους πολίτες για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, με αποτέλεσμα οι υπάλληλοι να απαλλάσσονται από το πρόσθετο φορτίο της συνεχούς πληροφόρησης του κοινού. Τέτοιους Χάρτες μπορούν να καταρτίσουν τα Υπουργεία, οι Περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, οι Ο.Τ.Α.. α΄ και β΄ βαθμίδας, καθώς και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

Κατ΄ εφαρμογή του παραπάνω άρθρου, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μεσσηνίας, κατάρτισε του Ιούλιο του 2000 έναν καλαίσθητο Χάρτη Δικαιωμάτων που απευθύνεται στους πολίτες της Μεσσηνίας «για να γνωρίσουν και να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους» όπως αναφέρει σε σχετικό λογότυπο και ακόμα επειδή πιστεύει ότι «υπεύθυνος πολίτης είναι ο ενημερωμένος πολίτης».

6.1.18. Επιτροπές αποζημίωσης πολιτών για μη εμπρόθεσμη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους

Με στόχο την ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και την έμπρακτη απόδειξη του σεβασμού του Κράτους προς αυτούς, που απορρέει από τη Δημοκρατική αρχή και την αρχή του Κράτους Δικαίου,

επιχειρείται, με τις διατάξεις της παρ. 2 του δεύτερου άρθρου του νόμου αυτού, η επίσπευση της διαδικασίας καταβολής στους πολίτες χρηματικού ποσού, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών διεκπεραίωσης των υποθέσεών τους.

Ήδη από το 1991, με τις διατάξεις του άρθρου 5 του νόμου 1943, όπως αναφέρθηκε λεπτομερώς σε προηγούμενο κεφάλαιο, έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες προθεσμίες για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών. Επίσης έχει προβλεφθεί συγκεκριμένη διαδικασία για την καταβολή χρηματικού ποσού στους πολίτες, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών αυτών. Τη διαδικασία αυτή διεκπεραιώνει Επιτροπή που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 1943/91. Παρουσιάσθηκε όμως σημαντική καθυστέρηση στην εξέταση των υποβαλλομένων καταγγελιών, επειδή η ανωτέρω Επιτροπή είναι η μοναδική που λειτουργεί για όλη την Ελλάδα.

Με τη νέα ρύθμιση (του νόμου 2690/99) συστήνονται, εκτός από την Επιτροπή που λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, νέες Επιτροπές, μία σε κάθε περιφέρεια, για την εξέταση υποθέσεων που αφορούν υπηρεσίες του γεωγραφικού τους χώρου. Παράλληλα καθορίζεται προθεσμία εξήντα (60) ημερών για την ολοκλήρωση της διαδικασίας και καταβολής της σχετικής αποζημίωσης στις περιπτώσεις που απαιτείται.

6.1.19. Έναρξη ισχύος του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

(Τρίτο άρθρο Ν. 2690/1999)

Ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας κατόπιν παραγγελίας του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως ορίζει ο σχετικός νόμος, δημοσιεύθηκε στις 5 Μαρτίου 1999 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και από την ημέρα αυτή άρχισε η ισχύς του.

Τέλος, με όλες τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν καινοτομία στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας αποτελεί βασικό μοχλό για την αλλαγή της κουλτούρας στη μεθοδολογία διοίκησης των δημοσίων υπηρεσιών, γεγονός που αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της χώρας μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1. Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (Ν. 2477/97) *

Με το νόμο 2477/97 που προώθησε το Υπουργείο Εσωτερικών – Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΥΠΕΣΔΔΑ) δημιουργήθηκαν δύο νέα Σώματα Ελέγχου των δημοσίων υπηρεσιών. Αυτά είναι ο «Συνήγορος του Πολίτη» (Σ.τ.Π.) και το «Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης» (ΣΕΕΔΔ). Και τα δύο αυτά σώματα έχουν σαν σκοπό την περιφρούρηση των δικαιωμάτων των πολιτών, την τήρηση της νομιμότητας, την καθιέρωση ενός διττού ελέγχου για τη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και την αντιμετώπιση των φαινομένων της κακοδιοίκησης, της αναποτελεσματικότητας, της χαμηλής παραγωγικότητας και της κακής ποιότητας των υπηρεσιών της.

Ο μεν Συνήγορος του Πολίτη έχει σαν έργο τη διενέργεια ελέγχων ύστερα από ατομικές καταγγελίες πολιτών, το δε ΣΕΕΔΔΕ προβαίνει σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους των δημοσίων υπηρεσιών, μετά από εντολή των αρμοδίων υπουργών. Μ΄ αυτό τον τρόπο γίνεται μια προσπάθεια να αναμορφωθεί και αναβαθμισθεί η ελληνική δημόσια διοίκηση που θα πρέπει να βασίζεται σε στέρεες ηθικές αξίες και η οποία οφείλει να θέτει υπό διαρκή έλεγχο, εσωτερικό και εξωτερικό, τις διαδικασίες και τα αποτελέσματά της.

Στο Συνήγορο του Πολίτη μπορεί να προσφύγει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, του οποίου τα δικαιώματα ή νόμιμα συμφέροντα παραβιάζονται ή θίγονται από ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις των δημοσίων υπηρεσιών.

(*) Βλέπε Παράρτημα 13.

Όποιος προσφύγει, όμως, πρέπει προηγουμένως να έχει εξαντλήσει τις προβλεπόμενες ανά υπηρεσία δυνατότητες επίλυσης προβλημάτων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, μπορεί επίσης να παρεμβαίνει και αυτεπαγγέλτως.

Αντιρρήσεις, όχι προς τον θεσμό αυτό, αλλά ως προς την ονομασία του ως «Συνηγόρου του Πολίτη», διατυπώθηκαν κατά την ολομέλεια στη Βουλή από τον εισηγητή του Κ.Κ.Ε. κ. Α. Αυδή που διατύπωσε την άποψη ότι «ο τίτλος του Συνηγόρου του Πολίτη δεν είναι ακριβής και η ανακρίβεια είναι μάλλον απόρροια μιας γενικότερης αντίληψης να χρησιμοποιούμε βαρύγδουπους τίτλους», ενώ ο εισηγητής της Ν.Δ. κ. Προκόπης Παυλόπουλος υποστήριξε ότι: «ο όρος Συνήγορος του Πολίτη είναι ανακριβής, και κατά την εκτίμησή μου δανεισμένος από το αντίστοιχο Ισπανικό. Αλλά αν τον μεταφράζαμε στα ελληνικά θα μιλάγαμε για «υπερασπιστή του λαού»... Ο όρος «συνήγορος» αφορά ποινικές δίκες, άρα είναι αδόκιμος και δεύτερο δεν είναι συνήγορος μόνο του πολίτη, αλλά και στα φυσικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, οι οποίες κατά νομική κυριολεξία δεν είναι σε καμία περίπτωση πολίτες, και πρότεινε τον όρο «Επίτροπος Διοίκησης» που είχε επιχειρηθεί να εισαχθεί κατά την διάρκεια της δικτατορίας ένας τέτοιος θεσμός. Και κατέληξε με τη ρητορική «κορώνα» ότι... δεν είναι δυνατόν στο όνομα του παρελθόντος (δικτατορία), να δολοφονούμε τις λέξεις». Τελικά η Βουλή ψήφισε το νόμο 2477/97 και τέθηκε σε ισχύ ο «Συνήγορος του Πολίτη», όπου οι πολίτες μπορούν να ζητούν τη βοήθεια του Συνηγόρου είτε γραπτώς με αίτηση που δεν χρειάζεται χαρτόσημο, όπου θα αναγράφονται όλα τα στοιχεία τους, η υπηρεσία στην οποία αναφέρεται η υπόθεση και σύντομη περίληψη της υπόθεσης για την οποία ζητείται η παρέμβαση του Σ.τ.Π., στη διεύθυνση Χατζηγιάννη Μέξη 5, 115 28 Αθήνα, είτε τηλεφωνικός στο 01/7289664, είτε στέλνοντας φαξ στο 01/7292129.

7.1.1. Ο θεσμός του Ombudsman

Με το νόμο 2477/97 καθιερώθηκε και στην Ελλάδα, υπό την ονομασία «Συνήγορος του Πολίτη», ο θεσμός του Ombudsman που ήδη έχει θεσπισθεί και λειτουργεί σε 82 χώρες του κόσμου.

Η λέξη "ombudsman" έχει σουηδική προέλευση και σημαίνει «αντιπροσώπευση, εκπροσώπηση». Τον ombudsman τον αντιλαμβανόμαστε γενικά ως πρόσωπο εντεταλμένο να προστατεύει τους πολίτες από πιθανές αυθαιρεσίες της δημόσιας διοίκησης. Ο θεσμός αυτός πρωτοεμφανίστηκε στη Σουηδία το 1776 και καθιερώθηκε με το Σύνταγμα του 1809 έχοντας ως στόχο την αντικειμενική και αμερόληπτη προστασία των πολιτών από τις παράνομες και αυθαίρετες ενέργειες, πράξεις ή αποφάσεις της διοίκησης, αλλά και της δικαιοσύνης. Μεταφυτεύτηκε στη Φιλανδία, όπου και κατοχυρώθηκε συνταγματικά το 1919. Μετά το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου, ο θεσμός εξαπλώθηκε με εντυπωσιακή ταχύτητα ανά τον κόσμο. Από το 1992, κατ΄ εφαρμογή της Συνθήκης του Μάαστριχτ η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκτήσει τον δικό της ombudsman, που ελέγχει τις υπηρεσίες της Ένωσης. Ειδική αίγλη έχει αποκτήσει ο θεσμός στις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής, όπου έχει ως βασική αποστολή να περιφρουρεί τα θεμελιώδη ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, ιδιαίτερα στις νεότευκτες δημοκρατίες. Τα τελευταία χρόνια ο θεσμός έχει εξαπλωθεί και σε όλες τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Σλοβενία, Κροατία, Νέα Γιουγκοσλαβία, Βοσνία, Πολωνία, Ρωσία, Λετονία, Λιθουανία). Η προσαρμογή του θεσμού στις ανάγκες κάθε χώρας έχει συντελέσει αποφασιστικά στην επιτυχή εφαρμογή του.

7.1.2. Οι λόγοι θεσμοθέτησης του Συνηγόρου στη χώρα μας

Μια βασική αδυναμία του δημοκρατικού μας πολιτεύματος είναι ότι δεν αναπτύχθηκε στη χώρα μας η κοινωνία των πολιτών. Έτσι, μέσα στο πολιτικό μας σύστημα ο πολίτης καταπιέζεται και ταλαιπωρείται από τη γραφειοκρατία και την κακοδιοίκηση αφού τα στενά κομματικά πολλές φορές συμφέροντα, υπερισχύουν συστηματικά των ευρύτερων συμφερόντων του πολίτη.

Εξάλλου πολλές φορές έχει διατυπωθεί από επίσημα κυβερνητικά χείλη ότι «υπάρχει μια αδράνεια στη δημόσια Διοίκηση και ένα κλίμα εκφυλισμού και η παθογένεια αυτή οφείλεται στο ότι δεν αναπτύξαμε ποτέ ελεγκτικούς μηχανισμούς».

Στη χώρα μας, παρόλο που τα τελευταία χρόνια έχει γίνει σημαντική πρόοδος προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των σχέσεων διοίκησης –

πολιτών, ταχύτερης ενημέρωσης, εξυπηρέτησης και διαφάνειας της διοικητικής δράσης, δεν δημιουργήθηκαν σχέσεις αμοιβαίας συνεργασίας και εμπιστοσύνης ανάμεσά τους. Είναι κοινή διαπίστωση ότι οι διαδικασίες με τις οποίες λειτουργεί το διοικητικό σύστημα είναι περίπλοκες και ιδιαίτερα γραφειοκρατικές. Επομένως η διαφύλαξη των δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη είναι αναγκαία. Αυτό επιτυγχάνεται αν τεθούν φραγμοί στην αυταρχικότητα και στις αυθαιρεσίες της διοίκησης με έλεγχο των οργάνων της πολιτείας. Και επειδή οι ελεγκτικοί θεσμοί που υπήρχαν δεν επαρκούσαν για την αντιμετώπιση των συγχρόνων προβλημάτων ώστε να συμβάλουν στην εξομάλυνση των σχέσεων διοίκησης – πολιτών, οι λόγοι αυτοί έγιναν αιτία και αφορμή να θεσμοθετηθεί εκτός από τον διοικητικό έλεγχο (που διενεργεί η ίδια η διοίκηση), τον Κοινοβουλευτικό έλεγχο (που έχει κυρίως πολιτική αξία), και τον δικαστικό έλεγχο (που διεξάγεται κυρίως από τα Δικαστήρια και είναι ιδιαίτερα χρονοβόρος και δαπανηρός για τον μέσο πολίτη), στην θεσμοθέτηση ειδικών ελεγκτικών σωμάτων όσο το δυνατόν πιο ανεξαρτήτων από τη διοίκηση, τα οποία κυρίως θα έχουν το κύρος και τις αρμοδιότητες να συντελέσουν στην επίλυση των προβλημάτων που ταλανίζουν τους πολίτες. Όσο λοιπόν πιο εκτεταμένος είναι ο διοικητικός τομέας, όσο πιο πολύ δεν έχει συνηθίσει στον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο, τόσο πιο αναγκαία είναι η παρουσία και η δράση του ombudsman.

Ένας άλλος λόγος που οδήγησε τη χώρα μας να θεσμοθετήσει χωρίς αναβολές τον θεσμό του Συνηγόρου του Πολίτη ήταν και η επιτακτική ανάγκη στη προσαρμογή του άρθρου 138 Ε της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

Η χώρα μας ανέκαθεν είχε κατανοήσει ότι η διαφύλαξη των δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη είναι αναγκαία και ότι ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη των δημοσίων υπηρεσιών προϋποθέτει την ενεργοποίηση μηχανισμών κοινωνικού ελέγχου της εξουσίας ανάμεσα στους οποίους ο Συνήγορος του Πολίτη καλείται να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο, γι΄ αυτό ήταν αναγκαίοι οι λόγοι θεσμοθέτησής του. Παρ΄ όλα αυτά η νομοθετική ρύθμιση του θεσμού καθυστερούσε για τους παρακάτω λόγους:

- είτε λόγω των συχνών κυβερνητικών και υπουργικών μεταβολών,
- είτε λόγω ατολμίας και φόβου για έναν ελεγκτικό θεσμό που θα έθετε φραγμούς στις αυθαιρεσίες της διοίκησης και στην

εξυπηρέτηση πελατειακών σχέσεων μέσω διοικητικών υπηρεσιών.

Έτσι στις 12-7-1995 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέλεξε τον πρώτο «Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή» και αυτός με τη σειρά του μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ζήτησε συνεργασία με τα αντίστοιχα εθνικά όργανα. Τότε, έντονα τέθηκε το πρόβλημα με ποιο αντίστοιχο ελληνικό όργανο θα συνεργαζόταν, αφού στην χώρα μας δεν λειτουργούσε αντίστοιχος θεσμός. Έτσι, και ο λόγος αυτός, έγινε μια από τις αιτίες να θεσμοθετηθεί τελικά ο Συνήγορος του Πολίτη στη χώρα μας.

7.1.3. Η αποστολή του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη

Στο άρθρο 1 παρ. 1 του νόμου 2477/1997 αναφέρεται ότι κατοχυρώνεται ο Συνήγορος του Πολίτη ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή που έχει ως αποστολή τη διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, των Ν.Π.Δ.Δ. και των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου, για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας.

Ο όρος «Συνήγορος του Πολίτη» αν και απομακρύνεται από την ευθεία και ρητή αναφορά στην προστασία των ατομικών δικαιωμάτων έναντι της Διοίκησης, εν τούτοις δημιουργεί την εντύπωση ότι στην ενδεχόμενη αντιπαράθεση Διοίκησης και Διοικούμενου, η ανεξάρτητη αυτή διοικητική αρχή ενεργεί περισσότερο ως υπερασπιστής των συμφερόντων του πολίτη, παρά ως «τρίτος» που παρεμβαίνει για να επιλύσει με ευέλικτο και συνοπτικό τρόπο τη διαφορά.

Επίσης, πολύ συνοπτικά η αποστολή του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη οργανώνεται στους εξής τέσσερις κύκλους δραστηριότητας: α) Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, β) Κοινωνικής Προστασίας (κοινωνική πολιτική, υγεία, ασφάλιση, πρόνοια, προστασία του παιδιού, των ηλικιωμένων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες), γ) Ποιότητας Ζωής (περιβάλλον, πολεοδομία, χωροταξία, δημόσια έργα, πολιτισμός), δ) Σχέσεων Κράτους – Πολίτη (πληροφόρηση και επικοινωνία, ποιότητα παρεχομένων υπηρεσιών, κακοδιοίκηση σε ΟΤΑ, ΔΕΚΟ, μεταφορές,

επικοινωνίες, εργασία, βιομηχανία, ενέργεια, φορολογία, τελωνεία, δημοσιονομικά θέματα, εμπόριο και κρατικές προμήθειες, γεωργία και αγροτική πολιτική, παιδεία).

7.1.4. Η αναγκαιότητα του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη

Από την ημέρα που άρχισε την λειτουργία του ο Συνήγορος του Πολίτη, έχοντας στο «τιμόνι» του θεσμού τον Καθηγητή του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής Αθηνών τον κ. Νικηφόρο Διαμαντούρο, η αναγκαιότητα του θεσμού του Σ.τ.Π. έγινε εμφανής συγκεντρώνοντας ευρεία κοινωνική και πολιτική συναίνεση.

Η προστασία του πολίτη από την κακοδιοίκηση δεν μπορεί να εξαρτάται μόνο από τη δικαστική συνδρομή, η οποία, παρότι είναι εξαιρετικά σημαντική, πολλές φορές είναι χρονοβόρα και δαπανηρή για τον πολίτη, ούτε από την εξίσου χρονοβόρα διοικητική διαδικασία των ιεραρχικών προσφυγών, κατά την οποία άλλωστε είναι σύνηθες το φαινόμενο η προϊσταμένη αρχή να εξαρτάται, λόγω της πληθώρας των θεμάτων που αντιμετωπίζει, από τις εισηγήσεις των υφισταμένων που διέπραξαν τις υπό έλεγχο πράξεις.

Κρίθηκε συνεπώς αναγκαία η θεσμοθέτηση ειδικών ελεγκτικών σωμάτων, ανεξαρτήτων από τη διοίκηση, τα οποία θα μπορούν να ελέγξουν σε βάθος και σύντομα μια υπόθεση, αλλά κυρίως θα έχουν το κύρος και τις αρμοδιότητες να συντελέσουν στην επίλυση των προβλημάτων.

7.1.5. Ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη

Ο ρόλος του Συνηγόρου είναι προπάντων ρόλος διαμεσολαβητικός. Επιχειρεί να επιλύσει τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη σχέση πολίτη – δημόσιας διοίκησης με γνώμονα την αρχή της νομιμότητας, της καλής πίστης και της χρηστής διοίκησης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται σε καταγγελίες που έχουν κριθεί ή εκκρεμούν παράλληλα ενώπιον Δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής λόγω ασκήσεως ενδίκου μέσου ή ενδικοφανούς προσφυγής, καθώς και περιπτώσεων κατά τις οποίες η διοικητική ενέργεια έχει δημιουργήσει δικαιώματα ή ευνοϊκές καταστάσεις υπέρ τρίτων, η ανατροπή των οποίων είναι δυνατή μόνο με δικαστική απόφαση, εκτός εάν προφανώς συντρέχει αδικία ή παρανομία ή πρόκειται για υποθέσεις που αφορούν κατά το κύριο αντικείμενό τους θέματα προστασίας περιβάλλοντος.

7.1.6. Η περιφρούρηση και η ανεξαρτησία του θεσμού

Με το νόμο (2477/97) ο Συνήγορος περιβάλλεται με ένα σύνολο εγγυήσεων που περιφρουρούν την ανεξαρτησία του από την εκτελεστική εξουσία και τον υποβοηθούν στην άσκηση του έργου του.

Συγκεκριμένα: Ο θεσμός συγκροτήθηκε ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, έτσι ώστε να αποτελεί τρίτο μέρος μεταξύ πολίτη και διοίκησης (άρθρο 1 παρ. 1).

Ο Συνήγορος εκλέγεται και παύεται από τη Βουλή, σύμφωνα με τον κανονισμό της και με αυξημένη πλειοψηφία (άρθρο 2 παρ. 2). Κατ΄ αυτόν τον τρόπο αποδεσμεύεται ο Συνήγορος από τις επιλογές της εκάστοτε κυβερνήσεως και ταυτόχρονα επιτυγχάνεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος των πράξεών του.

Καθορίζονται αποκλειστικά οι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται η παύση του Συνηγόρου και των Βοηθών του (άρθρο 2 παρ. 5).

Ο Συνήγορος και οι βοηθοί του δεν διώκονται για γνώμη ή πράξη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, παρά μόνο για συκοφαντική δυσφήμηση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου (άρθρο 1 παρ. 3).

Η Βουλή εγγυάται την προστασία του Συνηγόρου από κακόβουλες, παραπειστικές και άδικες κατηγορίες που θα δυσχέραιναν το έργο του και

θα τον ανάγκαζαν να ασχολείται περισσότερο με τη δικαστική του υπεράσπιση, παρά με τον έλεγχο των δημοσίων υπηρεσιών.

Κατά τον έλεγχο εγγράφων και στοιχείων δεν μπορεί να του αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο, εκτός από εκείνα που αφορούν την εθνική άμυνα και ασφάλεια καθώς και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας (άρθρο 4 παρ. 5).

7.1.7. Οι αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη

Στον Συνήγορο δίδονται σημαντικές αρμοδιότητες, οι οποίες του επιτρέπουν, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι αυτός δεν υπόκειται σε ιεραρχικό έλεγχο ή εποπτεία από την εκτελεστική εξουσία να μεσολαβεί για τη διευκόλυνση και την προστασία του πολίτη από τα φαινόμενα της κοκοδιοίκησης. Συγκεκριμένα ο Συνήγορος:

Υποβάλλει ετήσια έκθεση στον Πρωθυπουργό και τον Πρόεδρο της Βουλής (άρθρο 3 παρ. 5). Κατ΄ αυτόν τον τρόπο ενισχύεται ο ρόλος του Κοινοβουλίου, το οποίο γνωρίζει πλέον άμεσα τα προβλήματα από την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας και θα ασκεί αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές του, τόσο με τη μορφή νομοθετικών πρωτοβουλιών, όσο και με τη μορφή του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

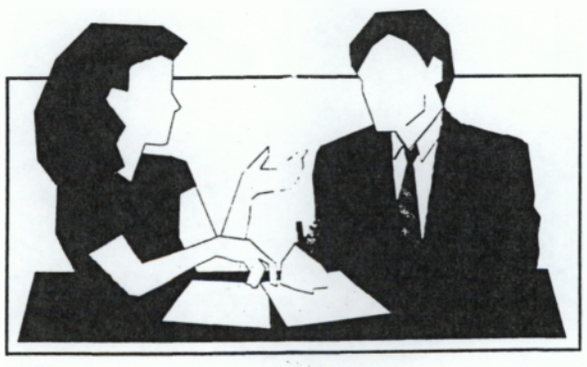
Μπορεί να μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο κρίνει εύλογο για την εξυπηρέτηση του πολίτη (άρθρο 4 παρ. 6). Πρόκειται για την πιο σημαντική αρμοδιότητα του Συνηγόρου, έτσι ώστε να εξομαλυνθεί η σχέση πολίτη – δημόσιας διοίκησης.

Εάν διαπιστώσει παράνομη συμπεριφορά υπαλλήλου προτείνει την πειθαρχική του δίωξη ή παραγγέλει ο ίδιος τον έλεγχο, εάν αδρανήσει ο οικείος πειθαρχικός προϊστάμενος (άρθρο 4 παρ. 9).

Εάν διαπιστώσει αξιόποινη πράξη διαβιβάζει την έκθεσή του στον Εισαγγελέα (άρθρο 4 παρ. 10).

Εφόσον προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος και οι αρμόδιοι υπάλληλοι αδικαιολόγητα αρνούνται να συμπράξουν μαζί του ή παρακωλύουν το ελεγκτικό έργο του, δύο φορές εντός μιας τριετίας, μπορεί να προτείνει την παραπομπή τους στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο με το ερώτημα της οριστικής παύσης (άρθρο 4 παρ. 9).

Τέλος καθιερώνεται μια εξαιρετικά απλή και ευέλικτη διαδικασία προσφυγής του πολίτη στο Συνήγορο, έτσι ώστε να μπορεί να την ακολουθήσει ακόμη και όποιος έχει ελάχιστη εξοικείωση με τη γραφειοκρατία (άρθρο 4 παρ. 1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8.1. Ο «Διαμεσολαβητής» στην Ευρωπαϊκή Ένωση *

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφέρθηκε ότι η θεσμοθέτηση του Συνηγόρου του Πολίτη ήταν επιτακτική διότι στις 12-7-1995 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέλεξε τον πρώτο «Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή» όπως προέβλεπε η Συνθήκη του Μάαστριχτ (άρθρο 138 Ε).

Επειδή με την πλήρη ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κάποιοι πολίτες της χώρας μας μπορεί να σκεφτούν για να βρουν το δίκιο τους από την κακοδιοίκηση να καταφύγουν στα αντίστοιχα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επειδή σαν λαός έχουμε «αρετές» αλλά και «μειονεκτήματα» με αποτέλεσμα με πολύ ευκολία και ευχαρίστηση να καταφεύγουμε στα δικαστήρια, το κεφάλαιο αυτό δίνει πληροφορίες, πως μπορεί τον πολίτη να τον βοηθήσει ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής.

Ας δούμε πρώτα πως έρχεται κανείς σε επαφή με τον Διαμεσολοβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μπορεί να έλθει α) Τηλεφωνικός στο νούμερο (33) 388 17 40 01, β) Μέσω φαξ (33) 388 17 90 62, γ) Μέσω e-mail: δ) ταχυδρομικώς : The European Ombudsman, 1 avenue du President Robert Schuman, B.P. 403, F – 67001 Strasbourg Cedex .

8.1.1. Ποιες καταγγελίες εξετάζονται

Ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξετάζει τις καταγγελίας περιπτώσεων κακής διοικήσεως από πλευράς των θεσμικών

(*) Βλέπε Παράρτημα 14.

οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να επιληφθεί καταγγελιών που αφορούν τη δημόσια, περιφερειακή ή τοπική διοίκηση των κρατών μελών.

΄Αρα, απαραίτητη διευκρίνιση είναι, ότι όσοι πολίτες ή άλλες ενώσεις πολιτών, επιθυμούσαν να προσφύγουν στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα που σχετίζονται με καταγγελίες περιπτώσεων κακής διοικήσεως της δημόσιας διοίκησης ή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού δεν μπορούν να το κάνουν.

Αντιθέτως εάν ο πολίτης έχει επισημάνει περιπτώσεις κακής διοίκησης, δηλαδή πλημμελής ή κατωτέρας ποιότητας διοίκηση, που σημαίνει ότι ένα θεσμικό όργανο δεν πράττει κάτι που έπρεπε να πράξει, ή το πράττει εσφαλμένα ή εάν πράττει κάτι το οποίο δεν έπρεπε να το πράξη πρέπει να τα καταγγείλει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή. Μερικά παραδείγματα είναι τα εξής:

διοικητικές παρατυπίες,
αδικία
διακρίσεις
κατάχρηση εξουσίας
έλλειψη ή άρνηση παροχής πληροφοριών
μη αναπόφευκτη καθυστέρηση.

8.1.1. Ποια είναι τα θεσμικά όργανα και υπηρεσίες

Τα κύρια θεσμικά όργανα και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι:

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Το Ελεγκτικό Συνέδριο
Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Η Επιτροπή των Περιφερειών
Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

8.1.1. Πως υποβάλλεται η καταγγελία

Ο πολίτης απευθύνει επιστολή στον Διαμεσολαβητή σε οιαδήποτε από τις 11 επίσημες γλώσσες της Ενώσεως, εκθέτοντας σαφώς ποίος είναι, ποίο θεσμικό όργανο ή υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καταγγέλλει και ποίοι είναι οι λόγοι της καταγγελίας στην οποία προβαίνει.

Μία καταγγελία πρέπει να γίνει εντός διετίας από την ημερομηνία κατά την οποίαν υπέπεσαν στην αντίληψή του τα γεγονότα επί των οποίων βασίζετε η καταγγελία

Δεν χρειάζεται να θίγεται ο ίδιος ο πολίτης ως άτομο από την περίπτωση κακής διοικήσεως, πρέπει όμως να έχει ήδη επικοινωνήσει με το σχετικό θεσμικό όργανο ή τη σχετική υπηρεσία, επί παραδείγματι μέσω επιστολής.

Ο Διαμεσολαβητής δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που ευρίσκονται ενώπιον της δικαιοσύνης ή επί των οποίων έχει ήδη αποφανθεί δικαστήριο.

Όλες τις καταγγελίες είναι υποχρεωμένος ο Διαμεσολαβητής να τις εξετάσει με προσοχή και να ενημερώσει τον πολίτη για το αποτέλεσμα της εξετάσεως.

Η καταγγελία μπορεί να υποβληθεί στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως με απλή επιστολή ή χρησιμοποιώντας το έντυπο που παραθέτουμε στα παραρτήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

9.1. Έλεγχος των πράξεων των Οργάνων Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού *

Ανατρέχοντας στην πολιτική και διοικητική ιστορία του Κράτους και ειδικότερα της δημόσιας διοίκησης, θα αντικρίσουμε τη σκληρή πραγματικότητα του «υπουργοκεντρικού» κράτους, της δημόσιας διοίκησης που ζει, κινείται και αναπνέει, στο ιστορικό κέντρο των Αθηνών.

Στην περιφέρεια το κράτος, και ειδικότερα ο τεράστιος λαβύρινθος της γραφειοκρατίας, βλέπουμε να απλώνει τους σκοτεινούς δαιδάλους του στο ναπολεόντειο νομαρχιακό σύστημα.

Αυτή η αλγεινή πραγματικότητα του συγκεντρωτικού κράτους, μεταβλήθηκε στις μέρες μας με τη συνεχή κατοχύρωση θεσμικών αλλαγών αποκέντρωσης, που αφορούσαν τόσο τον Α΄ όσο και τον Β΄ βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η αποκέντρωση αυτή, για «μερικούς» εκφράστηκε σαν δικαίωμα να συμπεριφέρονται με τις πράξεις και με τα έργα τους σαν «μικροί δικτάτορες», θίγοντας, «γιατί έτσι τους άρεσε» τα συμφέροντα των πολιτών.

Για να μπορέσει ο πολίτης να αντιμετωπίσει τέτοιες καταχρηστικές αποφάσεις δημάρχων ή οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού σύμφωνα με το άρθρο 18 του νόμου 2218/1994 «περί ίδρυσης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια

(*) Βλέπε Παράρτημα 15.

αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις», μπορεί να προσφύγει στην Επιτροπή αυτή, με σκοπό να προσβάλει την πράξη που του έχει επιβληθεί.

Συγκεκριμένα κάθε πολίτης και ο οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να προσφύγει στην Επιτροπή του άρθρου 18 του νόμου 2218/94 (λειτουργεί μία σε κάθε νομό) και να προσβάλει τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, για παράβαση νόμου, μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Η προσφυγή κατατίθεται στη γραμματεία της Επιτροπής.

Στην ίδια Επιτροπή και με τις ίδιες προϋποθέσεις προσβάλλονται και οι πράξεις των Δημάρχων των Ο.Τ.Α.

Στην Επιτροπή αυτή μπορεί να προσφύγει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, κατά πράξεων του νομαρχιακού συμβουλίου, των νομαρχιακών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων και εκτελεστικών επιτροπών των νομικών προσώπων, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν.

Έτσι στη έδρα κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως συνιστάται τριμελής επιτροπή που αποτελείται από:

α. Ένα πρωτοδίκη, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο πρωτοδικών.

β. Έναν ανώτερο δημόσιο υπάλληλο αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και εφόσον δεν υπάρχει άλλου υπουργείου ή Ν.Π.Δ.Δ. που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το γενικό γραμματέα της περιφέρειας.

γ. Ένα μέλος του Νομαρχιακού Συμβουλίου που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το Νομαρχιακό Συμβούλιο. Δεν μπορεί να οριστεί μέλος της επιτροπής ο πρόεδρος της Νομαρχιακής Επιτροπής και ο πρόεδρος του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται για όλη τη διάρκεια της νομαρχιακής περιόδου με απόφαση του γενικού γραμματέα. Έχει δική της σφραγίδα και γραμματειακή υποστήριξη και αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή.

Τέλος, μπορεί ο πολίτης εφόσον έχει έννομο συμφέρον, να προσφύγει για παράβαση νόμου, κατά των αποφάσεων του νομάρχη, στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Η προσφυγή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή αν η απόφαση δεν δημοσιεύεται, από την κοινοποίηση ή διαφορετικά αφότου έλαβε γνώση.

Η προσφυγή κατατίθεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

9.1.1. Προσφυγή κατά αποφάσεων της Επιτροπής και του Γενικού Γραμματέα

Κατά των αποφάσεων της επιτροπής του άρθρου 18 του νόμου 2218/94 και του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στον καθ΄ ύλην αρμόδιο υπουργό, για παράβαση νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

10.1. Εξυπηρέτηση πολιτών με Ειδικές Ανάγκες *

Από την εργασία αυτή θα ήταν αδιανόητο να μην γινόταν λόγος για την εξυπηρέτηση των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες από τη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση α΄ και β΄ βαθμού.

Ειλικρινά θα επιθυμούσα εάν είχα την δυνατότητα να επιλέξω και δεύτερο θέμα πτυχιακής να ήταν η εξυπηρέτηση από τη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση των ατόμων «με ειδικά προτερήματα» και όχι με «ειδικές ανάγκες» όπως λέγονται. Όμως με παρηγορεί το γεγονός ότι θα ήταν προτιμότερο αντί να αφιερώσω ένα χρόνο στη συγκέντρωση θεωρητικού υλικού για το 10% περίπου του συνολικού πληθυσμού, των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (Α.μ.Ε.Α.) να κάνω πράξη σ΄ όλη τη διάρκεια της μελλοντικής μου καριέρας την εξυπηρέτησή τους, βάζοντας ένα «βόλι» για να κερδίσουν τη μάχη που δίνουν των ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ.

Είναι γεγονός ότι στο λυκαυγές του 21ου αιώνα η Δημόσια Διοίκηση δίνει τη μάχη του εκσυγχρονισμού της, της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στον πολίτη.

Πάνω απ΄ όλα όμως, μπορεί και οφείλει να κερδίσει στη μάχη που αφορά στη διαμόρφωση σχέσεων ισότητας, ισονομίας και ισοπολιτείας για όλους τους πολίτες. Αιχμή του δόρατος σ΄ αυτή τη μάχη η παροχή ισότιμων υπηρεσιών, η εξασφάλιση πρόσβασης στο αστικό περιβάλλον, στις μεταφο-

(*) Βλέπε Παραρτήματα 16, 17, 18.

ρές στην επικοινωνία και στην πληροφόρηση, η διαμόρφωση ανθρωπίνων συνθηκών εξυπηρέτησης, η παροχή ίσων ευκαιριών στους πολίτες με αναπηρίες, στα ΄Ατομα με Ειδικές Ανάγκες.

Από ανέκαθεν, η πληροφορία αποτελεί το ακριβότερο αγαθό για την οικονομία, την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη, για μια ανθρώπινη σχέση μεταξύ πολιτών και Κράτους. Για τα ΄Ατομα με Ειδικές Ανάγκες είναι η λυδία λίθος, το εισιτήριο για τη ζωή και την αξιοπρεπή βίωσή τους. Οι υπηρεσίες έχουν υποχρεώσεις απέναντι στους πολίτες, οι πολίτες έχουν δικαιώματα και οι πολίτες με αναπηρίες ίσα δικαιώματα και κυρίως το δικαίωμα για φιλική και ανθρώπινη εξυπηρέτηση για το που θα απευθυνθούν, με ποιο τρόπο και ποια διαδικασία θα ακολουθήσουν για να πληροφορηθούν και να εξυπηρετηθούν στις συναλλαγές τους με τη δημόσια διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση α΄ και β΄ βαθμού.

10.1.1. Εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα

Τα άτομα με ειδικές ανάγκες αποτελούν περίπου το 10% του συνολικού πληθυσμού. Είναι οι πολίτες με προσωρινές ή μόνιμες αναπηρίες, παραπληγικοί, τετραπληγικοί, ακρωτηριασμένοι, τυφλοί ή μερικώς βλέποντες, άτομα με νοητική στέρηση, ψυχικά πάσχοντες, κωφοί, νεφροπαθείς, αιμορροφιλικοί, πολυμεταγγιζόμενοι, πάσχοντες από σκλήρυνση κατά πλάκας, τραυματίες με προσωρινές ανικανότητες κ.α.

Μαζί τους δοκιμάζονται στις συνθήκες της καθημερινής ζωής, οι έγγυες, τα παιδιά, οι μητέρες με παιδικό αμαξίδιο, οι ασθενείς σε ανάρρωση, τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις, οι ηλικιωμένοι και οι υπερήλικες.

Όλα αυτά τα άτομα πρέπει να εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα.

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο με αριθμό (ΔΙΑΔΠ/4391/17-2-1997) σε όλα τα κτίρια του Δημόσιου και του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα πρέπει να αναρτηθούν πινακίδες με την ένδειξη «Τα άτομα με Ειδικές ανάγκες εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα» σε μπλε φόντο με άσπρα γράμματα.

Το μέτρο αυτό συνοδεύεται και από την υποχρέωση των υπαλλήλων να συντάσσουν αιτήσεις πολιτών που αδυνατούν να γράψουν, να αναλαμβάνουν την εσωτερική διακίνηση και διεκπεραίωση των υποθέσεων, την ταχυδρομική αποστολή βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και άλλων εγγράφων στους πολίτες με αναπηρίες κ.α.

10.1.2. Προσβάσιμα Δημόσια κτίρια

Είναι κοινά αποδεκτό, ότι κατά κανόνα, όλα τα δημόσια κτίρια είναι αφιλόξενα για τα ΄Ατομα με Ειδικές Ανάγκες. Στον κανόνα όμως υπάρχει και μια εξαίρεση. Αυτή τη στιγμή σ΄ όλη την Ελλάδα μόνο το κτίριο του «Συνηγόρου του Πολίτη» (οδός Χατζηγιάννη Μέξη 5, πίσω από το Χίλτον) στην Αθήνα είναι πλήρως προσβάσιμο στα άτομα αυτά από την αρχή της λειτουργίας του, στις 24 Σεπτεμβρίου 1998.

Όμως στην επικείμενη τροποποίηση του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού (Γ.Ο.Κ.) θεσμοθετούνται οι οδηγίες Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ για τα άτομα με Ειδικές Ανάγκες. Σ΄ αυτές προβλέπεται μια αλυσίδα μέτρων για την πρόσβαση των πολιτών με αναπηρίες: αποκλειστικοί χώροι στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων, ράμπες στο πεζοδρόμιο και στην είσοδο του κτιρίου, ειδικός ανελκυστήρας, σήμανση οπτική με Braille για τυφλούς, χαμηλοί πάγκοι εξυπηρέτησης, κατάλληλος φωτισμός, προσβάσιμοι και προσαρμοσμένοι χώροι υγιεινής κ.α. που θα πρέπει να εφαρμοστούν πρώτα απ΄ όλα από το Δημόσιο.

Ήδη έχει ξεκινήσει η πιλοτική εφαρμογή των μέτρων αυτών σ΄ όλα τα κτίρια των Υπηρεσιών στην Ξάνθη που θα αναδείξει τις ενδεδειγμένες λύσεις στα τυχόν προβλήματα που θα προκύψουν κατά την εφαρμογή των οδηγιών σε νέα αλλά και σε υφιστάμενα κτίρια. Οι παρεμβάσεις στα κτίρια της Ξάνθης αφορούν τα παρακάτω κτίρια:

Νομαρχία
Διοικητήριο
Δημαρχείο
Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο
Υποκατάστημα ΙΚΑ
Αμφιθέατρο Πολυτεχνικής Σχολής Δημοκρ. Πανεπ..Θράκης
Θερινό Δημοτικό Αμφιθέατρο και Δημοτικό Αναψυκτήριο

Κλειστό Δημοτικό Αμφιθέατρο της
Λέσχης Γραμμάτων και Καλών Τεχνών.

Επίσης έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την διαμόρφωση των κτιρίων του ΟΤΕ του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και των ΕΛΤΑ Ξάνθης.

10.1.3. Κάρτα αναπηρίας

Η παλαιού τύπου Δημόσια Διοίκηση προήρχετο από ένα περιορισμένο κράτος σκληρού πυρήνα (Δημόσια Τάξη, Άμυνα, Δικαιοσύνη, Δημοσιονομικά). Ο ρόλος της ήταν ρυθμιστικός και περιοριζόταν στην επιβολή περιορισμού και κανόνων. Γι΄ αυτήν ο πολίτης ήταν διοικούμενος.

Η σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση συνδέεται με ένα Κράτος που μπορεί να εξισορροπήσει πολύπλοκες κοινωνίες, να ανταποκρίνεται σε ανάγκες και να επιλύει κοινωνικά προβλήματα. Έτσι για την εξυπηρέτηση των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες καθιερώθηκε από το 1999 ο νέος θεσμός της Κάρτας Αναπηρίας, η οποία θα χορηγείται με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας κατ΄ εφαρμογή των Νόμων 2430/96 (ΦΕΚ 156, τεύχος Α, 10/7/96, άρθρο 4) «περί καθιέρωσης της 3ης Δεκεμβρίου ως Ημέρας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, θέσπιση του θεσμού της Κάρτας Αναπηρίας και άλλες διατάξεις», και 2556/97 (ΦΕΚ 270, τεύχος Α, 24/12/97, άρθρο 23) και Π.Δ. 210/98 (ΦΕΚ 169, τεύχος Α, 15/7/98) «περί καθορισμού κατά ενιαίου τρόπου της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας για τη χορήγηση κάρτας αναπηρίας».

Η Κάρτα Αναπηρίας προσωρινή ή ισόβια, εκδίδεται, σύμφωνα με ενιαίες διαδικασίες πιστοποίησης της αναπηρίας, από ειδικές επιτροπές των Νοσοκομείων του ΕΣΥ. Αφορά τους πολίτες με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67% των οποίων η επανεξέταση είναι υποχρεωτική. Θα αναγράφεται σ΄ αυτήν το είδος και το ποσοστό της αναπηρίας και θα χρησιμεύει ως αποδεικτικό στοιχείο απέναντι στη Διοίκηση σε σχέση με την προνοιακή πολιτική και τις υποχρεώσεις της Διοίκησης στα Α.μ.Ε.Α.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

11.1. Ποιότητα προς τον Πολίτη

Τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε στον ιδιωτικό τομέα μια νέα φιλοσοφία για την οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων η οποία διαμόρφωσε ένα νέο σύστημα διοίκησης που είναι γνωστό ως Διοίκηση Ολικής Ποιότητας. Η φιλοσοφία αυτή δέχεται ως θεμελιώδες αξίωμα την κλασσική λαϊκή ρήση ότι «ο πελάτης έχει πάντα δίκιο» και θεωρεί ότι στο μέλλον θα επιβιώσουν μόνο οι Οργανισμοί που έχουν ευχαριστημένους πελάτες, δηλαδή, εκείνοι που ανταποκρίνονται στις ανάγκες ή στις επιθυμίες των πελατών τους. Σύμφωνα με αυτά δημιουργήθηκε ένα νέο πρότυπο οργάνωσης το οποίο εισάγει την έννοια της ποιότητας και τη συσχετίζει με την ικανοποίηση του πελάτη. Έτσι ορίζετε ότι: Ποιότητα είναι η πλήρης ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών. Γρήγορα, οι νέες αυτές ιδέες μεταφέρθηκαν και στο Δημόσιο Τομέα και έτσι δημιουργήθηκε μια σύγχρονη μορφή Δημόσιας Διοίκησης που είναι γνωστή ως Ανταποκριτική Διοίκηση.

Οι ιδέες για την ποιότητα και τον ευχαριστημένο πελάτη οι οποίες εφαρμόσθηκαν με τόση επιτυχία στον ιδιωτικό τομέα, επηρέασαν και το δημόσιο τομέα και οδήγησαν στη εξέλιξη ενός προτύπου για τη Δημόσια Διοίκηση. Έτσι η σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση μετακινείται από το πρότυπο του Διοικούμενου Πολίτη προς το πρότυπο του Πολίτη – Πελάτη.

Το νέο αξίωμα στο οποίο στηρίζεται η ανταποκριτική διοίκηση είναι πολύ απλό και συγκεκριμένο: Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και οι Δημόσιοι Οργανισμοί υπάρχουν κυρίως για να εξυπηρετούν τους πολίτες - πελάτες. Η εξυπηρέτηση ή οι υπηρεσίες που παρέχονται στους Πολίτες – Πελάτες

μπορεί να είναι πληρωμές (π.χ. διάφορα κοινωνικά επιδόματα και βοηθήματα), συμβουλές ή πληροφορίες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και η μέριμνα για την εξυπηρέτηση του κοινού σε τομείς όπως: Υγεία, παιδεία, μεταφορές κ.λ.π. Η νομοθεσία και οι διαδικασίες είσπραξης φόρων συμπεριλαμβάνουν, επίσης, στους στόχους τους, την ικανοποίηση των πολιτών. Γενικά οι υπηρεσίες ή τα προϊόντα που παρέχει η δημόσια διοίκηση καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα που περιλαμβάνει δρόμους, δημόσια πάρκα, ασφάλεια του κοινού, ιατρική βοήθεια κ.λ.π.

11.1.1. Το πρόγραμμα «Ποιότητα για τον Πολίτη»

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρίασή του την 21η Ιανουαρίου 1998, ακολουθώντας τις σύγχρονες αντιλήψεις για την ανταποκριτική δημόσια διοίκηση υιοθέτησε την αναγκαιότητα προσανατολισμού των Δημοσίων Υπηρεσιών σε δράσεις ποιότητας.

Η ποιότητα της εξυπηρέτησης που παρέχουν οι Δημόσιες Υπηρεσίες και η αναβάθμιση των σχέσεών τους με τους πολίτες, αποτελούν πρώτη προτεραιότητα. Το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, υλοποιώντας τις κατευθύνσεις του υπουργικού Συμβουλίου, σχεδίασε και εφαρμόζει το πρόγραμμα «Ποιότητα για τον Πολίτη». Σκοπός του προγράμματος είναι:

Η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει ο δημόσιος τομέας στο βαθμό που οι πολίτες προσδοκούν και έχουν ανάγκη.

Το πρόγραμμα αυτό αφορά όλα τα επίπεδα της Δημόσιας Διοίκησης. Δηλαδή:

- Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία)
- Περιφερειακή Διοίκηση
- Νομαρχιακή Διοίκηση
- Τοπική Αυτοδιοίκηση

Το πρόγραμμα αυτό, που σχεδιάσθηκε σύμφωνα με τις αρχές της

Ολικής Ποιότητας έχει, ως όραμά του, να εισάγει στη Δημόσια Διοίκηση νέες τεχνικές και μεθοδολογίες και κυρίως να αποτελέσει τον καταλύτη για την ανάπτυξη μιας νέας κουλτούρας, ενός σύγχρονου τρόπου σκέψης σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, δηλαδή, τη διοίκηση, τους δημοσίους υπαλλήλους και τους πολίτες.

11.1.1. Οι υπηρεσίες μιας στάσης

Σύμφωνα με τις παραδοσιακές αρχές, η οργάνωση των Δημόσιων Υπηρεσιών απέβλεπε περισσότερο στη διευκόλυνση της λειτουργίας τους, παρά στην εξυπηρέτηση του Πολίτη. Για την παροχή άδειας λειτουργίας μιας βιομηχανίας, για παράδειγμα, κάθε συναρμόδια δημόσια υπηρεσία ερευνούσε μόνο το τμήμα για το οποίο ήταν αρμόδια, χωρίς να ενδιαφέρεται αν ο πολίτης έπρεπε να απευθυνθεί διαδοχικά σε δυο ή περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες. Όμως η φιλοσοφία της σύγχρονης ανταποκριτικής διοίκησης είναι ακριβώς η αντίθετη. Η οργάνωση της σύγχρονης δημόσιας Υπηρεσίας έχει ως κύριο στόχο τη βελτίωση της εξυπηρέτησης του Πολίτη.

Αν είναι δυνατόν ο Πολίτης:

- Με μια μόνο επίσκεψη
- Με μια μόνο Δημόσια Υπηρεσία
- Μιλώντας με ένα μόνο υπάλληλο

Να ικανοποιήσει όλες του τις ανάγκες.

Έτσι γεννήθηκε η ιδέα της Υπηρεσίας μιας Στάσης. Η ιδέα αυτή επεκτάθηκε και εφαρμόζεται πιλοτικά σε αρκετές Τοπικές Αυτοδιοικήσεις και σε Υπουργεία. Σήμερα με τον όρο Υπηρεσίες μιας Στάσης ονομάζουμε ένα οργανωμένο σύστημα το οποίο με μια μόνο επικοινωνία σε οποιοδήποτε σημείο του δέχεται αιτήματα και παρέχει ταυτόχρονα ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα προϊόντα στην έξοδό του.

Στον ιδιωτικό τομέα, τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται με ταχύτατους ρυθμούς, τα γνωστά εμπορικά κέντρα, όπου σε ένα κτίριο συστεγάζονται, πολλά, διαφορετικά εμπορικά καταστήματα. Έτσι ο πελάτης μπορεί εύκολα και γρήγορα να βρει πολλά διαφορετικά προϊόντα. Η πρακτική αυτή αποδείχθηκε αρκετά δημοφιλής και μεταφέρθηκε γρήγορα στο δημόσιο τομέα, όπου άρχισαν να δημιουργούνται τα Κέντρα Δημοσίων Υπηρεσιών ή Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Έτσι ο πολίτης με μια «στάση» στο Κέντρο Δημοσίων Υπηρεσιών μπορεί να τακτοποιήσει πολλές υποθέσεις του. Στη χώρα μας τα Διοικητήρια των Νομαρχιών ή τα δημαρχία μοιάζουν λίγο με τα αντίστοιχα εμπορικά κέντρα του ιδιωτικού τομέα.

11.1.1. Κέντρα πληροφόρησης πολιτών

Η σύγχρονη κοινωνία παράγει, μετακινεί και διαχειρίζεται καθημερινά ένα μεγάλο όγκο πληροφοριών που επηρεάζουν άμεσα τη ζωή των μελών της. Η γνώση αυτών των πληροφοριών όχι μόνο είναι απαραίτητη αλλά πολλές φορές είναι υποχρεωτική και η άγνοιά της μπορεί να επιφέρει κυρώσεις. Γι΄ αυτό το λόγο έχουν δημιουργηθεί τα Κέντρα Πληροφόρησης Πολιτών σε κάθε Τοπική Αυτοδιοίκηση και σε κάθε Υπουργείο που λειτουργούν με τα σύγχρονα μέσα και μεθόδους της Πληροφορικής. Ήδη σε ορισμένα Κέντρα χρησιμοποιείται το διαδίκτυο INTERNET για τη διάθεση των πληροφοριών. Επίσης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης λειτουργεί το Κέντρο Πληροφόρησης των Πολιτών, που είναι ευρύτερα γνωστό ως «177» και ο Πολίτης μπορεί να απευθύνεται από οποιοδήποτε σημείο της χώρας μας για να πληροφορηθεί οτιδήποτε.

Επίσης επειδή ο πολίτης είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με τη νομοθεσία που υπάρχει να χρησιμοποιεί στην καθημερινή του ζωή διάφορα «πιστοποιητικά» που εκδίδουν οι αρμόδιες υπηρεσίες, αλλά δεν είναι υποχρεωμένος να μεταβαίνει μια και δυο φορές στην κάθε υπηρεσία για να

τα λαμβάνει, γιαυτό το λόγω το ΥΠΕΣΔΔΑ εφάρμοσε «Μια Στάση» για την έκδοση των πιστοποιητικών με τη συνεργασία του ΟΤΕ και των ΕΛΤΑ. Έτσι σήμερα ο πολίτης τηλεφωνώντας στον αριθμό «1502» μπορεί να ζητήσει διάφορα πιστοποιητικά, και στη συνέχεια, να του αποσταλούν ταχυδρομικώς ή με συστημένη επιστολή.

11.1.1. Πρόγραμμα «Αστερίας» *

Το Υπουργείο Αιγαίου, και συγκεκριμένα όταν στο τιμόνι του ήταν ένας «φωτισμένος» άνθρωπος, ο Σταύρος Μπένος, μετά από εισήγηση επιστημονικής ομάδας που είχε συγκροτηθεί απ΄ αυτόν, για να κάνει πράξη την φιλοσοφία του Προγράμματος «Ποιότητα για τον Πολίτη», έθεσε σε εφαρμογή, το 1999, το πρόγραμμα «Αστερίας» που απευθυνόταν στους κατοίκους της νησιωτικής Ελλάδας και συγκεκριμένα του Αιγαίου.

Με το πρόγραμμα «Αστερίας» δημιουργήθηκε ένα σύστημα δικτύωσης όλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Αιγαίου και των λοιπών Κρατικών Υπηρεσιών. Ο πολίτης του μικρού νησιού που διαμένει σε περιοχή που δεν λειτουργεί η αρμόδια υπηρεσία για να ζητήσει ένα πιστοποιητικό π.χ. στρατολογικής κατάστασης, δεν χρειάζεται με τον τρόπο αυτό να μετακινείται, είτε για την υποβολή μιας αίτησης είτε για την παραλαβή ενός πιστοποιητικού, αφού θα το ζητήσει και θα το λάβει από τον Ο.Τ.Α. που είναι στο σύστημα δικτύωσης, στο νησί που διαμένει. Γιατί για τη λειτουργία του προγράμματος «Αστερίας» δημιουργήθηκε σε κάθε Νομαρχία, Επαρχείο και Δήμο του Αιγαίου Γραφείο του Πολίτη. Το γραφείο αυτό έχει την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και στελεχώνεται με εξειδικευμένο υπάλληλο, ο οποίος έχει καθήκον την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Τα στάδια που ακολουθούνται από την αρχή έως το τέλος ενός διοικητικού προϊόντος είναι τα εξής:

Την ψηφιακή αίτηση την τυπώνει ο υπάλληλος του Γραφείου και την

(*) Βλέπε Παράρτημα 19.

παραδίδει στον πολίτη ενημερώνοντας συγχρόνως και για τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν το συγκεκριμένο αίτημά του. Τη συμπληρωμένη αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά ο υπάλληλος τα διαβιβάζει με φαξ στο σύνδεσμο που υπάρχει σε κάθε Γραφείο Πολίτη της αντίστοιχης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή Επαρχείου, ο οποίος στη συνέχεια θα την διαβιβάσει στην καθ΄ ύλην αρμόδια Υπηρεσία για

επεξεργασία και παροχή του τελικού διοικητικού προϊόντος. Στη συνέχεια η αρμόδια Υπηρεσία διαβιβάζει το διοικητικό προϊόν στο Γραφείο του Πολίτη που υποβλήθηκε αρχικά το αίτημα, ή το παραδίδει στον πολίτη όταν αυτό απαιτείται από το κανονιστικό πλαίσιο ή το στέλνει ταχυδρομικώς στις περιπτώσεις που το επιθυμεί ο πολίτης.

11.1.1. Πρόγραμμα «Αριάδνη» *

Στην ηπειρωτική Ελλάδα αποφασίστηκε από το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στα πλαίσια του προγράμματος «Ποιότητα για τον Πολίτη», να οργανώσει και λειτουργήσει μονάδες διοικητικής εξυπηρέτησης πολιτών από τις οποίες ο πολίτης να λαμβάνει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται σχετικά με την Διοίκηση, να υποβάλλει αιτήσεις και να διεκπεραιώνει υποθέσεις του στις Υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης χωρίς να απαιτείται η μετακίνησή του εκτός των ορίων του Δήμου όπου κατοικεί, προκειμένου να μεταβεί στις έδρες των Υπηρεσιών. Μ΄ αυτό τον τρόπο ο πολίτης μπορεί να εξοικονομήσει χρόνο και χρήμα ενώ ταυτόχρονα η Διοίκηση μπορεί να εφαρμόσει απλούστερες διοικητικές διαδικασίες αξιοποιώντας την σύγχρονη τεχνολογία και βελτιώνοντας την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

(*) Βλέπε Παράρτημα 20.

Το πρόγραμμα αυτό το ονόμασε «Αριάδνη» διότι φιλοδοξία του είναι να γίνει «μίτος» στα χέρια του πολίτη για να αντιμετωπίσει τον Μινώταυροι της γραφειοκρατίας στον λαβύρινθο της Διοίκησης και να φθάσει το ταχύτερο δυνατόν στην επίλυση του προβλήματός του ή στην ικανοποίηση του αιτήματός του.

Στην πρώτη φάση το σύστημα του Προγράμματος «Αριάδνη» λειτουργεί σε Νομαρχιακό και Περιφερειακό επίπεδο και εν συνεχεία σταδιακά σε Δημόσιες Υπηρεσίες που έχουν μηχανογραφηθεί, όπως π.χ. οι

Δ.Ο.Υ. με το TAXIS. Επίσης στην πρώτη φάση εφαρμόζεται στους ΟΤΑ που δεν είναι έδρες νομών και εκτός των δύο μητροπολιτικών περιοχών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Οι Δήμοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα «Αριάδνη» παρέχουν στους πολίτες – δημότες τους την δυνατότητα άμεσης και ανέξοδης, από άποψη οικονομική αλλά και σπατάλης χρόνου, πρόσβασης στα εκτός Δήμου επίπεδα Διοίκησης. Η ολοκλήρωση των διοικητικών συναλλαγών εντός του Δήμου έχει θετικά αποτελέσματα και για την τοπική οικονομία. Τέλος υλοποιείται σε μεγάλο βαθμό ο ιστορικός στόχος του προγράμματος «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» για την δημιουργία ισχυρών διοικητικών κέντρων.

11.1.1. Πρόγραμμα "Κλεισθένης"

Ο «Κλεισθένης» είναι ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, μεταβάλλοντας ριζικά τη σχέση του πολίτη με το Δημόσιο.

Συγκεκριμένα παρέχει τις κάτωθι υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση του πολίτη:

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

- Καλώντας το 01/9472020 ενημερώνεται ο πολίτης για την πορεία εκκαθάρισης της φορολογικής του δήλωσης.

- Καλώντας το 1464 μπορεί ο ενδιαφερόμενος να πάρει άμεσα πληροφορίες για το πότε, πως και από ποια υπηρεσία θα εξυπηρετηθεί για κάθε συναλλαγή του με το Δημόσιο.

- Καλώντας το 1502 έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει τηλεφωνικά αίτηση για έκδοση και αποστολή βεβαιώσεων και πιστοποιητικών. Η αίτηση μεταβιβάζεται αυθημερόν στην αρμόδια υπηρεσία ενώ τα πιστοποιητικά και οι βεβαιώσεις φθάνουν σε αυτόν ταχυδρομικά, με συστημένη επιστολή.

- Ιδρύει τα Κέντρα Ενημέρωσης Πολιτών για την πληροφόρηση πάνω σε θέματα που αφορούν στο σύνολο των διοικητικών υπηρεσιών της χώρας αλλά και σε πληροφορίες τοπικού ενδιαφέροντος και κοινωνικού περιεχομένου όπως: Επαγγελματικός οδηγός, δρομολόγια συγκοινωνιακών μέσων, τουριστικός οδηγός, εκδηλώσεις ανά Νομό κ.λ.π.
- Αναβαθμίζει τον μηχανολογικό εξοπλισμό εκτυπώσεων του Εθνικού Τυπογραφείου με αποτέλεσμα να συντομεύεται ο χρόνος έκδοσης των ΦΕΚ. Δημιουργεί βάσει δεδομένων που περιλαμβάνει σε ψηφιακή μορφή τα ΦΕΚ και έτσι ο πολίτης θα μπορεί να λαμβάνει γρήγορα και άμεσα τα ΦΕΚ που τον ενδιαφέρουν μέσω e-mail (ως συνδρομητές) ή σε CD.

- Επίσης, με στόχο πάντοτε την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, ο «Κλεισθένης» δημιουργεί υποδομές και απλοποιεί διαδικασίες, όπου μέσα από την εφαρμογή μορφών της σύγχρονης τεχνολογίας, όπως το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τη δημιουργία βάσης δεδομένων, λύνει τα χέρια του «Συνηγόρου του Πολίτη» για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πολιτών.

Από όλα τα παραπάνω φαίνεται ότι με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης «Κλεισθένης», ο πολίτης σίγουρα βγαίνει κερδισμένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Γενικά Συμπεράσματα

Δεν είναι μακριά η εποχή που τα νούμερα των θεατρικών επιθεωρήσεων παρουσίαζαν τον **πολίτη** που συναλλάσσεται με τις δημόσιες υπηρεσίες σαν ένα δύσμοιρο ανθρωπάκι που περιμένει με δέος στην ουρά, κρατώντας μια χιλιοπαθημένη αίτηση με δεκαεφτά σφραγίδες και άλλα τόσα χαρτόσημα και τον **υπάλληλο** δυνάστη, με στυφό ύφος και μαύρα μανίκια, να είναι έτοιμος ν΄ αρνηθεί την όποια εξυπηρέτηση και να ορίζει την έκδοση του ζητούμενου πιστοποιητικού ή άδειας κ.λ.π. σε κάποια ασαφή ημερομηνία στο πολύ αόριστο μέλλον.

Αλλά και ο υπάλληλος από τη μεριά του δεν ήταν σε καλλίτερη μοίρα από τους πολίτες που συναλλάσσονταν μαζί του.

Και αυτός για να κάνει τη δουλειά του χρειαζόταν πολύ χρόνο, αφού ήταν αναγκασμένος να ψάξει μέσα σε σκονισμένους και ταλαιπωρημένους φακέλους για διασταύρωση των απαραίτητων στοιχείων, να γράψει με το χέρι πολλές φορές τα αναγκαία έγγραφα, χρησιμοποιώντας καρμπόν που έβαφαν τα πάντα μπλε ή μαύρα, ή στην καλύτερη περίπτωση να υπάρχει δακτυλογράφος, η οποία όμως στην περίπτωση λάθους ή τροποποίησης του εγγράφου έπρεπε να χρησιμοποιήσει γομολάστιχα για όλα τα αντίγραφα ή το λευκό διορθωτικό, όπου έπρεπε να περιμένει να στεγνώσει για να συνεχίσει το γράψιμο.

Με την πάροδο του χρόνου, ο πολίτης έπαψε να είναι ο παθητικός αποδέκτης της κρατικής δράσης και άρχισε να γνωρίζει πια τα δικαιώματά του και κατά συνέπεια να τα διεκδικεί. Να απαιτεί ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών, αφού αυτός είναι ο ουσιαστικός «πελάτης» της δημόσιας διοίκησης και να εξυπηρετείτε με ευγένεια και σεβασμό.

Στο αποτέλεσμα αυτό συνέβαλε ουσιαστικά και η διεύρυνση της έννοιας του «κράτους» με την ίδρυση της «Ευρωπαϊκής Ένωσης» και την ανάγκη για συμπόρευση των κρατών – μελών στους βασικούς τουλάχιστον θεσμούς και τις συνήθεις πρακτικές. Παράλληλα, οι ρυθμοί της σύγχρονης ζωής, που τείνουν να «αμερικανοποιηθούν» και στη χώρα μας, με συνέπεια τη συρρίκνωση του ελεύθερου χρόνου των πολιτών, ωθούν την κρατική μηχανή στην απλούστευση των διαδικασιών και την εφαρμογή νέων μορφών συναλλαγών με το κοινό.

Έτσι τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο παρατηρείται μια ***διοικητική επανάσταση.*** Ο όρος αυτός δεν χρησιμοποιείται ούτε συμβολικά, ούτε ρητορικά, αλλά κυριολεκτικά.

Πράγματι, ένα «καταρράκτης αλλαγών» έχει κατακλύσει την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συχνά, οι αλλαγές αυτές επιφέρουν αποτελέσματα που μέχρι πριν από μερικά χρόνια ήταν αδιανόητα ή απρόβλεπτα, ενώ η διαδικασία προσαρμογής του Ευρωπαίου πολίτη, αλλά και του διοικητικού στελέχους μοιάζει με «ελεύθερη πτώση».

Στο επίκεντρο των αλλαγών αυτών τίθεται ο Ευρωπαίος πολίτης. Η διοικητική επανάσταση έχει ως αφετηρία και κατάληξη τον πολίτη, οποίος απολύτως δικαιολογημένα δυσπιστεί απέναντι στο κράτος. Το κράτος έχει γραφειοκρατικοποιηθεί, το κράτος λειτουργεί αργόσυρτα, το κράτος κουράστηκε. Το μεταπολεμικό κράτος παρουσιάζει σημεία «κόπωσης» και αδυναμίας ικανοποίησης των απαιτήσεων του ερχόμενου αιώνα. Έτσι το κράτος, δηλαδή η δημόσια διοίκηση για να επιβιώσει αλλάζει, αναμορφώνεται, μεταρρυθμίζεται ή επανιδρύεται θέτοντας το άτομο στο κέντρο των εξελίξεων.

Τέλος η εξέλιξη της τεχνολογίας, με ρυθμούς που είναι πλέον δύσκολο να παρακολουθήσει και ένας ειδικός, οδήγησε σε καταιγισμό πληροφοριών για όλα τα θέματα, από οποιοδήποτε σημείο της γης, γεγονός που δεν μπορεί ν΄ αφήσει ανεπηρέαστη τη δημόσια διοίκηση.

Έτσι λοιπόν ο άνεμος του εκσυγχρονισμού άρχισε να συμπαρασύρει αραχνιασμένες πρακτικές και νοοτροπίες, επαναοριοθετώντας τις σχέσεις των πολιτών με τη Δημόσια Διοίκηση η οποία συνειδητοποιεί πλέον, ότι λόγος ύπαρξής της είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη, σε συνδυασμό πάντα με τη διασφάλιση της νομιμότητας.

Επιπλέον επιταχύνει τους ρυθμούς της, ώστε να φθάσουν πολύ γρήγορα στο επίπεδο των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και αφήνει κατά μέρος κάποιους που με πολύ νοσταλγία στα παλιά και πολιτικολογόντας έχουν εναγκαλιστεί τον προβληματισμό που διατύπωσε με τρόπο λακωνικό αλλά εύστοχο ο Λένιν στα 1923 για την Δημόσια Διοίκηση της χώρας του: «Καλύτερα λιγότερα, αλλά καλύτερα».

Όμως σήμερα οι καιροί έχουν αλλάξει, και όπως μέσα στο «παλιό» ωριμάζει και εμφανίζεται το «καινούργιο», έτσι και μέσα από την απογοητευτική εικόνα του παρελθόντος υιοθετείται μια διαφορετική νοοτροπία για την εξυπηρέτηση του πολίτη από τη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση, που κινείται μακράν των πελατειακών σχέσεων των πολιτικών και προς την κατεύθυνση της καλύτερης ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Το σύνθημα «στροφή προς την ποιότητα», που αφορά τις παρεχόμενες προς τους πολίτες υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, θα ακούγεται όλο και πιο τακτικά από δω και πέρα.

Επιτέλους, στην αρχή του 21ου αιώνα, συνειδητοποιείται πλέον και στην χώρα μας ότι σε μία σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία το Δημόσιο και η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλουν να σχεδιάζουν και να παρέχουν υπηρεσίες με ποιοτικά χαρακτηριστικά αξιοποιώντας τις εμπειρίες άλλων χωρών, την επιστήμη της οργάνωσης και διοίκησης και τις νέες τεχνολογίες. Η ανάγκη μπολιάσματος των μεθόδων της Δημόσιας Διοίκησης με δημοκρατικές αρχές είναι επίσης, κρίσιμης σημασίας ζήτημα, προκειμένου να αυξηθεί η νομιμοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης διότι η δημοκρατία δεν είναι μόνο μια μορφή διακυβέρνησης, αλλά πρέπει να εμπνέει, και τις μεθόδους Διοίκησης μιας χώρας, καταβάλλοντας προσπάθειες διεθνώς για τη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται στους πολίτες στο πλαίσιο μιας «διοικητικής επανάστασης» που συμφιλιώνει το μονοπώλιο της δημόσιας εξουσίας με την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, χωρίς υπεργραφειοκρατικοποίηση ή έλλειμα κρατικής παρουσίας.

Το ισχύον ελληνικό σύνταγμα εξ άλλου περιέχει σειρά διατάξεων, οι οποίες συγκροτούν το ρυθμιστικό πλαίσιο για την προστασία και την εξυπηρέτηση των πολιτών από τη Διοίκηση. Στη συνέχεια, ένα σύνολο

κανονιστικών ρυθμίσεων, που είχαμε την ευκαιρία να παραθέσουμε στην εργασία αυτή, έρχεται να καθορίσει τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή τους και επί πλέον να βελτιώσει τις σχέσεις Κράτους – Πολίτη, γεγονός που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό της χώρας μας και την ισότιμη παρουσία της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η εξέλιξη αυτή ανταποκρίνεται άλλωστε στην απαίτηση των πολιτών να απολαμβάνουν υπηρεσιών υψηλής στάθμης: με αξιοπιστία, χωρίς ταλαιπωρία, στο συντομότερο δυνατό χρόνο και με χαμηλότερο δυνατό κόστος. Οι πολίτες δεν αρκούνται πλέον σε γενικόλογες διακηρύξεις και ωραιολόγια. Απαιτούν σαφή χειροπιαστά αποτελέσματα που αλλάζουν αυτό που αποκαλούμε καθημερινότητα της ζωής.

Επίσης, από την εμπειρία που είχα κατά την διάρκεια της «Πρακτικής» μου σ΄ ένα νησιωτικό Δήμο, διαπίστωσα ότι το πρώτο πράγμα που ο μέσος πολίτης θα ήθελε από το Δημόσιο, θα ήταν αυτό, να του παρέχει ***ενημέρωση*** και να είναι πιο γρήγορο και να μην τον ταλαιπωρεί.

Υπάρχουν όμως κι΄ άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες στις συναλλαγές τους με το Δημόσιο και θα πρέπει, κατά την γνώμη μου, να καταβληθεί προσπάθεια, από τους διοικούντες και τους διοικούμενους, ν΄ αλλάξουν αυτά, προς το καλύτερο. Τα κυριότερα απ΄ αυτά είναι:

Η ***πρόσβαση***. Συχνά οι δημόσιες υπηρεσίες είναι απρόσιτες τόσο από πλευράς τόπου, όσο και από πλευράς χρόνου λειτουργίας τους. Στη χώρα μας, αλλά και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, οι δημόσιες υπηρεσίες κλείνουν ακριβώς τις ώρες που οι καταναλωτές μπορούν ή επιθυμούν να τις χρησιμοποιήσουν, π.χ. το μεσημέρι. Ένας ερωτηθείς ανέφερε πως οι δημόσιες υπηρεσίες «...φαίνονται να λειτουργούν τις ώρες που είναι κατάλληλες μόνο για αργόσχολους και συνταξιούχους». Από πλευράς τόπου δε, ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες στεγάζονται σε απομακρυσμένες τοποθεσίες, (ιδιαίτερα σε μη-αστικές περιοχές), σε αντιπαθητικά κτίρια, λαβυρινθώδη γραφεία, καταπακτές μεταξύ του προσωπικού και του κοινού, κτίρια που οι ιδιοκτήτες τους τα προόριζαν για άλλους σκοπούς, έλλειψη ευκολιών για αναπήρους κ.α., με αποτέλεσμα να συντείνουν στο απρόσιτο των δημοσίων υπηρεσιών.

Η ***αποκατάσταση*** του πολίτη από την δημόσια διοίκηση είναι επίσης ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα. Θα συμφωνήσω με μια πρόσφατη μελέτη με θέμα της δημόσιες υπηρεσίες στη χώρα μας, που δημοσιεύθηκε και στον τύπο, όπου συμπέρανε πως «οι διοικήσεις ποτέ δεν ζητούν συγνώμη, ούτε καν παραδέχονται πως έκαναν λάθος... Και καταλήγει με τη διαπίστωση ότι είναι λιγοστές οι ευκαιρίες του πολίτη να πετύχει κάποια αποκατάσταση από τον δημόσιο τομέα».

Η ***υποδοχή*** χωρίς αμφιβολία είναι ένα πρόβλημα που θα πρέπει να εξετασθεί, γιατί θα βελτιώσει τις συνθήκες της άμεσης επαφής με τον πολίτη. Δηλαδή θα πρέπει κατ΄ αρχάς να υπάρχουν «Γραφεία υποδοχής» σ΄ όλες τις υπηρεσίες. Στη συνέχεια να τοποθετηθούν στα γραφεία αυτά, φυτά σε γλάστρες, περιοδικά, παιδικά παιχνίδια, πίνακες από την τοπική σχολή καλών τεχνών (π.χ. ΔΕΠΑΚ), ευχάριστη διακόσμηση στους τοίχους, χαλιά, αναπαυτικά καθίσματα, μηχανήματα για χυμούς και νερό, κλ.π. με στόχο να κάνουν την παραμονή του πολίτη ευχάριστη.

Τα ***παράπονα*** είναι ένα θέμα ιδιαίτερης σπουδαιότητας, γιατί υπάρχει ένα συγκεκριμένο είδος πληροφοριών, η αξία του οποίου δεν έχει βρει παρά ελάχιστη αναγνώριση. Τα παράπονα συνιστούν πολύτιμη πληροφόρηση για το δημόσιο, αλλά όμως, μέσα στις δημόσιες υπηρεσίες συνήθως δεν τα καλωσορίζουν και αυτοί που κάνουν παράπονα θεωρούνται πως είναι «γενικά δυσαρεστημένοι και απροσάρμοστοι».

Η ***αλλαγή ήθους***, η αξία και η διορατικότητα των διοικούντων, είναι τα ζητούμενα των πολιτών, όταν έρχονται σε επαφή με την διοίκηση.

Η ***αποκέντρωση*** είναι ένα πρόβλημα ελάσσονος σημασίας, που αρχίζει σιγά-σιγά να μην υφίσταται, αφού έχει επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό.

Η ***κατάρτιση*** του προσωπικού είναι επίσης το ζητούμενο από τους πολίτες. Διότι καταρτισμένος υπάλληλος σημαίνει απόκτηση εμπειριών και μεθόδων με τις οποίες θα λειτουργήσει η νέα μορφή εξυπηρέτησης του κοινού.

Η ***συμμετοχή*** του κοινού στη λήψη αποφάσεων του δημοσίου τομέα, πρέπει να συμπεριληφθεί στις νέες καινοτομίες, για να πάψουν οι πολίτες να παραπονούνται ότι όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται ερήμην τους.

Η ***πληροφόρηση*** είναι ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα που συναντά ο πολίτης στις συναλλαγές του με το δημόσιο. Από ανέκαθεν, η πληροφορία αποτελεί το ακριβότερο αγαθό για την οικονομία, την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη, κ.α. Επομένως θα πρέπει να καταβληθεί περισσότερη προσπάθεια από τη διοίκηση για πληρέστερη πληροφόρηση, εξασφαλίζοντας έτσι μια ανθρώπινη σχέση μεταξύ πολιτών και Κράτους.

Είναι αναγκαίο να του παρέχεται βελτιωμένη πληροφόρηση, γιατί έτσι, θα εξαλειφθούν οι μη αναγκαίες και χρονοβόρες ερωτήσεις που απευθύνονται στο προσωπικό, οι εκνευρισμοί στις συναλλαγές κ.α. Ένα καλό παράδειγμα που προτείνω είναι η έκδοση φυλλαδίων τα οποία θα εκθέτουν, με απλά λόγια, τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται στη κάθε περίπτωση.

Και αν μου πείτε ότι αυτή η ανάγκη ίσχυε από πάντοτε, θα πρόσθετα ότι σήμερα θα πρέπει να κυριαρχήσει το σύνθημα ότι είναι χρέος της «Διοίκησης του 2000», την ανάγκη αυτή να την κατανοήσει και να τη σεβαστή και να θέσει τέρμα σε κακές συνήθειες του περελθόντος.

Είναι γεγονός ότι στις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς που λειτουργούν σε ανταγωνιστικό περιβάλλον (Τράπεζες, Ταχυδρομεία, ΟΤΕ και άλλες) έχουν σημειωθεί σημαντικές αλλαγές στο πεδίο αυτό. Οι επιχειρήσεις αυτές προσπαθούν κατά το δυνατό να υλοποιήσουν το σύνθημα «ο πελάτης στο κέντρο του ενδιαφέροντός μας».

Στον υπόλοιπο Δημόσιο Τομέα όμως, δεν κυριαρχεί το σύνθημα «ο πολίτης στο κέντρο του ενδιαφέροντός μας». Παρά τους νόμους και τα προγράμματα ποιότητας που υπάρχουν και αφορούν στην εξυπηρέτηση του πολίτη, ακόμα μέσω τηλεφώνου ή φαξ, οι ρυθμοί υλοποίησης συστημάτων ποιότητας είναι βραδείς. Ακόμα και σε μερικές υπηρεσίες που έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη, το προσωπικό δεν είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο ή εξειδικευμένο για τον ρόλο που πρέπει να παίζει στις συναλλαγές του με τους πολίτες. Έτσι οι πολίτες εξακολουθούν, σε μικρότερο ποσοστό βέβαια, να ταλαιπωρούνται καθημερινά από τη γραφειοκρατία, την αυθαιρεσία την ανευθυνότητα την έλλειψη σχεδιασμού και την ασχετοσύνη των υπαλλήλων. (Ένα απλό παράδειγμα είναι ότι σ΄ ολόκληρο το διοικητήριο της Καλαμάτας, εκτός ότι δεν υπάρχει μια «ράμπα» για τα άτομα με Ειδικές Ανάγκες, δεν υπάρχει

ούτε μια πινακίδα εσωτερικά με την ένδειξη ότι τα άτομα αυτά «εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα».

Με όλα αυτά, βγαίνει το συμπέρασμα, ότι ειδικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι άμοιρη ευθυνών για την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί. Αν και διαθέτει σημαντικές αρμοδιότητες, οικονομικούς πόρους, ανθρώπινο δυναμικό και τεχνολογικό εξοπλισμό, υστερεί σημαντικά στην αποτελεσματικότητα των προσπαθειών της. Αναλώνεται σε μελέτες, σχέδια και προτάσεις που απορροφούν χρόνο, χρήμα και ανθρώπους και ο πολίτης δεν εξυπηρετείται.

Υπάρχουν δημοτικές αρχές που, με πρόσχημα τις ατέλειες και τις καθυστερήσεις που πράγματι υπάρχουν από την εφαρμογή του Προγράμματος «Ιωάννης Καποδίστριας», δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη. Περιορίζονται μόνο στα ευχάριστα, ενώ η ζωή των πολιτών χειροτερεύει. Οι πολίτες αντιμετωπίζουν έτσι έναν πληθωρισμό ανευθυνοϋπευθύνων θεσμών και ανθρώπων χωρίς να εξυπηρετηθούν όπως ορίζουν οι σχετικοί νόμοι και χωρίς να λύσουν κανένα από τα προβλήματά τους. Χωρίς όμως να έχω διάθεση να τους αδικήσω, διαπιστώνω ότι ασφαλώς και υπάρχουν δυσκολίες προσαρμογής της δημόσιας μηχανής στις απαιτήσεις «του αιώνα της επικοινωνίας και της ποιότητας». Αυτό όμως δεν αποτελεί δικαιολογία για να συνεχίσουν τα πράγματα «όπως μάθαμε».

Και έτσι βγαίνει αβίαστα η λαϊκή ρήση που αναφέρει ότι : «Κάποτε θα πρέπει να βγει ένας Νόμος που να υποχρεώσει να εφαρμοστούν όλοι οι άλλοι νόμοι».

Τελειώνοντας, εκφράζω πρώτα απ΄ όλα την αισιοδοξία μου, ότι η εργασία αυτή προσπάθησε να ρίξει άπλετο φως στο νομοθετικό πλαίσιο για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών στην εξυπηρέτησή τους από την Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση α΄ και β΄ βαθμού και να γίνει «μίτος» στα χέρια του πολίτη για να αντιμετωπίσει τον Μινώταυρο της γραφειοκρατίας, στον λαβύρινθο της Διοίκησης. Στη συνέχεια εκφράζω την ευχή η εργασία αυτή να εκπληρώσει τον στόχο της. Να χρησιμοποιηθεί δηλαδή σαν πληροφοριακό υλικό για μια ανθρώπινη σχέση μεταξύ πολιτών και Κράτους (αφού ανέκαθεν, η πληροφορία αποτελούσε το ακριβότερο και πολυτιμότερο αγαθό του ανθρώπου).

Όπως αναφέρω και στον πρόλογό μου, η εργασία αυτή δεν διεκδικεί ακαδημαϊκή αυστηρότητα, ούτε χρησιμοποιεί βαρύγδουπες λέξεις, ούτε βαθυστόχαστες επιστημονικές φράσεις και το μόνο κριτήριο με το οποίο πραγματικά θα μπορούσε να αξιολογηθεί είναι η χρησιμότητά της στην προσπάθεια ενημέρωσης και πληροφόρησης στα «που», «πότε» και «βάσει ποιου νόμου», μπορεί, αφ΄ ενός μεν ο πολίτης, να διεκδικήσει τα δικαιωματά του, και αφ΄ ετέρου οι Σπουδαστές της Σχολής Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (τα αυριανά στελέχη του Α΄ και του Β΄ βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης), να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους, κατά την άσκηση των μελλοντικών καθηκόντων τους.

«Γιατί ο καλύτερος πολίτης
είναι ο καλά ενημερωμένος πολίτης,
και το καλύτερο στέλεχος της Τοπ. Αυτ/σης
είναι τα καλά ενημερωμένο στέλεχός της».

Γεωργία Κλάδη

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΥΠΕΣΔΔΑ	: Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
ΔΙΣΚΠΟ	: Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους – Πολίτη
Γ.Γ.Δ.Δ.	: Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης
Φ. Ε. Κ.	: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
Π. Δ.	: Προεδρικό Διάταγμα
Ν. Δ.	: Νομοθετικό Διάταγμα
Ν. (ν.)	: Νόμος
παρ.	: Παράγραφος
περ.	: Περίπτωση
Ε.Κ.Α.Μ.	: Ενιαίος Κωδικός Αριθμός
Δ.Ι.Ο.Σ.	: Δωρητής Ιστών και Οργάνων Σώματος
Ν.Π.Δ.Δ.	: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	: Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
ΔΕΚΟ	: Δημόσιες Επιχειρήσεις Κοινής Οφέλειας
Δ.Ο.Υ.	: Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
ΣΔΟΕ	: Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος
Ε.Ε.	: Ευρωπαϊκή Ένωση
Ο.Ο.Σ.Α	: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Κ. Δ. Δ.	: Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας
Σ.τ.Π.	: Συνήγορος του Πολίτη
ΣΕΕΔΔ	: Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
Α.μ.Ε.Α.	: Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Ε.Σ.Υ.	: Εθνικό Σύστημα Υγείας
Γ.Ο.Κ.	: Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός
E-Mail	: Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1) Ε. Β. Βενιζέλος: «*Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975/86*», εκδόσεις Παρατηρητής, τρίτη έκδοση έτος 1990.

2) Α. Ι. Τάχος: «*Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999)*», εκδόσεις Σάκκουλα- Αθήνα 2000.

3) Ελισάβετ Μπέσιλα-Μακρίδη «*Το Δικαίωμα αναφοράς στις αρχές και ο Συνήγορος του Πολίτη*», β΄ έκδοση, εκδόσεις Σάκκουλα-Αθήνα 2000.

4) Θ. Μίαρης και Συνεργάτες: «*Το κλειδί για τον Έλληνα πολίτη της Ευρώπης*», Εκδόσεις «Ημερησία» έτος 2000.

5) Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης:
α) «Ο Οδηγός του Πολίτη»,
β) «Ο Πολίτης και ο Δημόσιος υπάλληλος, δικαιώματα και υποχρεώσεις»,
γ) «Το τηλεομοιότυπο (FAX) και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e.mail).
δ) «Εγκόλπιο νεοδιοριζόμενου υπαλλήλου».
ε) «Η διοίκηση στην υπηρεσία των πολιτών»
άπαντα εκδόσεις Εθνικού Τυπογραφείου.

6) Αναστάσιος Τάχος: «*Πρόσβαση στα διοικητικά στοιχεία κατά το νόμο 1599/86*», έκδοση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης –Αθήνα 1998

7) Δρ Ν. Μιχαλόπουλος: «*Ποιότητα για τον πολίτη*», έκδοση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα 1998.

8) Γ. Παπαδημητρίου: «*Η αναθεώρηση του Συντάγματος*», εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα – Αθήνα 1989.

9) Σταύρου Μπένου: *«Διοικητική μεταρρύθμιση-Νησιωτική στρατηγική και πολιτική»*, Αθήνα 1989.

10) Δρ Γρ. Θ. Παπανίκου: *«Το μάνατζμεντ των δημοσίων Υπηρεσιών»*, περιοδικό «Δημόσιος Τομέας», τεύχος 161, Μάρτιος 2000.

11) Α. Μακρυδημήτρης: *«Αρχές λειτουργικού εκσυγχρονισμού»*, έκδοση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης – Αθήνα 1999.

12) Δημήτρης Παπαδημητρόπουλος: *"Ο Οδηγός του Πολίτη της Περιφέρειας"*, εφημερίδα Δημοσιογραφικά, αριθ. φύλλου 91/1999.

13) Βαγγέλης Μπουντάλης: *"Προώθηση μέτρωνγια τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης"*, εφημερίδα Δημοσιογραφικά, φύλλο 125/2000

14) Παναγιώτα Ματσούκα *"Το γνήσιο της υπογραφής και η επικύρωση αντιγράφων, δύο από τις βασικές υποχρεώσεις των Δημοσίων Υπηρεσιών"*, Εφημερίδα Δημοσιογραφικά, φύλλο 105/2000.

15) Γρ. Λ. Παγκάκης: "*Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση"*, εκδόσεις Σάκκουλα, - Αθήνα 1997.

16) Β. Ι. Σκουρή: *Δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο"*, εκδόσεις Σάκκουλα-Αθήνα 1997.

17) Αριστόβουλος Ι. Μάνεσης: *"Συνταγματικά δικαιώματα"*, Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, δ΄ έκδοση, εκδόσεις Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη 1982.

18) Θεμιστοκλής Γ. Κόντης: *«Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση»*, εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική – Αθήνα 1996.

19) Barden Michael: Public Administration, 1975.

20) Jones Emrys: Towns and cities, 1967.

21) Farland Mc: Personnel management

Π Ι Ν Α Κ Ε Σ

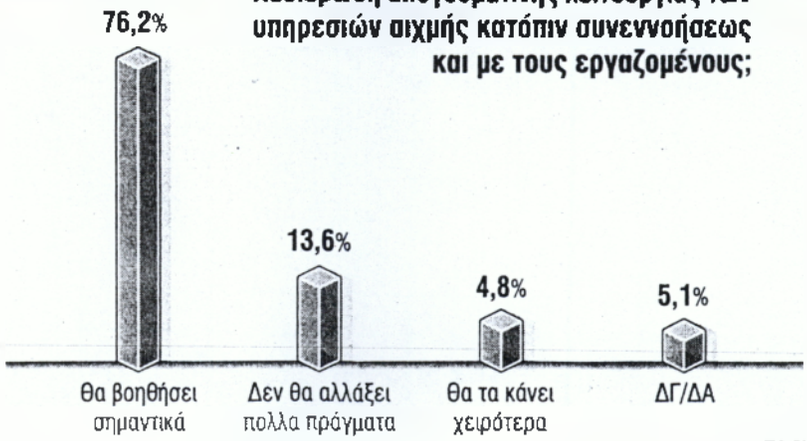
Τι είναι αυτό που συνήθως σας εκνευρίζει περισσότερο στις δημόσιες υπηρεσίες;

Συνήθως όταν πηγαίνετε σε μια δημόσια υπηρεσία, πόσο ικανοποιημένος μένετε από την εξυπηρέτηση;

Καθιέρωση απογευματινής λειτουργίας των υπηρεσιών αιχμής κατόπιν συνεννοήσεως και με τους εργαζομένους;

ΤΑ ΝΕΑ

Καλέστε το «1502»
για έκδοση και αποστολή στη διεύθυνση που θέλετε:

- Πιστοποιητικού γέννησης
- Ληξιαρχικής πράξης γέννησης, γάμου και θανάτου
- Στρατολογικής κατάστασης
- Φορολογικής ενημερότητας
- Ποινικού μητρώου
- Πιστοποιητικών ΤΣΜΕΔΕ - Τ.Ε.Ε.
- Πιστοποιητικών ΑΕΙ - ΤΕΙ - Εμπορ. Ναυτικού
- Πιστοποιητικών για γεωργία - κτηνοτροφία
- Πιστοποιητικών Πρόνοιας - Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Διαβατηρίων (με μια διαδρομή)
- Βεβαιώσεις νοσηλείας

	ΚΟΣΤΟΣ
• Τηλεφώνημα	500 δρχ.
• Συστημένη επιστολή	500 δρχ.

για όλη την Ελλάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 1986	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 75

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1599

Σχέσεις κράτους - πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Νέος τύπος ταυτότητας.

Άρθρο 1.

Έκδοση δελτίου ταυτότητας.

1. Οι έλληνες πολίτες που κατοικούν ή διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα και έχουν συμπληρώσει το δωδέκατο έτος της ηλικίας τους υποχρεούνται να εφοδιαστούν με δελτίο ταυτότητας, που εκδίδεται ατελώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Τα δελτία ταυτότητας εκδίδονται από τις διευθύνσεις εσωτερικών των νομαρχιών και των διαμερισμάτων της Νομαρχίας Αττικής, στην περιφέρεια των οποίων γεννήθηκε ο υπόχρεος, ύστερα από αίτησή του. Για τους έλληνες πολίτες, που γεννήθηκαν στο εξωτερικό, αρμόδια για την έκδοση δελτίου ταυτότητας είναι η Διεύθυνση Εσωτερικών του Διαμερίσματος Αθηνών της Νομαρχίας Αττικής. Για τους ανήλικους την αίτηση υποβάλλει ο ένας από τους γονείς ή εκείνος που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου ή ο επίτροπος.

Η αίτηση των υποχρέων μπορεί να υποβληθεί και στη διεύθυνση εσωτερικών οποιασδήποτε νομαρχίας ή διαμερίσματος της Νομαρχίας Αττικής, η οποία υποχρεούται να τη διαβιβάσει στην αντίστοιχη διεύθυνση εσωτερικών της περιφέρειας γέννησης.

3. Ειδικά οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλίτες των ενόπλων δυνάμεων και όσοι υπηρετούν στην Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα και την Πυροσβεστική Υπηρεσία υποχρεούνται να εφοδιάζονται με δελτίο ταυτότητας από την αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία. Στο δελτίο αυτό καταχωρίζονται και όλα τα στοιχεία που ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 3.

4. Οι αρχές που εκδίδουν τα δελτία ταυτότητας υποχρεούνται να τηρούν ειδικό αρχείο ταυτοτήτων, στο οποίο φυλάσ-

[illegible] του δελτίου ταυτότητας καθώς και αντίγραφό του.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η διαδικασία τήρησης και ενημέρωσης των αρχείων ταυτοτήτων από τις αρχές της παραγράφου 2 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζεται η διαδικασία τήρησης και ενημέρωσης των αρχείων ταυτοτήτων από τις υπηρεσίες της παραγράφου 3 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 2.

Καθιέρωση Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου.

1. Καθιερώνεται Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) για κάθε έλληνα πολίτη.

2. Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) είναι η διεύθυνση εσωτερικών των νομαρχιών και των διαμερισμάτων της Νομαρχίας Αττικής του τόπου της γέννησης του πολίτη. Για τη χορήγηση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) στους έλληνες πολίτες που γεννήθηκαν στο εξωτερικό αρμόδια είναι η Διεύθυνση Εσωτερικών του Διαμερίσματος Αθηνών της Νομαρχίας Αττικής.

3. Ο Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) σχηματίζεται από δεκατρία (13) ψηφία και σύμβολα. Το πρώτο είναι η ενδειξη αιωνόβιου, τα επόμενα δυο (2) προσδιορίζουν τον κωδικό αριθμό του νομού γέννησης, τα επόμενα τρία (3) τον αύξοντα αριθμό καταχώρισης των γεννήσεων που γνωστοποιούνται στην αρμόδια για τη χορήγηση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) διεύθυνση εσωτερικών κατά χρονολογία γέννησης, τα ακόλουθα έξι (6) σχηματίζουν τη χρονολογία γέννησης και το τελευταίο ψηφίο είναι το ψηφίο ελέγχου. Ο αύξων αριθμός των γεννήσεων που καταχωρίστηκαν είναι μονός για τους άνδρες και ζυγός για τις γυναίκες.

4. Ο Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) αποτελεί τον αριθμό των ληξιαρχικών πράξεων, του δελτίου ταυτότητας, του εκλογικού βιβλιαρίου, του διαβατηρίου, του ασφαλιστικού βιβλιαρίου, του φορολογικού μητρώου, της άδειας ικανότητας οδηγού, του μητρώου αρρένων, του προξενικού μητρώου, του δημοτολογίου και του εκλογικού καταλόγου.

Για αρχεία πληροφοριών στα οποία χρησιμοποιείται ο Ε.Κ.Α.Μ., εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών πληροφοριών και έως ότου τεθεί σε ισχύ σχετικός νόμος δεν επιτρέπεται η διασύνδεση των αρχείων αυτών είτε μεταξύ τους είτε με άλλα αρχεία, ούτε η χρησιμοποίηση του [illegible] πληροφοριών.

Η παράβαση της διάταξης αυτής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται η διαδικασία χορήγησης και καταχώρισης του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) από τις αρμόδιες διευθύνσεις εσωτερικών των νομαρχιών και των Διαμερισμάτων

της Νομαρχίας Αττικής, που τηρούν ειδικό αρχείο Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού ρυθμίζεται η διαδικασία καταχώρισης του Ε.Κ.Α.Μ. και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρανσό-

Άρθρο 3.
Στοιχεία δελτίου ταυτότητας.

1. Τα δελτία ταυτότητας εκτός από τον Ε.Κ.Α.Μ. περιέχουν τα επόμενα στοιχεία του κατόχου:

α. φωτογραφία,

β. επώνυμο και κύριο όνομα,

γ. επώνυμο και κύριο όνομα του πατέρα και της μητέρας,

δ. επώνυμο και κύριο όνομα συζύγου,

ε. χρονολογία της γέννησης (ημέρα, μήνα, έτος),

στ. τόπο γέννησης,

ζ. το δήμο ή την κοινότητα, στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένος και τον αύξοντα αριθμό της οικογενειακής του μερίδας,

η. το δήμο ή την κοινότητα, στο μητρώο αρρένων του οποίου είναι γραμμένος,

θ. την εκπλήρωση ή μη των στρατολογικών υποχρεώσεων,

ι. την ομάδα αίματος,

ια. την εκλογική υποδιαίρεση (περιοχή) δήμου ή κοινότητας,

ιβ. το θρήσκευμα.

2. Τα στοιχεία που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο καταχωρούνται υποχρεωτικά, πλην του στοιχείου του θρησκεύματος. Το στοιχείο αυτό καταχωρείται εφόσον ζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται:

α. ο τύπος του δελτίου ταυτότητας.

β. Το δικαιολογητικό στοιχείο του υποβάλλονται για την

γ. τα

δ. κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 4.
Αντικατάσταση του δελτίου ταυτότητας.

1. Σε περίπτωση μεταβολής οποιουδήποτε από τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας, το δελτίο αυτό καθίσταται άκυρο.

2. Η αρχή που εξέδωσε τη σχετική πράξη μεταβολής υποχρεούται να στείλει αντίγραφο της πράξης αυτής στην αρμόδια αρχή, για την έκδοση νέου δελτίου ταυτότητας.

3. Οι αρμόδιες για την έκδοση δελτίου ταυτότητας αρχές υποχρεούνται μέσα σε δέκα ημέρες από την παραλαβή της πράξης μεταβολής να προβούν στην αντικατάστασή του.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται ο τρόπος ακύρωσης του δελτίου ταυτότητας που αντικαθίσταται, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζεται η διαδικασία αντικατάστασης του δελτίου ταυτότητας λόγω απώλειας ή φθοράς ή αναγραφής εσφαλμένων στοιχείων.

Άρθρο 5.
Προσωρινό δελτίο ταυτότητας.

1. Μέσα σε δέκα ημέρες από την καταχώριση του Ε.Κ.Α.Μ. στο ειδικό αρχείο του Ε.Κ.Α.Μ. οι αρμόδιες διευθύνσεις εσωτερικών των νομαρχιών και των διαμερισμάτων της Νομαρχίας Αττικής χορηγούν προσωρινό δελτίο ταυτότητας σε κάθε ανήλικο που δεν έχει συμπληρώσει το δωδέκατο έτος της ηλικίας του με βάση τα στοιχεία της ληξιαρχικής πράξης γέννησής του.

2. Το προσωρινό δελτίο ταυτότητας ισχύει έως ότου εκδοθεί δελτίο ταυτότητας που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 1 και περιέχει τα επόμενα στοιχεία του κατόχου:

α. τον Ε.Κ.Α.Μ.,

γ. το επώνυμο και το κύριο όνομα του πατέρα και της μητέρας,

δ. τη χρονολογία της γέννησης (ημέρα, μήνα, έτος).

Με φροντίδα ενός εκ των γονέων ή εκείνου που έχει την επιμέλεια του προσώπου ή του επιτρόπου του ανηλίκου συμπληρώνεται από την αρμόδια αρχή το κύριο όνομα σε περίπτωση που δεν είναι αναγραμμένο στο προσωρινό δελτίο ταυτότητας

3. Η έκδοση του προσωρινού δελτίου ταυτότητας από τις αρμόδιες αρχές αρχίζει από την 1.7.1987. Για τους ανηλίκους που έχουν γεννηθεί πριν από την 1.7.1987 και δεν έχουν συμπληρώσει μέχρι τότε το δωδέκατο έτος της ηλικίας τους το προσωρινό δελτίο ταυτότητας εκδίδεται ύστερα από αίτηση ενός εκ των γονέων ή εκείνου που έχει την επιμέλεια του προσώπου ή του επιτρόπου του ανηλίκου, η οποία υποβάλλεται υποχρεωτικά στις αρμόδιες αρχές εως την 31.7.1988. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται ο τύπος του προσωρινού δελτίου ταυτότητας, η διαδικασία έκδοσης και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 6.
Απόδειξη της ταυτότητας του προσώπου.

1. Η ταυτότητα των ελλήνων πολιτών έναντι πάντων αποδεικνύεται:

α. Από τα δελτία ταυτότητας που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

β. Από τα δελτία ταυτότητας που εκδόθηκαν κατά τις διατάξεις του ν.δ. 127/1969, εωσότου αντικατασταθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

γ. Από το διαβατήριο για τους Έλληνες της αλλοδαπής.

2. Κατεξαίρεση των διατάξεων του εδαφίου α' της παραγράφου 1, αντί του δελτίου ταυτότητας ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιδεικνύει την προσωρινή βεβαίωση των αρμόδιων αρχών της παραγράφου 2 του άρθρου 1 ότι έχει καταθέσει τα δικαιολογητικά για την έκδοση δελτίου ταυτότητας. Στη βεβαίωση αυτή πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία ταυτότητας, που ορίζονται στο άρθρο 3.

3. Η ταυτότητα των αλλοδαπών αποδεικνύεται:

α. Από το διαβατήριό τους ή άλλο έγγραφο, βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη χώρα.

β. Από την άδεια παραμονής τους στην Ελλάδα.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Βελτίωση σχέσεων κράτους - πολίτη και καταπολέμηση της γραφειοκρατίας.

Άρθρο 7.
Αποδεικτική δύναμη στοιχείων ταυτότητας.

1. Η ταυτότητα και τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6 αποτελούν πλήρη απόδειξη ως προς τα στοιχεία που αναφέρουν. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που απαιτεί υποβολή δικαιολογητικών για στοιχεία που προκύπτουν από το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6 καταργείται.

2. Υπάλληλος που απαιτεί πρόσθετα δικαιολογητικά για την απόδειξη των στοιχείων που αναφέρονται στην ταυτότητα ή στα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6 τιμωρείται πειθαρχικώς για παράβαση καθήκοντος και ποινικώς σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 22.

Άρθρο 8.
Υπεύθυνη δήλωση.

1. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6, μπορεί ν' αποδεικνύονται ενώπιον κάθε αρχής ή υπηρεσίας του δημόσιου τομέα με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου που συντάσσεται σε ειδικό σφραγιστό χαρτί αξίας 100 δραχμών.

2. Ο τύπος και το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνη-

3. Στοιχεία του δελτίου ταυτότητας που τυχόν έχουν μεταβληθεί δηλώνονται υποχρεωτικά με υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Με ίδια δήλωση μπορεί να αποδεικνύονται τα νέα στοιχεία, καθώς και το επάγγελμα και η διεύθυνση κατοικίας.

4. Οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα στις οποίες υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση μπορούν να ελέγξουν την ακρίβειά της με διασταύρωσή της με το αρχείο άλλων υπηρεσιών.

5. Ειδικές διατάξεις που καθορίζουν υποχρεωτική απόδειξη με ορισμένο τρόπο εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου εκδοθούν οι αποφάσεις κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 10.

Άρθρο 9.
Αιτήσεις.

1. Για την ικανοποίηση των αιτημάτων των πολιτών όλες οι υπηρεσίες δημόσιου τομέα χρησιμοποιούν έντυπα αιτήσεων.

2. Μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της τετράμηνης προϋπηρεσίας του άρθρου 10 οι παραπάνω υπηρεσίες οφείλουν να τυπώσουν τα σχετικά έντυπα αιτήσεων για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Στα έντυπα αναγράφονται τα απαραίτητα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας, πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις προϋποθέσεις για την ικανοποίηση του αιτήματος στα οποία υποχρεούται να περιλαμβάνεται και ο χρόνος οριστικής απάντησης, καθώς και τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος.

3. Αν δεν υπάρχουν έντυπα αιτήσεων ή ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι δεν μπορεί να γράψει, ο αρμόδιος υπάλληλος, αφού προφορική ένθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει ο ίδιος την αίτηση με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 στοιχεία.

4. Τα στοιχεία που αναγράφονται στην αίτηση της παραγράφου 1 βεβαιώνονται από τον αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης υπάλληλο με την επίδειξη [illegible] ταυτότητας ή των άλλων αντίστοιχων εγγράφων που προβλέπονται στο νόμο και δεν απαιτούνται άλλα δικαιολογητικά, εκτός από τη βεβαίωση για την άσκηση του επαγγέλματος και τη διεύθυνση της κατοικίας. Όταν η αίτηση δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως, αρκεί να συνοδεύεται από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων.

Άρθρο 10.
Περιορισμός των δικαιολογητικών.

1. Πιστοποιητικά ή άλλα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τις κείμενες διατάξεις για τη διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα με αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται ποια από τα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά κλπ. που διατηρούνται δεν μπορούν να αντικατασταθούν με την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8. Για τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, οι αποφάσεις εκδίδονται μετά από γνώμη του αρμόδιου νομικού προσώπου.

2. Οι αποφάσεις της παραγράφου 1 εκδίδονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι δύο μήνες κατά περίπτωση με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Διατάξεις που δεν τροποποιούνται ούτε διατηρούνται [illegible] της πιο πάνω προθεσμίας.

Άρθρο 11.
Σύσταση υπηρεσίας.

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου που στις συναλλαγές τους με το κοινό απαιτούν χαρτόσημα ή άνευρα, οφείλουν να συστήσουν πάγια προκαταβολή χαρτοσήμου και ενσήμου, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 1041/1980 (ΦΕΚ 75).

2. Οι παραπάνω υπηρεσίες προκαταβολής χαρτοσήμου διαθέτουν στους πολίτες και υπεύθυνες δηλώσεις του άρθρου 8.

Άρθρο 12.
Διεκπεραίωση υποθέσεων.

1. Τα πιστοποιητικά, βεβαιώσεις και άλλα στοιχεία ή πράξεις που ζητούνται κατά τη νόμιμη διαδικασία από τις δημόσιες αρχές ή τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα χορηγούνται αμέσως στους πολίτες. Εφόσον δεν είναι δυνατή η άμεση χορήγησή τους, αποστέλλονται ταχυδρομικώς μέσα σε ορισμένη προθεσμία, που αναγράφεται στο έντυπο της αίτησης, στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί. Ο πολίτης μπορεί να δηλώσει στην αίτησή του ότι δεν επιθυμεί την ταχυδρομική αποστολή και ότι θα τα παραλάβει μέσα στην ίδια προθεσμία αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο.

2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να γνωστοποιήσει εγγράφως στον πολίτη:

α. τους λόγους της καθυστέρησης,

β. τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών,

γ. τα τυχόν δικαιολογητικά που λείπουν,

δ. κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση της παραγράφου 2 όταν το αίτημα του πολίτη είναι φανερά παράνομο ή ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό.

4. Η υποχρέωση της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού δεν ισχύει όταν η υπόθεση που οφείλει να διεκπεραιώσει η υπηρεσία του δημόσιου τομέα αφορά καθολικές ή γενικές υποχρεώσεις των πολιτών ή απαιτούν σύμπραξη του πολίτη ή παραπάνω από τον ενδιαφερόμενο.

5. Αν η αίτηση περιέλθει σε αναρμόδια υπηρεσία του δημόσιου τομέα, η υπηρεσία αυτή έχει την υποχρέωση να την διαβιβάσει σε αρμόδια υπηρεσία και να ενημερώσει σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

Άρθρο 13.
Απαλλαγή από την υποχρέωση υποβολής πιστοποιητικών.

Με αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται:

α. Οι υποθέσεις για τη διεκπεραίωση των οποίων η ίδια η υπηρεσία αναζητά, αντί του πολίτη, τα πιστοποιητικά, βεβαιώσεις και λοιπά έγγραφα που εκδίδονται από άλλες δημόσιες αρχές.

β. Το ύψος του ανταποδοτικού τέλους ή ενσήμου με το οποίο επιβαρύνεται ο πολίτης για την παραπάνω εξυπηρέτηση.

γ. Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 14.
Θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής. Επικύρωση φωτοαντιγράφων.

1. Δεν απαιτείται θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής των πολιτών, όταν οι ίδιοι προσέρχονται για υποθέσεις τους στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα και είναι εφοδιασμένοι με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα που προβλέπει το άρθρο 6 του νόμου αυτού.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση η θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής γίνεται από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή [illegible]

3. Την επικύρωση φωτοαντιγράφου από το πρωτότυπο ή από το ακριβές αντίγραφο της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο μπορεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος είτε από την υπηρεσία που έχει εκδώσει το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο είτε από την υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται το φωτοαντίγραφο είτε από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή δικηγόρο ή συμβολαιογράφο. Η επικύρωση γίνεται έπειτα από αντιπαραβολή με το πρωτότυπο ή το ακριβές

κύρωση αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου εφόσον συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8, στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την πιστότητα των στοιχείων.

4. Όλες οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να δέχονται τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων δικαιολογητικών στοιχείων. Τα φωτοαντίγραφα αυτά, όπως και αυτά που συνοδεύονται με την υπεύ-

πρωτότυπο. Διατάξεις που προβλέπουν την υποβολή πρωτότυπων στοιχείων εξακολουθούν να ισχύουν, εκτός αν σχετικά καταργηθούν με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού.

Άρθρο 15.
Τήρηση αρχείων στο δημόσιο τομέα με μικροφωτογράφηση.

1. Με αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού μπορεί να επιτραπεί η τήρηση των αρχείων των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα με μικροφωτογράφηση. Με τις αποφάσεις αυτές, οι οποίες εκδίδονται ειδικώς για κάθε περίπτωση, ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι της μικροφωτογράφησης των αρχείων, η σύνθεση και λειτουργία των επιτροπών ελέγχου γνησιότητας των αρχείων που πρόκειται να μικροφωτογραφηθούν, η διαδικασία επίβλεψης και εξασφάλισης της μικροφωτογράφησης των αρχείων αυτούσιων πάνω στις μικροφωτοταινίες ή μικροφωτοδελτία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Οι μικροφωτογραφίες που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και των αποφάσεων που εκδίδονται μετά από εξουσιοδότησή της, έχουν σε κάθε περίπτωση αποδεικτική ισχύ ίση με το πρωτότυπο που μικροφωτογραφήθηκε. Την ίδια αποδεικτική ισχύ έχουν και τα αντίγραφα που εξάγονται από τις μικροφωτογραφίες αυτές, εφόσον η ακρίβειά τους βεβαιώνεται από τα όργανα που είναι αρμόδια σε κάθε περίπτωση από το νόμο να εκδώσουν αντίγραφα.

Άρθρο 16.
Δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων.

1. Κάθε πολίτης, με τις επιφυλάξεις των διατάξεων της παραγράφου 3, έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων. Ως διοικητικά έγγραφα, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, θεωρούνται όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από όργανα του δημόσιου τομέα, ιδίως ενθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιοι οδηγίες, απαντήσεις της διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.

2. Το δικαίωμα της παραγράφου 1 ασκείται:

α. Με επιτόπια μελέτη.

β. Με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή του μπορεί να βλάψει το έγγραφο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον ενδιαφερόμενο, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στο νόμο.

3. Οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα μπορούν να αρνηθούν την ικανοποίηση του δικαιώματος της παραγράφου 1 στις περιπτώσεις:

α. Που παραβλέπεται το απόρρητο των συζητήσεων του υπουργικού συμβουλίου και των άλλων κυβερνητικών οργάνων, το απόρρητο της εθνικής άμυνας και εξωτερικής πολιτικής, της δημόσιας πίστης και του νομίσματος, της ασφάλειας του κράτους και της δημόσιας τάξης, το ιατρικό, εμπορικό, τραπεζικό ή βιομηχανικό απόρρητο και κάθε άλλο απόρρητο που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις ή

β. που μπορεί να δυσχεράνει την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών, στρατιωτικών ή διοικητικών αρχών σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ορίζονται και άλλες περιπτώσεις, στις οποίες οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα μπορούν να αρνηθούν την ικανοποίηση

5. Οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα δεν μπορούν να αρνηθούν τη γνώση διοικητικού εγγράφου επικαλούμενες το απόρρητο του ιδιωτικού βίου, το ιατρικό απόρρητο, καθώς και το βιομηχανικό ή εμπορικό απόρρητο, εφόσον αυτά αναφέρονται αποκλειστικά στον πολίτη που ζητεί να λάβει γνώση διοικητικού εγγράφου. Πληροφορίες όμως ιατρικού χαρακτήρα μπορούν να γνωστοποιηθούν στον ενδιαφερόμενο μόνο με τη

6. Η άρνηση της γνωστοποίησης διοικητικού εγγράφου πρέπει να είναι αιτιολογημένη και γνωστοποιείται εγγράφως στον ενδιαφερόμενο σε ένα μήνα από την υποβολή της αίτησης.

7. Η άσκηση του δικαιώματος γνώσης των διοικητικών εγγράφων γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν περιλαμβάνει για τους δικαιούχους ή τρίτους τη δυνατότητα αναπαραγωγής, διάδοσης και χρησιμοποίησης για εμπορικούς λόγους των εγγράφων αυτών.

8. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 17.
Σύσταση γραφείων επικοινωνίας και πληροφόρησης του πολίτη.

1. Στις διευθύνσεις εσωτερικών των νομαρχιών και των νομαρχιακών διαμερισμάτων του νομού Αττικής συνιστώνται υπηρεσιακές μονάδες που έχουν ως αποστολή να πληροφορούν, ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους πολίτες που επιθυμούν να εξυπηρετηθούν από τις υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης.

Αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες μπορεί να συστήνονται και σε δήμους με πληθυσμό πάνω από 20.000 με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

2. Οι υπηρεσιακές αυτές μονάδες ειδικότερα:

α. Ενημερώνουν τους πολίτες για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

β. Εφοδιάζουν με τα απαραίτητα πληροφοριακά έντυπα, αιτήσεις κλπ.

γ. Συμβουλεύουν για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και υποθέσεων.

δ. Κατευθύνουν τους πολίτες στις αρμόδιες για τις υποθέσεις τους υπηρεσίες.

ε. Δέχονται υποδείξεις και προτάσεις για διοικητικές αλλαγές που συμβάλλουν στη βελτίωση της λειτουργίας της διοίκησης και των σχέσεών της με τους πολίτες.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών καθορίζεται η οργάνωση και η στελέχωση σε προσωπικό των υπηρεσιακών αυτών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με το αντικείμενο και τη λειτουργία τους.

Άρθρο 18.
Επεξεργασία νομοσχεδίων και κανονιστικών πράξεων.

1. Κάθε σχέδιο νόμου με το οποίο θεσπίζονται διαδικασίες για τη διεκπεραίωση των διοικητικών υποθέσεων υπόκειται σε αντιγραφειοκρατική επεξεργασία. Η επεξεργασία αυτή γίνεται από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, στην οποία συνιστώνται δύο θέσεις ειδικών επιστημόνων ειδικευμένων σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης.

2. Οι κανονιστικές πράξεις της διοίκησης και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου παραπέμπονται για την κατά την παράγραφο 1 επεξεργασία στην υπηρεσία οργάνωσης και απλούστευσης διαδικασιών ή σε άλλη αντίστοιχη υπηρεσία του αρμόδιου υπουργείου, η οποία καταρτίζει σχετική έκθεση.

Άρθρο 19.
Κανόνες λειτουργίας συλλογικών οργάνων.

1. Συγκρότηση συλλογικού οργάνου αποτελεί ο καθορισμός του αριθμού και της ιδιότητας των μελών του, ανεξάρτητα από το αν τα μέλη, κατά διορίζονται, εκλέγονται ή υποδεικνύονται.

2. Το συλλογικό όργανο, στο οποίο μετέχουν μέλη που ε-

νόμιμα συγκροτηθεί και μπορεί να λειτουργήσει για όσον μενικά από τα μέλη του, τακτικά ή αναπληρωματικά, δεν έχουν εκλογεί ή υποδειχθεί, αν και έχει ζητηθεί η εκλογή ή η υπόδειξή τους. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει με ελλιπή συγκρότηση, όχι όμως πέρα από ένα τρίτημο, και όταν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του μέλη του πέθαναν ή δεν αποδέχτηκαν το διορισμό τους ή αποχώρησαν για οποιοδήποτε λόγο. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων εδαφίων τα λοιπά μέλη πρέπει να επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία, η οποία υπολογίζεται στο σύνολο των μελών του συλλογικού οργάνου.

3. Κανείς δεν μπορεί να μετέχει σε συλλογικό όργανο με περισσότερες από μία ιδιότητες.

4. Η από οποιοδήποτε λόγο απώλεια της υπαλληλικής ή επαγγελματικής ή άλλης ιδιότητας, με την οποία ή λόγω της οποίας διορίστηκε ένα πρόσωπο ως μέλος συλλογικού οργάνου, δεν επηρεάζει τη νόμιμη σύνθεση του οργάνου, στο οποίο εξακολουθεί να μετέχει το μέλος έως ότου αντικατασταθεί, όχι όμως για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του τριμήνου. Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή όταν η απώλεια της ιδιότητας οφείλεται σε ποινική ή πειθαρχική καταδίκη.

5. Κλήτευση των μελών (τακτικών ή αναπληρωματικών) συλλογικού οργάνου δεν απαιτείται όταν έχουν προκαθορισθεί τακτές ημέρες συνεδριάσεων, όταν το μέλος έχει δηλώσει από πριν ότι κωλύεται να συμμετάσχει ή όταν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία συμμετοχής του. Η κλήτευση, όπου απαιτείται, γίνεται από τον πρόεδρο ή το γραμματέα του οργάνου. Η κλήτευση μπορεί να γίνει και με τηλεφώνημα ή τηλεγράφημα, στις περιπτώσεις δε αυτές αποδεικνύεται από σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και υπογραφή του προσώπου που έκανε την κλήτευση.

6. Το συλλογικό όργανο, εφόσον υπάρχει απαρτία, αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων μελών, εκτός αν ο νόμος απαιτεί μεγαλύτερη πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

7. Η υπογραφή του προέδρου ή του αναπληρωτή του αρκεί για την υπόσταση κάθε πράξης του συλλογικού οργάνου.

8. Οι διατάξεις της διοικητικής, πολιτικής ή ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται στα συλλογικά όργανα μόνο όπου ο νόμος ρητά παραπέμπει σ' αυτές.

9. Δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της σύνθεσης ούτε προκαλούν πλημμέλεια των πράξεων του συλλογικού οργάνου:

α) Η εσφαλμένη μνεία ή η παράλειψη αναγραφής στο κείμενο της πράξης ή του πρακτικού στοιχείων που δεν έχουν σχέση με το περιεχόμενο της κρίσης, όπως είναι πράξεις συγκρότησης του οργάνου και διορισμού των μελών, οι διατάξεις που καθορίζουν τη σύνθεση, το όνομα του εισηγητή στην υπόθεση, η συγκεκριμένη υπαλληλική ή επαγγελματική ιδιότητα των μελών, ο τόπος της κατοικίας ή της διαμονής ή του πατρωνύμου του μέλους, το κώλυμά του να παραστεί ο λόγος για τον οποίο έγινε η αναπλήρωση του μέλους.

β) Η μεταβολή της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου σε επόμενες συνεδριάσεις. Στην περίπτωση αυτή αποφασίζουν τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού ενημερωθούν. Από τη συμμετοχή των μελών στη λήψη της απόφασης τεκμαίρεται ότι έχουν ενημερωθεί.

γ) Η συμμετοχή σε δευτεροβάθμιο συλλογικό όργανο ενός μέλους από εκείνα που μετείχαν στο πρωτοβάθμιο συλλογικό όργανο, εκτός αν ειδική διάταξη επιτρέπει τη συμμετοχή περισσοτέρων.

δ) Η συμμετοχή σε συλλογικό όργανο προσώπου που είχε

[illegible] αρνεί από την προϊσταμένη του αρχή είτε διότι η έκφραση [illegible] νώμης προβλέπεται από το νόμο.

ε) Η παρουσία τρίτων μη μελών του συλλογικού οργάνου σε φάσεις της συνεδρίασης προηγούμενες από τη συζήτηση κατά την οποία το όργανο έλαβε την απόφαση.

10. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για τα συλλογικά όργανα της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργα-

11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού επικρατούν από κάθε άλλη προηγούμενη γενική ή ειδική διάταξη.

Άρθρο 20.

Επιτροπή Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

1. Συνιστάται ειδική επιτροπή, που συγκροτείται από ένδεκα (11) μέλη, για να συντάξει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού ενιαίο Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας για το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, με σκοπό την απλούστευση και ενοποίηση των διαδικασιών, την επιτάχυνση της διοικητικής δράσης και την εξασφάλιση του δικαιώματος των πολιτών να ακούγονται προηγουμένως για να βιαφωτίσουν τη διοίκηση.

2. Ως μέλη της επιτροπής ορίζονται πρόσωπα που διακρίνονται για τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρία τους στις νέες σύγχρονες μεθόδους διοικητικής οργάνωσης. Τα πρόσωπα αυτά μπορεί να είναι δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι, μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή ειδικοί επιστήμονες. Στην επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και των κομμάτων.

3. Η συγκρότηση και ανασυγκρότηση της επιτροπής, ο αριθμός των μελών της, καθώς και η ρύθμιση θεμάτων αναγκαίων στον τρόπο λειτουργίας, διοικητικής μέριμνας της και γραμματειακής εξυπηρέτησής της καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργικού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Με όμοια απόφαση επιτρέπεται να παρατείνεται η προθεσμία της παραγράφου 1 για τη σύνταξη του Κώδικα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων εφάπαξ αποζημίωση των μελών της επιτροπής και του γραμματέα και ο τρόπος καταβολής της.

5. Όλες οι δημόσιες αρχές είναι υποχρεωμένες να παρέχουν [illegible] πληροφορίες ή διευκόλυνση στο έργο της επιτροπής.

Άρθρο 21.

Περιορισμός της δημοσιευόμενης ύλης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

1. Δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι πίνακες προακτέων εκπαιδευτικών λειτουργών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η πράξη προαγωγής, ένταξης, κατάταξης, διαθεσιμότητας των δημόσιων λειτουργών, των δημόσιων πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων κάθε κατηγορίας, των υπαλλήλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου των δικαστικών, συμβολαιογράφων και ορκωτών λογιστών. Ομοίως δεν δημοσιεύονται τα ισολόγια και αναλυτικά περιγράμματα δημοτικών, νομαρχιακών, λυκείων, τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης.

2. Επίσης δεν δημοσιεύονται οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας κλινικών, οδοντιατρείων, μικροβιολογικών και ακτινολογικών εργαστηρίων, φαρμακείων, φαρμακαποθηκών, οι άδειες άσκησης επαγγέλματος γιατρού, οδοντιάτρου, οπτικού, αιθοποιού, συνοδοθεραπευτή, μαίας, νοσοκόμου, μεσίτη, αστικών συμβάσεων, πράκτορα ναυτασφάλειας.

3. Οι πράξεις που δημοσιεύονται στο Τεύχος «Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης» καταγωρίζονται πάντοτε σε περίληψη. Η περίληψη του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας και της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης περιέχει την επωνυμία, την έδρα, το σκοπό, το ποσό

[illegible] και ονομαστική αξία των μετοχών ή μεριδίων, τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τα ονόματα των διαχειριστών εφ' όσον διορίστηκε διαχειριστές με το καταστατικό της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και τον τρόπο εκπροσώπησης της εταιρείας, τον αριθμό του συμβολαίου και το όνομα του συμβολαιογράφου που κατάρτισε το καταστατικό της εταιρείας καθώς και τον αριθμό και χρονολογία της απόφασης της αρχής που ενέκρινε τη σύσταση της [illegible] και τον αριθμό και ημερομηνία καταχώρισης

του άρθρου 8 παράγραφος 1 του ν. 3190/1955 «περί εταιρειών περιωρισμένης ευθύνης». Όμοια περίληψη γίνεται και σε κάθε τροποποίηση του καταστατικού.

4. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού καθορίζεται ο τύπος και περιορίζονται και τροποποιούνται ως προς τη μορφή οι πράξεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της [illegible]

Άρθρο 22.
Ποινικές διατάξεις.

1. Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει δελτίο ταυτότητας τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 216 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και αυτός που εν γνώσει κάνει χρήση πλαστού ή νοθευμένου δελτίου ταυτότητας.

2. Όποιος χρησιμοποιεί δελτίο ταυτότητας για την απόδειξη στοιχείου που περιέχεται σ' αυτό, εν γνώσει ότι το στοιχείο αυτό έχει μεταβληθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

3. Όποιος βρει δελτίο ταυτότητας και δεν το παραδώσει μέσα σε δέκα ημέρες στον κάτοχό του ή στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στη διεύθυνση Εσωτερικών της αρμόδιας νομαρχίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

4. Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδώς στην αρμόδια αρχή για την έκδοση της άδειας ταφής προσώπου που απεβίωσε, ότι αυτό στερείται ή έχει χάσει το δελτίο ταυτότητας καθώς και αυτός που κατέχει τέτοιο δελτίο προσώπου που έχει πεθάνει και δεν το παραδίδει αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

5. Υπάλληλος που κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του δεν αναγνωρίζει ή δεν παραδέχεται τα αναγραφόμενα στο δελτίο ταυτότητας υποχρεωτικά στοιχεία ή απαιτεί για την απόδειξή τους την προσαγωγή πιστοποιητικών τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα.

6. Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκοπεύει να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος, βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών. Σε περίπτωση ανάκλησης της υπεύθυνης δήλωσής του εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 227 του Ποινικού Κώδικα.

7. Υπάλληλος που εν γνώσει του παραλείπει την άμεση καταμήνυση ψευδούς ή αναληθούς δήλωσης του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
Ειδικές, τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 23.
Ειδικές διατάξεις.

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστάται Διεύθυνση ηλεκτρονικής επεξεργασίας στοιχείων, για τη μηχανογραφική υποστήριξη των δραστηριοτήτων του υπουργείου, την έκδοση των ταυτοτήτων των πολιτών και των εκλογικών αποτελεσμάτων.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται και κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων:

α) Οι αρμοδιότητες, οι θέσεις, η οργανωτική διάρθρωση και η σύνθεση του προσωπικού της διεύθυνσης.

β) Τα ειδικά τυπικά προσόντα για κάθε ειδικότητα και τα αντίστοιχα προσόντα διορισμού για κάθε θέση.

γ) Για τους προϊσταμένους και τυχόν αναπληρωτές τους, προκειμένου για δημόσιους υπαλλήλους, ο κλάδος και ο βαθμός και προκειμένου για προσωπικό η σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και τα απαιτούμενα προσόντα.

Ανεξάρτητα από τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου αυτού και για την άμεση έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Επεξεργασίας Στοιχείων, συνιστώνται δεκαπέντε θέσεις ειδικών επιστημόνων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Ως τυπικά προσόντα πρόσληψης για τους ειδικούς επιστήμονες ορίζονται:

α) Τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται για τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους, εκτός από το ανώτατο όριο ηλικίας για το διορισμό.

[illegible] ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής.

γ) Ειδίκευση στο αντικείμενο εργασίας.

4. Οι αποδοχές του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου της διεύθυνσης αυτής καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, με τον περιορισμό του άρθρου 33 του ν. 1326/1983 (ΦΕΚ 109).

5. Οι δαπάνες λειτουργίας και μισθοδοσίας του προσωπικού της βαρύνουν, κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της, τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

6. Επιτρέπεται η σύσταση στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης μέχρι επτά (7) θέσεων μόνιμου προσωπικού. Για τη σύσταση των θέσεων αυτών εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, στην οποία ορίζονται ο αριθμός τους, τα απαιτούμενα ειδικά τυπικά προσόντα για την πλήρωσή τους, οι κλάδοι στους οποίους ανήκουν και η διαβάθμισή τους. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Οι διοριζόμενοι στις θέσεις της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να έχουν και τα προβλεπόμενα, στον Υπαλληλικό Κώδικα (π.δ. 611/1977), γενικά προσόντα διορισμού και να μη συντρέχουν τα κατά τον ίδιο Κώδικα κωλύματα διορισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται με ελεύθερη επιλογή του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, χωρίς τήρηση διαδικασιών.

8. Επιτρέπεται η πλήρωση των θέσεων της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου με μετάταξη υπαλλήλων των κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 φορέων του Δημοσίου Τομέα, εφόσον οι μετατασσόμενοι έχουν τα προσόντα των θέσεων στις οποίες μετατάσσονται, με εξαίρεση το ανώτατο όριο ηλικίας. Για τη μετάταξη υπαλλήλων του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν ανάλογη εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Η μετάταξη υπαλλήλου των λοιπών φορέων του Δημόσιου Τομέα γίνεται, ύστερα από αίτησή του, με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου υπουργού, στην οποία ορίζεται και ο βαθμός με τον οποίο γίνεται η μετάταξη, ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας, που έχει διανύσει ο υπάλληλος στη θέση από την οποία μετατάσσεται με τα τυπικά προσόντα της θέσης στην οποία γίνεται η μετάταξη.

9. Κενές θέσεις της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να καλύπτονται με απόσπαση υπαλλήλων του κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 Δημόσιου Τομέα. Η απόσπαση γίνεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και χωρίς χρονικό περιορισμό, με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου υπουργού. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που ο αποσπώμενος υπάλληλος κατέχει οργανικά.

Άρθρο 24.
Τελικές διατάξεις.

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Δεύτερου Κεφαλαίου του νόμου αυτού ως πολίτες νοούνται και οι αλλοδαποί, καθώς και νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων.

2. Στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα για την εφαρμογή του νόμου αυτού δεν περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες των δικαστηρίων και εισαγγελιών.

Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται η δήλωση βεβαίωση του ν. δ. 105/1969, αυτή αντικαθίσταται με την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8.

Άρθρο 25.

Μεταβατικές διατάξεις.

1. Οι έλληνες πολίτες υποχρεούνται από την 1.1.1988 μέχρι την 31.12.1988 να ζητήσουν να εφοδιαστούν με τα νέα δελτία ταυτότητας σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του νόμου αυτού. Η παραπάνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

2. Μέχρι την έκδοση του νέου δελτίου η ταυτότητα των προσώπων καθώς και τα βεβαιούμενα σ' αυτό στοιχεία αποδεικνύονται από τα δελτία ταυτότητας που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 127/1969 (ΦΕΚ 29) όπως αυτό τροποποιήθηκε.

3. Οι έλληνες πολίτες που επιστρέφουν στην Ελλάδα μετά τη λήξη των προθεσμιών, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, υποχρεούνται να εφοδιαστούν με δελτίο ταυτότητας μέσα σε έξι μήνες από την είσοδό τους στη χώρα.

4. Οι αστυνομικές αρχές εξακολουθούν να εκδίδουν δελτία ταυτότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 127/1969, έτσι τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, έως την 31.12.1987. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατεθεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Μέχρι την κυκλοφορία έντυπων υπεύθυνων δηλώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται οι δηλώσεις—βεβαιώσεις του ν.δ. 105/1969 για την εφαρμογή του άρθρου 8.

Άρθρο 26.

Από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται:

α) το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 του ν.δ. 3983/1959 (ΦΕΚ 197),

β. το ν.δ. 153/1969 (ΦΕΚ Α' 58).

γ. το ν.δ. 105/1969 (ΦΕΚ Α' 28).

δ. το άρθρο 29 παράγραφος 1 περίπτωση γ' του ν. 1199/1981 (ΦΕΚ 237) και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται ή ρυθμίζει διαφορετικά θέματα που ρυθμίζονται στο νόμο αυτόν.

Στις καταργούμενες με το νόμο αυτόν διατάξεις δεν συμπεριλαμβάνονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή δουλευτών, για όσα θέματα και διαδικασίες προβλέπονται και ρυθμίζονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας αυτής, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, με την επιφύλαξη της ισχύος και των διατάξεων του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Επίσης δεν συμπεριλαμβάνεται στις καταργούμενες διατάξεις και η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 32 του ν. 1516/1985 (ΦΕΚ 20) που εξακολουθεί να ισχύει.

Άρθρο 27.

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136 Α/1984) προστίθεται περίπτωση ιδ', που έχει ως εξής: «ιδ. το προσωπικό που εργάζεται στα σκάφη και στα πλωτά μηχανήματα του Ειδικού Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικών Έργων (ΕΤΜΛΕ).

Άρθρο 28.

Επί των εισιτηρίων των λειτουργούντων στην πόλη της Λάρισας με διατιμημένη είσοδο δημόσιων θεαμάτων, επιβάλλεται ειδικό πρόσθετο τέλος καθοριζόμενο σε 10% επί της τιμής κάθε εισιτηρίου υπέρ του νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου με την επωνυμία «Δημοτικό Ωδείο Λάρισας».

Άρθρο 29.

Στο άρθρο 14 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194) προστίθεται παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

«4. Η υπαγωγή των διαφόρων κατηγοριών εργαζομένων στα νέα μέτρα προστασίας που θα θεσπιστούν με το παραπάνω [illegible] έργων Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου που θα εκδίδεται έπειτα από σύμφωνη γνώμη Επιτροπής Ειδικών Επιστημόνων (Εμπειρογνωμόνων) σύμφωνα με το βαθμό ανθυγιεινότητας ή επικινδυνότητας του χώρου ή της απασχόλησης και θα δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην Επιτροπή αυτή, η οποία θα συσταθεί με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών Επιτροπής, ο τρόπος και ο τόπος συνεδριάσεών της, η διάρκεια της θητείας των μελών της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της θα καθορισθούν με την απόφαση της σύστασής της. Η επιτροπή μπορεί να ζητάει από τους νομάρχες ή άλλες δημόσιες αρχές τη διενέργεια ελέγχου προς διακρίβωση κάθε στοιχείου που κρίνεται απαραίτητο για τη διαμόρφωση τελικής γνώμης.

Η προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού παρατείνεται για ένα χρόνο».

Άρθρο 30.

1. Επιτρέπεται η πρόσληψη τεχνικού προσωπικού στην Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) και στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Νομού (Δ.Τ.Υ.Ν.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 623/1977 (ΦΕΚ 174) σε συνδυασμό με εκείνες του ν. 993/1979 (ΦΕΚ 281), για την κάλυψη αναγκών που παρουσιάζονται κατά την εκτέλεση έργων του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων.

2. Οι προσλήψεις του κατά την προηγούμενη παράγραφο προσωπικού, που έχουν γίνει για τον ίδιο σκοπό, νομιμοποιούνται για κάθε συνέπεια.

Άρθρο 31.

Νομαρχίες και νομαρχιακά συμβούλια νομού Αττικής.

1. Τα διαμερίσματα του νομού Αττικής (ν.δ. 1147/1972, ΦΕΚ 66) μετατρέπονται σε νομαρχίες με το όνομα του αντίστοιχου διαμερίσματος. Σ' αυτές προΐσταται μετακλητός νομάρχης με βαθμό α' των ειδικών θέσεων, ο οποίος ασκεί τις κατά τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητες των νομαρχών. Όπου σε νόμο αναφέρεται πρωτεύουσα νομού, εννοείται για τις νομαρχίες αυτές η έδρα τους.

2. Στην έδρα κάθε νομαρχίας της προηγούμενης παραγράφου συνίσταται νομαρχιακό ταμείο που έχει την εδαφική περιφέρεια και το όνομα της αντίστοιχης νομαρχίας και διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά και για τα υπόλοιπα νομαρχιακά ταμεία.

3. Σε κάθε νομαρχία του νομού Αττικής συνίσταται νομαρχιακό συμβούλιο που αποτελείται από:

α) το νομάρχη ως πρόεδρο,

β) το δήμαρχο της έδρας της νομαρχίας ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο,

γ) τους προβλεπόμενους από τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97) αιρετούς νομαρχιακούς συμβούλους της περιφέρειας της οικείας νομαρχίας.

δ) δύο εκπροσώπους της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του νομού Αττικής, που προτείνονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από τη Διοικούσα Επιτροπή τους και οι οποίοι εκλέγονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης της περιφέρειας της οικείας νομαρχίας. Ο ένας από αυτούς εκπροσωπεί υποχρεωτικά τις κοινότητες, εφόσον υπάρχουν στην περιφέρειά τους,

ε) από εκπροσώπους επαγγελματικών, συνεταιριστικών, επιστημονικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων ή επιμελητηρίων που εδρεύουν στην οικεία νομαρχία. Αν δεν υπάρχουν σ' αυτή τέτοιες οργανώσεις, οι εκπρόσωποι αυτοί εκλέγονται από αντίστοιχες οργανώσεις και επιμελητήρια που εδρεύουν στο νομό Αττικής.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στις νομαρχίες του νομού Αττικής οι σχετικές διατάξεις του ν. 1235/1982 (ΦΕΚ 26), όπως συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

5. Όταν προβλέπεται εκλογή μελών νομαρχιακών συμβουλίων του άρθρου 4 του ν. 1235/1982, εφαρμόζονται και για τις νομαρχίες του νομού Αττικής οι διατάξεις του π. δ/τος 416/1982 (ΦΕΚ 76).

[illegible] του άρθρου 4 του ν. 1235/1982, προστίθεται και έχει αναδρομική ισχύ από τη δημοσίευση του νόμου αυτού εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση που στο νομό δεν υπάρχει επιμελητήριο οι τοπικοί εκπρόσωποι αυτού στο νομαρχιακό συμβούλιο ορίζονται από το αμμόδιο επιμελητήριο που εδρεύει εκτός του νομού».

7. Για τον προγραμματισμό, την έγκριση, την κατάρτιση και την τροποποίηση προγραμμάτων έργων δημόσιων επεν-

συμβουλίου (άρθρο 6 ν. 1235/1982) και εκτείνονται πέρα από την περιφέρεια μιας νομαρχίας του νομού Αττικής, αποφασίζουν από κοινού τα αρμόδια νομαρχιακά συμβούλια των νομαρχιών του νομού Αττικής, υπό την προεδρία του νομάρχη Αττικής.

8. Στα νομαρχιακά ταμεία των νομαρχιών του νομού Αττικής [illegible] θέσεις, όπως ειδικότερα προβλέπεται κατωτέρω:

α. Στο Νομαρχιακό Ταμείο Νομαρχίας Αθηνών, συνιστώνται οι κάτωθι κλάδοι και θέσεις:

αα) Μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ διοικητικού.

αβ) Μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ πολιτικών μηχανικών.

αγ) Πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΔΕ διοικητικού.

αδ) Μία (1) θέση του κλάδου ΥΕ κλητήρων.

Για το μηχανικό εξοπλισμό του Ταμείου:

αε) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ διοικητικού — λογιστικού.

αστ) Δύο (2) θέσεις του κλάδου ΥΕ επιστάτη — αποθηκαρίου.

αζ) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ οδηγών αυτοκινήτων.

αη) Δύο (2) θέσεις του κλάδου ΔΕ χειριστών προωθητήρων.

αθ) Δύο (2) θέσεις του κλάδου ΔΕ χειριστών διαμορφωτήρων.

αι) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ χειριστών οδοστρωτήρων.

αια) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ οδηγών ρυμουλκών.

αιβ) Μία (1) θέση του κλάδου ΥΕ φυλάκων.

αιγ) Μία (1) θέση του κλάδου ΤΕ τεχνολόγων μηχανολόγων — ηλεκτρολόγων.

β. Σε ένα από τα Νομαρχιακά Ταμεία Νομαρχιών Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής και Πειραιά, συνιστώνται οι κάτωθι κλάδοι και θέσεις:

βα) Μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ διοικητικού.

ββ) Πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΔΕ διοικητικού.

βγ) Μία (1) θέση του κλάδου ΥΕ κλητήρων.

Για το μηχανικό εξοπλισμό των Ταμείων:

βδ) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ διοικητικού — λογιστικού.

βε) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ οδηγών αυτοκινήτων.

βστ) Δύο (2) θέσεις του κλάδου ΔΕ χειριστών προωθητήρων.

βζ) Δύο (2) θέσεις του κλάδου ΔΕ χειριστών διαμορφωτήρων.

βη) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ χειριστών οδοστρωτήρων.

βθ) Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ οδηγών ρυμουλκών.

βι) Μία (1) θέση του κλάδου ΥΕ φυλάκων.

βια) Μία (1) θέση του κλάδου ΤΕ τεχνολόγων μηχανολόγων — ηλεκτρολόγων.

9. Με κοινή απόφαση που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται:

α) στην κατανομή στα νομαρχιακά ταμεία των νομαρχιών του νομού Αττικής του προσωπικού που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος στο Νομαρχιακό Ταμείο Αττικής σε κλάδους αντίστοιχης ειδικότητας.

β) στην κατανομή των χρεών και στην απόδοση των εσόδων (όπως καθαρισμός δικαιούχων, τρόπος κατανομής και απόδοσης, προϋποθέσεις, καθορισμός λειτουργικών και λοιπών δαπανών που θα επιχορηγούνται από το Κράτος),

γ) στην έναρξη λειτουργίας των νομαρχιακών ταμείων και των νομαρχιακών συμβουλίων των νομαρχιών του νομού Αττικής, καθώς και σε κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων πλην σε θέματα προσωπικού.

10. Από την έναρξη λειτουργίας των παραπάνω νομαρχιακών ταμείων και νομαρχιακών συμβουλίων των νομαρχιών του νομού Αττικής, καταργούνται το Νομαρχιακό Ταμείο Αττικής και το Νομαρχιακό Συμβούλιο του άρθρου 4 του ν. 1235/1982 του νομού Αττικής.

11. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 1235/1982.

12. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 145 του π. δ/τος 611/1977 (ΦΕΚ 198), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 1491/1984 (ΦΕΚ 173), μετά το πρώτο εδάφιο, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Υπουργός μπορεί με απόφασή του να αποσπά, για έναν το πολύ χρόνο, υπαλλήλους των [illegible] ταμείων του νομού στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου που εδρεύουν στο νομό, για έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες των ανωτέρω νομικών προσώπων και ανεξάρτητα αν υπάρχουν ή όχι κενές θέσεις».

Άρθρο 32.

Η προθεσμία του άρθρου 15 του ν. 1518/1985 (ΦΕΚ 30), για την αναγνώριση της ιδιότητας του αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης, παρατείνεται μέχρι 30 Οκτωβρίου 1986.

Άρθρο 33.

1. Για το έτος 1986 το συνολικό ποσό που θα διανεμηθεί στα δικαιούχα πολιτικά κόμματα για οικονομική από το Κράτος ενίσχυσή τους, κατά τις διατάξεις του ν. 1443/1984 «Οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 73), ορίζεται σε ένα δισεκατομμύριο δραχμές (1.000.000.000).

2. Στη διανομή του ποσού της κρατικής οικονομικής ενίσχυσης των πολιτικών κομμάτων έτους 1986, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, θα συμμετάσχουν και τα πολιτικά κόμματα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 1443/1984, στα οποία προστίθενται και τα πολιτικά εκείνα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, που προήλθε από τις εκλογές της 2ης Ιουνίου 1985, από έναν τουλάχιστο βουλευτή. Τα τελευταία αυτά πολιτικά κόμματα θα προσδιοριστούν με πράξη του Προέδρου της Βουλής μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού. Για τα πολιτικά κόμματα που έχουν τις προϋποθέσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 1443/1984, ισχύει η σχετική διαπιστωτική πράξη της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής του άρθρου 9δ της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών του έτους 1984. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 1443/1984.

3. Για το έτος 1986 η προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 1443/1984 παρατείνεται μέχρι την παρέλευση δύο μηνών από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 34.

Η ισχύς του νόμου αυτού, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 10 Ιουνίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΑΝΤΩΝ. ΔΡΟΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 1986

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2ο

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στό σχέδιο νόμου «Σχέσεις Κράτους - πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η αλλαγή της κοινωνίας μας, που επαγγέλθηκε και που με συνέπεια πραγματοποιεί η Κυβέρνηση, προϋποθέτει, πλέον των άλλων, μετασχηματισμό στη δομή, στη φυσιογνωμία και στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού την πρώτη τετραετία διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ έγινε σημαντικό έργο. Δεν έγιναν όμως όλα. Άλλωστε αυτό απαιτεί χρόνο αφού όλοι οι μηχανισμοί της δημόσιας ζωής ήταν διαστρεβλωμένοι από την επί χρόνια διακυβέρνηση της χώρας από παρατάξεις της δεξιάς/ Ιδιαίτερα στο χώρο της δημόσιας διοίκησης η διασπορά και οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, οι γραφειοκρατικές διαδικασίες, ο υπερσυγκεντρωτισμός και η άνιση κατανομή υπηρεσιών, η πολυνομία, ο παρασιτισμός, η ρουσφετολογία κ.λ.π., συνέθεταν τελικά την χαμηλή ποιότητα στην παροχή υπηρεσιών και την αντιπαραγωγικότητα της δημόσιας διοίκησης.

Αποτέλεσμα της όλης κατάστασης, ορατής σε όλους, ήταν ότι τόσο ο πολίτης όσο και ο δημόσιος υπάλληλος ήταν και οι δύο θύτες και θύματα ενός συστήματος:

Αυταρχικού στη δομή του.

Υπερτροφικά γραφειοκρατικού (με την έννοια του τυπολατρικού και βασανιστικού) στη λειτουργία του.

Καθυστερημένου τεχνολογικά και ανορθολογικού σε σχέση με το νέο ρόλο του κράτους πρόνοιας που καλείται να διαδραματίσει συχνότερα και εντατικότερα σημαντικό ρόλο σε περιοχές και θέματα που κατά παράδοση ανήκαν στον ιδιωτικό τομέα.

Είναι αναμφισβήτητο ότι η Ελληνική δημόσια διοίκηση οργανώθηκε έξω και ερήμην του Λαού.

Για να αντιποκριθεί η δημόσια διοίκηση στη νέα αποστολή της επανακαθορίσαμε τη θέση της στην όλη κοινωνική πραγματικότητα με κεντρικούς άξονες:

Δημοκρατία και στη διοίκηση: δηλαδή ανοικτή διοίκηση, πληροφόρηση, συμμετοχή, κατάργηση της ανωνυμίας και ανευθυνότητας, ευαισθητοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών στην κατεύθυνση ότι υπάρχουν για να εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο.

Εκσυγχρονισμός: Η οργάνωση της δημόσιας διοίκησης δεν μπορεί και δεν πρέπει να αγνοήσει τη μεγάλη πρόκληση της εποχής μας τη νέα τεχνολογία και ιδιαίτερα την πληροφορική. Μόνη όμως η εισαγωγή της νέας προηγμένης τεχνολογίας στη Δημόσια Διοίκηση δεν μπόρεσε ούτε μπορούσε να περιορίσει ή να απαλείψει τη συνολική δυσλειτουργία της. Δεν μπορούσε με κανένα τρόπο να εξαφανίσει τη βαθειά ριζωμένη δυσπιστία ή και πολλές φορές την εχθρότητα του πολίτη προς τη δημόσια διοίκηση αλλά και του δημόσιου υπαλλήλου προς τον πολίτη, σοβαρά εμπόδια για την ποιοτική αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και τελικά την άσκηση της Κυβερνητικής πολιτικής. Μόνη η νέα τεχνολογία, δίχως τη διαφάνεια στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης που να επιτρέπει το δημοκρατικό και κοινωνικό έλεγχο είναι βέβαιο ότι βαθαίνει ακόμη περισσότερο τη δυσπιστία και κάνει επιθετική την αμοιβαία εχθρότητα Δημόσιας Διοίκησης και πολίτη. Η μεταγραφή επίσης των ιδίων γραφειοκρατικών τύπων, των ιδίων γραφειοκρατικών μεθόδων σε μια νέα τεχνολογική γλώσσα μπορεί να καταστήσει πιο φλύαρη τη Δημόσια Διοίκηση, πιο πολύπλοκη, πιο ακατάληπτη στο μέσο πολίτη και τελικά πιο αντιπαραγωγική.

Στα πλαίσια των παραπάνω βασικών εκτιμήσεων θέση και διαρκής κυβερνητικός στόχος είναι να λειτουργήσει η Δημόσια Διοίκηση με νέες συνθήκες και κατευθύνσεις, με νέους θεσμούς και με νέες μεθόδους που βασικούς άξονες έχει τον εκδημοκρατισμό της, τον εκσυγχρονισμό της και τη συμμετοχή της στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας. Αυτούς τους στόχους υπηρετεί και αυτό το σχέδιο νόμου. Τα θέματα που επιδιώκει ν' αντιμετωπίσει δεν εξαντλούν τους στόχους τους. Προηγήθηκαν άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης που σχεδιάστηκαν πάνω στους ίδιους άξονες όπως:

Η κατάργηση των γενικών διευθυντών, που επέτρεψε την άμεση επαφή ανάμεσα στην πολιτική ηγεσία και στους ανθρώπους που ασκούν την καθημερινή διοίκηση.

Η αντικειμενικοποίηση των όρων πρόσληψης των υπαλλήλων στη Δημόσια Διοίκηση και η κατάργηση της πολυθεσίας σ' όλο το Δημόσιο Τομέα.

Η ίδρυση του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης.

Η προώθηση θεσμικά και πρακτικά της πολιτικής της αποκέντρωσης τόσο προς τις νομαρχίες σε πρώτη φάση όσο και προς τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η μισθολογική αναβάθμιση των δημόσιων υπαλλήλων και η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία συμπορεύεται και συνακολουθείται:

Από το σχέδιο νόμου για το νέο βαθμολόγιο των δημόσιων υπαλλήλων.

Από την επέκταση των όρων πρόσληψης με αντικειμενικά κριτήρια για όλους τους υπαλλήλους, όλων των κατηγοριών στο Δημόσιο Τομέα.

Τη θεσμική νομοθετική και πρακτική προώθηση της πληροφορικής στη Δημόσια Διοίκηση.

Από ένα νέο δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα.

Από το ώριμο νομοτεχνικά και έτοιμο για παράλληλη κατάθεση σχέδιο νόμου για την προστασία του πολίτη από την κατάχρηση των μεγάλων δυνατοτήτων της πληροφορικής.

Έτσι η Κυβέρνηση μπορεί να ισχυριστεί ότι το νομοσχέδιο αυτό βρίσκεται στο μέσο μιας συνολικής θεσμικής παρέμβασης στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης.

Η περιγραφή των νέων θεσμών αφήνεται στην Έκθεση των κεφαλαίων και άρθρων του σχεδίου νόμου. Όμως κρίθηκε αναγκαίο να καταγραφούν οι θεμελιώδεις αρχές και κατευθύνσεις αυτού του σχεδίου νόμου όχι τόσο για τη διευκόλυνση της νομικής ερμηνείας από το συγκεκριμένο κάθε φορά χρήστη του νόμου αυτού αλλά κυρίως για την επανεπιβεβαίωση διακηρυγμένων αρχών της Κυβέρνησης στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης, για την καθαρότερη και εντονότερη μετάδοση των μηνυμάτων σε όλους τους αποδέκτες και κύρια στους πολίτες και τους δημόσιους υπαλλήλους.

Αυτές οι αρχές και κατευθύνσεις είναι:

Α. Η διαφάνεια στη διοικητική δράση και η συμμετοχή του πολίτη σ' αυτή.

Β. Η απλότητα και ταχύτητα στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Γ. Η δημιουργία σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας ανάμεσα στο κρατικό όργανο και τον πολίτη, κάνοντας και τους δύο αμοιβαία υπεύθυνους παράγοντες αυτής της νέας αναβαθμισμένης σχέσης.

Δ. Εκμετάλλευση των νέων τεχνολογικών δυνατοτήτων και κυρίως της πληροφορικής, με ισόρροπη ανάπτυξη του δημοκρατικού και κοινωνικού ελέγχου.

Με το νομοσχέδιο ειδικότερα:

1. Καθιερώνεται νέος τύπος δελτίου ταυτότητας (άρθρο 1) που θα τη χρησιμοποιεί ο πολίτης σ' όλες τις συναλλαγές του με τις υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα.

Τα νέα δελτία ταυτότητας εκδίδονται από τις νομαρχιακές υπηρεσίες (άρθρο 1, παρ. 2) που είναι στο εξής οι μόνες αρμόδιες για ό,τι έχει σχέση με τα δελτία ταυτότητας. Οι αστυνομικές αρχές παύουν να έχουν οποιαδήποτε ανάμειξη. Έτσι καθιερώνεται στις διατάξεις των παρ. 4 και 5 ότι το αρχείο ταυτοτήτων τηρείται από τις αρχές που εξέδωσαν τα δελτία δηλαδή τις νομαρχιακές υπηρεσίες, οι οποίες το ενημερώνουν κλπ.

2. Κάθε δελτίο ταυτότητας θα έχει ένα χαρακτηριστικό και μοναδικό, για κάθε πολίτη, κωδικό στοιχείο: Τον Ενιαίο Κωδικό Αριθμό Μητρώου που καθιερώνεται με το άρθρο 2 του νομοσχέδιου. Ο Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου (ΕΚΑΜ) αποτελεί βασική καινοτομία του νομοσχέδιου και ανοίγει την είσοδο για τη χρησιμοποίηση της νέας τεχνολογίας στη Δημόσια Διοίκηση για την ουσιαστική εξυπηρέτηση των πολιτών.

Η μοναδικότητα του αριθμού που σχηματίζεται από το συνδυασμό των ψηφίων της χρονολογίας γέννησης με τον τόπο γέννησης προσδίδει ιδιαίτερο κύρος στο δελτίο και το καθιστά αξιόπιστο γιατί όσες αλλαγές ταυτοτήτων και αν συμβούν για οποιανδήποτε λόγο ο Ενιαίος Κωδικός Αριθμός Μητρώου παραμένει ο ίδιος. Η χρησιμοποίηση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου ως αριθμό Μητρώου και στις υπηρεσίες του Δημόσιου με τις οποίες κυρίως συναλλάσσεται ο πολίτης θα οδηγήσει στην βαθμιαία κατάργηση των κάθε είδους δελτίων, βιβλιαρίων και άλλων αποδεικτικών που σταδιακά είτε θα αντικατασταθούν με το δελτίο ταυτότητας είτε θα παύουν να ισχύουν, αφού με το δελτίο ταυτότητας ως αποδεικτικό στοιχείο της προσωπικότητας του

κατοχου και με την τεχνολογική οργανωση των υπηρεσιων θα μπορει ο καθε πολίτης να έχει με ταχύτητα και ασφάλεια όποια πληροφορία χρειάζεται για τις υποχρεώσεις του, τις εκκρεμότητες, την άσκηση δικαιωμάτων του, την απόληψη παροχών κ.λ.π. Κυρίως όμως η καθιέρωση του Ενιαίου Κωδικού Αριθμού Μητρώου κάνει δυνατή την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες από τις δημόσιες υπηρεσίες χωρίς καμιά δική τους ενέργεια, π.χ. καθιστά δυνατή την αυτόματη εγγραφή στα σχολεία, την αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους κ.λ.π. Η απλοποίηση αυτή μακροπρόθεσμα θα απαλλάξει τις δημόσιες υπηρεσίες από τεράστιο όγκο εργασίας και καταπατάληση ανθρώπινου δυναμικού που θα μπορέσει να χρησιμοποιηθεί παραγωγικότερα.

3. Τα στοιχεία που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητας (άρθρο 3) προσαρμόστηκαν στη νέα λειτουργία του δελτίου.

Περιέχονται μόνο όσα είναι απαραίτητα για την αποδεικτική του δύναμη, ορισμένα που συχνά ζητούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες. Κοινό χαρακτηριστικό των στοιχείων των νέων ταυτοτήτων είναι ότι είναι αξιόπιστα και δε θίγουν την προσωπικότητα του κατόχου. Έτσι δεν περιέχονται το δακτυλικό αποτύπωμα, το θρήσκευμα, άλλος αύξων αριθμός εκτός από τον Ενιαίο Κωδικό Αριθμό Μητρώου που είναι γνωστό πως σχηματίζεται και τι δείχνει κάθε ψηφίο του (άρθρο 2 παρ. 3). Επίσης δεν περιέχονται το επάγγελμα και η διεύθυνση κατοικίας που είναι γνωστό ότι συχνά αλλάζουν και δεν υπάρχουν εκτός από τη δήλωση του ενδιαφερόμενου, τουλάχιστον για μεγάλο αριθμό πολιτών, αποδεικτικά στοιχεία για την ακρίβειά τους. Επίσης δεν περιέχονται τα σχετικά με τα φυσικά χαρακτηριστικά του κατόχου, που τίποτε δεν εξυπηρετούν αφού και αλλοιώνονται με την πάροδο του χρόνου και δύσκολα πιστοποιούνται. Περιέχονται όμως η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων γιατί συχνά ζητείται απότε με το να περιέχεται στην ταυτότητα αποδεικνύεται μ' αυτήν, η ομάδα αίματος που είναι χρησιμότατο στοιχείο ιδιαίτερα σε περίπτωση ατυχημάτων και η εκλογική υποδιαίρεση (ενορία) ώστε να μπορέσει να χρησιμεύσει η ταυτότητα και ως εκλογικό βιβλιάριο στο μέλλον.

4. Το άρθρο 4 ρυθμίζει τα σχετικά με την αντικατάσταση του δελτίου ταυτότητας. Στις περιπτώσεις μεταβολής των στοιχείων καθιερώνεται η εσωτερική διακίνηση των πράξεων των μεταβολών χωρίς καμιά ενέργεια του ενδιαφερόμενου πολίτη, καθώς και η έκδοση του νέου δελτίου.

5. Το άρθρο 5 εισάγει το θεσμό του προσωρινού δελτίου ταυτότητας. Το προσωρινό δελτίο ταυτότητας περιέχει τον Ενιαίο Κωδικό Αριθμό Μητρώου και τα προσωπικά στοιχεία του κατόχου. Έχει μεγάλη χρησιμότητα γιατί ως προς τα στοιχεία που περιέχει έχει την ίδια αποδεικτική δύναμη με τα δελτία ταυτότητας.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 6 ρυθμίζουν την απόδειξη της ταυτότητας του προσώπου, την κύρια δηλαδή αποστολή του δελτίου ταυτότητας και ρυθμίζουν τον τρόπο απόδειξης της ταυτότητας προσώπου που δεν έχει δελτίο ταυτότητας, καθορίζονται ποια άλλα παραστατικά και έγγραφα είναι ισοδύναμα.

7. Τα πιστοποιητικά, βεβαιώσεις και παραστατικά έγγραφα κ.λ.π., αποτελούν χαρακτηριστική εκδήλωση της γραφειοκρατικής διοίκησης και βασική πηγή ταλαιπωρίας των πολιτών. Πολλά απ' αυτά, όταν καθιερώθηκαν, επιτελούσαν κάποιο σκοπό, που σήμερα έχει πάψει να υπάρχει αλλά εκφράζουν στην πράξη την καχυποψία της διοίκησης απέναντι στους πολίτες, ορισμένα είναι απαραίτητα όχι όμως για όλες τις περιπτώσεις που ζητούνται.

Βέβαιο όμως είναι πως ο πολίτης αισθάνεται χαμένος μέσα σ' αυτόν τον κυκεώνα.

Με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8, 9, 10 και 13 επιχειρείται η αποθεσμοποίηση των πιστοποιητικών: τα πιστοποιητικά περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα· όσα παραμένουν αποδεικνύονται καταρχήν είτε με το δελτίο ταυτότητας είτε με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου· όσα εξαιρεθούν από τις πιο πάνω ρυθμίσεις αναζητούνται εσωτερικά χωρίς τη μεσολάβηση του ενδιαφερόμενου που απαλλάσσεται από την υποχρέωση να τα προσκομίσει. Επειδή όμως οι ρυθμίσεις αυτές δεν είναι υποχρεωτικές για τους πολίτες που για κάποιο λόγο προτιμούν να τους χορηγηθεί κάποιο πιστοποιητικό ή στην περίπτωση που ορισμένα απ' αυτά εξαιρεθούν από τις πιο πάνω ρυθμίσεις ορίζεται ότι αποστέλλονται αυτά ταχυδρομικώς μέσα σε ορισμένη προθεσμία, γνωστή στον ενδιαφερόμενο αφού αναγράφεται στο έντυπο της αίτησης που υποβάλλει.

Με το πλέγμα αυτών των διατάξεων που αλληλοσυμπληρώνονται στο άμεσο μέλλον ο πολίτης θα απαλλαγεί οριστικά από το άγχος των πιστοποιητικών υποχρεώσεων και οι δημόσιες υπηρεσίες θα απαλλαγούν από βασανιστικές διαδικασίες και άχαρες εργασίες, σε συνδυασμό δε με τις νέες τεχνολογικές εφαρμογές, η αποδοτικότητά τους θα αυξηθεί.

Κατά τη διατύπωση των ρυθμίσεων των άρθρων 7, 8, 9 και 10 συνεκτιμήθηκε και αξιολογήθηκε η απόδοση στην πράξη παρεμφερών διατάξεων που προϋπήρξαν όπως ο ν. 3983/59, το ν.δ. 105/69, το ν.δ. 125/69, ο ν. 1199/81 κ.λ.π. Από τις διατάξεις αυτές, άλλες δεν υλοποιήθηκαν καθόλου, άλλες δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, άλλες, τέλος, λειτούργησαν προς τελείως διαφορετική κατεύθυνση από εκείνη για την οποία θεσπίστηκαν.

Αναλυτικότερα:

α) Με το άρθρο 7, παράγραφος 1, καθιερώνεται η αποδεικτική δύναμη των στοιχείων του δελτίου ταυτότητας. Επειδή στο παρελθόν παρεμφερής ρύθμιση δε λειτούργησε γιατί οι υπηρεσίες επικαλούμενες άλλες διατάξεις κυρίως ειδικές, που απαιτούσαν την προσκόμιση πιστοποιητικών, τέθηκε ο κανόνας ότι καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που απαιτεί υποβολή δικαιολογητικών για τα στοιχεία που προκύπτουν από το δελτίο ταυτότητας.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 8 θέτουν σε νέα βάση το θέμα της απόδειξης γεγονότων ή στοιχείων με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου.

Από τη μέχρι τώρα εφαρμογή παρεμφερών διατάξεων διαπιστώθηκε:

Ότι η γενική εφαρμογή των διατάξεων καμπτόταν από τη ρήτρα της διατηρήσεως των ειδικών διατάξεων που καθορίζουν υποχρεωτική απόδειξη με ορισμένο τρόπο, ότι γινόταν κατάχρηση στην εφαρμογή της διάταξης σε περιπτώσεις όπου δεν υπήρχε ανάγκη για υποβολή υπεύθυνης δήλωσης με αποτέλεσμα να αποδεικνύεται η σοβαρότητα της ευθύνης όσων την υπέβαλαν και ότι υπήρχαν πολλές ψευδείς βεβαιώσεις που δεν μπορούσαν να αποδειχθούν.

Με τη νέα ρύθμιση, τίθεται ο γενικός κανόνας της δυνατότητας απόδειξης στοιχείων με υπεύθυνη δήλωση. Παράλληλα όμως δίνεται η δυνατότητα στις υπηρεσίες να ελέγξουν, εφόσον το επιθυμούν, την υπεύθυνη δήλωση με στοιχεία που τηρούνται από άλλες υπηρεσίες.

Αυτό αναγράφεται ρητά στο νόμο ώστε να το έχουν υπόψη τους όσοι υποβάλλουν τέτοιες δηλώσεις. Οι ειδικές διατάξεις διατηρούνται μέχρι την έκδοση των αποφάσεων που ρυθμίζουν σε ποιές περιπτώσεις δεν μπορεί να υποβληθούν υπεύθυνες δηλώσεις.

Με τη νέα ρύθμιση, που συμπληρώνεται με τις ποινικές διατάξεις της παρ. 6 και 7 του άρθρου 22, συνδυάζεται η εξυπηρέτηση των πολιτών με το δημόσιο συμφέρον.

γ) Με το άρθρο 9 καθιερώνεται η υποχρέωση των υπηρεσιών να έχουν έντυπα αιτήσεων, ώστε να είναι εύκολο στους πολίτες να συντάσσουν τις αιτήσεις χωρίς τη βοήθεια τρίτων.

Συγχρόνως στις αιτήσεις αυτές θα περιέχονται και πληροφοριακά στοιχεία που κατατοπίζουν τον ενδιαφερόμενο σχετικά με το αίτημά του. Εφόσον δεν υπάρχουν έντυπα ή ο ενδιαφερόμενος δεν ξέρει να γράφει, την αίτηση συντάσσει ο αρμόδιος υπάλληλος. Η πρώτη περίπτωση έχει τεθεί για να μειμνούν έγκαιρα οι υπηρεσίες για τον εφοδιασμό τους με έντυπα. Οι έντυπες αυτές αιτήσεις όπου αντιγράφονται και τα απαραίτητα, κάθε φορά, στοιχεία του δελτίου ταυτότητας διευκολύνουν την εφαρμογή της αποδεικτικής ισχύος του δελτίου ταυτότητας.

δ) Με το άρθρο 10 περιορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού στα απολύτως απαραίτητα πιστοποιητικά. Επειδή παρεμφερείς διατάξεις δεν λειτούργησαν στο παρελθόν με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι παύουν να ισχύουν διατάξεις που δεν τροποποιούνται ούτε διατηρούνται ρητώς. Με τον τρόπο αυτό θα υποχρεωθούν οι υπηρεσίες να επανεξετάσουν όλες τις διαδικαστικές διατάξεις που εφαρμόζουν και να προχωρήσουν στη σύνταξη και προώθηση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων, διαφορετικά θα καταργηθούν αυτοδικαίως οι σχετικές διατάξεις.

8. Με το άρθρο 11 καθιερώνεται η υποχρέωση των δημόσιων υπηρεσιών να έχουν χαρτόσημα και έντυπα υπευθύνων δηλώσεων ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να τα βρουν επιτόπου και να μην ταλαιπωρούνται.

9. Το δικαίωμα πληροφόρησης των πολιτών, την κατάργηση της ανωνυμίας, της απρόσωπης διοίκησης που συντελούν στην ανευθυνότητα των οργάνων της διοίκησης εισάγουν οι διατάξεις του άρθρου 12. Με τις διατάξεις καθιερώνεται η υποχρέωση της διοίκησης να θέτει ανάλογα με κάθε περίπτωση προθεσμίες για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών, εφόσον όμως δεν διεκπεραιωθεί μέσα στην προκαθορισμένη προθεσμία η υπόθεση του πολίτη να τον ενημερώνει ποιός συγκεκριμένος υπάλληλος χειρίζεται την υπόθεσή του και γιατί καθυστέρησε.

Επίσης καθιερώνεται υποχρέωση στην υπηρεσία στην οποία έχει υποβληθεί αίτημα για το οποίο είναι αναρμόδια να το μεταβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία και να μην το βάλει στο αρχείο, όπως στην πράξη συμβαίνει πολλές φορές χωρίς καν να το γνωρίζει ο ενδιαφερόμενος.

Εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις αυτές εφόσον πρόκειται για καθολικές ή γενικές υποχρεώσεις των πολιτών όπως π.χ. η υποβολή φορολογικών δηλώσεων για το φόρο εισοδήματος ή απαιτούν σύμπραξη του πολίτη ή παράστασή του ενώπιον συλλογικών οργάνων όπως π.χ. η συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες για πρόσληψη κ.λ.π.

10. Με τις διατάξεις του άρθρου 13 καθιερώνεται η εσωτερική διακίνηση των εγγράφων και πιστοποιητικών ώστε να απαλλαγεί ο πολίτης από την υποχρέωση να τα καταθέτει.

Επειδή η πλήρης εφαρμογή του άρθρου αυτού απαιτεί άρτια οργάνωση των δημόσιων υπηρεσιών γιατί διαφορετικά αντί να απλοποιήσει τη διοικητική δράση και να εξυπηρετήσει τον πολίτη, θα καταλήξει στο αντίθετο αποτέλεσμα, προβλέπεται η σταδιακή εφαρμογή της.

11. Με τις διατάξεις του άρθρου 14 απλουστεύονται οι ρυθμίσεις για τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής της επικύρωσης των φωτοαντιγράφων και της αποδεικτικής ισχύος αυτών.

μικροφωτογραφιών
ματα τα σχετικά με την αποδεικτική ισχύ των μικροφωτογραφιών.

13. Με το άρθρο 6 θεσμοθετείται το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων. Κάθε πολίτης αποκτά το δικαίωμα να ζητά και να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε διοικητικού εγγράφου, όχι μόνο αυτών για τα οποία θεμελιώνει έννομο συμφέρον. Με τον όρο διοικητικό έγγραφο εννοείται όχι μόνο το έγγραφο με στενή έννοια του όρου αλλά ό,τι υπάρχει μέσα στα αρχεία της διοίκησης. Καθιερώνεται με το άρθρο αυτό η φανερή δράση της διοίκησης ή μ' άλλες λέξεις, «ανοίγει» η διοίκηση στους πολίτες.

Το βασικό δικαίωμα των πολιτών που καθιερώνεται για πρώτη φορά στη χώρα μας και αποτελεί θεμέλιο για τον αναπροσδιορισμό κράτους - πολίτη ενεργεί προς δύο κατευθύνσεις: Επιτρέπει και εγγυάται την πληροφόρηση των πολιτών για τις διοικητικές δραστηριότητες, τους δίνει τη δυνατότητα να τις αμφισβητήσουν και επομένως να υπερασπίσουν αποτελεσματικότερα τα γενικότερα συμφέροντά τους, είτε ατομικά είτε συλλογικά.

Συγχρόνως όμως η διαφάνεια των φακέλων της διοίκησης που είναι προϋπόθεση απαραίτητη για μια δημοκρατική διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων ενεργεί ως μέσο και αποτελεσματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας που τίθεται σ' αυτόν τον τόπο υπόθεση του κοινωνικού συνόλου, του κάθε πολίτη που έχοντας γνώση των εσωτερικών της διοίκησης μπορεί να ελέγξει και να προτείνει λύσεις.

Επειδή πρόκειται περί νέου θεσμού και είναι ενδεχόμενο στην πράξη να εμφανιστούν περιπτώσεις που θα καθιστούν αναγκαία τη μη γνωστοποίηση, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, και άλλων εγγράφων, που δεν αναφέρονται στο νόμο με την εξουσιοδότηση της παραγράφου 4, το νέο δικαίωμα καθίσταται πιο εύπλαστο.

14. Με το άρθρο 17 συνιστώνται στις νομαρχίες και τους δήμους με πληθυσμό πάνω από 20.000, υπηρεσιακές μονάδες για την πληροφόρηση από τις υπηρεσίες που σήμερα υπάρχουν για να πληροφορούν και εξυπηρετούν τους πολίτες γιατί είναι πολυσήμαντες, με την έννοια ότι πληροφορούν, ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους πολίτες για όλο το φάσμα των διοικητικών δραστηριοτήτων. Η ανάγκη των υπηρεσιών προέκυψε από τη διαπίστωση ότι το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα του πολίτη σήμερα είναι να ξέρει πού πρέπει να απευθύνει, ποιά υπηρεσία είναι αρμόδια για τη διεκπεραίωση της υπόθεσής του.

Οι υπηρεσίες αυτές, επίσης, που θα είναι σε άμεση προσωπική επαφή με τους πολίτες θα φέρουν τη φωνή των πολιτών στη διοίκηση αφού θα δέχονται αποδείξεις και προτάσεις για διοικητικές μεταρρυθμίσεις και βελτίωση της λειτουργίας της διοίκησης. Καθιερώνεται και εδώ μια μορφή συμμετοχής των πολιτών στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και της αναποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

15. Με το άρθρο 18 ρυθμίζεται το θέμα της αντιγραφειοκρατικής επεξεργασίας των νομοσχεδίων και κανονιστικών πράξεων, γιατί όπως είναι γνωστό υπάρχει η τάση στη διοίκηση να δημιουργεί γραφειοκρατία.

16. Με το άρθρο 13 ρυθμίζονται οι κανόνες λειτουργίας των συλλογικών οργάνων. Λύνονται με τις διατάξεις ορισμένα προβλήματα που ταλαιπωρούν διοίκηση και πολίτες αφού οι περισσότερες ακυρώσεις διοικητικών πράξεων γίνονται για κάποιο λόγο που έχει σχέση με συλλογικό όργανο. Για τη διατύπωση των διατάξεων έχει ληφθεί υπόψη η νομολογία του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου.

17. Με το άρθρο 20 συνιστάται Επιτροπή σύνταξης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που αποτελεί απουδαιότατο αντιγραφειοκρατικό θεσμό και προστατεύει τους πολίτες.

18. Με το άρθρο 21 περιορίζεται η ύλη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ώστε χωρίς να παραβλάπτεται η αρχή της δημοσιότητας να λειτουργήσει αποδοτικότερα το Εθνικό Τυπογραφείο και να μην αποτελεί τροχοπέδη της οικονομικής ζωής της χώρας.

19. Στο άρθρο 22 περιέχονται οι ποινικές διατάξεις του νομοσχέδιου, που διατυπώθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να βρίσκονται σε αρμονία με τις γενικές αρχές του Ποινικού Κώδικα.

20. Με το άρθρο 23 συνίσταται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης υπηρεσιακή μονάδα πληροφορικής, απαραίτητη υποδομή για την υποστήριξη του συστήματος των νέων ταυτοτήτων.

21. Τα άρθρα 22, 24, 25 και 26 του νομοσχέδιου αποτελούν τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 1985
Οι Υπουργοί
Προεδρίας της Κυβέρνησης
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Δικαιοσύνης
Γ.Α. ΜΑΓΚΑΚΗΣ
Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης
ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ
Οικονομικών
Δ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 189

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΙ

1986. Κύρωση Σύμβασης μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου της Δανίας, για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος του κεφαλαίου. 1

1987. Κύρωση συμφωνίας αερομεταφορών και του παραρτήματος αυτής μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας 2

1988. Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ ...) «Νέοι Κρέσους - Πολίτη, καθιέρωση νέου ... ταυτότητας και άλλες διατάξεις» 3

ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1986 (1)

Κύρωση Σύμβασης μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου της Δανίας, για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος του κεφαλαίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28, παρ. 1 του Συντάγματος η Σύμβαση που υπογράφτηκε στην Κοπεγχάγη στις 18 Μαΐου 1989 μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου της Δανίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους του εισοδήματος και κεφαλαίου, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

CONVENTION
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC AND THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF DENMARK FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

CONVENTION

between the Government of the Hellenic Republic and the Government of the Kingdom of Denmark for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital.

The Government of the Hellenic Republic and the Government of the Kingdom of Denmark desiring to conclude a Convention for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital have agreed as follows:

Article 1
Personal Scope

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2
Taxes Covered

1. This Convention shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular:

a) In the case of Denmark:
(i) the income tax to the state (indkomstskatten til staten);
(ii) the municipal income tax (den kommunale indkomstskat);
(iii) the income tax to the county municipalities (den amtskommunale indkomstskat);
(iv) the seamen's tax (somandsskatten);
(v) the special income tax (den saerlige indkomstskat);
(vi) the church tax (kirkeskatten);
(vii) the tax on dividends (udbytteskatten);
(viii) the hydrocarbon tax (kulbrinteskatten);
(ix) the capital tax to the state (formueskatten til staten);
(hereinafter referred to as 'Danish tax').

b) In the case of Greece:

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1988 (3)

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') «Σχέσεις Κράτους - Πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1
Έκδοση δελτίου ταυτότητας

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Οι Έλληνες πολίτες, που κατοικούν ή διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα και έχουν συμπληρώσει το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας τους, υποχρεούνται να εφοδιαστούν με δελτίο ταυτότητας, που εκδίδεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Τα δελτία ταυτότητας εκδίδονται από τις διευθύνσεις εσωτερικών των νομαρχιών, στην περιφέρεια των οποίων κατοικεί ο υπόχρεος, ύστερα από αίτησή του. Η εκτύπωση των δελτίων ταυτότητας μπορεί να γίνεται και με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργού".

Άρθρο 2
Στοιχεία δελτίου ταυτότητας

Το άρθρο 3 του ν. 1599/1986, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 3

1. Τα δελτία ταυτότητας περιέχουν τα επόμενα στοιχεία του κατόχου:

α.- Φωτογραφία
β.- Επώνυμο
γ.- Όνομα
δ.- Επώνυμο και όνομα πατέρα
ε.- Επώνυμο και όνομα μητέρας
στ.- Φύλο
ζ.- Επώνυμο και όνομα συζύγου
η.- Χρονολογία γέννησης (ημέρα, μήνα, έτος)
θ.- Τόπο γέννησης
ι.- Ιθαγένεια
ια.- Θρήσκευμα
ιβ.- Αριθ. δημοτολογίου
ιγ.- Δημότης
ιδ.- Εκλογική εγγραφή
ιε.- Διεύθυνση κατοικίας
ιστ.- Υπογραφή κατόχου
ιζ.- Ομάδα αίματος
ιη.- Δ.Ι.Ο.Σ.

Τα στοιχεία των ανωτέρω β' και γ' περιπτώσεων αναγράφονται και με λατινικούς χαρακτήρες (ΕΛΟΤ 743).

2. Τα στοιχεία, που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητας, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, καταχωρούνται υποχρεωτικά, πλην των στοιχείων των περιπτώσεων ιζ' (ομάδα αίματος) και ιη (Δ.Ι.Ο.Σ.) Δωρητής Ιστών και Οργάνων Σώματος. Τα στοιχεία αυτά καταχωρούνται εφ' όσον τα ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος στην περίπτωση του στοιχείου Δ.Ι.Ο.Σ. απαιτείται να έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται:

α. Ο τύπος και οι προδιαγραφές του δελτίου ταυτότητας, καθώς και η διάρκεια ισχύος του, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα ετών.

β. Τα δικαιολογητικά στοιχεία, που υποβάλλονται για την έκδοσή του.

γ. Η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, ο τύπος της αίτησης, η προθεσμία και η διαδικασία υποβολής της, καθώς

και οι συνέπειες και κυρώσεις στις περιπτώσεις μη εμπρόθεσμης υποβολής της.

δ. Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

Άρθρο 3
Παράβολο

Για την έκδοση του δελτίου ταυτότητας απαιτείται κατάθεση παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Για τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών το παράβολο ορίζεται στο ήμισυ.

Άρθρο 4

Το άρθρο 4 του ν. 1599/1986 αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 4
Αντικατάσταση του δελτίου ταυτότητας

1. Σε περίπτωση μεταβολής οποιουδήποτε στοιχείου του δελτίου ταυτότητας, πλην των στοιχείων των περιπτώσεων ιβ', ιγ', ιδ' ιε', ιζ' και ιη της παραγράφου 1 του άρθρου 3, το δελτίο αυτό καθίσταται άκυρο, ο δε κάτοχος αυτού υποχρεούται μέσα σε δύο μήνες να ζητήσει, από την αρμόδια διεύθυνση εσωτερικών της νομαρχίας του τόπου κατοικίας του την έκδοση νέου δελτίου ταυτότητας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται ο τρόπος ακύρωσης του δελτίου ταυτότητας, η διαδικασία αντικατάστασής του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζεται επίσης η διαδικασία αντικατάστασης του δελτίου ταυτότητας, λόγω απώλειας ή φθοράς ή αναγραφής εσφαλμένων στοιχείων".

Άρθρο 5
Αποζημίωση πρόσθετης απασχόλησης

1. Στους μόνιμους υπαλλήλους του Δημοσίου και των ο.τ.α., στους οποίους ανατίθεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, οποιαδήποτε εργασία σχετικά με την έκδοση δελτίων ταυτότητας, μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ ειδική αποζημίωση, σε βάρος του κατά το άρθρο 3 του παρόντος παραβόλου, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας καθορίζεται με την ίδια απόφαση.

2. Μέχρις ικανοποιητικής απόδοσης του εσόδου του άρθρου 3 του παρόντος μπορεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών να διατίθενται οι αναγκαίες πιστώσεις στους ο.τ.α., για δαπάνες της προηγούμενης παραγράφου από το Λογαριασμό του άρθρου 68 του ν. δ. 3033/1954 (ΦΕΚ 258 Α') "Περί εσόδων των δήμων και κοινοτήτων". Τα ποσά των πιστώσεων, που διατίθενται από τον ανωτέρω Λογαριασμό επιστρέφονται από την οικεία πίστωση του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι διαδικασίες χρεωπιστώσεως και πληρωμής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

Άρθρο 6
Καταργούμενες διατάξεις

Τα άρθρα 2 και 5 του ν. 1599/1986 καταργούνται.

Άρθρο 7
Ισχύς

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΝΙΚ. ΚΛΕΙΤΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΥΘ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΘΕΟΔ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 1991

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1991	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 50

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1943

Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, αναβάθμιση του προσωπικού της και άλλες συναφείς διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ε κ δ ί δ ο υ μ ε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Άρθρο 1

Πρόγραμμα διοικητικού εκσυγχρονισμού

1. Για τη μεθοδική και αποτελεσματική προώθηση μέτρων και παρεμβάσεων για τη μείωση της γραφειοκρατίας, βελτίωση των μεθόδων και διαδικασιών, αύξηση της παραγωγικότητας, αναβάθμιση του προσωπικού, προσαρμογή των οργανωτικών δομών, αποκέντρωση αρμοδιοτήτων με στόχο την ενίσχυση ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι φορείς του δημόσιου τομέα, καταρτίζεται κάθε τρία χρόνια πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης στα πλαίσια της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας, το οποίο εγκρίνεται από τη Βουλή κατά το άρθρο 79 παρ. 8 του Συντάγματος. Στο πρόγραμμα αναφέρονται οι μέθοδοι, οι διαδικασίες, τα συστήματα ορθολογικής οργάνωσης, λειτουργίας και στελέχωσης και θα προβλέπονται τα μέσα που απαιτούνται για την πραγμάτωση των ακολούθων στόχων.

2. Το, κατά την παράγραφο 1, πρόγραμμα καταρτίζεται από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης σε συνεργασία με όλα τα υπουργεία και με τη συμμετοχή των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και ειδικών επιστημόνων, εκπροσώπων των παραγωγικών τάξεων και επαγγελματικών οργανώσεων, συναφών με το αντικείμενο του κάθε υπουργείου.

Στο πρόγραμμα καθορίζονται οι στόχοι που εξειδικεύονται για κάθε υπουργείο και για τα εποπτευόμενα απ' αυτό ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. του δημόσιου τομέα.

Το πρόγραμμα οριστικοποιείται το αργότερο το Σεπτέμβριο, με τη συνεργασία των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθεται στη Βουλή για έγκριση τον Οκτώβριο κάθε τρίτου έτους. Η οριστικοποίηση του προγράμματος γίνεται αφού ζητηθεί η γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., της Γ.Σ.Ε.Ε., του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών. Το κρατικό πρόγραμμα θα επαναπροσδιορίζεται κάθε έτος από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Με αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται απευθείας σε ειδικευμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, κατά παρέκκλιση τυχόν περιορισμών των κείμενων διατάξεων, η εκτέλεση μελετών ή εργασιών του προγράμματος της παραγράφου 1 του παρόντος και να καθορίζεται το ύψος της σχετικής αμοιβής. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να ανατίθενται μελέτες, έρτα ή εργασίες που γίνονται στο πλαίσιο της προετοιμασίας της σχεδίασης και κατάρτισης του προγράμματος και σε υπαλλήλους ή λειτουργούς του δημόσιου τομέα ή σε συνιστώμενες προς τούτο ειδικές επιτροπές και με αμοιβή ή αποζημίωση που καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 1256/1982 και 1505/1984 ή άλλων περιοριστικών διατάξεων.

4. Η ευθύνη για την κατάρτιση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος διοικητικού εκσυγχρονισμού ανήκει στη Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάλυσης Πολιτικής του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες μονάδες σχεδιασμού των υπουργείων και τα τμήματα προγραμματισμού που συνιστώνται για το σκοπό αυτόν σ' όλες τις διευθύνσεις οργάνωσης και εκλογίστικης διοικήσεων.

Άρθρο 2

Ειδικές εκθέσεις υπουργείων

Το Μάρτιο κάθε έτους τα υπουργεία αποστέλλουν στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης ειδική έκθεση για την πρόοδο του προγράμματος διοικητικού εκσυγχρονισμού και ειδικότερα για τις βελτιώσεις που συντελέστηκαν στο χώρο ευθύνης τους κατά το προηγούμενο έτος, ιδίως σε ό,τι αφορά στη μείωση της γραφειοκρατίας, τη βελτίωση των μεθόδων και διαδικασιών, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν οι φορείς του δημόσιου τομέα. Οι ειδικές εκθέσεις των υπουργείων κατατίθενται στη Βουλή τον Ιούνιο κάθε έτους από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης μαζί με συνοπτική σχετική έκθεση.

Άρθρο 3

Επιτροπή παρακολούθησης των εκσυγχρονιστικών μέτρων

1. Στην αρχή κάθε τακτικής βουλευτικής συνόδου, με εισήγηση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, η Κυβέρνηση προτείνει στη Βουλή τη σύσταση επιτροπής, κατά το άρθρο 44 του Κανονισμού της Βουλής, για τη μελέτη και συζήτηση των ειδικών εκθέσεων του άρθρου 2, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής.

2. Η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάλυσης Πολιτικής του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης επικουρεί την επιτροπή στην άσκηση του έργου της.

3. Όλες οι υπηρεσίες του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ., των ο.τ.α. και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν στην επιτροπή οποιοδήποτε στοιχείο ή πληροφορία ζητηθεί.

Ο πρόεδρος της επιτροπής ζητεί τις πληροφορίες αυτές από τα αρμόδια υπουργεία για τις υπηρεσίες τους και τους εποπτευόμενους φορείς.

Άρθρο 4

Αναδιοργάνωση νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα

1. Συνιστάται επιτροπή για την αναδιοργάνωση των νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα και ειδικότερα για τη μελέτη:

(α) της προσφορότερης, κατά περίπτωση, νομικής μορφής, (β) της σκοπιμότητας συγχώνευσης ή κατάργησης φορέων και μεταφοράς αρμοδιοτήτων τους σε άλλους φορείς, (γ) της καταλληλότερης χωροθέτησης με προοπτική την αποσυνέντρωση των κεντρικών διοικήσεων των φορέων και (δ) των κανόνων διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας και διαχείρισης.

2. Η επιτροπή αποτελείται από:

(α) τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης, ως πρόεδρο, με αναπληρωτή το γενικό γραμματέα του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, (β) ένα (1) σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (γ) ένα (1) σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, (δ) δύο (2) καθηγητές Α.Ε.Ι. (διοικητικού δικαίου ή διοικητικής επιστήμης ή διοίκησης επιχειρήσεων), (ε) από ένα (1) γενικό διευθυντή ή διευθυντή του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου, που εποπτεύει τους οικείους φορείς, (στ) από έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε αναγνωρισμένο στη Βουλή κόμμα που υποδεικνύεται από το οικείο κόμμα, (ζ) από έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., της Γ.Σ.Ε.Ε., του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

Αν κάποιο κόμμα ή συνδικαλιστική–επαγγελματική οργάνωση δεν έχουν ορίσει εκπρόσωπο μέσα σε ένα μήνα από την αποστολή του σχετικού αιτήματος, η επιτροπή συγκροτείται και λειτουργεί νομίμως με τα υπόλοιπα μέλη.

3. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ως μέλη της γραμματείας της επιτροπής υπάλληλοι του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, κλάδου ΠΕ με βαθμό Α', καθώς και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας, διοικητικής μέριμνας και γραμματειακής εξυπηρέτησης της Επιτροπής.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της επιτροπής, πλην του Υπουργού, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 1256/1982 και 1505/1984.

4. Το έργο της επιτροπής ολοκληρώνεται σε δύο (2) χρόνια. Για την περίοδο των εργασιών της η επιτροπή καταρτίζει σχετική έκθεση κάθε εξ μήνες. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 και της παραγρ. 3 του άρθρου 2 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Οι προτάσεις της επιτροπής υποβάλλονται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο και αποφαίνεται απ' αυτών.

6. Στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') παράγραφος 1, περίπτωση γ), μετά τις λέξεις «και οργανισμούς», προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που εποπτεύονται κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Σχέσεις πολιτών και δημόσιας διοίκησης – Δημοσιότητα της διοικητικής δράσης – Κατάρτιση κωδίκων

Άρθρο 5

Προθεσμία διεκπεραίωσης υποθέσεων

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα ν.π.δ.δ., οι ο.τ.α. και οι λοιποί φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να απαντούν οριστικά στα αιτήματα των πολιτών (φυσικών ή νομικών προσώπων ημεδαπών ή αλλοδαπών) και να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις τους μέσα σε χρονικό διάστημα εξήντα ημερών. Πληροφορίες, πιστοποιητικά, δικαιολογητικά και βεβαιώσεις δίδονται αμέσως και πάντως δεν καθυστερούν παραπάνω από δέκα (10) ημέρες. Η προθεσμία αυτή αρχίζει από την υποβολή του αιτήματος στην αρμόδια υπηρεσία. Εάν το αίτημα υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή υποχρεούται μέσα σε πέντε ημέρες να το διαβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία και να γνωστοποιήσει αυτό στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτήν η οριζόμενη στην παρούσα παράγραφο προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε το αίτημα στην αρμόδια υπηρεσία.

2. Η προθεσμία της παρ. 1 διακόπτεται αν κάποιο από τα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία, τα οποία υποχρεούται να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, δεν προσκομίζεται ή είναι ελλιπές. Στην περίπτωση αυτήν, ο αρμόδιος για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης υπάλληλος οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως τον πολίτη, με έγγραφο επί ακοδείξει, για τη συμπλήρωση των στοιχείων. Χρονική αφετηρία της προθεσμίας ορίζεται η ημερομηνία υποβολής όλων των στοιχείων.

3. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 παρατείνεται για δεκαπέντε (15) ακόμη ημέρες.

4. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφ' όσον ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται στην απόφαση αυτήν, το επιβάλλουν. Οι αποφάσεις της παρούσας παραγράφου εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

5. Οι προθεσμίες του άρθρου αυτού δεν ισχύουν για υποθέσεις που αφορούν καθολικές ή γενικές υποχρεώσεις των πολιτών ή δικαστικές υποθέσεις του Δημοσίου ή αναγνώρισης απαιτήσεων κατ' αυτού ή απαιτούν σύμπραξη του πολίτη ή παράσταση ενώπιον συλλογικών οργάνων.

6. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση των προηγούμενων εδαφίων του παρόντος άρθρου, όταν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό.

7. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι προθεσμίες του παρόντος άρθρου ή οι προθεσμίες των αποφάσεων της παρ. 4, καταβάλλεται από τον οικείο φορέα στον αιτούντα πολίτη, ανεξάρτητα από το δικαίωμά του για αποζημίωση, κατά τις σχετικές περί αστικής ευθύνης διατάξεις, χρηματικό ποσό από 5.000 έως 200.000 δραχμές, όπως ειδικότερα ορίζεται στην επόμενη παράγραφο.

8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο 7, καθορίζεται από την επιτροπή της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από έκθεση του αρμόδιου ελεγκτή δημόσιας διοίκησης (ΕΛ.Δ.Δ.), ο οποίος κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου πολίτη, η οποία υποβάλλεται ατελώς, επιλαμβάνεται της υπόθεσης και διαπιστώνει τη μη τήρηση της προθεσμίας.

Η απόφαση της επιτροπής, που εκδίδεται μετά από εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου αυτού, κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο πολίτη, καθώς και στην υπηρεσία που δεν ενήργησε μέσα στη νόμιμη προθεσμία και αποτελεί εντολή καταβολής στον πολίτη του οριισθέντος ποσού. Αν η καταβολή δεν γίνει εντός μηνός, από την κοινοποίηση της απόφασης της επιτροπής, το χρηματικό ποσό καταβάλλεται εντόκως. Ο τόκος υπολογίζεται για κάθε μήνα με το επιτόκιο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος που ισχύει για τις καταθέσεις επί προθεσμία ενός έτους.

9. Η προκαλούμενη από την εφαρμογή του άρθρου αυτού δαπάνη βαρύνει το φορέα της κατά την παρ. 1 υπηρεσίας, στον προϋπολογισμό του οποίου εγγράφονται οι αναγκαίες πιστώσεις.

10. Όταν η επιτροπή αποφασίσει την επιβολή χρηματικού ποσού σε βάρος του οικείου φορέα, η υπόθεση εισάγεται στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο και, όπου δεν υπάρχει, στο διοικητικό συμβούλιο, για να εξετασθεί αν υπάρχει υπαιτιότητα των υπαλλήλων. Αν διαπιστωθεί υπαιτιότητα υπαλλήλων, κινείται σε βάρος τους η πειθαρχική διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του κάθε φορέα.

11. Το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, τον Ιανουάριο κάθε έτους, συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης ειδική έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες στις οποίες εφαρμόστηκαν οι διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου αυτού, για σχετικές παραλείψεις τους κατά το προηγούμενο έτος.

12. Με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος καταβολής του, κατά τις παραγράφους 7 και 8, χρηματικού ποσού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζονται στο μέλλον τα όρια των χρηματικών ποσών της παραγράφου 7.

13. Συνιστάται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης ειδική επιτροπή εφαρμογής των ακολούθων διατάξεων, αποτελούμενη από ένα σύμβουλο της επικρατείας, έναν αρεοπαγίτη, ένα σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ένα σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, έναν εκπρόσωπο του υπουργείου του οποίου συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς του και έναν εκπρόσωπο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. ή της Γ.Σ.Ε.Ε., ως μέλη, που ορίζονται από τα αρμόδια όργανα με τους αναπληρωτές τους.

Ο εκπρόσωπος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. συμμετέχει, όταν συζητείται θέμα

που αφορά το Δημόσιο, τα ν.π.δ.δ. και τους ο.τ.α.. Ο εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. συμμετέχει, όταν συζητείται θέμα που αφορά νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα.

Η αποζημίωση των μελών της επιτροπής ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 1256/1982 και 1505/1984.

14. Η ισχύς των παρ. 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου αρχίζει μετά από τρεις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και η ισχύς των παρ. 7 και 8 μετά από τέσσερις μήνες.

15. Οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού έχουν ως σκοπό τη δραστηριοποίηση των υπηρεσιών για την ταχεία εξυπηρέτηση των πολιτών και δεν εκπρόσωπος τις οικείες προθεσμίες της ακυρωτικής διαδικασίας του άρθρου 45 του π.δ. 18/1989.

Άρθρο 6

Δημοσιότητα της διοικητικής δράσης

1. Με σεβασμό τη διαφάνεια της δράσης της διοίκησης, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να δίνουν στη δημοσιότητα στοιχεία των ενεργειών τους, ιδίως για τους κατωτέρω τομείς παροχής υπηρεσιών:

α) οικοδομικές άδειες, πράξεις τακτοποίησης, διαδικασία αυθαίρετων κατασκευών, σημειακές χωροθετήσεις, β) στεγαστικά δάνεια, γ) συντάξεις, δ) τηλεφωνικές συνδέσεις, συνδρομητικά κέντρα, ε) ηλεκτροδότηση, στ) υδροδότηση, ζ) επιδοτήσεις αγροτικών προϊόντων, ενισχύσεις αγροτών, αγροτοτουριστικός, δάνεια σε αγρότες, άδειες για αγροτικές εκμεταλλεύσεις, η) προφήθειες, που θα καθορισθούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και του αρμόδιου κάθε φορά υπουργού.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου κατά περίπτωση υπουργού, μπορεί να καθιερώνεται υποχρέωση δημοσιότητας και σε άλλες περιπτώσεις ενεργειών φορέων του δημόσιου τομέα.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο δημοσιότητα συνίσταται στη δημόσια ανακοίνωση στοιχείων και ενεργειών και κυρίως αυτών που αναφέρονται στο χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης, σε συνάρτηση με το χρόνο ικανοποίησης των αιτημάτων των πολιτών και το χρόνο πληροφόρησης των ενδιαφερομένων. Ο τρόπος, ο τύπος και ο χρόνος της δημοσιότητας καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθορίζονται με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου κατά περίπτωση υπουργού, που εκδίδονται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Ο νομάρχης υποχρεούται να ενημερώνει κατά τις συνεδριάσεις του νομαρχιακού συμβουλίου τα μέλη του σε θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος για το νόμο, εφ' όσον σχετικό αίτημα κατατεθεί τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν θίγουν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 1599/1986.

Άρθρο 7

Μεταβίβαση εξουσίας υπογραφής
Περιορισμός συναρμοδιοτήτων

1. Προκειμένου περί υπουργικών αποφάσεων κανονιστικού ή ατομικού περιεχομένου, για την έκδοση των οποίων απαιτείται, κατά τις κείμενες διατάξεις, η σύμπραξη περισσότερων υπουργών, είναι δυνατό με κοινές αποφάσεις, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και των συμπραττόντων υπουργών, να μεταβιβάζεται στους γενικούς γραμματείς ή στους γενικούς διευθυντές ή στους προϊσταμένους διεύθυνσης η εξουσία να υπογράφουν τις αποφάσεις αυτές.

Η μεταβίβαση αυτή ενεργείται προς όργανα του ίδιου ιεραρχικού επιπέδου.

2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και των αρμόδιων, κατά περίπτωση, υπουργών δύναται να ορίζεται ότι οι αποφάσεις κανονιστικού ή ατομικού περιεχομένου, που εκδίδονται, κατά τις κείμενες διατάξεις, με τη σύμπραξη περισσότερων υπουργών, εκδίδονται χωρίς τη σύμπραξη ορισμένων εξ αυτών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να τροποποιούνται οι δυνάμει του άρθρου 81 του ν. 1892/1990 εκδοθείσες αποφάσεις, ώστε να περιορίζεται ο αριθμός των υπογραφών στις διοικητικές πράξεις ή έγγραφα που έχουν εξαιρεθεί με τις αποφάσεις αυτές.

4. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, δύναται αρμοδιότητα ή δικαίωμα υπογραφής «με εντολή», που μεταβιβάζεται κατά την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1558/1985, να ασκείται και από το μεταβιβάζον διοικητικό όργανο.

5. Κάθε υπάλληλος, που προσυπογράφει οποιοδήποτε έγγραφο ή πράξη, οφείλει να θέτει παρακλεύρως της προσυπογραφής του την ακριβή ημερομηνία κατά την οποία προσυπέγραφε.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού, του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, δύναται να ορίζεται ότι π. δ/γματα κανονιστικού ή ατομικού περιεχομένου, που εκδίδονται, κατά τις κείμενες διατάξεις, με πρόταση περισσότερων υπουργών, εκδίδονται χωρίς τη σύμπραξη ορισμένων εξ αυτών.

7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος άρθρου, οι αποφάσεις της παρ. 1 και τα π. δ/γματα των παρ. 2 και 6 εκδίδονται μέσα σε τέσσερις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Καταργούνται το άρθρο 1, η περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 865/1979 και η παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 1558/1985.

Άρθρο 8

Έργο ελεγκτών δημόσιας διοίκησης
Αποζημίωση επιτροπών

1. Το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των ελέγχων που προβλέπονται από το άρθρο 17 του ν. 1735/1987 και το άρθρο 84 του ν. 1892/1990.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 1256/1982 και 1505/1984, αποζημίωση για τον πρόεδρο, τα μέλη και το γραμματέα της Επιτροπής Αξιολόγησης των ΕΛ.Δ.Δ. και της Διοικούσας Επιτροπής του Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

3. Για την υποστήριξη του έργου των ελεγκτών δημόσιας διοίκησης ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης μπορεί με απόφασή του να διαθέτει στο Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης ειδικό επιστημονικό προσωπικό του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης ή άλλων υπουργείων, ν.π.δ.δ. και λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα, το οποίο αποσπάται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Οι αποσπώμενοι σε θέσεις του Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης διατηρούν το μισθό και όλες τις τυχόν επί πλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα και απολαβές της οργανικής θέσης, τα οποία εξακολουθούν να καταβάλλονται από το φορέα, από τον οποίο αποσπώνται.

Άρθρο 9

Επιτροπές κοινωνικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης

1. Σε κάθε υπουργείο συνιστώνται επιτροπές κοινωνικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές έχουν ως έργο την εξέταση θεμάτων αποτελεσματικής και αποδοτικής λειτουργίας των υπηρεσιών του υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες, καθώς και τη διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση και απλούστευση μεθόδων και διαδικασιών.

2. Οι επιτροπές κοινωνικού ελέγχου κάθε υπουργείου αποτελούνται από:

– τον υπουργό, αναπληρούμενο από τον υφυπουργό ή το γενικό γραμματέα του ίδιου υπουργείου

– το γενικό διευθυντή διοικητικής υποστήριξης του υπουργείου

– έναν πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου

– το διευθυντή, του οποίου θέματα της αρμοδιότητας συζητούνται κάθε φορά

– έναν εκπρόσωπο των υπαλλήλων του υπουργείου, που υποδεικνύεται από τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις από κοινού

– έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Ελλάδας

– έναν εκπρόσωπο, κατά περίπτωση, του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου ή Επαγγελματικής Ένωσης συναφούς αντικειμένου προς τις αρμοδιότητες του υπουργείου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5ο

Ν. 1943/Α/11.4.97 (ΦΕΚ 50/Α/97)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου "Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, αναβάθμιση του προσωπικού της και άλλες διατάξεις"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΓΕΝΙΚΑ

Με το παρόν νομοσχέδιο, που κατάρτισε το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης και υποβάλλει σήμερα στη Βουλή των Ελλήνων, επιχειρείται μια ριζική μεταρρύθμιση και εκσυγχρονιστική τομή στο σύστημα της δημόσιας διοίκησης της χώρας μας.

Στο επιτακτικό αίτημα για συνολικό εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνίας, η σημερινή δημόσια διοίκηση όχι μόνο δεν αποτελεί, όπως θα έπρεπε, δύναμη εκσυγχρονισμού και συντελεστή ανόρθωσης και οικονομικής ανάπτυξης, αλλά με την αδράνεια που τη χαρακτηρίζει και την κρίση αποτελεσματικότητας που τη διαπερνά, αποτελεί το κυριότερο εμπόδιο.

Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης αποτελεί θεμελιώδη προυπόθεση για το συνολικό εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνίας.

Η πρόκληση του εκσυγχρονισμού της Διοίκησης [illegible]αινει την προετοιμασία και την ετοιμότητά της να αντιμετωπίσει με τρόπο δυναμικό και αποτελεσματικό τις αλλαγές που συντελούνται με ραγδαίο ρυθμό, τόσο στο διεθνές, όσο και στο εθνικό πλαίσιο. Ο εκσυγχρονισμός της διοίκησης στοχεύει στην έξοδο από την κρίση, κρίση οργάνωσης και δυσλειτουργίας που τη μαστίζει, την αλλαγή στάσεων, αντιλήψεων και νοοτροπίας, καθώς και την υιοθέτηση μιας φιλοσοφίας και την καλλιέργεια ενός πνεύματος εμπιστοσύνης, αποτελεσματικότητας, αξιοπιστίας και δημιουργικότητας.

Η έξοδος της δημόσιας διοίκησης από την κρίση και ο εκσυγχρονισμός της αποτελούν τον κεντρικό στόχο όλων των μέτρων, αποφάσεων και πρωτοβουλιών, που πήρε μέχρι σήμερα το Υπουργείο Προεδρίας και που εντάσσονται στους εξής τρεις βασικούς άξονες πολιτικής:

1. Αναδιοργάνωση των κεντρικών υπηρεσιών, ενίσχυση του επιτελικού τους χαρακτήρα και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων στην περιφέρεια.

2. Εφαρμογή σύγχρονων αρχών, μεθόδων και διαδικασιών με στόχο τη διαφάνεια και τον έλεγχο, την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και τη συνεχή ροή πληροφοριών για την ταχύτερη και καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

3. Καθιέρωση της αξιοκρατίας, ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και ορθολογική κατανομή και αξιοποίησή του, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και αύξηση της παραγωγικότητας στις δημόσιες υπηρεσίες.

Στη διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης ο ρόλος και η συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα, του ανθρώπινου δυναμικού, ήταν πάντοτε θεμελιώδης. Σήμερα γίνεται ολοένα και σαφέστερο ότι οι διαθέσιμοι υλικοί πόροι δεν μπορούν να αξιοποιηθούν χωρίς τη συνδρομή ικανού και εκπαιδευμένου προσωπικού. Αυτό ισχύει σε όλες τις μορφές οργάνωσης, δημόσιας και ιδιωτικής. Το γεγονός αυτό όμως έχει ακόμα μεγαλύτερη σημασία για χώρες που αντιμετωπίζουν με οξύτητα το πρόβλημα του εκσυγχρονισμού και καταλληλότητας του διοικητικού μηχανισμού τόσο σε επίπεδο δομικό και λειτουργικό όσο και στο επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού.

Καμιά οργανωτική προσπάθεια δεν μπορεί να επιτύχει, όταν το ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο καλείται να την πραγματοποιήσει, δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην αποστολή του.

Η χρησιμοποίηση σύγχρονων μεθόδων και διαδικασιών, η χρησιμοποίηση της πληροφορικής και άλλων μεθόδων μηχανοργάνωσης, όπως και κάθε διαδικασία οργανωτικής ανάπτυξης, είναι καταδικασμένη σε αποτυχία, εάν ο ανθρώπινος παράγων δεν είναι καταλληλα προετοιμασμένος για να υποδεχθεί και αξιοποιήσει τα σύγχρονα μέσα διοίκησης.

Με τις νέες ρυθμίσεις, που εισάγει το παρόν νομοσχέδιο αναθεωρούνται και εκλογικεύονται βασικά ζητήματα της δημόσιας διοίκησης, που συνδέονται με τη στελέχωση, την εκπαίδευση και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και με τη βελτίωση των σχέσεων της Διοίκησης με τους πολίτες.

Με το νομοσχέδιο καθιερώνονται:

1. Τριετές πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης και ο έλεγχος από τη Βουλή της πορείας της εφαρμογής του. Αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα.

Ειδικότερα:

α) Καταρτίζεται τριετές ειδικό πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, που κατατίθεται στη Βουλή για συζήτηση και ψήφιση.

β) Συγκροτείται επιτροπή από βουλευτές όλων των πολιτικών κομμάτων για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων του προγράμματος.

γ) Θεσμοθετείται η υποχρέωση των υπουργείων να καταθέτουν τον Ιανουάριο κάθε έτους στη Βουλή ειδική έκθεση για τις βελτιώσεις, που προώθησαν και πραγματοποίησαν κατά το προηγούμενο έτος στα θέματα της καταπολέμησης της γραφειοκρατίας και τα λοιπά θέματα του προγράμματος διοικητικού εκσυγχρονισμού.

2. Η σύσταση Επιτροπής για την αναδιοργάνωση φορέων του δημόσιου τομέα και ειδικότερα για τη μελέτη της προσφορότερης, κατά περίπτωση, νομικής μορφής και της σκοπιμότητας συγχώνευσης ή κατάργησης φορέων, καθώς και μεταφοράς αρμοδιοτήτων τους σε άλλους φορείς και ιδίως σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Σειρά μέτρων που επιβάλλουν την επιτάχυνση και τη δημοσιότητα των διαδικασιών και εγγυώνται τη διαφάνεια στη διοικητική δράση και τον έλεγχο.

Με τις νέες σχετικές ρυθμίσεις που εισάγει το νομοσχέδιο επιδιώκεται να οδηγηθούν οι υπηρεσίες να σέβονται το πλαίσιο των υποχρεώσεών τους απέναντι στους πολίτες και να διεκπεραιώνουν με μεγαλύτερη ταχύτητα τις υποθέσεις που τους αφορούν. Τα μέτρα ενισχύουν το αίσθημα ευθύνης, που οφείλουν να έχουν οι υπηρεσίες απέναντι στον πολίτη και παράλληλα οδηγούν στον περιορισμό των γραφειοκρατικών διαδικασιών, που σήμερα αποτελούν μια από τις κυριες αιτίες καθυστέρησης.

Με τη διαφάνεια στις διαδικασίες πατάσσεται κάθε είδους συναλλαγή και με την επιβολή οικονομικών κυρώσεων εις βάρος των φορέων και υπέρ του πολίτη αναδεικνύεται και υπογραμμίζεται η υποχρέωση του κράτους να σέβεται τους κανόνες και τις υποχρεώσεις του. Το πλαίσιο αυτό, σε συνδυασμό με τη λειτουργία του Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, συνιστά μια ευνοϊκή προυπόθεση για την αποτελεσματική εκ μέρους του πολίτη διεκδίκηση των δικαιωμάτων του.

4. Αξιοκρατικό και αδιάβλητο σύστημα προσλήψεων προσωπικού στη δημόσια διοίκηση.

Το σύστημα προσληψεων που εισάγει το προτεινόμενο νομοσχέδιό διέπεται από τις ακολουθες γενικές αρχές:

- αξιοκρατία
- αντικειμενικότητα
- διαφάνεια

Η καθιέρωση αξιοκρατικού συστήματος προσλήψεων στο Δημόσιο πλήττει καίρια τον κομματισμό, ενδυναμώνει την ανεξαρτησία του δημόσιου υπαλλήλου και περιορίζει τις διάφορες μορφές πελατειακών σχέσεων μεταξύ διοίκησης και πολιτών.

5. Η συνεχής εκπαίδευση – μετεκπαίδευση των υπαλλήλων καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους.

Η εκπαίδευση συνδέεται με τη βαθμολογική εξέλιξη και προαγωγή τους.

Αναλυτικότερα καθιερώνεται ολοκληρωμένο σύστημα συνεχούς εκπαίδευσης του συνόλου του προσωπικού σε πολλαπλά επίπεδα για την ποιοτική του βελτίωση και τη δημιουργία υποδομής σε στελεχιακό δυναμικό. Τα στάδια αυτά είναι: Η εισαγωγική εκπαίδευση, η επιμόρφωση, η εξειδίκευση, η προα-

γωγική εκπαίδευση, η μετεκπαίδευση και η μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

6. Θεσμοθετείται νέο σύστημα αξιολόγησης των υπαλλήλων, που διασφαλίζει τόσο την αντικειμενική, όσο και την αξιόπιστη στάθμιση της επαγγελματικής ικανότητας και καταλληλότητας τους.

7. Εισάγεται η αρχή της κινητικότητας του προσωπικού για ορθολογικότερη ανακατανομή και αξιοποίησή του, τόσο με τη δυνατότητα ένταξης των νεοπροσλαμβανόμενων υπαλλήλων σε διυπουργικούς κλάδους, όσο και με τη δυνατότητα μετάταξης ή μεταφοράς του, υπό συγκεκριμένες εγγυήσεις, σε άλλες υπηρεσίες.

Ειδικότερα κατά κεφάλαιο προβλέπονται τα εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης

Με τα άρθρα 1-4 επιδιώκεται η συστηματικότερη οργάνωση των μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργικότητας, την αύξηση της παραγωγικότητας και την αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών, που παρέχουν οι φορείς του δημόσιου τομέα.

Στο πλαίσιο των κατευθύνσεων αυτών προβλέπονται:

α. η κατάρτιση τριετούς προγράμματος διοικητικού εκσυγχρονισμού, που θα κατατίθεται στη Βουλή για συζήτηση και έγκριση,

β. η συγκρότηση από τη Βουλή επιτροπής από βουλευτές όλων των πολιτικών κομμάτων για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων του προγράμματος και των προσπαθειών για τη μείωση της γραφειοκρατίας, τη βελτίωση των μεθόδων και διαδικασιών και την αύξηση της παραγωγικότητας,

γ. η υποχρέωση των υπουργείων να καταθέτουν τον Ιανουάριο κάθε έτους στη Βουλή, μέσω του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, ειδική έκθεση για τις βελτιώσεις που προώθησαν και πραγματοποίησαν κατά το προηγούμενο έτος στα θέματα της μείωσης της γραφειοκρατίας, της βελτίωσης των μεθόδων και διαδικασιών της αύξησης της παραγωγικότητας και της αναβάθμισης των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών,

δ. η συγκρότηση επιτροπής από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές Α.Ε.Ι., εκπροσώπους των κομμάτων και των συνδικαλιστικών φορέων και υπηρεσιακά όργανα για τη μελέτη της αναδιοργάνωσης και την αποτελεσματικότερη λειτουργία των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
Σχέσεις πολιτών και δημόσιας διοίκησης - δημοσιότητα της διοικητικής δράσης - κατάρτιση κωδίκων

Με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 10 θεσπίζονται βασικοί κανόνες για τη λειτουργική αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης στην κατεύθυνση της βελτίωσης της σχέσης της διοίκησης με το κοινωνικό σύνολο, το οποίο είναι κατά το Σύνταγμα, ταγμένη να υπηρετεί. Βασικές ρυθμίσεις του Κεφαλαίου αυτού είναι:

- η καθιέρωση προθεσμίας για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών,
- η δημοσιότητα της δράσης της διοίκησης,
- η περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών.

Ειδικότερα:

1. Κρίσιμο σημείο σύγκρουσης μεταξύ διοίκησης και πολιτών αποτελεί ο χρόνος διεκπεραίωσης των υποθέσεών τους. Για το λόγο αυτόν θεσπίζονται, για πρώτη φορά, προθεσμίες μέσα στις οποίες οι υπηρεσίες της διοίκησης είναι υποχρεωμένες να απαντούν οριστικά και να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των πολιτών.

Μετά από την αξιολόγηση των προσφερόμενων από τη Διοίκηση υπηρεσιών, καθορίζεται (άρθρο 5) σύντομη προθεσμία 10 ημερών για την πληροφόρηση, παροχή πιστοποιητικών κ.λπ., προθεσμία 60 ημερών για τον κύριο όγκο των υποθέσεων και επειδή υπάρχουν σε ορισμένους τομείς πολύπλοκες διαδικασίες, που λόγω του αντικειμένου τους δεν μπορούν να συντομευθούν, δίνεται η δυνατότητα εξαίρεσης από τον κανόνα με κοινές υπουργικές αποφάσεις, που εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών. Μετά την εκπνοή της προθεσμίας αυτής ο κάθε πολίτης, αλλά και τα όργανα της διοίκησης θα γνωρίζουν με ακρίβεια τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων αυτών στην καθημερινή πρακτική, καθιερώνεται παράλληλα μια απλή διαδικασία "ικανοποίησης" του πολίτη με καταβολή σ' αυτόν χρηματικού ποσού στην περίπτωση που οι υπηρεσίες δεν τηρούν τις σχετικές προθεσμίες.

2. Με σκοπό την εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης στους πολίτες για την αντικειμενική δράση της διοίκησης, καθιερώνεται, με το άρθρο 6, υποχρέωση δημοσιότητας σε καίριους τομείς παροχής υπηρεσιών όπως ηλεκτροδότηση, παροχή τηλεφώνων, άδειες κ.λπ.. Έτσι με τη δημόσια ανακοίνωση, κυρίως του χρόνου ικανοποίησης του αιτήματος σε συνάρτηση με την υποβληθείσα αίτηση, παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να ελέγχει την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης από τις υπηρεσίες της διοίκησης.

3. Με τις διατάξεις του άρθρου 7 για τη μεταβίβαση εξουσίας υπογραφής και περιορισμού συναρμοδιοτήτων προωθείται η απλούστευση των διαδικασιών και η συντόμευση του χρόνου έκδοσης των διοικητικών πράξεων, με τον περαιτέρω περιορισμό υπογραφών, που καθιερώθηκε με τις διατάξεις του ν. 1892/1990.

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 8 οριοθετείται επακριβώς το έργο των ελεγκτών δημόσιας διοίκησης για να μην υπάρξει οποιαδήποτε σύγχυση του ρόλου τους με άλλα όργανα. Επίσης προβλέπεται αμοιβή για τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης των ΕΛ.Δ.Δ. και της Διοικούσας Επιτροπής του Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

Τέλος, προβλέπεται η υποστήριξη του έργου των Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης από ειδικό επιστημονικό προσωπικό του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5. Με τις διατάξεις του άρθρου 9 συνιστώνται σε κάθε υπουργείο επιτροπές κοινωνικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης, στην οποία συμμετέχει και ενας εκπρόσωπος των υπαλλήλων του υπουργείου, με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπηρεσιών για τη βελτίωση και απλούστευση μεθόδων και διαδικασιών.

6. Δημοσιότητα της εσωτερικής δράσης της διοίκησης και τρόπο ενημέρωσης όλων των υπαλλήλων κάθε υπηρεσιακής μονάδας, αποτελεί η καθιέρωση, με το άρθρο 10, της υποχρέωσης των υπηρεσιών να εκδίδουν δελτία στα οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, οι εκτελούμενες εργασίες και τα καθήκοντα των υπαλλήλων. Στα δελτία αυτά θα απεικονίζεται η πραγματική δραστηριότητα των υπηρεσιών ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί αυτή με συγκεκριμένα στοιχεία. Όπως είναι αυτονόητο τα ανωτέρω δελτία δεν έχουν καμία σχέση ούτε αποτελούν δελτία απόδοσης των υπαλλήλων.

7. Επιτροπές Κωδίκων

Με τις διατάξεις των άρθρων 11 και 12 συνιστάται επιτροπή για την αναθεώρηση του Υπαλληλικού Κώδικα, επιτροπή για τη σύνταξη Κώδικα Σχέσεων Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτών και επιτροπή για την απλούστευση της νομοθεσίας. Ειδικότερα:

α. Είναι ανάγκη να καταρτιστεί ένας νέος Υπαλληλικός Κώδικας, που να απηχεί τις σύγχρονες αντιλήψεις στα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των δημόσιων υπαλλήλων, δεδομένου, άλλωστε, ότι ο ισχύων έχει υποστεί αλλεπάλληλες τροποποιήσεις.

β. Ο Κώδικας Σχέσεων Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτών σκοπό έχει να ενοποιήσει, επιταχύνει, απλουστεύσει τη διοικητική δράση και να διασφαλίσει τα δικαιώματα των πολιτών.

γ. Έργο της επιτροπής για την απλουστευση της νομοθεσίας είναι η απογραφή των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων και η επανεξέταση της αναγκαιότητας των ρυθμίσεων, με στόχο τον περιορισμό της πολυνομίας και την απογραφειοκρατικοποίηση.

8. Με τις διαταξεις του άρθρου 13 προβλέπεται η διοργάνωση συζήτησης στην Ολομέλεια της Βουλής, τόσο της ετήσιας

έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όσο και της έκθεσης της Ειδικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω του γενικότερου ενδιαφέροντος, που παρουσιάζουν οι εκθέσεις αυτές, από άποψη περιεχομένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
Σύστημα προσλήψεων

1. Το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης εκτιμώντας ότι το οποιοδήποτε σύστημα προσλήψεων προσωπικού στο δημόσιο τομέα θα πρέπει πρωτίστως να διέπεται από αρχές και χαρακτηριστικά, που να το καθιστούν αποδεκτό από την πλειονότητα, αν όχι από το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας, επιδίωξε την ευρύτερη δυνατή συναίνεση στον ευαίσθητο αυτόν τομέα των προσλήψεων και είχε διαβουλεύσεις με τα πολιτικά κόμματα και συγκεκριμένα με το κόμμα του ΠΑΣΟΚ και το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου, που διατύπωσαν τις σχετικές προτάσεις τους, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στη διαμόρφωση του περιεχομένου των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

2. Το σύστημα προσλήψεων, που εισάγει το προτεινόμενο νομοσχέδιο διέπεται από τις ακόλουθες γενικές αρχές:

α) Αξιοκρατία: Ο βαθμός του τίτλου σπουδών και οι μεταπτυχιακοί τίτλοι αποτελούν αναμφισβήτητα αξιοκρατικά στοιχεία, τα οποία όμως από μόνα τους δεν εξασφαλίζουν και την καταλληλότητα των υποψηφίων. Για το λόγο αυτόν ο βαθμός του τίτλου σπουδών συνδυάζεται και με την επίδοση που θα έχουν οι υποψήφιοι σε γραπτή δοκιμασία. Ο βαθμός του τίτλου σπουδών προβλέπεται να επηρεάζει το τελικό αποτέλεσμα σε ποσοστό 25%, η επίδοση στο γραπτό διαγωνισμό θα έχει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο τελικό αποτέλεσμα (70%), ενώ η εντοπιότητα θα προσδίδει 5% στον υποψήφιο. Ο συνυπολογισμός του τελευταίου αυτού στοιχείου αποβλέπει στη συγκράτηση των νέων μας στους τόπους καταγωγής τους.

Αλλά και η κατοχή μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών προβλέπεται να προσαυξάνει τη συνολική βαθμολογία. Στην περίπτωση που πρόκειται για την πλήρωση θέσεων που έχουν ιδιάζουσα αποστολή ή αποτελούν εξειδικευμένες περιπτώσεις, είναι δυνατό, μετά από απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμού, να ορίζονται πρόσθετα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου, καθώς και ο τρόπος κατά τον οποίο θα γίνεται η σχετική δοκιμασία. Η επιλογή των υποψηφίων για την πλήρωση θέσεων υποχρεωτικής εκπαίδευσης, επειδή δεν προσιδιάζει να γίνεται με γραπτό διαγωνισμό, προκρίθηκε να γίνεται με βάση τα αντικειμενικά και αδιάβλητα κριτήρια της εμπειρίας, της κατοχής απολυτηρίου τίτλου τεχνικής ή επαγγελματικής σχολής, της εντοπιότητας και του αριθμού των τέκνων που θα έχουν οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι, και για τις τεχνικές ειδικότητες του βαθμού της δοκιμασίας στην ειδικότητα. Η αξιολόγηση των υποψηφίων για την πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού προβλέπεται να γίνεται με συνεκτίμηση τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

β) Αντικειμενικότητα: Το στοιχείο αυτό συναρτάται με το όργανο, που θα έχει την ευθύνη διαχείρισης του όλου συστήματος προσλήψεων και με τις διαδικασίες που θα εφαρμόζονται. Η πρόβλεψη ανεξάρτητου και με κύρος οργάνου διαχείρισης του συστήματος προσλήψεων, της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, στην οποία θα μετέχουν καθηγητές Α.Ε.Ι., που θα επιλέγονται με κλήρωση και θα προεδρεύει ανώτατος δικαστικός λειτουργός και στις συνεδριάσεις της οποίας θα καλούνται να παρίστανται και εκπρόσωποι των κομμάτων και της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., καθώς και η λειτουργία του συστήματος, κατά το πρότυπο των γενικών εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εγγυώνται την εξασφάλιση του στοιχείου της αντικειμενικότητας.

γ) Διαφάνεια: Η διαφάνεια, που είναι απαραίτητη για την αξιοπιστία του συστήματος προσλήψεων, συναρτάται όχι με το ουσιαστικό περιεχόμενό του, αλλά με τη δημοσιοποίηση του όλου συστήματος, τις διαδικασίες λειτουργίας και τη δυνατότητα ασκήσεως ελέγχου των αποτελεσμάτων και της όλης διαδικασίας από τους ίδιους τους ενδιαφερομένους ή και από άλλα όργανα. Το νέο σύστημα είναι σχεδιασμένο για να λειτουργεί με διαφανείς, αντικειμενικές, αδιάβλητες και αξιόπιστες διαδικασίες σ' όλα τα στάδιά του, από τον ετήσιο προγραμματισμό των προσλήψεων και την έκδοση της σχετικής προκήρυξης, ως την κατάρτιση και δημοσίευση των πινάκων επιτυχίας των υποψηφίων. Ένα πρόσθετο στοιχείο διαφάνειας είναι η έκθεση, που θα υποβάλλει ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης στη Βουλή των Ελλήνων, σχετικά με τον αριθμό των προσλήψεων που θα γίνονται κάθε χρόνο.

δ) Καταλληλότητα: Το νέο σύστημα επιδιώκει να εξασφαλίσει με επεξεργασμένες πρόσφορες γραπτές δοκιμασίες, που προβλέπεται να καθιερώνονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμών σε συνδυασμό και με το βαθμό των τίτλων σπουδών και τους τυχόν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών των υποψηφίων, την πρόσληψη των καταλληλοτέρων στις αντίστοιχες θέσεις. Αλλά και για την πλήρωση θέσεων, για τις οποίες δεν προσιδιάζει η γραπτή δοκιμασία, προβλέπεται η επιλογή όσων προσλαμβάνονται, να γίνεται με αδιάβλητα αντικειμενικά κριτήρια.

3. Επί των διατάξεων των επιμέρους άρθρων σημειώνουμε ειδικότερα τα εξής:

Με το άρθρο 14 προβλέπεται ότι το θεσπιζόμενο σύστημα προσλήψεων προσωπικού θα έχει γενική εφαρμογή για όλους τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός σήμερα οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990 και κάθε φορά θα ισχύει.

Το σύστημα θα είναι ενιαίο, με την έννοια ότι για θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα κάθε νομαρχίας, για τις οποίες απαιτούνται τα ίδια τυπικά προσόντα πρόσληψης, θα καταρτίζεται ένας πίνακας κατά κλάδο ή ειδικότητα από τον οποίο θα καλύπτονται όλες οι προκηρυσσόμενες αντίστοιχες θέσεις.

Ο πανελλήνιος διαγωνισμός καθιερώνεται ως ο γενικός τρόπος διακρίβωσης των ικανοτήτων των υποψηφίων, για την επιλογή των καταλληλοτέρων, ενώ προβλέπεται και η συμμετοχή του βαθμού του τίτλου σπουδών και η κατοχή μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών, κατά ένα συγκεκριμένο ποσοστό, στην επιτυχία των υποψηφίων, ώστε να προσελκύονται στο δημόσιο τομέα άτομα με υψηλή επιστημονική κατάρτιση. Αλλά και η πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού και θέσεων υποχρεωτικής εκπαίδευσης, που δεν προσιδιάζει να γίνεται με τη διενέργεια γραπτού διαγωνισμού, προβλέπεται να ενεργείται με αξιόπιστα αντικειμενικά κριτήρια.

Με το άρθρο 15 εισάγεται ο ορθολογικός προγραμματισμός των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό και εκτιμάται ότι θα εκλογικεύσει τις προσλήψεις προσωπικού σ' ολόκληρο το δημόσιο τομέα. Ο ετήσιος έγκαιρος και έγκυρος προγραμματισμός, που προβλέπεται να γίνεται τακτικά και όχι ευκαιριακά, με τελικό αποδέκτη το Υπουργικό Συμβούλιο, που θα εγκρίνει, εφ' όσον θα είναι εξασφαλισμένες οι απαραίτητες πιστώσεις, τον αριθμό των προσλήψεων που θα γίνονται στο επόμενο έτος, διευκολύνει τις ενιαίες διαδικασίες πρόσληψης, εξασφαλίζει μελλοντικά την ομαλή εξέλιξη των υπαλλήλων στις βαθμίδες της ιεραρχίας και παρέχει εχέγγυα για την ισόρροπη και ανάλογη με τις πραγματικές ανάγκες των υπηρεσιών κατανομή σ' αυτές των προσλήψεων προσωπικού. Για τις προσλήψεις τακτικού προσωπικού, που θα γίνονται κάθε έτος, προβλέπεται να ενημερώνεται και η Βουλή των Ελλήνων. Επίσης ορίζεται ότι, το σύστημα προσλήψεων που καθιερώνεται με το νομοσχέδιο αυτό, θα ισχύσει και για τις κατ' εξαίρεση εγκρίσεις που θα παρασχεθούν μέσα στο έτος 1991 από την επιτροπή της ΠΥΣ 144/1990, για κάλυψη επιτακτικών υπηρεσιακών αναγκών. Τέλος, στην κανονιστική απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5, θα προσδιοριστούν με σαφήνεια και πληρότητα οι διαδικασίες κατάρτισης του προγράμματος και όλα εκείνα τα στοιχεία και λεπτομέρειες, που θα διευκολύνουν την ουσιαστική κρίση για την παροχή των εγκρίσεων πρόσληψης μόνο του απαραίτητου προσωπικού.

Με το άρθρο 16 θεσπίζεται η αρχή της καθιέρωσης των ίδιων τυπικών και γενικών προσόντων, που απαιτείται να έχουν οι υποψήφιοι για θέσεις των αυτών κλάδων ή ειδικοτήτων,

προκειμένου να διευκολύνεται η κατάρτιση ενιαίων πινάκων, από τους οποίους θα πληρούνται οι θέσεις, για τις οποίες απαιτούνται τα ίδια τυπικά προσόντα. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται με τις οικείες οργανικές διατάξεις να ορίζονται και πρόσθετα προσόντα, εφ' όσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι, για την απολεσματικότερη εξυπηρέτηση των υπηρεσιακών συμφερόντων.

Για την εξασφάλιση της αντικειμενικότητας και αξιοπιστίας, καθώς και για την ομαλή λειτουργία όλων των διαδικασιών του νέου συστήματος προσλήψεων προσωπικού, που είναι προσανατολισμένο στην αξιοκρατική επιλογή των ικανοτέρων, συνιστάται με το άρθρο 17 στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης ανεξάρτητο και με κύρος όργανο, η Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμών. Το όργανο αυτό θα είναι πενταμελές, θα προεδρεύεται από σύμβουλο του Συμβουλίου Επικρατείας η Αρεοπαγίτη ή σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα έχει ώς μέλη τέσσερις τακτικούς καθηγητές, ανά ένα από τους κύκλους, νομικό, οικονομικό, διοικητικό και τεχνικό Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, που θα αναδεικνύονται ύστερα από δημόσια κλήρωση. Στις συνεδριάσεις της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών θα καλούνται και παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου από ένας εκπρόσωπος κάθε κόμματος, που εκπροσωπείται στη Βουλή των Ελλήνων και ένας εκπρόσωπος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και της Γ.Σ.Ε.Ε..

Η Επιτροπή θα ενισχύεται στο έργο της με το να διαθέτονται σ' αυτήν ειδικοί εισηγητές με ειδικές επιστημονικές γνώσεις και εμπειρία, που θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου και θα εισηγούνται τα θέματα της ειδικότητάς τους.

Επίσης η Επιτροπή θα υποβοηθείται στο έργο της από γραμματεία, που θα στελεχώνεται με αποσπάσεις υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, που θα γίνονται κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις. Το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης επιφορτίζεται με τη μέριμνα για τη διάθεση στην Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμών όλων των απαραίτητων μέσων, για την άρτια εκπλήρωση του έργου, που ανατίθεται σ' αυτή.

Στο άρθρο αυτό, καθώς και στα επόμενα άρθρα 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25 και 27 προσδιορίζονται με σαφήνεια και λεπτομέρεια οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, που αρχίζουν από την εισήγηση για την έκδοση των προκηρύξεων, ως την κατάρτιση των πινάκων επιτυχίας και τη διάθεση των επιτυχόντων υποψηφίων στους οικείους φορείς.

Όλες οι ουσιαστικές αρμοδιότητες για τη διενέργεια των διαγωνισμών ανατίθενται στο προαναφερόμενο ανώτατο όργανο, την Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμών, που είναι ανεξάρτητο από τη Διοίκηση και έχει αποφασιστική γνώμη. Ο Πρόεδρος, τα μέλη του και οι ειδικοί εισηγητές θα είναι πρόσωπα με μεγάλο και αναγνωρισμένο κύρος, ικανότητες, ανεξαρτησία γνώμης και εμπειρία σε θέματα δημόσιας διοίκησης. Η σύνθεση αυτή, σε συνδυασμό και με τη διαφανή και αδιάβλητη λειτουργία όλων των διαδικασιών του συστήματος, κατά το πρότυπο των γενικών εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εγγυώνται την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων και την αναμενόμενη εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης.

Το άρθρο 18 ρυθμίζει όλα τα θέματα, που αφορούν στο αρμόδιο όργανο για την έκδοση της προκήρυξης, τη διαδικασία έκδοσης, το περιεχόμενο και τη δημοσίευσή της. Η προκήρυξη προβλέπεται να εκδίδεται μετά την παροχή της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για τον αριθμό των προσλήψεων που θα γίνουν. Η προκήρυξη αυτή κανονικώς θα εκδίδεται μια φορά το έτος για θέσεις των ίδιων κλάδων ή ειδικοτήτων.

Το άρθρο 19 παρέχει εξουσιοδότηση στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης, με κανονιστική απόφασή του, να καθορίσει τον τύπο και τα στοιχεία του ειδικού εντύπου αίτησης, που θα είναι μηχανογραφικώς επεξεργάσιμο και θα επέχει και θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 για την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων. Το έντυπο αυτό θα συμπληρώνουν και θα υποβάλλουν ατελώς οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι.

Το άρθρο 20 ρυθμίζει γενικώς όλα όσα αφορούν στην κατάρτιση των ενιαίων πινάκων επιτυχίας κατά νομαρχία, στη δημοσίευση αυτών, στη χρονική ισχύ τους και στις θέσεις που επιτρέπεται να πληρωθούν από τους πίνακες αυτούς. Η ετήσια ισχύς των πινάκων, που προβλέπεται ότι μπορεί να παραταθεί μέχρι και 6 μήνες με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, αρχίζει την επόμενη ημέρα από την ημερομηνία ανάρτησής τους στο οικείο νομαρχιακό κατάστημα.

Το άρθρο 21 και 22 αντιμετωπίζουν τα θέματα αξιολόγησης των υποψηφίων και κατάρτισης των πινάκων για την πλήρωση θέσεων πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης. Για την κατάρτιση των πινάκων επιτυχίας από τους οποίους θα καλύπτονται οι θέσεις αυτές, μαζί με το βαθμό που θα συγκεντρώνει ο υποψήφιος στο σύνολο των γραπτών δοκιμασιών, θα συνυπολογίζονται ο βαθμός του τίτλου σπουδών και η εντοπιότητα. Η τελική βαθμολογία προβλέπεται να προσαυξάνεται, αν ο υποψήφιος προσκομίζει αναγνωρισμένους μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών, σχετικούς με το αντικείμενο των υπό πλήρωση θέσεων, κατά 10% επί μεταπτυχιακών διπλωμάτων μονοετούς ή διετούς κύκλου σπουδών και κατά 20% επί διδακτορικών διπλωμάτων.

Το κριτήριο της εντοπιότητας δεν ισχύει για τους υποψηφίους που υποβάλλουν αιτήσεις στις Νομαρχίες Αθηνών, Πειραιώς, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής και Θεσσαλονίκης, για να μην υπάρξει κίνητρο μεταδημότευσης στους Ο.Τ.Α. των νομαρχιών αυτών, μεγάλου αριθμού ατόμων, που διαμένουν στις περιοχές των νομαρχιών αυτών, αλλά είναι γραμμένοι στα δημοτολόγια των δήμων και κοινοτήτων άλλων νομαρχιών, απ' όπου κατάγονται.

Ο γραπτός διαγωνισμός θα περιλαμβάνει σειρά δοκιμασιών και θα μπορεί να περιβληθεί και τον τύπο απαντήσεων σε ειδικά ερωτηματολόγια (τεστ). Οι διαγωνισμοί κατά κανόνα θα είναι κοινοί, με την έννοια ότι για θέσεις για τις οποίες απαιτούνται ίδια προσόντα θα διενεργείται ένας κατ' έτος διαγωνισμός και θα καταρτίζονται ενιαίοι πίνακες επιτυχίας σε κάθε νομαρχία, κατά κλάδο ή ειδικότητα, από τους οποίους θα καλύπτονται οι θέσεις όλων των φορέων της κάθε νομαρχίας που προκηρύχθηκαν, καθώς και επί πλέον κενές θέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του προηγουμένου άρθρου 20.

Σε εξειδικευμένες όμως περιπτώσεις πλήρωσης θέσεων, κατά τις οποίες κρίνεται, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, ότι ο γραπτός διαγωνισμός σε συνδυασμό και με τα παραπάνω κριτήρια, δεν είναι η πιο αποτελεσματική μέθοδος για την αξιολόγηση των ικανοτέρων, επιτρέπεται να ορίζονται πρόσθετα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου και ο τρόπος της σχετικής δοκιμασίας. Τα πρόσθετα αυτά κριτήρια θα ορίζονται στη σχετική προκήρυξη και θα συνυπολογίζονται με τα προαναφερόμενα, για την κατάρτιση των οικείων πινάκων επιτυχίας.

Με κανονιστική απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, που θα εκδοθεί ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, προβλέπεται να ρυθμιστούν όλα όσα αφορούν στο συνυπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών στο τελικό αποτέλεσμα, στην κατάρτιση των πινάκων επιτυχίας και στη διάθεση των υποψηφίων.

Σημειώνεται ότι το ποσοστό 25% για τη συμμετοχή του βαθμού του τίτλου σπουδών στο τελικό αποτέλεσμα θα υπολογίζεται στον ανώτατο βαθμό που ισχύει για κάθε κατηγορία τίτλου σπουδών, ενώ για μικρότερες βαθμολογίες θα προσδιορίζεται αναλογως το ποσοστό συμμετοχής του βαθμού στο τελικο αποτέλεσμα.

Στο άρθρο 23 αντιμετωπίζεται το θέμα της αξιολόγησης των υποψηφίων και της κατάρτισης πινάκων επιτυχίας για την πλήρωση θέσεων για τις οποίες απαιτείται τίτλος σπουδών σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατ' ανάλογη εφαρμογή όσων ισχύουν για την πλήρωση θέσεων πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης, με εξαίρεση μόνο την προσαύξηση της βαθμολογίας λόγω μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ή διδακτορικών διπλωμάτων.

Στις διατάξεις της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι θέσεις που προκηρύχθηκαν και για οποιονδήποτε λόγο, όπως είναι η έλλειψη προσοντούχων υποψηφίων, επειδή δεν προσφέρεται το εκπαιδευτικό σύστημα ή ο ανεπαρκής αριθμός τους, δεν είναι δυνατό να καλυφθούν από υποψηφίους με τίτλο

σπουδών σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, επιτρέπεται, αν προβλέπεται στη σχετική προκήρυξη, να καλύπτονται από υποψηφίους με τυπικό προσόν απολυτήριο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας αναγνωρισμένης κατώτερης σχολής, είτε τριετή αντίστοιχη εμπειρία. Οι υποψήφιοι αυτοί υπόκεινται σε ειδική γραπτή δοκιμασία και εγγράφονται σε ξεχωριστό πίνακα. Η συμμετοχή της εμπειρίας στο τελικό αποτέλεσμα, εφ' όσον είναι χρονικής διάρκειας μεγαλύτερης των τριών ετών, ορίζεται στο 30%. Το ποσοστό αυτό θα υπολογίζεται στον ανώτατο χρόνο εμπειρίας που θα λαμβάνεται υπόψη (12 έτη), ενώ για μικρότερο χρόνο εμπειρίας περιορίζεται αναλόγως η συμμετοχή της εμπειρίας στο τελικό αποτέλεσμα.

Το άρθρο 24 ρυμίζει το θέμα της κατάρτισης πινάκων στους οποίους εγγράφονται οι υποψήφιοι για την πλήρωση θέσεων, για τις οποίες απαιτείται απολυτήριος τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης, με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια της εμπειρίας, της κατοχής απολυτηρίου τίτλου αναγνωρισμένης τεχνικής ή επαγγελματικής σχολής, του αριθμού των τέκνων και της εντοπιότητας ή και του βαθμού στη δοκιμασία (τεστ) ειδικότητας, προκειμένου για την πλήρωση θέσεων τεχνικών ειδικοτήτων της κατηγορίας Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης.

Σε ειδικές όμως περιπτώσεις, κατά τις οποίες κρίνεται, με αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, ότι η επιλογή με τα προαναφερόμενα κριτήρια δεν προσφέρεται για τη διαπίστωση συγκεκριμένων ικανοτήτων, που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι, επιτρέπεται να ορίζονται πρόσθετα κριτήρια αξιολόγησης, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου και ο τρόπος της σχετικής δοκιμασίας. Τα πρόσθετα αυτά κριτήρια θα ορίζονται στη σχετική προκήρυξη και θα συνυπολογίζονται με τα προαναφερόμενα για την κατάρτιση των οικείων πινάκων επιτυχίας.

Το άρθρο 25 ρυθμίζει τα θέματα αξιολόγησης των υποψηφίων για την επιλογή των ικανοτερων, για την πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού με συνεκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών τους προσόντων, επειδή για την αξιολόγηση του προσωπικού αυτού δεν προσιδιάζει η διενέργεια γραπτού διαγωνισμού. Το άρθρο αυτό αφορά την πλήρωση θέσεων τόσο του μόνιμου ή τακτικού προσωπικού, όσο και του προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 εξασφαλίζεται η δυνατότητα ένταξης των, κατά τις διατάξεις των άρθρων 20 - 25 του παρόντος νόμου, διοριζομένων σε θέσεις μόνιμου προσωπικού δημόσιων υπηρεσιών σε διυπουργικούς κλάδους.

Τα πλεονεκτήματα της ρύθμισης αυτής είναι τα εξής:

α) Το προσωπικό που θα ανήκει σε διυπουργικούς κλάδους θα διακινείται από υπουργείο σε υπουργείο και θα εξυπηρετεί τις ομοιόμορφες ανάγκες όλων γενικά των δημόσιων υπηρεσιών.

β) Εξασφαλίζεται η ενότητα της διοίκησης στο σχετικό αντικείμενο και η εφαρμογή ενιαίων αρχών και ομοιόμορφων κανόνων.

γ) Εξασφαλίζεται, με τη μετακίνηση των υπαλλήλων των διυπουργικών κλάδων από υπουργείο σε υπουργείο, η ορθολογική κατανομή του προσωπικού, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε υπουργείου. Ιδιαίτερα αντιμετωπίζονται αυξημένες εποχιακές ή άλλες έκτακτες ανάγκες σε δεδομένη στιγμή.

δ) Επιτυγχάνεται, μέσω των υπαλλήλων των διυπουργικών κλάδων, η συνεργασία μεταξύ των υπουργείων και η δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων, που αφορούν σε περισσότερα υπουργεία, αφού οι υπάλληλοι των διυπουργικών κλάδων, δεν θα είναι υπάλληλοι αποκλειστικά ενός υπουργείου, αλλά είναι δυνατό να μετακινούνται από υπουργείο σε υπουργείο.

ε) Οι υπάλληλοι των διυπουργικών κλάδων, με τη διακίνησή τους από υπουργείο σε υπουργείο, αποκτούν μια γενική θεώρηση του έργου του κλάδου τους σ' όλη τη έκταση της δημόσιας διοίκησης, πράγμα σπουδαίο και απαραίτητο για τους υπαλλήλους των διυπουργικών κλάδων, που θα στελεχώσουν τα επιτελεία των κλάδων από τα οποία θα ξεκινούν οι οδηγίες και θα δίνονται οι κατευθύνσεις για το έργο τους.

στ) Εξασφαλίζεται η δυνατότητα συνεχούς επιμόρφωσης των υπαλλήλων των διυπουργικών κλάδων σ' όλη την έκταση του αντικειμένου τους και η δημιουργία εξειδικευμένων στελεχών, με σφαιρική αντίληψη στο αντικείμενο του κλάδου τους σε όλη τη δημόσια διοίκηση.

Το άρθρο 27 παρέχει εξουσιοδότηση στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης με κανονιστική απόφασή του, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, να ορίσει τη διαδικασία και τις προυποθέσεις με τις οποίες θα καλύπτονται θέσεις φορέων μιας νομαρχίας που προκηρύχθηκαν και παραμένουν κενές, από αντίστοιχους πίνακες άλλων νομαρχιών της ίδιας περιφέρειας.

Το άρθρο 28 ορίζει τις κατηγορίες προσωπικού, που λόγω της φύσεως αυτών, επιβάλλεται να εξαιρούνται από το σύστημα προσλήψεων, που καθιερώνεται με το παρόν νομοσχέδιο. Επίσης παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης και στον αρμόδιο υπουργό, μετά από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμών, εφ' όσον συντρέχουν και αιτιολογούνται ειδικοί λόγοι, να εξαιρούν από το σύστημα προσλήψεων του νομοσχεδίου αυτού προσωπικό με ιδιάζουσα φύση και αποστολή. Για το προσωπικό, που εξαιρείται από τις διατάξεις περί προσλήψεων του νομοσχεδίου αυτού, έχουν εφαρμογή οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οικείες διατάξεις, που διατηρούνται σε ισχύ, ενώ τον τρόπο πρόσληψης θα τον καθορίζει η Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμών.

Το άρθρο 29 επιδιώκει να ρυθμίσει το θέμα της απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στη σωστή του βάση, για να εκλείψει το φαινόμενο της πρόσληψης επί συμβάσει προσωπικού, το οποίο κατά κανόνα προσλαμβανόταν χωρίς διαδικασίες, παρανόμως παρέμενε στην υπηρεσία και στη συνέχεια διεκδικούσε πιεστικά είτε τη μετατροπή των συμβάσεών του σε συμβάσεις αορίστου χρόνου είτε τη μονιμοποίησή του, με αποτέλεσμα τις γνωστές σ' όλους γενικές δυσμενείς επιπτώσεις.

Οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού θέτουν επί νέας βάσης το θέμα της απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στους φορείς του δημόσιου τομέα, για την κάλυψη παροδικής φύσεως εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών.

Για την κάλυψη των προαναφερόμενων αναγκών και μόνο αν αποδεδειγμένως οι ανάγκες αυτές δεν θα είναι δυνατό να καλυφθούν από το τακτικό προσωπικό ή με άλλον προσφορότερο και οικονομικό τρόπο, επιτρέπεται η απασχόληση ωρομίσθιου πλέον προσωπικού.

Για την απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα, απαιτείται ετήσιος προγραμματισμός, που ενεργείται μέσα στο προηγούμενο έτος, κατ' ανάλογη εφαρμογή όσων ισχύουν για το τακτικό ή μόνιμο προσωπικό. Μόνο μετά την παροχή της σχετικής έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, επιτρέπεται η έκδοση από τους ενδιαφερόμενους φορείς των οικείων προκηρύξεων.

Ειδικώς για το έτος 1991, προβλέπεται ότι ο προγραμματισμός και η παροχή έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για το συνολικό αριθμό των ωρών απασχόλησης ωρομίσθιου προσωπικού, κατά φορέα, θα έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι 15 Μαΐου 1991.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπονται τα προσόντα που πρέπει να έχει το ωρομίσθιο προσωπικό. Για την απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού, ο κάθε φορέας στον οποίο παρασχέθηκε σχετική έγκριση, εκδίδει και δημοσιεύει προκήρυξη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 4 και 5.

Για την απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού προβλέπεται να καταρτίζονται πίνακες κατ' ειδικότητα με ανάλογη εφαρμογή όσων ισχύουν, για την κατάρτιση των πινάκων επιτυχίας για την πλήρωση θέσεων υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η απασχόληση του προσωπικού θα γίνεται κατά τη σειρά εγγραφής του στους οικείους πίνακες.

Η απασχόληση του ωρομίσθιου προσωπικού σε έργα ή καθήκοντα άσχετα με εκείνα για τα οποία προσλήφθηκε, η παράταση ή η ανανέωση της σύμβασής του πέρα από το κατά περίπτωση χρονικό όριο απασχόλησης ή η υπέρβαση του ανώτατου ορίου ωρών απασχόλησης απαγορεύεται. Οι συμβάσεις

εργασίας του ωρομίσθιου προσωπικού λύονται αυτοδικαίως με τη λήξη τους και το προσωπικό αυτό αποχωρεί, δίχως καμιά αποζημίωση για την αιτία αυτήν και χωρίς καμιά διατύπωση. Εναντίον των οργάνων, που ενεργούν κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων προβλέπονται ποινικές, πειθαρχικές και αστικές κυρώσεις.

Με την παρ. 10 του παραπάνω άρθρου ρυθμίζεται το θέμα της χρονικής διάρκειας των συμβάσεων του προσωπικού, που προσλαμβάνεται προσωρινώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 78 και 79 του π.δ. 410/1988.

Οι συμβάσεις του προσωπικού που έχει προσληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.1735/1987, εξακολουθούν να διέπονται ως τη λήξη τους από τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρο 29, που προβλέπουν τη δυνατότητα ανάθεσης εργασιών των δημόσιων υπηρεσιών και ν.π.δ.δ. σε ιδιώτες, εταιρείες ή επιχειρήσεις, σκοπείται η δυνατότητα επιλογής από τη διοίκηση, της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη λύσης για την αντιμετώπιση των αναγκών της, επιτυγχάνοντας παράλληλα τον περιορισμό στο μέλλον των προσλήψεων έκτακτου προσωπικού, που όπως είναι γνωστό ασκεί διαρκώς πιέσεις για μονιμοποίησή του.

Το άρθρο 30 διατηρεί σε ισχύ τις διατάξεις του π.δ/τος 410/1988, που προβλέπουν την πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, για κάλυψη απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών.

Με το άρθρο 31 καταργούνται ρητώς οι διατάξεις των άρθρων 1-3, 4 παρ. 1-3, 5-11 και 13 του ν.1735/1987, επειδή τα θέματα των άρθρων αυτών ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος νομοσχεδίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
Εκπαίδευση του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης

Η εκπαίδευση των υπαλλήλων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου αποτελεί παράγοντα θεμελιώδους σημασίας για τη δημιουργία υποδομής στελεχιακού δυναμικού και την ανάπτυξη των δυνατοτήτων του συνόλου του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης, για αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία της.

Βεβαίως, τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης των υπαλλήλων δεν γίνονται αμέσως εμφανή, αλλά αυτό δεν μειώνει καθόλου την τεράστια σημασία της και την αναγκαιότητά της. Είναι βέβαιο, ότι με κατάλληλα προγραμματισμένο σύστημα εκπαίδευσης και πρόσφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, ταχύρρυθμα ή μεγαλύτερης διάρκειας, ανάλογα με τις αντιμετωπιζόμενες ανάγκες και τις διαφαινόμενες προοπτικές, η Διοίκηση δημιουργεί στην ουσία επένδυση, τα αποτελέσματα της οποίας θα φανούν με βεβαιότητα και θα είναι ευεργετικά.

Η ανάγκη μάλιστα ύπαρξης και λειτουργίας οργανωμένου συστήματος εκπαίδευσης των υπαλλήλων της χώρας μας είναι ακόμη μεγαλύτερη, αν λάβει κανείς υπόψη ότι το σύστημα της δημόσιας εκπαίδευσης, σχετικώς πρόσφατα άρχισε να στρέφεται προς την επαγγελματική, τεχνική και επιστημονική ειδίκευση.

Η ταχύτατη εξάλλου τεχνολογική εξέλιξη, η ανάπτυξη νέων τεχνικών μεθόδων οργάνωσης και διοίκησης, η είσοδός μας στην Ε.Ο.Κ. και γενικότερα η διαρκώς αυξανόμενη διεθνοποίηση πολλών, εσωτερικών άλλοτε, ζητημάτων, που επιβάλλει τη διευρωπαϊκή ή διεθνή συνεργασία σε πλήθος θεμάτων και ακόμη η διαρκώς διευρυνόμενη αποστολή του κράτους από κράτος δικαίου σε κοινωνικό κράτος, είναι βασικοί παράγοντες που καθιστούν τις γνώσεις των υπαλλήλων ανεπαρκείς και την εμπειρία τους ξεπερασμένη. Η συνεχής συνεπώς επιμόρφωση, εξειδίκευση, ενημέρωση και διεύρυνση γενικώς των οριζόντων γνώσης των υπαλλήλων, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των υπηρεσιακών αναγκών και την εισαγωγή στη διοίκηση στοιχείων ανανέωσης, εκσυγχρονισμού και εξέλιξης.

Ο Υπαλληλικός Κώδικας δεν είχε αντιμετωπίσει το θέμα της εκπαίδευσης των υπαλλήλων σε συστηματική βάση. Περιορίσθηκε στην πρόβλεψη χορήγησης εκπαιδευτικών αδειών για ανώτερές κυρίως σπουδές στην αλλοδαπή. Ο ν. 232/1975 ανατράπηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από το ν.1388/1983. Ο τελευταίος αυτός νόμος δημιούργησε το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, με δύο μονάδες: την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης με κύριο στόχο τη δημιουργία διοικητικών στελεχών και το Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης με σκοπό τη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση των υπαλλήλων του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των Ο.Τ.Α. Αυτή όμως η υπερσυγκέντρωση όλων των επιμορφωτικών δραστηριοτήτων στο Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης δεν επέτρεψε την οποιαδήποτε αξιόλογη προώθηση και ανάπτυξη του θέματος της επαγγελματικής κατάρτισης των υπαλλήλων. Για το λόγο αυτόν βασική αρχή των διατάξεων του νομοσχεδίου αυτού μεταξύ άλλων, είναι και η αποκέντρωση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Ειδικότερα:

Με το άρθρο 32 του νομοσχεδίου:

α) Καθιερώνονται έξι (6) κατηγορίες προγραμμάτων εκπαίδευσης των υπαλλήλων, τα οποία καλύπτουν την εισαγωγική εκπαίδευση, την επιμόρφωση, την εξειδίκευση, την προαγωγική εκπαίδευση, τη μετεκπαίδευση και μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

β) Συνιστώνται υποχρεωτικώς μονάδες εκπαίδευσης στα υπουργεία, στις αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και στα ν.π.δ.δ., τα οποία έχουν περισσότερες από 600 οργανικές θέσεις μόνιμων υπαλλήλων.

γ) Καθιερώνεται, για πρώτη φορά, διοικητικό εκπαιδευτικό έτος, που αρχίζει την 1η Οκτωβρίου και λήγει την 15η Ιουνίου, ως γενικός κανόνας για το χρόνο εκτέλεσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, χωρίς αυτό βεβαίως να αποκλείει και την εκτέλεση προγραμμάτων κατά το από 15 Ιουνίου μέχρι και 1η Οκτωβρίου χρονικό διάστημα, εκτός δηλαδή του γενικού εκπαιδευτικού προγραμματισμού, αν παραστεί έκτακτη ανάγκη.

Με το άρθρο 33 ρυθμίζεται η εισαγωγική εκπαίδευση με βασικά χαρακτηριστικά το υποχρεωτικό αυτής, τη διάκριση της σε δύο φάσεις, (δηλαδή η πρώτη αμέσως από την ανάληψη υπηρεσίας και πάντως εντός του πρώτου εξαμήνου από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας και η δεύτερη μετά τη συμπλήρωση δύο μηνών υπηρεσίας και μέχρι τη λήξη του δεύτερου έτους υπηρεσίας), την επίδοση του δόκιμου υπαλλήλου στο πρόγραμμα αυτό ως υποχρεωτικό στοιχείο εκτίμησης από το υπηρεσιακό συμβούλιο για τη μονιμοποίησή του, την υποχρεωτική εισαγωγή του μαθήματος στοιχείων πληροφορικής, που αποτελεί καινοτομία του νομοσχεδίου και τέλος την υποχρέωση του υπαλλήλου κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής του υπηρεσίας να υπηρετήσει σε τρία τουλάχιστον διαφορετικά τμήματα της υπηρεσίας του, εφ' όσον υπάρχουν, για πληρέστερη κατάρτιση.

Με το άρθρο 34 ρυθμίζεται η επιμόρφωση των υπαλλήλων καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. Προβλέπεται η οργάνωση προγραμμάτων κοινού ενδιαφέροντος από το Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης ή τα υπουργεία. Επιβάλλεται η υποχρεωτική συμμετοχή των υπαλλήλων σ' αυτά και η συνεκτίμηση της επίδοσής τους στα προγράμματα υποχρεωτικώς από το υπηρεσιακό συμβούλιο κατά την κρίση της προαγωγής τους. Τέλος, καθιερώνεται για πρώτη φορά, η συνεργασία των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. για την εκτέλεση των προγραμμάτων επιμόρφωσης με χρήση τηλεοπτικών ή άλλων πρόσφορων συστημάτων της σύγχρονης τεχνολογίας.

Με το άρθρο 35 ρυθμίζεται η οργανωση και εκτέλεση των προγραμμάτων εξειδίκευσης των υπαλλήλων σε αντικείμενα της υπηρεσιακής τους απασχόλησης, ώστε να βελτιωθεί η επαγγελματική τους στάθμη.

Με το άρθρο 36 θεσπίζεται για πρώτη φορά η καθιέρωση προγραμμάτων προαγωγικής εξέλιξης για τους υπαλλήλους της ΠΕ κατηγορίας, κατ' αρχήν, με δυνατότητα επέκτασης αυτών και στους υπαλλήλους της ΤΕ κατηγορίας. Τα προγράμματα αυτά οργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, σε συνεργασία με τις μονάδες εκπαίδευσης των υπουργείων και των ν.π.δ.δ. και διαρκούν το ελάχιστο 25 εβδομάδες. Δυνατότητα συμμετοχής στα προγράμματα αυτά έχουν, κατ' αρχήν, οι υπάλληλοι της ΠΕ κατηγορίας των υπουργείων και των ν.π.δ.δ., που έχουν συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον

πραγματική υπηρεσία και δεν έχουν υπερβεί το 40ό έτος της ηλικίας τους, με την προϋπόθεση, ότι η υπηρεσία που ανήκουν οργανικά έχει υποβάλει πρόταση συμμετοχής στα προγράμματα αυτά και εφ' όσον οι ενδιαφερόμενοι πετύχουν σε διαγωνισμό, που περιλαμβάνει γραπτή δοκιμασία στην επεξεργασία συγκεκριμένου σύνθετου δημόσιου προβλήματος ή θέματος γενικότερου ενδιαφέροντος, γραπτή και προφορική εξέταση σε μία ή δύο ευρωπαϊκές γλώσσες και τέλος προφορική εξέταση με σκοπό τη διακρίβωση της προσωπικότητας του υπαλλήλου. Για τη διασφάλιση αντικειμενικότητας, αξιοκρατίας και διαφάνειας, ο διαγωνισμός αυτός διενεργείται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως πρόεδρο, τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τρεις καθηγητές Α.Ε.Ι. ως μέλη. Οι επιτυχώς αποφοιτούντες από τα ανωτέρω προγράμματα εντάσσονται σε ειδική επετηρίδα σύμφωνα με τη σειρά της τελικής βαθμολογίας αποφοίτησης και προτιμώνται έναντι των λοιπών υπαλλήλων του κλάδου τους κατά την προαγωγή στο βαθμό του τμηματάρχη ή αντίστοιχο ή κατά την επιλογή για την άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου τμήματος. Επίσης, ως κίνητρο για την παρακολούθηση προγραμμάτων προαγωγικής εκπαίδευσης καθορίζεται ημερήσιο επίδομα καθώς και ημερήσια αποζημίωση για έξοδα διαμονής και διατροφής.

Με τα άρθρα 37 και 38 ρυθμίζεται η μετεκπαίδευση των υπαλλήλων για τη διεύρυνση των επιστημονικών ή τεχνικών τους γνώσεων στα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή άλλους φορείς, ελληνικούς ή ξένους, δημόσιους ή ιδιωτικούς, καθώς και η μεταπτυχιακή εκπαίδευση των υπαλλήλων της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Επίσης, θεσπίζεται η δυνατότητα οργάνωσης από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, ειδικού μεταπτυχιακού προγράμματος για δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους ν.π.δ.δ. της κατηγορίας ΠΕ σε γνωστικό αντικείμενο κοινού ενδιαφέροντος για υπαλλήλους περισσοτέρων υπουργείων και ν.π.δ.δ. ή για υπαλλήλους διυπουργικών κλάδων.

Με τα άρθρα 39-47 τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις του ν.1388/1983, που αναφέρονται στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και ειδικότερα στις εκπαιδευτικές μονάδες του Ε.Κ.Δ.Δ., στο διοικητικό συμβούλιο και το γενικό γραμματέα, στο επιστημονικό και εκπαιδευτικό συμβούλιο, στη σύσταση θέσεων, στους πόρους και στη διαχείριση του Ε.Κ.Δ.Δ., όπως, επίσης και στη συνεργασία του Κέντρου με τρίτους φορείς για την εκτέλεση στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό προγραμμάτων εκπαιδευτικού ή ερευνητικού κοινού ενδιαφέροντος, συνεδρίων και ανταλλαγών επιστημονικού ή εκπαιδευτικού προσωπικού.

Με το άρθρο 48 ρυθμίζονται θέματα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και συγκεκριμένα στους σκοπούς αυτής προστίθεται η οργάνωση και εκτέλεση προγραμμάτων προαγωγικής εκπαίδευσης των υπαλλήλων, όπως επίσης και η δυνατότητα προσθήκης νέων τμημάτων.

Με το άρθρο 49 ρυθμίζονται θέματα του νέου Ινστιτούτου Εισαγωγικής Διοικητικής Εκπαίδευσης, ενόψει του ρόλου που αναλαμβάνει στο θέμα της εισαγωγικής εκπαίδευσης των υπαλλήλων.

Με το άρθρο 50 ρυθμίζονται θέματα πρακτικής εξάσκησης των εκπαιδευομένων, ώστε αυτή να οργανωθεί κατάλληλα με τη δημιουργία δικτύου μονάδων – πιλότων, στις οποίες θα γίνεται η πρακτική εξάσκηση.

Με το άρθρο 51 ρυθμίζονται θέματα διδακτικού προσωπικού, που θα χρησιμοποιείται τόσο στα εκπαιδευτικά προγράμματα που εκτελούν τα υπουργεία και τα ν.π.δ.δ., όσο και στα προγράμματα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης.

Με το άρθρο 52 επαναλαμβάνονται, για λόγους συστηματικής κατάταξης, διευρυμένες, οι διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 2 του ν.1388/1983 "Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης".

Με το άρθρο 53 παρέχεται η δυνατότητα επέκτασης των διατάξεων που αναφέρονται στην εκπαίδευση και σε προσωπικό που δεν υπάγεται στον Υπαλληλικό Κώδικα, ενώ προβλέπεται παράλληλα δυνατότητα προσαρμογής τους στις ιδιαιτερότητες του προσωπικού, στο οποίο θα επεκτείνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
Αξιολόγηση προσωπικού

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 54 προβλέπεται η καθιέρωση από 1-1-1992, νέου συστήματος αξιολόγησης ουσιαστικών προσόντων του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών και των ν.π.δ.δ.. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία επειδή το ισχύον σύστημα αξιολόγησης που προβλέπεται στο π.δ. 581/1984, δεν απέδωσε, δεδομένου ότι η πλειονότητα των υπαλλήλων (90% και πάνω) αξιολογείται με την ανώτατη βαθμολογική διάκριση, πράγμα το οποίο δυσχεραίνει το έργο των υπηρεσιακών συμβουλίων, τα οποία δυσκολεύονται υπέρμετρα στη σύγκριση των υπαλλήλων και την επιλογή των καταλληλοτέρων ως προϊσταμένων οργανικών μονάδων, αφού όλοι οι υπάλληλοι εμφανίζονται στις εκθέσεις αξιολόγησης ως άριστοι.

Βασικές αρχές του νέου συστήματος είναι η αντικειμενική και αμερόληπτη στάθμιση της επαγγελματικής ικανότητας και καταλληλότητας των υπαλλήλων σε σχέση με το αντικείμενο της εργασίας τους και τα καθήκοντα που ασκούν, με βάση σαφώς προσδιορισμένα κριτήρια, σε συνάρτηση με τους καθορισμένους στόχους και δείκτες που επιτρέπουν την εκτίμηση της απόδοσης των υπαλλήλων σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

2. Με την παρ.1 του άρθρου αυτού προβλέπεται η έκδοση μέχρι 30-5-1991 προεδρικού διατάγματος στο οποίο θα καθορισθούν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται αξιολόγηση, ο τύπος, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης, καθώς και τα δικαιώματα και οι εγγυήσεις υπέρ των υπαλλήλων σε σχέση μ' αυτήν.

3. Με την παρ. 2 του άρθρου αυτού προβλέπεται για πρώτη φορά ποσοστιαία κλιμάκωση της αξιολόγησης των υπαλλήλων, που θα γίνει με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης μετά από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Αξιολόγησης που προβλέπεται στην παρ. 3. Στην εν λόγω Κεντρική Επιτροπή θα γίνεται επεξεργασία των προτάσεων των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης κάθε υπουργείου και ν.π.δ.δ., που προβλέπονται στην παράγραφο 4. Ο σκοπός των διατάξεων αυτών, που αφορούν στη θέσπιση ανώτατου και κατώτατου ποσοστού υπαλλήλων που μπορεί να αξιολογούνται σε σχέση με τους βαθμούς ή τις κλίμακες αξιολόγησης, έχουν σκοπό την όσο το δυνατόν αντικειμενικότερη αξιολόγηση του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης και τελικά την εξεύρεση μέσω του συστήματος αυτού των καταλληλοτέρων.

4. Στην παρ. 7 προβλέπεται η αξιολόγηση των υπαλλήλων και από τον επιθεωρητή, εφ' όσον αυτός επιθεώρησε την υπηρεσία του υπαλλήλου. Η ρύθμιση αυτή έχει σκοπό την αντικειμενικότερη αξιολόγηση, αφού προστίθεται ένας ακόμη αξιολογητής, ο οποίος δεν βρίσκεται σε στενή επικοινωνία με τον υπάλληλο, όπως συμβαίνει με τους προϊσταμένους του και κατά συνέπεια μπορεί να τον αξιολογήσει πιο αμερόληπτα.

Η ρύθμιση της παρ. 8 στην οποία προβλέπεται ότι οι προϊστάμενοι (διευθυντής και γενικός διευθυντής) συντάσσουν ειδική κατάσταση στην οποία καταχωρίζουν κατά κλάδο και βαθμό τους υπαλλήλους της οργανικής μονάδας στην οποία προϊστανται με αξιολογική σειρά, συμβάλλει και αυτή, στην καλύτερη αξιολόγηση των καταλλήλων, γιατί δεσμεύει τον προϊστάμενο, ο οποίος στο χώρο του είναι σε θέση να συγκρίνει τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην οργανική μονάδα που προϊσταται. Με την παρ. 9 σκοπείται ο έλεγχος της αξιολόγησης και συγκεκριμένα με τις διατάξεις αυτές προβλέπεται ο έλεγχος της αντικειμενικής αξιολόγησης του αξιολογητή, με σκοπό την επίτευξη ορθής απεικόνισης της ικανότητας του υπαλλήλου.

5. Με το άρθρο 55 προβλέπεται να παρέχεται ηθική αμοιβή και χρηματικό βραβείο στους υπαλλήλους, που επί τρία συνεχή έτη αξιολογούνται με τον ανώτατο αξιολογικό χαρακτηρισμό του νέου συστήματος αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
Μετατάξεις - Μεταθέσεις - Αποσπάσεις

1. Μετάταξη - Μεταφορά Προσωπικού

Με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1876/1990, ο οποίος ψηφίσθηκε επί Οικουμενικής Κυβέρνησης, έγινε προσπάθεια προσδιορισμού του πλεονάζοντος προσωπικού του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με σκοπό την ορθολογική κατανομή του προσωπικού αυτού, την αξιοποίησή του, την καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών και κατά συνέπεια, την αποτελεσματικότερη απόδοση της δημόσιας διοίκησης.

Οι διατάξεις, όμως, του νόμου αυτού, στην ουσία παρέμειναν ανεφάρμοστες, εξαιτίας των πολύπλοκων και μακροχρόνιων διαδικασιών που προβλέπουν, η ελάχιστη διάρκεια των οποίων είναι 1 1/2 χρόνος, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο θεσπίστηκαν.

Για το λόγο αυτόν νομοθετούνται οι ρυθμίσεις του άρθρου 56 του νομοσχεδίου αυτού, οι οποίες επιδιώκουν στο ελάχιστο δυνατό χρονικό όριο και με απλές διαδικασίες την ορθολογική κατανομή προσωπικού, που θα διαπιστωθεί από τα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια ότι πλεονάζει σε ορισμένους φορείς, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.

Βασικές καινοτομίες των διατάξεων του άρθρου αυτού είναι:

Ο καθορισμός του πλεονάζοντος προσωπικού γίνεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο του κάθε φορέα και όχι από Ειδική Κεντρική Επιτροπή, όπως προέβλεπε το άρθρο 34 του ν. 1876/1990. Η συγκρότηση του υπηρεσιακού συμβουλίου από ανώτερο δικαστικό λειτουργό ως πρόεδρο, ανώτερους υπαλλήλους της οικείας υπηρεσίας, καθώς και αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων, σε συνδυασμό με θεσμοθετημένα κριτήρια καθιστά αντικειμενική και αξιόπιστη τη σχετική κρίση.

Επίσης, με τις διατάξεις του εν λόγω νομοσχεδίου παρέχεται δυνατότητα στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης, να ζητά, με βάση τα στοιχεία ελέγχου των Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης την επανεξέταση από το υπηρεσιακό συμβούλιο της απόφασής του για τον αριθμό των υπαλλήλων που πλεονάζουν, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη διασφάλιση της ουσιαστικής ορθότητας της απόφασης.

Παρέχεται ακόμη δυνατότητα ενίσχυσης υπηρεσιών, που αντιμετωπίζουν επιτακτικές ανάγκες σε προσωπικό, με μετάταξη ή μεταφορά προσωπικού από υπηρεσίες όπου δεν πλεονάζει μεν, αλλά είναι δυνατό να μεταταγεί ή μεταφερθεί χωρίς δημιουργία ιδιαίτερων λειτουργικών προβλημάτων. Η πρόβλεψη αυτή καθίσταται αναγκαία και εξαιτίας ότι λόγω της απαγόρευσης των προσλήψεων επιβάλλεται η αντιμετώπιση των αναγκών με προσωπικό που υπάρχει.

Οι μετατάξεις ή οι μεταφορές προσωπικού, που προβλέπονται στις διατάξεις της παρ. 2 τελούν υπό την εγγύηση πενταμελούς επιτροπής που απαρτίζεται από ένα σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ένα γενικό διευθυντή του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, δύο καθηγητές Α.Ε.Ι. και έναν εκπρόσωπο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.. Προβλέπονται επίσης συγκεκριμένες εγγυήσεις υπέρ των υπαλλήλων που μετατάσσονται ή μεταφέρονται ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία δυσμενών καταστάσεων.

Η ισχύς των ανωτέρω διατάξεων περιορίζεται σε μία διετία από τη δημοσίευση του νόμου.

Τέλος, η ρύθμιση της παρ. 5 του άρθρου αυτού κρίθηκε απαραίτητη και αναγκαία προς αποφυγή δυσμενών συνεπειών και προβλημάτων για σημαντικό αριθμό υπαλλήλων, που μετετάγησαν ή μεταφέρθηκαν βάσει του άρθρου 20 του ν. 1735/1987, καίτοι είχαν υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση, επειδή ανέκυψαν αμφιβολίες, όσον αφορά τη νομιμότητα των αποφάσεων μετατάξεων ή μεταφοράς, που δημοσιεύθηκαν μετά τη λήξη της ισχύος των πιο πάνω διατάξεων.

2. Μεταθέσεις

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο, ότι οι υπηρεσίες οι οποίες έχουν περιφερειακές μονάδες, αντιμετωπίζουν για τη στελέχωσή τους, οξύ πρόβλημα κατά την εκτέλεση των αποφάσεων μεταθέσεων, για το λόγο ότι οι υπάλληλοι προς αποφυγή των μεταθέσεων είτε προσφεύγουν στα δικαστήρια, είτε στις υγειονομικές επιτροπές επικαλούμενοι λόγους υγείας, δικής τους, ή των μελών της οικογένειάς τους. Τούτο, έχει ως αποτέλεσμα, αφ' ενός να μην εκτελούνται οι αποφάσεις μεταθέσεων για σημαντικό χρονικό διάστημα και συγκεκριμένα, μέχρις ότου αποφανθούν τα δικαστήρια ή οι υγειονομικές επιτροπές και αφ' ετέρου, να δυσχεραίνεται η λειτουργία των υπηρεσιών και ειδικότερα των περιφερειακών, που παραμένουν εκ του λόγου αυτού με ελλιπές προσωπικό για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 57 επιδιώκεται τόσο η διασφάλιση του υπαλλήλου από μεταθέσεις σε περιπτώσεις, που πράγματι συντρέχουν σοβαροί λόγοι υγείας του ίδιου ή της οικογένειάς του ή συμβεί έκτακτο γεγονός, που επίσης, καθιστά πραγματικά αδύνατη τη μετακίνηση του υπαλλήλου, όσο και η εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της υπηρεσίας.

Για το σκοπό αυτόν με τις διατάξεις αυτές του νομοσχεδίου θεσπίζονται δύο βασικές καινοτομίες, σε σχέση με το ισχύον καθεστώς μεταθέσεων (άρθρο 135 του Υ.Κ., όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 1400/1983) και συγκεκριμένα:

α) Δυνατότητα επανεξέτασης της μετάθεσης του υπαλλήλου από το υπηρεσιακό συμβούλιο όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι υγείας του ίδιου ή της οικογένειάς του ή συμβεί έκτακτο γεγονός, που καθιστά πραγματικά αδύνατη τη μετακίνησή του.

β) Σύσταση Ειδικής Τριμελούς Υγειονομικής Επιτροπής Μεταθέσεων, συγκροτούμενης από τους προέδρους και τα μέλη, τακτικά ή αναπληρωματικά των Α/θμιων Υγειονομικών Επιτροπών που εδρεύουν στο Νομό Αττικής, στην οποία μπορεί να παραπέμπει το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο τον υπάλληλο για τη διαπίστωση της βαρύτητας της ασθένειας ή της πάθησής του.

γ) Πρόβλεψη σύντομων προθεσμιών τόσο για τη διαδικασία επανεξέτασης της μετάθεσης, όσο και την έκδοση της σχετικής απόφασης.

δ) Σύσταση στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης τριών Επιτροπών αναστολών στις οποίες θα μπορούν να απευθύνονται οι υπάλληλοι, που έχουν λόγους αναστολής εκτελέσεως της απόφασης μετάθεσής τους ή απόσπασής τους. Παρέχεται επίσης δυνατότητα να συσταθεί όμοια επιτροπή και στο Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης.

3. Αποσπάσεις

Με τις διατάξεις του άρθρου 58 προβλέπεται η απόσπαση υπαλλήλων από όλα τα ν.π.ι.δ., που επιχορηγούνται, επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται από το κράτος, στα υπουργεία και ν.π.δ.δ., προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί στο Δημόσιο εξειδικευμένο προσωπικό, που έχει εμπειρία σε συγκεκριμένους τομείς, όταν υπάρχει ανάγκη από τέτοιο προσωπικό.

Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι οι αποσπάσεις του άρθρου 150 του Υπαλληλικού Κώδικα όπως διαμορφώνονται με το άρθρο αυτό θα έχουν χρονική διάρκεια μέχρι τρία το πολύ χρόνια. Η ρύθμιση αυτή γίνεται επειδή στην πράξη παρατηρήθηκε ότι η χρονική διάρκεια των δύο ετών που ισχύει μέχρι τώρα ήταν μικρή και οι υπηρεσίες αντιμετώπιζαν προβλήματα επειδή λόγω υπηρεσιακών αναγκών ζητούσαν επιπλέον παράταση της απόσπασης αυτής χωρίς να υπάρχει διάταξη που να το προβλέπει.

Με την παρ. 2 του άρθρου αυτού δίδεται η δυνατότητα στον αποσπώμενο υπάλληλο να ζητήσει μετάταξη στην υπηρεσία που είναι αποσπασμένος. Η ρύθμιση αυτή έχει σκοπό να δώσει τη δυνατότητα στον αποσπασμένο υπάλληλο να μεταταγεί στην υπηρεσία στην οποία έχει αποσπασθεί, εφ' όσον διαπιστώσει από την παραμονή του στην υπηρεσία αυτήν, ότι τον ενδιαφέρει το αντικείμενό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
Ρύθμιση άλλων υπαλληλικών θεμάτων

1. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 59 τροποποιείται η διαδικασία χορήγησης βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών στους μόνιμους υπαλλήλους. Με το ισχύον καθεστώς (άρθρο

9 ν. 1400/1983) [illegible] μέχρι δύο (2) ημερών το πολύ με υπεύθυνη δήλωση του υπαλλήλου και μέχρι πέντε (5) ημερών κατά περίπτωση και όχι περισσότερο από 15 ημέρες το χρόνο με βάση γνωμάτευση υπηρεσιακού γιατρού για όσον [illegible].

Επειδή όμως το σύστημα ελέγχου της κατ' οίκον ασθένειας των υπαλλήλων από υπηρεσιακό γιατρό, που προβλέπονταν από το άρθρο 9 του ν. 1400/1983 δεν λειτούργησε, οι υπηρεσίες για τη δικαιολόγηση ακόμη και μιας μόνο ημέρας άδειας, πλέον των δύο ημερών, υποχρεούνται να παραπέμπουν τον υπάλληλο στην υγειονομική επιτροπή. Αυτή η κατάσταση έχει προκαλέσει συμφόρηση στις διάφορες πρωτεύουσες υγειονομικές επιτροπές ιδίως της Αθήνας, εξαιτίας της πληθώρας των υπαλλήλων που προσέρχονται σ' αυτές. Πέραν αυτού το Δημόσιο επιβαρύνεται με τη δαπάνη που προκαλείται από την αναγκαστική επίσκεψη του υπαλλήλου σε ιδιώτη γιατρό, καθώς και από την αναγκαστική απουσία μιας τουλάχιστον εργάσιμης ημέρας από μέρους του ασθενήσαντος υπαλλήλου εξαιτίας της μετάβασής του στην υγειονομική επιτροπή.

Ένα ακόμη μειονέκτημα του ισχύοντος συστήματος είναι η ανυπαρξία ουσιαστικού ελέγχου της ασθένειας του υπαλλήλου από την υγειονομική επιτροπή, αφού συνήθως ο υπάλληλος παραπέμπεται σ' αυτήν πολλούς μήνες (3-6) μετά την αποθεραπεία του οπότε, η παραπομπή αποτελεί μια απολύτως τυπική και γραφειοκρατική ενέργεια.

Στην αντιμετώπιση των πιο πάνω μειονεκτημάτων αποσκοπούν οι προτεινόμενες με το άρθρο αυτό ρυθμίσεις σε συνδυασμό με το νέο σύστημα του ελέγχου της κατ' οίκον ασθενείας των υπαλλήλων, που προβλέπεται από το επόμενο άρθρο.

Με τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιακών γιατρών οι οποίοι άλλοτε θα εγκρίνουν τη γνωμάτευση και άλλοτε θα γνωμοδοτούν απευθείας, αναμένονται τα εξής αποτελέσματα:

α) Περιορισμός των δαπανών του Δημοσίου από επισκέψεις σε ιδιώτες γιατρούς.

β) Αποσυμφόρηση των υγειονομικών επιτροπών αφού σε ελάχιστες περιπτώσεις θα γίνεται παραπομπή του υπαλλήλου σ' αυτές και τέλος

γ) ελπίζεται ότι το σύστημα αυτό θα οδηγήσει σε περιορισμό των περιπτώσεων καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος αναρρωτικής άδειας, αφού η υπηρεσία θα έχει την ευχέρεια να διαπιστώνει, με αιφνιδιαστική επίσκεψη του υπηρεσιακού γιατρού στον ασθενή υπάλληλο, το πραγματικό ή όχι της ασθένειας του.

2. Έλεγχος ασθενούντων υπαλλήλων κατ' οίκον

Με τις διατάξεις του άρθρου 60 προβλέπεται η σύσταση σε κάθε υπουργείο μέχρι δύο θέσεων ελεγκτών γιατρών και σε κάθε ν.π.δ.δ., που έχει προσωπικό άνω των χιλίων ατόμων, μιας θέσεως ελεγκτού γιατρού, στους οποίους ανατίθεται ο έλεγχος της κατ' οίκον ασθένειας υπαλλήλων, καθώς και έλεγχος βιβλιαρίου ασθένειας των υπαλλήλων και των μελών των οικογενειών τους. Ο σκοπός της ρύθμισης είναι να μειωθούν οι αναρρωτικές άδειες των υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ., στις περιπτώσεις που ορισμένοι υπάλληλοι δηλώνουν ασθένεια χωρίς να είναι πράγματι ασθενείς. Ο έλεγχος θα είναι καθημερινός μεν, αλλά δειγματοληπτικός λόγω του μικρού αριθμού των ελεγκτών γιατρών. Για την αντικειμενικότητα του ελέγχου προβλέπεται επίσης η δυνατότητα απόσπασης των ελεγκτών γιατρών μεταξύ υπουργείων ή ν.π.δ.δ.

3. Κανονικές άδειες

Σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 102 του Υπαλληλικού Κώδικα η αποζημίωση στην περίπτωση που η υπηρεσία δεν χορηγεί στον υπάλληλο την κανονική άδεια που δικαιούται κατ' έτος, υπολογίζεται μόνο επί του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος. Δεν υπολογίζεται δηλαδή και επί της ΑΤΑ, που σήμερα όπως έχει διαμορφωθεί υπερβαίνει το ποσό του βασικού μισθού και επί των άλλων επιδομάτων. Αυτό έχει ως συνέπεια, ο υπάλληλος για το χρόνο που εργάσθηκε αντί να κάνει χρήση της αδείας του, να αποζημιώνεται με πολύ λιγότερα χρήματα από τις αποδοχές που αντιστοιχούν στο χρόνο εργασίας του. Για το λόγο αυτόν προτείνεται η αναμόρφωση της σχετικής διάταξης με τις διατάξεις του άρθρου 51. Επίσης με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται περίπτωση κατά την οποία η υπηρεσία δεν χορηγεί την κανονική άδεια στον υπάλληλο, όχι λόγω υπηρεσιακών αναγκών, αλλά λόγω του ότι ο υπάλληλος βρίσκεται σε εκπαιδευτική, αναρρωτική, γονική, κ.λπ. άδεια ή σε διαθεσιμότητα ή αργία. Έτσι με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο χρόνος καλύπτεται με τις άδειες που προαναφέρθηκαν δεν δικαιούται ο υπάλληλος να μεταφέρει στο επόμενο έτος ή να αποζημιωθεί την άδειά του.

4. Τροποποίηση του άρθρου 255 του π.δ. 611/1977

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 255 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977) που προέβλεπαν ότι σε περίπτωση παραίτησης η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδίκαια όταν παρέλθει τρίμηνο από την υποβολή της αίτησης. Οι διατάξεις αυτές του Υπαλληλικού Κώδικα είχαν τροποποιηθεί με το ν. 1892/1990, άρθρο 86 παρ. 4 λόγω των ειδικών συνθηκών που επικρατούσαν κατά την περιόδο της ψήφισης του εν λόγω νόμου και προέβλεπαν αντί του τριμήνου εξάμηνο. Μετά την άμβλυνση των εν λόγω συνθηκών κρίνεται ότι πλέον δεν απαιτείται να παρέλθει εξάμηνο από την υποβολή της αίτησης γι' αυτό επαναφέρονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ίσχυαν πριν το ν. 1892/1990. Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται οι εκκρεμείς παραιτήσεις για τις οποίες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού έχει συμπληρωθεί το τρίμηνο.

5. Υπηρεσιακά Συμβούλια - Επιλογές Προϊσταμένων

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 επιδιώκεται η νόμιμη συγκρότηση των υπηρεσιακών συμβουλίων, στις περιπτώσεις που δεν εκλέχτηκαν αιρετοί εκπρόσωποι των υπαλλήλων ή εκλέχτηκε μόνο ένας. Έτσι με τη διάταξη αυτήν τροποποιούνται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, που προβλέπουν ότι τα πενταμελή υπηρεσιακά συμβούλια συνεδριάζουν παρόντων τεσσάρων τουλάχιστον μελών, μόνο για την περίπτωση που προαναφέρθηκε, κατά την οποία θα είναι νόμιμη η συγκρότηση των υπηρεσιακών συμβουλίων με την παρουσία τριών μελών.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 1586/1986 και προβλέπεται ότι στην περίπτωση που κενούται ή συνιστάται θέση προϊσταμένου πριν από τη λήξη της τριετίας, η πλήρωση της θέσεως αυτής δεν γίνεται πλέον δυο φορές το χρόνο, αλλά μέσα σε ένα μήνα από τότε που κενώθηκε ή συστάθηκε η θέση. Ο σκοπός της διάταξης αυτής είναι η πλήρωση των κενών θέσεων προϊσταμένων το συντομότερο δυνατό για την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών.

6. Κίνητρα υπαλλήλων που υπηρετούν σε προβληματικές περιοχές

Με τις διατάξεις του άρθρου 64 προβλέπεται ότι με υπουργική απόφαση, μετά από σύμφωνη γνώμη ειδικής επιτροπής, επιτρέπεται να καθορίζονται ορισμένες περιοχές ως προβληματικές, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που επικρατούν σ' αυτές, από άποψη ιδίως συνθηκών διαβίωσης, επικοινωνίας ή στέγασης, και προβλέπονται κίνητρα για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σ' αυτές. Σκοπός των εν λόγω διατάξεων είναι να στελεχωθούν οι μονάδες που βρίσκονται σε τέτοιες προβληματικές περιοχές, που σήμερα δεν προσελκύουν καθόλου τους υπαλλήλους, λόγω των οικονομικών και λοιπών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σ' αυτές.

7. Ανάθεση καθηκόντων - Επέκταση διατάξεων

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 65 προβλέπεται ότι με απόφαση του οικείου υπουργού ανατίθεται σε υπαλλήλους ν.π.δ.δ. η άσκηση καθηκόντων και σε άλλο ν.π.δ.δ. του ίδιου υπουργείου.

Σκοπός της διάταξης αυτής είναι όλο το προσωπικό των ν.π.δ.δ. (διοικητικό, νοσηλευτικό, ιατρικό κ.λπ.) να αξιοποιείται κατά τον καλύτερο τρόπο με τη δυνατότητα που παρέχεται με τις διατάξεις αυτές να ασκεί καθήκοντα σε περισσότερα του ενός ν.π.δ.δ. του ίδιου υπουργείου, ανάλογα με τις ανάγκες που υπάρχουν κάθε φορά, χωρίς υπέρβαση του ωραρίου εργασίας.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται διορισμος σε μονιμες θέσεις των κλαδων ΔΕ προσωπικού Υ των οικείων δημων, του προσωπικού των δημοτικών επιρησεων μηχανογράφησης, που απασχολείται στους οικείους μους για την εξυπηρετηση παγιων και διαρκών αναγκών των μων.

3. Ανανέωση - Παράταση συμβάσεων

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 66 αφορουν σε συμβάσεις εργασιας ισμενου χρονου η έργου ατόμων με ειδικές ανάγκες που ροστατεύονται από το ν. 1648/1986. Πρόκειται για άτομα άπορα που έχουν περιορισμενες δυνατότητες για επαγγελτικη απασχόληση από οποιαδηποτε χρονια σωματική ή πνευτική η ψυχική παθηση η βλάβη. Καλύπτεται η παράταση της ιάρκειας της συμβασης τους που έγινε για ένα ακομη έτος κατά παρέκκλιση ον κειμένων διατάξεων, που ορίζουν το ανώτατο χρονικό όριο ασχόλησης και γίνεται μετατροπη των συμβάσεών τους σε ριστου χρόνου. Η ρυθμιση αυτη είναι εξαιρετική και αφορά αριστο αριθμό ατομων με ειδικές αναγκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
Λοιπες διατάξεις

Με τις διατάξεις του άρθρου 67 σε κάθε υπουργείο συνιάται γραφείο τύπου και δημοσιων σχέσεων, που υπάγεται ιευθειας στον οικείο υπουργο, ο οποίος έχει και την αποειστικη ευθύνη της λειτουργιας του. Η ρύθμιση αυτή, της ιευθειας, δηλαδή, υπαγωγης των γραφείων τύπου στον κάθε ιουργό που εξυπηρετούν, υπαγορεύθηκε από την ανάγκη να ντιμετωπισθουν πολλαπλά λειτουργικά προβλήματα, που αναπτουν από το ισχύον οργανωτικό καθεστώς που διέπει τα ιαφεία αυτά, σύμφωνα με το οποίο όλα τα γραφεία τύπου άγονται στη Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών, λονότι εξυπηρετούν άλλα υπουργεία. Με τη ρύθμιση εξάλλου ς παρ. 4 παρεχεται η δυνατότητα στα πρακτορεία εφημερίδων ι περιοδικών να εγγράφουν συνδρομητές απευθειας και να ανεμουν τα σχετικα εντυπα οπως και οι εκδότες.

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 68 παρέχουν τη δυνατότητα, όπου ιαρχουν περισσότερες μονάδες πληροφορικής, να συγχωύονται σε ενιαια, κατά υπουργείο, μοναδα πληροφορικής ώστε ι εξασφαλίζεται αποτελεσματικότερος συντονισμός των μοιδων αυτών, αλλά και αποδοτικότερη αξιοποίηση του μηχακου εξοπλισμού και συνεπώς μείωση των συναφών λειτουρκών δαπανών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 69 συνιστάται σε κάθε υπουριο Συντονιστική Ομάδα Πληροφορικής, που σκοπό έχει να ντονίζει τη δράση του κάθε υπουργείου και των σχετικών ρέων πληροφορικής που λειτουργούν ως ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. υ δημόσιου τομέα με την εκάστοτε επί της πληροφορικής βερνητική πολιτική, ώστε να επιτυγχάνεται οικονομία μέσων ι προσωπικου, ταχύτερη λειτουργία και συνεπώς μεγαλύτερη τοτελεσματικότητα.

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 70 κρίνονται αναγκαίες προκειμένου ι επιβληθεί σε όλα υπουργεία και ν.π.δ.δ., που ενώ έχουν ριφερειακές υπηρεσίες, δεν έχουν κάνει ακόμη κατανομή των γανικών τους θέσεων στις υπηρεσίες αυτές, να προβούν, σα σε τακτή προθεσμία τριών μηνών, σε κατανομή των γανικών τους θέσεων στις υπηρεσιακές τους μονάδες σε πιπεδο περιφέρειας, ώστε να μπορούν, με τον τρόπο αυτόν, ι προγραμματίζονται εφεξής με συγκεκριμένα δεδομένα οι ποθετήσεις, μεταθέσεις κ.λπ., υπαλλήλων στις περιφερειακές ηρεσίες και να αποφεύγονται έτσι υπεράριθμες τοποθετήσεις οσωπικού σε ορισμένες περιφερειακές μονάδες, με το πρόμα της μη ύπαρξης συγκεκριμένων, σε αριθμό, θέσεων οσωπικού.

Για την ενίσχυση του έργου των γραφείων των γενικών αμματέων υπουργείων και γενικών γραμματέων που προϊανται γενικών γραμματειών, με τις διατάξεις του άρθρου 71, νιστάται μια θέση ειδικού συμβούλου και μια θέση ειδικού νεργάτη.

Το άρθρο 72 αποσκοπεί στην ικανοποίηση της ανάγκης σμοθέτησης ενός ενιαίου ομοιογενούς προσοντολογίου για τις προσλήψεις προσωπικού σε όλους τους φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός επαναορισθετήθηκε με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990, κατά ανάλογη ρύθμιση που ισχύει για τις δημόσιες υπηρεσίες και τα ν.π.δ.δ. (άρθρο 22, παρ. 5 ν. 1735/1987 - π.δ. 194/1988).

Ειδικότερα με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκονται τα εξής:

1. Να εξασφαλιστεί η ομοιομορφία των προσόντων διορισμού για τις ίδιες ειδικότητες σε αντίθεση με την παρατηρούμενη σήμερα αδικαιολόγητη ανομοιομορφία και σύμφωνα με τις βαθμίδες του ισχύοντος εκπαιδευτικού συστήματος.

2. Να δοθεί η δυνατότητα διεξαγωγής ενιαίων διαδικασιών πρόσληψης σε αντίθεση με την υφιστάμενης αδυναμία λόγω των προβλεπόμενων διαφορετικών προσόντων για τις ίδιες ειδικότητες.

3. Να αποφεύγεται η επανάληψη περιγραφής των προσόντων στους οργανισμούς όλων των φορέων του δημόσιου τομέα, για τις ίδιες ειδικότητες, σε αντίθεση με την υφιστάμενη μέχρι σήμερα υποχρέωση επανάληψης των προσόντων ακόμη και στις περιπτώσεις, που δεν υπάρχουν διαφορές.

4. Να εξασφαλισθεί η δυνατότητα αναπροσαρμογής των προσόντων διορισμού στις μεταβολές, που επέρχονται κάθε φορά στην εκπαίδευση.

Με τις διατάξεις του άρθρου 73 αίρονται οι περιορισμοί του ν. 1256/1982 προκειμένου για διορισμό υπαλλήλων ή λειτουργών ή συνταξιούχων του δημοσίου τομέα ως προέδρων ή αντιπροέδρων σε διοικητικά συμβούλια ν.π.δ.δ., δεδομένου ότι, λόγω των δεσμεύσεων του ν. 1256/1982, εμποδίζεται η ανεύρεση εμπείρων και ικανών στελεχών για τις θέσεις αυτές.

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 74, που προβλέπουν τη δυνατότητα πρόσληψης μουσικών αναγνωρισμένου ταλέντου σε οργανικές θέσεις των Κρατικών Ορχηστρών και της Εθνικής Λυρικης Σκηνής, χωρίς τις δεσμευσεις του Υπαλληλικού Κώδικα για το όριο ηλικίας διορισμού και την εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων, επιτρέπεται να απασχοληθούν και να αξιοποιηθούν από τις κρατικες υπηρεσίες, που προαναφέρθηκαν τα αναγνωρισμένα ταλέντα, όσο το δυνατόν ενωρίτερα. Επίσης με τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου συστήνονται στο Κρατικό Ωδειο Θεσ/νικης 34 θέσεις καλλιτεχνικού-διδακτικού προσωπικού, δεδομένου ότι το προσωπικό αυτό εξυπηρετεί τακτικές ανάγκες του Κρατικού αυτού Ωδείου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 75 προβλέπεται ότι τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μπορεί να διορίζονται ως μέλη ή πρόεδροι συλλογικών οργάνων διοίκησης, όταν οι κείμενες διατάξεις προβλέπουν για τις θέσεις αυτές το διορισμό δικαστικών λειτουργών. Ο σκοπός της διάταξης αυτής είναι να καλύπτονται υπηρεσιακές ανάγκες, επειδή σε πάρα πολλά συλλογικά όργανα προβλέπεται η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι δεν επαρκούν για όλες τις περιπτώσεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 76 ρυθμίζονται θέματα του Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Π.Κ.Ε.Δ.

Οι τροποποιήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών κρίνονται αναγκαίες για την καλύτερη λειτουργία του, δεδομένου ότι με τη σημερινή σύνθεση η λειτουργία του Δ.Σ. είναι προβληματική, σχεδόν αδύνατη, γιατί τα υποδεικνυόμενα από το Συμβούλιο της Ευρώπης μέλη (αλλοδαποί) κατά κανόνα δεν παρίστανται. Για την τροποποίηση έχει συγκατατεθεί η γεν. γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Με το άρθρο 77 επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 85 του ν. 1892/1990 για διαχειριστικούς ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το Κράτος ή ενεργούν για λογαριασμό του συγκέντρωση, διαχείριση, διάθεση ή διανομή αγαθών, όπως διάφοροι γεωργικοί συνεταιρισμοί ή ενισχύονται οικονομικά από το κράτος ή ν.π.δ.δ..

Με το άρθρο 79 κυρώνονται υπουργικές αποφάσεις και άλλες διοικητικές πράξεις, που είχαν κατά καιρούς ρυθμίσει επείγοντα θέματα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 79 μετατρέπονται οι προβλεπόμενες από τον ν. 1558/1985 θέσεις υπουργών χωρίς χαρ-

τοφυλάκιο σε θέσεις υπουργών Επικρατείας. Η ουσιαστική αυτή αναβάθμιση του ρόλου των υπουργών χωρίς χαρτοφυλάκιο με την καθιέρωση του θεσμού του υπουργού Επικρατείας (όπως συμβαίνει και σε άλλες δημοκρατίες, π.χ. στη Γαλλία από το 1946), ενισχύεται με τη δυνατότητα ανάθεσης στους υπουργούς της κατηγορίας αυτής, εκτός από συγκεκριμένες αρμοδιότητες και της διοίκησης υπουργείου και δεύτερον, με τη σύσταση θέσης γενικού γραμματέα, ο οποίος θα επικουρεί τον υπουργό Επικρατείας, που δεν προϊσταται υπουργείου στο έργο του.

Ο νέος θεσμός των υπουργών Επικρατείας παρέχει την ευχέρεια συμμετοχής στην Κυβέρνηση διακεκριμένων πολιτικών και μη προσωπικοτήτων, οι οποίες είναι σε θέση, με το κύρος, τις γνώσεις και την εμπειρία τους, να βοηθήσουν την πραγματοποίηση του κυβερνητικού έργου και την προώθηση των συμφερόντων της Ελλάδος στο εξωτερικό.

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 1991

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Αθανάσιος Κανελλόπουλος

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ Μιλτιάδης Έβερτ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Σωτήριος Κούβελας
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Ιωάννης Παλαιοκρασσάς	ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ Μαριέττα Γιαννάκου-Κουτσίκου
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Γεώργιος Σουφλιάς	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Ευθύμιος Χριστοδούλου

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Συνεδρίαση αριθμός 21 της 14ης Φεβρουαρίου 1991, ώρα 5.30 μ.μ.

Συνεδρίασε το τμήμα Γ' της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και παρευρέθηκαν οι Α. Τσούτσος, Επίτιμος Αντιπρόεδρος του ΣτΕ, Ν. Παπαθανασίου, αρεοπαγίτης, Σ. Σαρηβαλάσης και Π. Χριστόφορος, σύμβουλοι Επικρατείας, Α. Κομισόπουλος, νομικός σύμβουλος του Κράτους, Ι. Σπυριδάκης, καθηγητής πανεπιστημίου, Φ. Αρναούτογλου και Ν. Σακελλαρίου (εισηγητής), πάρεδροι ΣτΕ, Χ. Κότσιφας, εφέτης Δ.Δ. (εισηγητής), Κ. Χιώλος, δικηγόρος (εισηγητής) και Γ. Μαγουλάς, επίκουρος καθηγητής πανεπιστημίου και επεξεργάστηκε σχέδιο νόμου του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης με τίτλο: " Εκσυγχρονισμός της Οργάνωσης και Λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης. Αναβάθμιση του Προσωπικού της και άλλες διατάξεις".

Γραμματέας ο Σ. Κοτσιώνης.

Παρευρέθηκε ο εκπρόσωπος του Υπουργού Β. Ανδρονόπουλος.

Η Επιτροπή συζήτησε το περιεχόμενο του νομοσχεδίου και διετύπωσε τις εξής παρατηρήσεις:

Α' Γενικές παρατηρήσεις

1. Το νομοσχέδιο πρέπει να υπογραφεί από όλους τους υπουργούς για τους οποίους προβλέπονται αρμοδιότητες στις διατάξεις του.

2. Όπου μνημονεύονται αριθμοί νόμων, διαταγμάτων και αποφάσεων να παρατίθεται σε παρένθεση, κατά την πρώτη μνεία, το τεύχος και ο αριθμός του φύλλου της Εφ. Κυβ. λ.χ. 1505/1984 (Α.194), π.δ. 410/1988 (Α.191), Απόφαση Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης ΔΙΔΑΔ/12/3/10279/25-4-1989 (Β. 298).

3. Γίνεται μεγάλη χρήση κεφαλαίων γραμμάτων στο κείμενο του νομοσχεδίου.

4. Όπου στο κείμενο του νομοσχεδίου αναφέρεται: "Βουλή των Ελλήνων" να γραφεί μόνο "Βουλή".

Β' Ειδικές παρατηρήσεις

1. Στον τίτλο του νομοσχεδίου μετά τη λέξη : "άλλες", να προστεθεί η λέξη: "συναφείς".

2. Στο άρθρο 1:

α) Στην παρ.1, όγδοο στίχο, μετά τη λέξη: "διοίκησης", να προστεθεί η φράση: "στα πλαίσια της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της Χώρας".

β) Στην παρ. 2 όγδοο στίχο αντί του ρήματος: "καταρτίζεται" να τεθεί το ρήμα: "οριστικοποιείται", το οποίο ν' απαλειφθεί από τον ένατο στίχο και στο δωδέκατο στίχο αντί του ρήματος: "ληφθεί" να τεθεί το ρήμα: "ζητηθεί".

3. Στο άρθρο 3 η παρ. 2 να διατυπωθεί ως εξής: "Οι εκθέσεις αυτές προτείνονται για συζήτηση σε συνεδρίαση της ολομέλειας της Βουλής που ορίζεται από τον Πρόεδρο αυτής", γιατί με την προτεινόμενη διατύπωση γίνεται τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, που δεν είναι επιτρεπτή με νόμο.

4. Στο άρθρο 4:

α) Στην παρ. 1, περ. β, πρώτο στίχο στη λέξη: "κατάργηση" να προστεθεί το γράμμα "ς".

β) Στην παρ. 4, πρώτο στίχο, αντί των λέξεων: "θα ολοκληρωθεί", να τεθεί το ρήμα "ολοκληρώνεται".

γ) Η παρ. 5 να διατυπωθεί ως εξής: "Οι προτάσεις της Επιτροπής υποβάλλονται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο και αποφαίνεται επ' αυτών".

5. Στο άρθρο 5:

α) Σχετικά με την προθεσμία των εξήντα ημερών, που προβλέπεται στον πέμπτο στίχο, της παρ.1, παρατηρείται ότι η Επιτροπή, κατά πλειοψηφία, κρίνει ότι η προθεσμία αυτή έρχεται σε αντίθεση με την προθεσμία των τριών (3) μηνών που προβλέπεται από το εδάφ. α' της παρ. 4 του άρθρου 45 του π.δ. 18/1989 (Α.8). Διευκρινίζεται ότι η πάροδος απράκτου της πιο πάνω προθεσμίας συνιστά παράλειψη οφειλομένης ενεργείας η οποία προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως εντός εξήντα ημερών (άρθρο 46 του ίδιου π.δ.) από της παρελεύσεως της προθεσμίας αυτής. Κατόπιν αυτών και για την αποφυγή σύγχυσης, προτείνει ή η προθεσμία αυτή να γίνει ενενήντα ημέρες, ή η Κυβέρνηση να προτείνει την τροποποίηση της ανωτέρω σχετικής διάταξης σε εξήντα ημέρες. Τα μέλη Σ. Σαρηβαλάσης και Α. Κομισόπουλος, που μειοψήφισαν, διετύπωσαν την άποψη ότι η ρύθμιση αυτή έχει ως σκοπό μόνο τη δραστηριοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του πολίτη και δεν θίγει την προθεσμία του άρθρου 45 του π.δ. 18/1989 από την οποία εξαρτάται η προθεσμία της αιτήσεως ακυρώσεως.

β) Στην παρ. 1, έβδομο στίχο, η φράση: " Η προθεσμία ... αρχίζει", να διατυπωθεί ως εξής: "Οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν".

γ) Στην παρ. 5, δεύτερο στίχο, οι λέξεις: "καθολικές ή γενικές" προσδίδουν αοριστία στη διάταξη και πρέπει να διασαφηνιστεί το περιεχόμενο της διάταξης.

δ) Στην παρ. 13, δεύτερο στίχο, αντί: "Ελέγχου εφαρμογής της Νομοθεσίας" να τεθεί: "Εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων".

6. Στο άρθρο 7, παρ. 3, το περιεχόμενο της διάταξης: "Προς... μπορεί" να απαλειφθεί και η διάταξη να αρχίζει: "Με απόφαση...." και στον πέμπτο στίχο, μετά τη λέξη: "Κυβερνήσεως", να τεθεί το ρήμα: "μπορεί".

7. Στο άρθρο 12 και στην Επιτροπή της παρ. 2, περ. ε, αντί: "Δύο μέλη ΔΕΠ Ελληνικών Α.Ε.Ι." να τεθεί: "Έναν καθηγητή Α.Ε.Ι. νομικού μαθήματος", επί πλέον να προστεθεί ως μέλος ένας αρεοπαγίτης και να γίνει νέα αρίθμηση των περιπτώσεων.

8. Το άρθρο 13 να διαγραφεί γιατί αφορά θέμα Κανονισμού της Βουλής, που δεν μπορεί να γίνει με νόμο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 6ο & 7ο

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

1η ΕΚΔΟΣΗ
ΙΟΥΛΙΟΣ 1998

1. ΝΟΜΟΣ 1599/1986 ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ – ΠΟΛΙΤΗ

Ο Νόμος 1599 με τίτλο «Σχέσεις Κράτους – Πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις», που ψηφίστηκε και ισχύει από τις 11 Ιουνίου 1986, προωθεί μια σειρά από διοικητικές μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου δημόσιας διοίκησης με κύρια χαρακτηριστικά :

- Τη διαφάνεια στη διοικητική δράση και τη συμμετοχή του πολίτη σ' αυτή.
- Την απλότητα στις συναλλαγές με τις υπηρεσίες της διοίκησης.
- Τη δημιουργία σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας ανάμεσα στα κρατικά όργανα και τους πολίτες.
- Την πληροφόρηση των πολιτών.

Ειδικότερα για την εξυπηρέτηση και πληροφόρηση των πολιτών ο νόμος 1599 εισήγαγε τα ακόλουθα μέτρα :

- Τον περιορισμό των πιστοποιητικών στα απολύτως απαραίτητα. Όσα παραμένουν αποδεικνύονται καταρχήν είτε με το δελτίο ταυτότητας είτε με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου.
- Την υποχρέωση των δημοσίων υπηρεσιών να έχουν χαρτόσημα και έντυπα υπευθύνων δηλώσεων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να τα βρουν επιτόπου και να μην ταλαιπωρούνται.
- Το δικαίωμα της πληροφόρησης των πολιτών, την κατάργηση της ανωνυμίας, της απρόσωπης διοίκησης που συντελούν στην ανευθυνότητα των οργάνων της.
- Την εσωτερική διακίνηση των εγγράφων και πιστοποιητικών, ώστε να απαλλαγεί ο πολίτης από την υποχρέωση να τα καταθέτει.
- Την απλούστευση των ρυθμίσεων για τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής, της επικύρωσης των φωτοαντιγράφων και της αποδεικτικής ισχύος αυτών.[*]
- Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων, δηλαδή το δικαίωμα του κάθε πολίτη να ζητεί και να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε διοικητικού εγγράφου, όχι μόνο αυτών για τα οποία θεμελιώνει έννομο συμφέρον.
- Τη δημιουργία Γραφείων Επικοινωνίας και Πληροφόρησης του Πολίτη στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στους Δήμους. Τα γραφεία αυτά ενημερώνουν, συμβουλεύουν και κατευθύνουν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων τους και την άσκηση των δικαιωμάτων τους σε σχέση με τη διοίκηση.

Ο νόμος 1943/91 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 50τ.Α΄της 11 Απριλίου 1991 στο Κεφάλαιο Β΄ με τίτλο «Σχέσεις πολιτών και δημόσιας διοίκησης - Δημοσιότητα Διοικητικής δράσης - Κατάρτιση Κωδικών» στα άρθρα 5 και 6 :

- Ορίζει συγκεκριμένες προθεσμίες μέσα στις οποίες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα έχουν υποχρέωση να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των πολιτών ώστε ο κάθε πολίτης, αλλά και τα όργανα της διοίκησης να γνωρίζουν με ακρίβεια τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
- Καθιερώνει δικαίωμα των πολιτών να ζητήσουν «αποζημίωση» σε περίπτωση παράβασης των προθεσμιών ώστε να οδηγηθούν οι υπηρεσίες να διεκπεραιώνουν με μεγαλύτερη ταχύτητα τις υποθέσεις των πολιτών.
- Υποχρεώνει τις υπηρεσίες του δημοσίου τομέα να δημοσιεύουν σε περιπτώσεις καίριων τομέων παροχών όπως απονομή συντάξεων, ορισμένα στοιχεία και ενέργειές τους όπως ημερομηνία υποβολής αιτήσεων και ημερομηνία που τελειώνουν οι σχετικές υποθέσεις, ώστε να μπορούν οι πολίτες να ελέγχουν αν τηρήθηκε η σειρά προτεραιότητας κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεων τους και να υποχρεώνονται έτσι οι υπηρεσίες να τηρούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

2. ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ – ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ

Η ταυτότητα σας αν είστε Έλληνας πολίτης, αποδεικνύεται :
- Από τα δελτία ταυτότητας που έχουμε όλοι σήμερα.
- Από το διαβατήριο για τους Έλληνες της αλλοδαπής.

Κατ' εξαίρεση αντί του δελτίου ταυτότητας μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την προσωρινή βεβαίωση των αρμόδιων αρχών (αστυνομικών αρχών σήμερα) ότι έχετε καταθέσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση του δελτίου ταυτότητας.
Αν είστε αλλοδαπός, η ταυτότητά σας αποδεικνύεται :
- Από το διαβατήριό σας ή άλλο έγγραφο, με βάση το οποίο επιτρέπεται η είσοδός σας στην χώρα ή
- Από την άδεια παραμονής σας στην Ελλάδα.

(Για τα παραπάνω βλέπε άρθρο 6 του Ν. 1599/86).
Πρέπει να γνωρίζετε ότι :
- Η ταυτότητα.
- Το διαβατήριο για τους Έλληνες της αλλοδαπής.
- Και η άδεια παραμονής για τους αλλοδαπούς, αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα στοιχεία που αναφέρουν, π.χ. ημερομηνία γέννησης, όνομα του πατέρα κλπ. Αυτό σημαίνει ότι κανένα πιστοποιητικό, δικαιολογητικό κλπ δε χρειάζεται να προσκομίσετε για να αποδείξετε σε οποιαδήποτε υπηρεσία του δημοσίου τομέα τα στοιχεία που περιέχονται στο δελτίο ταυτότητας. Έτσι η ηλικία αποδεικνύεται από την ταυτότητα που έχει τα στοιχεία της ημερομηνίας γέννησης.

3. ΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΧΑΡΤΟΣΗΜΑ, ΕΝΣΗΜΑ, ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Για την ικανοποίηση των αιτημάτων σας όλες οι υπηρεσίες πρέπει να έχουν έντυπα αιτήσεων για όλα τα θέματα για τα οποία αυτές είναι αρμόδιες (υπεύθυνες).

Στο έντυπο της αίτησης θα βρείτε πληροφορίες για τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ικανοποίηση του αιτήματος σας, καθώς και για το τι πρέπει να κάνετε π.χ. ποια δικαιολογητικά θα πρέπει να προσκομίσετε κλπ. Επίσης στο έντυπο της αίτησης πρέπει να είναι γραμμένο πότε θα τελειώσει η υπόθεσή σας.

Πρέπει να ξέρετε ακόμη ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχουν έντυπα αιτήσεων ή που δηλώσετε ότι δεν μπορείτε να συντάξετε, ο υπεύθυνος υπάλληλος έχει υποχρέωση να συντάξει ο ίδιος την αίτηση μα όλα τα απαραίτητα στοιχεία.
(Βλέπε για τα παραπάνω άρθρο 9 του Ν. 1599/86 και άρθρο 5 Ν. 1943/91).

Στις καθημερινές συναλλαγές σας με τις δημόσιες υπηρεσίες πρέπει να χρησιμοποιήσετε συχνά χαρτόσημα, ένσημα, υπεύθυνες δηλώσεις κ.λπ. Αυτά τα χαρτόσημα, τα ένσημα, τις υπεύθυνες δηλώσεις, έχει υποχρέωση η δημόσια υπηρεσία μα την οποία έχετε συναλλαγές, να τα διαθέτει η ίδια. Πρέπει δηλαδή να υπάρχει υπάλληλος μέσα στο ίδιο το κτίριο όπου υποβάλλονται οι αιτήσεις, από τον οποίο μπορείτε να προμηθευτείτε τα χαρτόσημα, τα ένσημα και τις υπεύθυνες δηλώσεις.
(Για τα παραπάνω βλέπε άρθρο 11 του Ν. 1599/86).
Προσοχή : Οι αιτήσεις ή αναφορές που υποβάλλονται στις Δημόσιες, Δημοτικές ή Κοινοτικές υπηρεσίες δεν χρειάζονται χαρτόσημο, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων. Π.χ. αιτήσεις προς τα ληξιαρχεία και υποθηκοφυλακεία του Κράτους.

4. ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΓΝΗΣΙΟΥ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ – ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ

Είναι χρήσιμο να γνωρίζετε ορισμένα θέματα σχετικά με τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, και την επικύρωση φωτοαντιγράφων.

Δεν απαιτείται θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής όταν πηγαίνετε ο ίδιος σε κάποια δημόσια υπηρεσία για τη διεκπεραίωση υπόθεσής σας και έχετε μαζί σας το δελτίο ταυτότητας σας ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα σας.

Τέτοια έγγραφα είναι :

- η προσωρινή βεβαίωση των αρμοδίων αρχών (αστυνομικών αρχών σήμερα) ότι έχουν κατατεθεί τα δικαιολογητικά για την έκδοση δελτίου ταυτότητας.
- το διαβατήριο για τους Έλληνες της αλλοδαπής.
- το διαβατήριο ή άδεια παραμονής ή άλλο έγγραφο με βάση το οποίο επετράπη η είσοδος στη χώρα για τους αλλοδαπούς.

Όλες οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές αρχές έχουν υποχρέωση να θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής των πολιτών, που υποβάλλουν τέτοιο αίτημα. Για να θεωρήσουν οι αρχές το γνήσιο της υπογραφής σας, πρέπει να έχετε μαζί σας το δελτίο ταυτότητας σας ή κάποιο έγγραφο από αυτά που μπορούν να αντικαταστήσουν την ταυτότητά σας.

Η υποχρέωση των δημοσίων υπηρεσιών για τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφή καλύπτει κάθε περίπτωση και δε χρειάζεται το θέμα σας να είναι συναφές με το έργο της υπηρεσίας απ' όπου ζητάτε τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής.

Σχετικά με την ισχύ και την επικύρωση φωτοαντιγράφων, που προσκομίζετε ως αποδεικτικά ή δικαιολογητικά στοιχεία σε όλες τις υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, πρέπει να γνωρίζετε :

Ποιες υπηρεσίες μπορούν να επικυρώσουν φωτοαντίγραφα

- η υπηρεσία που εξέδωσε το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο απ' όπου το φωτοαντίγραφο,
- η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται το φωτοαντιγραφο,
- οποιοδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, δικηγόροι και συμβολαιογράφοι.

Έχετε όμως και εσείς ως πολίτης το δικαίωμα να βεβαιώνετε ο ίδιος – χωρίς τη μεσολάβηση δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής αρχής – με υπεύθυνη δήλωσή σας, την πιστότητα των φωτοαντιγράφων και αντιγράφων και να τους προσδίδετε με αυτό τον τρόπο ισχύ ίση με το πρωτότυπο. Ο νόμος με αυτόν τον τρόπο, δείχνει εμπιστοσύνη και πνεύμα συνεργασίας.

Η τυχόν κατάχρηση αυτής της εμπιστοσύνης της πολιτείας από την πλευρά σας, αν δηλώνετε δηλαδή ψευδή γεγονότα ή αποκρύπτετε τα αληθινά τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών (παράγραφος 6 του άρθρου 22 του νόμου 1599/86).

Όλες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα είναι υποχρεωμένες να δέχονται τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων δικαιολογητικών στοιχείων.

Τα φωτοαντίγραφα αυτά, όπως και αυτά που ο ίδιος θα επιβεβαιώνετε την πιστότητα τους με υπεύθυνη δήλωση σας, έχουν αποδεικτική ισχύ ίση με το πρωτότυπο. Προσοχή όμως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που προβλέπονται από το νόμο, σε ορισμένες υπηρεσίες πρέπει να υποβάλλονται τα πρωτότυπα στοιχεία και όχι τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα. Αν μια υπηρεσία σας ζητάει το πρωτότυπο πρέπει να σας αναφέρει συγκεκριμένη διάταξη νόμου που να επιβάλλει την υποχρέωση σας, αυτή.

(Για τα παραπάνω βλέπε άρθρο 14 του Ν. 1599/86).

5. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων είναι βασικό δικαίωμα, διότι επιτρέπει στους πολίτες να ελέγχουν τον τρόπο δράσης της δημόσιας διοίκησης. Η

διαφάνεια στη διοικητική δράση είναι προϋπόθεση του δημοκρατικού τρόπου διαχείρισης των δημοσίων υποθέσεων.

Δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων έχουν :

- όλοι οι έλληνες πολίτες,
- οι αλλοδαποί,
- οι ενώσεις προσώπων,
- τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, (ν.π.δ.δ.)
- τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), εταιρίες, σωματεία κ.λπ.

Ποια είναι τα διοικητικά έγγραφα για την εφαρμογή του νόμου αυτού

Διοικητικά έγγραφα για την εφαρμογή του νόμου αυτού είναι όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από όργανα του δημοσίου τομέα, ιδίως :

- εκθέσεις
- μελέτες
- πρακτικά
- στατιστικά στοιχεία
- εγκύκλιοι, οδηγίες
- απαντήσεις της διοίκησης
- γνωμοδοτήσεις
- αποφάσεις

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του νόμου 1599/86 «με τον όρο διοικητικό έγγραφο εννοείται όχι μόνο το έγγραφο με τη στενή έννοια του όρου αλλά ότι υπάρχει μέσα στο αρχείο της διοίκησης».

Ποιες κατηγορίες εγγράφων <u>ΔΕΝ</u> γνωστοποιεί η διοίκηση:

- τα έγγραφα ή στοιχεία που αναφέρονται στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων προσώπων,
- τα έγγραφα που γνωστοποίηση τους θα μπορούσε να βλάψει το απόρρητο των συζητήσεων βασικών κυβερνητικών οργάνων, όπως του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας και Εξωτερικής πολιτικής κ.λπ.,
- τα έγγραφα που η γνωστοποίηση τους θα μπορούσε να βλάψει το απόρρητο της δημόσιας πίστης και του νομίσματος, της ασφάλειας του κράτους και της δημόσιας τάξης,
- τα έγγραφα που η γνωστοποίηση τους θα μπορούσε να δυσχεράνει την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών, στρατιωτικών ή διοικητικών αρχών σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης,
- τα έγγραφα που η γνωστοποίηση τους θα μπορούσε να βλάψει το τραπεζικό ή το βιομηχανικό ή εμπορικό ή ιατρικό απόρρητο,
- τέλος η διοίκηση μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος γνώσης και σε όσες άλλες περιπτώσεις το απόρρητο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις τυπικού ή ουσιαστικού νόμου.

Πως ασκείται το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων

Πρώτα διατυπώνετε το αίτημα σας γραπτά στην υπηρεσία που έχει στο αρχείο της τα έγγραφα που σας ενδιαφέρουν, αναφέροντας το συγκεκριμένο έγγραφο που ζητάτε. Αν η διοίκηση (οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα) κρίνει ότι το έγγραφο που ζητάτε είναι δυνατό να σας γνωστοποιηθεί, τότε μπορείτε να ασκήσετε το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων που σας ενδιαφέρουν με δύο τρόπους:

- είτε με επιτόπια μελέτη, στο χώρο δηλαδή της υπηρεσίας στα αρχεία της οποίας βρίσκονται τα έγγραφα που σας ενδιαφέρουν,
- είτε με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή του μπορεί να βλάψει το έγγραφο π.χ. στην περίπτωση σπάνιων εγγράφων με ιστορική σημασία, όπως αυθεντικά παλαιά χειρόγραφα.

Κάθε αντίγραφο ή φωτοαντίγραφο επιβαρύνεται με το ανάλογο χαρτόσημο κατά σελίδα.

Τέλος η άσκηση του δικαιώματος γνώσης των διοικητικών εγγράφων γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν περιλαμβάνει για τους δικαιούχους ή τρίτους τη δυνατότητα αναπαραγωγής, διάδοσης και χρησιμοποίησης για εμπορικούς λόγους των εγγράφων αυτών.
Δε θεωρείται χρησιμοποίηση για εμπορικούς λόγους το να περιληφθούν διοικητικά έγγραφα σε επιστημονικές εργασίες, εκθέσεις, ανακοινώσεις, άρθρα κ.λπ.

6. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

καθηγητής κ. Νικηφόρος Διαμαντούρος

Με το Ν. 2477/97 (ΦΕΚ 59/18.4.1997 τ.Α') καθιερώθηκε και στην Ελλάδα ο θεσμός του «Συνήγορου του Πολίτη», θεσμός που είναι γνωστός σε παγκόσμια κλίμακα ως Ombudsman, θεσμός που υπάρχει σε 75 χώρες σε όλο τον κόσμο και 27 Ευρωπαϊκές χώρες. Έναρξη λειτουργίας του θεσμού από το τέλος Σεπτεμβρίου 1998.

Τι είναι ο Συνήγορος του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή με αποστολή τη διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και της διοίκησης, την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας.

Τι θέματα ερευνά ο Συνήγορος του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων.
Ιδίως ερευνά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες όργανο δημόσιας υπηρεσίας :
- Προσβάλλει, με πράξη ή παράλειψη, δικαίωμα ή συμφέρον που προστατεύεται από το Σύνταγμα και το νόμο.
- Αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από τελεσίδικη δικαστική απόφαση.
- Αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη.
- Ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοικητικής και της διαφάνειας ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

Τι πρέπει να κάνει ο Πολίτης

Ο Πολίτης που θέλει να προσφύγει στο Συνήγορο του Πολίτη, πρέπει να υποβάλλει ενυπόγραφη αναφορά μέσα σε έξι (6) μήνες από τότε που έλαβε γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων για τις οποίες προσφεύγει στο Συνήγορο.

Τι κάνει ο Συνήγορος

- Ο Συνήγορος ερευνά την καταγγελία και συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον αρμόδιο Υπουργό και τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Ο Συνήγορος του Πολίτη στις προτάσεις του προς τις υπηρεσίες, μπορεί να θέτει προθεσμία, μέσα στην οποία οφείλουν να τον ενημερώσουν για τις ενέργειες τους σχετικά με την εφαρμογή των προτάσεων του ή για τους λόγους που δεν επιτρέπουν την αποδοχή τους.
- Αν προκύψουν ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση και στον αρμόδιο εισαγγελέα.
- Ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώνει, σε κάθε περίπτωση, τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υποθέσεως του.
- Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προφανώς αόριστη, αβάσιμη ή ασήμαντη.

7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ.

Γενική υποχρέωση απάντησης – Προθεσμίες

Όταν κάνετε μια αίτηση σε υπηρεσίες του δημοσίου τομέα είτε για να ζητήσετε μια πληροφορία ή ένα πιστοποιητικό είτε για να ζητήσετε τη διεκπεραίωση μιας υπόθεσης σας π.χ. άδεια, σύνταξη, επίδομα κ.λπ. πρέπει να γνωρίζετε ότι :

Όλες οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα έχουν υποχρέωση

- Να απαντούν οπωσδήποτε σε όλες τις απαιτήσεις σας. Όταν δεν είναι δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματος σας, πρέπει να σας αναφέρουν συγκεκριμένους λόγους (διατάξεις, νόμους κ.λπ.), οι οποίοι δικαιολογούν την απόρριψή του. Καμιά αίτηση σας δεν επιτρέπεται να τίθεται στο αρχείο χωρίς να ενημερωθείτε.
- Να απαντούν οριστικά στις αιτήσεις σας και να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις σας μέσα σε 60 ημέρες. Αν είναι συναρμόδιες περισσότερες υπηρεσίες η προθεσμία των 60 ημερών παρατείνεται για 15 ακόμα ημέρες είναι δηλαδή 75 ημέρες.
- Να σας δίνουν απλές πληροφορίες, πιστοποιητικά και βεβαιώσεις αμέσως και το πολύ σε 10 ημέρες.

Σημείωση : Υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις υποθέσεων που λόγω πολύπλοκων διαδικασιών δεν είναι δυνατόν να διεκπεραιωθούν μέσα στις 60 ημέρες. Και στις περιπτώσεις όμως αυτές υπάρχουν προθεσμίες. Οι διαφορετικές αυτές προθεσμίες έχουν καθορισθεί με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου Υπουργού και έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στο ΦΕΚ 510 τ.Β'/1991.

Προσοχή : Όταν κάνετε αίτηση για μία υπόθεση σας και η υπόθεση αυτή διεκπεραιώνεται σε μεγαλύτερη προθεσμία από 60 ημέρες, τότε ο υπάλληλος που θα παραλάβει την αίτηση σας στο σημείωμα που θα σας δώσει με τον αριθμό πρωτοκόλλου της αίτησης είναι υποχρεωμένος να σας γράψει ποια είναι η συγκεκριμένη προθεσμία για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης σας.

Σε ποιες υποθέσεις δεν ισχύουν οι προθεσμίες

Οι προθεσμίες δεν ισχύουν στις περιπτώσεις που η υπόθεση αφορά καθολικές ή γενικές υποχρεώσεις των πολιτών όπως π.χ. η υποβολή φορολογικών δηλώσεων, ή

δικαστικές υποθέσεις του δημοσίου ή αναγνώριση απαιτήσεων κατά του δημοσίου ή απαιτούν σύμπραξη του πολίτη όπως π.χ. η συμμετοχή σε διαγωνιστική διαδικασία ή παράσταση του ενώπιον συλλογικών οργάνων, π.χ. εξέταση από υγειονομική επιτροπή.

Πότε οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση

Πρέπει να γνωρίζετε ότι οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση να σας απαντήσουν, όταν το αίτημα σας είναι φανερά παράνομο ή δεν είναι κατανοητό ή επαναλαμβάνεται με καταχρηστικό τρόπο.

Για να χαρακτηρισθεί το αίτημά σας παράνομο πρέπει ο δημόσιος υπάλληλος, με οδηγό τους νόμους, να αποδεικνύει με τρόπο που να μην επιδέχεται αμφισβήτηση, ότι το αίτημα σας είναι παράνομο.

Το αίτημά σας μπορεί να χαρακτηρισθεί αόριστο όταν είναι διατυπωμένο έτσι ώστε να μην προκύπτει τι ζητάτε.

Δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί μη κατανοητό το αίτημα σας όταν απλά δεν χρησιμοποιείτε την κατάλληλη ορολογία. Αρκεί το αίτημά σας να είναι διατυπωμένο με τρόπο που ο δημόσιος υπάλληλος να μπορεί να το καταλάβει σε γενικές γραμμές.

Καταχρηστικό μπορεί να θεωρηθεί ένα αίτημα σας, όταν παρά το ότι υπήρξε πλήρης και θεμελιωμένη απάντηση από την δημόσια υπηρεσία με την οποία συναλλάσσεσθε, εσείς υποβάλλετε ξανά το αίτημα, χωρίς κανένα νεώτερο στοιχείο ή επιχείρημα που θα επιβάλλει αναθεώρηση της υπόθεσης και της απάντησης.

Πότε αρχίζουν οι προθεσμίες

Οι προθεσμίες αρχίζουν από την ημερομηνία που υποβάλλετε την αίτηση σας στην αρμόδια υπηρεσία. Όλες οι υπηρεσίες έχουν υποχρέωση να παραλαμβάνουν τις αιτήσεις σας και να τις πρωτοκολλούν αυθημερόν. Αν στείλετε την αίτηση σας με το ταχυδρομείο, με τηλέτυπο, fax κ.λπ. η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα που θα την παραλάβει η υπηρεσία.

Αν η αίτηση σας υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία τότε αυτή έχει υποχρέωση μέσα σε 5 ημέρες να τη μεταβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία και σας ενημερώσει. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης από την αρμόδια υπηρεσία.

Ελλείψεις δικαιολογητικών – Διακοπή της προθεσμίας

Οι αιτήσεις σας πρέπει να συνοδεύονται από τα απαραίτητα για κάθε υπόθεση δικαιολογητικά. Αν παραλείψετε να προσκομίσετε όλα τα απαραίτητα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία, η εάν κάποιο από αυτά που έχετε προσκομίσει είναι ελλιπές, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να προωθηθεί η υπόθεση σας, τότε ο αρμόδιος υπάλληλος έχει υποχρέωση να σας ειδοποιήσει αμέσως, με έγγραφο επί αποδείξει, να υποβάλετε τα δικαιολογητικά ή άλλα απαραίτητα στοιχεία που τυχόν απαιτούνται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης σας. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία διακόπτεται από την ημέρα ειδοποίησης και αρχίζει πάλι από την ημέρα υποβολής όλων των στοιχείων.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ν.Α. ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Α/Α	ΑΔΕΙΕΣ / ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΔΟΝΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΑΛΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
1.	Οικοδομικές Άδειες (Νέες Οικοδομές – Προσθήκες –Κατεδαφίσεις – Περιφράξεις)	1. Μελέτες Αρχιτεκτονικών – Στατικών –Θερμομόνωσης – Πυροπροστασίας-Υδραυλικών Ηλεκτρικών-Θέρμανσης Ανελκυστήρα-Ενεργητικής Πυροπροστασίας – Τοπογραφικό. 2. Αμοιβή Μηχανικού 3. Εισφορές Ταμείων-ΙΚΑ.(ΤΕΕ-ΤΣΜΕΔΕ – Ν.Α. Βοιωτίας – Δήμου –Εφορίας - Γκαράζ)	1. Αρχαιολογία 2. Δήμος-Κοινότητα 3. ΔΕΗ 4. ΕΟΤ.(Τουριστικά κτίρια) - Υπουργείο Βιομηχανίας (βιομηχανικά κτίρια) - Υπουργείο Γεωργίας (Αγροτικές αποθήκες) - Υπουργείο Συγκοινωνιών (πρατήρια βενζίνης) 5. Δασαρχείο 6. ΔΕΚΕ (κυκλοφοριακή σύνδεση) 7. Πυροσβεστική 8. ΕΠΑΕ 9. ΠΕΧΩ Στερεάς Ελλάδας 10. Τμήμα Περιβάλλοντος	**10 ημέρες**
2.	Αναθεωρήσεις Αδειών	4. Αρχαιολογία 5. Έγκριση Δήμου-Κοινότητας -Έγκριση ΔΕΗ - Έγκριση ΕΟΤ.(Τουριστικά κτίρια) - Έγκριση υπουργείου Βιομηχανίας (βιομηχανικά κτίρια) - Έγκριση υπουργείου Γεωργίας (Αγροτικές αποθήκες) - Έγκριση υπουργείου Συγκοινωνιών (πρατήρια βενζίνης) 6. Δασαρχείο (για εκτός σχεδίου και οικισμούς) 7. Έγκριση ΔΕΚΕ (κυκλοφοριακή σύνδεση) 8. Πυροσβεστική 9. ΕΠΑΕ 10. ΠΕΧΩ Στερεάς Ελλάδας για χωροθετήσεις		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Α/Α	ΑΔΕΙΕΣ / ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΔΟΝΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΑΛΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
1	Άδεια ασυρματικών συσκευών (CB)	1. Αίτηση 2. Αντίγραφο ποινικού μητρώου (τύπου Β) 3. Τιμολόγια αγοράς 4. Υπεύθυνη δήλωση κατόχου 5. Αντίγραφο άδειας εμπορίας ασυρματικών συσκευών καταστήματος 6. Έγγραφο με τα τεχνικά χαρακτηριστικά μηχ/τος 7. Παράβολο 11.000 δημοσίου ταμείου	1. Εισαγγελία (ποινικό μητρώο) 2. Ταμείο Δ.Ο.Υ. 3. Ταμείο Ν.Α.Β.	αυθημερόν
2	Άδεια κυκλοφορίας φορτηγού ιδιωτικής χρήσεως αγροτικού	1. Πιστοποιητικά τελωνείου εάν πρόκειται για πρώτη κυριότητα στη χώρα ή τίτλους κυριότητας 2. Βεβαίωση από την Δ/νση Γεωργίας ότι ο ενδιαφερόμενος έχει τις προϋποθέσεις για την απόκτηση αγροτικού οχήματος 3. Βεβαίωση επαγγέλματος από εφορία με τζίρο για αυτ/το άνω των 4.000 Kgr 4. Υπεύθυνη δήλωση κατόχου 5. Βεβαίωση ΔΟΥ ότι καταβλήθηκαν τα οφειλόμενα	1. Τελωνείο 2. Δ/νση Γεωργίας 3. Εφορία (Δ.Ο.Υ.) 4. Ταμείο Ν.Α.Β.	αυθημερόν
3	Άδεια κυκλοφορίας φορτηγού ιδιωτικής χρήσεως επαγγελματικού	1. Πιστοποιητικό τελωνείου ή τίτλους κυριότητας 2. Βεβαίωση Δ.Ο.Υ. επαγγέλματος ενδιαφερομένου ή όταν πρόκειται για αυτ/το μικτού άνω 4.000 Kgr με τζίρο 3. Άδεια λειτουργίας εάν απαιτείται 4. Βεβαίωση Δ.Ο.Υ. ότι καταβλήθηκαν τα οφειλόμενα 5. Γραμμάτιο είσπραξης Ν.Α.Β	1. Τελωνείο 2. Δ.Ο.Υ. 3. Ν.Α.Β 4. Αναλόγως επαγγέλματος βεβαίωση καταλληλότητας από τμήμα υγιεινής, τμήμα κτηνιατρικό 5. Κατά περίπτωση άδειά λειτουργίας από Δήμους, τμήμα βιομηχανίας, τμήμα εμπορίου.	Αυθημερόν
4	Ειδική άδεια ταξί	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνη Δήλωση 3. Παράβολο 1.000 κατάθεσης Ν.Α.Β 4. Παράβολο 4.000 από Ν.Α.Β 5. Ποινικό μητρώο τύπου Ν.Α.Β 6. Φωτοτυπία επαγγελματικού διπλώματος σε ισχύ 7. φωτογραφίες έγχρωμες 8. φάκελο με έλασμα 9. Κατά την παραλαβή παράβολο 20.000 δρχ. από Ν.Α.Β 10. Εξετάσεις (ορίζονται από την υπηρεσία)	1. Υπουργείο Συγκ/νιών 2. Ταμειακή υπηρεσία Ν.Α.Β 3. Εισαγγελία	Η παραλαβή Ειδικής Άδειας ΤΑΞΙ γίνεται την επομένη ημέρα της επιτυχίας.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Α/Α	ΑΔΕΙΕΣ / ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΔΟΝΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΑΛΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
1.	Άδεια ίδρυσης και λειτουργία πρατηρίου άρτου.	1. Αίτηση με πλήρη στοιχεία. 2. Σχεδιαγράμματα σε κάτοψη και τομή του πρατηρίου άρτου εις διπλούν νομίμως χαρτοσημασμένο. 3. Μισθωτήριο συμβόλαιο ή αποδεικτικό τίτλου κυριότητας. 4. Βεβαίωση καταλληλότητας χώρου από την Υγειονομική Υπηρεσία. 5. Πιστοποιητικό περί μη πτωχεύσεως από το αρμόδιο πρωτοδικείο. 6. Έναρξη δραστηριότητας. 7. Εκλογικό βιβλιάριο. 8. Τα απαιτούμενα από το Νόμο παράβολα – χαρτόσημα.	1.- Υπηρεσία Υγιεινής. 2. Πρωτοδικείο 3. Δ.Ο.Υ.	Ένας (1) μήνας
2.	Άδεια ίδρυσης – εγκ/σης αρτοποιείου.	1. Αίτηση με πλήρη στοιχεία. 2. Σχεδιαγράμματα σε κάτοψη και τομή εις τριπλούν χαρτοσημασμένο 1x150 δημοσίου και 1x10 μηχανόσημο. 3. Ακριβές αντίγραφο του τίτλου κυριότητας του τίτλου κυριότητας του ακινήτου και σε περίπτωση μίσθωσης αντίγραφο του συμφωνητικού μίσθωσης θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. 4. Βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομίας περί καταλ[illegible]ότητας του οικήματος εφόσον η άδεια οικοδομής δεν εκδόθηκε αποκλειστικά για το συγκεκριμένο κατάστημα. 5. Πιστοποιητικό περί μη πτωχεύσεως από το αρμόδιο πρωτοδικείο. 6. Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας. 7. Εκλογικό βιβλιάριο. 8. Εγκ/νη μελέτη περιβ/κών επιπτώσεων. 9. Τα απαιτούμενα από το Νόμο παράβολα χαρτόσημα.	1. Πολεοδομία. 2. Τμήμα περιβάλλοντος 3. Πρωτοδικείο 4. .Δ.Ο.Υ.	Ένας (1) μήνας
3.	Άδεια λειτουργίας αρτοποιείου μετά από άδεια ίδρυσης.	1. Αίτηση με πλήρη στοιχεία. 2. Βεβαίωση καταλληλότητας του χώρου από την αρμόδια Υπηρεσία Υγιεινής. 3. Πιστοποιητικό πυροπροστασίας από την πυροσβεστική. 4. Τα απαιτούμενα από το Νόμο χαρτόσημα.	1. Πυροσβεστική. 2. Υπηρεσία Υγιεινής.	Δύο μήνες
4.	Άδεια συνέχισης λειτουργίας αρτοποιείου μετά από αλλαγή φορέα ή λήξεως του μισθωτηρίου συμβολαίου.	1. Αίτηση με πλήρη στοιχεία. 2. Βεβαίωση καταλληλότητας του χώρου από την αρμόδια Υπηρεσία Υγιεινής. 3. Πιστοποιητικό Προϋπηρεσίας 4. Πιστοποιητικό περί μη πτωχεύσεως από το αρμόδιο πρωτοδικείο. 5. Φορολογική ενημερότητα. 6. Εκλογικό βιβλιάριο. 7. Τα απαιτούμενα από το Νόμο παράβολα – χαρτόσημα.	1. Πυροσβεστική. 2. Υπηρεσία Υγιεινής 3. Πρωτοδικείο 4. Δ.Ο.Υ.	Ένα (1) μήνα
5.	Εγγραφή στο Βιβλίο Πτυχιούχων Μέσων Τεχνικών. Σχολών -ΤΕΣ-ΤΕΛ Ειδικότητας Μηχανολόγου-Ψυκτικού Κλωστοϋφαντουργίας Αεροσκαφών & ειδικότητας	1. Αίτηση 2. Αντίγραφο Πτυχίου 3. Υ.Δ (αρθρο 8 Ν. 1599/86) Περί μονίμου κατοικίας 4. Τρείς φωτογραφίες 5. Εκκαθαριστικό από αρμόδια Δ.Ο.Υ		5 μέρες

	Ηλεκτρολογίας.			
6.	Άδειες Ηλεκτρολογίας με εξετάσεις (Ηλεκτροτεχνίτες – Αρχιτεχνίτες – Εργοδηγοί Εγκαταστάτες)	1. Αίτηση 2. Πιστοποιητικό προϋπηρεσίας θεωρημένο από τον Επόπτη για την ακρίβεια του περιεχομένου, ύστερα από γνωμάτευση του επαγγελματικού Σωματείου. 3. Πιστοποιητικό σπουδών, άδειες πτυχία 4. Υ.Δ. (άρθρο 8 Ν. 1599/86). Περί μονίμου κατοικίας 5. Τρεις φωτογραφίες 6. Τα προβλεπόμενα από το Νόμο παράβολα-χαρτόσημα.	Επιθεώρηση Εργασίας	Ένας (1) μήνας
7.	Εγγραφή στα Βιβλίο Διπλωματούχων Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών Ειδικότητας Μηχανολόγου.	1. Αίτηση 2. Αντίγραφο Διπλώματος 3. Εγγραφή στο ΤΕΕ 4. Έναρξη δραστηριότητας από Δ.Ο.Υ 5. Αναγνώριση από ΔΙΚΑΤΣΑ για όσους έχουν πτυχίο Εξωτερικού 6. ΥΔ (άρθρο 8 Ν. 1599/86) Περί μονίμου κατοικίας 7. Τρείς φωτογραφίες 8. Τα προβλεπόμενα από το Νόμο παράβολα χαρτόσημα	Δ.Ο.Υ.	Πέντε (5) ημέρες
8.	Άδειες μηχανολογίας με εξετάσεις (θερμαστές) αρχιθερμαστές ηλεκροσυγκολλητές , οξυγονοκολλητές πρακτικοί Μηχ/κοί συντηρητές εργοδηγοί μηχανολόγοι χειριστές ΜΕΤΕ, Γομωτές – Πυροδότες	1. Αίτηση 2. Πιστοποιητικό προϋπηρεσίας θεωρημένο από τον Επόπτη εργασίας για την ακρίβεια του περιεχομένου, ύστερα από γνωμάτευση του Επαγγελματικού Σωματείου. 3. Πιστοποιητικό σπουδών, πτυχίο άδεια. 4. Υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 8 Ν. 1599/1986) περί μονίμου κατοικίας 5. Απόσπασμα ποινικού Μητρώου 6. Ιατρική γνωμάτευση 7. Φωτοτυπία της ταυτότητας 8. Τρείς φωτογραφίες 9. Πιστοποιητικό σπουδών. 10. Τα προβλεπόμενα από το Νόμο παράβολα – χαρτόσημα	Επιθεώρηση Εργασίας Εισαγγελία	Ένας (1) μήνας
9.	Θεώρηση άδειας Ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη	1. Αίτηση 2. ΥΔ (άρθρο 8 Ν. 1599/86) περί μονίμου κατοικίας 3. ΥΔ (άρθρο 8 Ν. 1599/86) ότι δεν είναι Δ.Υ ή Ν Π Δ Δ. ή Ο.Τ.Α. 4. Βεβαίωση από Επαγγελματικό Σωματείο ότι ο αδειούχος εγκαταστάτης ασκεί αποδεδειγμένα το επάγγελμα του ηλεκτρολόγου και διατηρεί κατάστημα ή Τεχνικό Γραφείο 5. Βεβαίωση από αρμόδια Δ.Ο.Υ ή εκκαθαριστικό	Δ.Ο.Υ.	2 ημέρες
10.	Εγγραφή στο Βιβλίο Πτυχιούχων Ανωτέρων Τεχνικών Σχολών (απόφοιτοι ΚΑΤΕΕ, ΣΕΛΕΤΕ, ΤΕΙ) Διπλωματούχοι Υπομηχανικοί	1. Αίτηση 2. Αντίγραφο πτυχίου 3. Υ.Δ (άρθρο 8 Ν. 1599/86) περί μονίμου κατοικίας 4. Έναρξη δραστηριότητας από Δ.Ο.Υ 5. Τρείς φωτογραφίες 6. Τα προβλεπόμενα από το Νόμο παράβολα – χαρτόσημα	Δ.Ο.Υ.	5 ημέρες
11.	Προέγκριση άδειας λειτουργίας ανελκυστήρα	1. Αίτηση 2. Τεχνικό περιγραφικό Υπόμνημα 3. Υπολογισμός τεχνικών στοιχείων 4. Υπεύθυνη δήλωση ανάθεσης ανάληψης διοίκησης και εγκατάστασης	Η Προέγκριση αυτή ισχύει για χρονικό διάστημα (45) ημερών από την αποδοχή της, στη ΔΕΗ για ηλεκτροδότηση.	15 ημέρες

		5. Μηχανολογικά Σχέδια εἰς α) Τομή Φρέατος β) Κάτοψη φρέατος γ) Κάτοψη μηχανοστασίου εις τριπλούν 6. Ηλεκτρολογικά σχέδια εις τριπλούν 7. Παράβολα 8. Προυπολογισμός 9. Υπεύθυνος δήλωση στοιχείων ανελκυστήρα 10. Υπεύθυνος δήλωσης Πολιτικού Μηχανικού 11. Οικοδομική άδεια 12. Προσκομίζοντας την Μελέτη ανελκυστήρα που έχει εγκριθεί από την πολεοδομία	Πολεοδομία Α.Ε.Η.	
12.	Άδεια λειτουργίας ανελκυστήρα μετά από Αυτοψία	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνες δηλώσεις εγκαταστάτου ανελκυστήρα 3. Πιστοποιητικά: α) αρπαγής β) μανδαλώματος γ) προσκρουστήρων, δ) συρματόσχοινων, ε) περιοριστήρα ταχύτητας Πιστοποιητικά: Υδραυλικά α) Βαλβίδα ασφαλείας β) Ελαστικού Σωλήνος γ) Έμβολο Κυλίνδρου 4. Άδεια συνεργείου συντηρητού (ΑΠΟΦΑΣΗ) 5. Κατάσταση συνεργείου συντηρητού 6. Υπεύθυνος δήλωσης ανάθεσης και ανάληψης συντηρητού 7. Τέσσερις Υπεύθυνες δηλώσεις εγκαταστάτου με τα στοιχεία ανελκυστήρα 8. Βιβλίο συντηρήσεως ανελκυστήρα		15 ημέρες

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Α/Α	ΑΔΕΙΕΣ / ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΔΟΝΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΑΛΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
1.	Χορήγηση βεβαιώσεων για έκδοση αδειών κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αγροτικών αυτοκινήτων και ΑΜΠΧ σε πάσης φύσεως δικαιούχου.	1. Έντυπη αίτηση 2. Βεβαίωση περιουσιακής κατάστασης από τους κ. Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων. 3. Βεβαίωση από τον Αγροτικό Σύλλογο. 4. Βεβαίωση από τους Συνεταιρισμούς. 5. Ακριβή φωτοαντίγραφα των εντύπων Ε1, Ε3 και Ε9 της Εφορίας. 6. Υπεύθυνη δήλωση του Νόμου 1599/86. 7. Φωτοτυπία της άδειας οδήγησης αυτοκινήτου και άδειας οδήγησης γεωργικού μηχανήματος προκειμένου για ΑΜΠΧ	1. Ο.Τ.Α. (χορήγηση βεβαίωσης περιουσιακής κατάστασης) 2. Αγροτικοί Σύλλογοι (χορήγηση βεβαιώσεων ότι οι ενδιαφερόμενοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες) 3. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (χορήγηση βεβαιώσεων ότι ενδιαφερόμενοι είναι γραμμένοι)	15 ημέρες
2.	Αμπελουργική Ταυτότητα	1. Συμβολαιογραφική Πράξη. 2. Υπεύθυνη δήλωση. 3. Παλαιά αμπελουργική ταυτότητα . 4. Αίτηση.		3 ημέρες
3.	Άδεια αναμπέλωσης	1. Στοιχεία αμπελουργικών μητρώων. 2. Ανάλυση εδάφους χημικής. 3. Αίτηση.		5 ημέρες
4.	Άδεια εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων.	1. Αντίγραφο πτυχίου. 2. Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου τύπου Α. 3. Αντίγραφο απολυτηρίου στρατού. 4. Υπεύθυνη δήλωση ν 1599/86. 5. Νόμιμα παραστατικά ασφαλιστικού φορέα. 6. Επικυρωμένο αντίγραφο οικοδομικής αδείας. 7. Επικυρωμένο αντίγραφο σχεδίου κάτοψης της οικοδομής. 8. Βεβαίωση της οικείας πυροσβεστικής Υπηρεσίας		30 ημέρες
5.	Έγκριση αναγκαιότητας και λειτουργικότητας αγροτικής αποθήκης.	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνη δήλωση 3. Βεβαίωση Ο.Τ.Α. 4. Τοπογραφικό Διάγραμμα κάλυψης & αρχιτεκτονικά σχέδια	1. ΟΤΑ (χορήγηση βεβαίωσης περιουσιακής κατάστασης)	15 ημέρες
6.	Συνηγορία για κατά παρέκκλιση ανέγερση γεωργοκτηνοτροφικού κτίσματος	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνη δήλωση 3. Βεβαίωση Ο.Τ.Α. 4. Τοπογραφικό Διάγραμμα κάλυψης & αρχιτεκτονικά σχέδια	2. ΟΤΑ (χορήγηση βεβαίωσης περιουσιακής κατάστασης)	15 ημέρες
7.	Θεώρηση συνοπτικής έκθεσης για ίδρυση πτηνοκτηνοτροφικής εγκατάστασης	1. Αίτηση 2. Συνοπτική Έκθεση		5 ημέρες

8.	Άδεια ίδρυσης και χορήγηση διακριτικού αριθμού σε πτηνοτροφικές εκμ/σεις	1. Αίτηση 2. Έγγραφο Δ/νσης Κτην/κης	1. Επιτροπή Π.Δ. 448/93 (Σύνταξη σχετικού πρακτικού) 2. Δ/νση Κτηνιατρικής (παραλαβή πρακτικού & αποστολή σε εμάς) 3. Υπ. Γεωργίας (χορήγηση διακριτικού αριθμού)	20 ημέρες
9.	Θεώρηση μελισ/κού βιβλιαρίου	1. Αίτηση (με το μελισσοκομικό βιβλιάριο)	-	10 ημέρες
10.	Έγκριση παραγωγής & συσκευασίας τυριών ποπ	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνη δήλωση 3. Δηλώσεις παραγωγής & αποθεμάτων τυριών		5 ημέρες
11.	Άδεια πώλησης αυγών σε τοπικές λαϊκές αγορές	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνη δήλωση	Τμήμα Εμπορίου	2 ημέρες
12.	Έγκριση για επιδοτούμενα αρσενικά ζώα (ζωοτεχνικές προδιαγραφές)	1. Αίτηση	1. ΚΓΒΣ Αθηνών (για συνηγορία)	15 ημέρες
13.	Βεβαιώσεις «δικαιωμάτων» πριμοδότησης επιλέξιμων αιγοπροβάτων	Αίτηση ενδιαφερόμενου παραγωγού		2 ημέρες
14.	Βεβαιώσεις χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων (σιτηρών, ελαιολάδου, αιγοπροβάτων)	Αίτηση ενδιαφερόμενου παραγωγού		5 ημέρες
15.	Βεβαιώσεις μεταβίβασης δικαιωμάτων θηλαζουσών αγελάδων	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠ.ΓΕ. Αίτηση ενδιαφερομένου παραγωγού		2 ημέρες
16.	Βεβαιώσεις χρησιμοποίησης βουτύρου	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠ.ΓΕ. Αίτηση ενδιαφερομένου και επιτόπιος έλεγχος.		5 ημέρες
17.	Βεβαιώσεις ποσοτικού και ποιοτικού ελέγχου αφυδατωμένων ζωοτροφών	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠ.ΓΕ. Αίτηση ενδιαφερόμενου	Εμπλέκεται και το Χημείο Κρ.	30 ημέρες
18.	Βεβαιώσεις μεταβίβασης ποσόστωσης αγελαδινού γάλακτος	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠ.ΓΕ. Αίτηση ενδιαφερομένου και επιτόπιος έλεγχος.		5 ημέρες
19.	Βεβαιώσεις αποθεματοποίησης επιτραπέζιου οίνου	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠ.ΓΕ. Αίτηση ενδιαφερόμενου	Εμπλέκεται και ΥΠ.ΓΕ	30 ημέρες
20.	Βεβαιώσεις δωρεάν διανομής προϊόντων απόσυρσης ή παρέμβασης	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠ.ΓΕ. Αίτηση από τα ιδρύματα που δικαιούνται δωρεάν διανομής, υποβολή κατάστασης μελών	Εμπλέκεται και η Κτηνιατρική Υπηρ. και το χημείο κρ.	3 ημέρες

21.	Βεβαιώσεις καταλληλότητας τεχνολογικού εξοπλισμού εργοστασίων αφυδατωμένων ζωοτροφών	Η έκδοση της βεβαίωσης προβλέπεται από το ΥΠΑΑΤ. Αίτηση ενδιαφερόμενου		2 ημέρες
22.	Βεβαίωση ιδιοκτησίας,	Αίτηση ενδιαφερόμενου		2 ημέρες
23.	Απόσπασμα διαγραμμάτων	Αίτηση ενδιαφερόμενου		2 ημέρες
24.	Απόσπασμα κτηματολογικού πίνακα	Αίτηση ενδιαφερόμενου		2 ημέρες
25.	Αντίγραφο τίτλου κυριότητας	Αίτηση ενδιαφερόμενου		2 ημέρες
26.	Έγκριση – Απόφαση παραχώρησης εποικιστικής έκτασης	Αίτηση ενδιαφερόμενου	Δ/νση Δασών Πολεοδομία Ε.Ο.Τ. Τμήμα Υγείας Αρχαιολογία	2 - 4 μήνες
27.	Βεβαίωση για γεωργικές καλλιεργήσιμες εκτάσεις για Φ.Μ.Α.Π.			3 ημέρες
28.	Σχέδια Βελτιώσεις – Καν. 950/97	1. Τίτλοι ιδιοκτησίας – Δηλώσεις καλλιέργειας & αιγοπροβάτων. 2. Βεβαίωση ΑΤΕ για Μ/σμα δάνεια 3. Αίτηση – Δήλωση Εξισωτικής Αποζ/σης 4. Ιδιωτικά Συμφωνητικά Ενοικίασης Αγρών 5. Άδειες Γεωτρήσεων – Αποθηκών 6. Αντίγραφο φορολογικής Δήλωσης 7. Αίτηση Σ.Β. – Υπ. Δήλωση 8. Προσφορές για επενδύσεις που θα γίνουν με το Σ.Β.	1. Δήμος ή Κοινότητα μονίμου κατοικίας Ενδιαφερόμενου και Συνεταιρισμός 2. Εφορία 3. Υ.Ε.Β. 4. Πολεοδομία	Περισσότερο από 1 μήνα
29.	Καταλληλότητα αγρών	1. Αίτηση (ενδιαφερομένου)		Μια ημέρα
30.	Άδειες Λαϊκών Αγορών	1. Πρακτικό Αρμόδιας Επιτροπής	1. Δήμος ή Κοινότητα 2. Συνεταιρισμός 3. Αγροτικός Σύλλογος 4. Αγροφυλακή	Μια ημέρα
31.	Αγροτικά αυτοκίνητα (βεβαίωση)	1. Αίτηση ενδιαφερομένου 2. Βεβαίωση περιουσιακής κατάστασης από Δήμο ή Κοινότητα 3. Βεβαίωση Σιν/ου 4. Βεβαίωση Αγροτικού Συλλόγου 5. Αντίγραφο Φορολογικής Δήλωσης 6. Υπεύθυνη Δήλωση 7. Χαρτόσημο 150δρχ 8. Αίτηση 9. Ιδιωτικά Συμφωνητικά ενοικίασης αγρών	1. Δήμος ή Κοινότητα 2. Αγροτικός Σύλλογος 3. Αγροτικός συν/μος 4. Δ.Ο.Υ	Μέχρι δέκα ημέρες
32.	Βεβαιώσεις δικαιωμάτων σκληρών σταρών	1. Αίτηση ενδιαφερομένου 2. Συμβόλαια ή ιδιωτικά συμφωνητικά ενοικίασης αγρών	1. Υποθηκοφυλακείο 2. Δήμο ή Κοινότητα ή Αστυνομία 3. Δ.Ο.Υ.	Μια ημέρα
33.	Βεβαιώσεις για φόρο Μεγάλης Ακίνητης περιουσίας	1. Αίτηση		Τρεις ημέρες

34.	Βεβαιώσεις για αγορά και χρήση ειδικών φαρμάκων	1. Αίτηση
38.	Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας μονάδος ιχθυοκαλλιέργειας σε μισθωθείσα θαλάσσια έκταση	1. Αίτηση 2. Απόφαση μίσθωσης 3. Α.Ε.Π.Ο (απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων
39.	Άδειες εκτέλεσης γεωτρήσεων – πηγαδιών	1. Αίτηση 2. Συμβόλαια ιδιοκτησίας αγροτεμαχίων 3. Τοπογραφικό διάγραμμα 4. Γεωλογική έκθεση 5. Βεβαίωση Ο.Τ.Α
40.	Έγκριση ηλεκτροδότησης γεωτρήσεων – πηγαδιών αγροτικών εγκαταστάσεων	1. Αίτηση 2. Έκθεση αποτελεσμάτων γεώτρησης – πηγαδιού 3. Άδεια λειτουργίας αγροτικών εγκαταστάσεων
41.	Άδεια οδήγησης γεωργικού μηχανήματος	1. Αίτηση – Υπευθ. Δήλωση 2. Βεβαίωση Ιατρού 3. Αντίγραφο διπλώματος αυτοκινήτου 4. 2 Φωτογραφίες
42.	Θεώρηση άδειας οδήγησης γεωργικού μηχανήματος	1. Αίτηση 2. Βεβαίωση Ιατρού
43.	Αντικατάσταση πινακίδων αγροτικών μηχανημάτων	1. Αίτηση – Υπευθ. Δήλωση Παλαιά άδεια κυκλοφορίας
44.	Μεταβιβάσεις αγροτικών μηχανημάτων – έκδοση αδειών κυκλοφορίας	1. Αίτηση – Υπευθ. Δήλωση 2. Ιδιωτικό συμφωνητικό 3. Παλαιά άδεια κυκλοφορίας
45.	Άδειες κυκλοφορίας νέων αγροτικών μηχανημάτων	1. Αίτηση – Υπευθ. Δήλωση 2. Τιμολόγιο αγοράς 3. Δελτίο αποστολής 4. Δελτίο ταξινόμησης 5 Εγγύηση μηχανήματος 6. Πιστοποιητικό μηχανήματος 7. Ιδιωτικό συμφωνητικό

		Δύο ημέρες
	1. Υπ. Γεωργίας και ΥΠΕΧΩΔΕ (για έκδοση Κ.Υ.Α. της Α.Ε.Π.Ο.)	15 ημέρες μετά την υποβολή της Α.Ε.Π.Ο
	1. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας Δ/νση Υδατικού Δυναμικού	2 μήνες
	1. ΔΕΗ	5 ήμερες
		1 μήνα
		1 ημέρα
		5 ημέρες
		15 ημέρες
		5 ημέρες

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Α/Α	ΑΔΕΙΕΣ / ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΔΟΝΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΑΛΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
1.	Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Παιδικών Κατασκηνώσεων σε ιδιώτες. (έλεγχος – εποπτεία)	1. Έγκριση Δασικής Υπηρεσίας 2. Πυροσβεστικά μέσα και υλικά σύμφωνα με τις διατάξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας 3. Αίτηση 4. Τοπογραφικό διάγραμμα 5. Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 περί του τόπου αντιμετωπίσεως των δαπανών λειτουργίας της Εξοχής 6. Πιστοπ/κό Εισαγγελίας 7. Απόσπασμα Ποινικού Μητρώου	1. Δασική Υπηρεσία 2. Πυροσβεστική Υπηρεσία 3. Εισαγγελία	15 ημέρες
2.	Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Παιδικών Βρεφ/κών Σταθμών σε ιδιώτες (έλεγχος – εποπτεία)	1. Αίτηση 2. Απόσπασμα Ποινικού Μητρώου 3. Πιστοποιητικό Εισαγγελίας Πλημ/κών 4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 ότι δεν είναι υπό απαγόρευση 5. Σχεδιάγραμμα κτιρίου 6. Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 ότι θα προβεί στην πρόσληψη προσωπικού 7. Παράβολο ΝΑΒ 150.000 δρχ. 8. Για εταιρείες επικυρωμένο καταστατικό της Εταιρείας	1. Εισαγγελία 2. Πολεοδομία	20 ημέρες
3.	Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Γηροκομεία) β) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	1. Αίτηση 2. Τοπογραφικό Διάγραμμα 3. Σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων, σύμφωνα με την εγκ. 98 του ΥΠΕΧΩΔΕ 4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 5. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου	1. Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ 2. Πολεοδομία 3. Εισαγγελία	30 ημέρες
4.	Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Γηροκομεία) β) κερδοσκοπικού χαρακτήρα	1. Αίτηση 2. Τοπογραφικό Διάγραμμα 3. Σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων, σύμφωνα με την εγκ. 98 του ΥΠΕΧΩΔΕ 4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 5. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου	1. Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ 2. Πολεοδομία 3. Εισαγγελία	30 ημέρες
5.	Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας θεραπευτηρίου Χρόνιων Παθήσεων μη κερδοσκοπικών χαρακτήρα	1. Αίτηση 2. Τοπογραφικό Διάγραμμα 3. Σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων, σύμφωνα με την εγκ. 98 του ΥΠΕΧΩΔΕ 4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 5. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου	1. Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ Πολεοδομία 2. Εισαγγελία	30 ημέρες
6.	Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Στέγης Αυτόνομης Διαβίωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα	1. Αίτηση 2. Τοπογραφικό διάγραμμα 3. Σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων, σύμφωνα με την εγκ. 98 του ΥΠΕΧΩΔΕ απ. οικ. 82070 / 22 - 12 - 89 4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 ότι που θα δηλώνει ρητώς τη συμμόρφωση του με τα αναγραφόμενα στο άρθρο 2 παρ. Α εδ2 της απόφ. Πρ. / οικ. 3176.96 Υπ. Υγείας Πρόνοιας 5. Πιστοποιητικό Ποινικού Μητρώου	1. Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ 2. Πολεοδομία 3. Εισαγγελία	30 ημέρες
7.	Άδεια λειτουργίας	1. Αίτηση	1. Εφορία	35 ημέρες.

	εγκατάστασης στην Ελλάδα Παραρτημάτων Κοινωφελών Οργανισμών που εδρεύουν στην Αλλοδαπή.	2. Επικυρωμένο καταστατικό του Κοινωφελούς Οργανισμού. 3. Βεβαίωση της αλλοδαπής Οικονομικής Εφορίας της έδρας του Κοιν. Οργανισμού. 4. Κατάλογο μελών . 5. Πλήρη περιγραφή του υπο ίδρυση παρ/τος . 6. Προϋπολογισμός 7. Δυναμικότητα. 8. Δραστηριότητα. 9. Παράβολο, 20.000 , Δ.. Ταμείο	2. Πολεοδομία	
8.	Χορήγηση Άδειας Άσκησης Επαγγέλματος Κοινωνικής Λειτουργού.	1. Αίτηση. 2. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου. 3. Επικυρωμένο φ/φο Δελτίου Αστ. Ταυτότητας. 4. Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου τύπου Α΄. 5. Πιστοπ/κο Εισ/κής Αρχής. 6. Πιστοπ/κο στρατολογικής κατάστασης (για άνδρες). 7. Επικυρωμένο φωτ/φο εκλογικού βιβλιαρίου. 8. Παράβολο 20.000 δρχ ΝΑΒ. 9. Χαρτόσημο 350 δρχ.	1. Εθνικό Τυπογραφείο	15 ημέρες
9.	Αναγνώριση Φιλανθρωπικών Σωματείων.	1. Αίτηση. 2. Δικαστική Απόφαση έγκρισης καταστατικού. 3. Πρακτικό συνέλευσης περί υποβολής αιτήσεως. 4. Πίνακα με τα ονοματεπώνυμα των μελών της Διοίκησης. 5. Έκθεση για την εν γένει δράση και οικονομική κατάσταση.	1. Εισαγγελεία	20 ημέρες
10.	Χορήγηση Άδειας και διενέργειας Λαχειοφόρων Αγορών & Εράνων εντός Νομού.	1. Αίτηση 2. Αντίγραφο καταστατικού του φορέα. 3. Πρακτικό Δ.Σ. για την ημερομηνία διεξαγωγής, το αγαθόν, οι λαχνοί η αξία του κάθε λαχνού και που θα διατεθούν τα χρήματα. 4. Βεβαίωση Τράπεζας.		10 ημέρες
11.	Εφαρμογή προγραμμάτων Λαϊκής κατοικίας Θεομηνιοπλήκτων.	1. Αίτηση 2. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν 1599/86. 3. Βεβαίωση Αστυνομικής Αρχής. 4. Τίτλοι Ιδιοκτησίας.		Κατά πρόγραμμα από Υπουργείο
12.	Έκδοση Απόφασης ανάληψης χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης από το προϊόν του Ειδικού Κρατικού Λαχείου.	1. Καταστατικό Σωματείου ή ένωσης επικυρωμένο από το Πρωτοδικείο ή Δικηγόρο. 2. Πρακτικό του ΔΣ των επιχορηγημένων φορέων που θα αναφέρονται κάτωθι: α) Ότι αποδέχονται το ποσόν της επιχορήγησης και θα τα χρησιμοποιήσουν για να καλύψουν δαπάνες προμήθειας ειδών, έργων κ.λ.π β) Ότι ορίζουν 3 / μελή ή 5 / μελή επιτροπή για την παραλαβή προμηθειών , έργων κ.λ.π Σημ.: Σε περίπτωση έργων, απαιτείται τεχνική περιγραφή από τον επιβλέποντα Μηχανικό καθώς και έκθεση καλής εκτέλεσης των εργασιών και πρωτόκολλο παραλαβής αυτών 5. Απόσπασμα πρακτικού του Δ.Σ που να εγκρίνει το πρωτόκολλο παραλαβής και να ορίζει υπεύθυνο για την είσπραξη των χρημάτων από την Ε-ΠΕ 4. Το τιμολόγιο της Ε-ΠΕ σε φωτοτυπία 5. Τιμολόγια και αποδείξεις, πρωτότυπα σε συγκεντρωτική αναλυτική κατάσταση	1. Εθνική Τράπεζα	15 ημέρες

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας, σε περίπτωση που δεν τηρηθούν από τις υπηρεσίες της οι παραπάνω καθορισμένες προθεσμίες διεκπεραίωσης των υποθέσεων, υποχρεούται να αποζημιώσει τον ενδιαφερόμενο πολίτη με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

1. Επιστροφή του συνόλου της αξίας του παραβόλου που κατέβαλλε ο πολίτης για την συγκεκριμένη υπόθεση (τέλη αρ. 22 Ν. 2218/94)

2. Προσφορά διήμερης διανυκτέρευσης σε ξενοδοχείο της Αράχωβας με 50% έκπτωση για Σάββατο – Κυριακή και 100% έκπτωση για ημέρες από Δευτέρα έως και Παρασκευή (με ευθύνη του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων Ν.Α. Βοιωτίας)

3. Προσφορά πρόσκλησης για οποιοδήποτε τοπική πολιτιστική ή αθλητική εκδήλωση θα γίνεται εκείνη την περίοδο (θεατρική παράσταση, κινηματογράφος, αθλητικός αγώνας ποδοσφαίρου – μπάσκετ κλπ) (με ευθύνη του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων Ν.Α. Βοιωτίας)

4. Αποζημίωση της αξίας του κόμιστρου που κατέβαλλε ο πολίτης για να προσέλθει στην υπηρεσία της Ν.Α. Βοιωτίας από άλλη πόλη ή χωριό καθώς και της επιστροφής του.

Επίσης η υπηρεσία που καθυστέρησε για οποιονδήποτε λόγο να διεκπεραιώσει την υπόθεση του πολίτη μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια, θα του αποστέλλει έγγραφη προσωπική επιστολή στην οποία θα ζητά συγνώμη και θα αναφέρει τους λόγους καθυστέρησης καθώς και τις περαιτέρω ενέργειες για την εξυπηρέτησή του.

Ο παρών **ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ** εκδίδεται από το Γραφείο του Πολίτη και υπόκειται σε συνεχείς ανανεώσεις και βελτιώσεις για την καλύτερη ενημέρωση και εξυπηρέτηση με ουσιαστικές ποιοτικές παρεμβάσεις.

Ο Νομάρχης Βοιωτίας

Ιωάννης Σταμούλης

Ομάδα Διοίκησης Έργου Ν.Α. Βοιωτίας
του προγράμματος «Ποιότητα για τον Πολίτη»:
ΧΑΡΑΤΣΗ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ
ΤΣΙΓΚΡΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ ΠΕΛΑΓΙΑ
ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΓΙΑΝΝΑ

8 Άδεια λειτουργίας μουσικών οργάνων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (Διοικητικό Τμήμα)

Χορηγείται **εντός δέκα πέντε (15) ημερών** από την παραλαβή από το Δήμο, της σχετικής γνωμάτευσης της Δ/νσης Υγείας Ν. Μεσσηνίας υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί στο Δήμο όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά.
Παρατηρήσεις - Δεσμεύσεις: Ίδιες με την περίπτωση (7)

9 Άδειες μικροπωλητών (Διοικητικό Τμήμα)

Χορηγούνται **εντός τριάντα (30) ημερών** από την προσκόμιση όλων των προβλεπόμενων δικαιολογητικών.

Παρατήρηση : Πίνακας των απαιτούμενων δικαιολογητικών χορηγείται άμεσα από την υπηρεσία του Δήμου.

Δέσμευση: Ίδια με την περίπτωση (7).

ΓΕΝΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Ο Δήμος Καλαμάτας σε περίπτωση παραβίασης των προαναφερθέντων χρονικών ορίων, πέραν των ειδικών κατά περίπτωση δεσμεύσεων, υποχρεούται στην αποζημίωση του αιτούντα με 5.000 δρχ. για κάθε ημέρα καθυστέρησης.
Το συνολικό ποσό της υποχρεώσης του Δήμου είτε αφαιρείται από το συνολικό ύψος του τέλους που υποχρεούται ο πολίτης να πληρώσει στο Δήμο είτε καταβάλλεται στον αιτούντα.

*** Για να έχει έννοια η ΓΕΝΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.*

10 Υψομετρικές βεβαιώσεις για την έκδοση οικοδομικών αδειών (Σχέδιο πόλης)

Χορηγούνται μετά την παραλαβή της αίτησης από το Δήμο, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά :

α) **σε δέκα (10) ημέρες το αργότερο**, όταν πρόκειται για ακίνητα που βρίσκονται :

- σε δρόμους διαμορφωμένους στην τελική τους μορφή με τελική διαμόρφωση οδοστρώματος και κρασπεδορείθρου
- σε δρόμους μη διανοιγμένους ή διανοιγμένους και μη διαμορφωμένους στην τελική τους μορφή για τους οποίους υπάρχουν εγκεκριμένες υψομετρικές μελέτες.

β) **σε είκοσι (20) ημέρες** το αργότερο, όταν πρόκειται για ακίνητα που βρίσκονται σε δρόμους μη διανοιγμένους ή διανοιγμένους και μη διαμορφωμένους στην τελική τους μορφή για τους οποίους όμως δεν υπάρχουν εγκεκριμένες υψομετρικές μελέτες.

Δέσμευση : Σε περίπτωση παραβίασης του παραπάνω χρονικού ορίου ο Δήμος υποχρεούται, με δικά του έξοδα, να στείλει στον πολίτη τη βεβαίωση, με συστημένη ταχυδρομική επιστολή.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	
Δημάρχου	28000 - 22651
Δ/ντή Δ/κών & Οικ/κών Υπηρεσιών	22586
Δ/ντή Τεχνικών Υπηρεσιών	24065 - 23348
Δημοτολογίου	27317
Ληξιαρχείου	22468
Φορολογικού Τμήματος	22644 - 95444
Διοικητικού Τμήματος	23355 - 86322
Σχεδίου πόλης	25177 - 21721

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
23 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑ
1821

Ο Δήμος Καλαμάτας παρουσιάζει το χάρτη υποχρεώσεών του προς τους πολίτες επισημαίνοντας :

α) τη μεταβατικότητα του χάρτη αυτού, δεδομένου ότι από 1-1-1999 με το Ν.2539/97 (σχέδιο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ) και τη σημαντική αλλαγή που επιχειρείται στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση, ο χάρτης αυτός πρέπει να αναδιατυπωθεί προκειμένου να καλύψει το σύνολο των ΟΤΑ που ανήκουν στο νέο διευρυμένο Δήμο και

β) τη δέσμευση του Δήμου, στην αναδιατύπωση του χάρτη το 1999, να συμπεριλάβει ακόμα μεγαλύτερο μέρος από τις υπηρεσίες που παρέχει στους πολίτες, πέραν των 10 που συμπεριλαμβάνονται στο χάρτη αυτό, οι οποίες όμως είναι από τις πλέον βασικές και χαρακτηριστικές της λειτουργίας των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.

Γνωρίστε τα δικαιώματά σας ...

Γνωρίστε τις υποχρεώσεις σας ...

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
Αριστομένους 28 • Καλαμάτα • 241 00
Τηλ. : (0721) - 28.000 • 22.651
Fax : (0721) - 83.249

ΧΑΡΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

1 Πιστοποιητικά Μητρώου Αρρένων (Δημοτολόγιο)

Εκδίδονται και παραδίδονται αμέσως στον αιτούντα, με μηχανογραφικό σύστημα, όλοι οι προβλεπόμενοι τύποι, οποιαδήποτε στιγμή μέσα στο ωράριο της υπηρεσίας (7:00 π.μ - 2:30 μ.μ.)
Δέσμευση του Δήμου Καλαμάτας σε περίπτωση μη άμεσης χορήγησης του πιστοποιητικού είναι η έκδοση και ταχυδρόμησή του στη διεύθυνση του αιτούντα, με συστημένη επιστολή και με δαπάνη του Δήμου.

2 Πιστοποιητικά Γέννησης, Οικογενειακής Κατάστασης, Στρατολογίας (Δημοτολόγιο)

Προβλέπεται η ίδια διαδικασία ακριβώς με την περίπτωση (1).
Ειδικά τα πιστοποιητικά γέννησης εκδίδονται και μετά από αίτηση μέσω της **τηλεφωνικής γραμμής 1502** και ταχυδρομούνται **αυθημερόν**, με δαπάνη για τον πολίτη 560 δρχ. (260 δρχ. τηλεφωνικά τέλη συν 300 δρχ. ταχυδρομικά τέλη καταβλητέα με την παραλαβή του εγγράφου).
Οι παραπάνω χρόνοι ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών έχει φροντίσει και έχει ανοίξει οικογενειακή μερίδα στο Δήμο Καλαμάτας.
Δέσμευση: Η ίδια με την περίπτωση (1)

3 Ληξιαρχικές πράξεις Γέννησης, Γάμου, Θανάτου (Ληξιαρχείο)

Προβλέπεται η ίδια διαδικασία ακριβώς με την περίπτωση (1).
Ειδικά οι ληξιαρχικές πράξεις γέννησης εκδίδονται και μέσω της **τηλεφωνικής γραμμής 1502** κατ' αντιστοιχία ακριβώς με όσα ισχύουν με τα πιστοποιητικά γέννησης.
Δέσμευση: Η ίδια με την περίπτωση (1).

4 Βεβαίωση τετρ. μέτρων επιφάνειας ακινήτου για ηλεκτροδότησή του από τη Δ.Ε.Η. (Φορολογικό Τμήμα)

Η βεβαίωση χορηγείται αυθημερόν στον αιτούντα εφ' όσον προσκομίσει:

α) αριθμό παροχής Δ.Ε.Η.,
β) αποδεικτικό στοιχείο επιφάνειας ακινήτου που μπορεί να είναι **συμβόλαιο ιδιοκτησίας ή άδεια οικοδομής ή πίνακας οριζόντιας ιδιοκτησίας ή κάτοψη.**

Δέσμευση : Σε περίπτωση παραβίασης του παραπάνω χρόνου, ο Δήμος Καλαμάτας υποχρεούται ο ίδιος, με δικές τους ενέργειες, να διαβιβάσει τη βεβαίωση στη Δ.Ε.Η., ενημερώνοντας σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

5 Βεβαίωση πληρωμής στο Δήμο του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) (Φορολογικό Τμήμα)

Χορηγείται το αργότερο την επομένη της υποβολής της αίτησης, εφ' όσον έχουν εξοφληθεί οι αντίστοιχες οφειλές του ιδιοκτήτη για το ακίνητο. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται, όπως και στην περίπτωση (4) από:

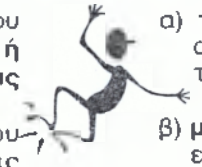

α) αριθμό παροχής Δ.Ε.Η., στην περίπτωση που το ακίνητο είναι ηλεκτροδοτούμενο,
β) αποδεικτικό στοιχείο επιφάνειας ακινήτου, που μπορεί να είναι συμβόλαιο ιδιοκτησίας ή άδεια οικοδομής ή πίνακας οριζόντιας ιδιοκτησίας ή κάτοψη ή, σε περίπτωση οικοπέδου, τοπογραφικό σχέδιο.

Δέσμευση: Σε περίπτωση παραβίασης του χρόνου των δύο ημερών, ο Δήμος υποχρεούται εφ' όσον καταβληθούν οι οφειλές του ιδιοκτήτη για το ακίνητο, με δικά του έξοδα να στείλει με συστημένη ταχυδρομική επιστολή τη βεβαίωση στον πολίτη.

6 Άδεια κατάληψης κοινοχρήστου χώρου (πεζοδρομίου, πλατείας κλπ) (Φορολογικό Τμήμα)

Η άδεια συντάσσεται και είναι έτοιμη προκειμένου να την παραλάβει ο αιτών, αφού προηγουμένως καταβάλει το απαιτούμενο τέλος:

α) **την επομένη της υποβολής** της σχετικής αίτησης, εφ' όσον πρόκειται για ανανέωση, για το επόμενο έτος, ήδη χορηγηθείσας άδειας,

β) **μετά από πέντε (5) έως είκοσι (20) ημέρες**, εφ' όσον πρόκειται για χορήγηση νέας άδειας, προκειμένου να γνωμοδοτήσει σχετικά η αστυνομία.

Δέσμευση : Σε περίπτωση παραβίασης των παραπάνω χρονικών ορίων, ο Δήμος υποχρεούται να παραδώσει, με υπάλληλό του, την άδεια στην διεύθυνση του αιτούντα αφού προηγουμένως καταβληθεί το αντίστοιχο τέλος.

7 Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (Διοικητικό Τμήμα)

Η άδεια χορηγείται **εντός τριάντα (30) ημερών** από την παραλαβή από το Δήμο της σχετικής γνωμάτευσης της Δ/νσης Υγείας Ν. Μεσσηνίας υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί στο Δήμο όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Παρατηρήσεις:
- Επειδή στην έκδοση της άδειας εμπλέκονται κι άλλοι φορείς, πλήν του Δήμου, δεν είναι σήμερα δυνατό να προβλεφθεί ο συνολικός χρόνος για την έκδοση της άδειας από την ημερομηνία υποβολής στο Δήμο της σχετικής αίτησης.
- Πίνακας των απαιτούμενων δικαιολογητικών χορηγείται άμεσα από την υπηρεσία του Δήμου.

Δέσμευση : Αν δεν χορηγηθεί η άδεια εντός της παραπάνω προθεσμίας, θα αποστέλεται ταχυδρομικά, με συστημένη επιστολή, στη διεύθυνση του αιτούντα, με έξοδα του Δήμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8ο

0000

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 290

28 Δεκεμβρίου 1998

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2672

Οικονομικοί πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1
Έσοδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Τα έσοδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης είναι:

α) Τακτικά, τα οποία προέρχονται από:

1. Φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

2. Εισοδήματα από εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας.

3. Ειδική ετήσια επιχορήγηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη του κόστους άσκησης κρατικών αρμοδιοτήτων, οι οποίες μεταβιβάζονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

4. Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους.

5. Πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

6. Τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα.

β) Έκτακτα, τα οποία προέρχονται από:

1. Τέλη για χρήση έργων που χρηματοδοτούνται με δανεισμό.

2. Δάνεια, δωρεές, κληροδοσίες και κληρονομιές.

3. Επιχορηγήσεις φορέων του δημόσιου τομέα.

4. Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων.

5. Χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών.

6. Κάθε άλλη πηγή.

Άρθρο 2
Έσοδα από Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους

1. Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) υπολογίζονται ως ποσοστό συμμετοχής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού από τους ακόλουθους φόρους και τέλη και αποδίδονται ετησίως στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις:

α) Τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, σε ποσοστό 15%.

β) Φόρος μεταβίβασης οικοδομών, οικοπέδων και αγροκτημάτων, σε ποσοστό 10%.

γ) Τέλος ταξινόμησης στα επιβατικά αυτοκίνητα, φορτηγά και λεωφορεία ιδιωτικής χρήσης και δημόσιας χρήσης που κυκλοφορούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε ποσοστό 4,5%.

δ) Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), σε ποσοστό 2%.

ε) Τέλη διενέργειας Τεχνικών Ελέγχων Οχημάτων, σε ποσοστό 100%.

2. Τα έσοδα της παραγράφου 1 διατίθενται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των κατωτέρω δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων:

α) Βοηθημάτων Υγειονομικής Περιθάλψης και Επιδομάτων Κοινωνικής Πρόνοιας.

β) Επενδύσεων Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους.

γ) Λοιπών πάσης φύσεως λειτουργικών δαπανών.

Οι πιστώσεις που προβλέπονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη των ως άνω κατηγοριών δαπανών παύουν να ισχύουν από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος. Οι πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, που προβλέπονται για την κάλυψη των δαπανών για επενδύσεις Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, παύουν να ισχύουν από την 1.1.2000.

3. Αν τα ετήσια έσοδα από τους Κ.Α.Π. υπερβαίνουν τις αντίστοιχες ετήσιες δαπάνες της προηγούμενης παραγράφου, η διαφορά διατίθεται για το σχηματισμό Ειδικού Αποθεματικού Κεφαλαίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Α.Κ.Ν.Α.), που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπό ιδίο Λογαριασμό. Το Α.Κ.Ν.Α. διατίθεται κατά ποσοστό 50% για τη χρηματοδότηση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σε περιόδους υστέρησης εσόδων και για την αντιμετώπιση έκτακτων και επειγουσών δαπανών αυτών και κατά το υπόλοιπο 50% για την ενίσχυση των επενδύσεων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους. Η κατανομή του Α.Κ.Ν.Α. στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις γίνεται ύστερα από πρόταση της Ε.Ν.Α.Ε., λαμβάνονται δε υπόψη ιδίως τα κριτήρια

ανάληψης των καθηκόντων των νέων Δημοτικών και Κοινοτικών Αρχών, καταργούνται οι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) των νέων Ο.Τ.Α.

Οι Οργανισμοί αυτοί ψηφίζονται από τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια και εγκρίνονται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η πράξη του οποίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς προηγούμενη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.'

2. Οι νέοι δήμοι και οι κοινότητες που προέρχονται από συνένωση περισσότερων Ο.Τ.Α., κατά το άρθρο 1 του ν. 2539/1997, επιτρέπεται ειδικά για το έτος 1999 να προσλαμβάνουν και να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση ορισμένου χρόνου των κατωτέρω ειδικοτήτων:

α) Οδηγών λεωφορείων και φορτηγών αυτοκινήτων και

β) Χειριστών οδοποιητικών μηχανημάτων, δηλαδή φορτωτών και διαμορφωτών ισοπεδωτών.

Ο αριθμός του προσωπικού αυτού των ανωτέρω ειδικοτήτων α' και β' δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά ανώτατο όριο τον αριθμό των μηχανημάτων και μέσων που θα χορηγηθούν στους Ο.Τ.Α. κατά το έτος 1999, από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

γ) Προσωπικό των υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα, πλην διοικητικού.

Η πρόσληψη του προσωπικού αυτού για το έτος 1999 γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, χωρίς την έγκριση της επιτροπής της παρ. 2 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 236/1994 και χωρίς την προϋπόθεση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 18 του ν. 2503/1997.

Για τα προσόντα του ανωτέρω προσωπικού εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 22/1990, όπως ισχύουν για τις αντίστοιχες κατηγορίες μόνιμου προσωπικού των Ο.Τ.Α.

3. Στο άρθρο 12 παρ. 5 του ν. 2503/1997 μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθεται εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής:

'Σε περίπτωση που από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας διαπιστώνεται η ύπαρξη κενής θέσης ελεγκτή εσόδων - εξόδων Ο.Τ.Α. για οποιονδήποτε λόγο, επί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών και δεν έχει περιέλθει σε αυτόν πρόταση ή υπόδειξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου του Ο.Τ.Α., στον οποίο υφίσταται η κενή οργανική θέση ελεγκτή εσόδων - εξόδων ή στη δεύτερη ως άνω περίπτωση του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου άλλου Ο.Τ.Α., για την ανάθεση των ως άνω καθηκόντων σε άλλο υπάλληλο, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ανωτέρω δύο εδάφια, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ανοθέτει με απόφασή του, που λαμβάνεται χωρίς πρόταση ή υπόδειξη, τα καθήκοντα ελεγκτή εσόδων - εξόδων Ο.Τ.Α. σε υπάλληλο του Ο.Τ.Α. στον οποίο υφίσταται η κενή οργανική θέση ή άλλου Ο.Τ.Α., ο οποίος εξυπηρετείται ταμειακά από την ίδια υπηρεσία, των κατηγοριών του προσωπικού που αναγράφονται στα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 2503/1997.'

Άρθρο 14
Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα (τηλεομοιοτυπία - ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

1. Επιτρέπεται η διακίνηση εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή μεταξύ αυτών και των ενδιαφερομένων φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων προσώπων με τηλεομοιοτυπία και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ορίζονται:

α. Ως τηλεομοιοτυπία, η πιστή αναπαραγωγή από απόσταση εγγράφων με τη βοήθεια κατάλληλων τερματικών συσκευών.

β. Ως τηλεομοιοτυπο, το λαμβανόμενο αντίγραφο στην τερματική συσκευή λήψης.

γ. Ως ηλεκτρονικά ταχυδρομεία, τα συστήματα αποστολής και λήψης μηνυμάτων μέσω δικτύου, από και προς την ηλεκτρονική διεύθυνση των χρηστών.

δ. Ως μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η πληροφορία, το κείμενο ή αρχείο δεδομένων ή άλλο έγγραφο, που μεταδίδεται με σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ε. Ως ψηφιακή υπογραφή, η ψηφιακής μορφής υπογραφή σε δεδομένα ή συνημμένη σε δεδομένα ή λογικά συσχετιζόμενη με αυτά, που χρησιμοποιείται από τον υπογράφοντα ως ένδειξη αποδοχής του περιεχομένου των δεδομένων αυτών, εφόσον η εν λόγω υπογραφή:

αα) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα,

ββ) ταυτοποιεί τον υπογράφοντα,

γγ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον έλεγχό του και

δδ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο ώστε να μπορεί να αποκαλυφθεί οποιαδήποτε επακόλουθη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου που αφορούν τη διακίνηση εγγράφων με τηλεομοιοτυπία εφαρμόζονται στα έγγραφα που συντάσσονται από όργανα των υπηρεσιών της παραγράφου 1 ή από φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και ενώσεις προσώπων και ιδίως στις αποφάσεις, στις γνωμοδοτήσεις, στα πιστοποιητικά, στις βεβαιώσεις, στα ερωτήματα, στις αιτήσεις, στις εγκυκλίους, στις οδηγίες, στις εκθέσεις, στις μελέτες, στα πρακτικά, στα στατιστικά στοιχεία, στα υπηρεσιακά σημειώματα, στις έγγραφες εισηγήσεις, καθώς και στις απαντήσεις.

4. Μεταξύ των υπηρεσιών της παραγράφου 1, διακινούνται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μηνύματα που έχουν ως περιεχόμενο γνωμοδοτήσεις, ερωτήματα, αιτήσεις, απαντήσεις, εγκυκλίους, οδηγίες, εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, υπηρεσιακά σημειώματα και έγγραφες εισηγήσεις. Κατά τον παραπάνω τρόπο διακινούνται μεταξύ των υπηρεσιών αυτών και των φυσικών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μηνύματα που έχουν ως περιεχόμενο αιτήσεις παροχής πληροφοριών και σχετικές απαντήσεις.

5. Για τη διακίνηση εγγράφων με τηλεομοιοτυπία ή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο προς φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή ενώσεις φυσικών προσώπων απαιτείται η συγκατάθεσή τους. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μπορούν, με την υποβαλλόμενη αίτησή τους ή το διακινούμενο μήνυμα, να δηλώνουν την προτίμησή τους ως προς το μέσο της απάντησης. Σε διαφορετική περίπτωση τεκμαίρεται η συγκατάθεσή τους για τη διακίνηση της απάντησης με το ίδιο μέσο.

6. Από τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 εξαιρούνται:

α. Τα απόρρητα έγγραφα και εν γένει εκείνα των οποίων κωλύεται η χορήγηση αντιγράφων από τις δια-

τάξεις της κειμενης νομοθεσιας.

3. Τα έγγραφα τα οποια περιέχουν ευαισθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, συμφωνα με τις διαταξεις της κειμενης νομοθεσιας για την προστασια ατομων απο την επεξεργασια δεδομένων προσωπικου χαρακτήρα.

γ. Οι αιτησεις, προσφορές και δικαιολογητικά συμμετοχης στις διαδικασιες πρόσληψης προσωπικού με οποιαδήποτε σχέση, στους διαγωνισμους ή διαδικασιες ανάθεσης δημοσίων έργων, μελετων, προμηθειων, παροχης υπηρεσιων ή σε άλλους δημόσιους διαγωνισμους, οι οποίοι πραγματοποιούνται βάσει προκήρυξης, εκτος αν ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις ή την οικεία προκήρυξη ή πρόσκληση συμμετοχής.

δ. Τα έγγραφα για τα οποία προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις η υποβολή τους σε πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα, καθώς και έγγραφα που χρησιμοποιούνται ως δικαιολογητικά για την εξόφληση τιτλων πληρωμής.

ε. Τα πάσης φύσεως αποδεικτικά είσπραξης.

στ. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, δύνανται να εξαιρούνται και άλλες κατηγορίες εγγράφων, εφόσον ειδικοί λόγοι επιβάλλουν την εξαίρεση αυτή.

7. Αν η επιδιωκόμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου διακίνηση αφορά έγγραφα ή μηνύματα, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ή εξαιρούνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η υπηρεσία υποχρεούται να ενημερώνει σχετικώς τον ενδιαφερόμενο.

8. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται με τηλεομοιοτυπία δεν χαρτοσημαίνονται. Αν για τη χορήγηση πιστοποιητικού ή άλλου είδους βεβαίωσης απαιτείται η καταβολή παραβόλου, τέλους ή άλλου ποσού υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, τα σχετικά παραστατικά πρέπει να προσκομίζονται κατά την παραλαβή του. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι δυνατή η αποστολή του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης με τηλεομοιοτυπία.

9. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το μηχανικό μέσο (τηλεομοιοτυπική συσκευή), με το οποίο μεταβιβάζεται το έγγραφο, πρέπει να αφήνει ευκρινές αποτύπωμα, ώστε να είναι δυνατή η αναγνώριση της συσκευής αποστολής. Το αποτύπωμα αυτό περιλαμβάνει τον αριθμό κλήσης της τηλεομοιοτυπικής συσκευής του αποστολέα και του παραλήπτη, την ημερομηνία και την ώρα αποστολής, καθώς και τον αριθμό της τρέχουσας σελίδας.

10. Τα έγγραφα που αποστέλλονται από τις υπηρεσίες της παρ. 1 και τους ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με τηλεομοιοτυπική συσκευή, πρέπει, απαραιτήτως, να συνοδεύονται από φύλλο αποστολής.

11. Προκειμένου για έγγραφα που αποστέλλονται από τις παραπάνω υπηρεσίες, το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει:

α. τον πλήρη τίτλο και τη διεύθυνση της αποστέλλουσας υπηρεσίας,

β. τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας του αποστελλόμενου εγγράφου, όπως τον πλήρη τίτλο της εκδούσας υπηρεσίας, τον αριθμό πρωτοκόλλου και την ημερομηνία έκδοσης,

γ. τον αριθμό σελίδων του αποστελλόμενου εγγράφου και

δ. το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικής συσκευής, καθώς και την υπογραφή του χειριστή.

12. Προκειμένου για έγγραφα που αποστέλλονται από ιδιώτη, το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει:

α. το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και, εφόσον υπάρχει, της τηλεομοιοτυπικής συσκευής του φυσικού ή νομικού προσώπου που υπογράφει το έγγραφο και την ημερομηνία έκδοσης,

β. τον αριθμό των σελίδων του αποστελλόμενου εγγράφου και

γ. την υπογραφή του αποστολέα.

Αν το έγγραφο αποστέλλεται από νομικό πρόσωπο, το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει και τα στοιχεία που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της προηγούμενης παραγράφου.

13. Τα εισερχόμενα με τηλεομοιοτυπία στις υπηρεσίες της παραγράφου 1 έγγραφα πρωτοκολλούνται με την ημερομηνία και κατά τη σειρά λήψης τους. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο τρόπος συγκράτησης και τήρησης ενιαίου πρωτοκόλλου για τα έγγραφα που περιέχονται στην υπηρεσία, είτε κατατίθενται σε αυτήν είτε αποστέλλονται με το ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία.

14. Τα αναφερόμενα στις παραγράφους 10 ως και 12 στοιχεία και το περιεχόμενο του μεταβιβαζόμενου με τηλεομοιοτυπία εγγράφου θεωρούνται ότι έχουν ληφθεί πλήρως και ευκρινώς, εκτός αν ο παραλήπτης ζητήσει την εκ νέου αποστολή του σε εύλογο χρόνο.

15. Τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μεταξύ των υπηρεσιών της παραγράφου 1 του παρόντος πρέπει να περιέχουν, τουλάχιστον, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστολέα και λήπτη, τον πλήρη τίτλο της αποστέλλουσας υπηρεσίας, τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας του αποστελλόμενου μηνύματος, το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα και τον αριθμό τηλεφώνου του χειριστή. Αν στο μήνυμα προσαρτώνται αρχεία δεδομένων, αναγράφεται ο χαρακτήρας και τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας των δεδομένων αυτών.

16. Τα μηνύματα που αποστέλλονται από ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων πρέπει να περιέχουν τα ονοματεπώνυμα ή την επωνυμία, τη διεύθυνση της κατοικίας ή της έδρας, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τον αριθμό τηλεφώνου του φυσικού ή νομικού προσώπου που αποστέλλει το μήνυμα. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 15 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.

17. Το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θεωρείται ότι έχει περιέλθει στο λήπτη, εφόσον υπάρχει σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση. Αν το οικείο σύστημα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν υποστηρίζει την αυτόματη επιβεβαίωση της λήψης του μηνύματος, ο παραλήπτης του, εφόσον τούτο ζητηθεί από τον αποστολέα, υποχρεούται στην παραπάνω επιβεβαίωση.

Η αποστολή μηνύματος με ηλεκτρονικό υπολογιστή δεν συνεπάγεται έναρξη των προθεσμιών άσκησης διοικητικών προσφυγών, ένδικων βοηθημάτων και ένδικων μέσων.

18. Σε κάθε υπηρεσία που διαθέτει ηλεκτρονική διεύθυνση ορίζεται υπεύθυνος για τη χρήση και λειτουργία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τη διακίνηση των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο υπεύθυνος λαμβάνει όλα τα αναγκαία και πρόσφορα μέτρα για την

παρεμποδιση στην προσβαση και χρηση μη εξουσιοδοτημένων προς τουτο ατομων.

19. Με προεδρικο διαταγμα, που εκδιδεται με προταση των Υπουργων Εσωτερικων, Δημοσιας Διοικησης και Αποκεντρωσης, Οικονομικων, Ανάπτυξης και Μεταφορων και Επικοινωνιων, καθοριζονται οι προυποθεσεις και η διαδικασια εκδοσης, διακινησης, διαχειρισης και διασφαλισης της ψηφιακης υπογραφης, οι προυποθεσεις παροχης και το περιεχομενο των υπηρεσιων πιστοποιησης, οι τεχνικοί κανονες για την καταρτιση, την αποστολή, τη διατηρηση, την αντιγραφη και την αναπαραγωγη των μηνυματων ηλεκτρονικου ταχυδρομειου, την εγγυηση της ακεραιότητας, διαθεσης και διατηρησης των πληροφοριων που περιεχονται στο μηνυμα, καθως και καθε άλλη αναγκαια λεπτομερεια. Με το ιδιο προεδρικο διαταγμα μπορεί να καθοριζονται και οι κατηγοριες μηνυμάτων τα οποία έχουν ισχυ και χωρις να φερουν ψηφιακη υπογραφη.

20. Με το ανωτερω προεδρικο διαταγμα ή άλλο μεταγενέστερο, που εκδιδεται με προταση των ιδιων Υπουργων, μπορεί να επεκτείνεται η διακινηση μηνυματων ηλεκτρονικου ταχυδρομειου μεταξύ των δημοσιων υπηρεσιων, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. ή μεταξύ αυτων και των φυσικων και νομικων προσωπων ιδιωτικου δικαιου σε όλες ή ορισμένες από τις αναφερομενες στην παρ. 3 του παροντος άρθρου κατηγοριες εγγράφων. Η επεκταση αυτή επιτρέπεται μόνο σε μηνύματα που φέρουν ψηφιακή υπογραφή, η οποία είναι σύμφωνη με τους όρους και προδιαγραφές που προβλέπονται από το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου.

21. Το τηλεομοιότυπο έχει την ισχυ του μεταβιβαζόμενου εγγράφου, εφόσον συντρέχουν οι προυποθεσεις και τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

22. Η ψηφιακή υπογραφή επιφέρει τα αποτελέσματα της ιδιόχειρης υπογραφής, κατά την κειμενη νομοθεσία. Το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που φέρει ψηφιακή υπογραφή σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 19 έχει την αποδεικτική ισχυ εγγραφου κατά τους ορισμούς του Κώδικα Πολιτικης Δικονομίας και κάθε άλλης σχετικής διάταξης.

23. Εφόσον τα διακινούμενα με τηλεομοιοτυπα έγγραφα πρέπει να διατηρηθούν, σύμφωνα με τις ισχυουσες διατάξεις για τη διατηρηση αρχειων, πέραν της διετίας, η οικεία υπηρεσία υποχρεούται να προβαίνει στην αρχειοθέτηση και επικυρωμένων από την ίδια φωτοτυπικών αντιγράφων των παραλαμβανομένων τηλεομοιοτυπων.

24. Τα μηνυματα ηλεκτρονικου ταχυδρομειου αρχειοθετουνται ηλεκτρονικως και διατηρουνται για όσο χρονο προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις για τη διατήρηση αρχείων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημοσιας Διοικησης και Αποκεντρωσης μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερες τεχνικές λεπτομέρειες για την αρχειοθέτηση των μηνυματων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

25. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αρθρο 15
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από την 1.1.1999, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Ε. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Τ. ΜΑΝΤΕΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 1998

Ο ΕΠ' ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΟΡΓ.& ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΜ. ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Βασ. Σοφίας 15
Τ. Κ. : 106 74, Αθήνα
Πληροφορίες : Ηλ. Τσερεγκούνης
Τηλέφωνο : 339 3167, 3393161
FAX : 3393100

Αθήνα, 4 Φεβρουαρίου 1999
Αριθ. Πρωτ.:
ΔΙΑΔΠ/Α1/2523

ΠΡΟΣ:
1. Όλα τα Υπουργεία
   α) Διευθύνσεις Διοικητικού
   β) Δ/νσεις Απλούστευσης Διαδικασιών
   γ) Ομάδες Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ)
2. Όλες τις Γενικές και Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων Δ/νσεις Διοικητικού
3. Όλες τις Περιφέρειες
4. Όλες τις Νομαρχιακές Αυτ/σεις Δ/νσεις Διοικητικού
5. Επαρχεία του Κράτους.

ΘΕΜΑ:
Διακίνηση εγγράφων μεταξύ Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ και ιδιωτών με ηλεκτρονικά μέσα (τηλεομοιοτυπία και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο). Διευκρινήσεις στις διατάξεις του άρθρου 14 Ν. 2672/1998 (ΦΕΚ 290 Α΄).

ΚΟΙΝ.: Γραφεία:
1. Πρωθυπουργού
2. Υπουργών, Αν. Υπουργού, Υπουργού Επικρατείας και Υφυπουργών
3. Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων και Γεν. Γραμματειών
4. Γενικών Γραμματέων Περιφερειών
5. Νομαρχών και Προέδρων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων
6. ΑΣΕΠ
7. "Συνήγορο του Πολίτη"
8. Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
9. Ο Τ Ε - Γραφείο Διοικητή
10. ΕΛΤΑ - Γραφείο Προέδρου
11. ΑΔΕΔΥ.

Η αποτελεσματική δράση στη Δημόσια Διοίκηση, προϋποθέτει μεταξύ άλλων, και την ανταπόκρισή της στις απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (1)

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟΥ (FAX)

(Ημερομηνία..... Ώρα.....)

ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ

υπηρεσία: _____

όνομα χειριστή: _____

ιδιότητα: _____

τηλέφωνο: _____

fax: _____

ΑΝΗΚΤΗΣ

υπόψη : _____

υπηρεσία/εταιρία: _____

τηλέφωνο: _____ fax: _____

ΕΓΓΡΑΦΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΜΕΝΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

εκδούσα υπηρεσία: .....

αριθμός πρωτοκόλλου: ..... ημερομηνία: .....

θέμα: .....

Πρέπει να λάβετε [ ] σελίδες, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται το παρόν φύλλο αποστολής. Εάν δεν λάβετε όλες τις σελίδες ή αν δεν είναι ολόκληρες ή ευανάγνωστες, παρακαλούμε καλέστε τον ανωτέρω αριθμό τηλεφώνου ή στείλετε μήνυμα στον ανωτέρω αριθμό φαξ.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΧΕΙΡΙΣΤΗ

ΣΧΟΛΙΑ:

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (2)

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ:.....

ΗΜΕΡΟΜ./ΩΡΑ: .....

ΑΠΟ: (Ηλεκτρονική διεύθυνση).....
(Αποστέλλουσα υπηρεσία/φορέας/εταιρία).....
(Χειριστής).....(ιδιότητα).....(τηλ.).....

ΠΡΟΣ: (Ηλεκτρονική διεύθυνση).....

Σημείωση: Εάν κάποια από τα παραπάνω στοιχεία αναχράφονται αυτόματα από το σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δεν απαιτείται να ξαναχραφούν στο κείμενο αποστολής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ — Αρ. Φύλλου 45

9 Μαρτίου 1999

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2690

Κύρωση του Κώδικος Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος από την Επιτροπή που συγκροτήθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 18 (παρ. 18 και 24) του ν. 2503/1997, με την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/4/2085/15.9.1997 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όπως τροποποιήθηκε από τη ΔΙΔΚ/Φ.38/4/27737/16.12.1997 όμοια του ιδίου Γενικού Γραμματέα και επανασυστήθηκε με την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/4/23951/30.11.1998 όμοια προκειμένου να εξετάσει τις παρατηρήσεις των Βουλευτών που διατυπώθηκαν στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης της Βουλής.

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα

Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Αρθρο 2
Αυτεπάγγελτη ενέργεια της Διοίκησης

Τα διοικητικά όργανα οφείλουν να προβαίνουν αυτεπαγγέλτως στις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις ενέργειες μέσα στις τυχόν ειδικώς οριζόμενες προθεσμίες, αλλιώς μέσα σε εύλογο χρόνο.

Άρθρο 3
Αιτήσεις προς τη Διοίκηση

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου, για την έκδοση διοικητικής πράξης, απαιτείται όταν το προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις.

2. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί, πριν από την έκδοση της διοικητικής πράξης, να παραιτηθεί από την αίτησή του χωρίς συνέπειες, εκτός αν υπάρχει ειδική αντίθετη ρύθμιση. Ανάκληση της παραίτησης δεν μπορεί να γίνει.

3. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων, χρησιμοποιούνται έντυπα αιτήσεων, τα οποία χορηγούν υποχρεωτικώς οι δημόσιες αρχές, για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Στα έντυπα αναφέρονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία προϋποθέσεις για την ικανοποίηση του αιτήματος, οι εφαρμοστέες διατάξεις, τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, καθώς και ο χρόνος μέσα στον οποίο θα δοθεί η απάντηση. Αν ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι δεν μπορεί να γράψει, ο αρμόδιος υπάλληλος, ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει ο ίδιος την αίτηση.

4. Τα στοιχεία της ταυτότητας που αναφέρονται στην αίτηση, όταν πρόκειται για Έλληνες πολίτες, αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο. Η ταυτότητα των αλλοδαπών αποδεικνύεται, στην περίπτωση πολιτών Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο, ενώ, στις άλλες περιπτώσεις, από το διαβατήριο, ή άλλο έγγραφο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη Χώρα, ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες ελληνικές αρχές. Η ταυτότητα των νομικών προσώπων αποδεικνύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις που ισχύουν στην έδρα τους. Όταν η αίτηση δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως, πρέπει να συνοδεύεται από επικυρωμένα φωτοαντίγραφα του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων.

5. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή από τα αντίστοιχα έγγραφα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, γίνονται δεκτά βάσει υπευθύνης δήλωσης του ενδιαφερομένου, η οποία και διατυπώνεται σε προβλεπόμενο από τις σχετικές διατάξεις έντυπο. Η δήλωση υποβάλλεται και όταν τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας για την οικογενειακή κατάσταση, τη διεύθυνση της κατοικίας και το επάγγελμα έχουν μεταβληθεί.

Αρθρο 4
Διεκπεραιωση υποθεσεων απο τη Διοικηση

1. Οι διοικητικες αρχες, οταν υποβαλλονται αιτησεις, οφειλουν να διεκπεραιωνουν τις υποθεσεις των ενδιαφερομενων και να αποφαινονται για τα αιτηματα τους μεσα στην προθεσμια που τυχον καθοριζεται απο τις σχετικες ειδικες διαταξεις, αλλιως μεσα σε προθεσμια εξηντα (60) ημερων. Η προθεσμια αρχιζει απο την υποβολη της αιτησης στην αρμοδια υπηρεσια. Αν η αιτηση υποβληθει σε αναρμοδια υπηρεσια, η υπηρεσια αυτη οφειλει μεσα σε πεντε (5) ημερες, να τη διαβιβασει στην αρμοδια υπηρεσια και να γνωστοποιησει τουτο στον ενδιαφερομενο. Στην περιπτωση αυτη η προθεσμια αρχιζει απο τοτε που περιηλθε η αιτηση στην αρμοδια υπηρεσια.

2. Αν καποια υποθεση δεν μπορει να διεκπεραιωθει μεσα στην προθεσμια της προηγουμενης παραγραφου, η αρμοδια υπηρεσια οφειλει να γνωστοποιησει εγγραφως στον ενδιαφερομενο: α) τους λογους της καθυστερησης, β) τον υπαλληλο που εχει αναλαβει την υποθεση και τον αριθμο τηλεφωνου του, για την παροχη πληροφοριων, γ) τα δικαιολογητικα που τυχον λειπουν, καθως και δ) καθε αλλη χρησιμη πληροφορια.

3. Οι υπηρεσιες απαλλασσονται απο τις κατα την παρ.1 υποχρεωσεις αν το αιτημα ειναι προδηλως παρανομο η επαναλαμβανεται κατα τροπο καταχρηστικο.

4. Οι διοικητικες αρχες οφειλουν, υστερα απο αιτηση του ενδιαφερομενου, να χορηγουν αμεσως πιστοποιητικα και βεβαιωσεις. Αν η αμεση χορηγηση τουτων δεν ειναι δυνατη, αυτα αποστελλονται ταχυδρομικως, μεσα σε προθεσμια δεκα (10) ημερων, στη διευθυνση που εχει δηλωθει. Η υποχρεωση αυτη δεν υφισταται αν ο ενδιαφερομενος, με την αιτηση του, δηλωσει οτι δεν επιθυμει την ταχυδρομικη αποστολη και οτι θα παραλαβει τα εγγραφα αυτα αυτοπροσωπως ή με εξουσιοδοτημενον εκπροσωπο του.

Αρθρο 5
Προσβαση σε εγγραφα

1. Καθε ενδιαφερομενος εχει το δικαιωμα, υστερα απο γραπτη αιτηση του, να λαμβανει γνωση των διοικητικων εγγραφων. Ως διοικητικα εγγραφα νοουνται οσα συντασσονται απο τις δημοσιες υπηρεσιες, οπως εκθεσεις, μελετες, πρακτικα, στατιστικα στοιχεια, εγκυκλιες οδηγιες, απαντησεις της Διοικησης, γνωμοδοτησεις και αποφασεις.

2. Οποιος εχει ειδικο εννομο συμφερον δικαιουται, υστερα απο γραπτη αιτηση του, να λαμβανει γνωση των ιδιωτικων εγγραφων που φυλασσονται στις δημοσιες υπηρεσιες και ειναι σχετικα με υποθεση του η οποια εκκρεμει σε αυτες ή εχει διεκπεραιωθει απο αυτες.

3. Το κατα τις προηγουμενες παραγραφους δικαιωμα δεν υφισταται στις περιπτωσεις που το εγγραφο αφορα την ιδιωτικη ή οικογενειακη ζωη τριτου, ή αν παραβλαπτεται απορρητο το οποιο προβλεπεται απο ειδικες διαταξεις. Η αρμοδια διοικητικη αρχη μπορει να αρνηθει την ικανοποιηση του δικαιωματος τουτου αν το εγγραφο αναφερεται στις συζητησεις του Υπουργικου Συμβουλιου, ή αν η ικανοποιηση του δικαιωματος αυτου ειναι δυνατον να δυσχερανει ουσιωδως την ερευνα δικαστικων, αστυνομικων η στρατιωτικων αρχων σχετικως με την τελεση εγκληματος ή διοικητικης παραβασης.

4. Το δικαιωμα των παρ. 1 και 2 ασκειται: α) με μελετη του εγγραφου στο καταστημα της υπηρεσιας, η β) με χορηγηση αντιγραφου, εκτος αν η αναπαραγωγη τουτου μπορει να βλαψει το πρωτοτυπο. Η σχετικη δαπανη αναπαραγωγης βαρυνει τον αιτουντα, εκτος αν ο νομος οριζει διαφορετικα. Αν προκειται για πληροφοριες ιατρικου χαρακτηρα, αυτες γνωστοποιουνται στον αιτουντα με τη βοηθεια γιατρου, ο οποιος οριζεται για το σκοπο αυτον.

5. Η ασκηση του κατα τις παρ. 1 και 2 δικαιωματος γινεται με την επιφυλαξη της υπαρξης τυχον δικαιωματων πνευματικης η βιομηχανικης ιδιοκτησιας.

6. Η απορριψη του κατα τις παρ. 1 και 2 αιτηματος πρεπει να ειναι αιτιολογημενη και να γνωστοποιειται εγγραφως στον αιτουντα το αργοτερο μεσα σε εναν (1) μηνα απο την υποβολη της αιτησης.

Αρθρο 6
Προηγουμενη ακροαση του ενδιαφερομενου

1. Οι διοικητικες αρχες, πριν απο καθε ενεργεια ή μετρο σε βαρος των δικαιωματων ή συμφεροντων συγκεκριμενου προσωπου, οφειλουν να καλουν τον ενδιαφερομενο να εκφρασει τις αποψεις του, εγγραφως ή προφορικως, ως προς τα σχετικα ζητηματα.

2. Η κληση προς ακροαση ειναι εγγραφη, αναφερει τον τοπο, την ημερα και την ωρα της ακροασης, προσδιοριζει δε το αντικειμενο του μετρου ή της ενεργειας. Η κληση κοινοποιειται στον ενδιαφερομενο τουλαχιστον πεντε (5) πληρεις ημερες πριν απο την ημερα της ακροασης. Ο ενδιαφερομενος εχει το δικαιωμα να λαβει γνωση των σχετικων αποδεικτικων στοιχειων και να προβει σε ανταποδειξη. Η τηρηση της προαναφερομενης διαδικασιας, καθως και η ληψη υποψη των αποψεων του ενδιαφερομενου, πρεπει να προκυπτουν απο την αιτιολογια της διοικητικης πραξης. Το υιοθετουμενο μετρο πρεπει να λαμβανεται μεσα σε ευλογο χρονικο διαστημα απο την ακροαση του ενδιαφερομενου.

3. Αν η αμεση ληψη του δυσμενους μετρου ειναι αναγκαια για την αποτροπη κινδυνου ή λογω επιτακτικου δημοσιου συμφεροντος, ειναι, κατ' εξαιρεση, δυνατη η, χωρις προηγουμενη κληση του ενδιαφερομενου, ρυθμιση. Αν η κατασταση που ρυθμιστηκε ειναι δυνατον να μεταβληθει, η διοικητικη αρχη, μεσα σε χρονικο διαστημα δεκαπεντε (15) ημερων, καλει τον ενδιαφερομενο να εκφρασει τις αποψεις του συμφωνα με τις προηγουμενες παραγραφους, οποτε και προβαινει σε τυχον νεα ρυθμιση. Αν η πιο πανω προθεσμια παρελθει απρακτη, το μετρο παυει αυτοδικαιως, και χωρις αλλη ενεργεια, να ισχυει.

4. Οι διαταξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμοζονται και οταν οι σχετικες με τη δυσμενη διοικητικη πραξη διαταξεις προβλεπουν δυνατοτητα ασκησης διοικητικης προσφυγης.

Αρθρο 7
Αμεροληψια των διοικητικων οργανων

1. Τα διοικητικα οργανα, μονομελη ή συλλογικα, πρεπει να παρεχουν εγγυησεις αμεροληπτης κρισης κατα την ασκηση των αρμοδιοτητων τους.

2. Τα μονομελη οργανα, καθως και τα μελη των συλλογικων οργανων, οφειλουν να απεχουν απο καθε ενεργεια ή διαδικασια που συνιστα συμμετοχη σε ληψη αποφασης ή διατυπωση γνωμης ή προτασης εφοσον: α) η ικανοποιηση προσωπικου συμφεροντος τους συνδεεται με την εκβαση της υποθεσης, ή β) ειναι συζυγοι ή συγγενεις εξ αιματος ή εξ αγχιστειας, κατ' ευθεια μεν γραμμη απεριοριστως, εκ πλαγιου δε εως και τεταρτου βαθμου, με καποιον απο τους ενδιαφερομενους, ή γ) εχουν ιδιαιτερο δεσμο ή ιδιαζουσα σχεση ή εχ-

θροτητα με τους ενδιαφερομενους

3. Το οργανο η το μελος του συλλογικου οργανου, εφοσον κρινει οτι συντρεχει στο προσωπο του λογος που επιβαλλει την αποχη του, οφειλει να το δηλωσει αμεσως στην προισταμενη αρχη η στον προεδρευοντα του συλλογικου οργανου, αντιστοιχως, και να απεχει απο οποιαδηποτε ενεργεια. Στις περιπτωσεις αυτες, η προισταμενη αρχη, η το συλλογικο οργανο, αποφαινεται το ταχυτερο δυνατον.

4. Αιτηση εξαιρεσης μονομελους οργανου, η μελους συλλογικου οργανου, μπορουν να υποβαλουν οι ενδιαφερομενοι σε ολα τα σταδια της διαδικασιας. Η αιτηση υποβαλλεται στην προισταμενη αρχη, η στον προεδρευοντα του συλλογικου οργανου, η στο αποφασιζον οργανο, κατα περιπτωση. Κατα τα λοιπα, εφαρμοζονται και στην περιπτωση αυτη τα οριζομενα στην τελευταια περιοδο της προηγουμενης παραγραφου.

5. Η εξαιρεση μπορει να διατασσεται και αυτεπαγγελτως απο την προισταμενη αρχη η το συλλογικο οργανο.

6. Τα οριζομενα στις προηγουμενες παραγραφους δεν εφαρμοζονται σε περιπτωση που δηλωνεται αποχη, η ζητειται η εξαιρεση, τοσων μελων συλλογικου οργανου ωστε τα απομενοντα να μη σχηματιζουν την κατα την παρ. 1 του αρθρου 14 απαρτια.

Αρθρο 8
Αναπληρωση των διοικητικων οργανων

Σε περιπτωση απουσιας η κωλυματος, τον προισταμενο οργανικης μοναδας δημοσιας αρχης αναπληρωνει ο ανωτερος κατα βαθμο προισταμενος των υποκειμενων σε αυτον οργανικων μοναδων. Αν δεν υπαρχουν υποκειμενες οργανικες μοναδες, τον προισταμενο αναπληρωνει ο κατα βαθμο ανωτερος υπαλληλος της μοναδας. Σε περιπτωση ομοιοβαθμων, αναπληρωτης ειναι ο προισταμενος η ο υπαλληλος που εχει τον περισσοτερο χρονο υπηρεσιας στο βαθμο. Παντως, ο οριζομενος αναπληρωτης πρεπει να ανηκει σε κλαδο του οποιου οι υπαλληλοι, κατα τις σχετικες διαταξεις, μπορουν να προισταται.

Αρθρο 9
Μεταβιβαση αρμοδιοτητας των διοικητικων οργανων - Εξουσιοδοτηση των διοικητικων οργανων προς υπογραφη

1. Η αρμοδιοτητα των διοικητικων οργανων καθοριζεται απο τις σχετικες διαταξεις.

2. Το αρμοδιο διοικητικο οργανο, αν τουτο προβλεπεται απο τις σχετικες διαταξεις, μπορει, με κανονιστικη πραξη του, να μεταβιβασει την αρμοδιοτητα του. Στην περιπτωση αυτη, η αρμοδιοτητα ασκειται αποκλειστικα απο το οργανο στο οποιο μεταβιβαστηκε, εκτος αν οι σχετικες διαταξεις οριζουν οτι, παραλληλα, μπορει να ασκειται και απο το οργανο που τη μεταβιβασε.

3. Το αρμοδιο διοικητικο οργανο, αν τουτο προβλεπεται απο τις σχετικες διαταξεις, μπορει επισης, με κανονιστικη πραξη του, να εξουσιοδοτει ιεραρχικα υφισταμενο του οργανο να υπογραφει, με εντολη του, πραξεις η αλλα εγγραφα της αρμοδιοτητας του.

4. Στο προοιμιο των διοικητικων πραξεων, για την πληροφορηση των ενδιαφερομενων, αναφερονται οι διαταξεις που καθοριζουν την αρμοδιοτητα για την εκδοση της πραξης, αν συντρεχει δε περιπτωση και η πραξη της μεταβιβασης της στο οργανο που εκδιδει την πραξη η η πραξη της εξουσιοδοτησης προς υπογραφη.

Αρθρο 10
Προθεσμιες προς ενεργεια

1. Οι προθεσμιες για την υποβολη αιτησης, αναφορας, δηλωσης η αλλου εγγραφου του ενδιαφερομενου, καθως και για οποιαδηποτε αλλη ενεργεια του ειναι αποκλειστικες, εκτος αν χαρακτηριζονται ενδεικτικες απο τις διαταξεις που τις προβλεπουν.

2. Ο ενδιαφερομενος μπορει, μεσα στην προβλεπομενη προθεσμια, να υποβαλει την αιτηση του η αλλο εγγραφο με μηχανικο μεσο εφοσον το μεσο τουτο αφηνει αποτυπωμα που καθιστα αναμφιβολη την αναγνωριση του μηχανηματος αποστολης και παραλαβης, καθως και της ημερομηνιας και ωρας αποστολης και παραλαβης. Στη συνεχεια ομως οφειλει να υποβαλει, συμφωνα με τα οριζομενα στα αρθρα 3 και 11, το αργοτερο μεσα σε πεντε (5) ημερες απο τη ληξη της προθεσμιας, εγγραφο, που φερει την ιδιοχειρη υπογραφη του και εχει ομοιο περιεχομενο με αυτο το οποιο παρελαβε, με το μηχανικο μεσο, η υπηρεσια.

3. Ο ενδιαφερομενος μπορει να υποβαλει το εγγραφο του με αποστολη συστημενης επιστολης εφοσον δεν το αποκλειουν οι σχετικες ειδικες διαταξεις. Στις περιπτωσεις αυτες, ως ημερομηνια υποβολης θεωρειται εκεινη της καταθεσης της επιστολης στην ταχυδρομικη υπηρεσια.

4. Αν οι διαταξεις επιβαλλουν τη συνυποβολη πιστοποιητικων, δικαιολογητικων η αλλων δημοσιων εγγραφων και αυτα δεν συνυποβαλλονται για λογους που αφορουν την αρμοδια για την εκδοση τους διοικητικη αρχη, αρκει η εμπροθεσμη υποβολη του εγγραφου του ενδιαφερομενου. Στην περιπτωση αυτη, πρεπει στο υποβαλλομενο απο τον ενδιαφερομενο εγγραφο να γινεται μνεια του λογου της μη συνυποβολης των δημοσιων εγγραφων, τα οποια, παντως, ο ενδιαφερομενος οφειλει να προσκομισει οταν εκλειψει η αιτια που κατεστησε αδυνατη τη συνυποβολη τους.

5. Οι προθεσμιες για τη Διοικηση ειναι ενδεικτικες, εκτος αν απο τις διαταξεις που τις προβλεπουν προκυπτει οτι ειναι αποκλειστικες. Οι προθεσμιες για την εκδοση ατομικων διοικητικων πραξεων, δυσμενων για το προσωπο το οποιο αφορουν αμεσως, ειναι αποκλειστικες.

6. Υπερβαση των προθεσμιων συγχωρειται σε περιπτωση ανωτερης βιας.

7. Για τον υπολογισμο των προθεσμιων, αν ειδικες διαταξεις δεν οριζουν διαφορετικα, εφαρμοζονται οι διαταξεις των αρθρων 241 - 246 του Αστικου Κωδικα.

Αρθρο 11
Βεβαιωση του γνησιου της υπογραφης - Επικυρωση των αντιγραφων

1. Η βεβαιωση του γνησιου της υπογραφης του ενδιαφερομενου γινεται, απο οποιαδηποτε διοικητικη αρχη, βαση του δελτιου ταυτοτητας η των αντιστοιχων εγγραφων που προβλεπονται στο αρθρο 3.

2. Την επικυρωση αντιγραφου απο το πρωτοτυπο, η απο το ακριβες αντιγραφο της αρχης που εξεδωσε το πρωτοτυπο, μπορει να ζητησει ο ενδιαφερομενος απο οποιαδηποτε διοικητικη αρχη, δικηγορο η συμβολαιογραφο. Δεν απαιτειται επικυρωση αντιγραφου η φωτοαντιγραφου αν τουτο συνοδευεται απο την, κατα την παρ. 5 του αρθρου 3, υπευθυνη δηλωση, στην οποια ο ενδιαφερομενος βεβαιωνει την ακριβεια των στοιχειων.

3. Οι διοικητικες αρχες οφειλουν να δεχονται επικυρωμενα αντιγραφα πιστοποιητικων, βεβαιωσεων η αλλων δικαιολογητικων στοιχειων. Τα αντιγραφα αυτα, οπως και εκεινα που συνοδευονται απο την, κατα την παρ.

5 του άρθρου 3, υπευθυνη δηλωση, γινονται δεκτα, οπως το πρωτοτυπο.

Αρθρο 12
Τηρηση πρωτοκολλου υπηρεσιας - Χορηγηση βεβαιωσης για την καταχωριση εγγραφου

Καθε εγγραφο που περιερχεται στην υπηρεσια με οποιονδηποτε τροπο, καταχωριζεται αυθημερον στο βιβλιο εισερχομενων, κατ' αυξοντα αριθμο, με χαρακτηρισμο και μνεια του θεματος στο οποιο αναφερεται και του αριθμου των στοιχειων που το συνοδευουν. Στο ιδιο βιβλιο αναγραφονται επισης το οργανο προς το οποιο το εγγραφο απευθυνεται, καθως και η ημερομηνια εισοδου του. Η υπηρεσια οφειλει να χορηγει βεβαιωση καταχωρισης του εγγραφου με ολα τα παραπανω στοιχεια.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αρθρο 13
Συγκροτηση

1. Για τη νομιμη συγκροτηση συλλογικου οργανου απαιτειται ο ορισμος, με πραξη, ολων των μελων (τακτικων και αναπληρωματικων) που προβλεπει ο νομος. Ο ορισμος του ιδιου προσωπου με περισσοτερες απο μια ιδιοτητες δεν επιτρεπεται. Αν ορισμενα μελη εκλεγονται ή υποδεικνυονται απο τριτους και τα μελη αυτα δεν εχουν ακομη εκλεγει ή υποδειχθει απο τα αρμοδια οργανα, η συγκροτηση ειναι νομιμη αν εχει εγκαιρως ζητηθει εγγραφως η εκλογη ή η υποδειξη τους και τα υπολοιπα μελη επαρκουν ωστε να υπαρχει απαρτια.

2. Τα συλλογικα οργανα, αν στο νομο δεν οριζεται διαφορετικα, συγκροτουνται απο τρια (3) τουλαχιστον μελη.

3. Ο προεδρος και ο γραμματεας του συλλογικου οργανου οριζονται, μαζι με τους αναπληρωματικους τους, με την πραξη συγκροτησης του. Αν το συλλογικο οργανο συγκροτειται αποκλειστικως απο αιρετα μελη, ο προεδρος, ο γραμματεας και τα λοιπα μελη στα οποια ανατιθεται συγκεκριμενο αξιωμα, μαζι με τους αναπληρωματικους τους, εκλεγονται, με μυστικη ψηφοφορια, απο τα μελη του συλλογικου οργανου.

4. Η τυχον κατα παρεκκλιση τροπο κτηση της ιδιοτητας υπο την οποια καποιος οριζεται μελος συλλογικου οργανου δεν επηρεαζει τη νομιμοτητα της συγκροτησης του οργανου.

5. Το συλλογικο οργανο μπορει να λειτουργησει, οχι ομως περα απο ενα τριμηνο, αν καποια απο τα μελη του εκλειψουν ή αποχωρησουν για οποιονδηποτε λογο ή απολεσουν την ιδιοτητα βαση της οποιας ορισθηκαν, εφοσον, κατα τις συνεδριασεις του, τα λοιπα μελη επαρκουν ωστε να υπαρχει απαρτια.

6. Οταν ο νομος προβλεπει θητεια για τα μελη του συλλογικου οργανου, η αντικατασταση μελους πριν απο τη ληξη της θητειας του ειναι δυνατη μονο για λογον αναγομενο στην ασκηση των καθηκοντων του, ο οποιος και πρεπει να βεβαιωνεται στη σχετικη πραξη.

Αρθρο 14
Συνθεση - Συνεδριασεις - Λειτουργια

1. Το συλλογικο οργανο συνεδριαζει νομιμως οταν στη συνθεση του μετεχουν, ως τακτικα ή αναπληρωματικα μελη, περισσοτερα απο τα μισα των διορισμενων τακτικων μελων (απαρτια). Η απαρτια πρεπει να υπαρχει σε ολη τη διαρκεια της συνεδριασης. Αν, κατα την πρωτη συνεδριαση, διαπιστωθει ελλειψη απαρτιας, το οργανο καλειται εκ νεου σε συνεδριαση, η οποια πραγματοποιειται το νωριτερο σε εικοσι τεσσερις (24) ωρες, στον ιδιο τοπο και με την ιδια ημερησια διαταξη. Κατα τη συνεδριαση αυτη, υπαρχει απαρτια αν μετεχουν στη συνθεση τακτικα ή αναπληρωματικα μελη που παριστουν τουλαχιστον το ενα τριτο (1/3) του συνολου των διορισμενων τακτικων μελων του και εν παση περιπτωσει οχι λιγοτερα των τριων (3) τακτικων ή αναπληρωματικων μελων. Στα τριμελη συλλογικα οργανα, για την υπαρξη απαρτιας, απαιτειται η παρουσια και των τριων (3) τακτικων ή αναπληρωματικων μελων.

2. Ο προεδρος καθοριζει την ημερα, την ωρα και τον τοπο των συνεδριασεων και καλει τα τακτικα και τα αναπληρωματικα μελη να συμμετασχουν. Η προσκληση, η οποια περιλαμβανει την ημερησια διαταξη, γνωστοποιειται, απο το γραμματεα, στα μελη του συλλογικου οργανου τουλαχιστον σαραντα οκτω (48) ωρες πριν απο τη συνεδριαση, μπορει δε να γινει και με τηλεφωνημα, τηλεγραφημα, τηλεομοιοτυπια ή αλλο προσφορο μεσο, εφοσον το γεγονος τουτο αποδεικνυεται απο σχετικη σημειωση σε ειδικο βιβλιο, η οποια πρεπει να φερει χρονολογια και την υπογραφη του προσωπου που εκανε την προσκληση. Η προθεσμια αυτη μπορει, σε περιπτωση κατεπειγοντος, να συντμηθει, η προσκληση ομως, τοτε, πρεπει να ειναι εγγραφη και να βεβαιωνονται σε αυτην οι λογοι που κατεστησαν τη συντμηση αναγκαια. Προσκληση των μελων του συλλογικου οργανου δεν απαιτειται οταν οι συνεδριασεις γινονται σε ημερομηνιες τακτες, που οριζονται με αποφαση του, η οποια και γνωστοποιειται στα μελη του. Προσκληση δεν απαιτειται, επισης, οταν μελος εχει δηλωσει, πριν απο τη συνεδριαση, κωλυμα συμμετοχης του σε αυτην, ή οταν το κωλυμα τουτο ειναι γνωστο στον προεδρο του συλλογικου οργανου.

3. Τα αναπληρωματικα μελη καλουνται προς αναπληρωση αποντων ή κωλυομενων μελων της ιδιας κατηγοριας, εκτος αν ο ορισμος τους δεν εχει γινει κατα τετοια αντιστοιχια.

4. Αν κατα τη συνεδριαση απουσιασει τακτικο μελος το οποιο δεν ειχε προσκληθει, η συνεδριαση ειναι παρανομη. Το ιδιο ισχυει ακομη και αν, αντ' αυτου, ειχε μετασχει το αντιστοιχο αναπληρωματικο μελος. Αν υπηρξαν πλημμελειες ως προς την κλητευση μελους, το συλλογικο οργανο συνεδριαζει νομιμως αν αυτο ειναι παρον και δεν αντιλεγει για την πραγματοποιηση της συνεδριασης.

5. Η νομιμοτητα της συνθεσης του συλλογικου οργανου δεν επηρεαζεται απο την τυχον εναλλαγη των μετεχοντων μελων σε διαδοχικες συνεδριασεις.

6. Μελη συλλογικου οργανου, τα οποια ειναι συζυγοι ή συνδεονται μεταξυ τους με συγγενεια εως και τεταρτου βαθμου εξ αιματος ή αγχιστειας, δεν επιτρεπεται να μετασχουν στην ιδια συνεδριαση.

7. Η συγκληση του συλλογικου οργανου προς συνεδριαση ειναι υποχρεωτικη αν το ενα τριτο (1/3) τουλαχιστον του συνολου των τακτικων μελων του το ζητησει εγγραφως απο τον προεδρο, προσδιοριζοντας και το προς συζητηση θεμα.

8. Η ημερησια διαταξη συντασσεται απο τον προεδρο, ο οποιος λαμβανει προς τουτο υποψη του και αποψεις που τυχον διατυπωνονται απο μελη του συλλογικου οργανου.

9. Αντικειμενο της συνεδριασης ειναι μονο τα θεματα που περιλαμβανονται στην ημερησια διαταξη. Κατ' εξαιρεση, μπορουν να συζητηθουν και θεματα που δεν περιλαμβανονται στην ημερησια διαταξη αν ειναι πα-

ροντα όλα τα τακτικά μέλη και συμφωνούν για τη συζήτησή τους.

10. Οι συνεδριάσεις, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, είναι μυστικές. Η κατά τη συζήτηση παρουσία άλλων προσώπων, πλην των μελών και του γραμματέα ή των τυχόν ειδικώς οριζομένων στο νόμο προσώπων, δεν επιτρέπεται. Το συλλογικό όργανο, όμως, μπορεί να καλέσει, προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων, υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα, τα οποία και αποχωρούν πριν από την έναρξη της συζήτησης.

11. Όταν ο νόμος προβλέπει δημόσια συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου, ανακοινώνονται εγκαίρως, και πάντως τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, με πρόσφορο τρόπο, ώστε να καθίσταται δυνατή η προσέλευση και η παρουσία των ενδιαφερομένων. Η τήρηση της δημοσιότητας πρέπει να βεβαιώνεται στο οικείο πρακτικό.

12. Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις εργασίες και φροντίζει για την εφαρμογή του νόμου και την ευρυθμη λειτουργία του συλλογικού οργάνου.

Αρθρο 15
Αποφασεις

1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων, αν ο νομος δεν οριζει διαφορετικά, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Αν δεν καθίσταται δυνατός ο σχηματισμός της πλειοψηφίας αυτής, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ωσοτου σχηματιστεί απόλυτη πλειοψηφία με την υποχρεωτική προσχώρηση, κάθε φορά, εκείνου ή εκείνων που διατυπώνουν την ασθενέστερη γνώμη, σε μία από τις επικρατέστερες. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, εκτός αν η ψηφοφορία είναι μυστική, οπότε αυτή επαναλαμβάνεται για μια ακόμη φορά, η τυχόν δε νέα ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη. Το μέλος που απέχει από την ψηφοφορία ή δίδει λευκή ψήφο θεωρείται απόν.

2. Αν η συζήτηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μια συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού προηγουμένως, τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις, ενημερωθούν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία των κατ' αυτές συζητήσεων. Η ενημέρωση πρέπει να προκύπτει από δήλωση των μελών αυτών, η οποία και καταχωρίζεται στα πρακτικά.

3. Η ψηφοφορία είναι φανερή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο.

4. Για τις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν.

5. Στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες των μελών που μειοψήφησαν, σε περίπτωση δε φανερής ψηφοφορίας και τα ονόματα τούτων.

6. Αν πρόκειται για συνεδρίαση οργάνου προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επί μέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τεθηκαν σε ψηφοφορία.

7. Το πρακτικό συντάσσεται από το γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο.

8. Η υπογραφή του προέδρου ή του αναπληρωτή του αρκεί για τη νόμιμη υπόσταση κάθε πράξης του συλλογικού οργάνου.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Αρθρο 16
Περιεχομενο και τυπος

1. Η διοικητική πράξη είναι έγγραφη, αναφέρει την εκδούσα αρχή και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις, φέρει δε χρονολογία, καθώς και υπογραφή του αρμοδίου οργάνου. Στην ατομική διοικητική πράξη αναφέρεται, επίσης, η τυχόν δυνατότητα άσκησης της, κατ' άρθρο 25, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, γίνεται δε μνεία του αρμοδίου για την εξέταση της οργάνου, της προθεσμίας, καθώς και των συνεπειών παραλείψης της άσκησής της. Προσφυγή που ασκείται σύμφωνα με τις προαναφερόμενες πληροφορίες της υπηρεσίας δεν μπορεί να παραγάγει συνέπειες σε βάρος του προσφεύγοντος. Η παράλειψη αναφοράς των εφαρμοζόμενων διατάξεων, καθώς και των κατά τη δεύτερη περίοδο στοιχείων, δεν επάγεται ακυρότητα της πράξης.

2. Η ατομική διοικητική πράξη μπορεί, κατ' εξαίρεση, να είναι προφορική εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς επιτευξη του επιδιωκόμενου με αυτήν σκοπού. Προς τούτο, επιτρέπεται, επίσης, η χρήση συμβόλων εφόσον οι αποδέκτες της πράξης έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν το περιεχόμενό της.

Αρθρο 17
Αιτιολογια

1. Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προυποθέσεων για την έκδοση της.

2. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης.

3. Όταν η διοικητική πράξη εκδίδεται αυτεπαγγέλτως, τα αποδεικτικά στοιχεία συγκεντρώνονται με πρωτοβουλία του αρμόδιου για την έκδοσή της οργάνου. Όταν την έκδοση της διοικητικής πράξης ζητά ο ενδιαφερόμενος, αυτός οφείλει να υποβάλει τα δικαιολογητικά που καθορίζουν οι σχετικές διατάξεις, εκτός αν τα στοιχεία αυτά υπάρχουν στην αρμόδια για την έκδοση της πράξης διοικητική αρχή.

Αρθρο 18
Δημοσιευση

1. Η ατομική διοικητική πράξη τελειούται με την υπογραφή και τη χρονολόγησή της, ή τη δημοσίευσή της αν είναι δημοσιευτέα κατά νόμο. Η κανονιστική διοικητική πράξη τελειούται με τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται ειδικός τρόπος δημοσιότητας.

2. Στην περίπτωση της δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ως ημερομηνία δημοσίευσης λαμβάνεται εκείνη την οποία φέρει το σχετικό φύλλο της Εφημερίδας, υπό την προυπόθεση ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, είναι δυνατή η χορήγηση, σε κάθε ενδιαφερόμενο, αντιτύπου του φύλλου ή θεωρημένου φωτοαντιγράφου του οικείου δοκιμίου.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να χορηγούν βεβαίωση για τη συνδρομή της προυποθέσης της προηγούμενης παραγράφου ή για την πραγματοποίηση της

δημοσίευσης με άλλο νομιμον τροπο.

4. Αν το κειμενο που δημοσιευτηκε εχει γραφικα η λογιστικα σφαλματα επιτρεπεται η δημοσιευση διορθωσης του, η οποια και περιοριζεται αποκλειστικως στα σφαλματα αυτα.

Αρθρο 19
Κοινοποιηση

1. Η ατομικη διοικητικη πραξη κοινοποιειται στο προσωπο το οποιο αφορα.

2. Με την επιφυλαξη των τυχον οριζομενων σε ειδικες διαταξεις, η κοινοποιηση γινεται με καθε προσφορον τροπο.

Αρθρο 20
Γνωμη - Προταση

1. Οπου ο νομος, για την εκδοση διοικητικης πραξης, προβλεπει προηγουμενη γνωμη (απλη η συμφωνη) η προταση αλλου οργανου, η μεν γνωμη διατυπωνεται υστερα απο ερωτημα του οργανου που εχει την αποφασιστικη αρμοδιοτητα, η δε προταση υποβαλλεται με πρωτοβουλια του προτεινοντος οργανου. Η γνωμη ή η προταση, πρεπει να ειναι εγγραφη, αιτιολογημενη και επικαιρη κατά το περιεχομενο της.

2. Το οργανο που εχει την αποφασιστικη αρμοδιοτητα δεν μπορει να εκδωσει πραξη με περιεχομενο διαφορετικο απο αυτο της συμφωνης γνωμης ή της προτασης. Η μη αποδοχη της θετικης συμφωνης γνωμης ή της προτασης, καθως και η αποκλιση απο την απλη γνωμη, πρεπει να αιτιολογουνται ειδικως.

3. Το αρμοδιο για την εκδοση διοικητικης πραξης οργανο μπορει να ζητησει τη γνωμη αλλου οργανου οικειοθελως. Στην περιπτωση αυτη, εφαρμοζονται οσα ισχυουν για την απλη γνωμη.

4. Αν η απλη γνωμη δεν υποβληθει μεσα στην προθεσμια που εχει τυχον ταχθει προς τουτο απο το νομο η απο το αποφασιζον οργανο ή, σε καθε περιπτωση, μεσα σε ευλογο χρονο, η διοικητικη πραξη μπορει να εκδοθει και χωρις αυτην.

Αρθρο 21
Ανακληση

1. Αρμοδιο για την ανακληση ατομικης διοικητικης πραξης οργανο ειναι εκεινο που την εξεδωσε ή που ειναι αρμοδιο για την εκδοση της.

2. Για την ανακληση δεν ειναι απαραιτητο να τηρειται η διαδικασια που προβλεπεται για την εκδοση της πραξης, εκτος αν ανακαλειται πραξη νομιμη ή πραξη παρανομη υστερα απο εκτιμηση πραγματικων περιστατικων.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Αρθρο 22
Τυπος

Η διοικητικη συμβαση υποβαλλεται στον εγγραφο τυπο, εκτος αν ο νομος οριζει διαφορετικα. Για την καταρτιση της, η προταση και αποδοχη ειναι δυνατον να γινονται με χωριστά εγγραφα.

Αρθρο 23
Καταρτιση

Η διοικητικη συμβαση, που συναπτεται υστερα απο διαγωνισμο η με απευθειας αναθεση, καταρτιζεται απο και με την επιδοση στον ενδιαφερομενο της πραξης με την οποια τελειουται ο διαγωνισμος η της πραξης αναθεσης, αντιστοιχως, εκτος αν στο νομο οριζεται διαφορετικα.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Αρθρο 24
Αιτηση θεραπειας - Ιεραρχικη προσφυγη

1. Αν απο τις σχετικες διαταξεις δεν προβλεπεται η δυνατοτητα ασκησης της, κατα το επομενο αρθρο, ειδικης διοικητικης, ή ενδικοφανους, προσφυγης, ο ενδιαφερομενος, για την αποκατασταση υλικης ή ηθικης βλαβης των εννομων συμφερόντων του που προκαλειται απο ατομικη διοικητικη πραξη μπορει, για οποιονδηποτε λογο, με αιτηση του, να ζητησει, ειτε απο τη διοικητικη αρχη η οποια εξεδωσε την πραξη, την ανακληση η την τροποποιηση της (αιτηση θεραπειας), ειτε, απο την αρχη η οποια προϊσταται εκεινης που εξεδωσε την πραξη, την ακυρωση της (ιεραρχικη προσφυγη).

2. Η διοικητικη αρχη στην οποια υποβαλλεται η, κατα την προηγουμενη παραγραφο, αιτηση οφειλει να γνωστοποιησει στον ενδιαφερομενο την αποφαση της για την αιτηση αυτη το αργοτερο μεσα σε τριαντα (30) ημερες, εκτος αν απο ειδικες διαταξεις προβλεπεται διαφορετικη προθεσμια.

3. Αν αρμοδια για την ανακληση ή τροποποιηση ή την ακυρωση ειναι αλλη διοικητικη αρχη, εκεινη στην οποια κατατεθηκε η αιτηση θεραπειας ή η ιεραρχικη προσφυγη οφειλει να τη διαβιβασει στην αρμοδια αρχη το αργοτερο μεσα σε πεντε (5) ημερες. Και στην περιπτωση αυτη, η γνωστοποιηση της αποφασης της αρμοδιας αρχης, στον ενδιαφερομενο, πρεπει να γινεται μεσα στην κατά την προηγουμενη παραγραφο προθεσμια.

4. Αν η πραξη ακυρωθει, η υποθεση επανερχεται στην αρχη που εξεδωσε την πραξη, εκτος αν οι σχετικες διατάξεις προβλεπουν αρμοδιοτητα της προιστάμενης αρχης για την εκδοση της.

Αρθρο 25
Ειδικη διοικητικη προσφυγη - Ενδικοφανης προσφυγη

1. Οπου προβλεπεται από ειδικες διατάξεις, ο ενδιαφερομενος, για την αποκατασταση υλικης ή ηθικης βλαβης των εννομων συμφερόντων του που προκαλειται από διοικητικη πραξη, μπορει, με προσφυγη του, η οποια ασκειται ενωπιον του προβλεπομενου από τις διατάξεις αυτές διοικητικού οργανου και μεσα στην οριζομενη από τις ιδιες προθεσμία, να ζητησει, κατά περιπτωση, την ακυρωση ή την τροποποιηση της πραξης.

2. Το διοικητικό όργανο, ανάλογα με την πρόβλεψη των σχετικών διατάξεων, είτε εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της πράξης, οπότε και μπορεί να την ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να απορρίψει την προσφυγή (ειδική διοικητική προσφυγή), είτε εξεταζει τόσο τη νομιμότητα της πράξης όσο και την ουσία της υπόθεσης, οπότε και μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να τροποποιήσει την πραξη ή να απορρίψει την προσφυγή (ενδικοφανής προσφυγή). Το αρμοδιο όργανο οφείλει να γνωστοποιησει στον προσφευγοντα την απόφασή του μέσα στην προθεσμία που τυχόν τάσσουν οι σχετικές διατάξεις, αλλιώς, στην περίπτωση μεν της ειδικής προσφυγής, το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, στην περίπτωση δε της ενδικοφανούς προσφυγής, το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες.

3. Αν αρμοδιο να αποφανθει για την ειδικη διοικητικη, η την ενδικοφανη, προσφυγη ειναι αλλο διοικητικο οργανο, εκεινο στο οποιο αυτη κατατεθηκε οφειλει να τη διαβιβασει στο αρμοδιο οργανο το αργοτερο μεσα σε πεντε (5) ημερες. Και στην περιπτωση αυτη, η γνωστοποιηση της αποφασης του αρμοδιου διοικητικου οργανου, στον ενδιαφερομενο, πρεπει να γινεται μεσα στις κατα την παρ. 2 προθεσμιες.

Αρθρο 26
Κοινες διαταξεις

Οταν ασκηθει διοικητικη προσφυγη, η αρμοδια για την εξεταση της διοικητικης αρχη μπορει, υστερα απο αιτηση του ενδιαφερομενου ή και αυτεπαγγελτως, να αναστειλει την εκτελεση της διοικητικης πραξης ωσοτου αποφανθει για την προσφυγη και, παντως, οχι περα απο την προθεσμια που οριζεται για την εκδοση της αποφασης της.

Αρθρο 27
Αναφορα

Αν δεν ειναι δυνατη η ασκηση, συμφωνα με τα αρθρα 24 - 26, διοικητικης προσφυγης, ο ενδιαφερομενος, για την αποκατασταση υλικης ή ηθικης βλαβης των εννομων συμφεροντων του που προκαλειται απο ενεργεια η παραλειψη ενεργειας διοικητικης αρχης, μπορει, με αιτηση του προς την αρχη αυτη, να ζητησει την επανορθωση ή την ανατροπη της βλαβης. Κατα τα λοιπα εφαρμοζονται, και στην περιπτωση αυτη, οσα οριζονται στις παρ. 1-3 του αρθρου 4.

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αρθρο 28
Διαρκεια προθεσμιων

Η διαρκεια των προθεσμιων που ειχαν αρχισει πριν απο την εναρξη της ισχυος του Κωδικα υπολογιζεται συμφωνα με τις διαταξεις του μονο αν η προβλεπομενη απο αυτες διαρκεια τους ειναι μεγαλυτερη απο εκεινη που προβλεποταν απο τις προισχυουσες διαταξεις.

Αρθρο 29
Παραταση και αναστολη προθεσμιων

Ως προς την παραταση και την αναστολη των προθεσμιων, η οποια οφειλεται σε γεγονος που επηλθε μετα την εναρξη της ισχυος του Κωδικα, εφαρμοζονται οι διαταξεις τουτου.

Αρθρο 30
Επεξηγηση ορων

Οπου στον Κωδικα αναφερεται ο ορος *"διοικητικη πραξη"*, νοειται η εκτελεστη διοικητικη πραξη.

Αρθρο 31
Αναφορα σε διαταξεις

Οπου στον Κωδικα αναφερεται αρθρο χωρις μνεια του σχετικου νομοθετηματος, νοειται οτι το αρθρο ανηκει στον Κωδικα αυτον.

Αρθρο 32
Παραπομπες

Οπου στον Κωδικα αυτον γινεται παραπομπη σε διαταξεις αλλων νομοθετηματων, οι παραπομπες γινονται στις διαταξεις αυτες οπως εκαστοτε ισχυουν.

Αρθρο 33
Καταργουμενες διαταξεις

1. Απο την εναρξη της ισχυος του Κωδικα, αν σε αυτον δεν οριζεται διαφορετικα, καταργειται καθε γενικη διαταξη η οποια αναφερεται σε θεμα ρυθμιζομενο απο αυτον.

2. Οπου απο την κειμενη νομοθεσια γινεται παραπομπη σε διαταξεις που καταργουνται συμφωνα με την προηγουμενη παραγραφο, η παραπομπη θεωρειται οτι γινεται στις αντιστοιχες διαταξεις του Κωδικα.

Άρθρο δεύτερο

1. Τα Υπουργεία, οι Περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, οι Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμίδας, καθώς και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, μπορούν, να καταρτίζουν Χάρτες Υποχρεώσεων προς τους πολίτες, με τους οποίους συναλλάσσονται. Για όλα τα Υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στο Νομό Αττικής οι Χάρτες καταρτίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής προκειμένου για τα Ν.Π.Δ.Δ που εποπτεύονται από αυτόν, ύστερα από πρόταση των οργάνων διοίκησης. Για τις Περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν εκτός Νομού Αττικής και για τους Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμίδας, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης οι Χάρτες καταρτίζονται με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ύστερα από πρόταση του Δημοτικού ή Κοινοτικού ή Νομαρχιακού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης.

Οι Χάρτες Υποχρεώσεων μπορούν να προσδιορίζουν οποιεσδήποτε δεσμεύσεις, χρονικές ή άλλες, της υπηρεσίας ή του φορέα, που τον κατάρτισε, προς τους πολίτες, σε σχέση με την ποιότητα των παρεχόμενων, σε αυτούς, αγαθών ή υπηρεσιών. Οι εν λόγω δεσμεύσεις απατελούν υποχρεώσεις πέραν εκείνων, που προβλέπονται από τις οικείες κανονιστικές ρυθμίσεις, που διέπουν τις κατά περίπτωση ασκούμενες αρμοδιότητες. Με τους Χάρτες μπορούν επίσης να προσδιορίζονται διαδικασίες ελέγχου της τήρησης του περιεχομένου του Χάρτη και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί.

Με τους Χάρτες Υποχρεώσεων μπορούν να προβλεφθούν επίσης και συγκεκριμένες διοικητικές συνέπειες, που θα υποκινούν την υπηρεσία ή το φορέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, προς τους συναλλασσόμενους πολίτες. Μπορεί ακόμη να προβλεφθεί η υποχρέωση άμεσης ή εντός ρητής ή αποκλειστικής προθεσμίας, καταβολής, συγκεκριμένου κατά περίπτωση, χρηματικού ποσού ή άλλου είδους αποζημίωσης - αποκατάστασης του πολίτη για την πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεων, που έχουν αναληφθεί με τον οικείο Χάρτη. Οι διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις που από ειδικές διατάξεις προβλέπονται υποχρεώσεις των υπηρεσιών απέναντι στους πολίτες. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται συγκεκριμένες συνέπειες - υποχρεώσεις της υπηρεσίας προς τους πολίτες, θα πρέπει οπωσδήποτε να προβλέπονται και οι διαδικασίες διεκδίκησης των απαιτήσεων των πολιτών, που προκύπτουν από παραβιάσεις του περιεχομένου του Χάρτη. Απο-

ζημιωση σε πολιτη μπορει να καταβληθει μονο μια φορα για την ιδια αιτια. Η μη καταβολη αποζημιωσης για την ιδια αιτια βεβαιωνεται με την υποβολή απο τον αιτουντα πολιτη σχετικης υπευθυνης δηλωσης προς την αρμοδια υπηρεσια.

Οποιεσδηποτε υποχρεωσεις της υπηρεσιας η του φορεα, που προβλεπονται απο τις οικειες κατα περιπτωση κανονιστικες ρυθμισεις σε σχεση με τις ασκουμενες αρμοδιοτητες συνεχιζουν να ισχυουν ως εχουν και μπορουν να τροποποιηθουν με τους Χαρτες Υποχρεωσεων μονο στην περιπτωση που εισαγουν ευνοικοτερες ρυθμισεις για τους πολιτες. Οι δεσμευσεις που αναλαμβανουν οι οικειες υπηρεσιες ή φορεις με τους Χαρτες, ισχυουν αποκλειστικα και μονο για την υπηρεσια ή φορέα που τον εξέδωσε, η οποια μπορει να τον συμπληρωνει ή να τον τροποποιει.

2. α. Το πρωτο εδαφιο της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') αντικαθιστατα ως εξης:

"Το υψος του καταβλητεου χρηματικου ποσού που προβλεπεται στην προηγούμενη παράγραφο 7, καθοριζεται απο τις Επιτροπές της παραγραφου 13 του παροντος αρθρου μετα απο εισηγηση της Γενικης Γραμματειας Δημοσιας Διοικησης του Υπουργειου Εσωτερικών, Δημοσιας Διοικησης και Αποκεντρωσης ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνονται μετά απο αίτηση του πολίτη."

β. Η παρ. 13 του αρθρου 5 του ν. 1943/1991 αντικαθίσταται ως εξης:

"13. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοικησης και Αποκέντρωσης Ειδική Επιτροπη Εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, για θεματα αρμοδιότητας των Υπουργειων, αποτελούμενη από συμβούλους ή παρεδρους του Ελεγκτικου Συνεδριου ή του Νομικού Συμβουλίου και υπαλληλους του Υπουργειου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοικησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο αριθμός και η ιδιοτητα των μελών της Επιτροπής, τακτικων και αναπληρωματικών. Με την απόφαση ορισμού των μελών ορίζεται και ο γραμματέας της Επιτροπης με τον αναπληρωτή του, απο υπαλληλους του Υπουργειου.

Τα σχετικά θέματα εισηγούνται στην Επιτροπή υπάλληλοι του αυτού ως ανω Υπουργείου που ορίζονται καθε φορά από το Γενικό Γραμματέα.

Συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας Ειδική Επιτροπη εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, για θεματα υπηρεσιων του δημόσιου τομέα, όπως αυτος οριοθετειται από τις διατάξεις του αρθρου 14 του ν.2190/1994, όπως ισχύει καθε φορά, που λειτουργουν στη συγκεκριμένη Περιφέρεια, αποτελούμενη απο συμβουλους η παρεδρους του Ελεγκτικου Συνεδριου η του Νομικού Συμβουλίου του Κρατους ή εφετες διοικητικών δικαστηριων και υπαλληλους της Περιφερειας αυτης.

Με αποφαση του Γενικού Γραμματεα της Περιφερειας καθορίζεται ο αριθμος και η ιδιοτητα των μελων της Επιτροπης, τακτικων και αναπληρωματικων. Με την αποφαση ορισμου των μελων οριζεται και ο γραμματεας της Επιτροπης με τον αναπληρωτη του απο υπαλληλους της Περιφερειας.

Τα σχετικα θεματα εισηγουνται στην Επιτροπη υπαλληλοι της ιδιας Περιφερειας, που οριζονται καθε φορα απο το Γενικο Διευθυντη της Περιφερειας.

Η αποζημιωση των μελων, των εισηγητων και των γραμματεων των Επιτροπων, ορίζεται με αποφαση των Υπουργων Εσωτερικων, Δημοσιας Διοικησης και Αποκεντρωσης και Οικονομικων.

Η διαδικασία εξέτασης των υποβαλλόμενων αιτημάτων και καταβολής της αποζημίωσης, όπου αυτη απαιτειται, ολοκληρώνεται σε διάστημα εξήντα (60) ημερων, από την ημερομηνία υποβολής της σχετικης αιτησης του πολίτη.

Για όσες περιπτώσεις η Ειδικη Επιτροπή της Περιφερειας κρίνει ότι είναι αναρμοδια παραπεμπει το ζήτημα στην επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικων, Δημοσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης."

γ. Το άρθρο 9 του ν. 2477/1997 (ΦΕΚ 59 Α'), καταργείται.

Άρθρο τρίτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 1999

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Οι ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 8 Μαρτίου 1999

Ο ΕΠ' ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11ο

λέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές». Παρίσι,17.12.1997. (Α44)

Το Υπουργείο Εξωτερικών ανακοινώνει ότι στις 5 Φεβρουαρίου 1999 έλαβε χώρα στο Παρίσι η κατάθεση στο Γενικό Γραμματέα του ΟΟΣΑ του εγγράφου επικυρώσεως από τη χώρα μας της Σύμβασης για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 17 Δεκεμβρίου 1997.

Η ως άνω Σύμβασις η οποία κυρώθηκε από τη χώρα μας με τον υπ' αριθμ. 2656/1998 Νόμο που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 265 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως τεύχος Α' της 1ης Δεκεμβρίου 1998, τέθηκε διεθνώς και ως προς τη χώρα μας σε ισχύ, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 αυτής, την 15η Φεβρουαρίου 1999.

Ανακοίνωση (ΥΠΕΞ) Φ.0544/17/ΑΣ 170/Μ. 4671 της 24.2/8.3.99. Ανακοίνωση για τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ των Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Λιθουανίας στους τομείς του Πολιτισμού, της Εκπαίδευσης και της Επιστήμης. Αθήνα, 24.2.1997. (Α44)

Το Υπουργείο Εξωτερικών ανακοινώνει ότι η Συμφωνία συνεργασίας μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Λιθουανίας στους τομείς του Πολιτισμού, της Εκπαίδευσης και της Επιστήμης, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 24 Φεβρουαρίου 1997 και κυρώθηκε με τον υπ' αριθμ. 2631/1998 Νόμο που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 156 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως τεύχος Α' της 10 Ιουλίου 1998, τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 22 αυτής, την 24 Σεπτεμβρίου 1998.

Νόμος 2690 της 5/9.3.99. Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις. (Α45)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ι. ΓΕΝΙΚΑ

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 18 και 24 του άρθρου 18 του ν. 2503/1997, συγκροτήθηκε επιτροπή, για τη σύνταξη Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας κατά το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος.

Η ανάγκη για την κατάρτιση ενός Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας απορρέει από τις σύγχρονες τάσεις που χαρακτηρίζουν τη Δημόσια Διοίκηση, αναφορικά με τη διαχείριση των υποθέσεων των πολιτών και τις αρχές που πρέπει να διέπουν τις σχέσεις των τελευταίων με το κράτος.

Παράλληλα, η πολυπλοκότητα των διαδικασιών, σε συνδυασμό με την πολυνομία που ταλαιπωρεί τόσο τους πολίτες, όσο και τις ίδιες τις δημόσιες υπηρεσίες, επιβάλλουν τη σύνταξη του Κώδικα, με τον οποίο επιδιώκεται η δημιουργία κλίματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης που οδηγεί στην αποτελεσματική συνεργασία Δημοσίου και πολιτών, χωρίς τριβές και προβλήματα, που προκαλούνται από την άγνοια ή την ασάφεια των κανόνων δικαίου.

Ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας θέτει όρους για την επικοινωνία και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών, με βάση τις αρχές της διαφάνειας της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της προσωπικότητας και έτσι συμβάλλει στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και στην αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης.

Η παρούσα Επιτροπή άρχισε τις εργασίες της την 1η Οκτωβρίου 1997, πραγματοποίησε δε, ως το τέλος των εργασιών της (3 Ιουλίου 1998), είκοσι εννιά (29) συνεδριάσεις.

Μετά την ανασύστασή της δε την 30ή Νοεμβρίου 1998, προς εξέταση των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν εν τω μεταξύ, αναφορικά με το Σχέδιο του Κώδικα, από τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης της Βουλής και ως το τέλος της συγκεκριμένης αυτής εργασίας της (18 Δεκεμβρίου 1998), πραγματοποίησε άλλες πέντε (5) συνεδριάσεις.

Η Επιτροπή, ύστερα από μελέτη του υπό αναθεώρηση Σχεδίου, θεώρησε ότι ο Κώδικας πρέπει να περιοριστεί στους κανόνες διοικητικής διαδικασίας και να μην περιλάβει κανόνες ουσιαστικού διοικητικού δικαίου. Γι' αυτό, στο νέο Σχέδιο δεν έχουν περιληφθεί οι περισσότεροι κανόνες ουσιαστικού διοικητικού δικαίου και όλοι οι κανόνες δικονομικού δικαίου που είχαν προταθεί με το υπό αναθεώρηση Σχέδιο. Σε οριακές δε μόνο περιπτώσεις το νέο Σχέδιο συμπεριέλαβε κανόνες ουσιαστικού δικαίου, γιατί κρίθηκε ότι είναι απόλυτα συναφείς με τους διαδικαστικούς κανόνες. Επίσης, η Επιτροπή έκρινε ότι ο Κώδικας δεν θα πρέπει να περιέχει ορισμούς, πλην εκείνων που είναι απολύτως απαραίτητοι για τη σαφή διατύπωση των διατάξεων.

Πολλοί διαδικαστικοί κανόνες που είχαν προταθεί με το υπό αναθεώρηση Σχέδιο, έχουν περιληφθεί και στο νέο Σχέδιο. Προστέθηκαν, όμως, και άλλοι κανόνες, οι οποίοι προβλέπονται ήδη από τη νομοθεσία ή έχουν καθιερωθεί από τη νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας, πάντως με ορισμένες μεταβολές, οι οποίες αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία της Διοίκησης, αλλά και στη μεγαλύτερη προστασία των διοικουμένων. Χρησιμοποιήθηκε δε η τρέχουσα ορολογία, ώστε οι προτεινόμενοι κανόνες να είναι εύκολα κατανοητοί και να μην δημιουργούνται συγχύσεις, ενώ έγινε προσπάθεια διατύπωσής τους με τρόπο που να επιτρέπει την εξέλιξή τους από τη νομολογία και την επιστήμη. Ε-

ξάλλου, αποφεύχθηκε κατά το δυνατόν η πρόταση κανόνων δικαίου που εύκολα οδηγούν σε τυπικές ακυρότητες, οι οποίες, όπως είναι γνωστό, συνεπάγονται εκκρεμότητες και βραδύτητα της διοικητικής δράσης, αλλά και ταλαιπωρία των διοικουμένων.

Το νέο Σχέδιο περιλαμβάνει πέντε (5) Κεφάλαια, στα οποία εντάσσονται συστηματικά 27 άρθρα, καθώς και ένα Έκτο Κεφάλαιο τελικών και μεταβατικών διατάξεων.

ΙΙ. ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ:
ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα

Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Κώδικα, στο οποίο περιλαμβάνονται το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου. Πρόκειται, δηλαδή, για το σύνολο των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, των οποίων τα όργανα και οι αρχές χαρακτηρίζονται ως διοικητικά.

Δεν κρίθηκε σκόπιμη η εφαρμογή του Κώδικα και στα νομικά πρόσωπα που περιλαμβάνονται εκάστοτε στην ευρύτερη έννοια της Δημόσιας Διοίκησης, η οργάνωση και λειτουργία των οποίων διέπεται, κατά κανόνα, από το ιδιωτικό δίκαιο. Μόνο δε όταν η νομοθεσία προβλέπει, κατ' εξαίρεση, αρμοδιότητα των νομικών τούτων προσώπων να εκδίδουν διοικητικες πράξεις εφαρμόζονται και σε αυτά, κατά τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, οι διατάξεις του Κώδικα (Σχετική η νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας για τα νομικά πρόσωπα με διφυή χαρακτήρα).

Άρθρο 2
Αυτεπάγγελτη ενέργεια της Διοίκησης

Διατυπώνεται γενικότερη αρχή, που διέπει τη δράση της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης και οδηγεί στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της, αλλά και στην προστασία των διοικουμένων, στους οποίους, προφανώς, περιλαμβάνονται και τα κάθε φύσης νομικά πρόσωπα, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται, με το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα λοιπά Ν.Π.Δ.Δ., με σχέση παροχής υπηρεσιών είτε οικειοθελή (π.χ. δημόσιοι υπάλληλοι) είτε υποχρεωτική (π.χ. κληρωτοί των ενόπλων δυνάμεων). Η αρχή αυτή έχει επανειλημμένως αναγνωριστεί και εφαρμοστεί από τη νομολογία.

Ο κανόνας της αυτεπάγγελτης ενέργειας των διοικητικών οργάνων πρέπει να ισχύει τόσο στην περίπτωση της δέσμιας αρμοδιότητας όσο και στην περίπτωση της διακριτικής ευχέρειας. Τούτο είναι αναγκαίο για την καλή λειτουργία της Διοίκησης και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος αλλά και για την προστασία των διοικουμένων.

Προβλέπεται ότι τα διοικητικά όργανα οφείλουν να ενεργούν αυτεπαγγέλτως στη νόμιμη προθεσμία και, αν δεν ορίζεται τέτοια, σε εύλογο χρόνο. Η πρόβλεψη για τον εύλογο χρόνο περιλήφθηκε προκειμένου, αφ' ενός να υπογραμμιστεί το καθήκον ενέργειας των αρμόδιων οργάνων και αφ' ετέρου να επιτραπεί ο προσδιορισμός από τη Διοίκηση ή το δικαστήριο, αναλόγως με τη συγκεκριμένη περίπτωση, της προσήκουσας προθεσμίας.

Άρθρο 3
Αιτήσεις προς τη Διοίκηση

Κατ' εξαίρεση του κανόνα που αποτυπώνεται στο προηγούμενο άρθρο, για την έκδοση διοικητικής πράξης απαιτείται η υποβολή αίτησης του ενδιαφερομένου όταν κάτι τέτοιο προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις.

Στην παρ. 2 προβλέπεται ότι είναι δυνατή η παραίτηση από την αίτηση χωρίς συνέπειες, εκτός αν υπάρχει ειδική αντίθετη ρύθμιση και ότι ανάκληση της παραίτησης δεν μπορεί να γίνει. Η αδυναμία ανάκλησης της παραίτησης είναι αναγκαία για τη σταθερότητα των διοικητικών καταστάσεων και την αποφυγή καταστρατήγησης των νόμιμων προϋποθέσεων άσκησης των δικαιωμάτων των διοικουμένων. Μετά την παραίτηση από την αίτηση, ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης με το ίδιο αίτημα αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι διαδικαστικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις.

Στις παραγράφους 3 και 4 «κωδικοποιούνται», με την αναγκαία προσαρμογή, οι ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 6, 7 (παρ. 1), 8 και 9 του ν. 1599/1986.

Έτσι, στην παρ. 3 προβλέπεται ότι οι δημόσιες αρχές χορηγούν στον ενδιαφερόμενο, για τη διευκόλυνσή του, έντυπα αιτήσεων, των οποίων καθορίζονται τα στοιχεία, καθώς και υποχρέωση του αρμόδιου υπαλλήλου να συντάξει την αίτηση αν ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να γράψει.

Στην παρ. 4 ορίζεται το μέσον απόδειξης των στοιχείων ταυτότητας των προσώπων που υποβάλλουν την αίτηση. Το μέσο αυτό είναι: α) για τους Έλληνες πολίτες, το δελτίο ταυτότητας ή η σχετική προσωρινή βεβαίωση αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο, β) για τους πολίτες των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο και γ) για άλλους αλλοδαπούς, το διαβατήριο ή άλλο έγγραφο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη χώρα, ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει αρμόδιες ελληνικές αρχές (π.χ. άδεια παραμονής τους στην Ελλάδα).

Οι διατάξεις αυτές δεν τροποποιούν τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά και είναι σχετικές με το δελτίο ταυτότητας (π.χ. ν.1599/1986 άρθρα 1-6). Η ταυτότητα των νομών προσώπων αποδεικνύεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στην έδρα τους.

Με την παρ. 5 τροποποιείται η διάταξη του άρ-

θρου 8 του ν. 1599/1986, κατά την οποία γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα μπορούν να αποδειχθούν με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου και προβλέπεται ότι ο κανόνας αυτός ισχύει αν ειδικές διατάξεις δεν ρυθμίζουν διαφορετικά το θέμα αυτό. Επίσης, περιορίζεται η δυνατότητα απόδειξης, με υπεύθυνη δήλωση, διαφορετικών στοιχείων του δελτίου ταυτότητας, που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 3 του ίδιου νόμου, μόνο αν έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία για την οικογενειακή κατάσταση, τη διεύθυνση κατοικίας ή το επάγγελμα.

Άρθρο 4

Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση

Κατά τη διατύπωση του άρθρου τούτου λήφθηκαν υπόψη οι ήδη ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 5 (παρ. 1 και 6), καθώς και 12 (παρ. 1, 2, 3 και 5) του ν.1943/1991.

Με αυτό ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την υποχρέωση των διοικητικών αρχών να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, καθώς και την υποχρέωση των υπηρεσιών, αν είναι αναρμόδιες, να διαβιβάζουν την αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία.

Μάλιστα, με την παρ. 2 θεσπίζεται υποχρέωση της υπηρεσίας, αν δεν μπορεί να διεκπεραιώσει συγκεκριμένη υπόθεση μέσα στην τασσόμενη, κατά τα πιο πάνω, προθεσμία, να γνωστοποιεί εγγράφως, στον ενδιαφερόμενο, τούτο, καθώς και τους λόγους της σχετικής καθυστέρησης, αλλά και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

Τέλος, με την παρ. 4 ορίζεται ότι οι διοικητικές αρχές είναι υποχρεωμένες να χορηγούν αμέσως, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, πιστοποιητικά και βεβαιώσεις. Και ότι, αν η άμεση χορήγηση τούτων δεν είναι δυνατή, αυτά πρέπει να αποστέλλονται ταχυδρομικώς μέσα σε δέκα (10) ημέρες.

Άρθρο 5

Πρόσβαση σε έγγραφα

Στο άρθρο αυτό διαλαμβάνονται οι ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 1-7 του ν.1599/1986, με ουσιώδεις, πάντως διαφοροποιήσεις. Έτσι, προβλέπεται η πρόσβαση όχι μόνο στα διοικητικά έγγραφα, αλλά και στα ιδιωτικά τα οποία φυλάσσονται από τις διοικητικές αρχές.

Ως προς τα διοικητικά έγγραφα επαναλαμβάνεται ο ήδη ισχύων κανόνας (άρθρο 16 του ν.1599/1986) για το δικαίωμα λήψης γνώσης τους χωρίς την ανάγκη επίκλησης και απόδειξης έννομου συμφέροντος. Αντιθέτως, ως προς τα φυλασσόμενα ιδιωτικά έγγραφα, απαιτείται η ύπαρξη ειδικού έννομου συμφέροντος. Προς τούτο, θα πρέπει τα έγγραφα αυτά να είναι σχετικά με υπόθεση του ενδιαφερομένου εκκρεμή ή περαιωμένη.

Άρθρο 6

Προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου

Ρυθμίζεται η άσκηση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος ακρόασης από τις διοικητικές αρχές (άρθρο 20 παρ.2), με την κλήση του διοικουμένου να διατυπώσει τις απόψεις του. Ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, αφ' ενός να λάβει γνώση του συνόλου των στοιχείων του φακέλου και αφ' ετέρου να προβεί σε ανταπόδειξη. Από την αιτιολογία που συνοδεύει τη διοικητική πράξη, η οποία εκδίδεται σχετικώς, πρέπει να προκύπτει η τήρηση της διαδικασίας, καθώς και η λήψη υπόψη των ισχυρισμών του διοικουμένου, χωρίς να είναι αναγκαία η διατύπωση κρίσης γι' αυτούς. Επίσης, καθιερώνεται η αρχή του επίκαιρου του τύπου αυτού της διαδικασίας.

Στην παρ. 3 προβλέπεται για πρώτη φορά η, κατ' εξαίρεση, δυνατότητα παράλειψης της κλήσης του διοικουμένου σε περίπτωση ανάγκης λήψης δυσμενούς μέτρου για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου ή λόγω επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος. Αν η κατάσταση που ρυθμίστηκε είναι δυνατόν να μεταβληθεί, επιβάλλεται η κλήση του διοικουμένου σε ακρόαση μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήψη του μέτρου. Αν, μετά την ακρόαση αυτή, αλλάξουν οι απόψεις της διοικητικής αρχής για τη σκοπιμότητα ή τη νομιμότητα του μέτρου, αυτή οφείλει, χωρίς καθυστέρηση, να προβεί σε νέα ρύθμιση, με την ανάκληση ή τροποποίηση του μέτρου που είχε επιβληθεί. Αν το προαναφερόμενο διάστημα των δεκαπέντε (15) ημερών παρέλθει άπρακτο, το μέτρο παύει αυτοδικαίως, δηλαδή χωρίς να υπάρχει ανάγκη έκδοσης σχετικής πράξης.

Στην παρ. 4 ορίζεται ότι η άσκηση του δικαιώματος εξακολουθεί να είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση όταν προβλέπεται διοικητική προσφυγή (ειδική ή ενδικοφανής). Η διάταξη αυτή είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οδηγεί όμως σε πληρέστερη εφαρμογή της σχετικής συνταγματικής επιταγής και σε πληρέστερη προστασία του διοικουμένου.

Άρθρο 7

Αμεροληψία των διοικητικών οργάνων.

Περιλαμβάνονται ισχύουσες γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και νομολογιακές λύσεις σχετικώς με την αμεροληψία των διοικητικών οργάνων.

Στην παρ. 1 καθιερώνεται και νομοθετικώς η γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία τα διοικητικά όργανα, μονομελή και συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Στην παρ. 2 καθορίζονται οι λόγοι για τους οποίους τα μονομελή διοικητικά όργανα και τα

μέλη των πολυμελών διοικητικών οργάνων οφείλουν να απέχουν από ενέργειες ή διαδικασίες που συνιστούν συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης.

Στην παρ. 3 προβλέπεται η διαδικασία της αυτοεξαίρεσης, ενώ στην παρ. 4 η εξαίρεση ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, η οποία και μπορεί να υποβληθεί σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, όπως π.χ. μετά τη διατύπωση σύμφωνης ή απλής γνώμης ή πρότασης από το συλλογικό όργανο, κατά το στάδιο έκδοσης σχετικής διοικητικής πράξης.

Στην παρ. 5 προβλέπεται ότι η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως, στην περίπτωση μεν των μονομελών οργάνων με πράξη της προϊστάμενης αρχής, στην περίπτωση δε μελών συλλογικών οργάνων με απόφαση του οργάνου.

Τέλος στην παρ. 6 διατυπώνεται ο κανόνας, που έχει διαμορφωθεί από τη νομολογία, σύμφωνα με τον οποίο τα της εξαίρεσης ή αυτοεξαίρεσης δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση των συλλογικών οργάνων, όταν με τα απομένοντα μέλη δεν σχηματίζεται απαρτία.

Άρθρο 8
Αναπλήρωση των διοικητικών οργάνων

Είναι ορθότερο, η αναπλήρωση των διοικητικών οργάνων να προβλέπεται ευθέως από το νόμο και όχι να ορίζεται με κανονιστικές πράξεις που εκδίδουν κάθε φορά διοικητικά όργανα. Η μέθοδος αυτή είναι αδιάβλητη, αποκλείει δε τυπικές ακυρότητες που μπορούν να υπάρξουν και αμφιβολίες που μπορούν να δημιουργηθούν.

Άρθρο 9
Μεταβίβαση αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων - Εξουσιοδότηση των διοικητικών οργάνων προς υπογραφή

Η αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων καθορίζεται από κανόνες του ουσιαστικού διοικητικού δικαίου. Οι κανόνες όμως που ρυθμίζουν τα θέματα της μεταβίβασης της αρμοδιότητας, καθώς και της εξουσιοδότησης προς υπογραφή, είναι απόλυτα συναφείς με τη διαδικασία άσκησης της διοικητικής δραστηριότητας.

Στο άρθρο αυτό διατυπώνεται ο βασικός κανόνας, που απορρέει αμέσως από τη συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της νομιμότητας, σύμφωνα με τον οποίο τόσο η μεταβίβαση της αρμοδιότητας όσο και η εξουσιοδότηση προς υπογραφή πρέπει να επιτρέπονται από τις σχετικές διατάξεις. Διευκρινίζεται, δε, ότι η πράξη με την οποία μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα είναι κανονιστική, όπως παγίως δέχεται και η νομολογία.

Επίσης, διατυπώνεται ο κανόνας, ότι η αρμοδιότητα που μεταβιβάστηκε ασκείται αποκλειστικώς από το όργανο προς το οποίο έγινε η μεταβίβαση. Μπορεί, όμως, να ασκηθεί παραλλήλως αν το προβλέπουν οι διατάξεις που επιτρέπουν τη μεταβίβαση.

Τέλος, ορίζεται ότι στο προοίμιο των διοικητικών πράξεων πρέπει να αναφέρονται οι διατάξεις που καθορίζουν την αρμοδιότητα για την έκδοση της πράξης, καθώς και η πράξη της τυχόν μεταβίβασης της αρμοδιότητας αυτής ή η πράξη της τυχόν εξουσιοδότησης προς υπογραφή. Η αναφορά αυτή έχει απλώς πληροφοριακό χαρακτήρα και, συνεπώς, η παράλειψή της δεν συνιστά ελάττωμα της πράξης.

Άρθρο 10
Προθεσμίες προς ενέργεια

Στις παραγράφους 1 και 5 διατυπώνεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, κατά κανόνα, οι προθεσμίες που τάσσονται από τη νομοθεσία και αφορούν ενέργειες του διοικουμένου προς τη Διοίκηση έχουν αποκλειστικό χαρακτήρα, ενώ οι προθεσμίες που αφορούν ενέργειες της Διοίκησης έχουν ενδεικτικό χαρακτήρα. Από τις διατάξεις όμως που προβλέπουν τις προθεσμίες είναι δυνατόν να προκύπτει το αντίθετο. Ειδικότερα, στην παρ. 5 ορίζεται ότι οι προθεσμίες για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων, δυσμενών για το πρόσωπο το οποίο αφορούν αμέσως, είναι αποκλειστικές.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης ή άλλου εγγράφου, από τον ενδιαφερόμενο, και με μηχανικό μέσο (π.χ. telex), εφόσον το μηχανικό τούτο μέσο αφήνει αποτύπωμα που καθιστά αναμφίβολη την αναγνώριση του μηχανήματος αποστολής και παραλαβής, καθώς και της ημερομηνίας και ώρας αποστολής και παραλαβής. Οφείλει, όμως, στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει, το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας, έγγραφο, που φέρει την ιδιόγραφη υπογραφή του και έχει όμοιο περιεχόμενο με αυτό το οποίο παρέλαβε, με το μηχανικό μέσο, η υπηρεσία.

Στην παρ. 3 προβλέπεται η εμπρόθεσμη υποβολή του εγγράφου του διοικουμένου με συστημένη επιστολή, εφόσον αυτό δεν αποκλείεται από τις σχετικές διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία υποβολής του εγγράφου θεωρείται εκείνη της κατάθεσης της επιστολής στην ταχυδρομική υπηρεσία.

Στην παρ. 4 ρυθμίζεται το ζήτημα της καθυστέρησης χορήγησης, από τις αρμόδιες αρχές, εγγράφων, τα οποία πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση ή άλλο έγγραφο που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος. Στην περίπτωση αυτή, υποβάλλεται εμπροθέσμως η αίτηση και χωρίς τα έγγραφα αυτά, πρέπει όμως τότε να αναφέρεται η αιτία της μη συνυποβολής τους. Πάντως, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να τα προσκομίσει όταν εκλείψει η αιτία της καθυστέρησης.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι υπέρβαση των προθεσμιών συγχωρείται σε περίπτωση ανώτερης

βίας. Πρόκειται για την ανώτερη βία η οποία υφίσταται κατά τη λήξη της προθεσμίας.

Τέλος, στην παρ. 7 διατυπώνεται ο κανόνας, ότι οι προθεσμίες υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 241-246 του Αστικού Κώδικα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά.

Άρθρο 11
Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής - Επικύρωση των αντιγράφων

Περιλαμβάνονται ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1599/1986.

Άρθρο 12
Τήρηση πρωτοκόλλου υπηρεσίας - Χορήγηση βεβαίωσης για την καταχώριση εγγράφου

Προβλέπεται η υποχρέωση της υπηρεσίας, στην οποία περιέρχεται ένα έγγραφο, να το καταχωρίζει αυθημερόν, σε βιβλίο εισερχομένων και καθορίζονται τα στοιχεία της καταχώρισης. Επίσης, προβλέπεται η υποχρέωση της υπηρεσίας να χορηγεί στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση για την καταχώριση. Οι κανόνες αυτοί προφανώς αποβλέπουν τόσο στην εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών όσο και στην προστασία των προσώπων που υποβάλλουν σε αυτές αιτήσεις και λοιπά έγγραφα.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 13
Συγκρότηση

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού, όπως άλλωστε και των λοιπών άρθρων του Κεφαλαίου τούτου, απηχούν, κατ' αρχήν, πάγιες θέσεις της νομολογίας. Έτσι, με την παρ. 1 θεσπίζεται ότι η σύννομη λειτουργία του συλλογικού οργάνου προϋποθέτει την κατά νόμο συγκρότησή του. Προϋποθέτει, δηλαδή, ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ορισμού όλων των μελών του (τακτικών και αναπληρωματικών). Επίσης, στην ίδια παράγραφο υπάρχει πρόβλεψη ότι, σε περίπτωση που ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους, η συγκρότηση του οργάνου είναι νόμιμη και αν τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί. Αρκεί, αλλά και απαιτείται, όμως προς τούτο να έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η επιλογή ή η υπόδειξή τους, αντιστοίχως.

Εξάλλου, με την παρ. 2 ορίζεται ότι, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη ρύθμιση σε άλλη διάταξη νόμου, ο κανόνας της συγκρότησης του συλλογικού οργάνου είναι ότι αυτό συγκροτείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη. Ο κανόνας αυτός συνάδει με τη γενικώς κρατούσα αντίληψη ότι ο περιττός αριθμός των μελών καθιστά ευχερέστερη τη λειτουργία του συλλογικού οργάνου κατά τη λήψη των αποφάσεών του. Σημειώνεται πάντως ότι το Σχέδιο του Κώδικα δεν περιέχει γενική διάταξη για τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων από περιττό αριθμό μελών.

Με την παρ. 3 ρυθμίζεται το θέμα του ορισμού του προέδρου, του γραμματέα και των λοιπών μελών του συλλογικού οργάνου, στα οποία ανατίθεται συγκεκριμένο αξίωμα, ενώ με την παρ. 4 θεσπίζεται η αρχή ότι, η τυχόν κατά παράνομο τρόπο κτήση της ιδιότητας υπό την οποία κάποιος έχει οριστεί ως μέλος συλλογικού οργάνου, δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της συγκρότησης του τελευταίου.

Περαιτέρω, στην παρ. 5 περιέχεται ρύθμιση που διασφαλίζει τη συνέχεια της λειτουργίας του συλλογικού οργάνου όταν εκλείψουν ή αποχωρήσουν ή απολέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, ορισμένα από τα μέλη του. Πηγή έμπνευσης της διάταξης αποτελεί η αντίστοιχη ρύθμιση του ν. 1599/1986 (άρθρο 19 παρ. 2 δεύτερη περίοδος).

Τέλος, η παρ. 6 κατοχυρώνει τη θέση του μέλους που έχει οριστεί, σύμφωνα με το νόμο, «επί θητεία». Για την περίπτωση αυτή προβλέπεται ότι, για να είναι νόμιμη η αντικατάστασή του πριν από τη λήξη της θητείας του, θα πρέπει να διαπιστώνεται ότι υπάρχει νόμιμος προς τούτο λόγος, ο οποίος και θα πρέπει, επιπλέον, να βεβαιώνεται στη σχετική πράξη της αντικατάστασης.

Άρθρο 14
Σύνθεση - Συνεδριάσεις - λειτουργία

Με την παρ. 1 ρυθμίζονται τα θέματα της απαρτίας και ορίζεται ότι υπάρχει όταν στη σύνθεση του συλλογικού οργάνου μετέχουν περισσότερα από τα μισά των διορισμένων τακτικών ή αναπληρωματικών μελών του. Στην περίπτωση δε των τριμελών συλλογικών οργάνων όταν μετέχουν και τα τρία (3) τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη. Με την ίδια παράγραφο θεσπίζεται, επίσης, η αρχή ότι η απαρτία πρέπει να υπάρχει, ως προς καθένα από τα συζητούμενα θέματα, σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης. Τέλος, ρυθμίζεται λεπτομερειακά η διαδικασία λειτουργίας του οργάνου σε περίπτωση που διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας κατά την πρώτη συνεδρίαση.

Η παρ. 2 καθορίζει τις αρμοδιότητες του προέδρου του συλλογικού οργάνου, ρυθμίζει δε, περαιτέρω, τα της πρόσκλησης των μελών για τη συνεδρίαση, το περιεχόμενο της πρόσκλησης αυτής και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να γίνεται, ενώ διαγράφει τις περιπτώσεις που μπορεί η πρόσκληση αυτή να παραλειφθεί. Η πρόσκληση, η οποία περιλαμβάνει το περιεχόμενο της ημερήσιας διάταξης, μπορεί να ανακοινώνεται και με τα σύγχρονα, ταχείας επικοινωνίας, μέσα του τηλεφωνήματος, του τηλεγραφήματος, της τηλεομοιοτυπίας κ.λ.π..

Με την παρ. 3 ορίζεται ο τρόπος αναπλήρωσης των ελλειπόντων ή κωλυόμενων μελών, ενώ

με την παρ. 4 προσδιορίζεται η τύχη της συνεδρίασης σε περίπτωση απουσίας ή αναπλήρωσης τακτικού μέλους που δεν είχε προσκληθεί. Τέλος, προβλέπεται ότι, ακόμη και αν υπάρχουν πλημμέλειες ως προς την κλήτευση των μελών του, η συνεδρίαση του οργάνου είναι νόμιμη εφόσον είναι παρόντα όλα τα τακτικά μέλη και δεν αντιλέγουν για την πραγματοποίησή της.

Εξάλλου, η παρ 5 προβλέπει τη δυνατότητα εναλλαγής των μετεχόντων μελών σε διαδοχικές συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου, ενώ η παρ. 6 θεσπίζει κώλυμα συγγένειας των μελών για τη συμμετοχή στην ίδια συνεδρίαση του οργάνου. Τέλος, η παρ. 7 προβλέπει το υποχρεωτικό της σύγκλησης του συλλογικού οργάνου, αν το ζητήσει εγγράφως, από τον πρόεδρο, τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των τακτικών μελών του.

Με την παρ. 8 λαμβάνεται πρόνοια ώστε, κατά τη σύνταξη της ημερήσιας διάταξης, να γίνονται σεβαστές και οι απόψεις των μελών του συλλογικού οργάνου.

Η παρ. 9 ρυθμίζει το θέμα του αντικειμένου της συνεδρίασης και του περιεχομένου της ημερήσιας διάταξης, καθώς και το θέμα της, υπό προϋποθέσεις, δυνατότητας συζήτησης και θεμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Η παρ. 10, εξάλλου, θεσπίζει τον κανόνα της μυστικότητας των συνεδριάσεων (αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά), οριοθετεί δε τις περιπτώσεις που είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή η παρουσία και τρίτων προσώπων, αν αυτά πρόκειται να παράσχουν πληροφορίες ή να προσαγάγουν στοιχεία στο συλλογικό όργανο.

Τέλος, με την παρ. 11 περιγράφεται η διαδικασία που πρέπει, απαραιτήτως, να τηρείται όταν ο νόμος προβλέπει τη δυνατότητα δημόσιας συνεδρίασης του συλλογικού οργάνου, ενώ με την τελευταία παράγραφο (12) διαγράφονται λεπτομερώς τα καθήκοντα του προέδρου του συλλογικού οργάνου.

Άρθρο 15
Αποφάσεις

Η παρ. 1 ρυθμίζει θέματα σχετικά με την πλειοψηφία που απαιτείται για τη λήψη αποφάσεων. Ορίζεται ότι για τη λήψη απόφασης απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Ο κανόνας αυτός είναι αυστηρότερος από τον θεσπιζόμενο με τον ήδη ισχύοντα ν. 1599/1986 (άρθρο 19 παρ. 6), που αρκείται σε απλή πλειοψηφία. Επιλέγηκε δε, από την Επιτροπή, η εκδοχή της απόλυτης πλειοψηφίας, γιατί κρίθηκε ότι έτσι η απόφαση του συλλογικού οργάνου είναι, κατά τεκμήριο, ευκολότερα και ευρύτερα αποδεκτή. Τέλος, η ίδια διάταξη ρυθμίζει το θέμα της λήψης της απόφασης σε περίπτωση που η συζήτηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις και ορίζει ότι η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετείχαν στην τελευταία συνεδρίαση του οργάνου. Με την ίδια διάταξη θεσμοθετείται ρητώς ότι δεν επιτρέπεται η αποχή από την ψηφοφορία, ούτε η λευκή ψήφος. Εξάλλου ορίζεται ότι, σε περίπτωση ισοψηφίας: αν μεν η ψηφοφορία είναι φανερή, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, αν δε αυτή είναι μυστική, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για μια ακόμη φορά, η τυχόν δε νέα ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη.

Στην παρ. 3 ορίζεται ότι, κατά γενικό κανόνα, δηλαδή αν από το νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, η ψηφοφορία είναι φανερή. Η ρύθμιση αυτή, άλλωστε, εναρμονίζεται προς την αρχή της φανερής δράσης της Διοίκησης.

Οι παράγραφοι 4, 5, 6 και 7 ασχολούνται με το πρακτικό της συνεδρίασης του συλλογικού οργάνου. Το πρακτικό έχει μεγάλη σημασία, αφού σε αυτό καταγράφονται όσα έγιναν κατά τις συνεδριάσεις του οργάνου. Επίσης, προβλέπεται ότι στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες της μειοψηφίας, σε περίπτωση μάλιστα φανερών ψηφοφοριών, και τα ονόματα όσων μειοψήφησαν. Έτσι, αποτυπώνεται ο διάλογος - ο λόγος και ο αντίλογος- και αποκαλύπτονται τυχόν ελαττώματα της αιτιολογίας. Εξάλλου, ιδιαίτερη πρόνοια λαμβάνεται για τα πρακτικά των συνεδριάσεων των γνωμοδοτικών οργάνων. Τέλος, προβλέπεται ότι το πρακτικό συντάσσεται από το γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο.

Με την τελευταία παράγραφο (8) ορίζεται, εξάλλου, ότι, για τη νόμιμη υπόσταση κάθε πράξης του συλλογικού οργάνου αρκεί η υπογραφή του προέδρου ή του νόμιμου αναπληρωτή του.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ
Άρθρο 16
Περιεχόμενο και τύπος

Ορίζεται ότι κάθε διοικητική πράξη είναι, κατά κανόνα, έγγραφη και ότι το έγγραφό της έχει πάντοτε ένα ελάχιστο τυπικό περιεχόμενο, ανεξάρτητα από τις ουσιαστικές ρυθμίσεις της. Για την ατομική διοικητική πράξη ορίζεται ότι αναφέρει, για πληροφόρηση του ενδιαφερομένου, τη δυνατότητα άσκησης κατ' αυτής ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Αυτή η πληροφόρηση, όταν είναι εσφαλμένη, δεν είναι ανεκτό να προκαλεί βλάβη στον ενδιαφερόμενο που την εμπιστεύεται. Γι' αυτό ορίζεται ότι η προσφυγή που ασκείται σύμφωνα με την πληροφόρηση αυτή δεν παράγει συνέπειες σε βάρος του προσφεύγοντος.

Η προφορική διοικητική πράξη προβλέπεται ως κατ' εξαίρεση επιτρεπτή όταν η τήρηση του έγγραφου τύπου ματαιώνει την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Τέλος, εκτός από το γραπτό και προφορικό λόγο, η Δημόσια Διοίκηση μπορεί να χρησιμοποιεί και σύμβολα για την έκφραση της βούλη-

σής της, εφόσον όμως τα σύμβολα αυτά είναι γνωστά στους αποδέκτες (π.χ. φωτεινά σήματα και πινακίδες της τροχαίας) ή γνωστοποιούνται βάσει επεξηγήσεων.

Άρθρο 17
Αιτιολογία

Ορίζεται ότι η ατομική διοικητική πράξη περιέχει αιτιολογία, η οποία περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων που προβλέπει ο νόμος για την έκδοσή της. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής και αρκεί να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν ορίζεται στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης. Η ειδικότητα και η επάρκεια της αιτιολογίας κρίνονται σε σχέση με το ουσιαστικό περιεχόμενο της πράξης.

Ο φάκελος που συνοδεύει τη διοικητική πράξη σχηματίζεται, κατά κανόνα, με πρωτοβουλία του διοικητικού οργάνου που την εκδίδει. Στους ενδιαφερόμενους που ζητούν την έκδοση διοικητικής πράξης, επιβάλλεται μόνο να υποβάλλουν τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, αν αυτά δεν υπάρχουν ήδη στην αρμόδια για την έκδοση της πράξης αρχή.

Άρθρο 18
Δημοσίευση

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη δημοσίευση των διοικητικών πράξεων. Η παρ. 1 επαναλαμβάνει τον, συνταγματικής ισχύος, κανόνα ότι οι κανονιστικές πράξεις δημοσιεύονται, πλην των ειδικών εξαιρέσεων. Η δημοσίευση τίθεται ως συστατικός τύπος των δημοσιευτέων (κανονιστικών ή ατομικών) πράξεων. Δεν κρίθηκε σκόπιμο να οριστούν άλλοι, πλην της δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τρόποι δημοσιότητας, λόγω της ποικιλομορφίας των τελευταίων.

Οι παράγραφοι 2 και 3 ακολουθούν τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του άρθρου 7 του ν. 301/1976, ενώ η παρ. 4 επιτρέπει τη διόρθωση του δημοσιευμένου κειμένου μόνον όταν αυτό έχει λογιστικά ή γραφικά σφάλματα.

Άρθρο 19
Κοινοποίηση

Με την παρ. 1 του άρθρου 19 η κοινοποίηση της ατομικής διοικητικής πράξης στο πρόσωπο το οποίο αφορά καθίσταται υποχρεωτική για τη Διοίκηση, χωρίς όμως να αποτελεί συστατικό στοιχείο του κύρους της πράξης.

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο, η Διοίκηση επιλέγει τον κατά περίπτωση πρόσφορο τρόπο κοινοποίησης, όπως με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με τηλεομοιοτυπία κ.τ.τ. (παρ. 2).

Δεν κρίθηκε σκόπιμο να οριστεί ότι η κοινοποίηση αποτελεί τυπικό στοιχείο του υποστατού της πράξης ή προϋπόθεση για την έναρξη της ουσιαστικής ισχύος της. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις δικονομικές διατάξεις, δεν κινείται η προθεσμία άσκησης του προβλεπόμενου ένδικου βοηθήματος κατά της πράξης πριν από την κοινοποίησή της ή τη γνώση του περιεχομένου της.

Άρθρο 20
Γνώμη - Πρόταση

Και το άρθρο αυτό απηχεί κατά βάση τις θέσεις της νομολογίας για τους διαδικαστικούς τύπους της (απλής ή σύμφωνης) γνώμης και της πρότασης. Ειδικότερα, ρυθμίζονται η τυπική μορφή, ο χρόνος και οι προϋποθέσεις υποβολής ή διατύπωσης της γνώμης και της πρότασης, επιβάλλεται η αιτιολογία τους και προβλέπονται οι συνέπειες της παράλειψης διατύπωσης της απλής γνώμης και της οικειοθελούς λήψης της γνώμης από το αποφασίζον όργανο.

Η παρ. 2 περιέχει, όμως, μια καινοτομία: όταν το αποφασίζον όργανο δεν αποδέχεται τη θετική σύμφωνη γνώμη οφείλει να εκδώσει σχετική πράξη ειδικώς αιτιολογημένη.

Άρθρο 21
Ανάκληση

Με το άρθρο αυτό τίθενται διαδικαστικοί και μόνο κανόνες, που διέπουν την ανάκληση των ατομικών διοικητικών πράξεων. Ορίζεται, δηλαδή, ποιο όργανο είναι αρμόδιο (παρ. 1) και ποια διαδικασία πρέπει να τηρείται (παρ. 2) για την ανάκληση. Οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση, ουσιαστικού περιεχομένου, δεν θα είχε θέση στο προτεινόμενο Σχέδιο.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
Άρθρο 22
Τύπος

Όπως είναι γνωστό, διάφοροι ειδικοί διοικητικοί νόμοι απαιτούν, για την έγκυρη κατάρτιση ορισμένων κατηγοριών συμβάσεων της Διοίκησης (π.χ. συμβάσεις εκτέλεσης δημόσιων έργων, κρατικών προμηθειών κ.ά.), έγγραφο τύπο. Το ίδιο προβλέπουν και οι νόμοι του δημόσιου λογιστικού και του λογιστικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (άρθρα 84 του ν.δ. 321/1969 και, ήδη, 80 του ν. 2362/1995, καθώς και 41 του ν.δ. 496/1974), για συμβάσεις που έχουν αντικείμενο ανώτερο ενός ορισμένου χρηματικού ποσού ή που δημιουργούν υποχρεώσεις διαρκείας. Από τις διατάξεις αυτές, η κρατούσα νομολογία και η θεωρία συνάγουν, ως γενική αρχή, ότι, σε αντίθεση προς το άτυπο των δικαιοπραξιών που ισχύει στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου (πρβλ. άρθρο 158 Α.Κ.), στο δημόσιο συμβατικό δίκαιο απαιτείται, κατ' αρχήν, ο έγγραφος (συστατικός) τύπος.

Έτσι, η Επιτροπή έκρινε ότι, προς ικανοποίηση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου, πρέπει, στην πρώτη περίοδο του άρθρου τούτου, να

θεσπιστεί ρητώς, ως κανόνας, ο έγγραφος τύπος των διοικητικών συμβάσεων, να διατυπωθεί δε η επιφύλαξη της, κατά περίπτωση, τυχόν αντίθετης ειδικής ρύθμισης από το νόμο. Εξάλλου, με τη δεύτερη περίοδο του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις του έγγραφου τύπου, η πρόταση για την κατάρτιση της διοικητικής σύμβασης και η αποδοχή της μπορούν να γίνουν με χωριστά έγγραφα.

Άρθρο 23
Κατάρτιση

Για τη διοικητική σύμβαση που συνάπτεται ύστερα από διαγωνισμό ή με απευθείας ανάθεση, ο Κώδικας προβλέπει ότι η κατάρτισή της συντελείται από και με την επίδοση, στον ενδιαφερόμενο, της πράξης τελείωσης του διαγωνισμού ή της πράξης ανάθεσης, αντιστοίχως. Παρέχεται, όμως, η δυνατότητα στον νομοθέτη, εκτιμώντας ειδικές ενδεχομένως περιστάσεις, να ορίσει διαφορετικά.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 24
Αίτηση θεραπείας - Ιεραρχική προσφυγή

Στην παρ. 1 περιλαμβάνονται ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου σχετικά με τις απλές διοικητικές προσφυγές, οι οποίες και διακρίνονται σε αιτήσεις θεραπείας, όταν απευθύνονται στη διοικητική αρχή που εξέδωσε τη βλαπτική για τον αιτούντα πράξη, και σε ιεραρχικές προσφυγές, όταν απευθύνονται στην αρχή η οποία προίσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη.

Αντικείμενο της αίτησης ή προσφυγής είναι ατομική διοικητική πράξη. Συνεπώς, δεν χωρεί κατά παραλείψεων και κατά κανονιστικών πράξεων. Προϋπόθεση της άσκησής της είναι ότι δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ειδικής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Αν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, η αίτηση θεραπείας ή η ιεραρχική προσφυγή που ασκήθηκε πρέπει, κατά περίπτωση, να θεωρηθεί ως ειδική διοικητική ή ενδικοφανής προσφυγή, εφόσον βεβαίως συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις του άρθρου 25.

Στις παραγράφους 2 και 3, η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών για την απάντηση της Διοίκησης εναρμονίζεται προς εκείνη της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989, σύμφωνα με την οποία η υποβολή της αίτησης θεραπείας διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως.

Στην παρ. 4 ρυθμίζεται η τύχη της υπόθεσης και το ζήτημα της ιεραρχικής υποκατάστασης όταν γίνει δεκτή η ιεραρχική προσφυγή. Έτσι, κατά κανόνα, η υπόθεση επανέρχεται αυτοδικαίως στην αρχή που εξέδωσε την πράξη που ακυρώθηκε, η οποία (αρχή), σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του ουσιαστικού δικαίου, έχει αρμοδιότητα να εκδώσει ή να μην εκδώσει νέα πράξη με το ίδιο ή διαφορετικό ρυθμιστικό περιεχόμενο. Η αρμοδιότητα ιεραρχικής υποκατάστασης, δηλαδή έκδοσης της πράξης από την προϊστάμενη αρχή, πρέπει να προβλέπεται ρητώς από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 25
Ειδική διοικητική προσφυγή - Ενδικοφανής προσφυγή

Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται ισχύουσες διατάξεις και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, με κατάλληλη προσαρμογή.

Όπως είναι γνωστό, προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί μια διοικητική προσφυγή ως ειδική ή ενδικοφανής είναι η δυνατότητα άσκησής της να προβλέπεται από σχετική διάταξη, η οποία καθορίζει και το διοικητικό όργανο προς το οποίο αυτή θα ασκηθεί, καθώς και την προθεσμία άσκησής της. Η διαφορά μεταξύ των προσφυγών αυτών συνίσταται στο ότι, κατά τη διάταξη που τις προβλέπει, το αρμόδιο όργανο, στην περίπτωση της ειδικής διοικητικής προσφυγής εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της πράξης και μπορεί να την ακυρώσει ολικώς ή μερικώς ή να απορρίψει την προσφυγή, ενώ, στην περίπτωση της ενδικοφανούς προσφυγής, εξετάζει τόσο τη νομιμότητα της πράξης όσο και την ουσία της υπόθεσης και μπορεί να ακυρώσει ολικώς ή μερικώς ή να τροποποιήσει την πράξη ή να απορρίψει την προσφυγή.

Οι προσφυγές αυτές χωρούν κατά των ατομικών ή και κανονιστικών πράξεων που καθορίζουν οι διατάξεις οι οποίες τις προβλέπουν ή σαφώς προκύπτει από αυτές.

Η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών προς έκδοση της απόφασης για την ειδική διοικητική προσφυγή, αν οι σχετικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, εναρμονίζεται, επίσης προς τις διατάξεις για τη διακοπή της προθεσμίας άσκησης της αίτησης ακυρώσεως.

Άρθρο 26
Κοινές διατάξεις

Προβλέπεται η δυνατότητα της αρχής που εξέδωσε την πράξη να ασκηθεί αίτησης θεραπείας, ή της ιεραρχικώς προϊσταμένης αρχής αν ασκηθεί ιεραρχική προσφυγή, ή του οργάνου που είναι αρμόδιο κατά τις σχετικές διατάξεις να εξετάσει την ειδική ή ενδικοφανή προσφυγή, να αναστείλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης. Η αναστολή μπορεί να δοθεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες.

Άρθρο 27
Αναφορά

Η διάταξη αυτή καλύπτει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του Συντάγματος, όλες τις

ενέργειες της Διοίκησης κατά των οποίων δεν χωρεί διοικητική προσφυγή κατά τα άρθρα 24 - 26.

Συνεπώς η αναφορά, για την υποβολή της οποίας απαιτείται έννομο συμφέρον, μπορεί να έχει ως αντικείμενο και υλικές ενέργειες ή παράλειψη ενεργειών, καθώς και παράλειψη έκδοσης ατομικής ή κανονιστικής διοικητικής πράξης.

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρα 28-33

Το κεφάλαιο αυτό περιέχει τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Καλύπτει τα θέματα του υπολογισμού της διάρκειας των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, καθώς και της παράτασης και αναστολής των προθεσμιών όταν αυτή οφείλεται σε γεγονός που επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του. Επίσης, καλύπτει το θέμα της επεξήγησης του αναφερόμενου στον Κώδικα όρου «διοικητική πράξη», ενώ παρέχεται διευκρίνιση των εννοιών, αφ' ενός της απλής αναφοράς στον Κώδικα άρθρου χωρίς μνεία του σχετικού νομοθετήματος, αφ' ετέρου της παραπομπής σε διατάξεις άλλων νομοθετημάτων. Τέλος, περιέχει ρητή ρύθμιση για τις καταργούμενες με τον Κώδικα διατάξεις άλλων νομοθετημάτων.

Ειδικότερα, ως προς τις καταργούμενες διατάξεις, θα πρέπει να επισημανθεί το εξής: Όπου το πεδίο εφαρμογής κάποιας διάταξης που ήδη ισχύει (π.χ. του άρθρου 5 του ν. 1943/1991) είναι ευρύτερο από το πεδίο εφαρμογής του Κώδικα (άρθρο 1), γιατί ενδεχομένως περιλαμβάνει, εκτός από το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ., και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, η διάταξη αυτή, όταν αναφέρεται σε θέμα που ρυθμίζεται από τον Κώδικα, παύει μεν να εφαρμόζεται στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ., εξακολουθεί όμως να ισχύει και να εφαρμόζεται στα άλλα νομικά πρόσωπα (ιδιωτικού δικαίου) του δημόσιου τομέα.

Σύμφωνα με γενικά γνωστή και εφαρμοζόμενη ερμηνευτική αρχή, οι νεότερες γενικές διατάξεις δεν καταργούν προηγούμενες ειδικές διατάξεις. Για λόγους πρακτικούς, σε ορισμένα θέματα οι διατάξεις του Κώδικα κάνουν επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων. **Ακολουθεί το κείμενο του νόμου όπως ψηφίστηκε:**

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος από την Επιτροπή που συγκροτήθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 18 (παρ. 18 και 24) του ν. 2503/1997, με την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/4/2085/15.9.1997 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όπως τροποποιήθηκε από τη ΔΙΔΚ/Φ.38/4/27737/16.12.1997 όμοια του ιδίου Γενικού Γραμματέα και επανασυστήθηκε με την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/4/23951/30.11.1998 όμοια προκειμένου να εξετάσει τις παρατηρήσεις των Βουλευτών που διατυπώθηκαν στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης της Βουλής.

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα

Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Άρθρο 2
Αυτεπάγγελτη ενέργεια της Διοίκησης

Τα διοικητικά όργανα οφείλουν να προβαίνουν αυτεπαγγέλτως στις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις ενέργειες μέσα στις τυχόν ειδικώς οριζόμενες προθεσμίες, αλλιώς μέσα σε εύλογο χρόνο.

Άρθρο 3
Αιτήσεις προς τη Διοίκηση

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου, για την έκδοση διοικητικής πράξης, απαιτείται όταν το προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις.

2. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί, πριν από την έκδοση της διοικητικής πράξης, να παραιτηθεί από την αίτησή του χωρίς συνέπειες, εκτός αν υπάρχει ειδική αντίθετη ρύθμιση. Ανάκληση της παραίτησης δεν μπορεί να γίνει.

3. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων, χρησιμοποιούνται έντυπα αιτήσεων, τα οποία χορηγούν υποχρεωτικώς οι δημόσιες αρχές, για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Στα έντυπα αναφέρονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία προϋποθέσεις για την ικανοποίηση του αιτήματος, οι εφαρμοστέες διατάξεις, τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, καθώς και ο χρόνος μέσα στον οποίο θα δοθεί η απάντηση. Αν ο ενδιαφερόμενος δηλώσει ότι δεν μπορεί να γράψει, ο αρμόδιος υπάλληλος, ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει ο ίδιος την αίτηση.

4. Τα στοιχεία της ταυτότητας που αναφέρονται στην αίτηση, όταν πρόκειται για Έλληνες πολίτες, αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο.

Η Ταυτότητα των αλλοδαπών αποδεικνύεται, στην περίπτωση πολιτών Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο, ενώ, στις άλλες περιπτώσεις, από το διαβατήριο, ή άλλο έγγραφο βάσει του

οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη Χώρα, ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες ελληνικές αρχές. Η ταυτότητα των νομικών προσώπων αποδεικνύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις που ισχύουν στην έδρα τους. Όταν η αίτηση δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως, πρέπει να συνοδεύεται από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων.

5. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή από τα αντίστοιχα έγγραφα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, γίνονται δεκτά βάσει υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου, η οποία και διατυπώνεται σε προβλεπόμενο από τις σχετικές διατάξεις έντυπο. Ίδια δήλωση υποβάλλεται και όταν τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας για την οικογενειακή κατάσταση, τη διεύθυνση της κατοικίας και το επάγγελμα έχουν μεταβληθεί.

Άρθρο 4

Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση

1. Οι διοικητικές αρχές, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα στην προθεσμία που τυχόν καθορίζεται από τις σχετικές ειδικές διατάξεις, αλλιώς μέσα σε προθεσμία **εξήντα (60) ημερών**. Η προθεσμία αρχίζει από την υποβολή της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε **πέντε (5) ημέρες**, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία.

2. Αν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να γνωστοποιήσει εγγράφως στον ενδιαφερόμενο: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών, γ) τα δικαιολογητικά που τυχόν λείπουν, καθώς και δ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παρ. 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι προδήλως παράνομο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό.

4. Οι διοικητικές αρχές οφείλουν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να χορηγούν αμέσως πιστοποιητικά και βεβαιώσεις. Αν η άμεση χορήγηση τούτων δεν είναι δυνατή, αυτά αποστέλλονται ταχυδρομικώς, μέσα σε προθεσμία **δέκα (10) ημερών**, στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται αν ο ενδιαφερόμενος, με την αίτησή του, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ταχυδρομική αποστολή και ότι θα παραλάβει τα έγγραφα αυτά αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένον εκπρόσωπό του.

Άρθρο 5

Πρόσβαση σε έγγραφα

1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.

2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν.

5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

6. Η απόρριψη του κατά τις παρ. 1 και 2 αιτήματος πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιείται εγγράφως στον αιτούντα το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης.

Άρθρο 6

Προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου

1. Οι διοικητικές αρχές, πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, οφείλουν να καλούν τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή προφορικώς, ως προς τα σχετικά ζητήματα.

2. Η κλήση προς ακρόαση είναι έγγραφη, αναφέρει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της ακρόασης, προσδιορίζει δε το αντικείμενο του μέτρου ή της ενέργειας. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον πέντε (5) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να λάβει γνώση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και να προβεί σε ανταπόδειξη. Η πήρηση της προαναφερόμενης διαδικασίας, καθώς και η λήψη υπόψη των απόψεων του ενδιαφερομένου, πρέπει να προκύπτουν από την αιτιολογία της διοικητικής πράξης. Το υιοθετούμενο μέτρο πρέπει να λαμβάνεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ακρόαση του ενδιαφερομένου.

3. Αν η άμεση λήψη του δυσμενούς μέτρου είναι αναγκαία για την αποτροπή κινδύνου ή λόγω επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος, είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή η, χωρίς προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου, ρύθμιση. Αν η κατάσταση που ρυθμίστηκε είναι δυνατόν να μεταβληθεί, η διοικητική αρχή, μέσα σε χρονικό διάστημα **δεκαπέντε (15) ημερών**, καλεί τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, οπότε και προβαίνει σε τυχόν νέα ρύθμιση. Αν η πιο πάνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, το μέτρο παύει αυτοδικαίως, και χωρίς άλλη ενέργεια, να ισχύει.

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι σχετικές με τη δυσμενή διοικητική πράξη διατάξεις προβλέπουν δυνατότητα άσκησης διοικητικής προσφυγής.

Άρθρο 7

Αμεροληψία των διοικητικών οργάνων

1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον:

α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους, ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

3. Το όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊστάμενη αρχή, ή το συλλογικό όργανο, αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν.

4. Αίτηση εξαίρεσης μονομελούς οργάνου, ή μέλους συλλογικού οργάνου, μπορούν να υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η αίτηση υποβάλλεται στην προϊστάμενη αρχή, ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, ή στο αποφασίζον όργανο, κατά περίπτωση. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή τα οριζόμενα στην τελευταία περίοδο της προηγούμενης παραγράφου.

5. Η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την προϊστάμενη αρχή ή το συλλογικό όργανο.

6. Τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που δηλώνεται αποχή, ή ζητείται η εξαίρεση, τόσων μελών συλλογικού οργάνου ώστε τα απομένοντα να μη σχηματίζουν την κατά την παρ. 1 του άρθρου 14 απαρτία.

Άρθρο 8

Αναπλήρωση των διοικητικών οργάνων

Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, τον προϊστάμενο οργανικής μονάδας δημόσιας αρχής αναπληρώνει ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων σε αυτόν οργανικών μονάδων. Αν δεν υπάρχουν υποκείμενες οργανικές μονάδες, τον προϊστάμενο αναπληρώνει ο κατά βαθμό ανώτερος υπάλληλος της μονάδας.

Σε περίπτωση ομοιοβάθμων, ο αναπληρωτής είναι ο προϊστάμενος ή ο υπάλληλος που έχει τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό. Πάντως, ο οριζόμενος αναπληρωτής πρέπει να ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι, κατά τις σχετικές διατάξεις, μπορούν να προϊστανται.

Άρθρο 9

Μεταβίβαση αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων - Εξουσιοδότηση των διοικητικών οργάνων προς υπογραφή

1. Η αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων καθορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.

2. Το αρμόδιο διοικητικό όργανο, αν τούτο προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, μπορεί, με κανονιστική πράξη του, να μεταβιβάσει την αρμοδιότητά του. Στην περίπτωση αυτή, η αρμοδιότητα ασκείται αποκλειστικά από το όργανο στο οποίο μεταβιβάστηκε, εκτός αν οι σχετικές διατάξεις ορίζουν ότι, παράλληλα, μπορεί να ασκείται και από το όργανο που τη μεταβίβασε.

3. Το αρμόδιο διοικητικό όργανο, αν τούτο προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, μπορεί επίσης, με κανονιστική πράξη του, να εξουσιοδοτεί ιεραρχικά υφιστάμενό του όργανο να υπογράφει, με εντολή του, πράξεις ή άλλα έγγραφα της αρμοδιότητάς του.

4. Στο προοίμιο των διοικητικών πράξεων, για την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων, αναφέρονται οι διατάξεις που καθορίζουν την αρμοδιότητα για την έκδοση της πράξης, αν συντρέχει δε περίπτωση και η πράξη της μεταβί-

βασης της στο όργανο που εκδίδει την πράξη ή η πράξη της εξουσιοδότησης προς υπογραφή.

Άρθρο 10
Προθεσμίες προς ενέργεια

1. Οι προθεσμίες για την υποβολή αίτησης, αναφοράς, δήλωσης ή άλλου εγγράφου του ενδιαφερομένου, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενέργειά του είναι αποκλειστικές, εκτός αν χαρακτηρίζονται ενδεικτικές από τις διατάξεις που τις προβλέπουν.

2. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί, μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, να υποβάλει την αίτησή του ή άλλο έγγραφο με μηχανικό μέσο εφόσον το μέσο τούτο αφήνει αποτύπωμα που καθιστά αναμφίβολη την αναγνώριση του μηχανήματος αποστολής και παραλαβής, καθώς και της ημερομηνίας και ώρας αποστολής και παραλαβής. Στη συνέχεια όμως οφείλει να υποβάλει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3 και 11, το αργότερο μέσα **σε πέντε (5) ημέρες** από τη λήξη της προθεσμίας, έγγραφο, που φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του και έχει όμοιο περιεχόμενο με αυτό το οποίο παρέλαβε, με το μηχανικό μέσο, η υπηρεσία.

3. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει το έγγραφό του με αποστολή συστημένης επιστολής εφόσον δεν το αποκλείουν οι σχετικές ειδικές διατάξεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται εκείνη της κατάθεσης της επιστολής στην ταχυδρομική υπηρεσία.

4. Αν οι διατάξεις επιβάλλουν τη συνυποβολή πιστοποιητικών, δικαιολογητικών ή άλλων δημόσιων εγγράφων και αυτά δεν συνυποβάλλονται για λόγους που αφορούν την αρμόδια για την έκδοσή τους διοικητική αρχή, αρκεί η εμπρόθεσμη υποβολή του εγγράφου του ενδιαφερομένου. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει στο υποβαλλόμενο από τον ενδιαφερόμενο έγγραφο να γίνεται μνεία του λόγου της μη συνυποβολής των δημόσιων εγγράφων, τα οποία, πάντως, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να προσκομίσει όταν εκλείψει η αιτία που κατέστησε αδύνατη τη συνυποβολή τους.

5. Οι προθεσμίες για τη Διοίκηση είναι ενδεικτικές, εκτός αν από τις διατάξεις που τις προβλέπουν προκύπτει ότι είναι αποκλειστικές. Οι προθεσμίες για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων, δυσμενών για το πρόσωπο το οποίο αφορούν αμέσως, είναι αποκλειστικές.

6. Υπέρβαση των προθεσμιών συγχωρείται σε περίπτωση ανώτερης βίας.

7. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 241 - 246 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 11
Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής - Επικύρωση των αντιγράφων

1. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου γίνεται, από οποιαδήποτε διοικητική αρχή, βάσει του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 3.

2. Την επικύρωση αντιγράφου από το πρωτότυπο, ή από το ακριβές αντίγραφο της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο, μπορεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος από οποιαδήποτε διοικητική αρχή, δικηγόρο ή συμβολαιογράφο. Δεν απαιτείται επικύρωση αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου αν τούτο συνοδεύεται από την, κατά την παρ. 5 του άρθρου 3, υπεύθυνη δήλωση, στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την ακρίβεια των στοιχείων.

3. Οι διοικητικές αρχές οφείλουν να δέχονται επικυρωμένα αντίγραφα πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων δικαιολογητικών στοιχείων. Τα αντίγραφα αυτά, όπως και εκείνα που συνοδεύονται από την, κατά την παρ. 5 του άρθρου 3, υπεύθυνη δήλωση, γίνονται δεκτά όπως το πρωτότυπο.

Άρθρο 12
Τήρηση πρωτοκόλλου υπηρεσίας - Χορήγηση βεβαίωσης για την καταχώριση εγγράφου

Κάθε έγγραφο που περιέρχεται στην υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο, καταχωρίζεται αυθημερόν στο βιβλίο εισερχομένων, κατ' αύξοντα αριθμό, με χαρακτηρισμό και μνεία του θέματος στο οποίο αναφέρεται και του αριθμού των στοιχείων που το συνοδεύουν. Στο ίδιο βιβλίο αναγράφονται επίσης το όργανο προς το οποίο το έγγραφο απευθύνεται, καθώς και η ημερομηνία εισόδου του. Η υπηρεσία οφείλει να χορηγεί βεβαίωση καταχώρισης του εγγράφου με όλα τα παραπάνω στοιχεία.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 13
Συγκρότηση

1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος.

Ο ορισμός του ίδιου προσώπου με περισσότερες από μία ιδιότητες δεν επιτρέπεται. Αν ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί από τα αρμόδια όργανα, η συγκρότηση είναι νόμιμη αν έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους και τα υπόλοιπα μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

2. Τα συλλογικά όργανα, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, συγκροτούνται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη.

3. Ο πρόεδρος και ο γραμματέας του συλλογικού οργάνου ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωματικούς τους, με την πράξη συγκρότησής του. Αν το συλλογικό όργανο συγκροτείται αποκλειστικώς από αιρετά μέλη, ο πρόεδρος, ο γραμματέας και τα λοιπά μέλη στα οποία ανατίθεται συγκεκριμένο αξίωμα, μαζί με τους αναπληρωματικούς τους, εκλέγονται, με μυστική ψηφοφορία από τα μέλη του συλλογικού οργάνου.

4. Η τυχόν κατά παράνομο τρόπο κτήση της ιδιότητας υπό την οποία κάποιος ορίζεται μέλος συλλογικού οργάνου δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της συγκρότησης του οργάνου.

5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

6. Όταν ο νόμος προβλέπει θητεία για τα μέλη του συλλογικού οργάνου, η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή μόνο για λόγον αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του, ο οποίος και πρέπει να βεβαιώνεται στη σχετική πράξη.

Άρθρο 14

Σύνθεση - Συνεδριάσεις - Λειτουργία

1. Το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως όταν στη σύνθεσή του μετέχουν, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, περισσότερα από τα μισά των διορισμένων τακτικών μελών (απαρτία). Η απαρτία πρέπει να υπάρχει σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης. Αν, κατά την πρώτη συνεδρίαση, διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας, το όργανο καλείται εκ νέου σε συνεδρίαση, η οποία πραγματοποιείται το νωρίτερο σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες, στον ίδιο τόπο και με την ίδια ημερήσια διάταξη. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, υπάρχει απαρτία αν μετέχουν στη σύνθεση τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που παριστούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των διορισμένων τακτικών μελών του και εν πάση περιπτώσει όχι λιγότερα των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών. Στα τριμελή συλλογικά όργανα, για την ύπαρξη απαρτίας, απαιτείται η παρουσία και των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών.

2. Ο πρόεδρος καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν. Η πρόσκληση, η οποία περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, γνωστοποιείται, από το γραμματέα, στα μέλη του συλλογικού οργάνου τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, μπορεί δε να γίνει και με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον το γεγονός τούτο αποδεικνύεται από σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και την υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση. Η προθεσμία αυτή μπορεί, σε περίπτωση κατεπείγοντος, να συντμηθεί, η πρόσκληση όμως, τότε, πρέπει να είναι έγγραφη και να βεβαιώνονται σε αυτήν οι λόγοι που κατέστησαν τη σύντμηση αναγκαία. Πρόσκληση των μελών του συλλογικού οργάνου δεν απαιτείται όταν οι συνεδριάσεις γίνονται σε ημερομηνίες τακτές, που ορίζονται με απόφασή του, η οποία και γνωστοποιείται στα μέλη του.

Πρόσκληση δεν απαιτείται, επίσης, όταν μέλος έχει δηλώσει, πριν από τη συνεδρίαση, κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν, ή όταν το κώλυμα τούτο είναι γνωστό στον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλυόμενων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία.

4. Αν κατά τη συνεδρίαση απουσιάσει τακτικό μέλος το οποίο δεν είχε προσκληθεί, η συνεδρίαση είναι παράνομη. Το ίδιο ισχύει ακόμη και αν, αντ' αυτού, είχε μετάσχει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Αν υπήρξαν πλημμέλειες ως προς την κλήτευση μέλους το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως αν αυτό είναι παρόν και δεν αντιλέγει για την πραγματοποίηση της συνεδρίασης.

5. Η νομιμότητα της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου δεν επηρεάζεται από την τυχόν εναλλαγή των μετεχόντων μελών σε διαδοχικές συνεδριάσεις.

6. Μέλη συλλογικού οργάνου, τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, δεν επιτρέπεται να μετάσχουν στην ίδια συνεδρίαση.

7. Η σύγκληση του συλλογικού οργάνου προς συνεδρίαση είναι υποχρεωτική αν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνόλου των τακτικών μελών του το ζητήσει εγγράφως από τον πρόεδρο, προσδιορίζοντας και το προς συζήτηση θέμα.

8. Η ημερήσια διάταξη συντάσσεται από τον πρόεδρο, ο οποίος λαμβάνει προς τούτο υπόψη του και απόψεις που τυχόν διατυπώνονται από μέλη του συλλογικού οργάνου.

9. Αντικείμενο της συνεδρίασης είναι μόνο τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Κατ εξαίρεση, μπορούν να συζητηθούν και θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη αν είναι παρόντα όλα τα τακτικά μέλη και συμφωνούν για τη συζήτησή τους.

10. Οι συνεδριάσεις, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, είναι μυστικές. Η κατά τη συζήτηση παρουσία άλλων προσώπων, πλην των μελών και του γραμματέα ή των τυχόν ειδικώς οριζόμενων στο νόμο προσώπων, δεν επιτρέπεται. Το συλλογικό όργανο, όμως, μπορεί να καλέσει, προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή

στοιχείων, υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα, τα οποία και αποχωρούν πριν από την έναρξη της συζήτησης.

11. Όταν ο νόμος προβλέπει δημόσια συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου, ανακοινώνονται εγκαίρως, και πάντως τουλάχιστον **σαράντα οκτώ (48) ώρες** πριν από τη συνεδρίαση, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, με πρόσφορο τρόπο, ώστε να καθίσταται δυνατή η προσέλευση και η παρουσία των ενδιαφερομένων. Η τήρηση της δημοσιότητας πρέπει να βεβαιώνεται στο οικείο πρακτικό.

12. Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις εργασίες και φροντίζει για την εφαρμογή του νόμου και την εύρυθμη λειτουργία του συλλογικού οργάνου.

Άρθρο 15
Αποφάσεις

1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Αν δεν καθίσταται δυνατός ο σχηματισμός της πλειοψηφίας αυτής, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ωσότου σχηματιστεί απόλυτη πλειοψηφία με την υποχρεωτική προσχώρηση, κάθε φορά, εκείνου ή εκείνων που διατυπώνουν την ασθενέστερη γνώμη, σε μία από τις επικρατέστερες. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, εκτος αν η ψηφοφορία είναι μυστική, οπότε αυτη επαναλαμβάνεται για μία ακόμη φορά, η τυχόν δε νέα ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη. Το μέλος που απέχει από την ψηφοφορία ή δίδει λευκή ψήφο θεωρείται απόν.

2. Αν η συζήτηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού προηγουμένως, τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις, ενημερωθούν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία των κατ' αυτές συζητήσεων. Η ενημέρωση πρέπει να προκύπτει από δήλωση των μελών αυτών, η οποία και καταχωρίζεται στα πρακτικά.

3. Η ψηφοφορία είναι φανερή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο.

4. Για τις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παριστάμενων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν.

5. Στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες των μελών που μειοψήφησαν, σε περίπτωση δε φανερής ψηφοφορίας και τα ονόματα τούτων.

6. Αν πρόκειται για συνεδρίαση οργάνου προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επί μέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία.

7. Το πρακτικό συντάσσεται από το γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο.

8. Η υπογραφή του προέδρου ή του αναπληρωτή του αρκεί για τη νόμιμη υπόσταση κάθε πράξης του συλλογικού οργάνου.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ
Άρθρο 16
Περιεχόμενο και τύπος

1. Η διοικητική πράξη είναι έγγραφη, αναφέρει την εκδούσα αρχή και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις, φέρει δε χρονολογία, καθώς και υπογραφή του αρμόδιου οργάνου. Στην ατομική διοικητική πράξη αναφέρεται, επίσης, η τυχόν δυνατότητα άσκησης της, κατ' άρθρο 25, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, γίνεται δε μνεία του αρμόδιου για την εξέτασή της οργάνου, της προθεσμίας, καθώς και των συνεπειών παράλειψης της άσκησής της. Προσφυγή που ασκείται σύμφωνα με τις προαναφερόμενες πληροφορίες της υπηρεσίας δεν μπορεί να παραγάγει συνέπειες σε βάρος του προσφεύγοντος. Η παράλειψη αναφοράς των εφαρμοζόμενων διατάξεων, καθώς και των κατά τη δεύτερη περίοδο στοιχείων, δεν επάγεται ακυρότητα της πράξης.

2. Η ατομική διοικητική πράξη μπορεί κατ' εξαίρεση, να είναι προφορική εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με αυτήν σκοπού. Προς τούτο, επιτρέπεται, επίσης, η χρήση συμβόλων εφόσον οι αποδέκτες της πράξης έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν το περιεχόμενό της.

Άρθρο 17
Αιτιολογία

1. Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της.

2. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης.

3. Όταν η διοικητική πράξη εκδίδεται αυτεπαγγέλτως, τα αποδεικτικά στοιχεία συγκεντρώνονται με πρωτοβουλία του αρμόδιου για την έκδοσή της οργάνου. Όταν την έκδοση της διοικητικής πράξης ζητά ο ενδιαφερόμενος, αυτός οφείλει να υποβάλει τα δικαιολογητικά που καθορίζουν οι σχετικές διατάξεις, εκτός αν τα στοιχεία αυτά υπάρχουν στην αρμόδια για την έκδοση της πράξης διοικητική αρχή.

Άρθρο 18
Δημοσίευση

1. Η ατομική διοικητική πράξη τελειούται με

την υπογραφή και τη χρονολόγησή της, ή τη δημοσίευσή της αν είναι δημοσιευτέα κατά νόμο. Η κανονιστική διοικητική πράξη τελειούται με τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται ειδικός τρόπος δημοσιότητας.

2. Στην περίπτωση της δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ως ημερομηνία δημοσίευσης λαμβάνεται εκείνη την οποία φέρει το σχετικό φύλλο της Εφημερίδας, υπό την προϋπόθεση ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, είναι δυνατή η χορήγηση, σε κάθε ενδιαφερόμενο, αντιτύπου του φύλλου ή θεωρημένου φωτοαντιγράφου του οικείου δοκιμίου.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να χορηγούν βεβαίωση για τη συνδρομή της προϋπόθεσης της προηγούμενης παραγράφου ή για την πραγματοποίηση της δημοσίευσης με άλλο νόμιμον τρόπο.

4. Αν το κείμενο που δημοσιεύτηκε έχει γραφικά ή λογιστικά σφάλματα επιτρέπεται η δημοσίευση διόρθωσής του, η οποία και περιορίζεται αποκλειστικώς στα σφάλματα αυτά.

Άρθρο 19
Κοινοποίηση

1. Η ατομική διοικητική πράξη κοινοποιείται στο πρόσωπο το οποίο αφορά.

2. Με την επιφύλαξη των τυχόν οριζομένων σε ειδικές διατάξεις, η κοινοποίηση γίνεται με κάθε πρόσφορον τρόπο.

Άρθρο 20
Γνώμη - Πρόταση

1. Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, η μεν γνώμη διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του οργάνου που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε πρόταση υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος οργάνου. Η γνώμη ή η πρόταση, πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της.

2. Το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης.

Η μη αποδοχή της θετικής σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης, καθώς και η απόκλιση από την απλή γνώμη, πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς.

3. Το αρμόδιο για την έκδοση διοικητικής πράξης όργανο μπορεί να ζητήσει τη γνώμη άλλου οργάνου οικειοθελώς. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται όσα ισχύουν για την απλή γνώμη.

4. Αν η απλή γνώμη δεν υποβληθεί μέσα στην προθεσμία που έχει τυχόν ταχθεί προς τούτο από το νόμο ή από το αποφασίζον όργανο ή, σε κάθε περίπτωση, μέσα σε εύλογο χρόνο, η διοικητική πράξη μπορεί να εκδοθεί και χωρίς αυτήν.

Άρθρο 21
Ανάκληση

1. Αρμόδιο για την ανάκληση ατομικής διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοση της.

2. Για την ανάκληση δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της πράξης, εκτός αν ανακαλείται πράξη νόμιμη ή πράξη παράνομη ύστερα από εκτίμηση πραγματικών περιστατικών.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Άρθρο 22
Τύπος

Η διοικητική σύμβαση υποβάλλεται στον έγγραφο τύπο, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Για την κατάρτισή της, η πρόταση και αποδοχή είναι δυνατόν να γίνονται με χωριστά έγγραφα.

Άρθρο 23
Κατάρτιση

Η διοικητική σύμβαση, που συνάπτεται ύστερα από διαγωνισμό ή με απευθείας ανάθεση, καταρτίζεται από και με την επίδοση στον ενδιαφερόμενο της πράξης με την οποία τελειούται ο διαγωνισμός ή της πράξης ανάθεσης, αντιστοίχως, εκτός αν στο νόμο ορίζεται διαφορετικά.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 24
Αίτηση θεραπείας - Ιεραρχική προσφυγή

1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή).

2. Η διοικητική αρχή στην οποία υποβάλλεται η, κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της για την αίτηση αυτή το αργότερο μέσα σε **τριάντα (30) ημέρες**, εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική προθεσμία.

3. Αν αρμόδια για την ανάκληση ή τροποποίηση ή την ακύρωση είναι άλλη διοικητική αρχή, εκείνη στην οποία κατατέθηκε η αίτηση θεραπείας ή η ιεραρχική προσφυγή οφείλει να τη διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή το αργότερο μέ-

σα σε **πέντε (5) ημέρες**. Και στην περίπτωση αυτή, η γνωστοποίηση της απόφασης της αρμόδιας αρχής, στον ενδιαφερόμενο, πρέπει να γίνεται μέσα στην κατά την προηγούμενη παράγραφο προθεσμία.

4. Αν η πράξη ακυρωθεί, η υπόθεση επανέρχεται στην αρχή που εξέδωσε την πράξη, εκτός αν οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν αρμοδιότητα της προϊστάμενης αρχής για την έκδοσή της.

Άρθρο 25
Ειδική διοικητική προσφυγή - Ενδικοφανής προσφυγή

1. Όπου προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από διοικητική πράξη, μπορεί, με προσφυγή του, η οποία ασκείται ενώπιον του προβλεπόμενου από τις διατάξεις αυτές διοικητικού οργάνου και μέσα στην οριζόμενη από τις ίδιες προθεσμία, να ζητήσει, κατά περίπτωση, την ακύρωση ή την τροποποίηση της πράξης.

2. Το διοικητικό όργανο, ανάλογα με την πρόβλεψη των σχετικών διατάξεων, είτε εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της πράξης, οπότε και μπορεί να την ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να απορρίψει την προσφυγή (ειδική διοικητική προσφυγή), είτε εξετάζει τόσο τη νομιμότητα της πράξης όσο και την ουσία της υπόθεσης, οπότε και μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να τροποποιήσει την πράξη ή να απορρίψει την προσφυγή (ενδικοφανής προσφυγή). Το αρμόδιο όργανο οφείλει να γνωστοποιήσει στον προσφεύγοντα την απόφασή του μέσα στην προθεσμία που τυχόν τάσσουν οι σχετικές διατάξεις, αλλιώς, στην περίπτωση μεν της ειδικής προσφυγής, το αργότερο μέσα σε **τριάντα (30) ημέρες**, στην περίπτωση δε της ενδικοφανούς προσφυγής, το αργότερο μέσα σε **τρεις (3) μήνες**.

3. Αν αρμόδιο να αποφανθεί για την ειδική διοικητική ή την ενδικοφανή προσφυγή είναι άλλο διοικητικό όργανο, εκείνο στο οποίο αυτή κατατέθηκε οφείλει να τη διαβιβάσει στο αρμόδιο όργανο το αργότερο μέσα σε **πέντε (5) ημέρες**. Και στην περίπτωση αυτή, η γνωστοποίηση της απόφασης του αρμόδιου διοικητικού οργάνου, στον ενδιαφερόμενο, πρέπει να γίνεται μέσα στις κατά την παρ. 2 προθεσμίες.

Άρθρο 26
Κοινές διατάξεις

Όταν ασκηθεί διοικητική προσφυγή, η αρμόδια για την εξέτασή της διοικητική αρχή μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως, να αναστείλει την εκτέλεση της διοικητικής πράξης ωσότου αποφανθεί για την προσφυγή και, πάντως, όχι πέρα από την προθεσμία που ορίζεται για την έκδοση της απόφασής της.

Άρθρο 27
Αναφορά

Αν δεν είναι δυνατή η άσκηση, σύμφωνα με τα άρθρα 24 - 26, διοικητικής προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ενέργεια ή παράλειψη ενέργειας διοικητικής αρχής, μπορεί, με αίτησή του προς την αρχή αυτή, να ζητήσει την επανόρθωση ή την ανατροπή της βλάβης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, και στην περίπτωση αυτή, όσα ορίζονται στις παρ. 1-3 του άρθρου 4.

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28
Διάρκεια προθεσμιών

Η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του μόνο αν η προβλεπόμενη από αυτές διάρκειά τους είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 29
Παράταση και αναστολή προθεσμιών

Ως προς την παράταση και την αναστολή των προθεσμιών, η οποία οφείλεται σε γεγονός που επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, εφαρμόζονται οι διατάξεις τούτου.

Άρθρο 30
Επεξήγηση όρων

Όπου στον Κώδικα αναφέρεται ο όρος «*διοικητική πράξη*», νοείται η εκτελεστή διοικητική πράξη.

Άρθρο 31
Αναφορά σε διατάξεις

Όπου στον Κώδικα αναφέρεται άρθρο χωρίς μνεία του σχετικού νομοθετήματος, νοείται ότι το άρθρο ανήκει στον Κώδικα αυτόν.

Άρθρο 32
Παραπομπές

Όπου στον Κώδικα αυτόν γίνεται παραπομπή σε διατάξεις άλλων νομοθετημάτων, οι παραπομπές γίνονται στις διατάξεις αυτές όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 33
Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, αν σε αυτόν δεν ορίζεται διαφορετικά, καταργείται κάθε γενική διάταξη η οποία αναφέρεται σε θέμα ρυθμιζόμενο από αυτόν.

2. Όπου από την κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή σε διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η

παραπομπή θεωρείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα.

Άρθρο δεύτερο

Τα Υπουργεία, οι Περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, καθώς και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, μπορούν, να καταρτίζουν Χάρτες Υποχρεώσεων προς τους πολίτες, με τους οποίους συναλλάσσονται. Για όλα τα Υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στο Νομό Αττικής οι Χάρτες καταρτίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής προκειμένου για τα Ν.Π.Δ.Δ που εποπτεύονται από αυτόν, ύστερα από πρόταση των οργάνων διοίκησης. Για τις Περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν εκτός Νομού Αττικής και για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης οι Χάρτες καταρτίζονται με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ύστερα από πρόταση του Δημοτικού ή Κοινοτικού ή Νομαρχιακού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης.

Οι Χάρτες Υποχρεώσεων μπορούν να [illegible] διορίζουν οποιεσδήποτε δεσμεύσεις, χρονικές ή άλλες, της υπηρεσίας ή του φορέα, που τον κατάρτισε, προς τους πολίτες, σε σχέση με την ποιότητα των παρεχόμενων, σε αυτούς, αγαθών ή υπηρεσιών. Οι εν λόγω δεσμεύσεις αποτελούν υποχρεώσεις πέραν εκείνων, που προβλέπονται από τις οικείες κανονιστικές ρυθμίσεις, που διέπουν τις κατά περίπτωση ασκούμενες αρμοδιότητες.

Με τους Χάρτες μπορούν επίσης να προσδιορίζονται διαδικασίες ελέγχου της τήρησης του περιεχομένου του Χάρτη και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί.

Με τους Χάρτες Υποχρεώσεων μπορούν να προβλεφθούν επίσης και συγκεκριμένες διοικητικές συνέπειες, που θα υποκινούν την υπηρεσία ή το φορέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, προς τους συναλλασσόμενους πολίτες. Μπορεί ακόμη να προβλεφθεί η υποχρέωση άμεσης ή εντός ρητής ή αποκλειστικής προθεσμίας, καταβολής, συγκεκριμένου κατά περίπτωση, χρηματικού ποσού ή άλλου είδους αποζημίωσης - αποκατάστασης του πολίτη για την πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεων, που έχουν αναληφθεί με τον οικείο Χάρτη. Οι διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις που από ειδικές διατάξεις προβλέπονται υποχρεώσεις των υπηρεσιών απέναντι στους πολίτες. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται συγκεκριμένες συνέπειες - υποχρεώσεις της υπηρεσίας προς τους πολίτες, θα πρέπει οπωσδήποτε να προβλέπονται και οι διαδικασίες διεκδίκησης των απαιτήσεων των πολιτών, που προκύπτουν από παραβιάσεις του περιεχομένου του Χάρτη. Αποζημίωση σε πολίτη μπορεί να καταβληθεί μόνο μία φορά για την ίδια αιτία. Η μη καταβολή αποζημίωσης για την ίδια αιτία βεβαιώνεται με την υποβολή από τον αιτούντα πολίτη σχετικής υπεύθυνης δήλωσης προς την αρμόδια υπηρεσία.

Οποιεσδήποτε υποχρεώσεις της υπηρεσίας ή του φορέα, που προβλέπονται από τις οικείες κατά περίπτωση κανονιστικές ρυθμίσεις σε σχέση με τις ασκούμενες αρμοδιότητες συνεχίζουν να ισχύουν ως έχουν και μπορούν να τροποποιηθούν με τους Χάρτες Υποχρεώσεων μόνο στην περίπτωση που εισάγουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους πολίτες. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι οικείες υπηρεσίες ή φορείς με τους Χάρτες, ισχύουν αποκλειστικά και μόνο για την υπηρεσία ή φορέα που τον εξέδωσε, η οποία μπορεί να τον συμπληρώνει ή να τον τροποποιεί.

2. α. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο 7, καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνονται μετά από αίτηση του πολίτη».

β. Η παρ. 13 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Ειδική Επιτροπή Εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, για θέματα αρμοδιότητας των Υπουργείων, αποτελούμενη από συμβούλους ή παρέδρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή του Νομικού Συμβουλίου και υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών της Επιτροπής, τακτικών και αναπληρωματικών. Με την απόφαση ορισμού των μελών ορίζεται και ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του, από υπαλλήλους του Υπουργείου.

Τα σχετικά θέματα εισηγούνται στην Επιτροπή υπάλληλοι του αυτού ως άνω Υπουργείου που ορίζονται κάθε φορά από το Γενικό Γραμματέα.

Συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας Ειδική Επιτροπή εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, για θέματα υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2190/1994, όπως ισχύει κάθε

φορά, που λειτουργούν στη συγκεκριμένη Περιφέρεια, αποτελούμενη από συμβούλους ή παρέδρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή εφέτες διοικητικών δικαστηρίων και υπαλλήλους της Περιφέρειας αυτής.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας καθορίζεται ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών της Επιτροπής, τακτικών και αναπληρωματικών. Με την απόφαση ορισμού των μελών ορίζεται και ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του από υπαλλήλους της περιφέρειας.

Τα σχετικά θέματα εισηγούνται στην Επιτροπή υπάλληλοι της ίδιας Περιφέρειας, που ορίζονται κάθε φορά από το Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας.

Η αποζημίωση των μελών, των εισηγητών και των γραμματέων των Επιτροπών, ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

Η διαδικασία εξέτασης των υποβαλλόμενων αιτημάτων και καταβολής της αποζημίωσης, όπου αυτή απαιτείται, ολοκληρώνεται σε διάστημα **εξήντα (60) ημερών**, από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης του πολίτη.

Για όσες περιπτώσεις η Ειδική Επιτροπή της Περιφέρειας κρίνει ότι είναι αναρμόδια παραπέμπει το ζήτημα στην επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

γ. Το άρθρο 9 του ν. 2477/1997 (ΦΕΚ 59 Α'), καταργείται.

Άρθρο τρίτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Π.Δ 45 της 26.2/11.3.99. Εισαγωγική επιμόρφωση εκπαιδευτικών. (Α46)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 24, παρ. 2 περίπτ. στ' και του άρθρου 28 του Ν. 1566/1985 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167Α'), όπως τροποποιήθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 12 του 1824/1988 «Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 296 Α') και του άρθρου 17 του Ν. 2009/1992 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 18Α'), (γνμ ΣτΕ) αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Οργάνωση της εισαγωγικής επιμόρφωσης

1. Όλοι οι διοριζόμενοι σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι προσλαμβανόμενοι σε θέσεις προσωρινών αναπληρωτών, υποχρεούνται, πριν από την ανάληψη των διδακτικών καθηκόντων τους, να παρακολουθήσουν πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης, το οποίο διεξάγεται σε τρεις φάσεις, ως εξής:

α) Φοίτηση δύο εβδομάδων πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού έτους, που αποβλέπει στην ενημέρωση των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών για θέματα που έχουν σχέση με το σχολείο, τη διδασκαλία και την εκπαιδευτική διαδικασία γενικότερα.

β) Άσκηση στη συνέχεια του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία με την υποστήριξη του αρμοδίου σχολικού συμβούλου σε συνεργασία με έμπειρους εκπαιδευτικούς, για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Οι εκπαιδευτικοί αυτοί ορίζονται από τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο σε συνεργασία με τους διευθυντές σχολείων από τους υπηρετούντες στο ίδιο ή γειτονικά σχολεία.

γ) Φοίτηση μιας εβδομάδας κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουνίου κάθε έτους, στην οποία συζητούνται τα προκύψαντα προβλήματα κατά τη διεξαγωγή της διδακτικής εργασίας και μελετώνται τρόποι καλύτερης αντιμετώπισής τους.

2. Για τους διοριζόμενους ή προσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έχουν εκπαιδευτική πείρα ενός τουλάχιστον διδακτικού έτους εφαρμόζεται μόνο η πρώτη φάση της εισαγωγικής επιμόρφωσης. Οι διοριζόμενοι που αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά την έναρξη των μαθημάτων, καθώς και οι προσωρινοί αναπληρωτές που προσλαμβάνονται μετά την ίδια ημερομηνία, παρακολουθούν ταχύρυθμο επιμορφωτικό σεμινάριο, αντί της πρώτης φάσης της εισαγωγικής επιμόρφωσης διάρκειας δέκα περίπου ημερών σε χρόνος εκτός του διδακτικού τους έργου.

3. Το πρόγραμμα εισαγωγής επιμόρφωσης των προηγουμένων παραγράφων του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται σε κάθε περιφερειακό επιμορφωτικό κέντρο (Π.Ε.Κ.) είτε στην έδρα αυτού είτε και σε άλλες πόλεις της περιοχής του Π.Ε.Κ. όπως ορίζεται με απόφαση του συντονιστικού συμβουλίου αυτού.

Άρθρο 2
Πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης

1. Το πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και εκτείνεται σε εκατό (100) τουλάχιστον διδακτικές ώρες κατά την αρχική και τελική εφαρμογή του.

2. Για την κατάρτιση του προγράμματος εισαγωγικής επιμόρφωσης το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο λαμβάνει υπόψη του εισηγήσεις των ΠΕΚ, που πρέπει να υποβληθούν μέχρι το τέλος του

παραπομπή θεωρείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα.

Άρθρο δεύτερο

Τα Υπουργεία, οι Περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, καθώς και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, μπορούν, να καταρτίζουν Χάρτες Υποχρεώσεων προς τους πολίτες, με τους οποίους συναλλάσσονται. Για όλα τα Υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στο Νομό Αττικής οι Χάρτες καταρτίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής προκειμένου για τα Ν.Π.Δ.Δ που εποπτεύονται από αυτόν, ύστερα από πρόταση των οργάνων διοίκησης. Για τις Περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν εκτός Νομού Αττικής και για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης οι Χάρτες καταρτίζονται με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ύστερα από πρόταση του Δημοτικού ή Κοινοτικού ή Νομαρχιακού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης.

Οι Χάρτες Υποχρεώσεων μπορούν να προσδιορίζουν οποιεσδήποτε δεσμεύσεις, χρονικές ή άλλες, της υπηρεσίας ή του φορέα, που τον κατάρτισε, προς τους πολίτες, σε σχέση με την ποιότητα των παρεχόμενων, σε αυτούς, αγαθών ή υπηρεσιών. Οι εν λόγω δεσμεύσεις αποτελούν υποχρεώσεις πέραν εκείνων, που προβλέπονται από τις οικείες κανονιστικές ρυθμίσεις, που διέπουν τις κατά περίπτωση ασκούμενες αρμοδιότητες.

Με τους Χάρτες μπορούν επίσης να προσδιορίζονται διαδικασίες ελέγχου της τήρησης του περιεχομένου του Χάρτη και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί.

Με τους Χάρτες Υποχρεώσεων μπορούν να προβλεφθούν επίσης και συγκεκριμένες διοικητικές συνέπειες, που θα υποκινούν την υπηρεσία ή το φορέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, προς τους συναλλασσόμενους πολίτες. Μπορεί ακόμη να προβλεφθεί η υποχρέωση άμεσης ή εντός ρητής ή αποκλειστικής προθεσμίας, καταβολής, συγκεκριμένου κατά περίπτωση, χρηματικού ποσού ή άλλου είδους αποζημίωσης - αποκατάστασης του πολίτη για την πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεων, που έχουν αναληφθεί με τον οικείο Χάρτη. Οι διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις που από ειδικές διατάξεις προβλέπονται υποχρεώσεις των υπηρεσιών απέναντι στους πολίτες. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται συγκεκριμένες συνέπειες - υποχρεώσεις της υπηρεσίας προς τους πολίτες, θα πρέπει οπωσδήποτε να προβλέπονται και οι διαδικασίες διεκδίκησης των απαιτήσεων των πολιτών, που προκύπτουν από παραβιάσεις του περιεχομένου του Χάρτη. Αποζημίωση σε πολίτη μπορεί να καταβληθεί μόνο μία φορά για την ίδια αιτία. Η μη καταβολή αποζημίωσης για την ίδια αιτία βεβαιώνεται με την υποβολή από τον αιτούντα πολίτη σχετικής υπεύθυνης δήλωσης προς την αρμόδια υπηρεσία.

Οποιεσδήποτε υποχρεώσεις της υπηρεσίας ή του φορέα, που προβλέπονται από τις οικείες κατά περίπτωση κανονιστικές ρυθμίσεις σε σχέση με τις ασκούμενες αρμοδιότητες συνεχίζουν να ισχύουν ως έχουν και μπορούν να τροποποιηθούν με τους Χάρτες Υποχρεώσεων μόνο στην περίπτωση που εισάγουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους πολίτες. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι οικείες υπηρεσίες ή φορείς με τους Χάρτες, ισχύουν αποκλειστικά και μόνο για την υπηρεσία ή φορέα που τον εξέδωσε, η οποία μπορεί να τον συμπληρώνει ή να τον τροποποιεί.

2. α. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο 7, καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνονται μετά από αίτηση του πολίτη».

β. Η παρ. 13 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Ειδική Επιτροπή Εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, για θέματα αρμοδιότητας των Υπουργείων, αποτελούμενη από συμβούλους ή παρέδρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή του Νομικού Συμβουλίου και υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών της Επιτροπής, τακτικών και αναπληρωματικών. Με την απόφαση ορισμού των μελών ορίζεται και ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του, από υπαλλήλους του Υπουργείου.

Τα σχετικά θέματα εισηγούνται στην Επιτροπή υπάλληλοι του αυτού ως άνω Υπουργείου που ορίζονται κάθε φορά από το Γενικό Γραμματέα.

Συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας Ειδική Επιτροπή εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, για θέματα υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2190/1994, όπως ισχύει κάθε

φορά, που λειτουργούν στη συγκεκριμένη Περιφέρεια, αποτελούμενη από συμβούλους ή παρέδρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή εφέτες διοικητικών δικαστηρίων και υπαλλήλους της Περιφέρειας αυτής.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας καθορίζεται ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών της Επιτροπής, τακτικών και αναπληρωματικών. Με την απόφαση ορισμού των μελών ορίζεται και ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του από υπαλλήλους της περιφέρειας.

Τα σχετικά θέματα εισηγούνται στην Επιτροπή υπάλληλοι της ίδιας Περιφέρειας, που ορίζονται κάθε φορά από το Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας.

Η αποζημίωση των μελών, των εισηγητών και των γραμματέων των Επιτροπών, ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

Η διαδικασία εξέτασης των υποβαλλόμενων αιτημάτων και καταβολής της αποζημίωσης, όπου αυτή απαιτείται, ολοκληρώνεται σε διάστημα **εξήντα (60) ημερών**, από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης του πολίτη.

Για όσες περιπτώσεις η Ειδική Επιτροπή της Περιφέρειας κρίνει ότι είναι αναρμόδια παραπέμπει το ζήτημα στην επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

γ. Το άρθρο 9 του ν. 2477/1997 (ΦΕΚ 59 Α'), καταργείται.

Άρθρο τρίτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Π.Δ 45 της 26.2/11.3.99. Εισαγωγική επιμόρφωση εκπαιδευτικών. (Α46)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 24, παρ. 2 περίπτ. στ' και του άρθρου 28 του Ν. 1566/1985 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167Α'), όπως τροποποιήθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 12 του 1824/1988 «Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 296 Α') και του άρθρου 17 του Ν. 2009/1992 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 18Α'), (γνμ ΣτΕ) αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Οργάνωση της εισαγωγικής επιμόρφωσης

1. Όλοι οι διοριζόμενοι σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι προσλαμβανόμενοι σε θέσεις προσωρινών αναπληρωτών, υποχρεούνται, πριν από την ανάληψη των διδακτικών καθηκόντων τους, να παρακολουθήσουν πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης, το οποίο διεξάγεται σε τρεις φάσεις, ως εξής:

α) Φοίτηση δύο εβδομάδων πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού έτους, που αποβλέπει στην ενημέρωση των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών για θέματα που έχουν σχέση με το σχολείο, τη διδασκαλία και την εκπαιδευτική διαδικασία γενικότερα.

β) Άσκηση στη συνέχεια του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία με την υποστήριξη του αρμοδίου σχολικού συμβούλου σε συνεργασία με έμπειρους εκπαιδευτικούς, για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Οι εκπαιδευτικοί αυτοί ορίζονται από τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο σε συνεργασία με τους διευθυντές σχολείων από τους υπηρετούντες στο ίσιο ή γειτονικά σχολεία.

γ) Φοίτηση μιας εβδομάδας κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουνίου κάθε έτους, στην οποία συζητούνται τα προκύψαντα προβλήματα κατά τη διεξαγωγή της διδακτικής εργασίας και μελετώνται τρόποι καλύτερης αντιμετώπισής τους.

2. Για τους διοριζόμενους ή προσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έχουν εκπαιδευτική πείρα ενός τουλάχιστον διδακτικού έτους εφαρμοζεται μόνο η πρώτη φάση της εισαγωγικής επιμόρφωσης. Οι διοριζόμενοι που αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά την έναρξη των μαθημάτων, καθώς και οι προσωρινοί αναπληρωτές που προσλαμβάνονται μετά την ίδια ημερομηνία, παρακολουθούν ταχύρυθμο επιμορφωτικό σεμινάριο, αντί της πρώτης φάσης της εισαγωγικής επιμόρφωσης διάρκειας δέκα περίπου ημερών σε χρόνος εκτός του διδακτικού τους έργου.

3. Το πρόγραμμα εισαγωγής επιμόρφωσης των προηγουμένων παραγράφων του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται σε κάθε περιφερειακό επιμορφωτικό κέντρο (Π.Ε.Κ.) είτε στην έδρα αυτού είτε και σε άλλες πόλεις της περιοχής του Π.Ε.Κ. όπως ορίζεται με απόφαση του συντονιστικού συμβουλίου αυτού.

Άρθρο 2
Πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης

1. Το πρόγραμμα εισαγωγικής επιμόρφωσης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και εκτείνεται σε εκατό (100) τουλάχιστον διδακτικές ώρες κατά την αρχική και τελική εφαρμογή του.

2. Για την κατάρτιση του προγράμματος εισαγωγικής επιμόρφωσης το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο λαμβάνει υπόψη του εισηγήσεις των ΠΕΚ, που πρέπει να υποβληθούν μέχρι το τέλος του

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 244

4 Δεκεμβρίου 1997

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2539

Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 1
Σύσταση των δήμων και των κοινοτήτων

Οι πρωτοβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης συγκροτούνται ανά νομό ως εξής :

1. ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1.1. Δήμος Αγγελοκάστρου αποτελούμενος από τις κοινότητες: 1. Αγγελοκάστρου, 2. Κλεισορρευμάτων, 3. Λυσιμαχείας, οι οποίες καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Αγγελόκαστρο της τέως κοινότητας Αγγελοκάστρου.

1.2. Δήμος Αγρινίου αποτελούμενος από τους δήμους: 1. Αγίου Κωνσταντίνου, 2. Αγρινίου και τις κοινότητες: 1. Αγίου Νικολάου, 2. Δοκιμίου, 3. Καλυβίων, 4. Καμαρούλας, 5. Σκουτεσιάδας, οι οποίοι καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Αγρίνιο του τέως δήμου Αγρινίου.

1.3. Δήμος Αιτωλικού αποτελούμενος από το δήμο Αιτωλικού και τις κοινότητες: 1. Αγίου Ηλία, 2. Σταμνάς, 3. Φραγκουλαίικων, 4. Χρυσοβεργίου, οι οποίοι καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Αιτωλικό του τέως δήμου Αιτωλικού.

1.4. Δήμος Αλυζίας αποτελούμενος από τις κοινότητες: 1. Αρχοντοχωρίου, 2. Βάρνακα, 3. Κανδήλας, 4. Μύτικα, 5. Παναγούλας, οι οποίες καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Κανδήλα της τέως κοινότητας Κανδήλας.

1.5. Δήμος Αμφιλοχίας αποτελούμενος από το δήμο Αμφιλοχίας και τις κοινότητες: 1. Αμπελακίου, 2. Ανοιξιάτικου, 3. Κεχρινιάς, 4. Λουτρού, 5. Σαρδινίων, 6. Σπάρτου, 7. Στάνου, οι οποίοι καταργούνται, καθώς και από τους συνοικισμούς : 1. Βαρετάδα, 2. Μέγας Κάμπος της κοινότητας Βαρετάδας, οι οποίοι αποσπώνται από αυτήν.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Αμφιλοχία του τέως δήμου Αμφιλοχίας.

1.6. Δήμος Ανακτορίου αποτελούμενος από το δήμο Βονίτσης και τις κοινότητες: 1. Αγίου Νικολάου, 2. Δρυμού, 3. Θυρίου, 4. Μοναστηρακίου, 5. Παλιαμπέλων, οι οποίοι καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Βόνιτσα του τέως δήμου Βονίτσης.

1.7. Δήμος Αποδοτίας αποτελούμενος από το δήμο Αποδοτίας και τις κοινότητες: 1. Αναβρυτής, 2. Ασπριάς, 3. Γραμμένης Οξυάς, 4. Ελατούς, 5. Καλλονής, 6. Καταφυγίου, 7. Κεντρικής, 8. Κοκκινοχωρίου, 9. Κυδωνέας, 10. Λεύκας, 11. Λιμνίτσης, 12. Μανδρινής, 13. Πόδου, 14. Τερψιθέας, οι οποίοι καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Άνω Χώρα του τέως δήμου Αποδοτίας.

1.8. Δήμος Ακύνθου, αποτελούμενος από τις κοινότητες: 1. Άνω Κερασόβου, 2. Γραμματικούς, 3. Ζευγαρακίου, 4. Κάτω Κερασόβου, 5. Ματαράγκας, 6. Παπαδατών, οι οποίες καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Παπαδάτες της τέως κοινότητας Παπαδάτες.

1.9. Δήμος Αστακού αποτελούμενος από τις κοινότητες: 1. Αγραμπέλων, 2. Αστακού, 3. Βασιλοπούλου, 4. Βλιζιανών, 5. Καραϊσκάκη, 6. Μαχαιρά, 7. Μπαμπίνης, 8. Παλαιομανίνας, 9. Προδρόμου, 10. Σκουρτούς, 11. Στρογγυλοβουνίου, 12. Χρυσοβίτσης, οι οποίες καταργούνται.

Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Αστακός της τέως κοινότητας Αστακού.

που περιλαμβάνεται στις οικιστικές αυτές μονάδες ανεξάρτητα από τον πληθυσμό δήμων ή κοινοτήτων, στους οποίους οι μονάδες αυτές περιλαμβάνονται. Όπου στις παραπάνω διατάξεις αναφέρεται πληθυσμός κοινότητας ή δήμου εννοείται πλέον ο πληθυσμός του Δημοτικού ή Κοινοτικού Διαμερίσματος, στο οποίο αντιστοιχεί ο καταργηθείς Ο.Τ.Α., ανεξάρτητα από τον πληθυσμό του δήμου στον οποίο συμπεριλαμβάνεται.

6. Στις περιπτώσεις που εντός της εδαφικής περιφέρειας δήμου ή κοινότητας που συνιστάται με τον παρόντα νόμο λειτουργεί Σταθμός Διοδίων, οι μόνιμοι κάτοικοι αυτού του δήμου ή της κοινότητας δικαιούνται να εφοδιαστούν με Κάρτα Ελεύθερης Διάβασης. Η Κάρτα παρέχεται υποχρεωτικά πριν από την έναρξη λειτουργίας των παραπάνω δήμων και κοινοτήτων. Γι' αυτό μεριμνούν από κοινού το Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας και οι υφιστάμενοι και λειτουργούντες έως την 31η Δεκεμβρίου 1998 δήμοι ή κοινότητες στην περιφέρεια των οποίων κατοικούν οι ενδιαφερόμενοι.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και στους κατά τις διατάξεις των νόμων 1416/1984 και 1622/1986 καταργηθέντες, λόγω συνενώσεως, Ο.Τ.Α..

Άρθρο 22
Τηλεφωνικές αιτήσεις, αποστολή βεβαιώσεων χωρίς αίτηση πολίτη και αναζήτηση πιστοποιητικών από την υπηρεσία

1. Οι αιτήσεις των πολιτών για έκδοση:

α) Αποσπάσματος ληξιαρχικών πράξεων γέννησης, γάμου, θανάτου,

β) Πιστοποιητικού γέννησης,

γ) Πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης (τύπου Α και Β)

δ) Πιστοποιητικού ποινικού μητρώου και

ε) Αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας

είναι δυνατόν να υποβάλλονται τηλεφωνικά μέσω Ο.Τ.Ε..

Η διαδικασία της υποβολής και λοιπές λεπτομέρειες ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, το μέτρο της τηλεφωνικής υποβολής αιτήσεων μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες περιπτώσεις.

Ο Ο.Τ.Ε. μεταβιβάζει τις τηλεφωνικές αιτήσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο και ιδιαίτερα την τηλεομοιοτυπία, τηλετυπία, τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ή την τηλεφωνία.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζεται ο τρόπος παραλαβής ή αποστολής από τις υπηρεσίες των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, ο τύπος αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα τέλη χαρτοσήμου ή ένσημα υπέρ Δημοσίου ή τρίτων, με τα οποία επιβαρύνεται ο πολίτης για την έκδοση των πιστοποιητικών της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και των αντιγράφων τους, είτε εκδίδονται με τη διαδικασία των τηλεφωνικών αιτήσεων είτε με τη συνήθη διαδικασία, καταργούνται.

Επίσης, καταργούνται τα προβλεπόμενα τέλη χαρτοσήμου ή ένσημα υπέρ Δημοσίου ή τρίτων, με τα οποία επιβαρύνεται ο πολίτης, για την έκδοση πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, που θα καθορισθούν με κοινές υπουργικές αποφάσεις, σύμφωνα με τη διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και των αντιγράφων τους είτε η σχετική αίτηση γίνεται τηλεφωνικά είτε με τη συνήθη διαδικασία.

Η ένταξη λειτουργίας των τηλεφωνικών αιτήσεων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύουν, έχουν εφαρμογή και στις περιπτώσεις διεκπεραίωσης των υποθέσεων των πολιτών, ύστερα από τηλεφωνική τους αίτηση.

Για τις περιπτώσεις του πιστοποιητικού ποινικού μητρώου και του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, ο πολίτης που θα υποβάλει την αντίστοιχη τηλεφωνική αίτηση, είναι υπεύθυνος για την ακρίβεια των στοιχείων που δηλώνει, εφαρμοζομένης ανάλογα της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986, εφόσον υπογράψει την ενσωματωμένη στα ανωτέρω έγγραφα υπεύθυνη δήλωση, κατά τη χρήση τους.

Η άρνηση υπογραφής της ανωτέρω δήλωσης από τον πολίτη καθιστά ανίσχυρο το οικείο πιστοποιητικό.

Οι υπηρεσίες στις οποίες υποβάλλονται τα πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και τα αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας, υποχρεώνονται να υποδεικνύουν στον πολίτη την υπογραφή της ενσωματωμένης σε αυτά υπεύθυνης δήλωσης και να ελέγχουν την ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων από το δελτίο της αστυνομικής τους ταυτότητας.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται:

α) Οι περιπτώσεις που η Υπηρεσία αποστέλλει ταχυδρομικά βεβαιώσεις και πιστοποιητικά στον πολίτη ύστερα από διεκπεραίωση υπόθεσής του, χωρίς να απαιτείται σχετική αίτηση από μέρους του.

β) Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα τέλη χαρτοσήμου ή ένσημα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων για τις κατά τον ανωτέρω τρόπο αποστελλόμενες βεβαιώσεις και πιστοποιητικά, καταβάλλονται, όχι κατά την έκδοσή τους, αλλά κατά την πρώτη χρησιμοποίησή τους. Ως χρησιμοποίηση θεωρείται και η έκδοση αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου των εγγράφων αυτών.

3. Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα τέλη χαρτοσήμου ή ένσημα υπέρ Δημοσίου ή τρίτων για τις βεβαιώσεις και πιστοποιητικά, που οι ίδιες οι υπηρεσίες, βάσει των κειμένων διατάξεων, αναζητούν, αντί του πολίτη, από άλλες υπηρεσίες, καταβάλλονται όχι κατά την έκδοσή τους, αλλά πριν από την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας.

Το ύψος των οφειλόμενων τελών χαρτοσήμου και της υπέρ Ο.Γ.Α. εισφοράς ή ενσήμων υπέρ Δημοσίου ή τρίτων για τα αναφερόμενα στις παραγράφους 2 και 3 έγγραφα, σημειώνεται από την εκδίδουσα Υπηρεσία, με ειδική ένδειξη πάνω στα έγγραφα αυτά.

Άρθρο 29
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΑΝΑΣΤ. ΜΑΝΤΕΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 1997

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 59

18 Απριλίου 1997

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2477

Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψηφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Άρθρο 1
Ίδρυση - Αποστολή

1. Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή που ονομάζεται "Συνήγορος του Πολίτη" και έχει ως αποστολή τη διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 1 του παρόντος, για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικό όργανο ή διοικητική αρχή.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη επικουρείται από τέσσερις (4) Βοηθούς Συνηγόρους. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που εξετέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Δίωξη επιτρέπεται κατόπιν εγκλήσεως μόνο για συκοφαντική δυσφήμηση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, οι Βοηθοί Συνήγοροι, οι ειδικοί επιστήμονες και οι αποσπασμένοι υπάλληλοι με προσόντα ειδικών επιστημόνων, σε περίπτωση που διώκονται ή ενάγονται για πράξη ή παράλειψη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μπορεί να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη υποστηρίζεται από τριάντα (30) ειδικούς επιστήμονες, σαράντα (40) αποσπασμένους υπαλλήλους με προσόντα ειδικού επιστήμονα και Γραμματεία.

5. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία της αρχής εγγράφονται σε ειδικό φορέα, που ενσωματώνονται στον ετήσιο προυπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Διατάκτης της δαπάνης είναι ο Συνήγορος του Πολίτη ή ο αναπληρωτής του.

Άρθρο 2
Εκλογή - Θητεία

1. Ως Συνήγορος του Πολίτη και Βοηθοί Συνήγοροι επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση και απολαύουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλέγεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, σύμφωνα με το οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και διορίζεται με προεδρικό διάταγμα.

Οι Βοηθοί Συνήγοροι, μεταξύ των οποίων και ο αναπληρωτής του Συνηγόρου του Πολίτη, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Αναπλήρωση του Συνηγόρου του Πολίτη χωρεί εφόσον αδυνατεί να ασκήσει τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο.

3. Η θητεία του Συνηγόρου του Πολίτη και των Βοηθών Συνηγόρων είναι πενταετής. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως Συνηγόρου του Πολίτη δεν επιτρέπεται. Η

πρόωρη λήξη της θητείας του Συνηγόρου του Πολίτη, για οποιονδήποτε λόγο, επιφέρει αυτοδίκαια και τη λήξη της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων.

4. Ο Συνηγόρος του Πολίτη δύναται να παυθεί με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, για ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων του λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής.

Οι Βοηθοί Συνήγοροι μπορεί να παυθούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη για ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων τους, λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, καθώς και για ανεπάρκεια κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

5. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Συνηγόρου του Πολίτη και των Βοηθών Συνηγόρων αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε άλλου δημοσίου λειτουργήματος. Ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν επιτρέπεται να ασκούν καμία επαγγελματική δραστηριότητα ή να αναλαμβάνουν άλλα καθήκοντα, αμειβόμενα ή μη, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.

6. Βουλευτής που εκλέγεται ως Συνήγορος του Πολίτη ή Βοηθός Συνήγορος οφείλει να παραιτηθεί από τη βουλευτική ιδιότητα προτού αναλάβει καθήκοντα.

7. Οι αποδοχές του Συνηγόρου του Πολίτη και των Βοηθών Συνηγόρων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που ισχύουν.

Άρθρο 3
Αρμοδιότητες

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι αρμόδιος για θέματα που ανάγονται στις υπηρεσίες: α) του Δημοσίου, β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμίδας, γ) των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δ) των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας που απασχολούνται με: i) τη διύλιση και διανομή ύδατος, την αποχέτευση και απαγωγή ακάθαρτων υδάτων και λυμάτων, ii) τη διανομή ηλεκτρικού ρεύματος και καυσίμου αερίου, iii) τη μεταφορά προσώπων και αγαθών από την ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα και iv) τις τηλεπικοινωνίες και τα ταχυδρομεία. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται ο όρος "δημόσια υπηρεσία" ή "δημόσιες υπηρεσίες" νοούνται οι αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής.

Στην αρμοδιότητά του δεν υπάγονται οι υπουργοί και υφυπουργοί ως προς τις πράξεις που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας, τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δικαστικές αρχές, οι στρατιωτικές υπηρεσίες ως προς τα θέματα που αφορούν την εθνική άμυνα και ασφάλεια, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για δραστηριότητες που ανάγονται στην εξωτερική πολιτική ή στις διεθνείς σχέσεις της Χώρας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές ως προς την κύρια λειτουργία τους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την κρατική ασφάλεια. Δεν υπάγονται επίσης στην αρμοδιότητά του θέματα που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημοσίων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων.

Ιδίως ερευνά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες όργανο δημόσιας υπηρεσίας, ατομικό ή συλλογικό:

i) προσβάλλει, με πράξη ή παράλειψη, δικαίωμα ή συμφέρον προστατευόμενο από το Σύνταγμα και το νόμο,

ii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από τελεσίδικη δικαστική απόφαση,

iii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη,

iv) ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστικής αρχής.

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη συντονίζει το έργο των Βοηθών Συνηγόρων. Επίσης, εποπτεύει και κατευθύνει τους ειδικούς επιστήμονες και το προσωπικό της Γραμματείας.

Είναι πειθαρχικός προϊστάμενος του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού και μπορεί να επιβάλλει ποινή επίπληξης ή προστίμου έως τις αποδοχές ενός (1) μηνός.

Μπορεί να εξουσιοδοτεί έναν ή περισσότερους από τους Βοηθούς Συνηγόρους και τους προϊσταμένους υπηρεσιακών μονάδων να υπογράφουν έγγραφα ή να προβαίνουν σε άλλες ενέργειες.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία εκθέτει το έργο της Αρχής, παρουσιάζει τις σημαντικότερες υποθέσεις και διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών και αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη υποβάλλεται το Μάρτιο κάθε έτους στον Πρωθυπουργό και τον Πρόεδρο της Βουλής και κοινοποιείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και να κοινοποιεί στον κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργό, εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους. Η ετήσια έκθεση του Συνηγόρου συζητείται σε ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου.

Άρθρο 4
Διαδικασία έρευνας

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλαμβάνεται κάθε θέματος που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του, ύστερα από ενυπόγραφη αναφορά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου ή ενώσεως προσώπων. Επίσης, δύναται να επιληφθεί αυτεπαγγέλτως υποθέ-

σεων που έχουν προκαλέσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται περιπτώσεων, κατά τις οποίες η διοικητική ενέργεια έχει γεννήσει δικαιώματα ή έχει δημιουργήσει ευνοϊκές καταστάσεις υπέρ τρίτων, που ανατρέπονται μόνο με δικαστική απόφαση, εκτός εάν προφανώς συντρέχει παρανομία ή έχουν σχέση κατά το κύριο αντικείμενό τους με την προστασία του περιβάλλοντος.

3. Η αναφορά υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων για τις οποίες προσφεύγει στο Συνήγορο του Πολίτη, καταχωρείται δε σε ειδικό μητρώο. Η υποβολή της δεν εξαρτάται από την παράλληλη άσκηση αίτησης θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής και δεν διακόπτει ούτε αναστέλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες για την άσκηση ενδίκου μέσου ή βοηθήματος. Σε περίπτωση που ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται του θέματος πριν αποφασίσει το αρμόδιο όργανο ή παρέλθει άπρακτη προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της προσφυγής.

Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προφανώς αόριστη, αβάσιμη ή ασήμαντη.

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται κατά την έρευνα των υποθέσεων να ζητά τη συνδρομή του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητά από τις δημόσιες υπηρεσίες κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Κατά την εξέταση εγγράφων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων, που βρίσκονται στη διάθεση δημοσίων υπηρεσιών, δεν μπορεί να αντιταχθεί ο χαρακτηρισμός τους ως απόρρητο, εκτός εάν αφορούν την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε τρόπο την έρευνα. Η μη σύμπραξη δημόσιας υπηρεσίας στη διεξαγωγή της αποτελεί αντικείμενο ειδικής έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη προς τον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό.

6. Μετά το πέρας της έρευνας ο Συνήγορος του Πολίτη συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό και τις αρμόδιες υπηρεσίες, διαμεσολαβεί δε με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος του πολίτη. Ο Συνήγορος του Πολίτη στις προτάσεις του προς τις υπηρεσίες μπορεί να θέτει προθεσμία, μέσα στην οποία οφείλουν να τον ενημερώσουν για τις ενέργειές τους σχετικά με την εφαρμογή των προτάσεών του ή για τους λόγους που δεν επιτρέπουν την αποδοχή τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεών του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

7. Ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώνει, σε κάθε περίπτωση, τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υποθέσεώς του.

8. Ο Συνήγορος του Πολίτη, οι Βοηθοί Συνήγοροι, οι ειδικοί επιστήμονες, οι αποσπασμένοι υπάλληλοι με προσόντα ειδικού επιστήμονα και το προσωπικό της Γραμματείας υπέχουν καθήκον εχεμύθειας για έγγραφα και στοιχεία, των οποίων λαμβάνουν γνώση στο πλαίσιο της έρευνας και είναι απόρρητα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή εξαιρούνται από το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων, κατά το άρθρο 16 του ν. 1599/1986 και κάθε άλλη συναφή διάταξη.

9. Άρνηση λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης να συνεργασθεί με το Συνήγορο του Πολίτη, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα παράβασης καθήκοντος, για δε τα μέλη διοίκησης λόγο αντικατάστασής τους. Αν κατά την έρευνα διαπιστωθεί παράνομη συμπεριφορά λειτουργού, υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση στο αρμόδιο όργανο και μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του υπαιτίου ή να προτείνει τη λήψη άλλων μέτρων, αν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να τάσσει εύλογη προθεσμία ενόψει των περιστάσεων, μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας παραγγέλλει ο ίδιος τον έλεγχο. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί επίσης σε σοβαρές περιπτώσεις να προκαλέσει με έγγραφό του προς το αρμόδιο όργανο την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου λειτουργού ή υπαλλήλου για την ανωτέρω παράλειψη άσκησης του ενδεικνυόμενου ελέγχου. Αν προκύπτει από εκθέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη ότι λειτουργός ή υπάλληλος δημόσιας υπηρεσίας παρακωλύει, για δεύτερη φορά εντός τριετίας, το έργο της έρευνας ή αρνείται χωρίς σοβαρό λόγο να συμπράξει στην επίλυση του προβλήματος, μπορεί να του επιβληθεί η ποινή οριστικής παύσης.

10. Αν προκύψουν αποχρώσες ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση και στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Άρθρο 5
Ειδικοί Επιστήμονες - Γραμματεία

1. Συνιστώνται τριάντα (30) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1943/1991, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου διάρκειας πέντε (5) ετών που μπορεί να ανανεώνεται. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται ύστερα από δημόσια πρόσκληση του Συνηγόρου του Πολίτη για υποβολή υποψηφιότητας.

Η προεπιλογή μεταξύ αυτών που υπέβαλαν υποψηφιότητα γίνεται από το Συνήγορο του Πολίτη, η δε επιλογή ανατίθεται σε πενταμελή επιτροπή, η σύνθεση της οποίας ορίζεται από το Συνήγορο του Πολίτη. Η επιτροπή αποτελείται από το Συνήγορο του Πολίτη, δύο Βοηθούς Συνηγόρους, έναν καθηγητή πανεπιστημίου και ένα ανώτατο δικαστικό λειτουργό. Η επιτροπή αξιολογεί τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων και την προσωπικότητά τους με δημόσια συνέντευξη. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού καθορίζεται από τον κανονισμό λειτουργίας της Αρχής.

Στις ανωτέρω θέσεις μπορεί να προσλαμβάνονται με την ίδια διαδικασία δικηγόροι, κατά παρέκκλισή των κειμένων διατάξεων. Η πρόσληψη δικηγόρου συνεπάγεται αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος.

Η πρόσληψη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού

γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Στο Συνήγορο του Πολίτη αποσπώνται έως σαράντα (40) μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., τραπεζών ελεγχομένων από το Δημόσιο ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα που συγκεντρώνουν τα προσόντα της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1943/1991 ή υπάλληλοι ΠΕ του δημόσιου τομέα με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία. Η απόσπαση των υπαλλήλων γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου υπουργού χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται τριετής και δύναται να ανανεώνεται για μια ακόμη φορά.

3. Στην Αρχή λειτουργεί Γραμματεία της οποίας προΐσταται διευθυντής. Ως διευθυντής επιλέγεται από το Συνήγορο του Πολίτη μόνιμος υπάλληλος που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 36 του ν. 2190/1994.

Ο διευθυντής επιλέγεται από το Συνήγορο του Πολίτη για τρία χρόνια μεταξύ όσων έχουν υποβάλει υποψηφιότητα, μετά από δημόσια ανακοίνωση. Ο διευθυντής αποσπάται για τρία χρόνια με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

4. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου η πλήρωση των θέσεων της Γραμματείας μπορεί να γίνει με μετάταξη ή με απόσπαση υπαλλήλων από δημόσιες υπηρεσίες, μετά από δημόσια ανακοίνωση. Οι αποσπώμενοι πρέπει να κατέχουν τα προσόντα της θέσης στην οποία αποσπώνται. Η μετάταξη ή απόσπαση αποφασίζεται με κοινή πράξη του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου υπουργού, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού ή άλλου συμβουλίου, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες γενικές και ειδικές διατάξεις. Η απόσπαση ανακαλείται οποτεδήποτε και πάντως με την πλήρωση της αντίστοιχης θέσης.

5. Για τις θέσεις των προισταμένων των υπηρεσιακών μονάδων της Γραμματείας μπορεί να επιλεγούν και υπάλληλοι με απόσπαση. Η απόσπαση λήγει αυτοδικαίως με ανάκλησή της.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές των τριάντα (30) ειδικών επιστημόνων που προσλαμβάνονται κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Οι αποδοχές αυτές δεν μπορεί να είναι μικρότερες από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 92Α του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Οι υπάλληλοι που αποσπώνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου λαμβάνουν το μισθό και όλες τις τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα κάθε είδους τακτικά επιδόματα της οργανικής τους θέσης που καταβάλλονται πάγια και τα οποία εξακολουθούν να καταβάλλονται από την υπηρεσία, από την οποία αποσπώνται. Επίσης, λαμβάνουν ειδική πρόσθετη αμοιβή που ορίζεται κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

7. Το υπηρεσιακό συμβούλιο των υπαλλήλων της Αρχής συγκροτείται με απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη από ένα Βοηθό Συνήγορο, ως πρόεδρο, με αναπληρωτή του επίσης Βοηθό Συνήγορο, δύο τακτικά μέλη, με αντίστοιχα αναπληρωματικά και δύο αιρετούς εκπροσώπους του προσωπικού της Αρχής. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν κάθε φορά.

8. Το προσωπικό της Αρχής υπάγεται, ως προς την επικουρική του ασφάλιση, στο Ταμείο Αρωγής Υπαλλήλων Υπουργείου Εξωτερικών, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Πολιτισμού. Εξαιρούνται οι δικηγόροι που προσλαμβάνονται ως ειδικοί επιστήμονες. Ως προς αυτούς ισχύει η ειδική επικουρική ασφάλιση του Ταμείου τους.

9. Η οργάνωση και η λειτουργία της Αρχής, η κατανομή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, η οργάνωση της Γραμματείας, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού και η κατανομή τους στις κεντρικές υπηρεσιακές μονάδες και στα περιφερειακά γραφεία, η κατανομή του προσωπικού σε κλάδους και ειδικότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται στον κανονισμό λειτουργίας της Αρχής. Ο κανονισμός αυτός θεσπίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μετά από σύμφωνη γνώμη του Συνηγόρου του Πολίτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

Άρθρο 6
Ίδρυση-Συγκρότηση

1. Συνιστάται Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), με αρμοδιότητα τη διενέργεια επιθεωρήσεων, έκτακτων ελέγχων και ερευνών με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της διοίκησης, ιδίως δε την επισήμανση φαινομένων κακοδιοίκησης, αδιαφανών διαδικασιών, αναποτελεσματικότητας, χαμηλής παραγωγικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι όργανο εσωτερικού ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης που υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Στην αρμοδιότητά του υπάγεται ο έλεγχος των υπηρεσιών: α) Του Δημοσίου, β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α και β' βαθμίδας και των επιχειρήσεών τους και γ) των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δεν επιλαμβάνεται θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών και του Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. συγκροτείται από το Γενικό Επιθεωρητή και πενήντα (50) Επιθεωρητές-Ελεγκτές, οι οποίοι είναι μόνιμοι υπάλληλοι, αποσπώμενοι, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις, από δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α' ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης με

διετή τουλάχιστον υπηρεσία, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους. Ειδικά για το Γενικό Επιθεωρητή απαιτείται ακόμη να έχει τα προσόντα προκειμένου να επιλεγεί προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης δημόσιας υπηρεσίας.

3. Ο Γενικός Επιθεωρητής και οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές Δημόσιας Διοίκησης αποσπώνται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ύστερα από ιδιαίτερη για κάθε περίπτωση δημόσια πρόσκληση προς υποβολή υποψηφιοτήτων. Η πρόσκληση δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και κοινοποιείται σε όλες τις υπηρεσίες της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994.

Ο Γενικός Επιθεωρητής επιλέγεται από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 29 του ν. 2190/1994.

4. Η απόσπαση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαρκεί τρία (3) έτη, δύναται να παραταθεί για άλλη μια τριετία και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του υπαλλήλου. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση του υπαλλήλου. Ανάκληση της απόσπασης μπορεί να γίνει ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου ή για εξαιρετικούς λόγους ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή.

5. Οι αποσπώμενοι στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. λαμβάνουν το μισθό και όλες τις επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα κάθε είδους επιδόματα και απολαβές της οργανικής τους θέσης. Ο Γενικός Επιθεωρητής και οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές λαμβάνουν επίσης ειδική πρόσθετη αμοιβή, που καθορίζεται κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών και καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η προβλεπόμενη εκτός έδρας αποζημίωση και τα οδοιπορικά έξοδα καταβάλλονται με χρηματικά εντάλματα προπληρωμής.

Άρθρο 7
Γενικός Επιθεωρητής

1. Ο Γενικός Επιθεωρητής διοικεί το Σώμα, προΐσταται των Επιθεωρητών-Ελεγκτών, είναι πειθαρχικός προϊστάμενός τους και μπορεί να επιβάλλει ποινή επίπληξης ή προστίμου μέχρι των αποδοχών ενός μηνός και απευθύνει στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές τις εντολές επιθεώρησης, ελέγχου και έρευνας. Ο Γενικός Επιθεωρητής αναπληρώνεται από Επιθεωρητή-Ελεγκτή που ορίζει ο ίδιος.

2. Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές αξιολογούνται από το Γενικό Επιθεωρητή, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις που ορίζουν το χρόνο, τον τύπο, το περιεχόμενο και τη διαδικασία σύνταξης των εκθέσεων και γενικότερα το σύστημα αξιολόγησης της υπηρεσίας ή του φορέα τους.

Ο Γενικός Επιθεωρητής αξιολογεί επίσης κάθε χρόνο με ειδική έκθεση το συνολικό έργο κάθε Επιθεωρητή-Ελεγκτή. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή, ρυθμίζονται τα κριτήρια, ο τύπος, ο τρόπος και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την αξιολόγηση αυτή. Εάν σε δύο ειδικές εκθέσεις κριθεί το έργο Επιθεωρητή-Ελεγκτή ως μη ικανοποιητικό, ανακαλείται η απόσπασή του.

Άρθρο 8
Ελεγκτική διαδικασία

1. Ο Γενικός Επιθεωρητής δίνει εντολή για επιθεώρηση, έλεγχο ή έρευνα στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν εντολής του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, του οικείου υπουργού για τις υπηρεσίες του ή τα εποπτευόμενα από αυτόν Ν.Π.Δ.Δ.. Διενέργεια ελέγχου ή έρευνας μπορεί να ζητήσει και ο Συνήγορος του Πολίτη.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, του Υπουργού Οικονομικών και του εκάστοτε αρμόδιου υπουργού δύναται να συγκροτούνται κοινές ομάδες Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Οικονομικών Επιθεωρητών και Επιθεωρητών του οικείου υπουργείου για την πραγματοποίηση επιθεώρησης, ελέγχου ή έρευνας.

3. Ο Γενικός Επιθεωρητης κατανέμει τις εντολές σε Επιθεωρητή-Ελεγκτή ή σε κλιμάκιο Επιθεωρητών-Ελεγκτών και παρακολουθεί την έγκαιρη εκτέλεσή τους. Με την εντολή καθορίζει το χρόνο μέσα στον οποίο πρέπει να περατωθεί ο έλεγχος με την υποβολή της έκθεσης.

4. Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές μπορούν για την εκπλήρωση του έργου τους να επισκέπτονται την υπηρεσία όπου γίνεται ο έλεγχος. Επίσης έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους φακέλους συμπεριλαμβανομένων και των απορρήτων, εκτός εάν αυτά αφορούν ζητήματα που ανάγονται στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής, την εθνική άμυνα και την κρατική ασφάλεια. Οι Επιθεωρητές υποχρεούνται να διαφυλάσσουν το απόρρητο κατά τις κείμενες διατάξεις. Οι υπηρεσίες οφείλουν να παρέχουν όλα τα απαραίτητα για το έργο των Επιθεωρητών-Ελεγκτών στοιχεία, που τίθενται υποχρεωτικά στη διάθεσή τους και να τους διευκολύνουν με κάθε τρόπο.

Κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης και του ελέγχου μπορούν επίσης να ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους υπαλλήλους της υπηρεσίας, να ζητούν εξηγήσεις και να συνεργάζονται με υπηρεσίες που ασχολούνται με την εξεταζόμενη υπόθεση.

Η μη χορήγηση των παραπάνω πληροφοριών ή στοιχείων, ως και η απόκρυψη στοιχείων ή πληροφοριών, καθώς επίσης η χορήγηση εν γνώσει ανακριβών στοιχείων και γενικά η παρακώλυση και η παραπλάνηση του έργου των Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, πέρα από ενδεχόμενες ποινικές ευθύνες, συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο μπορεί να επιβληθεί μια από τις ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 207 του Υπαλληλικού Κώδικα.

Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί μη σύννομη συμπεριφορά λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης, η έκθεση του Επιθεωρητή-Ελεγκτή διαβιβάζεται στο αρμόδιο όργανο με πρόταση για την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου ή τη λήψη άλλων μέτρων.

Αν προκύψουν αποχρώσες ενδείξεις για τέλεση α-

ξιόπρινης πράξης από λειτουργό ή υπάλληλο της ελεγχόμενης υπηρεσίας ή μέλος διοίκησης, η έκθεση διαβιβάζεται και στον αρμόδιο εισαγγελέα.

5. Μετά το πέρας της επιθεώρησης, του ελέγχου ή της έρευνας ο Επιθεωρητής-Ελεγκτής υποβάλλει στο Γενικό Επιθεωρητή τεκμηριωμένη έκθεση. Ο Επιθεωρητής-Ελεγκτής μπορεί να διατυπώσει και προτάσεις. Ο Γενικός Επιθεωρητής-Ελεγκτής γνωστοποιεί το πόρισμα στους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς και στις υπηρεσίες που έγινε η επιθεώρηση, ο έλεγχος ή έρευνα και, εφόσον διαπιστώσει παράνομη συμπεριφορά λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης, προτείνει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

6. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται το ταχύτερο δυνατόν να αναφέρουν στο Γενικό Επιθεωρητή και στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν.

7. Στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. παρέχεται γραμματειακή υποστήριξη από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, θεσπίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του.

Άρθρο 9

Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 καθορίζεται από την αρμόδια επιτροπή, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Σχέσεων Κράτους - Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στην οποία υποβάλλεται και η σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 10

Μετά παρέλευση δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης που συνεστήθη με τους νόμους 1892/1990 και 1943/1991, όπως τροποποιήθηκαν με το ν. 2266/1994 και παύουν να ισχύουν όλες οι σχετικές με αυτό διατάξεις. Εντός της παραπάνω προθεσμίας το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης διεκπεραιώνει τις εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρο 11

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17Απριλίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 18 Απριλίου 1997

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14ο

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΑΣ ΒΟΗΘΗΣΕΙ;

ΠΩΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ;

• Ταχυδρομικώς
The European Ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
F - 67001 Strasbourg Cedex

• Τηλεφωνικώς
(33) 3 88 17 40 01

• Μέσω fax
(33) 3 88 17 90 62

• Μέσω e-mail
euro-ombudsman@europarl.eu.int

• Μέσω Internet
http://www.euro-ombudsman.eu.int

ISBN 92-828-3314-3

Ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΚΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Αποστολέας (ονοματεπωνυμο):

εξ ονόματος:

διεύθυνση:

αριθ. τηλ./φαξ:

2. Θεσμικό όργανο ή οργανισμος της Ευρωπαικής Κοινότητας τον οποίον αφορά η καταγγελία

- ☐ Η Επιτροπή των Ευρωπαικών Κοινοτήτων
- ☐ Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως
- ☐ Το Ευρωπαικό Κοινοβούλιο
- ☐ Το Ελεγκτικό Συνέδριο
- ☐ Το Δικαστήριο των Ευρωπαικών Κοινοτήτων*
- ☐ Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
- ☐ Η Επιτροπή των Περιφερειών
- ☐ Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα**
- ☐ Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- ☐ Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

*πλην της ασκησεως δικαιοδοσίας

**Ευρωπαικη Κεντρικη Τραπεζα (απο 1.1.1999)

3. Απόφαση λόγω της οποίας γίνεται η καταγγελία. Ημερομηνία λήψεως της αποφάσεως ή της κοινοποιήσεώς της - Τυχόν συνημμένα δικαιολογητικά.

4. Λόγοι και διεκδικησεις της καταγγελίας - Τυχόν συνημμενα δικαιολογητικά.

5. Διοικητικά διαβήματα προς το ως άνω θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Κοινότητας που έχουν προηγηθεί της καταγγελίας.

6. Σε περίπτωση καταγγελιών που έχουν σχέση με τις εργασιακές σχέσεις μεταξύ θεσμικών οργάνων και οργανισμών και υπαλλήλων τους: έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες υποβολής εσωτερικών διοικητικών ερωτημάτων και καταγγελιών και ιδίως οι διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 90(1) και (2) του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης; Εάν ναι, έχουν εξαντληθεί τα χρονικά όρια για απαντήσεις εκ μέρους των θεσμικών οργάνων και οργανισμών;

7. Έχει αποτελέσει το θέμα της καταγγελίας ήδη αντικείμενο δικαστικής αποφάσεως ή ευρίσκεται ενώπιον της δικαιοσύνης;

8. Εάν ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως αποφανθεί ότι δεν είναι αρμόδιος να την εξετάσει, συμφωνείτε να διαβιβασθεί η καταγγελία σε άλλη αρχή (της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή κράτους μέλους);

Ημερομηνία και υπογραφή:

Σημ.1. Ο Διαμεσολαβητής εξετάζει τις καταγγελίες δημόσια, είναι δυνατόν όμως να ζητηθεί το απόρρητο των καταγγελιών.
Σημ.2. Παρακαλείσθε να επισυνάψετε μόνον αντίγραφα των εγγράφων που απαιτούνται προς προκαταρκτική εξέταση της καταγγελίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 90**

13 Ιουνίου 1994

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2218

Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΣΥΣΤΑΣΗ
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 1
Σύσταση

Συνιστώνται, ως δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.).

Οι Ν.Α. έχουν προορισμό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους. Οι Ν.Α. δεν ασκούν εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας (Ο.Τ.Α.), και δεν θίγουν τις αρμοδιότητές τους. Μεταξύ των δύο βαθμίδων τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση.

Άρθρο 2
Νομική μορφή - Όρια - Έδρα - Όνομα

1. Οι Ν.Α. είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2. Η περιφέρεια κάθε Ν.Α. συμπίπτει με την περιφέρεια του νομού και έδρα της είναι η πρωτεύουσα του νομού.

Η ονομασία κάθε Ν.Α. αποτελείται από τις λέξεις "νομαρχιακή αυτοδιοίκηση" και το όνομα του αντίστοιχου νομού.

Κατ' εξαίρεση, οι Νομαρχίες Αθηνών, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής και Πειραιώς αποτελούν ξεχωριστές Ν.Α. με περιφέρεια, ονομασία και έδρα τις αντίστοιχες των νομαρχιών αυτών.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται εφάπαξ με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να συσταθούν Ν.Α. με χωρική αρμοδιότητα την περιφέρεια δύο ή περισσότερων νομών. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται η έδρα και η ονομασία των νομαρχιακών αυτών αυτοδιοικήσεων.

3. Η σφραγίδα της Ν.Α. αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους, από τους οποίους ο εξωτερικός έχει διάμετρο 0,04μ.. Στον εσωτερικό κύκλο τίθεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 48/1975 (ΦΕΚ 108 Α'), στο δεύτερο κύκλο αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα το όνομα της Ν.Α. και στον εξωτερικό οι λέξεις "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ".

Άρθρο 3
Αρμοδιότητες

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α.. Στις Ν.Α. περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες:

α. Των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

β. Της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών.

γ. Της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

δ. Των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορούν να μεταβιβάζονται στις Ν.Α. αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης εκτός των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, οι οποίες εναρμονίζονται με το χαρακτήρα, τη φύση και την αποστολή τους, καθώς και οι αναγκαιούντες πόροι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.

Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από τις Ν.Α. μόνο μέσα στα εδαφικά τους όρια. Με όμοια διατάγματα και με τις ίδιες προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας μπορεί να μεταβιβάζονται στη Ν.Α. μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

της νομιμότητάς της και εκδίδει απόφαση πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου την έλαβε. Αν δεν έχει επιτευχθεί η εκλογή ή έχει ματαιωθεί η συνεδρίαση, επειδή δεν έγινε απαρτία, τα σχετικά πρακτικά υποβάλλονται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών. Αν ο γενικός γραμματέας ακυρώσει την εκλογή του νομάρχη οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν νομάρχη την πρώτη Κυριακή, δύο (2) ημέρες τουλάχιστον μετά την παραλαβή της ακυρωτικής αποφάσεως, οπότε τηρείται από την αρχή η απαιτούμενη διαδικασία.

9. Αν αυτός που έχει εκλεγεί νομάρχης αποποιηθεί την εκλογή του, πεθάνει ή ακυρωθεί η εκλογή του ή η θέση του μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εγκατάσταση των αρχών της Ν.Α., τα καθήκοντά του εκτελεί, μέχρι να εκλεγεί νέος νομάρχης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 7, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Η προθεσμία της παρ. 4 για την εκλογή νέου νομάρχη αρχίζει από την ημερομηνία εγκατάστασης των αρχών της Ν.Α.. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας εκδίδει διαπιστωτική πράξη.

10. Ο νομάρχης και ο αναπληρωτής νομάρχης, ως προϊστάμενοι των υπηρεσιών, υπόκεινται ως προς το προσωπικό τους νομικό καθεστώς στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, στο μέτρο που αυτές δεν αντιφάσκουν με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 17
Αποζημιώσεις - Έξοδα παράστασης και κίνησης

1. Στο νομάρχη καταβάλλεται μηνιαίως, για όσο χρόνο έχει την ιδιότητα αυτή, ως έξοδα παράστασης, ποσό ίσο με τις αποδοχές, τα επιδόματα και τα έξοδα παράστασης και κίνησης, που προβλέπει κάθε φορά η νομοθεσία για γενικό γραμματέα της περιφέρειας, έγγαμο με δύο παιδιά.

Στους προέδρους των Ν.Ε., καθώς και στα μέλη του Ν.Σ. που ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου νομαρχιακού διαμερίσματος, καταβάλλεται το 1/2 των εξόδων παράστασης του νομάρχη. Ο πρόεδρος της Ν.Ε. που αναπληρώνει το νομάρχη, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μηνός, λαμβάνει το σύνολο των εξόδων παράστασης του νομάρχη. Στον πρόεδρο του Ν.Σ. καταβάλλεται το 1/5 των εξόδων παράστασης του νομάρχη, πέραν της αποζημίωσης για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις του οργάνου αυτού, που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου αυτού.

2. Στο νομάρχη, στον πρόεδρο και στα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και των νομαρχιακών επιτροπών καταβάλλονται, για τις εκτός έδρας μετακινήσεις τους για εκτέλεση υπηρεσίας, ημερήσια αποζημίωση και τα έξοδα μετακίνησης (αντίτιμο εισιτηρίου ή χιλιομετρική αποζημίωση), που καθορίζονται με απόφαση του Ν.Σ.. Με απόφαση του Ν.Σ. καταβάλλεται επίσης ημερήσια αποζημίωση και τα έξοδα μετακίνησης για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Ν.Σ. και των Ν.Ε. των μελών, των οποίων η κατοικία βρίσκεται σε απόσταση μεγαλύτερη των 30 χιλιομέτρων από την έδρα της Ν.Α. ή σε νησιά εκτός της έδρας της Ν.Α. ανεξαρτήτως αποστάσεως.

3. Ο νομάρχης και οι πρόεδροι των Ν.Ε. δεν δικαιούνται έξοδα κίνησης για τις μετακινήσεις τους μέσα στο νομό, με εξαίρεση Ν.Α. με περισσότερα απο ένα νησιά.

4. Στον πρόεδρο και στα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και των νομαρχιακών επιτροπών καταβάλλεται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των οργάνων αυτών. Η αποζημίωση για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις αυτές είναι για τον πρόεδρο και τα μέλη του Ν.Σ. ίση με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) και για τα μέλη των Ν.Ε. ένα τοις εκατό (1%) στα έξοδα παράστασης του νομάρχη, όπως αυτά προσδιορίζονται στην παρ. 1 για κάθε συνεδρίαση.

Άρθρο 18
Έλεγχος των πράξεων

1. Οι πράξεις όλων των οργάνων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν.

2. Ολες οι πράξεις του νομαρχιακού συμβουλίου, των νομαρχιακών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων και εκτελεστικών επιτροπών των Ν.Π.Δ.Δ. και ιδρυμάτων της Ν.Α. αποστέλλονται στο γενικό γραμματέα της περιφέρειας, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη συνεδρίαση, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης.

3. Ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας παραπέμπει, αιτιολογημένα, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών αφότου έλαβε τη σχετική πράξη, στην επιτροπή της παρ. 4 τις πράξεις που θεωρεί μη νόμιμες κοινοποιώντας το παραπεμπτικό έγγραφο στη Ν.Α. ή στο νομικό της πρόσωπο που την εξέδωσε.

4. Στην έδρα κάθε Ν.Α. συνιστάται τριμελής επιτροπή που αποτελείται από:

α. Εναν πρωτοδίκη, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο πρωτοδικών.

β. Εναν ανώτερο δημόσιο υπάλληλο αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και εφόσον δεν υπάρχει άλλου υπουργείου ή Ν.Π.Δ.Δ που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το γενικό γραμματέα της περιφέρειας.

γ. Ενα μέλος του Ν.Σ. που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το Ν.Σ.. Δεν μπορεί να οριστεί μέλος της επιτροπής ο πρόεδρος του Ν.Σ. και ο πρόεδρος Ν.Ε..

5. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας για όλη τη διάρκεια της νομαρχιακής περιόδου. Η θητεία των μελών της επιτροπής λήγει πάντοτε με την ανάληψη καθηκόντων από τα νέα μέλη της επιτροπής. Καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής, ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών ή αν δεν υπάρχει υπάλληλος άλλου υπουργείου ή υπάλληλος Ν.Π.Δ.Δ. που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση συγκρότησης της επιτροπής. Ο υπάλληλος που ορίζεται μέλος και γραμματέας της επιτροπής και οι αναπληρωτές τους λογίζονται για όσο χρόνο έχουν την ιδιότητα αυτήν αποσπασμένοι στην επιτροπή, κατά παρέκκλιση των διατάξεων για τις αποσπάσεις. Οι αναπληρωτές κατά το χρόνο που δεν ασκούν καθήκοντα αναπληρωτή επικουρούν τους αναπληρούμενους στην άσκηση των καθηκόντων τους.

6. Η επιτροπή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή, με δική της σφραγίδα και γραμματειακή υποστήριξη που συγκροτείται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Η Επιτροπή υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

7. Η επιτροπή συνέρχεται με πρόσκληση του προέδρου της, συνεδριάζει παρόντων όλων των μελών της και αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Για τη συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά από το γραμματέα της επιτροπής. Τα

πρακτικά υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα της επιτροπής. Στον πρόεδρο, τα μέλη και το γραμματέα της επιτροπής παρέχονται κάθε μήνα κατ αποκοπήν έξοδα κινήσεως που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.

8. Έργο της επιτροπής είναι: α) η άσκηση ελέγχου νομιμότητας στις πράξεις του νομαρχιακού συμβουλίου, των νομαρχιακών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων και εκτελεστικών επιτροπών των νομικών τους προσώπων, οι οποίες παραπέμπονται στην επιτροπή από το γενικό γραμματέα της περιφέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 και β) η εκδίκαση των προσφυγών της παραγράφου 9.

9. Προσφυγή κατά των πράξεων των ανωτέρω οργάνων της Ν.Α. για παράβαση νόμου μπορεί να άσκήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Η προσφυγή κατατίθεται στο γραμματέα της επιτροπής της παραγράφου 4 και κοινοποιείται στη Ν.Α. ή το Ν.Π. που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη με φροντίδα του γραμματέα της επιτροπής.

10. Η επιτροπή αποφασίζει αιτιολογημένα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη του παραπεμπτικού εγγράφου μαζί με τα προβλεπόμενα από το νόμο δικαιολογητικά για την έκδοσή της, ακυρώνοντας την πράξη ή αποφαινόμενη ότι νομίμως εξεδόθη. Αν η επιτροπή δεν αποφανθεί μέσα στην προθεσμία, θεωρείται ότι η πραξη είναι νόμιμη. Η επιτροπή αποφασίζει επί των προσφυγών της παραγράφου 9 μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου έλαβε την προσβαλλόμενη πράξη μαζί με τα προβλεπόμενα για την έκδοσή της δικαιολογητικά. Αν δεν αποφανθεί μέσα στην εικοσαήμερη προθεσμία, θεωρείται ότι απέρριψε την προσφυγή.

11. Οι αποφάσεις της επιτροπής κοινοποιούνται στο γενικό γραμματέα της περιφέρειας και στη Ν.Α. ή τα Ν.Π. αυτής. Οι αποφάσεις αυτές δημοσιεύονται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα του οργανισμού, η πράξη του οποίου έχει προσβληθεί. Για τις δημοσιεύσεις αυτές συντάσσεται αποδεικτικό ενώπιον δύο μαρτύρων.

12. Κατά των αποφάσεων του νομάρχη επιτρέπεται, σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, προσφυγή για παράβαση νόμου στο γενικό γραμματέα της περιφέρειας. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή αν η απόφαση δεν δημοσιεύεται από την κοινοποίηση ή διαφορετικά αφότου έλαβε γνώση. Η προσφυγή κατατίθεται στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή στο γενικό γραμματέα της περιφέρειας με απόδειξη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 "περί διοικητικής αποκεντρώσεως", όπως ισχύει κάθε φορά.

13. Κατά των, κατά τα ανωτέρω, αποφάσεων της επιτροπής της παραγράφου 4 και των κατά την παράγραφο 12 αποφάσεων του γενικού γραμματέα της περιφέρειας μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό, για παράβαση νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 "περί διοικητικής αποκεντρώσεως", όπως ισχύει κάθε φορά.

14. Οι Ν.Α., όταν ασκούν αρμοδιότητες για την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ευρωπαικής Ένωσης, υπόκεινται και στους ελέγχους που προβλέπονται από τη νομοθεσία αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Άρθρο 19
Αστική ευθύνη

1. Ο νομάρχης και τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και των νομαρχιακών επιτροπών ευθύνονται για κάθε θετική ζημία, που προξένησαν σε βάρος της περιουσίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης από δόλο ή βαριά αμέλεια.

2. Η ζημία καταλογίζεται στα πρόσωπα αυτά με αιτιολογημένη πράξη τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται στην έδρα κάθε περιφέρειας με απόφαση του γενικού γραμματέα και αποτελείται από: α) τον πρόεδρο πρωτοδικών της έδρας της περιφέρειας ή τον αναπληρωτή του που ορίζει ο ίδιος, β) από έναν ανώτερο υπάλληλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατηγορίας ΠΕ που ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από τον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γ) ένα μέλος του νομαρχιακού συμβουλίου της έδρας της περιφέρειας που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, από το νομαρχιακό συμβούλιο. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της περιφέρειας που ορίζεται από το γενικό γραμματέα. Η επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις ύστερα από αίτηση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή του γενικού γραμματέα που ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε δημότη δήμου ή κοινότητας της Ν.Α. και αποφασίζει, αφού διενεργήσει έρευνα και καλέσει τα πρόσωπα που ενέχονται για τη ζημία να δώσουν εξηγήσεις, μέσα σε εύλογο διάστημα. Κατά των πράξεων της επιτροπής επιτρέπεται προσφυγή από τη Ν.Α., το γενικό γραμματέα και το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έγινε ο καταλογισμός, στο αρμόδιο κατά τόπο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης καταλογισμού σε αυτούς.

Κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου επιτρέπεται να ασκηθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες έφεση στο τριμελές διοικητικό εφετείο. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξης της επιτροπής.

Όταν η επιτροπή πρόκειται να εκδώσει πράξη για τον καταλογισμό ζημίας στο νομάρχη ή στα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου ή στις νομαρχιακές επιτροπές της Ν.Α. της έδρας της περιφέρειας, μετέχει ως τρίτο μέλος ένα μέλος του νομαρχιακού συμβουλίου άλλης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης της περιφέρειας, που ορίζεται με απόφαση του γενικού γραμματέα.

3. Η αίτηση για καταλογισμό ζημίας είναι απαράδεκτη μετά την πάροδο τριών (3) ετών από τη λήξη της νομαρχιακής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η πράξη ή η παράλειψη που προκάλεσε τη ζημία.

Άρθρο 20
Διοικητικές κυρώσεις

1. Στο νομάρχη και στα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις της αργίας και της έκπτωσης, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας μπορεί να επιβάλλει στο νομάρχη και στα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου τη διοικητική κύρωση της αργίας έως τριών

Άρθρο 45
Έλεγχος στάθμευσης οχημάτων - Πρόστιμα

1. Η παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 1416/1984 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 1900/1990 (ΦΕΚ 125 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Η βεβαίωση της παράβασης γίνεται από τα όργανα της υπηρεσίας της παρ. 2 του άρθρου 23 του π.δ. 323/1989 ή του νομικού προσώπου που ασκεί την αρμοδιότητα κατά το άρθρο 29 του ίδιου προεδρικού διατάγματος ή από υπαλλήλους του δήμου ή της κοινότητας που ορίζονται με απόφαση του δημάρχου ή προέδρου κοινότητας.

Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ρυθμίζονται τα ειδικότερα διαδικαστικά και τεχνικά θέματα της βεβαίωσης των παραβάσεων".

2. Ακινητοποίηση οχημάτων εντός των χώρων ελεγχόμενης στάθμευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 2094/1992 (ΦΕΚ 182 Α) μπορούν να ενεργούν και τα όργανα της προηγούμενης παραγράφου.

Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ορίζεται ο τρόπος πληρωμής των προστίμων κατά τις εργάσιμες και μη εργάσιμες ώρες, η διαδικασία ακινητοποίησης του οχήματος και τα έξοδα ακινητοποίησης και μεταφοράς με τα οποία επιβαρύνεται ο παραβάτης καθώς και ο τρόπος πληρωμής τους.

3. Τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται στους παραβάτες των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2094/1992) εισπράττονται μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας του οχήματος και αποδίδονται στους δικαιούχους Ο.Τ.Α.. Η διαδικασία απόδοσης των ποσών, οι τεχνικές λεπτομέρειες της είσπραξης και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τα πρόστιμα του άρθρου 4 του ν. 1900/1990.

Η μη καταβολή των προστίμων αυτών δεν αποτελεί πταισματική παράβαση από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 46
Συμβάσεις

1. Δήμοι, κοινότητες, σύνδεσμοι, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της αυτοδιοίκησης μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις με τις οποίες ανατίθεται η άσκηση αρμοδιοτήτων του ενός φορέα στον άλλο. Στην ανάθεση μπορεί να περιλαμβάνεται η αρμοδιότητα επιβολής, βεβαίωσης και είσπραξης τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.

2. Οι συμβαλλόμενοι φορείς μπορεί να χρηματοδοτούνται για την εκτέλεση των συμβάσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων ή τους προϋπολογισμούς άλλων φορέων του δημόσιου τομέα.

3. Δήμοι, κοινότητες, σύνδεσμοι, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της αυτοδιοίκησης, μπορούν να αναθέτουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κοινοπραξίες, την παροχή υπηρεσιών ή την εκτέλεση προγραμμάτων, με τη διενέργεια διαγωνισμού.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. ρυθμίζονται το πεδίο εφαρμογής του άρθρου αυτού, τα σχετικά με τις προϋποθέσεις, τους βασικούς όρους της προκήρυξης, τη διαδικασία και τα όργανα διενέργειας του διαγωνισμού, τους όρους που πρέπει να πληρούν οι ανάδοχοι και τους βασικούς όρους των συμβάσεων ανάθεσης, την εκδίκαση των ενστάσεων, την επίλυση των διαφορών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Διατάξεις που αφορούν την απευθείας ανάθεση υπηρεσιών ή προγραμμάτων διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 47
Έλεγχος των πράξεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Ο έλεγχος σκοπιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. καταργείται.

2. Κάθε δημότης και ο οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στην επιτροπή του άρθρου 18 και να προσβάλει τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, για παράβαση νόμου, μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Στην ίδια επιτροπή και με τις ίδιες προϋποθέσεις προσβάλλονται και οι πράξεις των δημάρχων, προέδρων κοινοτήτων και μονομελών οργάνων των Ν.Π.Δ.Δ. των Ο.Τ.Α..

3. Η επιτροπή με αιτιολογημένη απόφασή της ακυρώνει για παράβαση νόμου πράξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της πράξης μαζί με τα έγγραφα που προβλέπει η νομοθεσία για την έκδοσή της. Αν περάσει η προθεσμία, χωρίς να εκδοθεί ακυρωτική απόφαση, θεωρείται ότι η σχετική πράξη έχει νόμιμα εκδοθεί.

Μέσα στην ίδια προθεσμία η επιτροπή αποφασίζει για τις προσφυγές του δεύτερου εδαφίου της παρ.2, ακυρώνοντας τη σχετική πράξη ή αποφαινόμενη ότι νόμιμα εκδόθηκε.

4. Για τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των οργάνων των Ο.Τ.Α. και την εκδίκαση των προσφυγών κατά των πράξεων αυτών, μετέχει στην επιτροπή του άρθρου 18 ως τρίτο μέλος, αντί του εκπροσώπου της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ένας αιρετός εκπρόσωπος της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του νομού, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τη διοικούσα επιτροπή της Τ.Ε.Δ.Κ. του νομού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού ο αντιπρόσωπος της Τ.Ε.Δ.Κ. στην επιτροπή ορίζεται μέχρι 31.12.1994 με έγγραφό της προς το γενικό γραμματέα της περιφέρειας.

Αν η Τ.Ε.Δ.Κ. δεν υποδείξει εκπρόσωπο, ορίζεται από το γενικό γραμματέα της περιφέρειας με την απόφαση συγκρότησης της επιτροπής ένα από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της.

5. Κατά των αποφάσεων της επιτροπής μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στον αρμόδιο υπουργό, για παράβαση του νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 "περί διοικητικής αποκεντρώσεως", όπως ισχύει κάθε φορά.

6. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου πλην του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 τίθενται σε ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1995.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 33 του παρόντος ισχύουν και για τη μετάταξη κοινωνικών λειτουργών υπαλλήλων του Δημοσίου σε δήμους. Η μετάταξη γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου υπουργού.

Άρθρο 64

Διατάξεις που καταργούνται

1. Από την έναρξη λειτουργίας των Ν.Α. καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1235/1982 (ΦΕΚ 26 Α').

2. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου αυτού καταργούνται οι διατάξεις:

α. Των άρθρων 19 έως 21, 23 έως 60, 62 εκτός από την παράγραφο 3, 64 παράγραφος 1, και 68 παράγραφοι 1 έως 4 του ν. 1622/1986 (ΦΕΚ 92 Α).

β. Του άρθρου 32 και της παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 1832/1989 (ΦΕΚ 54 Α).

γ. Των άρθρων 1, 3 και 4 του ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α).

δ. Η παρ. 2 του άρθρου 11 και οι περιπτώσεις 3, 4 και 5 της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α).

ε. Η παρ. 8 του άρθρου 8 του ν. 2158/1993 (ΦΕΚ 109 Α).

Άρθρο 65

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 53 έως 55 αρχίζει την 1η Απριλίου 1995.

Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του νόμου, εφόσον σε αυτές δεν ορίζεται διαφορετικά, αρχίζει ένα μήνα μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Ιουνίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Α. ΠΕΠΟΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Γ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Κ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Δ. ΦΑΤΟΥΡΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Α. ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Γ. ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΣΤΥΛ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ

ΑΙΓΑΙΟΥ
Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Ι. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Γ. ΛΙΑΝΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 13 Ιουνίου 1994

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

Σημείωση:

Το παρόν τετρασέλιδο επανεκτυπώθηκε, διότι κατά την αρχική εκτύπωση ανεγράφη εσφαλμένη η ημεροχρονολογία υπογραφής του Νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 16ο, 17ο & 18ο

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 156

10 Ιουλίου 1996

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2430

Καθιέρωση της 3ης Δεκεμβρίου ως Ημέρας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες. Θέσπιση του θεσμού της κάρτας αναπηρίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

1. Η 3η Δεκεμβρίου κάθε έτους ορίζεται Ημέρα των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

2. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες υποβάλλει κάθε έτος στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων έκθεση αναφερόμενη στην εν γένει αντιμετώπιση των ανθρώπινων και κοινωνικών δικαιωμάτων των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες στην Ελλάδα.

Άρθρο 2

1. Η Ημέρα Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες και οι εκδηλώσεις που γίνονται γι' αυτήν τελούν υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων.

2. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, ως η αντιπροσωπευτικότερη οργάνωση ατόμων με ειδικές ανάγκες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και τους λοιπούς συναρμόδιους δημόσιους φορείς, οργανώνει τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται την 3η Δεκεμβρίου, κάθε έτος. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες έχει την ευθύνη για τον προσδιορισμό του χαρακτήρα των εκδηλώσεων αυτών και του περιεχομένου τους. Οι εκδηλώσεις αυτές χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας μέχρι το ποσό που προβλέπεται για το σκοπό αυτόν στον προϋπολογισμό του.

Άρθρο 3

1. Υιοθετούνται το παγκόσμιο πρόγραμμα δράσης, καθώς και οι κανόνες ίσων ευκαιριών για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι εγκρίθηκαν το 1993 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, στην 47η Ολομέλειά της.

2. Συνιστάται επιτροπή, με αρμοδιότητα την παρακολούθηση των εκδηλώσεων της Ημέρας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, καθώς και την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Εφαρμογής του παγκόσμιου προγράμματος δράσης και των επίσημων κανόνων για ίσες ευκαιρίες που έχουν εγκριθεί από τον Ο.Η.Ε., για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας ή τον αρμόδιο Υφυπουργό και έναν εκπρόσωπο από κάθε κόμμα που εκπροσωπείται στη Βουλή.

3. Η επιτροπή αυτή, μέσα σ' ένα (1) έτος από τη συγκρότησή της, εκπονεί και υποβάλλει, στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, το Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Η ίδια επιτροπή συντάσσει και υποβάλλει κάθε έτος στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων Έκθεση, που αναφέρεται στην εφαρμογή των κανόνων του Ο.Η.Ε. για ίσες ευκαιρίες στα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.

Άρθρο 4

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιχορήγησης των πλέον αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Για το σκοπό αυτόν ζητούνται οι απόψεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, που αποστέλλονται στον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας μέσα σε ένα (1) μήνα από την περιέλευση σε αυτή του σχετικού ερωτήματος του Υπουργού.

2. Καθιερώνεται η ισόβια ή προσωρινή κάρτα αναπηρίας, ανάλογα με την αναπηρία και το βαθμό αυτής, που χρησιμεύει ως αποδεικτικό της αναπηρίας και η οποία χορηγείται μετά από πιστοποίηση της αναπηρίας από τις επιτροπές της επόμενης παραγράφου. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης, στην κάρτα αυτή θα αναγράφεται η διαβάθμιση της τυφλότητας ή ο βαθμός όρασης του πάσχοντος και το ποσοστό αναπηρίας που αντιστοιχεί στον αντίστοιχο βαθμό.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης, Εμπορικής Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζονται κατά ενιαίο τρόπο και ανεξάρτητα από τον εκάστοτε οικείο ασφαλιστικό φορέα, η διαδικασία πιστοποίησης της αναπηρίας και του βαθμού της, η συγκρότηση, ο τόπος και ο τρόπος λειτουργίας των οικείων επιτροπών, αποτελουμένων από ειδικευμένους νοσοκομειακούς ιατρούς, η διαδικασία χορήγησης ισόβιας ή προσωρινής κάρτας αναπηρίας, ο τύπος και η χρήση αυτής. Τα κριτήρια πιστοποίησης της αναπηρίας ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ισχύουν για όλους τους ασφαλιστικούς φορείς. Η επανεξέταση όλων των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες από τις επιτροπές αυτές είναι υποχρεωτική.

4. Από της ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε διάταξη γενική ή ειδική που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει κατά διαφορετικό τρόπο θέματα που αναφέρονται σ' αυτόν καταργείται. Οι υγειονομικές επιτροπές που λειτουργούν στο Δημόσιο, στους ασφαλιστικούς οργανισμούς και στους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα εξακολουθούν να λειτουργούν βάσει της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά για τα θέματα που αναφέρονται στη νομοθεσία αυτή, εξαιρέσει των αναφερομένων στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Κατά τα λοιπά και μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων διαταγμάτων εφαρμόζεται η κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού ισχύουσα νομοθεσία.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας και Πρόνοιας, ορίζονται οι διευκολύνσεις, που οι κάθε είδους εργοδότες των αιρετών μελών των διοικήσεων των πιο αντιπροσωπευτικών οργανώσεων Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες παρέχουν σε αυτά για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους. Η διάταξη της τελευταίας περιόδου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και εδώ.

Άρθρο 5

1. Οι ιατροί και οδοντίατροι του κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. εγγράφονται υποχρεωτικά στον Ιατρικό ή Οδοντιατρικό Σύλλογο που εδρεύει στον τόπο άσκησης του επαγγέλματός τους και έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στα διοικητικά και πειθαρχικά όργανα αυτών, καθώς επίσης και στα διοικητικά και πειθαρχικά όργανα του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου και της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας.

2. Η διάταξη αυτή ισχύει αναδρομικά από 1ης Ιανουαρίου 1996.

Άρθρο 6

Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας μπορεί να συσταθεί με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας τετραμελής επιτροπή για την άσκηση νομοπαρασκευαστικών και νομοτεχνικών καθηκόντων για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας όλων των Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, εκπαίδευσης και κατάρτισης στελεχών των ίδιων τομέων και για νομοθετικά μέτρα συνδεόμενα με τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαική Ένωση.

Άρθρο 7

Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας συνιστώνται δύο (2) θέσεις της Κατηγορίας ΠΕ του Κλάδου Πληροφορικής, με εισαγωγικό βαθμό Δ' και προστίθενται στον αριθμό των θέσεων αυτού του κλάδου, που προβλέπεται στο π.δ. 138/1992 (ΦΕΚ 68 Α') "Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων", όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.

Άρθρο 8
Επίδομα αυξημένης ευθύνης - αποδοτικότητας

1.α. Εκ των εγγεγραμμένων, για την υλοποίηση των διαρθρωτικών προγραμμάτων προσανατολισμού και την εφαρμογή του ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης και ελέγχου του καθεστώτος των οικονομικών ενισχύσεων, πιστώσεων στον τακτικό προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Γεωργίας και στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του τομέα" γεωργίας γενικά, παρακρατείται για κάθε ημερολογιακό έτος ποσοστό τρία τοις εκατό (3%), το οποίο μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό εκτός προϋπολογισμού, που συστήνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας.

Το προϊόν του ανωτέρω λογαριασμού διανέμεται στους υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας, για την έγκαιρη υλοποίηση των διαρθρωτικών προγραμμάτων προσανατολισμού και την αύξηση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, πλην των δασικών υπαλλήλων, οι οποίοι λαμβάνουν ανάλογο επίδομα υπό τη μορφή "επίδομα ειδικών συνθηκών".

Με την ίδια ή άλλη όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος διάθεσης του προϊόντος του ανωτέρω λογαριασμού, το ύψος του ποσού κατά κλάδο υπαλλήλων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία προς τούτο λεπτομέρεια.

β. Ανάλογο επίδομα χορηγείται και στο προσωπικό του Οργανισμού Βάμβακος, του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών και των πρώην Ταμείων Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, της Κεντρικής Λαχαναγοράς Αθηνών, του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών, της Επιτροπής Δημοσίων Κήπων και Δενδροστοιχιών, της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης, του Εθνικού Οργανισμού Καπνού, του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας Ασωπού Κορινθίας και του Οργανισμού Κωπαΐδας με παρακράτηση ποσοστού εκ των εγγεγραμμένων πιστώσεων των προϋπολογισμών τους για κάθε ημερολογιακό έτος και μεταφορά του σχετικού ποσού σε ειδικό λογαριασμό εκτός προϋπολογισμού, που συστήνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται το ποσοστό παρακράτησης εκ των εγγεγραμμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του οικείου Ν.Π.Δ.Δ., το ύψος του ποσού κατά κλάδο υπαλλήλων, ο τρόπος διάθεσης του προϊόντος του ειδικού λογαριασμού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή από 1.1.1996.

2. α. Στους μόνιμους και με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου υπαλλήλους, μηχανικούς διπλωματούχους ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, του Δημοσίου,

των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) καταβάλλεται ειδικό επίδομα (αντιστάθμισμα από το σύνολο των πιστώσεων των προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, που διατίθενται κάθε χρόνο για την εκπόνηση μελετών και την κατασκευή δημόσιων έργων στους ανωτέρω φορείς, για την παροχή κινήτρων για την προσέλκυση ικανών επιστημόνων στη δημόσια διοίκηση και εξάντληση της θητείας τους, την κατοχή και αποκλειστική χρήση στην υπηρεσία της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, τις αυξημένες ευθύνες στην εκπόνηση μελετών, στην ανάθεση και κατασκευή των δημόσιων έργων και γενικότερα για την υλοποίηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και για την ταχύτερη απορρόφηση των διασφαλισμένων κοινοτικών και εθνικών πόρων. Το ειδικό αυτό επίδομα δεν καταβάλλεται στο προσωπικό των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις διατάξεις των περιπτώσεων γ', δ', ε', κ', ια', ιβ', ιγ' και ιδ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), καθώς και στο προσωπικό με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου.

Το ειδικό αυτό επίδομα ορίζεται σε ποσοστό επτά τοις χιλίοις (7‰) στο όριο πληρωμών των ανωτέρω πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και το προϊόν του ποσοστού αυτού, που εγγράφεται κάθε χρόνο σε ειδική συλλογική απόφαση σε ενιαίο ειδικό κωδικό αριθμό, κατατίθεται κάθε δίμηνο, με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σε ειδικό έντοκο λογαριασμό, που ανοίγεται σε οποιαδήποτε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, ύστερα από σχετικό διαγωνισμό που διενεργεί ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Οι τόκοι ενισχύουν το ποσό του λογαριασμού και διατίθενται για το σκοπό αυτόν. Η διαχείριση του ειδικού αυτού λογαριασμού γίνεται από τη Διεύθυνση Οικονομικού, με το αρμόδιο Τμήμα Οικονομικής Διοίκησης της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και για την πρόσθετη αυτή εργασία καταβάλλεται το ανωτέρω ειδικό επίδομα και στους υπαλλήλους της υπηρεσίας αυτής, καθώς και στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Προγράμματος και στους υπαλλήλους ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Διεύθυνσης Νομοθετικού Συντονισμού της ανωτέρω Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων, που συμβάλλουν στην επίλυση προβλημάτων κατά τη διαδικασία ανάθεσης και εκπόνησης μελετών και κατασκευής δημόσιων έργων και την εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, συμβάλλοντες έτσι στην υλοποίηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων. Η ανωτέρω Διεύθυνση Οικονομικού οφείλει να συνεργάζεται και να συντονίζει το έργο της με τη Διοίκηση της ΕΜΔΥΔΑΣ και να προτείνουν στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων την προμήθεια υλικοτεχνικών μέσων στήριξης της Διεύθυνσης, που η σχετική δαπάνη θα αντιμετωπίζεται από το προϊόν του σχετικού λογαριασμού, ώστε να επιτυγχάνεται η ομαλή και απρόσκοπτη καταβολή στους υπαλλήλους του ειδικού επιδόματος.

Το ύψος του μηνιαίου ειδικού επιδόματος, το οποίο καταβάλλεται ισόποσα ανά δίμηνο στους ανωτέρω υπαλλήλους, που μαζί με κάθε άλλη πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση δεν μπορούν μηνιαίως να υπερβαίνουν το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών. Με την αυτή απόφαση ή άλλη όμοια καθορίζεται γενικά η διαδικασία καταβολής του ειδικού επιδόματος, ο τρόπος διαχείρισης του ειδικού λογαριασμού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Το ανωτέρω ειδικό επίδομα καταβάλλεται από 1.1.1996.

β. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 35 του άρθρου 27 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Στην περίπτωση αυτή το διατιθέμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνολικά εισπραττόμενου πόρου της παραγράφου 1."

γ. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 35 του άρθρου 27 του ν. 2166/1993 καταργείται.

3. α. Εκ του συνόλου των εγκεκριμένων πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων, παρακρατείται ποσοστό δύο τοις εκατό (2%), το οποίο κατατίθεται σε ειδικό έντοκο λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος με τίτλο "ειδικός έντοκος λογαριασμός προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας" και διατίθεται για την παροχή επιδόματος αυξημένης ευθύνης ως κίνητρο αποδοτικότητας στους μόνιμους και με σύμβαση αορίστου χρόνου υπαλλήλους, που κατέχουν θέσεις του Οργανισμού του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας (π.δ. 138/1992), όπως ισχύει σήμερα, καθώς και στους υπηρετούντες με τοποθέτηση ή απόσπαση, από 1.4.1996.

Η σύσταση του ανωτέρω ειδικού έντοκου λογαριασμού γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας και η διαχείρισή του ανατίθεται στη Διεύθυνση Οικονομικού του ίδιου Υπουργείου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται οι δικαιούχοι του ανωτέρω επιδόματος, το ύψος αυτού κατά κλάδο υπαλλήλων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία προς τούτο λεπτομέρεια, αναφορικά με τη διαχείριση, διάθεση και λειτουργία του ειδικού αυτού λογαριασμού.

β. Εκ του συνόλου των εγκεκριμένων πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και των εποπτευόμενων από αυτό Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και του ενιαίου προγράμματος προμηθειών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ίδιου Υπουργείου, παρακρατείται ποσοστό τρία και μισό τοις εκατό (3,5%), το οποίο κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό και διατίθεται, από 1.8.1996, για την παροχή επιδόματος αυξημένης ευθύνης, ως κίνητρο αποδοτικότητας, στο προσωπικό που υπηρετεί σε νοσηλευτικά ιδρύματα του ν.δ/τος 2592/1953 (ΦΕΚ 254 Α') αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), σε νομικά πρόσωπα του τομέα πρόνοιας αρμοδιότητας του ίδιου Υπουργείου, καθώς και στους ιατρούς του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.). Ο λογαριασμός αυτός σε περίπτωση ανεπάρκειας των εσόδων του για την παροχή του ανωτέρω επιδόματος, δύναται να ενισχύεται με επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Η σύσταση του ειδικού αυτού λογαριασμού, τα υπαγόμενα στην παρούσα παράγραφο νομικά πρόσωπα του

τομέα πρόνοιας, το ύψος της παροχής και της τυχόν απαιτούμενης επιχορήγησης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ο τρόπος διανομής του ποσού αυτού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας.

4. Στους υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας, που υπηρετούν στην κεντρική υπηρεσία και στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (πρώην επιθεωρήσεις εργασίας), χορηγείται επίδομα αυξημένης ευθύνης ως κίνητρο αποδοτικότητας σε βάρος των εσόδων του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας (Α.Σ.Ε.). Το ύψος του επιδόματος αυτού κατά κλάδο υπαλλήλων, το διατιθέμενο κατ' έτος ποσό από τα έσοδα του Α.Σ.Ε., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.1.1996.

5. Από το παρακρατούμενο, βάσει της κείμενης νομοθεσίας κατά περίπτωση, ποσό, από τη βεβαίωση και είσπραξη των υπέρ τρίτων εσόδων για την κάλυψη των συναφών δαπανών του Ι.Κ.Α., διατίθεται από 1.8.1996 το τριάντα ένα τοις εκατό (31%) για την παροχή κινήτρων σε όλους τους ιατρούς, οδοντιάτρους, ακτινοφυσικούς και βιολόγους - βιοχημικούς του Ιδρύματος, με άμεσο στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας.

Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται οι με ειδική σύμβαση ιατροί και οδοντίατροι του ν.δ/τος 1204/1972 (ΦΕΚ 123 Α'), που δεν εξομοιώθηκαν μισθολογικά με τους μόνιμους ιατρούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2150/1993 (ΦΕΚ 98 Α').

Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., καθορίζονται το ύψος του ανωτέρω κινήτρου κατά δικαιούχο, οι όροι, οι προϋποθέσεις, καθώς επίσης και ο τρόπος ελέγχου και διασφάλισης των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

6. Ποσοστό μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%) των ετησίων εσόδων: α) του προβλεπόμενου από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 1771/1988 (ΦΕΚ 71 Α') ειδικού εσόδου της Ακαδημίας Αθηνών εκ παρακρατήσεως ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί των ετησίων περισσευμάτων των προσόδων των υπό τη διαχείριση της δωρεών και κληροδοτημάτων και β) του προβλεπόμενου από τη διάταξη του άρθρου 1 του ν.δ/τος 97/1974 (ΦΕΚ 289 Α') προϋπολογισμού των ιδίων πόρων της Ακαδημίας Αθηνών διατίθεται για τη χορήγηση στους τακτικούς και επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου διοικητικούς υπαλλήλους της Ακαδημίας Αθηνών επιδόματος αυξημένης ευθύνης, το οποίο δεν είναι δυνατό να υπερβεί το τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών τακτικών αποδοχών τους. Η καταβολή του επιδόματος γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Συγκλήτου της Ακαδημίας Αθηνών.

Άρθρο 9

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΚΩΝΣΤ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΣΤΕΦ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΑΝΑΣΤ. ΠΕΠΟΝΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 9 Ιουλίου 1996

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ — Αρ. Φύλλου 270

24 Δεκεμβρίου 1997

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2556

Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων Ι.Κ.Α. και άλλα θέματα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1
Συσταση Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α.)

1. Στις έδρες όλων των περιφερειών της χώρας συνίσταται περιφερειακή υπηρεσία ασφάλισης με πτλο 'Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης' (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) - Ι.Κ.Α. που υπάγεται απευθείας στο Διοικητή του Ι.Κ.Α. και εποπτεύεται απο τους κατα τόπους αρμόδιους συντονιστές.

Η Ε.ΥΠ.Ε.Α. της περιφερειας Αττικής είναι οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης με έδρα την Αθήνα και η χωρική της αρμοδιότητα εκτείνεται σε όλη την Επικρατεια.

Η Ε.ΥΠ.Ε.Α Αττικής διαρθρώνεται στα παρακάτω τμήματα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες:

α Τμήμα Α' - Διοικητικού και Γραμματείας:

Τήρηση του κοινού και εμπιστευτικού πρωτοκόλλου εισερχόμενων και εξερχόμενων εγγράφων της Ε.ΥΠ.Ε.Α. και διεκπεραίωση της εισερχόμενης και εξερχομενης κοινης και εμπιστευτικής αλληλογραφίας της Ε.ΥΠ.Ε.Α..

Τήρηση αρχείου νομοθεσίας, εγκυκλίων και εγγράφων και μέριμνα εκκαθάρισής του, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

Μέριμνα για την παραλαβή, αναπαραγωγή και διανομή στους υπαλλήλους της Διεύθυνσης των διαφόρων διαταξεων, εγκυκλίων και εγγράφων.

Μερική διαχειριστική υποστηριξη της Διεύθυνσης σε θεματα προσωπικού, οικονομικά και άλλα.

β Τρία (3) Τμήματα Ελέγχου (Β', Γ' και Δ'):

Διενέργεια τακτικών, έκτακτων και ειδικών ελέγχων είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν υπηρεσιακής αναφοράς, καταγγελίας ή εντολής, για τον εντοπισμο των απασχολουμένων και μη ασφαλισμενων στο Ι.Κ.Α. και τον εντοπισμο της εισφοροδιαφυγής γενικότερα.

Διενεργεια επιτόπιων ελέγχων σε επιχειρησεις για τη διαπιστωση της τηρησης και ενημέρωσης του Ειδικού Βιβλίου νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και την ορθη εφαρμογη της σχετικης νομοθεσίας του Ι.Κ.Α..

Επιβολη των προστίμων του άρθρου 2 του παροντος νομου, σε βαρος των υπευθύνων εργοδοτών και αποστολή των σχετικών πραξεων στις αρμόδιες κατά τόπους μοναδες του Ι.Κ.Α., για τη βεβαίωση και εισπραξη αυτών.

Διενέργεια ουσιαστικών ελέγχων σε επιχειρήσεις κατοπιν ειδικής εντολής της Διοίκησης του Ι.Κ.Α., για τη συνδρομη και υποβοήθηση του έργου των κατά τοπους υποκαταστημάτων του Ι.Κ.Α..

Καταλογισμός των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών σε βάρος των επιχειρήσεων, σε εξαιρετικές περιπτωσεις οι οποίες ορίζονται με την παραπάνω σχετική εντολή της Διοίκησης του Ι.Κ.Α..

Οι Ε.ΥΠ.Ε.Α. των λοιπών περιφερειών είναι υπηρεσιες ασφάλισης επιπέδου τμηματος, με αρμοδιότητες αντιστοιχες αυτες της Ε.ΥΠ.Ε.Α. Αττικης και η χωρική τους αρμοδιοτητα εκτείνεται στα όρια της Διοικητικης Περιφερειας, στην έδρα της οποίας λειτουργούν.

Με αποφάσεις του Διοικητή του Ιδρύματος που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν:

α) να ορίζεται και ανακαθορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των συνιστώμενων υπηρεσιών,

β) να περιορίζεται ή να διευρύνεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των Ε.ΥΠ.Ε.Α.,

γ) να μεταφέρεται η έδρα των Ε.ΥΠ.Ε.Α. σε άλλη πόλη,

δ) να συγκροτούνται συνεργεία ελέγχου από υπαλλήλους Ε.ΥΠ.Ε.Α και των κατά τόπους μονάδων του Ι.Κ.Α..

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., καταρτίζεται κανονισμός των Ε.ΥΠ.Ε.Α. - Ι.Κ.Α., ο οποίος αναφέρεται στα ειδικότερα θέματα λειτουργίας τους, τα κριτήρια επιλογής, τοποθέτησης και ανάθεσης καθηκόντων στο προσωπικό τους, καθώς και στο χρόνο παραμονής του προσωπικού στις υπηρεσίες αυτές.

Οι αρμοδιότητες των Ε.ΥΠ.Ε.Α. ασκούνται παράλληλα και ανεξαρτητα από τις άλλες υπηρεσίες του Ι.Κ.Α.

πάνες, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εφόσον τα αρμόδια υγειονομικά όργανα γνωματεύουν τη συνέχιση της παρεχόμενης αγωγής.

Άρθρο 21

1. Οι συντάκτες - δημοσιογράφοι μέλη των Ενώσεων Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας και Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων, οι οποίοι απασχολούνται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς που λειτουργούν μέσα στα όρια της περιφέρειας της κάθε Ένωσης, ασφαλίζονται στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εφόσον αμείβονται τουλάχιστον με τις αποδοχές που προβλέπονται από τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας των δημοσιογράφων - συντακτών της ΕΡΤ-Α.Ε..

Για τις εισφορές του Κλάδου Σύνταξης και του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας του ταμείου, εφαρμοζονται οι διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 2168/1993 (ΦΕΚ 147 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της υπ' αριθμ. Φ 53/2269/15.9.1993 (ΦΕΚ 743 Β) Υπουργικής Αποφασης που κυρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2217/1994 (ΦΕΚ 83 Α).

2. Οι συντάκτες - μέλη των παραπάνω Ενώσεων Συντακτών, οι οποίοι απασχολούνται στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς της ΕΡΤ-Α.Ε που λειτουργούν μέσα στα όρια της περιφέρειας της κάθε Ένωσης, ασφαλίζονται στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, με τους ίδιους όρους και προυποθέσεις που ασφαλίζονται και οι συντάκτες των κρατικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών που λειτουργούν στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.

3. Το προσωπικό του Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων ασφαλίζεται στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, με τους ίδιους ορους και προυποθέσεις που ασφαλίζεται και το προσωπικο του Αθηναικού Πρακτορείου Ειδήσεων.

4. Οι ασφαλισμένοι του κλάδου Ανταποκριτών Ξενου Τυπου που ειχαν μέχρι 31.12.1995 θεμελιώσει συνταξιοδοτικο δικαίωμα, δύνανται να αναγνωρίσουν, συμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού τους, τον προβλεπομενο από αυτό χρονο υπηρεσιας τους εντος ανατρεπτικής προθεσμίας τριων (3) μηνών απο τη δημοσιευση του παροντος.

Άρθρο 22

1. Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου οι διαταξεις των αρθρων 5, 6 και 7 της Εθνικής Γενικης Συλλογικης Συμβασης Εργασίας της 2 Απριλίου 1996, με αριθμο καταθεσης στο Υπουργειο Εργασιας και Κοινωνικων Ασφαλίσεων 9/3.4.1996, που έχουν ως εξής

"Άρθρο 5
Ετήσια άδεια με αποδοχές

1. Εργαζόμενοι που έχουν συμπληρώσει υπηρεσια η προυπηρεσια εικοσι (20) ετών δικαιούνται άδεια τριών (3) εργασιμων ημερών επιπλεον της νομιμης, αν εργαζονται πενθημερο και τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών αν εργαζονται εξαημερον.

2. Ως προυπηρεσια, για την εφαρμογη της προηγουμενης διάταξης, θεωρειται αυτή που διανυθηκε σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε σχεση εξαρτημένης εργασίας.

Άρθρο 6
Αποζημίωση εργατοτεχνιτών

Οι αποζημιώσεις της παρ. 1 περίπτωση α του αρθρου 3 του β.δ. 16/18.7.1920, στην περίπτωση καταγγελίας συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών, βελτιώνονται πέραν των ρυθμίσεων του άρθρου 4 της από 21.3.1994 ΕΓΣΣΕ και καθορίζονται ως εξής:

α) Με τη συμπλήρωση 15 ετών υπηρεσίας: 85 ημερομίσθια και

β) Με τη συμπλήρωση 20 ετών υπηρεσιας: 100 ημερομίσθια.

Άρθρο 7
Άδεια για συμμετοχή σε εξετάσεις

1. Αυξάνεται σε τριάντα (30) ημέρες η άδεια του άρθρου 50 του ν. 2224/1994, για συμμετοχή σε εξετάσεις των εργαζόμενων μαθητών ή σπουδαστών ή φοιτητών εκπαιδευτικών μονάδων οποιουδηποτε τύπου και οποιασδήποτε βαθμίδας του Δημοσίου ή των εποπτευομενων από το Δημόσιο με οποιονδηποτε τροπο, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 28ο έτος της ηλικίας τους. Η άδεια αυτή χορηγειται σε συνεχεις ημερες η τμηματικά.

2. Η άδεια για συμμετοχή σε εξετασεις ειναι αμειβομενη, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία."

2. Στο β' εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (ΦΕΚ 9 Α') προστίθεται "το επάγγελμα του ταξιθετου θεάτρου-κινηματογράφου."

Άρθρο 23

Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 2430/1996 (ΦΕΚ 156 Α) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"3. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται μετα απο προταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγειας και Προνοιας, Δημόσιας Τάξης, Εμπορικής Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργου, καθορίζονται κατά ενιαίο τρόπο οι προυποθεσεις και η διαδικασια πιστοποίησης της αναπηρίας και του βαθμού της για την εκδοση ισόβιας η προσωρινης καρτας αναπηρίας και ο τυπος αυτής, καθώς και η συγκροτηση, ο τόπος και ο τροπος λειτουργίας των οικειων υγειονομικών επιτροπών, αποτελουμένων απο νοσοκομειακούς γιατρούς.

Τα κριτηρια πιστοποίησης της αναπηρίας ειναι ενιαια και ορίζονται με κοινή αποφαση των Υπουργων Υγειας και Προνοιας και Εργασίας και Κοινωνικων Ασφαλίσεων.

Για τη χορηγηση ισόβιας η προσωρινης κάρτας απαιτειται η αναπηρια να μην ειναι μικροτερη του 67%.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργων Υγειας και Προνοιας, Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ορίζεται η χρηση της ισοβιας η προσωρινής κάρτας αναπηρίας.

Η επανεξέταση ολων των Ατομων με ειδικές Ανάγκες από τις Επιτροπες αυτές, για την έκδοση ισοβιας η προσωρινής κάρτας αναπηρίας ειναι υποχρεωτική.

Η διαδικασία επανεξέτασης ως και κάθε σχετική λε-

πτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας."

Άρθρο 24

Οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

1. Τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 3 του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α') ποσά Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ.), εξακολουθούν τα καταβάλλονται μέχρι 31.12.1997, στους κατά την 31.8.1997 δικαιούχους του Επιδόματος αυτού.

2. Τα ποσά της παρ. 1 καταβάλλονται μέχρι 31.12.1997 με τις ίδιες προϋποθέσεις και στους συνταξιούχους που θα θεμελιώσουν σχετικό δικαίωμα από 1.9.1997 μέχρι 31.12.1997.

3. Από 1.1.1998 το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ.), καταβάλλεται στους συνταξιούχους γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των οργανισμών κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ν.Α.Τ., πλην Ο.Γ.Α., από τους φορείς που συνταξιοδοτούνται, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Οι συνταξιούχοι γήρατος και θανάτου να έχουν συμπληρώσει την 1η Ιανουαρίου 1998 το 60ό έτος της ηλικίας τους. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας δεν απαιτείται όριο ηλικίας.

Επίσης όριο ηλικίας δεν απαιτείται και για τα παιδιά που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους.

β) Το συνολικό καθαρό ετήσιο εισόδημα από συντάξεις (κύριες, επικουρικές και βοηθήματα), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα που χορηγήθηκαν σε μισθωτό, να μην υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο εξακόσιες ογδόντα χιλιάδες (1.680.000) δραχμές.

γ) Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο εννιακόσιες εξήντα χιλιάδες (1.960.000) δραχμές και

δ) Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα να μην υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων πενήντα χιλιάδων (3.050.000) δραχμών.

Τα παραπάνω ποσά αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Ειδικά για τους συνταξιούχους που κατοικούν στην αλλοδαπή, για την καταβολή του επιδόματος απαιτείται, εκτός από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και η προσκόμιση βεβαίωσης από αντίστοιχη δημόσια αρχή της χώρας που κατοικεί ο συνταξιούχος, από την οποία να προκύπτουν οποιαδήποτε εισοδήματα αποκτήθηκαν στη χώρα αυτή, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο.

4. Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης χορηγείται και σ' εκείνους που θα καταστούν συνταξιούχοι μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

Στους συνταξιούχους που συμπληρώνουν το προβλεπόμενο από την παρ. 3 του παρόντος άρθρου όριο ηλικίας μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, το Επίδομα αρχίζει να καταβάλλεται από την 1η του επόμενου μήνα εκείνου που συμπληρώνουν το απαιτούμενο όριο ηλικίας.

5. Ποσό Επιδόματος:

α) Για συνολικά ποσά εισοδήματος από συντάξεις (κύριες και επικουρικές), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα, μέχρι ένα εκατομμύριο πεντακόσιες τριάντα χιλιάδες (1.530.000) δρχ. καταβάλλεται επίδομα ενδεκα χιλιάδων εννιακοσίων (11.900) δραχμών μηνιαίως.

β) Για συνολικά ποσά εισοδήματος από 1.530.001 δρχ. μέχρι του ποσού του 1.680.000 δρχ. καταβάλλεται ποσό μηνιαίου Επιδόματος (Ε.Κ.Α.Σ.) σύμφωνα με τα παρακάτω:

Ποσό εισοδήματος	Ποσό Ε.Κ.Α.Σ.
Από 1.530.001 μέχρι 1.590.000	δρχ. 8.930
Από 1.590.001 μέχρι 1.630.000	δρχ. 5.960
Από 1.630.001 μέχρι 1.680.000	δρχ. 2.980

Τα ίδια ποσά χορηγούνται και στους συνταξιούχους αναπηρίας που λαμβάνουν πλήρη σύνταξη.

Στους συνταξιούχους αναπηρίας που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη, το επίδομα θα ισούται με τα 2/3 των προαναφερόμενων ποσών.

Οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσό αναπηρίας του δικαιούχου, εντός του ιδίου έτους στο οποίο καταβάλλεται το Ε.Κ.Α.Σ. δεν επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσό του Επιδόματος.

Στις περιπτώσεις συνδικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου, τα ποσά επιμερίζονται κατά το ίδιο ποσοστό επιμερισμού της σύνταξης που προβλέπεται από τη νομοθεσία του κάθε ταμείου.

Στους συνταξιούχους καταβάλλεται επιπλέον ένα Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως δώρο Χριστουγέννων και από μισό Επίδομα ως δώρο Πάσχα και επίδομα αδείας.

6. Για τις περιπτώσεις των συνταξιούχων που συμπλήρωσαν τις προϋποθέσεις για να δικαιωθούν Ε.Κ.Α.Σ. για το μεχρι 31.12.1997 χρονικό διάστημα, πλην ομως δεν άσκησαν το δικαίωμά τους και, εφόσον αυτό δεν έχει παραγραφεί, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α').

7. Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ) καταβάλλεται μέχρι 31.12 1998 με τις προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό προϋποθέσεις. Για το εφεξής χρονικό διάστημα και σε ετήσια βάση, αρχής γενομένης απο 1.1.1999, τα ποσά που αναφέρονται στα εισοδηματικα κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικης Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εμπορικής Ναυτιλίας, με βάση το ποσοστό αύξησης του εισοδηματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος, που αναφέρεται στο κριτήριο β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και αντιστοιχεί σε συνταξιούχο πλήρους κατώτατου ορίου κύριας σύνταξης γήρατος του Ι.Κ.Α., χωρίς προσαυξήσεις.

Επίσης, με ίδια αποφαση, αναπροσαρμόζεται και το ποσό του Ε.Κ.Α.Σ. για τις από 1.1.1999 και εφεξής ετήσιες χρονικές περιόδους, με βάση την εξέλιξη του Δεικτη Τιμών Καταναλωτή του έτους της αναπροσαρμογής.

Το ποσο του Ε.Κ.Α.Σ. που καταβληθηκε από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα δεν λαμβάνεται υποψη για την εξέταση της συνδρομης των εισοδηματικών κριτηρίων της παρ. 3 του άρθρου αυτού.

8. Οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν σύνταξη απο περισσότερους του ενος ασφαλιστικούς φορεις, το Δημόσιο η το Ν.Α.Τ. επιλέγουν με αίτησή τους το φορέα ο οποίος θα καταβαλλει το Επίδομα. Σε περιπτωση υποβολης ανακριβούς δήλωσης εκ μέρους του συνταξιούχου είτε για το φορέα καταβολης του Επιδόματος είτε για τα εισοδηματικα του στοιχεία η πολλαπλης εισπραξης, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσα του Επιδόματος παρακρατουνται στο διπλασιο, απο το ποσο

Άρθρο 32

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Σ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 1997

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 169**

15 Ιουλίου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

209. Λήψη μέτρων για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας 1

210. Καθορισμός κατά ενιαίο τρόπο της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας για τη χορήγηση Κάρτα Αναπηρίας..... 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τροποποίηση της αποφ. ΕΝΠΘ 564/5/23.11.95, όπως ισχύει, σχετικά με τη συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα 3

Έγκριση ίδρυσης Γραφείου Αντιπροσωπείας της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας 4

Έγκριση ίδρυσης Γραφείου Αντιπροσωπείας της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ στο Βελιγράδι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας..... 5

α) Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων υπό την επωνυμία «Λαϊκή Factoring Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων» και β) συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Λαϊκής Τράπεζας ΑΕ στο μετοχικό κεφάλαιο της υπό σύσταση εταιρείας 6

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 209

Λήψη μέτρων για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1) Τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 2, εδαφ. β' για τα αναγκαία μέτρα ασφάλειας της υπεραστικής συγκοινωνίας και του εδαφίου δ' περί καταρτισμού και εγκρίσεως προγράμματος εκτελεστέων έργων του Ν.3155/55 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (ΦΕΚ Α' 63).

2) Τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ Α'154).

3) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού.

4) Την υπ' αριθ. 109/1998 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αποφασίζουμε:

ΑΡΘΡΟ 1

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος και σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του Ν. 3155/55 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών», το Εθνικό και Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο της Χώρας ανάλογα με τη σημασία του για τη συγκοινωνία, τις μεταφορές, την οικονομία της Χώρας και την Εθνική Άμυνα, σε συνδυασμό με τα γεωμετρικά μεγέθη του, τον αναμενόμενο κυκλοφοριακό φόρτο και τα ειδικότερα κριτήρια, τα οποία κατά περίπτωση αναφέρονται κατωτέρω, κατατάσσεται σε κατηγορίες με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο αυτό, ως εξής:

α) Βασικό Εθνικό Οδικό Δίκτυο είναι το τμήμα εκείνο του Εθνικού Οδικού Δικτύου που συνδέει τη χώρα με άλλες επικράτειες, απ' ευθείας ή με παρέμβαση πορθμείων ή τα σπουδαιότερα αστικά κέντρα μεταξύ τους.

β) Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο είναι το τμήμα εκείνο του Εθνικού Οδικού Δικτύου που συνδέει βασικούς εθνικούς οδικούς άξονες μεταξύ τους ή με μεγάλα αστικά κέντρα, λιμάνια, αεροδρόμια ή με τόπους εξαιρετικού τουριστικού ενδιαφέροντος ή είναι οδικοί άξονες για τους οποίους έχει γίνει παραλλαγή με Βασικό Εθνικό Οδικό Δίκτυο.

γ) Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο είναι το τμήμα εκείνο του Εθνικού Οδικού Δικτύου που έχει αντικατασταθεί με νέες χαράξεις Εθνικού Οδικού Δικτύου ή εξυπηρετεί μετακινήσεις σε περιοχές με αρχαιολογικό, τουριστικό, ιστορικό ή αναπτυξιακό ενδιαφέρον.

δ) Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο είναι το τμήμα εκείνο του Επαρχιακού Οδικού Δικτύου που συνδέει αστικά κέντρα με το Εθνικό Οδικό Δίκτυο, καθώς και περιοχές

με αρχαιολογικό, τουριστικό, ιστορικό ή αναπτυξιακό ενδιαφέρον.

ε) Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο είναι το τμήμα εκείνο του Επαρχιακού Οδικού Δικτύου, που συνδέει Δήμους ή Κοινότητες, εκτός της πρωτεύουσας του Νομού, μεταξύ τους.

2. Το Εθνικό Οδικό Δίκτυο κατατάσσεται σε Βασικό, Δευτερεύον και Τριτεύον, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Το Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο κατατάσσεται σε πρωτεύον και δευτερεύον με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Εργων, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από πρόταση των κατά τόπους αρμοδίων Νομαρχών και γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Εργων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Η ελάχιστη απόσταση των κτιρίων, από τους άξονες των οδών ή τα όριά τους σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται, τα οποία κτίρια βρίσκονται σε εκτός εγκεκριμένου σχεδίου περιοχές και εκτός ορίων οικισμών, ορίζεται ως εξής:

α) Στο Βασικό Εθνικό Οδικό Δίκτυο, 60 μέτρα από τον άξονα της οδού και όχι λιγότερο των 40 μέτρων από το όριο αυτής.

β) Στο Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο, 45 μέτρα από τον άξονα της οδού και όχι λιγότερο των 30 μέτρων από το όριο αυτής.

γ) Στα τμήματα του Εθνικού Οδικού Δικτύου που έχουν χαρακτηρισθεί και κατασκευασθεί ως αυτοκινητόδρομοι ή οδοί ταχείας κυκλοφορίας, όπως ορίζονται στο Ν. 2094/92, με παράπλευρες οδούς (S.R.) σε επαφή με την κύρια οδό ή και σε απόσταση από αυτή, τα κτίρια τοποθετούνται στην οριζόμενη ως άνω απόσταση από τον άξονα της κυρίας οδού και 20 μέτρα από τον άξονα της παραπλεύρου.

Στην περίπτωση που δεν έχουν κατασκευασθεί παράπλευρες οδοί ισχύουν οι αποστάσεις των παρ. (1α) και (1β) του παρόντος άρθρου.

δ) Στο Τριτεύον Εθνικό και στο Εθνικό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας, 30 μέτρα από τον άξονα της οδού.

ε) Στις χαρακτηρισμένες ως παράπλευρες οδούς (S.R.) του Εθνικού Οδικού Δικτύου, εκτός των αυτοκινητοδρόμων και των οδών ταχείας κυκλοφορίας, 20 μέτρα από τον άξονα της παράπλευρης οδού, εφόσον έχει κατασκευασθεί.

στ) Στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο, 20 μέτρα από τον άξονα της οδού.

ζ) Στο Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο και στο Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας και σε ολόκληρο το Δημοτικό ή Κοινοτικό Οδικό Δίκτυο, 15 μέτρα από τον άξονα της οδού.

η) Στο Οδικό Δίκτυο των νήσων που αποτελούν διοικητικά ένα Δήμο ή μία Κοινότητα ή έχουν πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, μικρότερο των 5.000 κατοίκων, είναι δυνατόν να καθορίζεται με απόφαση του Νομάρχη μετά από γνώμη των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων της νήσου, απόσταση μικρότερη των 15 μ. από τον άξονα της οδού και πάντως όχι μικρότερη των 10 μέτρων, αφού συνεκτιμηθούν οι πολεοδομικές, περιβαλλοντικές και κυκλοφοριακές συνθήκες.

θ) Σε περίπτωση που από την εφαρμογή των διατάξεων περί εκτός σχεδίου δόμησης προκύπτουν μεγαλύτερες αποστάσεις κτιρίων και εγκαταστάσεων από τον άξονα ή το όριο της οδού, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές από τις οποίες προκύπτουν οι μεγαλύτερες αποστάσεις.

2. Η ελάχιστη απόσταση των κτιρίων, από τους άξονες των οδών ή τα όριά τους σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται, τα οποία κτίρια βρίσκονται σε περιοχές μέσα στα όρια οικισμών προϋφισταμένων του 1923, χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο πόλης ή μέσα στα όρια οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων οριοθετημένων σύμφωνα με το από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181/Δ/85) όπως ισχύει, ορίζεται ως εξής:

α) Στο Βασικό Εθνικό Οδικό Δίκτυο 30 μέτρα από τον άξονα της οδού και όχι λιγότερο των 20 μέτρων από το όριό της.

β) Στο Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο 15 μέτρα από τον άξονα της οδού.

γ) Στο Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο και το Εθνικό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου και Κέρκυρας, 10 μέτρα από τον άξονα της οδού.

δ) Στα τμήματα του Εθνικού Οδικού Δικτύου που έχουν χαρακτηρισθεί και κατασκευασθεί ως αυτοκινητόδρομοι ή οδοί ταχείας κυκλοφορίας, όπως ορίζονται στο Ν. 2094/92, με παράπλευρες οδούς (S.R.) σε επαφή με την κύρια οδό ή σε απόσταση από αυτή, τα κτίρια τοποθετούνται στις οριζόμενες στις παραγράφους (α), (β) και (γ) αποστάσεις από τον άξονα της κύριας οδού και 10 μέτρα από τον άξονα της παραπλεύρου.

Στην περίπτωση που δεν έχουν διαμορφωθεί παράπλευρες οδοί, ισχύουν οι αποστάσεις των περιπτώσεων (2α), (2β) και (2γ) του παρόντος άρθρου.

ε) Στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο 10 μέτρα από τον άξονα της οδού. Σε οδούς με μικρό κυκλοφοριακό φόρτο και σε περίπτωση που διασφαλίζεται η ασφαλής κυκλοφορία των οχημάτων είναι δυνατόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας να ορίζεται απόσταση μικρότερη των 10 μέτρων από τον άξονα της οδού και πάντως όχι μικρότερη των 3 μέτρων από το όριο της οδού, συνεκτιμώντας τις πολεοδομικές, περιβαλλοντικές και κυκλοφοριακές συνθήκες. Η απόφαση αυτή εκδίδεται μετά από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών για θέματα πολεοδομίας και συντήρησης της οδού και γνωμοδότηση των αρμοδίων Περιφερειακών Συμβουλίων και Επιτροπών. Οι εισηγήσεις αυτές θα είναι τεκμηριωμένες σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές των πολεοδομικών μελετών.

στ) Στο Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο, στο Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο των Νήσων πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου και Κέρκυρας 3 μέτρα από το όριο της οδού.

Είναι δυνατόν για λόγους κυκλοφορίας να ορίζεται μεγαλύτερη απόσταση, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ύστερα από εισηγήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών για θέματα πολεοδομίας και συντήρησης της οδού και γνωμοδότηση των αρμοδίων Περιφερειακών Συμβουλίων και Επιτροπών.

ζ) Στις Κύριες Δημοτικές ή Κοινοτικές οδούς 3 μέτρα από το όριο της οδού ή η απόσταση που καθορίζεται από τη διαμορφωμένη με πυκνή δόμηση σε ικανό μήκος οικοδομική γραμμή.

Οι Κύριες Δημοτικές ή Κοινοτικές οδοί χαρακτηρίζονται με απόφαση του Νομάρχη, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος του Νομού και είναι οι Δημοτικές ή Κοινοτικές οδοί που εξυπηρετούν την υπεραστική συγκοινωνία.

η) Στους παράπλευρους δρόμους (S.R.) του Οδικού Δικτύου εκτός των αυτοκινητοδρόμων και οδών ταχείας κυκλοφορίας 6 μέτρα από το όριο της οδού.

3) Το όριο της οδού είναι το όριο απαλλοτρίωσης. Στην περίπτωση που το όριο της απαλλοτρίωσης δεν είναι καθορισμένο, ως όριο της οδού ορίζεται το σημείο συνάντησης του εξωτερικού άκρου της τάφρου ή του πρανούς του εκχώματος ή επιχώματος με το φυσικό έδαφος.

4) Οι διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος Διατάγματος δεν ισχύουν:

α) για τους παραδοσιακούς οικισμούς, τα παραδοσιακά τμήματα οικισμών και τα ιστορικά κέντρα πόλεων,

β) για τους αξιόλογους οικισμούς, όπως αυτοί κατηγοριοποιούνται και οριοθετούνται με απόφαση Νομάρχη, σύμφωνα με το Π.Δ. της 24-4-85 (ΦΕΚ 181 Δ/85) όπως ισχύει.

5) Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που βρίσκονται σε αποστάσεις μικρότερες από αυτές που ορίζονται παραπάνω, επιτρέπονται μόνο εργασίες για λόγους υγιεινής και χρήσης, στο τμήμα τους που εμπίπτει στις ελάχιστες ως άνω αποστάσεις.

6) Οι αποστάσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου για το Εθνικό οδικό δίκτυο, θα πρέπει να τηρούνται ως ελάχιστες και στις περιπτώσεις που έχουμε α) επεκτάσεις εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, β) πολεοδόμηση περιοχών και γ) πολεοδόμηση κατ' επέκταση ορίων οικισμών, καθώς και στις οδούς που προβλέπονται στις πολεοδομικές μελέτες των παραπάνω (α), (β) και (γ) περιπτώσεων ως παρακαμπτήριοι των Εθνικών.

Η παραπάνω παρ. 6 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται στα νησιά πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου και Κέρκυρας.

ΑΡΘΡΟ 3

1) Οι αποστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 του παρόντος, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις κατασκευής έργων στο Εθνικό ή Επαρχιακό οδικό δίκτυο αντίστοιχα.

Τέτοια έργα είναι οι νέοι οδικοί άξονες, οδοί παρακαμπτήριοι, περιμετρικοί συνδετήριοι, κυκλοφοριακοί κόμβοι, βελτιώσεις υφισταμένων οδικών τμημάτων, που προβλέπονται από εγκεκριμένα ρυθμιστικά σχέδια ή Γ.Π.Σ. ή σχέδια χρήσεων γης και περιλαμβάνουν τα εντός ή εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης τμήματα οδών.

2) Η εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή του Νομάρχη, η οποία συνοδεύεται από την εγκεκριμένη μελέτη (η οποία θα είναι σε στάδιο προμελέτης ή οριστικής μελέτης επί τοπογραφικού υποβάθρου) με καθορισμένο τον άξονα και τη ζώνη διέλευσης του έργου και προγραμματιζόμενο χρόνο υλοποίησης του έργου όχι πέραν της τετραετίας δυνάμενο να ανανεωθεί μία φορά μόνο.

3) Από την έκδοση της σχετικής απόφασης (η οποία εκδίδεται μετά την έγκριση του σταδίου Προμελέτης ή Οριστικής μελέτης επί τοπογραφικού υποβάθρου) δεν επιτρέπεται η έκδοση οικοδομικών αδειών για ανέγερση κτιρίων και εκτέλεση οικοδομικών εργασιών στη ζώνη διέλευσης της οδού.

ΑΡΘΡΟ 4

1) Από την ισχύ του διατάγματος αυτού καταργούνται:

α) Το Β.Δ. της 26ης Αυγούστου/8 Σεπτεμβρίου 1936 (ΦΕΚ 392) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

β) Το άρθρο 1 του Β.Δ. της 23 Οκτωβρίου/14 Νοεμβρίου 1959 (ΦΕΚ 252) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

γ) Κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

2) Οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί έως την ισχύ του παρόντος διατάγματος με προγενέστερες διατάξεις και ισχύουν μπορούν να εκτελούνται ή αναθεωρούνται με ή χωρίς αύξηση του όγκου τους σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις. Επίσης σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις μπορούν να εκδίδονται, εκτελούνται ή αναθεωρούνται με ή χωρίς αύξηση του όγκου του κτιρίου οι άδειες εφόσον κατά το χρόνο που ισχύουν οι προγενέστερες διατάξεις:

α) έχει υποβληθεί στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία αίτηση με όλα τα σχέδια και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τις σχετικές διατάξεις ή

β) έχουν θεωρηθεί από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία τα σχέδια του προελέγχου που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις ή

γ) έχει εγκριθεί από τον αρμόδιο, κατά περίπτωση, φορέα μέσα στην τελευταία τριετία και ισχύει μελέτη ειδικού κτιρίου σχετική με τη λειτουργικότητά του, με ή χωρίς παρεκκλίσεις με βάση προϊσχύουσες διατάξεις ή

δ) έχει υποβληθεί στην αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία αίτηση με πλήρη αρχιτεκτονική μελέτη, μέσα στην τελευταία διετία, για έγκριση η οποία είναι αναγκαία σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις για τη χορήγηση άδειας οικοδομής ή

ε) αν αφορά ανέγερση κτιρίου, για το οποίο έχει προκηρυχθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός βάσει της με αριθ. Ε.27960/665/7/30-9-1970 (ΦΕΚ Β 684) απόφασης Υπουργού Δημοσίων Έργων ή μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος βάσει του άρθρου 11, παρ. 5 του Ν. 716/1977 (ΦΕΚ 295/Α).

Στην περίπτωση (β) οι προϊσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται αν η αίτηση για τη χορήγηση της οικοδομικής άδειας με όλα τα απαιτούμενα σχέδια και δικαιολογητικά υποβληθεί μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την κατάργηση των αντίστοιχων προγενέστερων διατάξεων, ενώ στις περιπτώσεις γ, δ και ε η προθεσμία αυτή είναι δύο έτη.

Στην πιο πάνω περίπτωση (α) οι προϊσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται, εφόσον δεν τεθεί ο φάκελλος στο αρχείο σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

4) Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5) Στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 24 Ιουνίου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
ΚΩΝΣΤ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

(2)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 210

Καθορισμός κατά ενιαίο τρόπο της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας για τη χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις:

1. Του άρθρου 23 του Ν. 2556/1997 «Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων Ι.Κ.Α. και άλλα θέματα» (ΦΕΚ 270Α'/1997), όπως αυτό τροποποίησε την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Ν. 2430/1996 «Καθιέρωση της 3ης Δεκεμβρίου ως ημέρας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες. Θέσπιση του θεσμού της Κάρτας Αναπηρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 156Α'/1996).

2. Του άρθρου 23 (παρ. 1 εδ. στ') του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137Α'/-1985).

3. Του άρθρου 29Α' του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137Α'), όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154Α') και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38Α').

4. Την υπ' αριθ. 1107147/1239/0006Α/4.10.1997 απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων του Υπ. Οικονομικών στους Υφυπουργούς Οικονομικών» (ΦΕΚ 922Β'/1996).

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος, όπως προκύπτει και από την υπ' αριθμ. ΔΥ5α/οικ. 185/7.1.98 βεβαίωση της Δ/νσης Οικονομικού του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, η οποία εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο ποσό των 803.000.000 δραχμών σε ετήσια βάση και για τα οικονομικά έτη 1999, 2000, 2001 και το ποσό των 324.000.000 δραχμών για κάθε επόμενο έτος.

Το 1998 δεν θα προκύψει δαπάνη λόγω προγραμματισμού και προετοιμασίας για την εφαρμογή του προγράμματος.

Οι παραπάνω δαπάνες θα καλυφθούν από τους ακόλουθους φορείς και ΚΑΕ που αναλύονται ως εξής:

α. Οι αμοιβές επιτροπών Κάρτας Αναπηρίας θα βαρύνουν τον Φ 15/220, ΚΑΕ 0515 «Αποζημίωση ή έξοδα κίνησης για συμμετοχή σε συμβούλια, επιτροπές και ειδικά συνεργεία ελέγχου» και θα είναι για κάθε ένα έτος, 1999, 2000, 2001, 720.000.000 δρχ. και 2002, 2003 288.000.000 δρχ.

β. Οι δαπάνες εκτύπωσης εντύπων μηχανογράφηση - δημιουργία αρχείου θα βαρύνουν το Φ 15/110 ΚΑΕ 0815 «Μισθώματα μη/νικού και λοιπού εξοπλισμού» και θα είναι για κάθε ένα έτος, 1999, 2000 και 2001 50.000.000 δρχ. και 2002, 2003 20.000.000 δρχ.

γ. Οι δαπάνες για την εκτύπωση της Κάρτας Αναπηρίας, πλαστικοποίηση, ταχυδρομική αποστολή θα βαρύνουν τον Φ 15/220, ΚΑΕ 0873 «Αμοιβές νομικών προσώπων» και θα είναι για κάθε ένα έτος 1999, 2000 33.330.000 δρχ. και 2002, 2003 16.000.000 δρχ. Η υλοποίηση του έργου θα γίνει με τις διατάξεις του Ν. 2362/1995 «περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου και δαπανών του κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 247Α'/1995).

6. Τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 152/1998 (3.3.98) Πρακτικό Συνεδριάσεως του Ε' τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση των Υπουργών Υγείας Πρόνοιας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εμπορικής Ναυτιλίας, Δημόσιας Τάξης και του Υφυπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 1

Γενικά

Η πιστοποίηση της αναπηρίας του ατόμου και του βαθμού αυτής, εκτός του στρατιωτικού προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, γίνεται από επιτροπές που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 2 του παρόντος.

Σε κάθε άτομο για το οποίο πιστοποιείται σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία ότι έχει αναπηρία 67% και άνω, χορηγείται προσωρινή ή ισόβια Κάρτα Αναπηρίας.

Το συντονισμό και την εποπτεία της διαδικασίας για τη χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας έχει το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας.

Άρθρο 2

Συγκρότηση - Λειτουργία Επιτροπών

1. Σε όλα τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.Δ. 2592/1953, συγκροτούνται κάθε έτος με αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας, ύστερα από προτάσεις των Επιστημονικών Επιτροπών των Νοσοκομείων, Τριμελείς Επιτροπές Ιατρών, απ' όλες τις βαθμίδες του Ε.Σ.Υ. ανά ιατρικό τομέα με τους αναπληρωτές τους, ονομαζόμενες Πρωτοβάθμιες Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας για τη χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας.

Η Επιτροπή εφόσον κρίνει απαραίτητο μπορεί να ζητήσει γνώμη εξειδικευμένου ιατρού του Ε.Σ.Υ. ως συμπληρωματικό στοιχείο για την κρίση της.

Πρόεδρος της Τριμελούς Επιτροπής ιατρών είναι ο έχων τον ανώτερο βαθμό και σε περίπτωση ισοβαθμίδας ο αρχαιότερος. Σε περίπτωση που για διάφορους λόγους, δεν προτείνονται ιατροί από την Επιστημονική Επιτροπή, τότε προτάσεις υποβάλλονται από τα Δ.Σ. των Νοσοκομείων. Οι Επιτροπές συνεδριάζουν 4 τουλάχιστον φορές το μήνα.

2. Έργο των ανωτέρω επιτροπών είναι η επανεξέταση όλων των ατόμων με μόνιμη ή προσωρινή αναπηρία, καθώς και η εξέταση νέων αιτήσεων.

Οι επιτροπές αυτές μετά από ιατρική εξέταση του αναπήρου και εκτίμηση των τυχόν υποβληθέντων σχετικών δικαιολογητικών, εκδίδουν γνωματεύσεις στις οποίες θα περιγράφεται λεπτομερώς η πάθηση, το είδος της αναπηρίας, το ποσοστό αυτής, αν είναι μόνιμη ή προσωρινή, βάσει των κριτηρίων που ορίζονται από την κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας - Πρόνοιας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Ν. 2430/1996, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 23 του Ν. 2556/97. Σε περίπτωση προσωρινής αναπηρίας θα πρέπει να αναφέρεται η ημερομηνία λήξεως της ισχύος.

Η ανωτέρω γνωμάτευση επέχει θέση πιστοποιητικού, φέρει αριθμό πρωτοκόλλου της Ειδικής Γραμματείας της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται εις τριπλούν και θεωρείται από τον Διοικητικό Διευθυντή του Νοσοκομείου.

Το ανωτέρω πιστοποιητικό προσκομίζεται στις οικείες Διευθύνσεις ή Τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.), που εκδίδουν σχετικές αποφάσεις για τη χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας.

3. Σε περιπτωσεις συνδυασμένων παθήσεων ή βλαβών

που ανάγονται στην αρμοδιότητα του ίδιου ιατρικού τομέα, το τελικό ποσοστό αναπηρίας καθορίζεται από τις παραπάνω επιτροπές, με βάση την κοινή υπουργική απόφαση της προηγούμενης παραγράφου. Στις περιπτώσεις συνδυασμένων παθήσεων ή βλαβών, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα περισσότερων ιατρικών τομέων εκδίδεται κοινή γνωμάτευση από τα μέλη των επιτροπών των διαφορετικών τομέων, βάσει των επιμέρους γνωματεύσεων και προσδιορίζεται το τελικό ποσοστό αναπηρίας.

4. Στα Περιφερειακά Νοσοκομεία της έδρας της Περιφέρειας, συγκροτούνται με απόφαση του Περιφερειάρχη κατόπιν εισήγησης της Επιστημονικής Επιτροπής των Νοσοκομείων αυτών, εκτός των Τριμελών Επιτροπών της παργράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος Π.Δ., Τριμελείς Επιτροπές ανά ιατρικό τομέα, από ιατρούς Διευθυντές και εν ελλείψει αυτών από ιατρούς Επιμελητές Α', ομαζόμενες Δευτεροβάθμιες Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας για τη χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας.

Έργο των Επιτροπών είναι, η εξέταση ενστάσεων κατά των γνωματεύσεων των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών πιστοποίησης αναπηρίας της παραγράφου 2, του άρθρου 2 του παρόντος Π.Δ. Στην προκειμένη περίπτωση η γνωμάτευση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής αποτελεί το ποιστοποιητικό για την έκδοση Κάρτας Αναπηρίας.

Σε περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν το τελικό ποσοστό αναπηρίας συνδυασμένων παθήσεων ή βλαβών, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του παρόντος Π.Δ. Ενστάσεις κατά των γνωματεύσεων - πιστοποιητικών των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών, μπορούν να υποβάλλουν εκτός των ενδιαφερομένων ατόμων και οι υπηρεσίες Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Δ/νσεις ή Τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας). Οι ενστάσεις υποβάλλονται στις επιτροπές της παρούσας παραγράφου, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση ή την με άλλο τρόπο πλήρη γνώση της γνωμάτευσης.

5. α. Σε περιπτώσεις αδυναμίας συγκρότησης των Πρωτοβαθμίων Επιτροπών στα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. που ανήκουν στη χωρική αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, λόγω έλλειψης ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων που απαιτούνται ως μέλη της επιτροπής να κρίνουν την αναπηρία, τότε είναι δυνατόν να παραπέμπεται το περιστατικό από τις υπηρεσίες Πρόνοιας, σε ανάλογη επιτροπή όμορης ή άλλης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

β. Για την υποβοήθηση του έργου των Επιτροπών συστήνεται με απόφαση του Προέδρου του Δ.Σ. του οικείου Νοσοκομείου, Ειδική Γραμματεία - από διοικητικούς υπαλλήλους - που αναλαμβάνει τη γενική γραμματειακή υποστήριξη και την τήρηση αρχείου γνωματεύσεων - πιστοποιητικών αναπηρίας.

γ. Σε Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. άνω των 400 κλινών είναι δυνατόν να συγκροτούνται πάνω από μία Πρωτοβάθμια Επιτροπή Πιστοποίησης Αναπηρίας, ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν.

Άρθρο 3

Τύπος Κάρτας Αναπηρίας

1. Στην Κάρτα Αναπηρίας, ισόβια (χρώματος πορτοκαλί) ή προσωρινή (χρώματος γκρί) αναγράφεται, ο εκδότης της κάρτας (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση), ο αριθμός μητρώου (Α.Μ.) που περιβλαμβάνει τον κωδικό της Ν.Α. και τον αύξοντα αριθμό έκδοσης, το ονοματεπώνυμο, το όνομα πατρός, πρόσφατη φωτογραφία του δικαιούχου, το ποσοστό και το είδος της αναπηρίας, ο αριθμός απόφασης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Για τα άτομα με προβλήματα όρασης με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω αναγράφεται επιπλέον το επίπεδο όρασης του πάσχοντος. Στην προσωρινή κάρτα αναπηρίας αναγράφεται επιπλέον η ημερομηνία λήξης της ισχύος αυτής.

2. Όλα τα στοιχεία έκδοσης της Κάρτας Αναπηρίας, μηχανογραφούνται κατά ενιαίο τρόπο σε εθνικό επίπεδο, με μέριμνα του Υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας.

Στο Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 10 Ιουλίου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΙΚ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΜΙΛΤ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΩΝΣΤ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΣΤΑΥΡ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΓΕΩΡ. ΡΩΜΑΙΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

(3)

Τροποποίηση της αποφ. ΕΝΠΘ 564/5/23.11.95, όπως ισχύει, σχετικά με τη συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα.

(Συνεδρίαση 1/29.6.98, θέμα 3)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) την απόφαση της ΕΝΠΘ 564/5/23.11.95 (κεφ. Ι, παράγρ. 1β,)

β) σχετική εισήγηση της Δ/νσης Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών, αποφάσισε:

Να τροποποιήσει τις σχετικές διατάξεις της παραγράφου 1 (β), του κεφαλαίου Ι της απόφασης ΕΝΠΘ 564/5/-23.11.95, όπως ισχύει, και να καθορίσει τα ακόλουθα:

1. Τα ανώτατα όρια, μέχρι το ύψος των οποίων δεν απαιτείται έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος για την αύξηση υφισταμένης συμμετοχής των πιστωτικών ιδρυμάτων σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα (εδαφ. (i) και (ii) της ως άνω παραγράφου), αναπροσαρ-, μόζονται ως εξής:

Από 1% σε 2% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος και από το ποσό των δρχ. 200.000.000 στο ποσό των δρχ. 700.000.000, αντιστοίχως.

2. Στις περιπτώσεις αύξησης του ποσοστού υφιστάμενης άμεσης και έμμεσης ειδικής συμμετοχής των πιτωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα μέχρι πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες, κατ' ανώτο όριο εντός κάθε ημερολογιακού έτους, δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον τα αντίστοιχα ποσά δεν υπερβαί-

νουν τα όρια της παράγρ. 1β της απόφ. ΕΝΠΘ 564/5/-23.11.95, όπως τροποποιείται με την παράγρ. 1 της παρούσας.

Κατά τα λοιπά οι διατάξεις της απόφασης ΕΝΠΘ 564/-5/23.11.95, όπως ισχύουν, παραμένουν αμετάβλητες.

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Πρόεδρος Τα Μέλη Η Γραμματέας

Ακριβές Αντίγραφο

Αθήνα, 7 Ιουλίου 1998

Η Γραμματέας
Μ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ

(4)

Έγκριση ίδρυσης Γραφείου Αντιπροσωπείας της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας.

(Συνεδρίαση 1/29.6.98, θέμα 4)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) το από 23.3.98 (ΑΠ 18754) έγγραφο της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε.,

β) το άρθρο 12 παράγρ. 1, του Ν. 2076/92 περί εγκατάστασης Ελληνικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες,

γ) την από 30.4.98 (ΑΠ 18944) σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών της Τράπεζας της Ελλάδος, αποφάσισε:

να εγκρίνει την ίδρυση από την Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ (ΕΤΕΒΑ), Γραφείου Αντιπροσωπείας στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) Το Γραφείο Αντιπροσωπείας δεν επιτρέπεται να ασκεί τραπεζικές εργασίες οποιασδήποτε μορφής.

β) η ΕΤΕΒΑ θα κοινοποιήσει στην Τράπεζα της Ελλάδος την έγκριση των εποπτικών αρχών της Ρουμανίας για τη λειτουργία του Γραφείου Αντιπροσωπείας.

γ) Μέσα σε δεκάπεντε (15) ημέρες από την έναρξη λειτουργίας του ανωτέρω Γραφείου, η ΕΤΕΒΑ θα την αναγγείλει στην Τράπεζα Ελλάδος (Δ/νση Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών) προσδιορίζοντας την ακριβή ταχυδρομική διεύθυνση του τόπου εγκατάστασής του καθώς και την ταυτότητα των προσώπων που θα είναι υπεύθυνα για την λειτουργία του.

Από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Πρόεδρος Τα Μέλη Η Γραμματέας

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 7 Ιουλίου 1998

Η Γραμματέας
Μ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ

(5)

Έγκριση ίδρυσης Γραφείου Αντιπροσωπείας της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ στο Βελιγράδι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας.

(Συνεδρίαση 1/29.6.98, θέμα 5)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) το από 23.3.98 (ΑΠ 18753) έγγραφο της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε.,

β) το άρθρο 12 παράγρ. 1, του Ν. 2076/92 περί εγκατάστασης Ελληνικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες,

γ) την από 30.4.98 (ΑΠ 18944) σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών της Τράπεζας της Ελλάδος, αποφάσισε:

να εγκρίνει την ίδρυση από την Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε. (ΕΤΕΒΑ), Γραφείου Αντιπροσωπείας στο Βελιγράδι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) Το Γραφείο Αντιπροσωπείας δεν επιτρέπεται να ασκεί τραπεζικές εργασίες οποιασδήποτε μορφής.

β) η ΕΤΕΒΑ θα κοινοποιήσει στην Τράπεζα της Ελλάδος την έγκριση των εποπτικών αρχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας για τη λειτουργία του Γραφείου Αντιπροσωπείας.

γ) Μέσα σε δεκάπεντε (15) ημέρες από την έναρξη λειτουργίας του ανωτέρω Γραφείου, η ΕΤΕΒΑ θα την αναγγείλει στην Τράπεζα Ελλάδος (Δ/νση Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών) προσδιορίζοντας την ακριβή ταχυδρομική διεύθυνση του τόπου εγκατάστασής του καθώς και την ταυτότητα των προσώπων που θα είναι υπεύθυνα για την λειτουργία του.

Από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Πρόεδρος Τα Μέλη Η Γραμματέας

Ακριβές Αντίγραφο

Αθήνα, 7 Ιουλίου 1998

Η Γραμματέας
Μ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ

(6)

α) Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων υπό την επωνυμία «Λαϊκή Factoring Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων» και β) συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Λαϊκής Τράπεζας ΑΕ στο μετοχικό κεφάλαιο της υπό σύσταση εταιρείας.

(Συνεδρίαση 1/29.6.1998, θέμα 9)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

α. Το Ν. 1905/15.11.90 «για τη σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και άλλες διατάξεις» όπως

τροποποιήθηκε ως προς την παράγρ. 3 του άρθρου 4 από το Ν. 2232/29.8.94.

β. Τη ΠΔ/ΤΕ 2168/8.1.93, όπως ισχύει.

γ. Την απόφαση ΕΝΠΘ 564/5/23.11.95, όπως ισχύει, περί «συμμετοχής των πιστωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα».

γ. Το από 2.4.98 (ΑΠ 18784) έγγραφο της Ευρωπαϊκής Λαϊκής Τράπεζας ΑΕ με το οποίο ζητείται η έγκριση για τη σύσταση εταιρείας πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας θα καλυφθεί κατά ποσοστό 50%, από την ως άνω Τράπεζα.

ε. Σχετικό εισηγητικό σημείωμα των Διευθύνσεων Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών και Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών, αποφάσισε τα εξής:

Εγκρίνεται:

1. Η παροχή άδειας για την ίδρυση και λειτουργία Ανώνυμης Εταιρείας Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων υπό την επωνυμία «Λαϊκή Factoring Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων» η λειτουργία και δραστηριότητα της οποίας θα διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1905/15.11.90, όπως ισχύει.

2. Η διάθεση κεφαλαίων μέχρι ποσού δραχμών πεντακοσίων εκατομμυρίων (δρχ. 500.000.000) από την Ευρωπαϊκή Λαϊκή Τράπεζα ΑΕ για την κατά τα ως άνω συμμετοχή της με ποσοστό 50% στο μετοχικό κεφάλαιο της ως άνω εταιρείας.

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος Τα Μέλη Η Γραμματέα

Ακριβές Αντίγραφο

Αθήνα, 7 Ιουλίου 1998

Η Γραμματέας
Μ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 19ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Καλωσήλθατε στον κόμβο του προγράμματος

ΑΣΤΕΡΙΑΣ

[Γενικές Πληροφορίες] [Οι Κυκλάδες] [Δεσμοί με το Δημόσιο] [Υπηρεσίες Εξυπηρέτησης Δημοτών]

Υπηρεσίες Εξυπηρέτησης Δημοτών

Στις σελίδες αυτές μπορείτε μέσα από το Internet, να κάνετε αίτηση για την αποστολή συγκεκριμένω πιστοποιητικών.

Επίσης μπορείτε να πάρετε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα για τη έκδοση συγκεκριμένων πιστοποιητικών.

Οι κατωτέρω αιτήσεις μπορούν να σταλούν με fax προς τη σχετική Υπηρεσία. Κάντε κλικ εδώ για ν τους αριθμούς fax των Υπηρεσιών

Α. Αίτηση για έκδοση Πιστοποιητικών (από το Δήμο)

Πιστοποιητικά που μπορούν να εκδοθούν από τον Δήμο (κάντε κλικ)
1. Μητρώο Αρρένων
2. Ληξιαρχική πράξη γεννήσεως
3. Ληξιαρχική πράξη θανάτου
4. Ληξιαρχική πράξη γάμου
5. Πιστοποιητικό οικογενειακής καταστάσεως
6. Πιστοποιητικό εγγραφής στο Δημοτολόγιο (για άνδρα)
7. Πιστοποιητικό εγγραφής στο Δημοτολόγιο (για γυναίκα)

Τα πιστοποιητικά 2-5 μπορούν να εκδοθούν και τηλεφωνικά

Β. Αιτήσεις για την έκδοση των ακόλουθων πιστοποιητικών και πληροφορίες για τα απαραίτητα δικαιολογητικά :

Πιστοποιητικά γενικού ενδιαφέροντος :
1. Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας
2. Στρατολογική κατάσταση
3. Ποινικό μητρώο
4. Πιστοποιητικά ΤΣΜΕΔΕ
5. Πιστοποιητικά Α.Ε.Ι.
6. Πιστοποιητικά Τ.Ε.Ι.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Αδειες του Τομέα Μεταφορών :
1. Χορήγηση αδείας και πινακίδων κυκλοφορίας λεωφορείου ιδιωτικής χρήσης
2. Ανανέωση αδείας κυκλοφορίας ΕΔΧ αυτοκινήτου (ΤΑΞΙ) λόγω αλλαγής κινητήρα
3. Χορήγηση αδείας & πινακίδων κυκλοφορίας Ι.Χ. βενζινοκίνητου φορτηγού αυτοκινήτου
4. Ανανέωση αδείας κυκλοφορίας Ι.Χ. αυτοκινήτου ή Ι.Χ. φορτηγού ή Μοτοσικλέτας στο όνομα κληρονόμων θανόντος κατόχου
5. Αντικατάσταση πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας οχήματος
6. Μετατροπή ξένης άδειας οδήγησης κράτους μέλους Ε.Ε. Ελβετίας, Ισλανδίας ή διπλωματικού υπαλλήλου Νορβηγίας Λιχτενστάϊν σε Ελληνική αντιστοιχης κατηγορίας
7. Χορήγηση ερασιτεχνικής άδειας οδήγησης αυτοκινήτου (Β-Β1), μοτοσυκλέττας (Α-Α1)
8. Χορήγηση επαγγελματικής αδειας οδήγησης των κατηγοριών Β (για οδήγηση ΕΔΧ αυτοκινήτων), Γ, Δ, Β+Ε, Γ+Ε, Δ
9. Μετατροπή ερασιτεχνικής άδειας σε επαγγελματική
10. Αντίγραφο άδειας οδήγησης ερασιτεχνικής / επαγγελματικής ή μοτοσυκλέττας Ελληνικής / Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ενωσης λόγω απωλειας - κλοπής - φθοράς
11. Εκδοση ειδικής άδειας οδηγου ΤΑΞΙ (Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου)
12. Αντίγραφο ειδικής άδειας οδήγησης ΤΑΞΙ (Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου) λόγω απώλειας ή φθοράς.

13. Βεβαίωση ακινησίας
14. Ανανέωση άδειας οδήγησης
15. Αντικατάσταση άδειας οδήγησης με Κοινοτικού Τύπου
16. Μετατροπή επαγγελματικής άδειας οδήγησης σε ερασιτεχνική

Άδειες του Τομέα Επικοινωνιών
1. Έκδοση/Ανανέωση/Τροποποίηση/Ανάκληση άδειας C.B.
2. Εκδοση άδειας εγκατάστασης και εκμετάλευσης ειδικού ραδιοδικτύου
3. Συμμετοχή σε εξετάσεις για την απόκτηση πτυχίου ραδιοερασιτέχνη κατηγορίας Γ'
4. Συμμετοχή σε εξετάσεις για την απόκτηση πτυχίου ραδιοερασιτέχνη κατηγορίας Β'
5. Συμμετοχή σε εξετάσεις για την απόκτηση πτυχίου ραδιοερασιτέχνη κατηγορίας Α'
6. Χορήνηση πτυχίου ραδιοερασιτέχνη σύμφωνα με την ειδική παράγραφο του Ν. 1780/1988
7. Χορήνηση πτυχίου ραδιοερασιτέχνη μετά από εξετάσεις
8. Χορήνηση ραδιοερασιτεχνικής άδειας
9. Χορήνηση άδειας εκτελωνισμού / προμήθειας πομποδέκτη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Αδειες του Τομέα ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ :
1. Αίτηση για άδεια κυκλοφορίας και κρατικές πινακίδες για αγροτικό μηγάνημα
2. Αίτηση για την αναθεώρηση της άδειας οδηγού γεωργικού μηχανήματος
3. Αίτηση για τη θεώρηση μελισσοκομικού βιβλιαρίου
4. Αίτηση για την χορήγηση βεβαίωσης εισαγωγής Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτου σε γεωργική επιχείρηση
5. Αίτηση για την χορήγηση γνωμοδότησης αναγκαιότητας κατασκευής αγροτικής αποθήκης κατά παρέκκλιση
6. Αίτηση για την έκδοση βεβαίωσης για απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης για την αγορά αγρού
7. Αίτηση για την ηλεκτροδότηση αντλητικού συγκροτήματος σε πηγάδι
8. Αίτηση για τη χορήγηση άδειας χρήσης νερού ή/και εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και εγκατάστασ ίδρυσης μονάδας
9. Έκδοση άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου αγροτικής ρήσης
10. Χορήγηση βεβαίωσης ότι ο ενδιαφερόμενος είναι αγρότης
11. Χορήγηση βεβαίωσης για εξάλειψη υποθήκης κλήρου
12. Χορήγηση βεβαίωσης ότι δεν έχει λάβει γεωργικό ή κτηνοτροφικό κλήρο από τη Δ/νση Γεωργίας
13. Χορήγηση βεβαίωσης για φοιτητική εστία
14. Χορήγηση βεβαίωσης για φοροαπαλλαγή κατά την κληρονομιά αγροτικού ακινήτου
15. Μεταβίβαση έκτασης όταν ο ενδιαφερόμενος έχει κλήρο πάνω από 250 στρέμματα
16. Οικονομική ενίσχυση για βελτίωση κοινοτικών/δημοτικών βοσκοτόπων
17. Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για προμήθεια αρρένων ζώων αναπαραγωγής
18. Οικονομική ενίσχυση σηροτροφίας
19. Για οικονομική ενίσχυση μελισσοκομίας
20. Για επιδότηση αιγοπροβάτων
21. Για έγκριση αποθεματοποίηση τυριών
22. Για ποιοδότηση πρόωρης σφαγής / εμπορίας μοσχαριών
23. Για χορήγηση εξισωτικής Αποζημίωσης
24. Για την επιδότηση εκτάσεων ετησίων καλλιεργειών
25. Για επιδότηση Κτηνοτροφικής Εκμετάλλευσης
26. Για οικονομική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιόλαδου
27. Αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης επιδοτήσεων
28. Αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης ένταξης στον κανονισμό 950/97 ΕΕ

Άδειες Τομέα ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
1. Έκδοση βεβαιώσεων-αδειών καταλληλότητας μεταφοράς ζωικών τροφίμων
2. Έκδοση κτηνιατρικών υγειονομικών πιστοποιητικών προϊόντων ζωϊκής προέλευσης
3. Επανεξέταση κατασχεθέντων προιόντων ζωικής προέλευσης
4. Υπερωριακή απασχόληση για τη διενέργεια υγειονομικού κτηνιατρικού ελέγου
5. Για έκδοση άδειας λειτουργίας επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων ζωϊκής προέλευσης Α) Εγκατάσταση επεξερ και μεταποίησης γάλακτος
6. ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ Β) ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟΥ ΝΩΠΩΝ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ
7. ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Πρόσληψη αναπλήρωτων εκπαιδευτικών
2. Διορισμος εκπαιδευτικού
3. Μετάθεση εκπαιδευτικού
4. Απόκτηση Τίτλου Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης
5. Απόσπαση
6. Καταβολή Οδοιπορικών εξόδων
7. Υπερωριακή Αποζημίωση
8. Εφάπαξ επίδομα μόνιμης μετάθεσης σε περιοχή παραμεθόρια ή προβληματική και παραμεθόρια
9. Επίδομα μεταφοράς μαθητών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Αδεια διδασκαλίας σε φροντιστήριο
2. Αδεια ιδρυσης φροντιστηρίου
3. Αδεια λειτουργίας φροντιστηρίου
4. Αδεια κατοίκον Διδασκαλίας
5. Πρόσληψη Αλλοδαπού σε Φροντιστήριο
6. Χορήγηση Βεβαιώσεων Προϋπηρεσιας και Υπ. Μεταβολών
7. Για χορήνηση βεβαίωσης επιτυχους ολοκλήρωσης των Σπουδών του Λυκείου
8. Διαδικασία αναβαθμιολόνησης
9. Εγγραφή και κατατακτήριες εξετάσεις αλλοδαπών στην β/θμια εκπαίδευση
10. Χορήγηση απολυτήριας εξέτασης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1. Βεβαίωση αστιότητας οικοπέδου
2. Έκδοση για προέλεγχο ή για έκδοση οικοδομικής άδειας
3. Καταγγελία αυθαιρέτου
4. Αίτηση για ηλεκτροδότηση παλαιού κτιρίου
5. Αίτηση για χορήνηση νομιμότητας χώρου που θα λειτουργήσει κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος όταν υπάρχει οικοδομ. Αδεια
6. Αίτηση για χορήνηση νομιμότητας χώρου που θα λειτουργήσει κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος όταν δεν υπά οικοδ. Αδεια
7. ΓΙΑ ΜΟΝΙΜΗ ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
8. ΓΙΑ ΜΟΝΙΜΗ ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
9. ΓΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ
10. ΓΙΑ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΑΔΕΙΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ
11. ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΗΣ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Χορήγηση άδειας κυκλοφορίας Μηχανήματος Έργου Ε. Ι.Χ. & Κ.Υ.
2. Μεταβίβαση άδειας κυκλοφορίας Μ.Ε.
3. Ακινητοποίηση Μηχανήματος Έργου λόνω βλάβης η άλλης αιτίας
4. Επανακυκλοφορίας Μηχανήματος Έργου
5. Αχρήστευση Μηχανήματος Έρνου
6. Χορήγηση βεβαίωσης μη κατοχής Μηχανημάτων Έργου
7. Βεβαίωση καταβολής τελών χρησις

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

1. Χορήγηση επιδόματος παιδικής προστασίας για τα ανήλικα παιδιά
2. Χορήγηση επιδόματος τυφλότητας
3. Χορήγηση επιδόματος διανοητικης καθυστέρησης
4. Χορήγηση επιδόματος πασχοντων από Μεσογειακή Αναιμία (α)
5. Χορήγηση επιδόματος πασχοντων από Μεσογειακή Αναιμία (β)
6. Πιστοποιητικό οικονομικής αδυναμιας για έκδοση βιβλιαρίου περίθαλψης ανασφαλίστων
7. Χορήγηση επιδόματος αναπηρων ανασφαλίστων ή έμμεσα ασφαλισμένων (άνω του 67% αναπηρία)
8. Χορήγηση επιδότησης σε κωφάλαλα άτομα που έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας
9. Χορήγηση επιδότησης σε κωφάλαλα άτομα που έχουν ηλικία από 19-65

10. Χορήγηση επιδότησης σε κωφάλαλα άτομα που έχουν ηλικία από 0-18
11. Χορήγηση επιδόματος μητρότητας
12. Άδεια άσκησης επαγγέλματος ιατρού
13. Άδεια άσκησης επαγγέλματος οδοντιάτρου
14. Έκδοση άδειας επαγγέλματος επισκέπτριας υδελφής, αδελφής νοσοκομου και βοηθού νοσοκόμου
15. Άσκηση επαγγέλματος μαίας
16. Άδεια άσκησης επαγγέλματος ψυχολόγου
17. Χορήγηση άδειας λειτουργίας οδοντιατρείου
18. Χορήγηση άδειας ίδρυσης Φαρμακείου - Φαρμακαποθήκης
19. Χορήγηση άδειας λειτουργίας Φαρμακείου
20. Έγκριση εξόδων οδοντοθεραπείας (Δημ. Υπ. & Συνταξιούχοι)
21. Έγκριση εξόδων μετακίνησης ασθενών
22. Έγκριση επιδόματος φυσιολογικού τοκετού
23. Έγκριση εξόδων για ορθοπεδικά
24. Έγκριση εξόδων αποκλειστικής νοσοκόμας
25. Λήψη εξόδων κηδείας
26. Έκδοση άδειας καταστήματος (νεγκού ενδιαφέροντος)
27. Έκδοση αδείας για ξενοδοχείο, κάμπινγκ
28. Έκδοση αδείας για εργαστήριο
29. Έκδοση αδείας για ψητοπωλείο - οβελιστήριο
30. Έκδοση αδείας για κέντρα διασκέδασης
31. Αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης προϋπηρεσίας

ΚΤΕΟ

1. Για έλεγχο ΚΤΕΟ
2. Για τη χορήγηση βεβαίωση πιστοποιητικών
3. Για τη μέτρηση θορύβου οχήματος ιιηχανής

ΚΥΚΛΑΔΕΣ On-Line

Αίτηση για την χορήγηση Πιστοποιητικών

Αυτή είναι η φόρμα με την οποία μπορείτε να ζητήσετε την έκδοση πιστοποιητικών μέσω Internet.

Επώνυμο :	
Όνομα :	
Όνομα Πατρός:	
Διεύθυνση :	
Η E-Mail Δ/νσή σας:	
Αριθ.Τηλεφώνου:	
Είστε Δημότης:	Αμοργός, Δήμος Αμοργού
Πιστοποιητικό(α) που επιθυμείτε: *(Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερα του ενός πιέζοντας ταυτόχρονα το πλήκτρο CTRL και κάνοντας κλικ με το ποντίκι)*	Μητρώο Αρρένων Ληξιαρχική πράξη γεννήσεως Ληξιαρχική πράξη θανάτου Ληξιαρχική πράξη γάμου Πιστοποιητικό οικογενειακής καταστάσεως Πιστοποιητικό εγγραφής στο Δημοτολόγιο (για άνδρα) Πιστοποιητικό εγγραφής στο Δημοτολόγιο (για γυναίκα)
Επιπλέον Σχόλια - Σημειώσεις	
Αποστολή Αίτησης Ακύρωση	

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΣΕΛΙΔΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

M11

ΑΙΤΗΣΗ

ΓΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΑΡΙΘΜΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ _____

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ _____

ΟΝΟΜΑ _____

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ ή ΣΥΖΥΓΟΥ _____

ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ _____

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ _____

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ _____

Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

ΟΔΟΣ _____

ΑΡΙΘΜΟΣ _____

ΠΟΛΗ/ΣΥΝΟΙΚΙΑ _____

Τ.Κ _____

ΤΗΛ _____

FAX _____

ΑΡΙΘΜ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ _____

Υποβάλλω συνημμένα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παρακαλώ για την αντικατάσταση πινακίδων του με αριθμό _____ αυτοκινήτου, μοτοσυκλέττας (*), λόγω απώλειας, κλοπής, φθοράς, καταστροφής (*).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
**. Υπογραμμίζεται η περίπτωση.*

Ο/Η ΑΙΤ_____

_____

(υπογραφή)

Επιλέξτε με ποιόν τρόπο θέλετε να παραλάβετε το πιστοποιητικό σας :
1. Να σας σταλεί με fax στο νούμερο ..... 2. Να σας σταλεί με συστημένη επιστολή στη Διεύθυνση..... 3. Να την παραλάβετε αυτοπροσώπως από την Υπηρεσία μας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΒΛΕΠΕ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται από την Υπηρεσία

Σελίς 2 : ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Απώλεια, κλοπή, φθορά ή καταστροφή των πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας οχήματος.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. Αίτηση (συμπλήρωση της πρώτης σελίδας του παρόντος εντύπου).

2. Αποδεικτικό είσπραξης Δημόσιου Ταμείου (δρχ. 10.000 για πινακίδες **αυτοκινήτου** και μοτοσυκλέττας σε περίπτωση απώλειας, κλοπής, κ.λπ. για πρώτη φορά και 20.000 δρχ. σε περίπτωση απώλειας, κλοπής κ.λπ. για δεύτερη φορά).

3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 του ενδιαφερόμενου με την οποία δηλώνεται ο χρόνος απώλειας ή κλοπής των πινακίδων (μόνο στην περίπτωση απώλειας ή κλοπής αυτών). Η δήλωση πρέπει να είναι θεωρημένη για το

ΠΡΟΣ :
ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΗΛΟΥ
84800 ΜΗΛΟΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΓΡΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ _____

ΟΝΟΜΑ _____

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ ή
ΣΥΖΥΓΟΥ _____

ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ _____

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ _____

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ _____

Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

ΟΔΟΣ
_____

ΑΡΙΘΜΟΣ
_____

ΠΟΛΗ/ΣΥΝΟΙΚΙΑ
_____

Τ.Κ
_____

ΤΗΛ _____

FAX _____

ΑΡΙΘΜ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ _____

Παρακαλώ για την έκδοση βεβαίωσης, για την απαλλαγή μου από τον φόρο μεταβίβασης για την αγορά ενός αγρού εκτάσεως _____ στρεμμάτων, που βρίσκεται στην περιοχή _____ τ_____ _____

Τον αγρό θα τον αγοράσω από τ__ _____ κάτοικο _____

Δηλώνω υπεύθυνα ότι ο αγρός αυτός απέχει πάνω από 500 μέτρα από την θάλασσα.

ΜΗΛΟΣ ____/____/_____

Ο/Η ΑΙΤ_____

_____

(υπογραφή)

Επιλέξτε με ποιόν τρόπο θέλετε να παραλάβετε το πιστοποιητικό σας :
1 Να σας σταλεί με fax στο νούμερο .....
2 Να σας σταλεί με συστημένη επιστολή στη Διεύθυνση.....
3 Να την παραλάβετε αυτοπροσώπως από την Υπηρεσία μας.

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΣΕΛΙΔΟΣ | ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

γνήσιο της υπογραφής από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική Αρχή, εφόσον δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως από τον αιτούντα.

4. Οι φθαρμένες ή κατεστραμμένες πινακίδες (μόνο στην περίπτωση φθοράς ή καταστροφής των πινακίδων).

5. Άδεια κυκλοφορίας του οχήματος.

6. Βεβαίωση της Αστυνομικής Αρχής ότι έχει δηλωθεί η απώλεια της πινακίδας, όταν πρόκειται για μοτοσυκλέττα.

ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΥΘΡΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ

1. Αίτηση.
2. Άδεια κυκλοφορίας.
3. Πινακίδες.
4. Υποβολή Δήλωσης Ν. 1599/86 για μόνιμη κατοικία.
5. Διπλότυπο Δημ. Ταμείου δρχ. 10.000.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται από την Υπηρεσία

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΣΕΛΙΔΟΣ | ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Αίτηση

ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟ Η ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Προς

ΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤ/ΣΗ ΛΕΣΒΟΥ

Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΟΝΟΜΑ_____

ΕΠΩΝΥΜΟ_____

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ_____

ΑΡΙΘΜ. ΤΑΥΤΟΤ_____

ΕΚΔ. ΑΡΧΗ_____

ΚΑΤΟΙΚΟΣ_____

ΟΔΟΣ_____

ΑΡΙΘΜΟΣ_____

ΥΠΗΡΕΣΙΑ_____

ΤΗΛΕΦΩΝΟ_____

ΤΚ_____

Παρακαλώ να μου χορηγήσετε σύμφωνα με το νόμο την άδεια για _____

_____

στην οδό _____ *αρ.* _____

ΟΤ _____ *Συνοικία* _____

Δήμος ή Κοινότητα _____

Αστυνομικό Τμήμα _____

(Πόλη ☐ Ημερομηνία)

_____

Ο / Η ΑΙΤ_____

_____

(υπογραφή)

Επιλέξτε με ποιο τρόπο θέλετε να παραλάβατε το πιστοποιητικό σας:
1. *Να σας σταλεί με fax στο νούμερο*_____ 2. *Να σας σταλεί με συστημένη επιστολή στη Διεύθυνση* _____ _____ 3. *Να την παραλάβετε αυτοπροσώπως από την Υπηρεσία μας.*

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Προϋποθέσεις

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά (Συνεργασία ιδιοκτήτη και μηχανικού)

1. Δηλώσεις αναθέσεως / αναλήψεως (μελέτης ❑ επίβλεψης)
2. Φύλλο ελέγχου
3. Ειδικό έντυπο προϋπολογισμού
4. Τοπογραφικό διάγραμμα
5. Διάγραμμα κάλυψης σύμφωνα με τις προδιαγραφές
6. Αρχιτεκτονική μελέτη, σύμφωνα με τις προδιαγραφές
7. Στατική μελέτη σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
8. Μελέτη θερμομόνωσης.
9. Μελέτη παθητική πυροπροστασίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς
10. Τίτλος ιδιοκτησίας και πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας από το Υποθηκοφυλακείο για κάθε οικόπεδο ή γήπεδο που είναι άρτιο κατά παρέκκλιση ή βρίσκεται εκτός σχεδίου.
11. Αποδεικτικό κατάθεσης αμοιβής τους μελετητή μηχανικού .
12. Συμβολαιογραφική δήλωση των προβλεπομένων χώρων στάθμευσης
13. Αιτιολογημένη έκθεση του μελετητή μηχανικού

Όπου απαιτούνται :

Α) Μελέτες υδραυλικών εγκαταστάσεων και αποχετεύσεων

Β) Μελέτες ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων

Γ) Μελέτη ενεργητικής πυροπροστασίας

Δ) Μελέτη αερίων καυσίμων

Ε) Εγκρίσεις άλλων Υπηρεσιών

Διαδικασία

1. Πρωτοκόλληση αίτησης ❑ χρέωση
2. Έλεγχος πληρότητας φακέλου
3. Έλεγχος αρχιτεκτονικής μελέτης (ΕΠΑΕ ή άλλες υπηρεσίες αν απαιτείται)
4. Έλεγχος στατικής μελέτης
5. Έλεγχος εγκαταστάσεων Θερμομόνωσης ❑ Πυροπροστασίας ❑ Εγκαταστάσεις (υδραυλικές, μηχανολογικές, αποχέτευσης)
6. Έλεγχος φορολογικών
7. Υπογραφή άδειας

Σημειώσεις

Ειδικές περιπτώσεις (επιπλέον στοιχεία)

- δασική περιοχή
- αρχαιολογική περιοχή
- αιγιαλός
- χερσαία ζώνη λιμένας
- βεβαίωση του Δήμου σε περιοχές που δεν είναι οροθετημένες
- απόσπασμα πρότασης πολεοδομικής μελέτης αν υπάρχει

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ .....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

Μ5

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

1. Δεν κυκλοφορίας της κατηγορίας αυτής χορηγούνται σε Κοινωφελείς Οργανισμούς, Ιδρύματα, Σχολεία Στοιχειώδους - Μέσης Εκπαίδευσης, Σχολικές Εφορείες, Παιδικούς Σταθμούς, Κέντρα απροσάρμοστων παιδιών και Ιδρύματα γενικά, Πρωτοβάθμιους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς, Επιχειρήσεις: Βιομηχανικές, Εργοληπτικές Δημοσίων Έργων, Ναυπηγείων, Παραγωγής Κινηματογραφικών ταινιών στην Ελλάδα, Αεροπορικές, Εκμετάλλευσης Ορυχείων ή Μεταλλείων ή Ιαματικών Πηγών ή Καζίνων, Ξενοδοχειακές και Κοινοπραξίες ή Συνεταιρισμούς Ξενοδόχων.

2. Το λεωφορείο πρέπει να πληρεί τις τεχνικές προϋποθέσεις του ΚΟΚ και των λοιπών σχετικών διατάξεων για τα λεωφορεία, να έχει δοθεί έγκριση για το συγκεκριμένο τύπο αυτοκινήτου (αν είναι καινούργιο). Να έχει ταχογράφο εγκεκριμένου τύπου (εφόσον δεν υπάγεται στις προβλεπόμενες εξαιρέσεις). Να **προσκομισθεί στην Υπηρεσία Μεταφορών για επιθεώρηση**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: *Σε περίπτωση που το λεωφορείο προορίζεται για σχολικό, πρέπει να είναι κίτρινου χρώματος Αν πρόκειται για μεταχειρισμένο, να προέρχεται από μεταβίβαση από όμοια επιχείρηση (Σχολείο, Παιδικός Σταθμός κλπ) Αν προέρχεται από αλλού, να μην έχει περάσει πενταετία από το έτος της κατασκευής του (του έτους κατασκευής μη συνυπολογιζόμενου).*

3. Να καταβληθούν οι απαιτούμενες οικονομικές επιβαρύνσεις.

Επιλέξτε με ποιόν τρόπο θέλετε να παραλάβετε το πιστοποιητικό σας :
1. Να σας σταλεί με fax στο νούμερο ..... 2. Να σας σταλεί με συστημένη επιστολή στη Διεύθυνση..... 3. Να την παραλάβετε αυτοπροσώπως από την Υπηρεσία μας.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. Αίτηση (σε έντυπο χορηγούμενο από την υπηρεσία).

2. Βιβλιάριο μεταβολών κατοχής και κυριότητας του αυτοκινήτου.

3. Υπεύθυνη δήλωση Ν.1599/86 του ενδιαφερόμενου για τη νόμιμη λειτουργία της Επιχείρησης ή του Κοινωφελούς Ιδρύματος ή Οργανισμού, κατά περίπτωση. Προκειμένου για εργοληπτική Επιχείρηση Δημοσίων Έργων δηλώνονται και τα εκτελούμενα έργα καθώς και η χρονική διάρκεια εκτέλεσης τους.

4. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 τεχνίτη - εγκατάσταση ταχογράφων, για την

καλή προσαρμογή, σύνδεση, λειτουργία κλπ. του ταχογράφου, (περίπτωση υποχρεωτικής ύπαρξης του).

5. Αποδεικτικό Δημοσίου Ταμείου - Οικονομικής Εφορίας για την καταβολή των απαιτούμενων οικονομικών επιβαρύνσεων (χαρτόσημο, τέλη κυκλοφορίας κλπ.).

6. Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο ισχύοντος Δελτίου Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων από ΚΤΕΟ (μόνο αν πρόκειται για μεταχειρισμένο όχημα που κυκλοφορεί πρώτη φορά στην Ελλάδα).

7. Στην περίπτωση μεταχειρισμένου λεωφορείου προέλευσης εξωτερικού που τίθεται σε κυκλοφορία για πρώτη φορά στην Ελλάδα και δεν έχει έγκριση τύπου υποβάλλονται και τα εξής:

α) άδεια κυκλοφορίας στην ξένη χώρα ή έντυπος κατάλογος (prospectus) ,
β) σχεδιάγραμμα του λεωφορείου,
γ) τεχνική περιγραφή του αμαξώματος και του εξοπλισμού του,
δ) υπολογισμός επιπτώσεων βαρών στους άξονες,
ε) υπεύθυνη δήλωση Ν.1599/86 του υπεύθυνου του αμαξοποιείου (μόνο εφόσον γίνεται προσαρμογή του αμαξώματος σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρ. 3 της με αριθμ. 24972/1029/86 00 ΦΕΚ 556/Β απόφασης),
στ) φωτοαντίγραφο της άδειας λειτουργίας του αμαξοποιείου (μόνο εφόσον γίνεται προσαρμογή του αμαξώματος όπως παραπάνω) και
ζ) βεβαίωση του κατασκευαστή των κρυστάλλων για την ποιότητα τους (στην περίπτωση που γίνεται προσαρμογή του αμαξώματος όπως παραπάνω και αντικατάσταση των κρυστάλλων).
Σημείωση: Τα 7β, 7γ και 7δ δικαιολογητικά υπογράφονται από Μηχανολόγο Μηχανικό ή Υπομηχανικό.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Αν το αυτοκίνητο **είναι καινούργιο και έχει κατασκευαστεί ή συναρμολογηθεί στην Ελλάδα**, χρειάζεται επί πλέον και υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86, του επιβλέψαντα τις εργασίες κατασκευής ή συναρμολόγησης τεχνικού.

2. Σε περίπτωση **μεταβολής κυρίων χαρακτηριστικών του οχήματος,** όταν επιτρέπεται τέτοια μεταβολή, (π.χ. αλλα- γή κινητήρα, αμαξώματος κλπ.), υποβάλλονται πρόσθετα σχετικά δικαιολογητικά.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται από την υπηρεσία

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΣΕΛΙΔΟΣ | ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 20ο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΡΙΑΔΝΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. **Εισαγωγή**
2. **Το νομικοπολιτικό πλαίσιο του Προγράμματος**
3. **Δομή του Προγράμματος**
4. **Περιγραφή της Οργανωτικής Δομής και λειτουργίας του Προγράμματος**

4.1. Κέντρα Διοικητικής Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕ.Δ.Ε.Π.)

Α. Υποδομή

Β. Λειτουργία

Γ. Προσωπικό

4.2. Κέντρα Υποστήριξης (Κ.Υ.) ΑΡΙΑΔΝΗ Νομού

4.3. Κέντρα Υποστήριξης (Κ.Υ.) ΑΡΙΑΔΝΗ Περιφέρειας και Κέντρα Υποστήριξης λοιπών Υπηρεσιών

5. **Σύστημα Διοίκησης του Προγράμματος**
6. **Πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος**
7. **Στάδια και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**
8. **Παράρτημα: Σχήμα Διοίκησης του Προγράμματος**

1. Εισαγωγή

Η οργάνωση και λειτουργία μονάδων διοικητικής εξυπηρέτησης πολιτών στις οποίες ο πολίτης λαμβάνει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται σχετικά με την Διοίκηση, υποβάλλει αιτήσεις και διεκπεραιώνει υποθέσεις του στις Υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης χωρίς να απαιτείται η μετακίνησή του εκτός των ορίων του Δήμου όπου κατοικεί, προκειμένου να μεταβεί στις έδρες των Υπηρεσιών, αποτελεί μία από τις αναγκαίες λειτουργικές μεταρρυθμίσεις. Πρόκειται για την εφαρμογή στην απτή καθημερινή πραγματικότητα της "ποιότητας για τον πολίτη". Πράγματι ο πολίτης μπορεί να εξοικονομήσει χρόνο και χρήμα ενώ ταυτόχρονα η Διοίκηση μπορεί να εφαρμόσει απλούστερες διοικητικές διαδικασίες αξιοποιώντας την σύγχρονη τεχνολογία και βελτιώνοντας την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

Το Πρόγραμμα ονομάζεται "ΑΡΙΑΔΝΗ" *διότι φιλοδοξία του είναι γίνει «μίτος» στα χέρια του πολίτη για να αντιμετωπίσει τον Μινώταυρο της γραφειοκρατίας στον λαβύρινθο της Διοίκησης και να φθάσει το ταχύτερο δυνατόν στην επίλυση του προβλήματος του ή στην ικανοποίηση του αιτήματός του.*

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ εντάσσεται στο συνολικό Πρόγραμμα "Ποιότητα για τον Πολίτη". Η υλοποίησή του συνοδεύεται από την ολοκλήρωση δράσεων του Προγράμματος "Ποιότητα για τον Πολίτη" που έχουν ήδη δρομολογηθεί.

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ θα μπορέσει να επιτύχει την αποστολή του μόνο όταν έχει ως πεδίο εφαρμογής το σύνολο των υπό την ουσιαστική έννοια δημοσίων υπηρεσιών, δηλαδή το σύνολο του δημόσιου τομέα με το οποίο συναλλάσσεται ο πολίτης.

Επειδή η εφαρμογή του Προγράμματος προϋποθέτει καλή προετοιμασία, είναι αναγκαία η υλοποίηση σε πρώτη φάση στις υπηρεσίες που είναι πιο προσιτές σε διοικητικές καινοτομίες ή αποτελούν υπηρεσίες - κλειδιά για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Ταυτό αφετηρία είναι οι υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και της Περιφέρειας. Το κύριο βάρος πέφτει πάντως στο Νομό διότι εκεί συγκεντρώνεται ο βασικός όγκος των συναλλαγών με την Δημοσία Διοίκηση.

2. Το νομικοπολιτικό πλαίσιο του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ αποτελεί την οργανωτική και λειτουργική δίοδο πρόσβασης του Πολίτη στην Δημόσια Διοίκηση. Συνθέτει δράσεις, διαδικασίες και Προγράμματα απλούστευσης διαδικασιών και εφαρμογές της "Ποιότητας για τον Πολίτη".

Η νομική βάση του συστήματος που οργανώνει το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ θεμελιώνεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο των σχέσεων Κράτους Πολίτη και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και στοχεύει στην υποβοήθηση του πολίτη και ταυτόχρονα στην πρακτική κατοχύρωση των δικαιωμάτων που το συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο αναγνωρίζει σ΄ αυτόν .

Οι σχέσεις πολιτών και δημόσιας διοίκησης καταστρώνονται κυρίως στα άρθρα 9 και 12 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α 75/86), στο άρθρο 5 του ν.1943/1991 (ΦΕΚ Α' 50/1991), στο άρθρο 14 του ν.2672/1998 (ΦΕΚ 290/1998) και στα άρθρα 3, 4,10,12 και 19 του ν.2690/1999 (ΦΕΚ 45/1999), δηλαδή του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Ο νομοθέτης ορίζει ήδη δικαιώματα πρόσβασης του πολίτη στην Διοίκηση τόσο για άντληση διοικητικών πληροφοριών όσο και για την διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων. Η κατοχύρωση αυτών των δικαιωμάτων συνοδεύεται από την θέσπιση υποχρεώσεων των Δημοσίων Υπηρεσιών, τόσο του Κράτους όσο και των ΟΤΑ, να ανταποκρίνονται στα αιτήματα των πολιτών εντός δύο μηνών από την υποβολή του αιτήματος και όταν πρόκειται για την χορήγηση βεβαιώσεων ή πιστοποιητικών αυτή πρέπει να λαμβάνει χώρα, κατά κανόνα εντός 10 ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Ήδη με το άρθρο 14 του ν.2672/1998 καθιερώνεται η εξυπηρέτηση του πολίτη διαμέσου τηλεφωνικών αιτήσεων και η παραλαβή των εγγράφων που ζητά ο πολίτης ταχυδρομικά. Επίσης εισάγεται η χρήση του φαξ για την επικοινωνία και την συναλλαγή Διοίκησης και Πολίτη καθώς και η χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με την προυπόθεση ότι θα ρυθμιστούν ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια και την αναγνωρισιμοτητα της επικοινωνίας.

Προσφάτως ο νομοθέτης κωδικοποίησε τις διατάξεις για την διοικητικη διαδικασία (ν.2690/1999) και ενίσχυσε την θέση του πολίτη έναντι της Διοίκησης.

Η εμπειρία της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου των σχέσεων Διοικησης και Πολίτη από το 1986 έως σημερα έχει αναδείξει την ανάγκη δραστικότερων μέτρων για την διευκόλυνση του πολίτη στην διοικητική εξυπηρέτηση και την εμπέδωση αντίστοιχης συμπεριφοράς στην γραφειοκρατία. Η θέσπιση κανόνων δεν επαρκεί αλλά χρειάζεται η

καθιέρωση διαδικασιών διευκόλυνσης με την χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας που η Διοίκηση πρέπει να αποκτήσει τόσο για την παραγωγή όσο και για την χορήγηση των διοικητικών εγγράφων και γενικώς για την συναλλαγή με τον πολίτη.

Η αξιοποίηση των μέσων που παρέχει η "Κοινωνία της Πληροφορίας" πρέπει επίσης να συμβάλλει στην απλοποίηση των σχέσεων του πολίτη με την Διοίκηση και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος του ενεργού χρόνου σήμερα καταναλώνεται στον λαβύρινθο της Διοίκησης σε βάρος άλλων ζωτικών δραστηριοτήτων του πολίτη, τόσο στην οικονομική δραστηριότητα όσο και στον ελεύθερο χρόνο του.

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ στοχεύει, ως πρώτο βήμα, στην σύζευξη της άσκησης των δικαιωμάτων και των διευκολύνσεων που παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία με την χρήση των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων έτσι ώστε και τα δικαιώματα να ασκούνται, οι συναλλαγές να γίνονται απλούστερα και η διοικητική εξυπηρέτηση για ένα μεγάλο μέρος θεματικών ενοτήτων να γίνεται στο πρωτοβάθμιο επίπεδο, δηλαδή στα όρια του Δήμου. Η αξιοποίηση αυτής της εμπειρίας θα επιτρέψει στην Διοίκηση να βελτιώσει την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Η εφαρμογή του Προγράμματος εξελίσσεται σταδιακά και σε φάσεις παράλληλα με την υλοποίηση της μηχανοργάνωσης και της διασύνδεσης με το διαδίκτυο όλων των υπηρεσιών και των επιπέδων της Διοίκησης, δηλαδή του Δήμου, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, της Περιφέρειας και των Υπουργείων καθώς και των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Στην πρώτη φάση το σύστημα του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ εγκαθίσταται στο Νομαρχιακό και Περιφερειακό επίπεδο και εν συνεχεία, σταδιακά σε Δημόσιες Υπηρεσίες που έχουν μηχανογραφηθεί, όπως π.χ. οι Δ.Ο.Υ. με το TAXIS. Επίσης στην πρώτη φάση εφαρμόζεται στους ΟΤΑ που δεν είναι έδρες νομών και εκτός των δύο μητροπολιτικών περιοχών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Στην επόμενη φάση και αφού αξιοποιηθεί η εμπειρία της πρώτης εφαρμογής το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ θα υλοποιηθεί και στα αστικά κέντρα προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες συνθήκες τους.

Το πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ εφαρμόζεται με την συνεργασία της Πολιτείας, εκπροσωπούμενης από το ΥΠΕΣΔΔΑ τις Περιφέρειες και τους φορείς του Δημόσιου Τομέα, όταν θα ενταχθούν στο σύστημα, τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τους Δήμους.

- **Η Πολιτεία** υλοποιεί διαμέσου του Προγράμματος την πολιτική εκσυγχρονισμού των σχέσεων Δημόσιας Διοίκησης Πολίτη και εντάσσει τις υπηρεσίες του Δημοσίου στο Πρόγραμμα διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση του πολίτη σε αυτές. Επίσης δημιουργείται γόνιμο πεδίο για την απλούστευση των διαδικασιών και την διάλυση της "γραφειοκρατίας"
- **Οι Περιφέρειες** αποτελούν κόμβους σύνδεσης της Διοίκησης με την Αυτοδιοίκηση και, μεταξύ των άλλων, έχουν την φροντίδα για την εμπέδωση πλησιέστερα στον πολίτη των πολιτικών για την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών, την πάταξη των δυσλειτουργιών και της γραφειοκρατίας και την ανάπτυξη νέων σχέσεων μεταξύ κράτους και πολίτη.
- **Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις** με το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ εξυπηρετούν τους πολίτες τους παρέχοντας την δυνατότητα να συναλλάσσονται με τις υπηρεσίες της Νομαρχίας χωρίς να χρειάζονται να μετακινούνται στην έδρα του Νομού ή να προσέρχονται στα διάφορα γραφεία των νομαρχιακών υπηρεσιών. Η μείωση των συναλλασσομένων πολιτών στα γραφεία της Νομαρχίας επιτρέπει την βελτίωση του ρυθμού λειτουργίας αυτών των υπηρεσιών και την βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων διοικητικών υπηρεσιών. Επίσης δημιουργείται γόνιμο πεδίο για την απλούστευση των διαδικασιών.
- **Οι Δήμοι** συμμετέχοντας στο Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ παρέχουν στους πολίτες-δημότες τους την δυνατότητα άμεσης και ανέξοδης, από άποψη οικονομική αλλά και σπατάλης χρόνου, πρόσβασης στα εκτός Δήμου επίπεδα Διοίκησης. Η ολοκλήρωση των διοικητικών συναλλαγών εντός του Δήμου έχει θετικά αποτελέσματα και για την τοπική οικονομία. Τέλος υλοποιείται σε μεγάλο βαθμό ο ιστορικός στόχος του Προγράμματος "ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" για την δημιουργία ισχυρών διοικητικών κέντρων.

3. Δομή του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ διαρθρώνεται στα ακόλουθα υποπρογράμματα

1° **Υποπρόγραμμα:** Οργάνωση- Διοίκηση- Συντονισμός- έλεγχος αποτελεσμάτων

**Εκπόνηση μελέτης για τους Δείκτες ποιότητας του Προγράμματος και εφαρμογή αυτών*

2°**Υποπρόγραμμα**. Υλικοτεχνική υποδομή. Εξοπλισμός

Καθορισμός ελαχίστων προδιαγραφών, Προμήθεια από τους Δήμους και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις

3° Υποπρόγραμμα: Παραγωγή ηλεκτρονικού υλικού, εντύπων και τεχνική υποστήριξη

Αξιοποίηση των ήδη ολοκληρωμένων έργων, εμπλουτισμός, αξιολόγησή τους και τεχνική υποστήριξη τους.

4° Υποπρόγραμμα: Ανθρώπινο δυναμικό- Κατάρτιση- Διαρκής επιμόρφωση

Επιλογή και κατάρτιση προσωπικού, εκπόνηση προγραμμάτων διαρκούς επιμόρφωσης.

5° Υποπρόγραμμα: Δημοσιότητα του Προγράμματος "ΑΡΙΑΔΝΗ"

Δημοσιότητα του Προγράμματος τόσο στο αρχικό στάδιο όσο και στα στάδια εφαρμογής. Αξιοποίηση κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών μέσων, δημοσκοπήσεις για την αποδοχή του Προγράμματος σε όλα τα στάδια εφαρμογής.

6° Υποπρόγραμμα: Τεχνική Βοήθεια

4. Περιγραφή της Οργανωτικής Δομής και της λειτουργίας του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ συνίσταται:

- Στην συγκρότηση Κέντρων Διοικητικής Εξυπηρέτησης των Πολιτών σε κάθε Δήμο της χώρας. Εντούτοις, σε πρώτη φάση υλοποιείται μόνο σε 755 Δήμους (εκτός μητροπολιτικών περιοχών και πρωτευουσών Νομών) ενώ σε δεύτερη φάση επεκτείνεται η εφαρμογή στους υπόλοιπους Δήμους καθώς και σε διοικητικές υποδιαιρέσεις των μεγάλων Δήμων (Δημοτικά Διαμερίσματα).

- Στην συγκρότηση αντίστοιχου Κέντρου Υποστήριξης που θα διευκολύνει την πρόσβαση και θα συντονίζει την ανταπόκριση των υπηρεσιών προς τις οποίες, διαμέσου των παραπάνω Κέντρων Διοικητικής Εξυπηρέτησης, απευθύνεται και συναλλάσσεται ο πολίτης. Τέτοια Κέντρα Υποστηριξης συγκροτούνται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στις Περιφέρειες και στις κεντρικές ή αποκεντρωμένες μονάδες των άλλων Δημοσίων Υπηρεσιών που εντάσσονται στο Πρόγραμμα

- Στην υποβολή αιτήσεων για πληροφόρηση ή διοικητική εξυπηρέτηση στο Κέντρο Διοικητικής Εξυπηρετησης Πολιτών και στην παροχή της πληροφορίας από τον υπάλληλο- χειριστή του Κέντρου. Η υποβολή της αίτησης που ενεργοποιεί την διαδικασία παραγωγής διοικητικής πράξης από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κ.λ.π. γίνεται με φάξ ή με το διαδίκτυο με ευθύνη του υπαλλήλου -χειριστή

του Κέντρου. Επίσης διευκολύνεται ο πολίτης με την παροχή πληροφοριών, την χορήγηση ή συμπλήρωση των απαραίτητων εντύπων στην περίπτωση που δηλώσει ότι επιθυμεί ο ίδιος να υποβάλλει αυτοπροσώπως και με δική του ευθύνη την σχετική αίτηση ή φάκελο στην αρμόδια υπηρεσία ή να παραλάβει ο ίδιος το διοικητικό έγγραφο που ζητά.

- Στην διαβίβαση αίτησης και διοικητικών εγγράφων από το Κέντρο Εξυπηρέτησης στην αρμόδια για ενέργεια Υπηρεσία με ευθύνη του υπαλλήλου- χειριστή του Κέντρου είτε διαμέσου του φαξ είτε με το διαδίκτυο είτε ακόμη και διευκολύνοντας τον πολίτη εφόσον αποστέλλει τον σχετικό φάκελο ταχυδρομικά με δική του ευθύνη. Στο μέτρο που η αρμόδια Υπηρεσία δεν συνδέεται με φαξ ή το διαδίκτυο η διαβίβαση γίνεται μέσω του Κέντρου Υποστηριξης ΑΡΙΑΔΝΗ του Νομού.
- Στην διευκόλυνση των πολιτών για την άσκηση των δικαιωμάτων πρόσβασης στις Δημόσιες Υπηρεσίες και στην αξιοποίηση των μέσων που έχει καθιερώσει ο νομοθέτης και η Διοίκηση αλλά ο πολίτης δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει είτε διότι δεν έχει δυνατότητα χρήσης είτε γιατί δεν έχει εξοικειωθεί με αυτές τις διαδικασίες (π.χ. Από την τηλεφωνική αίτηση έως την υποβολή αίτησης με φαξ ή με το διαδίκτυο)

Με βάση τις παραπάνω λειτουργίες η οργανωτική δομή του Προγράμματος βασίζεται στα :

- Κέντρα Διοικητικής Εξυπηρέτησης Πολιτών(ΚΕ.Δ.Ε.Π.) που εγκαθίστανται στους Δήμους
- Κέντρα Υποστήριξης (Κ.Υ.) ΑΡΙΑΔΝΗ σε επίπεδο Νομού, Περιφέρειας και άλλης Υπηρεσίας που εντάσσεται στο Πρόγραμμα (π.χ. Δ.Ο.Υ., ΙΚΑ κ.λ.π.)

4.1. Κέντρα Διοικητικής Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕ.Δ.Ε.Π)

Α. Υποδομή

Η βάση του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ είναι η δημιουργία των Κέντρων Διοικητικής Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕ.Δ.Ε.Π.) τα οποία εγκαθίστανται σε κάθε Δήμο της χώρας. Τα ΚΕ.Δ.Ε.Π. εγκαθίστανται κατά προτίμηση στην έδρα του Δήμου και έχουν την ακόλουθη υλικοτεχνική υποδομή:

- Στέγαση σε κτιριο χωρο ελάχιστου εμβαδού που συναρτάται με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμο. Η καταλληλότητα του χώρου εκτιμάται καταρχην από τον

Δήμο αλλά και σε συνεργασία με την Νομαρχιακή Οργανωτική Επιτροπή που συστήνεται σε κάθε Νομό για την εφαρμογή του Προγράμματος.

- Έπιπλα γραφείου και υποδοχής πολιτών
- Η/Υ, σαρωτής, φαξ, εκτυπωτής, φωτοτυπικό και σύνδεση με Internet, τηλεφωνική σύνδεση ISDN

Β. Λειτουργία

Το ΚΕ.Δ.Ε.Π. είναι η υπηρεσία στην οποία απευθύνεται ο πολίτης για να αντλήσει πληροφορίες σχετικές με την Διοίκηση ή να διεκπεραιώσει διοικητικές του υποθέσεις. Η δεύτερη περίπτωση, που είναι και η σημαντικότερη, συνίσταται στην υποβολή αίτησης διαμέσου του διαδικτύου ή του fax προς την αρμόδια για την έκδοση της διοικητικής πράξης Υπηρεσία, συνοδευόμενης από τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία ή προσκομίζει στο ΚΕ.ΔΕ.Π. ο ίδιος ο πολίτης ή τα συγκεντρώνει το ΚΕ.Δ.Ε.Π. μετά από αίτηση του πολίτη προς τις εκδίδουσες υπηρεσίες.

Ο υπάλληλος του ΚΕ.Δ.Ε.Π. αποστέλλει με το διαδίκτυο ή fax την αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην αρμόδια υπηρεσία ή στο Κέντρο Υποστηριξης του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ (Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ) το οποίο αναλαμβάνει να παραδώσει την υπόθεση στον αρμόδιο για ενέργεια υπάλληλο της υπηρεσίας και να παρακολουθήσει την πορεία της διεκπεραίωσης της υπόθεσης έτσι ώστε να ενημερώνεται το ΚΕ.Δ.Ε.Π. και από εκεί ο ενδιαφερόμενος πολίτης.

Το ΥΠΕΣΔΔΑ έχει την ευθύνη για την δημιουργία του λογισμικού και την διαμόρφωση της ηλεκτρονικής μορφής αιτήσεων και διοικητικών πληροφοριών. Από την Κεντρική Μονάδα Υποστήριξης του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ ενημερώνεται το σύστημα και επίσης συντονίζεται η εισαγωγή νέων υπηρεσιών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Επίσης το ΥΠΕΣΔΔΑ είναι αρμόδιο για την ενημέρωση του συστήματος σχετικά με τροποποιήσεις ή μεταβολές διαδικασιών.

Το ΚΕ.Δ.Ε.Π. αξιοποιείται από τον Δήμο για την εξυπηρέτηση των κατοίκων και για το σύνολο των δημοτικών υπηρεσιών ή των συναλλαγών των δημοτών με τον Δήμο. Γιαυτό αρκεί η εισαγωγή των στοιχείων στο σύστημα με πρωτοβουλία του Δήμου και με την βοήθεια εάν ζητηθεί της Κεντρικής Μονάδας Υποστήριξης. Οι Νομαρχιακές Οργανωτικές Επιτροπές, οι Περιφερειακές και το ΥΠΕΣΔΔΑ έχουν υποχρεωση να ενημερώνουν με συνεχείς ανακοινώσεις για τις νέες υπηρεσίες ή τους φορείς που

εντάσσονται στο σύστημα. Έτσι ο κάθε πολίτης έχει την δυνατότητα να ενημερώνεται διαρκώς για την εμβέλεια του ΚΕ.Δ.Ε.Π.

Γ. Προσωπικό

Στα ΚΕ.Δ.Ε.Π. απασχολείται καταρχήν ένας υπάλληλος. Ο υπάλληλος αυτός είναι έμπειρος δημοτικός υπάλληλος ο οποίος μετά από σχετική κατάρτιση μπορεί να χειριστεί τον Η/Υ, το διαδίκτυο, έχει δυνατότητα, λόγω εμπειρίας ή γνώσης να χειρίζεται διοικητικές διαδικασίες και να είναι σε θέση να αναλάβει στην λειτουργία του ΚΕ.ΔΕ.Π. τον ρόλο "πολυδύναμου υπαλλήλου". Η εργασιακή σχέση με τον Δήμο (τακτικό προσωπικό ή σύμβαση ορισμένου χρόνου) δεν αφορά καταρχήν το Πρόγραμμα αλλά είναι ζήτημα που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος. Πάντως προτιμάται μόνιμο προσωπικό.

4.2. Κέντρα Υποστήριξης (Κ.Υ.) ΑΡΙΑΔΝΗ Νομού

Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συγκροτείται το Κέντρο Υποστήριξης του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ. Στον Υπολογιστή και τον κόμβο του Κέντρου διαβιβάζονται από το ΚΕ.Δ.Ε.Π. οι αιτήσεις ή τα διοικητικά έγγραφα της υπόθεσης που ανάθεσε ο πολίτης και το Κέντρο μεριμνά για την έγκαιρη και εντός των προβλεπομένων προθεσμιών ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας και την αποστολή του αποτελέσματος δια του ΚΕ.Δ.Ε.Π. στον πολίτη.

Όταν ολοκληρωθεί η Μηχανοργάνωση των Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και καταστεί δυνατή η διακίνηση των εγγράφων με το διαδίκτυο είτε κατά την τρέχουσα φάση όταν η αποστολή γίνεται απευθείας με το φαξ στην αρμόδια Υπηρεσία η λειτουργία του Κέντρου Υποστήριξης περιλαμβάνει τον έλεγχο της ροής και της διαδρομής των υποθέσεων στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και την μέριμνα για την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους.

Επίσης το Κέντρο Υποστήριξης έχει την γενική εποπτεία για την λειτουργικότητα του συστήματος διακίνησης των εγγράφων στο πλαίσιο του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ και υποβάλλει σχετικές εκθέσεις για τα αποτελέσματα του Προγράμματος και την βελτίωσή του τόσο στον Νομάρχη και το Νομαρχιακό Συμβούλιο όσο και στην Νομαρχιακή Οργανωτική Επιτροπή του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ που λειτουργεί με απόφαση του

οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας σύμφωνα με την 716/2000 εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΔΑ

Κατά την πρώτη φάση εφαρμογής του Προγράμματος στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, το Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ εγκαθίσταται στο ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (Κ.Π.Π.) στις 33 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις όπου λειτουργούν αυτά έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η διασύνδεση των Κ.Π.Π. με τα ΚΕ.Δ.Ε.Π. και αξιοποιείται ο σχετικός εξοπλισμός των Κ.Π.Π. Στις υπόλοιπες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις το Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ θα αποτελέσει ουσιαστικά την βάση του Κ.Π.Π. έτσι ώστε να εξαπλωθεί σε όλη την χώρα η εφαρμογή του δικτύου ενημέρωσης και διοικητικής εξυπηρέτησης πολιτών.

Στα Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ απαιτούνται τουλάχιστον δύο υπάλληλοι. Ο ένας είναι ο χειριστής του συστήματος σύνδεσης Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ με τα ΚΕ.Δ.Ε.Π. και ο άλλος είναι αρμόδιος για την διανομή των υποθέσεων στις υπηρεσίες, την παρακολούθηση της διεκπεραίωσης και την εν γένει υποστήριξη του Προγράμματος σε επίπεδο Νομού. Ανάλογα με το δυναμικό που διαθέτει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση μπορεί να στελεχώσει το Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ και με άλλο προσωπικό. Όπου λειτουργούν Κ.Π.Π. όλοι ή ορισμένοι από τους υπαλλήλους αυτούς είναι και υπάλληλοι του Κέντρου Υποστήριξης.

4.3. Κέντρα Υποστήριξης ΑΡΙΑΔΝΗ Περιφέρειας και Κέντρα Υποστήριξης λοιπών Υπηρεσιών

Αντίστοιχο Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ, με υποστηρικτικό ρόλο στην παρακολούθηση της λειτουργίας των ΚΕ.Δ..Ε.Π. καθώς και των Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ των Νομών αλλά και στη διεκπεραίωσης του Προγράμματος στις Υπηρεσίες της Περιφέρειας θα συγκροτηθεί στις Περιφέρειες.

Ίδια Κέντρα Υποστήριξης θα λειτουργήσουν σε κάθε άλλη Κεντρική Υπηρεσία ή Δημόσιο Οργανισμό ή Δημόσια Επιχείρηση που θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα Τα αποκεντρωμένα Κέντρα Υποστήριξης αυτών των Υπηρεσιών υπάγονται αντίστοιχα στην ευθύνη των Νομαρχιακών και Περιφερειακών Οργανωτικών Επιτροπών του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ Περιφέρειας.

5. Σύστημα Διοίκησης του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ διαρθρώνεται οργανωτικά ως εξής:

Δημοτικό Επίπεδο: Κέντρο Διοικητικής Εξυπηρέτησης Πολιτών. Υπεύθυνος ο Δήμαρχος ή αντιδήμαρχος ή Δημοτικός Σύμβουλος οριζόμενος από τον Δήμαρχο ή ο Προϊστάμενος των Υπηρεσιών του Δήμου όταν ο Δήμος έχει ορίσει προϊστάμενο υπηρεσιών υπάλληλο σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας

Νομαρχιακό Επίπεδο. Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ Νομού. Υπεύθυνος ορίζεται από τον Νομάρχη, κατά προτίμηση Διευθυντής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Περιφερειακό Επίπεδο. Κ.Υ. ΑΡΙΑΔΝΗ Περιφέρειας. Υπεύθυνος ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Μπορεί να οριστεί ο ίδιος και ο Συντονιστής της Περιφερειακής Οργανωτικής Επιτροπής.

Η εφαρμογή του Προγράμματος και τα προβλήματά του καθώς και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων γίνεται από **Νομαρχιακή Οργανωτική Επιτροπή Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ**

Σε επίπεδο Περιφέρειας την αντίστοιχη λειτουργία έχει η **Περιφερειακή Οργανωτική Επιτροπή Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ**

Οι παραπάνω Επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας σύμφωνα με την σχετική εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΔΑ

Σε κεντρικό επίπεδο η Ομάδα Διοίκησης Έργου του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ συγκροτείται με απόφαση του ΥΠΕΣΔΔΑ

6. Πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ

Το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ αξιοποιεί ως πιλοτική του εφαρμογή το Πρόγραμμα ΑΣΤΕΡΙΑΣ και κάθε άλλη διαδικασία που εντάσσεται στις δράσεις του. Δεδομένου ότι το Πρόγραμμα ΑΣΤΕΡΙΑΣ υλοποιούμενο από το Υπουργείο Αιγαίου βρίσκεται σε εξέλιξη είναι αναγκαία η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων ή των δεδομένων της εφαρμογής του καθώς και του σχετικού υλικού που έχει ήδη ενταχθεί σε αυτό είτε πρόκειται για την ηλεκτρονική μορφή ενεργειών είτε για την καταγραφή των διοικητικών διαδικασιών.

Αντιστοίχως αξιοποιείται η καταγραφή των διοικητικών διαδικασιών και η ηλεκτρονική μορφή εντύπων που υλοποιεί το ΥΠΕΣΔΔΑ/ Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης.

Η πιλοτική εφαρμογή διευρύνεται με την ένταξη και άλλων Νομών όπου ήδη έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την άμεση υλοποίηση.

Τόσο στις περιπτώσεις που ήδη υλοποιείται η πιλοτική εφαρμογή όσο και σε εκείνες που θα ενταχθούν, σχεδιάζεται ειδικό πρόγραμμα παρακολούθησης- αξιολόγησης με το οποίο μετράται η απόδοση των διαδικασιών της ΑΡΙΑΔΝΗΣ και τα ειδικότερα προβλήματα προσαρμοστικότητας του προσωπικού της Διοίκησης. Τα συμπεράσματα από τις πιλοτικές εφαρμογές μεταβιβάζονται και συζητούνται από τους συντελεστές της ΑΡΙΑΔΝΗΣ σε κάθε Νομό με ευθύνη των Νομαρχιακών και Περιφερειακών Οργανωτικών Επιτροπών και με τον συντονισμό της Ομάδας Διοίκησης Έργου ΑΡΙΑΔΝΗ του ΥΠΕΣΔΔΑ.

7. Στάδια και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος

Μετά την διοργάνωση των πρώτων Ημερίδων Ενημέρωσης Αρχών σε κάθε Περιφέρεια και εφόσον συγκροτηθούν το ταχύτερο δυνατόν οι Νομαρχιακές Οργανωτικές Επιτροπές εξελίσσονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Η Νομαρχιακή Οργανωτική Επιτροπή ενημερώνει, με βάση το γραπτό εντυπο και ηλεκτρονικό, που θα λάβει από το ΥΠΕΣΔΔΑ, το Νομαρχιακό Συμβούλιο και τα Δημοτικά Συμβούλια του Νομού ζητώντας από τα τρία να αποφασίσουν την συγκρότηση των Κέντρων Υποστήριξης. Επίσης από τα Δημοτικά Συμβούλια ζητά να αποφασίσουν την συγκρότηση των Κέντρων Διοικητικής Εξυπηρέτησης και την διάθεση υπαλλήλου.
- Ευθύς μετά την λήψη των σχετικών αποφάσεων η Περιφερειακή Οργανωτική Επιτροπή εισηγείται προς το ΥΠΕΣΔΔΑ την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για κάθε Νομό και κάθε Δήμο και προχωρά η διαδικασία χρηματοδότησης των Δήμων και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για την προμήθεια του εξοπλισμού και την διαμόρφωση των χώρων εγκατάστασης των Κέντρων.
- Παράλληλα ορίζεται το προσωπικό που θα χειριστεί τα Κέντρα και οι Υπεύθυνοι των Κέντρων Υποστήριξης. Αρχίζουν τα σεμινάρια κατάρτισης και

επιμόρφωσης προσωπικού. Για την έναρξη των σεμιναρίων αρκεί η ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών ανά Νομό, δηλαδή όποιος Νομός είναι έτοιμος μπορεί να ξεκινήσει τόσο την προμήθεια του εξοπλισμού όσο και την κατάρτιση των υπαλλήλων και σε τελική ανάλυση την εφαρμογή του Προγράμματος, σύμφωνα πάντως με το στάδιο του συνολικού κεντρικού σχεδιασμού. Προτιμότερη ασφαλώς είναι η έναρξη του Προγράμματος σε επίπεδο Περιφέρειας γιαυτό υποδεικνύεται στις Περιφερειακές Οργανωτικές Επιτροπές η επιτάχυνση των διαδικασιών ενημέρωσης και της λήψης των αποφάσεων από Νομαρχιακά και Δημοτικά Συμβούλια.

- Σε κεντρικό επίπεδο εξελίσσεται ήδη η διαδικασία επιλογής και εισαγωγής του υλικού (πληροφορίες, έντυπα αιτήσεων κ.ο.κ.) στο λογισμικό του Προγράμματος με κριτήριο την εισαγωγή κατά προτεραιότητα εκείνων των εντύπων και των – αντίστοιχων- υπηρεσιών που ενδιαφέρουν κατά κανόνα μεγάλο αριθμό πολιτών. Μετά την ολοκλήρωση της εισαγωγής αυτού του υλικού θα προχωρήσει και η εισαγωγή εντύπων και υπηρεσιών που δεν έχουν, κατά κανόνα, πολλούς χρήστες.
- Στόχος: έως το τέλος του 2000 να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο των διοικητικών διαδικασιών που εξυπηρετούνται από το Πρόγραμμα σε επίπεδο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και υπηρεσιών του Δημοσίου σε επίπεδο Νομού.
- Η εισαγωγή του υλικού γίνεται σταδιακά και με την σειρά που αυτο ετοιμάζεται, χωρίς δηλαδή να αναμένεται η ολοκλήρωση του συνολικού έργου. Συνεπώς τα Κέντρα μπορούν να λειτουργούν αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του χώρου και την προμήθεια και εγκατάσταση της υλικοτεχνικής υποδομή. Είναι δυνατή εντός του Μαίου 2000 να λειτουργήσουν τα Κέντρα σε νομούς που θα ξεκινήσουν εντός του Φεβρουαρίου την λήψη αποφασεων για την υλοποίηση του Προγράμματος σε ορισμένες περιπτώσεις όμως και νωρίτερα..

- Σε κεντρικό επιπεδο, εκτός από την Ομάδα Διοίκησης του Έργου που αποτελείται κυρίως από υπαλλήλους του ΥΠΕΣΔΔΑ, συγκροτείται Γραμματεία του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ και Κεντρική Μονάδα Υποστήριξης. Η Κεντρική Μονάδα Υποστηριξης αποτελείται από στελέχη του ΥΠΕΣΔΔΑ με γνώση και εμπειρία στην Διοίκηση και την Πληροφορική. Η Μονάδα αυτή σε συνεργασία

με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες του ΥΠΕΣΔΔΑ παρακολουθεί από τεχνική και λειτουργική άποψη το Πρόγραμμα και μεριμνά για την ενημέρωση, εισαγωγή και τροποποίηση των δεδομένων που έχουν τοποθετηθεί στο λογισμικό του Προγράμματος.

8. Παράρτημα

Σχήμα Διοίκησης Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ

